

Pomhaj Bóh!

Swoboda cen
kubow!
24 63

Číslo 1.
3. januara.

Čísnik 7.
1897.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždu hobotu w Šemolersez knižničičejstwi w Budyschijne a šu tam dostać ša ščitwórtletnu pšchedplatu 40 w.

Nowe lěto.

Psalm 124, 8.

Najša pomoz steji w mjenje teho Knjesa!

Dwaŕ dnjej w kóždym lěće prajtaj tebi wošebje wótfje, šo twoje žiwjenje šanđe, šo šo twój čas minje a ty šo šestariš: twój narodny džen a džen noweho lěta. Niž wščitzy šitšcha š tym šanym čjučjom a špodobanjom tajtu šhutnu wěrnosć. Zato džečo nje-móžeš ty doczakać, šo by šo šašo jene lěto twojeho žiwjenja minyło, a ty šo wjebeleše, hdyž běše lěto štoridhi. Ale něšto jato dorosćeny šy, wotpołožiš, šchtož je džečože wašdnje a šrojmish to šlowo hižo lěpe: „Najše žiwjenje šo rucje minje, jato bychym přecjž lečeli.“ Wšo šnadž šy škupić do tyh lět, wo kotrychž šo praji, šo šo tebi nješpodobaju, a hižo š jenez nohu w rowje štejish a šy šchóžiwu: kěto škamanyš a rostęptanyš šlubow leža na pučju twojeho dołaného žiwjenja! Šdy a šajki budže kóž teho pučja, kotryž šy hacj dotal šho?!”

Wóh-li ja tebi, šiz tole přenje łopjeno w ruzy djer-žiš, do wóćka a do wutroby hladacj, hacj šo š twojich wóczow wjekeła nadžija šwěć — pšidi špoczatku noweho lěta! Wšo šy? ty dawno dowěrjenje š bebi a nadžiju na twoje šbožo pošhubi? Šlaj, na czołe tutyž njedzelskich łopjenkow šteji: Pomhaj Bóh! Kunjez cje nješwaju, jene wšak wem: „Tón Knjes je cži blišo, wón pomoznik je šwěrnny.“ W žylym šaněžnym lěće — „Wóh hišče

cje njej! šabył ženje“: duž w nowym lěće „nješabudž Bóha, wutroba!“

1. Šcho tež na tebe cžata, jene to nowe lěto wěšče pšichinjke: pomoz teho Knjesa. Nješpuščejmju šo na cžlowšle džeći; woni wšak pomhacj nješja. „Šak dha mi móhli na cžlowjekow waričj, šmjertni š wšchitzy a šanidu kaž šón?“ Wě, našša pomoz šteji w mjenje teho Knjesa. Těho je šo něšby David džatujo wušak, myšlo na Bóha, Abrahama, šaaka a šaluba, šiz w šwjenjach šo dele puščeš š swojemu wu-šwolnemu ludej teho šluba, a Abrahamu šwojeho pšče-čela mjenowaweš. A tola tamny našponeny a pobožny šcal šraelšeho luda jenož šruhi Bóžeho šwjenja a pomhanja a šruhi Bóžeje šubosće šnajeshe, wjedžo: Dęje temu, kotrehož pomoz je tón Bóh šalubowy. Šak mało wučępa wón wšchito, na cžož wón w pšchitwarkach Bóžeho šwjenja štejo myšlicj móžešhe, — tu pošnosć a šlubosć Bóžeje šubosće, šiz je nješjo rostoršnyta, šo dele puščešita do šubęšitwa? Wšchjed jęho wóczomaj bę hiščeš pšchitryte to šajne šlónžo šudowneho žiwjenja, kotrež je nam w šaněžnych šobownych pšchipowjedanjach šašo š nowa šřabžalo: ta dobrocžiwosć a šlubosć Bóha, naššeho šlónžnika. Wšchetoz halle w šřyštufku je Bóh tón Knjes, šiz je nješjeka a šemju štworiz, widomnje do cžlowšleho naroba šo dat a pšes nješjo wón došatti šwojeho bójšleho žiwjenja a pomhanja tym wudželi, kotřiz do nješjo wěria a w žiwym šwajtku šubosće š nim šteja. Těho dla njeje jenož šoke mjeno, hdyž přeni januar,

nowe leto w protyzy „Jesuf“ rěka. Tu ho hižo s mjenom pofajuje na nješkónčne potajne wozmožaje mozy, kiz ho s jeho drobneho mjena na wškitke dny leta wulwajuju. Jesuf je nam člowjekam lawdawč wěšćinoj a Božeje blisťosće. A něto hladaaj wródo na twoje leta! Hodowne hwiěto wotkrywa njeruškědomónične twojeho žiwjenja a twajašni potajnišwa Božejo wózkówšeho wodženja. Ty nimajš ho jenož dšakowadž sa jenotliwne wopofasma Božeje pomogy a Božejo johnowarjanja, ně, twoje žyte čašne šwontowne a najmístkóničnje žiwjenje je Boži dar a wofstajne wulke Bože johnowanje a wobarnowanje. Wóh je čje i wěšćnje lubočižo lubowač. Na wškitkiš sbožownych a tež čježičkiš pučadž pšehewodžěšče čje Wóh se hwojizaj wóczomaj a jeho pomoz bė wšćednje twojim hšabym mozam špomožna.

Duž njeabaj štylnje staroszi knješwa na hebi. Njewidomna ale njeprawalna steji twoja pomoz w mjenje teho knješa, twojeho šbóznija. Do kónza hwiěta wón sa šćitit je nam. „Wěčera a bženša a wěšćnje tón hamy Jesuf je šćryfšuš; k tom' nadžiju mamy.“ Haj,

Tón knjes je blisťo pola naš,
Wón hwojich derje šnaje,
Wón wofstajne tež kóždy čjaš,
Tak dołho hač hwiět traje,
Tych hwojich šbože, měr a trošćit,
Kaž mačž tych dšěči krajnju lošćit.
Čželež Wóhu knješej dajče!

2. Něto pať woprašćeš ho: šćto mašž ty do noweho leta pšćinješć? Šćnazž twoje nowolětne pšćěca, kotrež ho s wještcha po twojich starých wyšćach a žabanjach maja? Ně, k Dawitowemni wujnaczu: „Mašcha pomoz šćeji w mjenje teho knješa!“ dyrbi ho Dawitowa prošćwa s nowymi mozami, haj se wšćititimi mozami twojeje dušče pšćilamkujč: „Daj mi, Wóžo, noweho wěšćeho ducha!“ Čžlowiki duch pať ho je hlabeho do hylneho a s pułteho do plódného pšćeměni a ho nowy a hylny šćim, hduž ho šćimoricěšćeho ducha teho wšćehomóžneho Wóho, kiz wšćitko šćwori, mozaje. Pšćes Jesufa my Božejo hwojateho ducha došćawamy. Je-li šćitó w šćryfšušu, tón je nowe šćworenje. Pšćibližajemy-li ho jemu, wón ho nam w duchu pšćibližuje. Šćeho ducha čžerpa potom našć duch nowe mozy, a pšćes njeho nowa wola s nowym šćmyšlenjom w noš šćitawa a ho rošćyluja. Pšćčepytaj teho dla hušćišćeho w nowym šćeže twojeho ducha, twoju wolu a twoje šćitki, hačž hšy ho wšćjemu hřešćnemu wošćnjaju wotrijetl a hačž je hwojaty duch počžat na tebi dšćelac. Hladaž ho bšebóžneho ducha našćeho čžaša a nješćombž žaneje šćladnošće, ho woboháčizč w plódach teho ducha a ho pšćes to wučišćizč wot wšćěch šćazjenych hwiětnych duchew. Pšćetoz je-li ho šćitó, po tym šćo je šćčženy, njerarobž i ducha, dha wón njemóže ani do Božejo kralešćwa pšćinješć ani ho pomozu Božejo šććitowanja w johnowarjanju a s dobrym hšewódmnjom dšćelomneho čžimieč, ani ho s Božeje pomozu trošććowadž, a jenož čži, kiz hšy čžilje wutrobn, budž hšo wšćizč a pod jeho wšćehomóžnym pšćitryčjom wofstajna. Tón plóđ pať teho ducha je lubočež, wješćelocič, měr, šćčerpilnocič, lubošćocič, wobročiznocič, wěra, čćibocič, prawdbocič a wěrnocič a wšćitko, šććozž temu knješej je šćpobobne. Šć takim k dobrým plódam a k čžeršćwym šćitkam šćotowym, se hwojčženyj duchow šćup do noweho leta w Jesufowym mjenje, pšćes kotrehož čži Wóh twoje stare winy wodawa

a kiz tebe w wšćewinjenju twojeho stareho hřešćneho ducha wot dobřěca k dobřěju njedže. Potom ty njebudžěš kaž šćim, kotruž wěr tam a hšem kabla, ale kaž twoja pomoz šćeji pod šćladilami tebo, kiz je tón hamy a kotrehož leta nješćčestajna, tak tež ty budžěšć nječuče šćačž hřešćěža hrozžazych nawolnych žolimow nječžičćeho čžaša na dobrým šćolozu, kiz wěšćnje wofstaje, hduž wšćitko druže šćinje, wješćewu w nadžiiji a šćčerpilny w čžěhšćocič, prajizy: Moja nadžiija a mój hšob, mój Wóh, na kotrehož ho šćwiscšćom, mój šćw a šććit!

Tak pod pšćitryčjom teho Najwšćičćeho a pod šćidbom teho Wšćehomóžneho wšććetocznyj mješu noweho šćit, kotrež kaž nješćatna krajina wšćed nami teži. Šććoz-šćitiz nam pšćinješče, hačž měr abo njeměr našćemu krajje a ludej, šćbožo abo domapytanje našćemu domej, šćwocičž abo šćwocičž našćemu čžětu, potoz abo horjo našćej dušći, žiwjenje abo hšjercz: we wšćitkim tym pšćewinjenju dale bóle, pšćes teho hšameho, kiz naš lubowač je. Šććto na naš čćata to žabny njewě; ale pod Božim wšćehomóžnym pšćitryčjom ho žaneho nješćboza njebojizaj, hduž tež w čžemym dole hšobizaj, a je hwojizaj nadžiijeni a pšćčěsemi šćwotšćnje do potajneho pšćičćhoba hšadamy. Duž mozuj ho Jeho pomozu. Wón šćinje dobre puče wjedže a pomoz wudželi. Šććek Žemu hwoju ruktu, wotemč Žemu hwoju wutrobn, hšjercž Žemu hwojejo ducha, budž wofstajaj w modlitwje, dženša a wšćitke dny noweho leta,

Dowěť ho luba dušća,
Šćo šćwiscžej na Wóha,
To Božej ruzy hšćišća,
Šćo pomha i njebšoza,
Hduž tebe hšudnocič tyšći,
Pšćodž Jeho šća pomoz,
Wón twoju prošćwu hšćišći,
Da hšćitó šća tu wě!

Kóžda wěž ma hšwój čžaš. Žebny pať je i knjesom wšćitkiš čžašow: Wóh wěczny. Tón, w kotrymž Wóha našćeho wótaž njemujemy — Jesuf šćryfšuš — je wěšty pučžnik pšćes wšćitke čžašy. Tón prawy duch kóždeho čžaša a leta je hšwajaty duch.

Duž w mjenje Wóha Wótaž
A jeho Šćyna Ješom šćryfšć,
Tež w mjenje ducha hšwateho
Nowe leto šćwociznamy
A wot Wóha tež wupročšćamy
Šćej kóždy wjele dobroho:
Wěr, šćbože, jednotu,
Čželež, šćwocičž wofstajna,
Wěr w Wóhu.
To pošćednje je krašćičče
Hačž wšćitke kšćta na hšwěče!
Hamjen!

Na hšwědžen šćjód kralow.

Woni budž je Šćny pšćinješć, šćto a wuwrč pšćinješć a teho knješa šćwalbu pšćiwowědadž. Šć. 60. 6.
D šćizje won na wšćitke puče,
Tych šćabžudženyh pšćiwowědadž!
Šć nim ruzy wuwrčšćežče rucje
A k hšći dom je pšćčepřěšće:
To njeho je pšći naš na jemi,
Wě wěrie na njo hšadamy,
Šć s nami budž na jeni wěri
Dom k njeju s nimi wóšćizemy.

Dziścize jankrócz dowjedze nań tón rócny czój k łobikej našeho łobnka. Dženja je łwjedzeń skrytykownego łwjenija pšched pohanamj abo łhód kralow. Szarńšeho daloteko kraja hem pšchidóšechu czi mudi: a hwišdow wuńtoju k nohomaj łhudeho dšeczajta, kotrež do wšchédneho platu ławalete w rufomaj potřebnje maczerje wotpočužje, ho k njemu mloba a jo woldarja se kotow, wyruchom a maru; — łto, šhtož bėšche wałdunje kralam pšchunječ; wyruch, kotryž mėšchunju Bohu woprowadju; wyruch, jnanjo wtrunjeje a praweje wodlituwy; mara, jnanjo kamołaprėcza a łhobdženja na wuńtu teho łhódja. Czi tjo mudi bėchu prėnėczi tych pohanow, kotryž po wėłchėzenju teho łhódja

ale je nań teź wufuwił se jwowej drobnej kwaju, jo by našcha wutroba jemu stajnje dzał łwėwala. Wón, kiž nań pyta, wė nań teź namakacj a j nam teź tych našchich, haj tón zytj hwėt. Wopomni to, łuby kšcheczijanu!

Gene ładło kšchrułta!
O łat ładze, łenja, tebi,
Na tym ranju teho dnja;
Njedaj czerjoda łwstacj kėbi;
Szawaj,
Szupaj do hwėta,
Seluń dzerzi łubjenja.

E. S.

łwalbu pšchupowjedachu. Tcho dla šo dženjułki hwjedzeń w zykwi ja pohanow a jich wobroczenje hwjedzi. Tak tak jny my wobroczeni wot czennošće teho pohanstwa k temu dšiwennu kraleńtwu teho kłna Wozeho a jny bižo pšched njelajšněmu huadu w tych prėnėch hódžnac našeho žiwjenja pšched sakrament kwapeteje kšcheczenju horje wšaczi do huadnego kłna zykwi kšchrułkaweje, tak durbu teź našche žiwjenje jcho łubšbie wobwječene byč. Nlač dom durbu byč mišionist dom. našche powołanje mišioniste powołanje na tym mėcze, hódž kšchrułk. Dziścize 600 millionom pohanow je na jemi. Wny cžemy ja jich wobroczenje prohwėz a ja hwjaty łtłk mišionista se jwójimi kłmłnymi darami łtłtowac. Dženjułki hwjedzeń prohu jaso wo dary ja wobohid pohanow; duž woprujany łodju po jwójim janoženju do mišioniste łollety a womhajny k temu, šo pšchego wjasu ludow nawuńuje teho kłajca łwalbu pšchupowjedac. — Wotot nań je kšchecze wjele pohanitwa; — duž cžemy j mudošėžu, j poutkošėžu a łubošėžu kłmno ewangelija wuprwac, jo bychu teź czi, kiž šu wotoko nań, haj zytj kraj praweje kšcheczijanist byl. — W našchew wutrobu je kšchecze wjele pohanitwa a pšchidóštwu: my cžemy se kłmnošėžu teho kłajca pšchidóštwu wotłarje powatc a našču zytj wutrobu jeničuju temu wobwječic, kiž nijeje nan k łubošėzi jenož do cžlowjetwa pšchidóštw.

Godowna hwėda.

Ty jagna hwėda godowna.
Ty hwėda łubošėze,
Wėł pošny huadu, kłmtenja
K nam tebe pošłat je.

Ty wumozniło łełižo
Se hwjercze wėczenje,
Tych kšchrułkuch łudzi łobziło,
Nėł łodju wita cze.

Šwėc do wutroby hwėda mi
Se jštama žudowolj:
Ja cžu šo zytj podacj czi.
Šynu Boži, kšchrułk.

Šwėc teź mi jnu, hódž ja wru!
Šwėc teź mi do rowa,
Dha woidu j wowej jankrošėžu
Dum łobžny do njeba.

Ernst Kłaf.

Tón napohlad za snješke njemóžu.

W štorovni ležalce na ichyri nježeje jedn štor, kotrehož wutroba ho mjerba bycz bdoaje, kaj kamječ. Duchovny nje-
 fanó jeho njejmjerneje dušje blisfo pichnječ. Duž bu na hodownym nječejar hodowny štorom č jeho tožu štajem. Zato bečeje tam tož hodowny štorom žmuita tjeat, tjeur hwoje wobložjo do laškofow štorowa, pkafole: a praji: „Tón napohlad za snješke njemóžu!“ Njanje tež staji moja mačj ichom na blido a potom eštajalce nam hodowny štorowu a ho modlečeje. — To duchowny tež eštajalce a štoru bečeje č temu pataf a bečeje bihječe jantrečje bdoajnje: „Ja tón napohlad snješke njemóžu.“ Wón pak je jón tola jantje a lodowa štoru jantječa w wutrobie je rostala a wón je jón nauwanj wječje, ho nadječj a ho modlicj. — Wopomni: Štorož je w bčešajnje do wutroby wuštje, to drje može dohfo pod mjerdyom pšichitjeom drémacj, ale Wóh hujto tak pwođejo, so pobjižjo jena praba hodowneho štorowa štoru rospnata a temu hujmječtu ho pšičelčez, štorowjo ho štorowenčj a pfodej trawice da. E. Š.

Ra to lube nowe létu.

Zeľuš je najrejtije mjeno,
 Hdžj ho létu započnje,
 Č Zeľušom čjuu hčodžj jenu
 Nowe létu pšichjodno.

Zeľu! pomhaj, so tu byli
 Wandšeljtu w jednočj.
 Daj, so tež w bčešj tyli,
 Wratja, ho čez w lubošj.

Zeľuš je naš hnadnje wodzil
 Wšes to létu jantjeje,
 Wón je s nami štajnje hčodžj
 Hčez nět, hdžj je štorčene.

Zeľu! johonij zrejč, šchulu,
 Johonij dušje wuštorow!
 Zwjojš dušja kečel wušom ludu,
 Johonij bčešj, wučerjow!

Zeľuš njedj tež s nami ečhenje
 Do toš léta noweho,
 Čhzym hej wot njeho rjenje
 Wšprowječ wšo dobročo.

Zeľu! pomhaj, so tu wéra
 Do tebe ho pšichjowje,
 Štoraj, wóztomj trajej hčwera,
 Lubošj, prawda pšichjowje.

Zeľuš čhjd nam štorowšč, šbožo
 Nowe létu wobradžje,
 So naš ečžeke štorowščo
 Njerečabato postrečjč.

Zeľu! hwaruj, hčičeče profschu,
 Klaj pšehed wušju, pšehed móróm;
 Nafschu prošom a tibi nočju,
 Swarunj naš pšehed wošerjom!

Zeľuš! daj johonowanje,
 Kiž ho s bčešom prošuje!
 Eščeš jim wmoz, hwarowanje,
 So hej hwoj šhjed wučruja!

Zeľu! hmit ho tež na tožu,
 Zeľi džemu t wumrečjaj!
 Dowješčj naš hmit twojom pščozu
 Do njebja tam č wječetu.

Zeľu, hwaruj našeje pola
 Wšehed trapani, njewjedrom,
 So bčdny tu s džakom tola
 Tvoje bary brati dom.

Zeľu, Zeľu, ty hantutš!
 Šaj nam jene a tež wšeho,
 Wuščuš prošowj, johonij štutš,
 So ho wšchito radšite.
 Črist Helaš.

Wšchelate s blisfo a s daloka.

16. februara je ho runje 400 lét wot naroda Blijšpwa Melanchtona myndlo. Ewangelife šhčelčjajntuwo ho s došrym prawom hotuje, ho čže tónle wozny wopomnjčšiti džet reformacije nadošnje hwojčječ. My wómy, taf je Melanchton štajnje najčhemu drošeru reformatoraj Luterej č botu hčejal, kaf je wón hwoju hčudolu wédomoščj šhajf do pščžby našeje ewangelischo-luterejske žurkwe. Wdoheje je nam wón njelapomniti, dočel je našeje oasšbawishte wéruwančeje, na kotornj našča zrejč šteji, šejajaf. Šaf budo je ho tónle wopomnjčšiti hwojčšnje č hčjfo s wobratami našeje wodžeweho traja po poručnjčšiti žurkwošnje wjédošnje hwojčječ, hčičeše šhoniš njemžum; jantše konštitutorwe je wuštaju wubato, to ma ho to njéčel 14. februara Septuagesima štáč. Š wopomnijuje Melanchtona hu ho tež rjane knibe wubate, kotrež žwjenje a štrufowanje drošeho muž wopšiwja. Tež my čžemu ljubym Šerbam w „Pomhaj Wóh“ wo nim powjedačj a hdžj ho hódj, na tamnu njedčetu hwojčšne čhšto s wobratami wubadž; pšehetoz wopomnjčšiti džej naš wšchitščj dopomni na to štorow hwojčeho wšpma: „Swonjanije na našejch wučerjow, kiž wan Wóže štorow hi powjedali, a kečžujeje na tón wušhod jich jodžerjenta, a čhščeje po jich wéře.“

Dušowika šwojni móž šwontomuje dale a bóle roščerija Wot čhinečijeje je hčeti dowelnoščj došta, to šme wone pšehes wóhšom čhinečistu na hwoju rutu wušwotju čeljeju tuarčje, kotrež budže tež wot wušščj šajstojnikow wušbratana. Štož ho ida, ho čhinečista, dočel je hama šhata, pšehjo bóle do rutow hujšjeje Nufšje pobawa a s tym hwoju hwanatitščj wopuje. Duž wšah ho pšez njehóžji, so je w tu šhwaču Nufšowika hwanomnje hčjlna móž, kotrež na po žylum hwojeje wušta nahladnówe. Ale wšchitščj štoro njeje, štorož ho hwanomnje hwoječj. S Nufšje hameje jošo powlečeše pšichjajum, kotrež nam hwoju, jantšowšowa duš njemera a šhčeta, taf njemowanewo nihlišma hwoječe s wómom pobličežny njeje. Pšidi wšchitščj dotolnjaj bčeščaf a wórdatščij nadpawadž nihlišitow bečeje Wóžu žel štajnje hčičelčez, so hu wušj štorowaj wobloženi byli. A nšto hu ho pšehed tróšim štorowaj w Wušhwoje č njemórenu poručeje, wo jich šhčarškim šwóšljenu hwočežajum, ho jošo torhmej dali. Nšto wjele je šajstohčj a wéřeš čji hwanowáčj hwoje laštjewe hčwotaje doštau. Ale što to pomba, hčwž je tola žel nihlišma ho do tyč wlobož wutrobow šajraf? Wopomnijuje pšehede wšchom, je je štorowajščj čji jantš jantšujny wušbradžej, kotrež potom wóžje njemera jato šajstujny do wšchjed fozow a bje wšchjed pobdanow rošnowiča. To nježbu najrejtije wušhady ja pšichjow wušeho wušwotšeho hčžerštwina.

Zaliske dary za wóže armenishe štoroty:

Č Wudychšchiljeje wošabdy:

M. N. w Bšchówczjach	3 hr.	— up.
Wraš w Wudychšchitu	50 "	50 "
S. Polan w Wudychšchitu	1 "	50 "

Č Walešchanskeje wošabdy

Ra Wožeje nozy w šhwáčžschj šhorowadžene	8 "	40 "
Ra šhorowadžijne wječičkeho towaštwa w Korčichjach šhorowadžene	11 "	30 "

Wšeho hromadžje: 24 hr. 70 up.

W mjenje wóšchjed štorotow najwutrobničšij džak praji
S. Gólcj, jarač.

Ra to lube nowe létu

Wšchjemj našchim ljubym eštjarjam a eštjaratam najwutrobnishe šbože, Wozju hnadu a Wože wobarnowanje na wšchitščj pučžach a pšichiwowanju jim pšeherečje: „Pomhaj Wóh!“

Wóh čhuz tež w nowym léče, taf je to hacj dotal miko-
 fečiwje činiš, našče topjeno, kotrež w jeho mjenje do herbšich domow šhodj, johonowanje a jemu dale wjazju wutrobow doščjč!
 Našče, „Pomhaj Wóh“ je nšto do hwojeho 7. létika jantšiwjo. Wóh možemy ho wéřeje nadječj, so našči dotalni pšeherečjo nam dale hčwerni wuštau a so nam bjes hwojotimi pšeherečlami a inatimi nowych pšeherečelow pšichidobudu; wošheje ho s tutej autrej prošow ljubym naščam šajstojšim wratam bližim, so bychu hwojim wožadnam pšichi šwočatku noweho léta našče kopjeno wošiwowli a poručilji. Š temu možemy s radosčju šhewič, so budže w nowym léče našče, „Pomhaj Wóh“ hwojčje-
 šcho našchim ljubym Šerbam rjane wobrašj pošičerječ. To nadžjhomnje tež rjann ščebzu ljubah Šerbow powabi, so bjes našich eštjarow jantšija.

Ea jara hčudny rad tež w nowym léče darmotne eštija podawom, ale máže ho to jenož štáč, hdžj wóni pola hwojščj knjezow duchownych tule prošow wušpaja a šhweja bdošowu jich wobšerjnojče šhajto tafle eštija ja nich štajaja. Druhe pšehowarwanje „Wówin“ na jare wušhweje darmotne eštija wówadawč njemóža a njemžedja.

Wšchitšim, kiž hu našče džeto w jantšjem léče je hwojotimi rjanymi wóščelkami pobjerali, wušpajmja ja jich hčwérne hčowprowotanje najwutrobničšij džak a jich prošowj, so čhuzi nam tež w nowym léče hwoju pomož pošičerječ.

W Wudychšchitu, 1. januara 1896. **S. Gólcj, jarač,**
 redaktor.

Bomhaj Bóh!

Czíslo 2.
9. januara.

Létnik 7.
1897.

Štebbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždu bobotu w Šmolercež knižničkejstwi w Budyščinje a šu tam dostać ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 wp.

1. njedzela po tšjóh kralah.

2. Móš. 33, 35.

Wšchi horje Sinai stěji Móšjaš i Izraelskim ludom, totrnyž dyrbi jón i Egypťowškeje pšches pušćinu do Kanaana dowješež. Tam Bóh na wošebite walčnje i swojemu ludu rěči, ale tam lud njedyrbi wošćać. Šdyž je jemu wšchitko prajene, šchtož čže jemu Bóh nětko šjewić, dyrbi to měltno wopušćežić a dale pušćowacž nuzs do pušćiny, so by do Kanaana pšchijoh. Šchto tu i ludom póněžje? Šchto budže lud dale wodžić, wšchitke sadžewti a wšchitkich nješcheczelow pšchewinycž a i šbožownemu kónzej dowješež? Šsam šo tutón lud njemóže wodžić, i temu wustojny a rošomny došć njeje, a čhyt-li to čjinič, by bórny sawježjeny byt. Móšjaš ham to tež njedofonja, i temu je jeho hewal šylna rula tola hišćeže šlaba, tu jeho hewal jašne wočžo baloko došć njewidži. Bóh ham dyrbi šobu hieč. Wón dyrbi tež dale i najwšichšchim wodžerjom luda byč, potom haffe, potom pał tež zyle wěšće móže lud i poľnej šyrbotježu a wješelošježu dale pušćowacž.

Nježšmy my, šdyž šmy se štareho šeta wšstupili a do noweho pšhestupili, to tyč šamych woštejnježacyč? Tež my šmy na pučžu do Kanaana. „Kał šbózne je to pučžowanje tam horje i měštu Zionje, šdžez budže wěčne šradowanje, tam i wutrobu ja žadam šej.“ Tež my dyrbimy pšches pušćinu, pšches pušćinu tuteho šwěta i jeho wošćežnježemi, špytowanjemi a nješcheczelemi.

Nam drje tón šnješ tu tež šwój Šlim wobradži, šdžež šo čerštwje študije žórta a my pod plódnymi palatowymi šchtomami wodychnjemy; drje šměmy tež my tu powot-počynycž pšchi horach wošebitych šjewjenjow Bóžich, šdžez nam do wušchow njeklinczi jenož šrimanje Bóžejo šakonia a Bóžich šudženjow, šo nam wutroba rži, ale tež čjiche šchumjenje ewangelija: njebojče šo, budže dobreje nadžije! Ale na tajkich měštnach my njemóžemy wošćać, my nimamy tudy žane woštajne město, my dyrbimy dale. A tał šmy tež nětko kroczel do přěbka čjiniłi na našchim pučžowanju. Gačž budže wone ša naš hišćeže dolhe abo krotke, to njewómny, to pał wěmy: „Tón pučž je pošny šrachotježe, po totrnymž mamy šchobžić. Tyč nješcheczelow woštko čže na šbóžnježni nam šchobžić.“ Težo dla prošmy: Dži ty i nami, šnježe; je-li šo twoje wošćico njepóněžje pšched nami, dha njewježž naš woštal tam horje. Twoje wošćico pał to twój ludy šgn Ješusš šchrytuš, i totrnože wošćica šo nam twoja ludošć a krahnošć napšchecžimo šwěči, to totrnyž šmy nam šwójny wutrobu pšchuwobkroczit!“

Šdyž pał nětko i Móšjašom rjeknjemy: „Je-li šo twoje wošćico njepóněžje pšched nami, dha njewježž naš woštal tam horje!“ — w tym i přenja to wšnacze leži: tón šnješ ma pšchicžiny došć, šo njetrežebał i nami hieč ani šwójemu wošćicu, šwójemu šynež, i nami hieč dacz. W tutej myšli je hižo Móšjaš tuto šlowo wuprajil. Wón derje wjedžiče, šo bč lud wšchitko prawo na Bóžu pomoz šhubit. Šědom bešče šo Bóh w šrimanju a bty-

skanju a we hłogu teje truby na horje Sinai sjiemi, ledom
bješe wón przenie wšimiti sliaba teho santonja pšchpowobježi,
ledom bješe lud sam swoje haj a kamjei t nim wu-
prawaj, a wón so czežo pšchěrědži pšches modlenie
t sštemu czeleku, a wón tón sliab bižo sošo pšchěrětu a
sajpi. „Ja widžu tón lud a haj, tón lud je jara sošakny“,
zjetnje Wóh t Wójšaję, „teho dla nětł wotpućež mi, so
ho móž hněw na nich rostliho a jich pójrje.“ A hdyž
my do sady na naše dotadne pućowanie hłabamy,
nimamy my pšchěćimny dočę, i takim wuinaczom pšchęd
našeho Woha stupić? Sšmy my teho hóbni, so Wóh
tón knjes i nami dže a naš we wobliću swojeho sšyna
pšchewodźuje? Kał wšchelaču hnadu a sšmilnošę je nam
Wóh hžio wopofasowal, a fak malo džata je sa to dosta! Kał
sšwěru je wón tón sliab džeržat kotrųž je w swjatej
kšchěćimny i nami sšjini; fak wjele dobreho je nad nami
czinił a na czele a na duški, fak hušo je w nuju swojeje
ruży nad nami wupšchěrěne džeržat, naš a našich lubych
pšchęd kotrųž sšakowal, i sšchoręžę, hž je naš dompatyca, sašo
wumohł, a hdyž je nětšto, sščtož bje našej wutrobie
lute a drobe, nam dyrbjat wiačę, — fak pšchězelnje a
lubojnje je naš troštonowal a naše kšyly šterowal! A
fak je wón pšches wšchito, sščtož je nam pšstak, pštal
naše dušje t hebi czahnyčę, fak je pšches swjateho ducha
w našich wutrobach džętal, naše hřečki nam wodał,
wšchite naše sšchoręže sšajopi, naše džwjenje wot sša-
ženja wumohł a naš křonowal i hnadu a se sšmilnošę!
A kajti bje sa to naš džak? So šmy njepštojni byli
i tym, sščtož je nam Wóh dał, a sšabojćimny po šenišćich
kublach a šmy malo džadanu męli po njebjęšćich darach.
Sščtož je nam Wóh na šenišćich wězach dał, na šmy je
sšapojćimny hładali a šmy rjetli: „To tola zyle ničo
njeje, tón a tón ma hšićęže wjele wjazų, temu so wjele
lepie džę!“ a sščtož cšyžsše nam Wóh njebjęšćich kublow
šobudžęčę, na to šmy sašo je sšapojćimny hładali: „Sščto
dha i tym šapojćimny? To mi tež wjele pomhačę njemóže!“
Wšprawdže my dyrbimny rjetnyčę: „Ja swoje winy pšojaju,
ty cšyž je hnadnje wodačę, a t polučę mi sšlabemu pšches
Zeluba móž podaćę;“ my dyrbimny wuinaczę: „Tež my šmy
tmož sliab sšlamoli, šmy byli twjerdęje sšije a njepokšiwoli,
šmy hebi pšchibohow sšotowali i jim sškuzili, my nješšmy
hóbni, to hšićęže na naš sšpominach!“

A tola naš tu wuinaczę njemóže wotdžeržęčę, tu
přštrou wšprawjęčę: „Knježe, dži i nami! Daj swojemu
wobliću i nami hiež!“ Jako nětšy našč sšobnič tamnu
šananjštů žonku wotpofata: „Rjetnje njeje, so ho bžęćimny
kšlęd wšimje a cšijšnje šo pšam“, wona njeje sam pšstak rjenje
wotmowi: „Haj, Knježe; dha wšchaf džęda pšęzajta wot
tých hřęžobow, hž wot jich knježich blida padaju.“ Tuto
„Haj, Knježe, dha wšchaf“ je jadro zyleho ewangelija.
Haj, Knježe — to je pštata, dha wšchaf — to je wera.
Tak tež my rjetnjemy: „Haj, Knježe, wěru je, my nješšmy
hóbni, so i nami hžęž, dha wšchaf — dži i hnadu i nami
Zejom kšyřta dla! Wudž nam pšchitomy na lubošnym
a pšchězelnym wobliću našeho sšobniča a pšchewodžę
naš w nim!“ Kał mohli tež džę njeho wšobstazę? Wójšaję
wě, so wšchelakim našum, wojowanjam a sšytowanjam
napschězimno džę. A temu tręba wón swojeho Knješa,
hewat njemóže je swojim ludom šobojćimny pšchęd pšchěćimny
pšchěćimny. Nje njewěmny, sščto nam nam tuto lezo wšchjineše;
tak wjele pał wěmny, so šami je swojeje mózu njemóžimny
wšchito derje došonjęčę. Nam pšchitůdu czeže nadawki a

džęta, pšchi kotrųž by našcha cšiwosha mudrosę a hyl-
nošę, dyrbjatali je bama wuinaczę, t kamjei pšchěćimny;
pšchitůdu cšyž šboja a wjeřela, hžęž budže našcha wutroba
lěhko kšróbła, a cšyžny nuju a sšudoby, hžęž budže lěhko
bojalna a njepštojna. Tu dyrbi: našč Wóh nam
i wšobzerjom byčę, to njechymny cšajšnje a wčęznje sšchō-
domali, ale tež w tutym lęže našej wčęznej domšije,
njebjęštemu šliubenjenu kraje, bžije pšchěćimny.

Duž ty, našč luby šobojćimny,
Kšobž tuto lęto i nami.
Na tebie sštoži dušha ho,
Wny nočęmny hieč šami.
Wój, budž našč wodžęť lubojny,
Dha derje, šobnje pšobńęmny.

Šamje! Wšobřat-Sšobojćimny.

Sšněhowy mjećel w Rušćich štepad.

Hdyž bje hšićęže mačy wadoł, pobohowaje mje šuma, hdyž
nětšto w rušćej řim hšichadž. Wšchadž hie, so je to wulta
krajina bjes mjełow wola losu a hřečha.

Tole mješće swoje pšchěćimny. Jako hžł byčę reby w-
pšchad na powjebadžęch swojeho džęda, kotrųž bješe pod šapo-
lonom šobu na wojnje pobyl hžak pšchęd ššostomnišim wrotami
a bješe wšchaf, fak bješe ho „šmjata Wšobřat“ i wšobnimny
šaničija. Wšob by nam powjebadž, hdyž bješe wola naš pšchata.
A je temu džim, hdyž je nam jenož wo štrachach a wo hšuronej
šumje wšobwadž, kotrųž w tamnej krajine krišćęčę? Wšob džę
bješe došowpat, fak šurawa je rušćja šuma!

Hdyž ho pał na krajnej škorje rostladach, ho bęřny do-
hładadž, so nam rušćja pšchi wšobřęť šoborčęť wšchłęčę tež krajiny,
kotrųž i cšępłej šštalfej wot šamnej rumoščę leža a dyrbja teho
dla tež pobohaje cšępłej byčę. To šu tamne krajiny wšobto
czornohe morja. Wobu žel šu to pał i wšchęžha jara njepšobne
štepy, w kotrųž je w lęče horzata, niz taj w šštalfej ale taj
w šštrij. W šumje pał howni tam wětr je hšęhowny mjećelom
po rumjine, so je to wšobradšij štrach.

Alexander Ruščin (1799—1837), jedny i najšštanowičich

rušćich pšchězawol a dobry knajej rušćeho kraja a luda, wopšije
nam hšęhowny mjećel w južnowšćej rumjine takle:
„Wšchadž ho t męli, do kotręžich cšyžę. Koto wšobto
mje bješe tridna pućžina, kotrųž bješe i hšortami a došnamni
pšchězłjena. Wšchito bješe je hšęhobny pšchęřęť, a hšončto bę
ho bižo šlywowat. Našcha šibita jęžęčę po wškim pućju, abo
je-li čšu prawje prajęčę po šojach, kotrųž będu buršle šamje
wjeřele. Na dobo hšęčęče pšobnčę šęžšitimje na šštonu a hebi
czępłu šęšajowšćich wšobřęčę ho se mni, prajo:

„Knježe, njeporučiję, so ho wšobćimny?“
„Džeho dla te to?“ wšobradšij hoi.
„Wšchaf šapojćimny, šabany hšęč hoičę“, wšobmowi wón.
„Ně, šajto wo to?“ prajęčę.
„To je šte šumajny, knježe! A nětšo pohladaj hšale waš
tamle!“ porjędęče dale a pofala i hšadom t ranju.
„Nje wšchłabam ničo, hacz jenož będu rumina a šajne njehjo“,
wšobmowičę.

„Tamle, tamle, tole mšročajka!“ jawola wón.
Wšchładadž wšprawdže na njehju będu mšročel, kotrųž byčę
mohł ja dalow hęřtu męč, hdyž tam bje hšabal njehyč.
Pšobnčę mi rošpšowjebadžę, so tole mšročajka hšęhowny
mjećel wšchęžę. Wšch hžio wo hšęhowny mjećelach w štepe
powjebadž ššchłach a wšchadž derje, so taše wšchory družby wšly
a šant bo žyla šawję.

Ššabellęčę, móž šškubnit bječe i pšobnčom jenje myšle a
radžęčę mł tež, to byčimny ho šawročšili. Za pał męřach nadžiju,
botož wětr tola žyle hšabę dušje, so hšićęže ja prawy cšyž do
pšchibohoneje ššaje došjęmny. Teho dla pšchłatach, so by po-
bōnčę šonjom bęle ššpacadž dał. Pšobnčę šonječe šonje, hšabadžę
pał šajnje i ranju. Ššněř šapozča pšchłętonowadž; bęřny pał
pšabadžę hšęč hšimłidho. Wšchory šowjęřęče, a bęřny pšabadžę hšęč
tak hušo a bječe tajčę hšęčelny mjećel, so ničo wjazų pšchęd
wozjomaj wšchładadž njemóžimny.

"Dječice, knježe!" javota pohonež, "nětko je naš njelbože dohlwatalo; hčuwjow wochor tu je!"

"Pohladaj won f kibitli; wichejš bješe jena čžmnočč a hčuwowa mješečizna. A tenu hrowječe wětr taf hrowje, so ho mi šdaje, so ho ho hrowji hobor wupuščił, kotrjz ho na hrowjeho njewobranjeničeho njepjedščeta wal. Szeńch hrowječe nje a Szabelička bjele a bjele; tonje mōžachu jenož pomatu dale, a bōrty wostachu stejo.

"Gjeho dla dale nječđžděč?" woprastchaj ho hrowjeho pohonežna.

"Kaf dha čhju jėč, hduž njewōn, hđže jėč mam?" dželče pohonež, je hantow dele ljeho. "Pucza tu nimasch, a foto wototo je čjma."

"Sapowadž na njeho hrowječ. Tola Szabelič jecho saktowaliche a dželče hčuwny fe mni:

"Gjeho dla njestju pichitaj, to hčuwny ho wročjili, knježe!

Wy ho tola radšcho w korečnje čjaja napit a ty ho tam hrowje počowat hač do rana. Wjes tym ho wochor wochěžim, a mo hčuwny wjech wješeho jadčuwta dala jėł."

"Hđže po prawnu taf hrowjach?" Čjanišč, kaž by na hrowi twaj jėł."

Szabelič mješeče pravje; tola ščto hebi čhysje?"

Szeńch hrowječe a wješeče dale, a pōbla hrowjow pōbneńny ho bōrty wulla wječna. Storie stajachu a pōwehčachu stowu, a hyna jich duj a dbyj njetočje. Pohonež dželče wototo hantow wototo a porjedželče tonjazy grat, dotelž lješčeho sa bježo njemješeče. Szabelič bōrčelje něčto do hrowje brody. Za tola rosławabowach ho do wještich kōrow hčwta, ho nadbjež, to tola něhše hebi člowišt stafot a pncjz wuhlaban. Widžach pat jenož čjmniječe kony wjeńjy; dale njėzo. —

Na dobo wuhlabach něšto čjorne. "Hjėda, pohonež", jawotalach, "kđto je tam to čjorne?"

Pohonež tam pohlada, hđjėž bėch potajak, a tašo na wōs šalehčiwiti dželče:

"Wōh wē, kđto je, knježe! Wōs to njje, ščtom to tež njje, tola šda ho mi, to ho šiba. Dha je to wješt abo člowje!"

"Pichitajch jemu, io by tam dojł, hđjėž to wještate čjorne bješe, kotrjz ho nam tež blješeče. Wo něhše dwėmaj njewstjnomaj ho letachmy.

Wėdže to člowjeł.

"Hjėda lulu pichčelal!" jawota pohonež na njeho, "njewėšč, hđže je pucž?"

"Tu je pucž!" wotmōłiti zujny muž. "Steju na twjerdeji jemi; ale ščto to wicho pomba."

"Pōstchaj, mužito!" prajich jemu, hwy ty tudy inaty?"

Njemoł jje hač do pshičenice korečny dobowječ?"

"Štaju tule trajinu", dželče wōn, "preči a po dlu" hyn ju pichčanaj, i wolom a pječi; tola taf lōhō mōžejch pishi tajtju wjerdeji pucž smyleč! Lepje je, io tu wostanjejch a wozčatach, domž ho njje wochor inewotat a njego ho rosčajniko: potom wam Wože hwejdy puč polajina."

Dotelž bješe wōn taf hantje trwē, dołtach nowu nadžju.

Wėč ho hišo rosčiwil, io dychju dženja pot do hčwym njewōm pichčowowawč, wōstredjz njuznowišteje štepp. Na dobo šalehč zujny na wōs a šalehče pohonež:

"Wōnu būd bđak! Wjedaloto wot tu je člowište wōwbdenje; jezheń hje tola na prawizu a jėž ščtož jenuš wōwješ?"

"Gjeho dla dha dychju tonje na prawizu jezchajwječ?" woprastcha ho pohonež dnėwije, "hđže dha žanelo pučza wiožijč?"

"Šdajče ho mi, io ma pohonež pravje; teho dla wdoročijch ho f zupem a prajich;

"Wewješe, kaf wōš to wjedjč, so je tu blitō člowište wōwbdenje?"

Mužič rospowjedajče: "Wėšit buje f teholo luta, a mi fa hčuwom wōnjaj, io tajtjam je tamle něhše člowište wōwbdenje."

Mubra hrowčička a dobra čžmawna teholo člowječa šubdow-wajčtaj moje špōdžiwawje, a teho dla pichitajch pohonežje, io by tam jėł, hđjėž bješe zujny potofal. —

Konjom bješe čješto, io ho pichč hčuboki hweč šdowuwachu, a teho dla jėžjichde kibitla jenož pomatu. Kaf šajčđschemy na wjeńjy, pak do nještaje džeń, io f jeneho bōka do dwehčeho šetachmy, kaž hčuwny w hrownyom wėtreje w lėdji po morju jėł.

Sawalidch ho twjerdejo do mōweho šetajda, a pishi wochorowom hrowrjenju a pishi tolebanju hantow bėch štončnje wuhnył, a bđže

wjedčach, io bėch wulkim štrachej wwečěžim; a io bječe hōpōblitwa njeha pšchede mni.

(Pōstčawowanje.)

Ščto je twōja dušha winojta?

Wo Z.

Duchowny Junka w Bremenje je šajō rčenju duchownu knihu f najpimom. "Ty a twōja dušha", wubal. "Dy hmy hišo io šajō-džemđž kibitnich jeho duchowōwe šubelō šajčete rospōminanja luhym čžitarnjam pōtkečeli a čžemny tež f tuchych nowych knihow nim wšdelate podawč. Šeho šubelō wjshle wšch hū f dječa čžehđha duchownia zywoba, ale my hmy teje nadžje, io budje wōm hrowim naščim čžitarnjam witana, kotrjz ho rad do šubelōwe rospōminanja a rospōminanja potajnitwa naščeho duchowneho žiwjenja podōba."

Zene f tuch najnacžjichde hłowow, kotrjz je našč šbōžnit pō- tkečal, je wōn rčenje Mat. 16, 26 čjtajny: "Ščto pomba člowječe hdy by tolu runje zuy hweč dobył a pak na hrowjei djełi šchō- bowat? Wōh hōw mo dje člowjeł f wumōženju hrowjeje dušje dazč?" Za hebi mušičej njemōžju, io mōže jednu wuhłazy člowjeł wječ — wleho jene, hač je hčehelčijanj abo pōhantil, žid abo mišame- daniti, — kotrjz tole hłowu njewōtu a f najmješkča f njefajenu rospōminanju njewpōwōbō? To je hłowu, kotrjz ho pšches hrowju hrowstowom mōž wewōneče wječe na dušji wopowolnje — na tej dušji, kotrjz wewōneč dže. W nim teži mozne napominanje f pōtkeč, runječ po hłowach ani wo hčewu a pōtkeč njhđže rēč jweje.

Hdy by jednu f wē:znōwe hrowu knihu pšawč, mōšt, ščto je tole hłowu bje wšdelatan ludom štatowōm wōt teho čjaha, io je io tōn klajes w hrowim čjahu wwečat, kašte hčudu to knize bjeł! To hčuwny mu hrowjaje pōwjeleč wo tajnich ludjeh hčy- scheli, kiz bėch na tym, na štrache a bjesbōžnje pucež pichčej; a šhaj, duž jim tole hłowu najpichčowō žup, kaž čjidi napōminanje duch a woni po wopacimny pučza dale njemōžachu! My hčuwny hčyščeli wo tyhžach, kotrjz ho wulle wupječeli na hweče meli, — wulle wōwbedjenjow, bōhate hrowe w hrowiše, wulle pōčjėčjenja, — a woni bėdu wo wulkim štrache, io bėdu hweč ludowati a hrowj blył; duž bječe hrowny člowjeł a dobray duch Woži, kotrjz jich na to hłowu dopomni a woni f nastjženjom do tyh hčubowio ho dohlabachy, kiz pšched nim ležachy, a woni ho hrowach.

Šaj, nekotry je wječe tež bjes najčimni čžitarnje, kotrjz mōšt haw f naščowenja hrowjeho žiwjenja wšdelate hrowjaje wo mozy tuchō hłowu teho šbōžnit pōwjedč!

To hłowu pak pšehče wōhēbite trajowenje dołstaje pšches to šwigowanje, io kotrjz štje. Ščtož kibitju inaje, wē na čjōž ja džiwam a čji, kotrjz 16. staw Matjeja wot 13. šchajčti teđbōwneje čjtajta, tež hrowjama, na čjo hebi pomylch. Zeńch wėdče hrowjich wewōmōwčow do wustfowite, ale tež hamōtneje doliny pola Jezareje Pshiljuy domjebł. Pšenje prashenje, kotrjz wōn tam to hamot- wēčji nim štaji, bječe: "Ščto praja ludō wote mije, kotrjz člow- šteho, io ja hyn?" — To je tež prashenje, kotrjz mōžberu na ułodni boļu štaji, kotrjz w čjideji wutroboe hišo došlo ludōnje a nětko pichčēbje ta wažna hōdžjwa a to wulle prashenje: "Šay mi hrowčimka, a luhubijch ty mje?"

A tōn šbōžnit dobre naščowenje čjini. To "haj, ja tebe inaju, ja tebe luhuju!" šakljiczi f maleje mōdeje wōwōdaj, kiz je jeho njewjeļa. A w rēze Petrowym laborterijm wutawš namata: "Ty ho šchyljuch, teho žiweho Woša hyn!" — A duž tebi našča wutroba a žiwjenje žyle šubelcha" — čjideje ta mušl wulliejci. A Zeńch pōhmalni Pētra a hrowi hrowjaj hyl na tōnje hrowi ščōčji.

Taf balo je wještito rjane a luhōne. Ale runje nětko, hduž bječe jim w tym wještchom wuwajču jeho zija trawōwčō wōtrowta, nětko, hduž ho jim pšichčō wewješeče, kaž ženje prjebu — nětko runje šapōčnje wōn pōwjedawč wo hrowj; hrowajwje hantječzi na šchjaj! "Taf dale dže f šchyljuchom, f tym hynom teho žiweho Woša."

Čji wewōmōwje ho naščōza wōweheje Pētr. Wemu je kaž njewječeje, kotrjz je ho runje je hrowim ludowanjom hčubilca, a nětko wōn je na dobo praji, io dychi wōn do najšatōbničehō a najštatōbničehō wōwōwanja čjahnječ.

Wō, to inječej njemōdeje. Duž hebi wōn to šwēri — wōn, kotrjz bječe tōn šbōžnit jeho wuwajča dla taf pōšēdmł. Šaj, wōn mōželče hebi to šwērič a duž hebi teđ woprawbje šwēri,

jeho wroczo dzerzeć: „Woh eje swarnij, to ho czi ujetanje”. — Ale też derze bédże to klowo myślenie, tal nieprawne bédże tola w Szekubowim wocznanju. *Se wśkej ferstowjej wón tu „dobru radu” wotpołaje. Daj, Péter dybci ho satan ujenowacj dać, dolecj śchizj jaźnawa. A niz jenow to. Né je wśkej wśtołoczj tón śbóznik to żadanie wuproji, to też czi, kiz dzełdża ja nim hićz, pśched śchizim cziwepřetacj ujeźwédža. „Chyze-ł iđto ja muu pśchizj, tón han ho jatkej a wóni swoj śchizj na ho, a pój ja muu. Wśchetozj śchizj swoje źiwjenje cze fłhowacj, tón budże to same fłubiecj; śchizj pať swoje źiwjenje fłubi moje bla, tón budże to same namatac. — A potom pśidźide to klowo: „Czto pomba cłowjetej hdy by wón ranje zjy kwił dobyt a pať na fłwojej dźiwej iđtobowat? Wbo iđto może cłowjeteł k wumozženju fłwojeje dźiweje dać?”*

Wes dwela cze to śbóznik tym, kotřiz tehdow a dženja fa nim fłodža, prawje: *Wśelche myśle ho wobrocja na dobre a wśelche dny w ućerzjstwow czařu, na dobycze w fłwecze a fłože. S tym pať ny pofalacze, jo hñdžeje w bładach hñdźicze. Mndry je tón ham, kotřiz na to wupři fłwoju dñichu wobarnowacj, kotřiz cze fłwoju dñichu pofepřidze. Hdyž je dñicha fłubjeua, je wśchitto fłubjeue. Potom žane wumozženje a žana pomoz wjazy wjeje. Ze-li pať budža Wobu wozmjeżcena, potom ho pśichodnia krařiwoteź derje hama wot řebje nanata (řictuřka 27). Dñicha je wjazy dźiłi zřytj fłwet.*

Wśelcane i bliska a f datoka.

Nunjeź řimy hįjo něcotre kroczeli do noweho lěta nuts cziłiti, wone tola hićhjeje cziłene pšched nami leći jafo ujetnacy kra, do kotrehozj řobdy i tym řtyhłwym pafceřowim řtupa: iđto budźemy w nim nanakacj? iđto na nař a nař lud w tym nowym lěcze czařa? Hdyž wřchak řu tu řtwil wuřlady na měr je řuřodnymu ludami Wobu budź dzał dobre, dybimni tola i czeřkej wutrobto na řrudne wobitejnycze natecho ĩntustkowneho ludowego řiwjenja hładacz ho prawicze: *Czto i teho budźe? Tajfale rořtořarowateź a njeřbnota w nařim wulim woznym kraju. Na řemym bolu řordocj a na dñym ĩnřepřetajowateź. Szozialdemokratija w nařtořazej męrze rōřcze. W Szomburcu wśedje hićhjeje řtrař dōřelczerjow w pšidřiwatach, pšched ředźewanje řozaldemokratyw natlacy, w ĩmęrowal wjeje. A hdyž wřchak w nařim řerbitim ludu w tutej kařazej mozu tal wjele njeřtyjnemy, hłabajmy ho, jo tón jed ho teź do naředcho luda řařak njeju. Čy, czoř je řtutny! Nařdji řtari ludjo je řrudnej wutrobto řebi wroczo žadajo do řtarych dobrnych czařow. Ale budža ho wrocicj? Dyrbitny řes nabđije i přetow řuřchowacj: Wjeje w Šilecokř žana řalba? Wjeje tani řabny řekat? Čezjo dia ta dšowka męrowo luda njeje łabojena? Nařch lud dyrci ho řařo wrocicj k Wobu w prawej wobabojalnocęi! Wśchetozj to je řłowocj, jo je lud wot Woha ho wotworbnak a cze w řamopafchowocji fłwoje puce řłowicj, jo je fłwoju wutrobto řwetej wotewrit a w ĩnia fłwoje řkofojenje pyta. Wđ jo by nařch lud řařo wopuřicjil te řtudnje, kiz ju dźerawe a wody njeźerjeja a ho wrocicj k řem u řiwemu řerit, potom teź nowa mę, nowa nabđija, nowa řwłowocj a řkofojnycj ho ĩtś ředci do naředcho ludowego řiwjenja — a nowa řařnycj wśhje wřidřidžba ho blhycj. Woh daj k řemu řwaju hnad.*

S wulkej radořicju řimy te dobrotnowcy ludu řudny řerbow ja wobde armenije řyrotu pšidřimali. Wśepjeje hody řu řařo wobaty pšidřiwocj řimłineje łubowicje ta te wobde wofyřrocjene dźe- czařta i nařdžij řerbitřik domow pšidřiwicje. A njeđerbjal ho řchewcziřan, kotřiz je fłwojimi dźečcattami pod řjanym łobownym řchownom fłwoje hody řwjezi, na tele dźeři dopownicj, kotřez řu teź hñdže pšedłene hody w řarřiřkim domje wśelche řwocicje a nětko wopuřicjene w řwecze řteja, hdyž řowłkřicjeřiwitjo ho nad nim njeřmala. Waly dźel je hać dotal pšedje řimłnycj řchewcziřanow wofrowanycch, tola wśchiti dźel hićhjeje ředźewje czařa! Wśes te dotalne dobrotnowcne dary nařdžij łubwy řerbow je mđžno, jo nětko něcotre řyrotu najřwjezy na 1 lěto — řami na ho wofmjemy, t. r. wone ho na řimłne dary nařdžij řerbow to řyrotowjadř pšidřiwotnu a řatlarja. Dazj mđzemy nařim řerbow w řiwjenju řudny řyrotow wopwecacz a budże to węcze nařim łubym cziřarjom řumjaz, hdyž wo řch řyrotach řlyřho, kotřez řimłna łubowcj naředcho řerbitřeho luda řatlaruje.

Prōřtwa wo Boze řohnowanje pšdji řpoczattu noweho lěta.

Wśb: Wśelč ho, o moja dñicha.
 řohnuj, Wśbče, moju dñichu,
 řohnuj ju pšched řkrytca řtej,
 řohnuj, iđtož czi pšidřiwoczeu,
 řohnuj nje na czele teź,
 řohnuj myřle, wutrobto,
 řohnuj w řłozu, w njeřbožu,
 řohnuj w řiwjenju, řhdyž řręcu,
 So tam w ućebu řerbitwo řařcu!
 řohnuj, řezu, nař tch řwocjch,
 řohnuj nař Wśb — cłowjeto,
 řohnuj wulřch, řohnuj mařch,
 řohnuj pšched řmęreč twoj wřch,
 řohnuj wřchč, kiz wulřpi,
 řohnuj, kiz ju řidženi czi,
 řohnuj, řhdyž do dźela dźemju,
 řohnuj teź, hdyž wotpoćizjemy!
 řohnuj, řwajaty dñuch, w řwęcje,
 řohnuj wřchč, kiz řowřwocjich,
 řohnuj w wjeřelu a w węcje,
 řohnuj wřchč, kiz wufřwocjicjich,
 řohnuj, kiz ho řbđža tu,
 řohnuj řidřandu wofřlednu,
 řohnuj nař na nařim řkuzu,
 řohnuj, řhdyž dom dźemju k řłozu!
 řohnuj, Wśbče, řimo, dñuch,
 řohnuj, kiz ny twoj řimj,
 řohnuj nař, k nam nařil wuchy,
 řohnuj řtala řrořymj,
 řohnuj teź nařch lud a řroj,
 řohnuj, pod twój řchit jón řtaj!
 řohnuj wřchitko, řchtož ny mamy,
 So to dźak czi řařwamj!

Ernt Helch.

Řatijcze dary řa wobde armenije řyrotu:

i řobđizjicze wofadny:

wot jeneho	—	řr.	30 np.	—	řr.	30 np.
wot řłobch po	1	”	50	—	1	” 50
wot dwanacjoch po	1	”	—	—	12	” —
wot řchřerjoch po	1	”	50	—	6	” —
wot řchřerjoch po	2	”	—	—	8	” —
wot jeneho	2	”	50	—	2	” 50
wot wofřawjoch po	3	”	—	—	24	” —
wot jeneho	4	”	—	—	4	” —
wot dñewju po	5	”	—	—	10	” —
wot jeneho	10	”	—	—	10	” —
wot jeneho	30	”	—	—	30	” —

Wo řatim wot 38 wofřowob řremabđje 108 řr. 30 np.
 S Wśchcziřawje wofadny 80 řr. — np.
 S Wśchcziřawje wofadny:
 W. M. ř Čerwuj Wofřilj 3 řr.
 M. Ř. ř Wśedřez 2 ”

řremabđje 5 řr. — np.

S Wudřidřiwicjicze wofadny:
 řan řwęcja w Wudřidřiwitju 1 řr. — np.
 Wuzřit řchęřřan w Wudřidřiwitju 1 řr. 50 np.
 řremabđje 2 řr. 50 np.
 Wścho řremabđje: 195 řr. 80 np.
 Řajmurobitnjři dźal řimłnym wutrobam!
3. Wśłcz, řarac.

Womhaj Bóh!

Číslo 3.
16. januara.

Četnik 7.
1897.

Šerbske njedzelske łopjenka.

Budawaju šo łóždu šobotu w Šsmolererz knihiczišcežetni w Budyščinje a šu tam dostač ša ščtwóttlétu pichedlatu 40 wv.

2. njedzela po tjjóh kralach.

Fil. 4, 13.

Njedzela po tjjóh kralach abo po Šhrystufowym šewjenju dopowmi naš na to, kał je šo něhny trahšnosč naščeho šbóžnita w jeho šłowach a bžiwach šjewita, a kał šo wón hiščeje nad šwojimi wučjobnitami pichetrašujuje, šo šo tež i nič wěšta jašnosč, bójšte šwěto a žiwjenje šwědži. Šo je tón knjes wopravdže w tyč šwojich móžny, ša to našč tekst šwědži. Š kałtej šhróbtoscu tu šwjaty Pawoł wušnaje: „Za wščitko móžu pšes teho, kiž mje pošylni, to je wšches Šhrystuf!“ Ny tola Boha šameho wšchewomóžneho mjenujemy. Nješda šo, kaž by dzył šebi tón jawoštol něšchtó rucneho pšizwicz, kaž dzył prajicz: „Tež ja šym wšchewomóžny?“ Wón rěči wšchal wo kałtej wšchewomóžy, kotraž wot Šhrystufa wušhadžo, kotraž šo na Šhrystufa šožuje, tola pał wo wěšte wšchewomóžy, kotruž jako šchewczišan wa. Šsměmy tež my tutemu Pawołemu wušnaczu žyle a wjeweše pšichšewowac? Bóh daj, šo móžni na to wšchitzy haj a hamjeń wotmolwicz, šbyž šmy myšl tuteho šłowa prawje šroymili.

Šchewczišan móže wščitko.

1. Tuto šłowo njedha prajicz, šo móže šchewczišan wščitko móžne. Ženje Pawołej njedje do myšlow pšichdilo, prajicz dzyčez: „Bola Boha njedje žana wěž njemóžna, pola mje tež niž.“ Nė, šchewczišan njemóže wščitko móžne; šchewczišanša wěra njepšewowbroczi njemóžnyč čłowjekow

do wšchewomóžnyč bohow, njeroslemi mjesh, kotrež šu łóždemu štworjenju štaljene. Žebny drje móže wjazy hačz drubi, a jedny šchewczišan dokonja wjazy hačz drubi; ale žadny njemóže wščitko, a wšchitzy hromadž njemóžna wščo móžne. Bóža móž nima žaneje mjesh, ale čłowšta móž ma jara wjele mjeshow. Pawoł móžeshe wjele wjazy hačz my, wón běšče wuštotowanj š mozu, džimy čžinič, wón je šhoryč wuštroiw a morowuč šbudžit; ale kał, jemu do čžela daty, wón njemóžeshe wotbyčez a wón šo tuteje šwojeje ščabosčeš poniznje wušnaje. Ščhtó mjes nami nima tež žaneho tola w šwojim čžela a tyžaz šłow wotolo šo, kotrež njemóže wotštronicz! Wóž našcha dobyčej njemóže, my šmy i njej jara ščabi.

Nė, wščo móžne šchewczišan njemóže, ale wón móže wšchitko, ščtož je jemu nušne a potrešne. Šswjaty Pawoł je wo tym rěčal, šo je naušnyč, šo kałšchžščitiz wuššejnosčadž tež je, šebi dačž došž byčz; špokojšnosč jeho wutrobny njewotwihuje wot wužimanja tyč abo tamnyč šubow, ale kaž Bóh jeho wjedže, kał je jemu prawje. Za móžu wšchitko, to čže prajicz, ja móžu šo do wšchewowacž, wšchitko šnječz, wšchitko pichcežepicz, ščtož mój Bóh mi ščele.

Š hał, šo wopravdžity šchewczišan pšchego hiščeje naušnje. Špedoba-š šo Bóhu, šo ma wón ščudy byčz: derje, šchewczišan móže tež ščudy byčz; wón njewortoze, šawicz jeho do njeměra njestaji, wón njedawěluje, š po- božnym podacžom šo wón Bóžim pučam pobežšnje a wutrupuje čželnu ščudobu t duchownej ščudobje a t šbóž,

nošaji swojeje dušche. Čže-li Bóh, so ma kščečezijan bohaty bycz; derje, wón móže tež bohaty bycz; wón ho njepobáhjuje, ho njehorbáži, tež swoje puntj nješahrajeba, ale knjezej zyrwawje hołdunje se štotom, i wyruchom a i maru, wón wopokalsuje šmilnočej widowam a šyratom a čjini hebi pščečezelow i njeprawym mammonom. Ščečeli-li Bóh šhorowez a heđnosčej: derje, kščečezijan móže tež heđny a braščny bycz; jemu horjo, kiz ho náđ nim wopostajuje, ho nješba zula wěz bycz, wón ho nještróži, hdyž jeho čzer-pjenje dolho traje, wón ho njehorbáži se swojeje čžešnosčy, jato by wošebity martrat byt, ale ho troščituje: „Čadž runje našy šwonkowny čłowjek ho kšacy, wšchat tón šnutš-kowny ho wote dnja do dnja wowno.“ Čže-li-li Bóh, kščečezijan móže tež štrowy bycz a swoju čziłowez nadožezjz po Wozej woli; wón swoju štrowozej njepodrewa pšches wrótne žiwjenje, ale swoje mozy nadožuje w počze swojeho wobličaja k škušnje swojeho Woha a k šepščamny swojeho bližnjščeho a štajnje hebi rozpomini: „Nieměč, jo Woža dobročywołčez čje k pokučez wjedze?“ Druhe je žiwjenje muža a druhe je žiwjenje žnješče; hinašče je žiwjenje w šwecowezniwje i bžezčjmi a bžezčibžezčjmi a hinašče w domach bješ bžezči; hinašče je žiwjenje w mandžčštwje a hinašče je žiwjenje njezženjnych; nadawti a šacžuwanja miodbyž šju hinašče dylji wobštrarnych; ale kažtaliz ho w žiwjenju ščlachačzi, kščečezijan móže wščitko, móže ho do wščešho podacz, móže wščitko bračej, tož Bóh dže, wščešho parowacz, kaž Bóh dže, wščitko šnječez, kaž Bóh dže, wščitko k wěcznemu žiwjenju nadožez, kaž Bóh dže. Čo je ta špobždyna wěz, totruž ma wěrnj kščečezijan.

2. Za móžu wščitko, praji tón japosčotow a pščištaji: pšches teho, kiz mje wobylno, to je pšches ščyrustyšba. Wješ tuteho pščištajenja by tamne šlowo byto horde, brošne, ale něšto je wone požižne, dobre šlowo, kotrez praji: kščečezijan njemóže ničjo šam wot hebie, ale wščitko i ščyrustyškoweje mozy, kaž pišane steji: „ščyrustyš je tón winowy pjenit, mji šmy te hołozij“, a šašo: „Š jeho potnošezje šmy mji wščitizy braki hnudu ja hnadu.“

Še swojeje mozy ničtjo njemóže čjinič, ščtož dyrbi. Žič wjele to ani nočez, jim njeje Woža wola nješeste traleštom, ale žič šamšnja čziłowšta wola, i čjimiz pak ho šami šjedaju. Ale tež tamni nadobniščy čłowjetojo, kotiz je wščež prždu ja tym steja, so njebduhu po swojeje, ale po Wozej woli špobžizj, njemóžja to došonječ, pščež sašo dyrba to šrudne šponjenje čjinič, jo tón wěč, kiz ho náž twerdze džezi, nam njemóžne šejni, we wščitščy wobštejnowščach bobobojalne žiwjenje wječej. Šak je Luther jato mniž w ščowščtrje ho pržowow, je šyflami, i prošiwami a i poščenjonom podožny čłowjek bycz w swoju ruku, ale kať máno je ho to jemu po jeho šamšnym wušnaczej wo-radžito!

Čžemyl-li móž, ščtož dyrbimj móž, dyrbi wščešho-móžny Bóh nam móž k temu špoczězčej pšches Žesom ščyrusty, našešho šknjeja. W žanyu družim ženje šhožnosčy, ščida w nim; wón šamłutti je nam šejnjenje wot Woha k mudrošezji a k prawdošezji a k šwoječzenju a k wumoženzju. Wón je do šmetja pščištich, šreššimow šhožnyž čjinič, tyž wumoženzych šreššimow čže wón pak tež i mozu wobylničez po šnutščnym čłowjeku, čžmanjych šejnizčez k po-božnojemu žimwenju a ščutkomanju, k pščewinjenju šweta, kiz je wototo naš tak tež w našej wutrobje. Kščečezijan móže wščitko, hdyž ma ščyrustyšba, a njemóže ničjo, hdyž jeho nima; jenož w nim leža korjenje naščeje dušownje

mozy, jenož pšches móž jeho šylnosčeje my wščitko šam-žemu.

Wobylmy ho, lubi bratšja, w tym šknjeju a w tej mozy jeho šylnosčeje, so budymy móšli wščitko derje došonječej a wobštačej.

Šamjeň!
M r o š a t - Š r o b ž i š c h o j a n š t i .

Wščełupj a rječej.

I.

Wščełupj.

Wšče nešđeje w lečeje 1400.

Šolu šmutožacy čopje praji ščejneho popoščowiščeho šlónza a ščtrščjadu i ščojnowe žiwizy. Šalofa a šččerofa po hołi pje-riječe žiwizowa wón hołny powet.

Šo wuškej ščmotawej drošy, kotraž pšches hołu bžezče, jebžičny něšotre wulke tworowe wuzje i plawowani žrywami. Wščeč ni ma i ša nimi jechadcu nešđeje pjatnaczo šejdny w želwamych šabatach a želwimych ščoblatk na šlowje.

Dale šređtu jechalše šamłutti šejdny w ščtej ščejne dražče jenož i njeczom wopostan. Ša nim bžezčejtaj diwoj wulkač pšaj, špřoznaj wot dološeho pučezja. Žešo hja wobščečejtaj tež troču ščtož swoju šlowa.

Witadž ho njerosčezowalše. Ženož wobnožozjo wobnožaryn čžasto swoje tonje. Ša dabo wobščewnydu pšy šwój noš a čušščlachu do pomětra. Šotom bžezčacy šččowšawajo po drošy dale, doniz jechajščičeru i rečžay, kotraž ponacu po wščeštej šrebi dale bžezčeje. Šreni šejdny šedžowowčez ščobne na pšy; potom wobrotčej ho a šawola na šwiočizj towarščichow: „Wěnjny, jo budže nam mitane, šož ho to troču wumotpočuzjenu a ho čžertwje woby naprijemu po šejbe w tajšej šorozčeje; duž dha šajštamny!“

Šejdni ščowščizy i šonjow dele; pobnožozjo wuščechajšču tonje, wiaču pščišpobžnjene bowy i šowlo, so budy tonje na-powoli. Žešwa jona žynowy šarancž i wšowšeho šajščšila, dožezja i nim k rečžay a woda šon, i čžertwaj woby naprijemu, temu, totruž bžezče njewobrotčjemu a šotyz bžezče ho pšči puču po ščotomu do ščobča wuščefštrč.

„Tu, rabny šnjejo, napiečje šo! To je šajna, čžertwa woda, kotraž jo tu žerč, a žana šudženi wam šawelčez šepšezje njješčiti!“ bžezče, jemu pokážto.

„Wěj dšaj, Matyjo“, wotmolwi tón, šarancž woby wušpwošči, „a šawelčez, po taf dołnim puču šajna wobščezja dwójaj derje ščobži! Našča luba šneni mušji hebi šawelčez, jo šmy hiščeje w Wudyščinje, mjes tym tu hižo wotpočuzjenu a šorin budžemy w Drajžžanach.“

„Šaj“, wotmolwi Maty, „do jušičšeho wječžora njebudymy tež domoj pščištich, budymy-li pšči wuššim tworowym čžaju wošati. Šso we šepje ščowamni budymy tam byti; tola, wščato šmy taf tež ščowamni hač šem pščištich.“

„Šó“, wotmolwi rabny šnes, „tón kroč wšchat hebi šme-žadny šwočez, jo šmy šami želi. Š žyla, hebi wušto, so ho njebudje wubječajem wječžam a jich towarščam a wotročžam taf šobzy žedžez, ho i Drajžžanštimi wěščžanam našadžowowč; wščato šy nače šubj wogladoli a tež wotpali.“

„Šaj! budy-li jenož pščištich“, šmečezje ho wobrotčjemu, na šwój ščerofki mjež potawalšim, „nače pščeje wšchat tež wuljama, kať ho želejo na šłowach towa „šajrašala!“ pščišmota šwiočim towarščam, „njebudymy šawelčez přezjenu šejmanštemu našrabničej wjerje ščobati!“

„Šaj wotmol, lubj šnječej! ale žabny to šepje njerosumi hač wy šam“, wotmolwidny jemu.

„Taf je“, bžezče pščełupšči šnes, „ščtož wot wuššim ščitštom šejbe, móže hebi šwočiz, jo ho šamóju wščečezow pščewozny našaji; šepšezcho pščewobožezcho a štrazezcho šejdneho hač wy šez, njebje hebi nače pščełupšči šwecowezništom šawelčez wuščowč wobto. Šola prajčez, šefto tworowych čžadow šez dre hižo je žitomy, je ščoteje Šrabi a i šubeho Wudyščina pščewobweli hač do Drajžžan!“

„Šaj, ščto čyp to taf i wščotčezje prajčej? Šola měnju, jo je šajšč wjazy dylji što, a štajnje a wščežo šmy ho ščowamni pščebiti — jenož jedny ras je ščotaz, dha je naš ščwiti Wějčt

i wsiertniejsza hać na toju woskub, a tehdy hny zhy męsz na jeso twierdym hrodze wchłi wodze a huchym hłeshe bedczę durbicel, domż naś niehju naichy natupit. Hleczel!”, a j tym potola na schrowe blihu, kotrą na czoła a na prawym lizu węcche, „to hu dopomniela, kotrę hny hebi hać do dżenihichich duja woshowo; tola samwęcze, ja hu Włetciel hłiszcze wozkubani!”

„Daj, tónle dżini Włeti! Jsdowa jenoż, wulka schoba, to je taf derje w hrowim frutny hudeż; Włoh daw, to naś niehju tshoh, hdyż na nowy męsz do Żitawy pojędjemu, to huchny tam twoty psheniemi. Sziano hu dopomni na pishmo, kotrę je jemu Drazżbanika rada wshłata; hrowsha je jemu, to dnye jeso fruty hrodz rosłamca, je-li hebi hdy haju hawżi, Drazżbanikam pshetawany hnyż po puću hchłohdżic. Tola Matyj, wy, nie węcze tola też do Żitawy pshchodżic, a jeli to za lęhdje macze, bha jich dwazczędy wotróbnych hłiszcze wjazy hobi woinmęnu”, dżelche pshetupki tnes.

Matyj męniejše: „Czym wjazy, czym lępie! Wshłato mōza hu nam też hłiszcze drny do puću namalic.”

„Daj, Włeczju, to niehju też najshchli bratija”, sawola jedny i wotróbnymch. Tola radny tnes jemu wnapichczjowi: „Wozczak, wozczak jenoż! Czi wshłat też hłiszcze namulnu, taf męch po potonęcy, runęj taf, taż wshłan rubężniłsi wrafor. Taf najd hu jenoż naśh frutny marhtraja je hrowimi jedynni nataj; potom wrota jich knady hrowod schęczęcja.”

„To taf lshō niebudż, luby hnczej!” męniejše Matyj; „niejdompniče hu, taf hrowe bęche wojowanje i Dunajskim hrowimny hrapu!”

„A tola je jelo frute hudešo wšłate rosłemjene, też hrowaj na Włahajskim a Skralowškim kamienju. Dha drje też druche hłiszcze rosłapanu”, męniejše wplyn nadżije pshetupki tnes. —

Taf rosčezwoniče hu czerodżicza dale a wshłitzy wotpoczowachu w hłohdu pod hłojnam.

Wodżina bęche drje hu miulka. Radny tnes napominajše, to huchy dale lęzi. Żelbni hnydu hu na fowje, pohonczjo sa pshchabnyca a doho nterajęche, dha bęche tu soho wshō czihu a próbne. Jenoż i dalota bęche hłiszcze wosowy ropot a konajęce topot hłiszcze. Szłonajęce bęche też to wshō wulfinčato a niešo niempletche wjazy holamku cziščinu. Włes tym blizęche hu hłončto i hłowajny. Pshłebnje prvbi potščozachu hujny; tola dohwo wjazy nterajęche a wone hłowachy hu do węcjoznych hnerow. Sz Włeczjuwne doła hłehelche hu furjawa, a hmuhi tofkeje mhy cęsbnydu wot rčzi dale i lępe. Szchomy sawalichy hu do wjeje a bōchi bęche wshłubom mōz a cżma hwoje kujejtwo natupito.

(Pstraczowanje.)

Šhto je twoja dušha winojta?

Wo Š.

II.

„Ja waż prošhu, lubi cšitarjo: hōže a hdy je šchō taf wshōto w cšloweji dušhi rčezak? „Wly hwet dobucy” — a šchō by to bylo? Wshładajęce, taf hwētle hłončto wshłoto pshchrahnaję; iđoż męniejše hebi myšlęca na wshbedżenjawo a wshelata: cęczel, lubożę, rjanofę, krańje węcjel! — To wshłito mōhō dobucy, niehju to rjenje bylo? Wndatej hōwe ho hłupenu abo temu, hzi je hu hwinčny wshelow nabh, mōhō hu tole tohō jeniczy njedacz!?” A tola tōn wšobni wupraj, to tofjile dobyst žadny dobyst niehst, hdy by dušha yōla hchłobowala. Njewidoma dušha, a runęjše byta to dušha hudešo hujęcego cšlowjeta na hwcęze, po tajim po Żeljowym hłowje wshęje šteji, hać wshłito, kotręž nam widomny hwēt potščica.

Sawerjenje, taf mōže jenoż tōn rčezak, kotręž njeje jenoż pshchewčejem, to je j žyła dušha, ale kotręž też wē, to je tale cšlowsta dušha hłama, a Włoh w nej woswolenje cżini — a j tym też hłama ja njehmertnowic.

Žato ja junčtož na pacęfkeji wucžje wo tym hłowje teho šhōznita rčezak, jedny schule, terzianat na gymnaziju, postlany a hwermom praji: „Daj, ale Żeljoh by tola najrjedę dopofačel durbjal, to j žyła dušha je.” — Wulke rosčowjenje hu hjes druhimi šchuleriemu šhewju. Žich wjele faż natrōženych na mije hładajęce a hebi myšlęche, to hu rosšewam. Ale nētoši i węcje hordowca na teho maleho cšlowčejca hładachu. To bęche pshchō 20 letam. Tōn terzianat žadny terzianat wjazy njeje, ale wšobny muż. A dohko je wōn pōhnał, to ma wōn njehmertnu dušhu, (a šchōž je j

hłiszcze ważnišće) to je Żeljoh wmozniž tutęje jeso dušhe. Nēto, budže hu jemu hłamenu hmyčez čhwež, to je to taf dšawnje pšadaf.

Wōhu žel pa tole prajdenje jenoż wupraj, šchōž dšehnišči dšei milijony wulka. Šchōž naščenu narodę na fowzu wšehcho hčitarjehcho hłehotela pohradnje, je to dščezaje waidnje, kotręž hupado to wčne a prawe kapšchimje. Wshłoto durbj hu dopofačel. Szłonajęce durbjat nan a macz hrowim dšezem dopofačel, to šłaj jich štaričje. A hać to też potom dšęzi werja? Wicuzša aktu też jolacz. To je wshłito hziho byto.

Tōn wšobni ženje na to hłowčizna wažit njeje, cšlowjetam dopofačel, to dušha je. Mōz toho dia, dolež hřono w taunym cžahu hny hwēnje myšlęni njewčehy. Ale wōn je wšobaj, to j tajim dopofanijom ničo dofwōzje njeje. Wozmž durbj, to to halle dopofačel, temu hu ničo dopofačel njemōže. Hdyž durbju ja halle hwy dopofačel, to hu to wōn maczej, kotręž je jemu židęne doła, dšal woinoty, potom — haj potom jelo i tym hłiszcje njechjym dšakownoču hyna hčiniłi. Tež tehdom tny, hdyž durbj ni wōn prawo dać. Mōž dohko wutroba hwoj hłoh njepolščbnje, je wshłito podarmo.

A wutroba je cšlowjetow w wshłitščy cžohach wučiła, to maja wōn njehmertnu dušhu, hdyž je hu też halle pshčes ewangelijom nišłohčnu ważnišće dušhe, kotręž je ja węcjozny postojane, do praweho hwēta štajla. Šchōž hōwe to prawje rosčowina, tōn werciz njemōže, to mōhō cšlowjet i nčejnu družicu! postojany bōh, hać knot abo žane druge ščozjo. Šhō to, to hu cšlowjetow taf hłutnje wuščezjawa wo rosčelnu hjes cšlowjetow a hčozčejem — hziho to nam dopofajęce, kajti je wulki rosčel. A nēto wera — ta wšłohel, to je j žyła wera, a je pšezjo wera byla? — Tola nē, hu hōacz njehnje, taž hdy ja hwyacz dšup, šchōž je Żeljoh hawp činičel. Mē ja hebi na to njehnušy, to hdy dopofačel dšup, to dušha je. Ale temu, šchōž na pšćim łopnjeje bilšije šteji: „Wōh štowri teho cšlowjeta hebi i podomnočje; i podomnočje na Wōha štowri wōn jeso. A dumy jemu žyly dych do jeso noža; — temu pohnacze wšchitščy ludow pshchłohje. A wshłito, šchōž je cšlowjetow wulke czištinu w nabošnje a hščelanofšje, wo wumēhčnje a dobrych počjınach, na teje wernōcy šteji, to ma cšlowjet węcjny dušhu a je hłamny, to mōže Wōh w nej hudyč. Šchō je cšlowjet lępši hać ščozjo, hdyž wōn wern do njehmertneje dušhe mima.

„Daj, ale wedomočsi!” hu praji też wot hłutnje smyšlęnych ludži. Hdyž tamny terzianat hebi myšlęche, to by Żeljoh dopofačel durbjal, to je dušha hebi tuczi lubo lamjšla, to je wedomočsi dopofačata, to žana dušha njeje.

Šchō je to tola do hłupoleš! Š pręnja je njerošonne, powihčittownje wo wedomočsi rčezčel, dolež hu tola wshelate wedomočje. Wšep hu jenož na pshchodobnytm wedomočsi myšli. Na tym wolu wshłat je yōla wjele wercjaję ludži nēšto malo tajšč wuczenych, hzi durbji njedadža ptacizę, dać. Cžoho bla niž? — Dolež žaujeje namatali njehni! Ale hdyž tnes Laplace je hrowim dalowdom Wōha phtajše a njenanafca, a hdyž hławny Wulstha přeje, to je dušha, dolež ju je cžle semjeteljo cšlowjete namatal njewbēdę, — durbjomy hu tajčnu njerošomę dšwacz. Żeju njerošom bęche jo wōnaj i žyła phtojščat. Ršdža dšelawa žona by jinał do pšćta prajila to je jeju prošja pobarmo. Wōna pał hebi ani i dalota na to pomhlyła njehy; hrowj wern to Wōha a do teho, to dušha je, wshčęjčel, dolež taf profesoraj Wōha a dušhu je hrowimi instrumentami namatali njehni. Wedomočsi njemōže nišdže wo wulkim hwcęze njepščęche a to, šchōž wshu mōz w hebi nječe, namatać. To hu wshčudžom hłabimy potajntnowu.

Šchomadnje mužjoje pshchodobnja to j widomny hłowčizna. Wō njewidomnytm wōni runje taf wjele a taf malo wjedža, faž drny ludžo. Wera hu jopocnje, hōžę widonne pshčtanje a hčewjenje Wōje hwoj hłoh polščbnje a ho wercjaję, Wōpa phtajęce dušhi hewi. A hjes tajčimi wercjajęmy, Wōhuphtajęmy dušchem je hjes pshchodobnytm wuczenym tinnje taf wjele faž w žanym družim hancze.

Tola dolež j tym. Wedomočsi njemōže ničo prajęcy pshčezto temu, to dušha je. Wōna tež dopofačel njemōže, to wōna je. To je wo wutrobach wōhšwēdčene.

(Pstraczowanje.)

Wschelate i bliska a s dalosa.

Š wulkei radobczu mőszemu lubym Szerbam, kotrız hi hwoje fmiłna dary ja wobše armeniske fyrotu dobrowolnje wozrowawali, pšćićić, jo je hi redaktorei toť knjeza D. Lepjuria w Marlinje, kotrız je sekretar, haj my mőszemu prajićić dırcha pomozhuje to- wariłna ja wbohich Armeniskich, na jeho wošewjenje to hwjebelaze wozmolowjenje dostalo, to mősa hi nektore fyrotu ja dobrowolnje dary naldich Szerbow do fyrotowije pšćićić. Doleť pal je hi napriredu list do Armeniskeje pšćak dırchaj, kotrız tym dźećom tu wjechu wětoleť iđh wakrowanija pšćinjeke, fajes D. Lepjuria pišće, jo budže i najmejchša 3 mjeđel trać, pšćeby hać powjeleť wo pšćinjeke, mjenad, harobje a žiwjenju tođ dźećić dotanjenju. Štoje budže to wjehele lubym Szerbam, hōjz wo tođ matych pšćinjeke, toćeć mősa w fmiłnie fšćeljećinjeke luboćić i lubjenitwa wumoz a jatarać. Wšćes pšćeljećinowleť frowjnjeneho knjeza budže nam teť mőžno, w bliskim čkažu lubym Szerbam daliche wobraty wo pšćeljećinju wobohich Armeniskich pšćes mordawich Turkow podać.

Š Watećanzije woħady pšćinim, jo je tam fmiłna dırcha, kotrız pal njeha mjenowana hōz, wulke łapšenje w fšćeljećinjeke wozrowoćinje a dobroćinowići ja štuti fšćeljećinjeke luboće jawostajia. Mišionitwo bjes pőbanani je doitalo 2000 hr., runje tak wjele fuznowe mišionitwo, mišionitwo bjes židani 1000 hr., Čuhaw-Adolfice towaritwa 2000 hrinnow a študij w Watećanzije woħadže doitalu 1500 hrinnow a fšćenje je hi ja Watećanzije pohrebnicečo 2000 hrinnow jawostajio Wōh tōn knjez budže wo wěćmožić teť kamci dırchaj muto dawacž ja jemu fšćerowleť a luboćeť i Woženju fratelstwu.

Wotrjeħna štulita inpekzija w Budyšćinje jašo na to fedz- bńwie čini, w tajim wewunjanu maja hi dźećić i tajich mandželstwow woćahnuć, w kotrızoh itej mandželstwi a mandželstwa fınaćeje werty. My teħu bla lubych čitatorju i tajich man- dželstwow na to potolujemy, to njebudu prawu čaħ štembijli, kotrız je w tym fatonju potolajemy, hać do totreħož mōže hi fšćeće žane pšćenienjenje stacž, to njebu naldja ewangelska žytej pōda fšćodobawa. Šakon praji, to maja hi dźećić i tajich mandželstwow powšćitrowanje w nanowej wěće woćahnuće, farschij pal je teť dowolice pšćeb fudnitwom fjawnje to binal postajet, taž dotho dźećić fšćeće 6 let stare njebju. Hōjz pal je dźećo farsche hać 6 let, hi woćo wtož pšćenienjeć njemōže a dźećo dırbi hi wo wěće nana woćahnuć.

Nald lubowany fšćozor je i nomemu letu wažnu wufajnu ja wošto wudal, kotrız čys duelle hōz wšćahani wobjewowacž. Žyly lub je jemu wěće ja to dźakowny. Pšćetož to wěće wo- prandže fudžaje, w tajej naldžajej wěće w pošteditim čkažu duelle wo wošiju pšćibjerachu.

Na penkum fejnje wotpōplamch hi to fmiłni dothodny faton ja wučerjow dowinradjenje. Wōn hi najfereje i wulkei wjetřinju htoħow pšćibwolinje a nadžijonuje jemu teť hejm fitejstow tōn křoć pšćibwolinje, hi hi jašo naldžija wučerjow pšćes fšćodobowimljenych bęratimšćitrow, taž tamne leto, njeani- cija. Še wulki čaħ, hi wučerjow w Bruškej lępiche japtaczenie farschowane dostanu.

Wšćes wšćelate nowim ja powjeleť dō, jo je turkowiti fultan dırchakow a to na to waldnje, hi hi wšće wětn njebuje a so hi fajnje boji, to jemu wšćitzy, tž hi wšće wtoħo njeha, ja žiwjenjom fteje. Duž je febi wjeća nowych fšćibwolitow pšćijal, doleť starym wtož njego njawerjeje. Džiw njeye, jo jeho fty duch pšćeljećinje, jašo wot Boha pōžnyam duch wjećenja ja tu njewino- watu krej Armeniskich, kotrız je hi i jeho wjedžinjom a najfereje teť i jeho wotu pšćelata.

W 17. lettořetu hi naldja fšćerfka krajina wot mōra dona- wptana, kotrız naldju čaru krajnu woħeje prafku horuju Łužicu wuprićeje. Doleħo mēbelje wo teť fhoroleť fšćebecž, ale neħo jašo tu fudnu powjeleť dotanjenju, so wowna w židitkej žakofitne faldžajuje a to woħeje w mēće Bwomban. Wo nećitjim lęčenju na 1000 ludiž 100 lęmrjetich pšćidžje. Židijaz i wtožamzi i mēta čęfata. Wšćes 200,000 je hjo roćęfata. I runje w tym naj- wjeħeji ftrać tž, doleť tuzi fhoroleť dalosa a fšćeroto roš- njebje. Do tođ dōlow mēta, hōjz fhoroleť hōdije njeye, hi ludož i frowodani čęfiteča a dırche wuprićeje. Škaf fudny nawaylad je w tym mēće. Hōjz w jenym domje jebnu na mōr

wumreje, wšćitzy wobpđlerjo doma roćęfata. W jehaj hōz bęče ja 20 minutow 20 pohęebow. Hōjz židijaz hwoje čęta pala, wōħeť wo dnjo a w nozy njehajnje. Wōh tōn knjez čypl naldž lub a naldž kraj pšćeb tajim prutom Woženju fwarowacž!

Daj mi, wōj hyno, towoju wutrobu a njeh hō moje puće twojimaj worčomaj fšćodobaju.

Wšćitř Sal. 27, 26.

Hōj: Ščtož Bohu wiewřinemu hi pōda.

Ščto doħaj tu Bohu, moja dırcha,

Hōjz Wōh čji wšćebnje wšćitro do?

Ščto je, iħtož i twojom čętu fšćuħa,

Ščtož jeho wuħeťli lubo ma?

To najfereje byč dırbi tu;

Dom! pōdaj towoju wutrobu.

Ty dırbiħ dacž, iħtož Bohu fšćuħa!

Proj: komu fšćuħa wutroba?

Dom! čertej niž, o luba dırcha,

Wōn njewpřećje je žiwjenja.

Wōj Wožo, tebi fawemu

Sa pōdam moju wutrobu.

Duž wmi hej nald, iħtož žadafch febi,

To najfereje bjes fšćnowleť.

Tu wutrobu ja pōdam Tebi,

Křiž načini čji hōtoleće,

Tu pōdam tebi fšćnitwice,

Tu t japtacze, wšćaf towoja je.

Dom! wutrobu čypl radobjo pōdacž

Čač tom, tž mi je frowoj dat?

Hōj mōžu naldpřichemu rełacž,

Šy do fšćerjezje mje lubowal,

Daj moja, towoja wutroba

Njeť jena, towoja wōstawa.

Ernst Hęlař.

Nęřhto i rošponinanjju.

Jenož jene fłowo je, wot totreħož wšćitke fłowa werty pšćiditja a na totrež wšćitke fłowa werty nald potolaju --- a to jene fłowo je Křyřtuf.

Daliche dary ja wobohe armeniske fyrotu:

Š Wšćakfice woħady:

W poħebzenju a pšći letnym fšćebzenju	30 hr. — np.
Židowitche ħopolodafche wuħata fčwane	3 „ 50 „
i Wšćinčanzije woħady	1 „ — „
W. K. w Budyšćinje	3 „ — „
R. R. w Walečęezach	1 „ — „
Nutničanziji w Žyžezach	3 „ — „

Š Wšćeljećinjeke woħady:

Wot žonow w Marichonju	16 „ 50 „
R. R.	1 „ — „
Łemaf w Pšćinječach	3 „ — „

Wšćo fyromadže: 150 hr. — np.

Šsnitnym daricęelam hi w mjerje wobohich fyrotow naj- wutrowitřići dęaf praji

3. Wōleť, farać.

„Pomħaj Wōh“ njeye jenož polo knjeřow duchowitřich, ale teť wo wšćęch pšćedawarńjad „Serb. Nowin“ na wřach a w Budyšćinje dostacž. Na fšćitworeť lęta płaczi wōn 40 np., jenotliwne čęřtwa fejo po 4 np. pšćedawaju.

Womhaj Bóh!

Cižko 4.
23. januara.

Létnik 7.
1897.

Šečbske njedželiske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu kobotu w Šemolerjez knihičišćejetni w Budyščinje a šu tam dostač ša ščtwórtlétnu wšedólatu 40 w.

3. njedzela po tšjóh kralach.

Mat. 8, 1—13.

Nět šwjatoh' ducha próšymy

Ša tu šwjatu wěru,

wšedóž wot wěry wščo wotwóhnuje, a tola šnadž wo ničim wjazaj nješajnosće a wopacajnych mēnjenjow a wšhli njeje, dźižli wo praščenju, ščto je šbójnocinjowaz wěra. Wšele jich drje mēni, šo ju ma, tola hnyž bliže hladamy, widžimy, šo šebje šameho jebaja. Wěra wšchaf njeje kóždeho wěž, a ju dostač, njeje taš loško, taš šebi to nětotryžšuli wšhli. Těho bla šo tež našch šbójniž dźiwa, hnyž raš woprawanu wěru namata. Ščwjate ščenjeje Mat. 8, 1—13 nam nětotre pšnaniki wěrneje a praweje wěry podawa.

1. Prawa wěra na Žesom Khrysta nješložišč. Dolež šam na šebi niččo wjazaj niewidžišč abo dolež šebi šamemu wjazaj nješlubišč, dolež šy šo teho, ščtož mnohim wěru počenjeje, puščežiči, niemužajy dobroho mēnjenja wo šebi šamym, a dolež nětko š potornymi ludžimi prašišč: „Nješšym teho hódny. Taš doško hač šhščeže wšchelate rjane, šprawné a dobre na šebi widžišč, šwoje wóćžo š žyła na Žesom Khrysta nješložišč. Zo haške čzinišč, hnyž, taž iraššeli lud w puščežiči, kotryž bē š hadami šranjēny, na šebi widžišč, šo šy šmjerčež ščory a šranjēny š hřečhami. Šaj, tajaj my šmy, a ščtžóž to přeje, ženje š prawej wěrje njedonžje. Ščori šmy, wicjani, taž šbitmanowy wotročel, nješčmaní š wškej wěrneje Wójej šluzžje, škabi š dobremu štutej, š bohobojajnosćej a š ludošej

š Bóhu, a to šmy teho bla, dolež šmy wušadni, taž muž w šwjatym ščenjeju, wušadni, to rēla polni šych pošhilenosćejow a š hřečom wómalani wot džěčatšwa. Taš šo wobšladaj, taš šo špójnaj, a tebi wščo šwobobanje na šebi a wščo wulke mēnjenje wo šebi šandže, šo mošt šrudny šadowělowač, hnyž by tam jebyn nještaš a nješprajit: Ša šyn šbójniž, twój léšat. Š njemu potom ššladowadž, taž ščory š próšchajzom wóćžtom š ščorjeje ššladuje, — to je wěni šruč praweje wěry. Wěra šebi Žesom Khrysta wobšladuje.

2. Prawa wěra wola šo š Žesom Khrystej a jeho próby: Knježe, dželšeli, mždelč mje wučšičežič; wščetož w 34. palimje njereka jenož: šotšiz na njeho pohlabujaj, ale tež, „šotšiz jeho nabběhujaj je šwojimi modlitwami, tyč wobličžo njebudže šahambijene.“ Žiwe džeržo špšnsajelč na wolanju, žim wěru na modljenju. Ššame šemšiči-ščobjenje njedobšaja, Žešuja dyrbšich nabběhóčaj š próštwami a modlitwami. Š čžeho bla? Dolež ššchd nami štejo čžala, šo jemu wšču šwoju žalošč wuššoržimy. Čžeho bla? Dolež je wón jeničiči léšat, kotryž je wšchedomžny a šotryž šamože naš dokladnje wuššoržaj, ša čžah a wěčzanosč, wuššoržaj wot hřeča a šmjerčeže, šaj dolež je šprajit: „Čžaju ššhšičej a wuššoržičej“ a „Ščtžóž te mni wšchidžje, teho nočaju wuššoržičej.“ Ale taš wjele jich je, šotšiz mēnja, šo maja wěru, a nješšju ššhščeže ženje š Žešubkej wšhšičšeli, šotšiz šo ššhščeže nješšju š njemu wšchedomžny, dolež wón jim ššhščeže njeje je ššbójnikom. Woni maja morweho šbójnika, a teho bla šu jich modlitwy morwe

możliwym a jich wera je morza wera. Echtoż pak je nashoni, so je wona żywa, a so je bliko wdichtim, kotis; bo k njemu wolaja, tón k njemu dze a jeho wo potis proży.

3. Prawa wera na Jesuša poślucha, poślucha na jeho słowo, byrniejz by wutroba nę prajita, durbj jeho słowo tola węczijsze buc. Wón je to prajit — to je najsze lekafstwo, kotreż trzebamy, to je twierdzo łaloż, na kotrymż stajemy, to je lekafki břeđ — jeho słowo. Wón je prajit: „Wuđz wuęczijszeju, tebi ku twoje hręci wodate, tebi njech bo stanje, każ by wërit, a teho bo wëra pichimny a teho bo njepuchiszi njeđziwajzy na hręch, hmjercz a czerta. A tak je se wšedim drugimi Jesuškowymi słowami. Wone njejsu wërżajem jenoż ewangelion, ale ewangelion, jenički jenička wërna, wješela powješe, kotruż mamy. Praj jenoż słowo, tak proży bejtman, dha budze mój wotroczj wustrowjony. Tak je. Jenoż słowo i Jesuškoweho erta sñodž: „To je moja krej, kotraž budze ja waš pichelata k wodawanju břeđow“, abo: „Ja sum to horze-štanjane a to žiwjenje“, abo „Haj, ja sum wola waš wuščitje dny — a my wotkorymny wu swojeje wicze a wot swojeho wuškada. Jenoż žene słowo i jeho erta, a potom njech sñet ręczi, sčtoż čyze, wëra Jesuša na słowo poślucha a njetrzeba wjazy šwëdčënjaja. W romkej žertwi rëfa: Roma locuta est, to rëfa: Rom je ręczał, a temu bo kóždy katoličj podčëžijnje. Wšj prajimy: Jesušč Křistušč je ręczał a kónj je wicšeho wurečëwowania. Wjesuwamiente podčëžijnjenje po Křistuškowë słowo je sa wëru nulne a, to wopowamny, teža ta kšëčëžijniane žiwjenje. Nleto czimny, sčtoż wón kaše, nleto pójmy, hduž wón praji: Bóž, abo dšjimy, hduž wón poruči: dži — i křotita, pośluchajmy šbóžnikowe słowo, to je dokonjana wëra. Šchludnjejši-li na Jesuša, dolež na hebi ničëzo wjazy šladanjahodne njewidžič, mobilšč-li bo k Jesuškej a wotšhabžejš-li i nim i mobilno, pośluchajšč-li jeho na słowo — potom mašč prawnu wëru.

Pšchetupz a wječë.
(Wotkazowanjë.)

Na dobo salincza pšesë nòzmu čšijnim njëkaže dylwate wuče, bërhy po tum i dolobolëže hiščëze ras. W holi wuščëwani njëdne nječe pžaczi; potom bërhy wožo lajo čšido. Doležo njetrzajëše, a wuče jo wuhojowalajë, tón trëčj bliže pšidi wëdže; tam a hem hišajë jo nëčto po holi a fuche hatoly jo lamadaj. Š lëp-nejë čšëmnnojëže blyškotaj nëkaže na jelen hwanisči. Kaž nòzne šderjenje mjëčëje ho i bulčëžny dšjwja hwanisči wërnina — iadto wješom. Kšëžjo, ho štorajto a kšajajo, hwanisču jo pšidi ręcžy- nym bryšaj, nadrabnje čšërnim wodu břeđaj, jo bryču ho potom po holi roškadowate, hduž mošće rubiež a šwërnim dajič.

Hduž ho wješt po holi hwanisču, bëču wuči wyč hacj pšëd Dřadžajny doleže. W nòznej čšëmnnojëž njëby wjele wuškabal, hšiba wuškote a špëratote nahyby, kotrež bëču jadu mjëčšanzkšid hřešjowu nawojene. Šrëbje pšëd wëčtom doštanowaj wodu i kšobja, bëču wëdže šti metry ščëwote a runje tat hšubote. Nahyby bëču na šwonownej stonje minale nashle a poškëdaju ho ščëžëž metrow pšesë wodu. Na nahybadu bëču hšule palisbedy i dwójšč runtow rëšimž hšëžimowych a ščurnowomych donkow. Tu dšëjadu wuči jaltacz, dolež bëču mošt, kaž ho to w nozy stajnje kawalëže, je hšynimny ręcžëšajami prëčëž ščëžimy. Pšëd wrota bëče bërta hwoza wëdčëž. Ša wrotami šwëčëšëže hebi štraža je šimolanej pòwomy.

Zworony čšaj čšalajëže pšëd wrotami, domž njëby ho štražnj abo wrotnj pšëčim. Tola ja wrotami ho ničo njëčimny. Wrašy došëča hacj k hřeši a jawota i šrutym hšëšom: „Šallo! Šeja! Wërnito!“

Ša palisadami wofaja ho šapalena šimònjaja, a bërhy wuškla- padaju pšidi jëjnj tadžajë šwëzy nahyšëwe štražnika. Tón šawofa: „Šallo! Tu štražnj! Ščto je a šëto žada hebi šajup?“

„Arnob, pšchetupz a radny hñes i torhošëčëza pšëje hebi šajup ja hešëje, ja hwoje wuči a ja pšëwobëžëžych wotrownjëščy; wotmotwi Wrašy.“

„Arnobdž hñes, pšchetupz a radny hñes i torhošëčëja!“ wë- šajëže nahyšëti štražnj dele do wrotom. We wrotach počšajnašë jašne hëč wo šapalencz hšimònjëž; wrotnj wuštny šwójny hšowu i wotšëčëta pòdla wrotow a jawota: „Škòžëmu w nozy mošt dele njepuščëžimy; šëje-li wy Arnobdž radny hñes i torho- šëčëza, dha jawotajëže ham!“

Arnob dònëže k hřeši a jawota: „Arnob, pšchetupšiti a radny hñes i mëta pšëje hebi šajup!“

Wòrny šalincza wotrownjëž: „Wšëho derje, radny hñesje, wy to šëje; hšymdom puščëže ho mošt pomatu na žëšëwuch ręcžëšaj hacj na hřešimny bryš, a nëto šëdžim wuči a šëdžaju jedni pšesë wrota. Šoniznje potrowicnu štražnjz radneho šimëla, fotebëž derje hñajaju, a wrotnj tajašëže wofajë: „Wòžëžëž čšë- nemu raducemu hñesje jo hñajach hacj ma torhošëčëž; wòžëžëžne a štrajšëje je, hduž w nozy po čšajnje po čšëmnnych a bšëčëžnych hñajach dëžj bërty.“

„Wšj dšaj, wrotniho!“ dšëčëje Arnobdž hñes; potom šëdžimny dale. „Ma mošče bryšjadu hñiščëze ras šajotcz, dònž jim njëčëšë štražnj pšidi mošče mošt wotewrit. Tak bëče tež na šowu mošta, hduž bëču mošëne wrota šawjene.“

Ščëžëžne pšidnišë čšaj hacj na torhošëčëzo, hdužë wušt dom pšchetupšëwe šimëla šëčëšëže. Wuči šajotcz pšëd domom. Wšëchi domowuch wrotach wiašajë žëlejny bęž; i nim šalepa jo nëčotry ras ja hodu wo wrota. Wot wuštë ho wrota wotewričaju, a wuči šëdžim do wuštëgo dwora. Woboronimny pšëwobëžëžno bëču pšëčëwšëstemu hñesje „w Wšëjenje“ prajiti. Wòu dšëčëže wëšële tež do dwora, jo by wot tam ščëšëje na wofna hornjeho poškšoda pohladat.

„Ma ho wšëho derje doma?“ woprašëča ho wón ššajonmëta. Tón wotmotwi:

„Wšëha ma ho derje! Šnadna hñeni je wjele dšëčëta a hoto- wala, jo by wož derje šowitata. Marija a Šandrij štaj dšënjaja hacj do wječëwora pšëd wrotami šëdajëž, hacj runjež jmaj hñeni wuhojnj projëže: „Wšj čšajata potderno; nan mošë halke jutnje hem dajëž.“

„Ma, čim wječëže budze wječëše!“ dšëčëje hñes a dònëže potom do doma, ja by ho po wuštun dšëwajamny ššobdže je špëčëwej štrëčëlu do wuhođenja hšad.

Dwëta dšëčëje wušt hduž kòlo wofëlo žyčëgo dwora. Tam dònëže hacj k burjam hwojeje wuhožëšëšëje žitny. Tam wotewričaju ho derje, a šëša, jeho mandšëčë, potrowi wutrobnje hwojëcho mandšëšëčëho.

„Pomaj tebi Wšj!“ a požohimj tebi a nanj twoje wročëjenje do hšëje domimny!“ dšëčëje wona, hwojëcho mandšëšëšëho wuhojimny.

„Wječëžëwomaj tež tebi, tm moja luba, šwërnaja mandšëšëka.“ Potom dònëžëšëčëtaj bromadu do žitny. Wëdna bšëčëtaj šajupšëž, bšëčëtaj tež Marija a Šandrij i šowu štamoty. Hšjo wuhožënjaj i šrapotom wšowu, kotrež bëču do dwora šëčëje. Nleto pšidë- šëčëtaj do žitny, powitajčëtaj nana a wofokšowajčëtaj jëho.

„Šëpšëže tola, i wamaj ma jo tola tat, waž i šim je „Šym- šëho šamjenaja; wšj nje nadpònjëtaj, jo njëmëžjo wo wjazy šimëčëž.“

„Wuškëže ho, wuškëže ho, nant!“ šawotajčëtaj dšëčëž, a nan mjëčëšëže: „Derje, čyž ho i waju rukow wuškëpič! Dajtaj hebi jutnje ranu šajšëčëž i ščurymny wovajam i prënjëho wëča pšëčëžimje!“ i nim ho wutrupaja; tola njëšële i wamaj do šëša, hëwaj hebi ščëžëžne jutnje ranu šajšëčëž!“

Arnobdž hñes pušëwobëčëže hiščëže, tak bëče je ho i wifow- anjom mëta, a jeho mandšëšëka wo tum, šajotcz bëče ho doma šëta. Potom podajotaj ho tež wnanj k nëčëj: „

Ma dšëže ranje, prëčëž hiščëže, hacj šmony šëšëne ranje ša- šmonimny hišajëže ho hšjo wšëho w Arnobdž domje a dworje. Šajšëčëže, wuči a mëčti nashodaju ho i wšowu na šladu. Tež dšëčëž njëčëžëčëž na hšwš šajšëčëž šajoty. Šandrij bëče pëšne pergamentowe wobëšëšëti hñižj došëta. To bëče dšëwotny dar, kotrež bëče jemu nan i ščurwanjaja hodu pšëčëšëž; pšëč šëčëž ščëšëšëwof bëče ja nje w Wuščëžimje šajotcz; wone bëče i rufu pšëne; wšëdaj, šwëš tebyh hiščëže šimëžëšëčëžaj njëmëčëje. Tež Marija bëče, wuštj wuškëwëla pšëd to, šajotcz bëče došëta: rjanj mjëčš, i wšëwari židn pëšëje wuštëčy, a wuštë teho hiščëžë dšëwotny ręcžëš je ščimny rucnjëšim. Tež na domjajz hñemj

bědše ho Arnoldoz křes dopomnil. Sstážomni donjejedn jej rjanu škijnju do šhov, i worješjowoweho drjewja pčenje worštanu. Kusto bjo bēdše heb donjaga křienat tal rjanu škijnju do doma pšchata. Wntrobnje ho šmejeste, hōžj si mandjšelji i dwora pšchawota: „Wjeřšom šubal, křtožj by hebi pšchata.“ —

(Wofračowanje.)

Pšchihotowanje na šbōnje wurjereje.

Nam ho šbōncj žuwjenje,
šhwatato my k rown džemu;
A tal malo čaha je,
So tu bħečeže kimi b'đemu?
Wohj hej na šmjerce, člowečeže,
Wjeřtomdaj! Wošom nula je.

Žony budž, taž wurjereč čhečej!
Wurjereč b'đečej hej jumi žabacž;
Kubla, hš tu uobudžej,
Čhečej, hš mōja ludžo nadacž,
Niem ža na šmjerceji uwjeřečej,
Dofelž njem ža i tobn hieč.

Čeno šprawnu wntrobu,
Čeno šhwōdome teč čħite,
Nž pšchod Wošom we njebu
Šwōdōčejž može, to šy wēty;
Čħita wntroba ho šhovu:
Čħita čħita wntroba
Če we šmjerceji wjeřeta.

Đbōžj we uwy pošlednej
Pšhečel štħijuje k Wožu wota,
Tečdom pšchod šmjercež teč šwētej
Čħita wntroba ho šhovu:
Duž ho wjeřtož budženja!
Woh je twōja nadžija.

Čħečej mēč tajtu wntrobu?
Woh jo Woža, pšchod a štrōžj!
Njeřtaraj ho ja šmjercež tu,
Wona pšchidōje w Wožim čħaji;
Šmjerceje wħat h w njebōj ty
Me dži i njej wjeřebj.

Pšchewiň šmjercež pšchod dowērnōčj.
Praj: „Đaj do teho ja wēruj
A wēm, to budže šwērnōčj,
Đbōž b'đje wōlacž i pšchod šwēru,
Křj: „Šem“, praji, došmōk,
A teč šmjercež mōž šym wjač.“

Štħj we dēču k rown ty,
Šħabaj, tal ho čħto šhovu!
Wožo praj: „Ty jemja hš“,
Wučž mje ty nam pōnacž i uowa,
Wučž mje kōžbō džem, Wožo,
So čħijnju tu dobre wħo.

Teuřšer w Porčħizjad.

Pojimaj šwōj jařtħ!

Mongolojo hebi hōjtu powjedaju, kotraž ho tak nam: Dwe hūřšj bēdšej našmu hotowej prječ čħabnyc, jato žaba k nimaj pšchidōje i pšrowu, ju tola hōtu wlač. Wkřħy bēřtej k temu hotowej i tym wučenjenjom, to by žaba rohom wħajenje, hōtu pučowacž wnanawata. Žaba nēto namjerowale, to aže ho i hūtu šħtneho imwježa trawu šħečej, kotraž mōbtej hūřšj na kōžbōm boku i puřtom džerečej. Tal tež ho šta; pučowowanje žle derje bēdše. Na jeno dōbo wurpajaju nēkoti mūřōjo šwōje špōřčowanje nad tym naprawenjaj a ho pšchadaju, šħto drje je hōtu mudru šowōwju wuřšewku mēč. „Ja“, wotmōwio žaba, ale hōžj hūtu wotčħni, pšče dēla a hūbi pučje žimjewe. Wēdaj hebe je šwōjej hōrbōkju wabieč, rečejčej, hōžej dychata twōja

techernočej tebe pohnučž mjelečejč, ale šħerž šwōjej hūbe je wuřšje, a pšchod Woža, jo by tebe w pōnacžej šħeržal.

Čena žona pšchidōje ras k šwōjemu špōřčowanju wōtzej a jemu praječje, jo je šwōjemu jařtej dowōlka, wo dntchj šħe rečejč.

„A ty hš hūtu do tuteho imwka šapamka?“ pšchječe ho dchōwom.

„Đaj, jara hūtu“, wotmōwio pōnitnawa žona.

„Wōj šmuk je wuřt“, bēdše špōwjedaju wōtž, „ale Woža hūada je hūčeče wjele wjeřeta. Čħij, taž hūtu tebi praječ. Dži na wħi, hš hebi šarčawan tofōžj a šħobaj ju na pučju te mni.

Žona čħijčeče so tōw raječ a ho šwōjemu dntchōm pařtħrej wōrčej, žle wħšena, šħto drje to na hebi šmeje.

„Ty hš moju pšchidajnu derje wuřšedta“, tuōw bēdše, „čħij nēto, šħtož hūtu tebi dale praječ, hħa hūže šħpe i tobn. Wōrčej žo a šħwomdaj wħħite rošpřōčehne pjerje.“

„Ča hšm pjerje, niče hebi wħħto pjerč čħijmka“, bēdše žona, a wēr je je do wħħitħj štron rořehnat.“

Dħa šnapħečewio špōwjedaju wōtž: „Tal ho teč i pšchidōžšħtħim šħwamni ma; taž pjerje hš do wħħitħj štron rošpřōčehne. Wōtaj je wōrčō, hōžj to jamōžehč. Dži a nje-šħečej dale.“

„Wōj jařtħ mħiti na šħe a reže na čħu jato wōtra britej“, tal reka we 52. pħawje. Mařtħ ty w tutym napřawanju dobre šhwōdome pšhečewio „Wožu a čħlowjekam?“ Wbo dħeti twōje šhwōdome tebe šħamacž? Wječejž wo nřim šħe. Šapōřčot Žatħn pšhe 3, 2: „Šeli ho šħto w žaynu šħwōje ho njemili, tōu je dořowanju mūž a mōže teč žly život w wuřšje šħerčejč.“

Mařħ hōčezja šapali hōřehč žyma, wōħeň ho rořehčej, bōřty ho hōřeň paleħe, potom wōtž: „Ča hōčezja pšchidōžšħachju, pħajajo jařtofačej.“ „Ča hšm jenož mħtu šapalku šapalit.“ Tal teč wjele luđži čħini: wōni praja jenož male šħwōčejō a hħaj, kařti šħ wōno šapali.“

„Ča hšm prajit: „ja čħu na šwōje puče šħadacž, jo hūč njeřšerčħit je šwōjim jařšom.“ Ča čħu hebi do rta wuřbu křteč.“ Pšalm 39, 2, 3.

Řħřōrowy narodny džej.

Nařħ hōřtošlowowanu džej Wħtem II. hřerčej 27. t. m. hřōj 38 lētny narodny hħej. Nařħ žyly lud jehō i hōřajze wntrobu štrōwi je hřōwimj šħōžpħečewemj a našeč prostħw i Wožu lubemu šħujej hō dohħawu, jo čħnt nam našečho lubowaneho šħejōra doħe, doħe lēta w jehō čħiwočej a žiwōčej šħerčejč, jehō, kotraž wōdnio a w noř šħōje hřōwjejo luda na hřōwjej hřōwčewej wntroħje nořti. Wħ žym jehō w šandženm lēze w našej Wuzij wħladati a tal bēče tōn hōřekelony, kotraž je jemu tečdom mōbt do jehō wōčħa pohladacž. A hħžj teč jemu na jehō narodnym dnju do wōblħiza pohladacž a našeč pšhečja wuprajčej njemōžemj, našeč wntroba k njemu hħwata i tym wntrobom pšhečjom: Woža hūada a Wože šħowowanje budž i tobn, lubowanu šħejōra, na wħřitħitħj twōjich pučajč!

Wšħelate i bliffa a i dalota.

Š wulkej radočej hšm pšhečō šħħideli wo šħownawym šħawowanju šħwacžanšħeho šħwōčewo towarħtwa a teč pšchlad šandženeho lēta, kotraž w pohlednych „Šerčħitħj Nowinacž“ čħi-čħym, nam šħo wōbħruejue, i kařte šħōwjenowčħu šħwacžanžij Šerčħija ho wřħurja. Wōħeje pal je towarħtmo w tym dowōlafato, jo je hebi šwōječho nadawta wēdome, so wone w hšmħim čħu hřōwje hōřšte wēčejōry wōbħerčujie, na kotražjž ho tež tajžj tořšj hōwimawu njekju, i wōtōwōčej a wōħeje čħelbē teňže k dobrej šħawuje, pšħi kotřej teč wntroba přōbna njewōřtanje. To je jařewje dobre šħōwjanje mōdy lud wōbħerčowacž wot wřōdnego wħēnočej hřewkowanja a jemu narodne čħue a imħj-šħenje do wntroby šħečewej. Radžijōmnie teč džene lube hōřšte towarħtwa to wōpřitaja! Pšchōž šħto je najħteje w našim čħaji, hačž našim mōbōčej wōčħōwħmēč k prawemu narodnemu šħečewjjanšħemu šħwjenju!

Wewōwčatane, ale hřewkēlaze šħowštajenħwo je ho ewanđelstow-šħterřim Šerčħom w Dřađħizjadu dostato: Wšħed křōtkim w. Dřađħizjadu šħerřetju šħħitħj, wōbħerčej Šempeľ je mēřtu 1/2 milijōna hřiwōw i tym pōřtawjenom jawořtħitħj jo ho wot tyč

pjenjes v polobniščim vjehednješe evanġelso-lutheriska zyrkej natuari. To je čim hodžimjische, dofelj bčide kujez Hempel katolofkego wery wufnacja. Te vjencij je wón i tym wumnenjenjom i nmenotamj twar wufatit, lo ho katolžny famječ i tej zyrkwi i najmjenjica vječ let po jeho hujerečji položaj a lo ho jeho kaščez v tym Božim domu wuklowa. Je-li pač ho tebe jeho poitajenja njebovjeleja, pjenjehy katolstim v Sakskej i twarej katolofkeje zyrkwe pšipjapadu. My pač heči myšljim, lo zyrkwinjy jostwjerjejo nabeše evanġelso-lutheriskeje zyrkweje v Draz- bčanač ho bčejez njebovžja, ale lo ho i čaškom do twarjenja noweho Božeho doma smeja.

Erudny kherušy armeniskih hýrotow.

Glóh: Wěrjazy čataju v wiščitlich jich wězač.

Semil ho, o Jezu, kiz pam ty ta hlowna kšhečejanifkej zyrkwi tu na semu hý.
Nět hdyž frej rosłata martararjow wola
Wot senje i tebi ho po pomozj
Kšhečejanifsk bratrow, jich bčejzi a žonow
S armeniskih fruwmych a čiweliskih honow!

Semil ho, o Jezu, a pohladaj dele
Na twoju zyrkej, kač budžez ho ma,
Kač sejnyč stnowow tu tynžazow wjele
Twojeho mjena dla moricz ho da,
Po tym hdyž wujuaju twoje tu mjeno
Turčowo hrubi, jich morja na pšehow!

Semil ho, o Jezu, o trato a kšhečejke!
Martararjow kačozej pšezes mročeje dže,
Wbčejkefkej zyrkwi na semu ho pšhečejke,
Dofelz to bida taf kačozne je,
Kaž ty na ščetye a dwazymy stajwe
Sawjateho Mateja wospišajči pravje.

Semil ho, o Jezu, hdyž v pohanjim kraju
Kšhečejenjo i rebta ho pšipjoporjeje,
Tu pač ho tyžazy moricz dačz meju
Hdy dha! ač hdy tón čašz naitanje tu,
Kiz je nam wot Tebye pšipjowjebaný
So budže poštye i štado tu jenie!

Semil ho, o Jezu, hdyž pomoz ho štala
Armenikim kšhečejanam na semu njej!
Sswětna mōz hmyje je pšehladowala,
Hdyž je tam i rěłani bčejata frej,
Hdyž je jich Turka šč tabel a morit,
Tyč, kiz bč Wōh hej ja čelčesjerow štworit.
Semil ho, o Jezu, na hýrotach wobohiš,
Kiz hu tam hubjenstw wujitanje,
Dofelz hu šhubike starichich tež hýmojš,
S domow hu starichiščich rosčojenje!
Semil ho, hdyž kšhečejenjo nimo nič čašmu
Kaž tón Lewita, jim njehoja ranu!

Semil ho, o Jezu, a šubž v naščim kraju
Wutrošy žmilne a woporušwe,
Tež te, kiz hýrotow šhonenje maju,
Hdyž werybratram šč wuščim ho dže,
Nět hdyž jich hýrotow wulfošnje wjele
Erudny špew i hubojenja na pšač i nam ščezle.

Semil ho, o Jezu, hdyž dobroty mnohe
Wot tebye w mēzje tu wujžwamj,
So ja armeniske hýrotow woboh
Jedym bčel i lubojčju pšahowolim!
Swawěrje ščozdy to wožejnje Wōhu,
Kotenz čyze hýrotu pobdyerčez woboh.

Semil ho, o Jezu! Ty po semu hýbož
Čaložj kralesimwo twoje hýwōj čaž;
Wēru do trojen'člož Wōha tu pšobž;
Šalsčim profeta to famičj šač,
We hýwojim foranje* šhōžozekj wōn lubi
Dym, kotenz kšhečejanow šhōžnja hrubi.

Semil ho, o Jezu! šlaž duž ho tež stanje
So w wiščez kšhōtorečakj pšje wjele stow
Kšhečejjanow wot Turkow morjenych panje.
Wōni to činja i tych rosčahčezojow,
Kotenz jim i šhōžozekj dopomohčez maju,
Pšez to, lo kšhečejanow šelabojamj.

Semil ho, o Jezu, a famičj tu wuščow,
S kotenz jich Wuhamed narčezčez;
S šubnjeje tej wera je uočimj šubžbu,
Dofelz wiščak i druhimi nječimjeja je;
Wōhu žel, so hu je rostozekj ho dali
Kšhečejero tečdom a pšehladowali.

Semil ho, o Jezu, kiz junu hý projil
Wo twojim pšehodžez i šapločenju,
Kšhečejjanstu zyrkej kač bilow hý bajil,
Šlubiwjajči šejmiez ju dobyčezertu;
Wdočezekj dža něto je i pomozj šhwatačj
Dofelz wot šhweta ju njemōže hlabač?

Semil ho, o Jezu, a wmozžj tych wuojš,
Kotenz jich i freju twoje hý wukwzil hý!
Semil ho tež hnanje na hýrotach wobohich,
Wōšč je na wutroboje i lubojču tu,
So twoje zyrkej šač rjane žiwe šmeje,
Tam hdyžez nět šemja frej martararjow pije!

Swěrnolozj sa hweronofej.

Wepowidat Jan bčide hýwojeho šhwětnego wuščowza a pomoz- nita Polycharpa a biskopa w Smerna poitajil. Žato w lčzeje 166 žalotine pšhečejžanje kšhečejjanow w Smerna ho šbže, tež šchēžžeweho biskopa pšhed wohanšeho šudnita wotčezdu, lo by pač hýwojeho šhōžnita šapel abo špaleny byl.

„Na jenu wěto 86 let šhūju“, wotmohwi Polycharp, „a wōn mi ničžo šhego čimil njeje. Štač mōžj ja mojeho šhwēta a šhōžnita šaprečez“? „I wōn ho wješčeljeje ho bčide doštojmj namačamj martararju šhōnu nješč. Wōn hu špaleny.“

So durbj to dobre kšhečejstwo hūčez, ja kotenz něčōto po 86 letnje šhūžje hūčezje rad do wobnja dže.

Něšto i rosčojinanju.

Žiwjenje djes Křřtistuja.

Žiwjenje bjes Křřtistuja je wulle ničžo. Čajzy hūžjo ho hodownemu ščtomnej po hōžozch ranaja, hdyž je wōn wu- pšobnjem. — Najpřimj hūčezj rosčbja — to je tōn kuff v ščuli pšidumjnenjeho kšhečejjanstwa, ščtož ho hūžo w dšwomym hōnjenju wotdōžke a na to ščelchowazym šhwětnym žiwjenju šabudže a šhubi. Potom ho na nič wšezje pšody a kuff wotčezčja abo hmya — potuta a wēra ho poburiritej v šhwětnych žadōčezach a hōrdym wjženju. Potom ho rjane šhubjenja, na ščtomne wšezje, dele bjuru — tajke žlowa Wōsi ho přezč wuščmēdžuja. Potom ho žandželjo wotrēm — dobi žandželjo ho wot tajčich člow- jetow wročzo čašmu. Potom wēwēby — njehješa je hýwojim hūčhdami wobhōdnu. Ščōwjenje ščtom ham wuščmje — w ščej duličj byma šhude a pšobnje. Šač žiwjenje nimo lečzi — šhū, jeme žiwjenje. Wōno i ničōmu wuščitne njeje, hačž ho ho, kaž wu- pšobnjem hodowny ščtom hčezje do wobnja čšhne.

(Š predomanja pšhed ščtomim žemeterjeho wuščijehoho konfi- storialneho radčijčela D. Nillinga, kotenz bčide ho wōwōn čašmu tež i. duchowny pšči Pšerowfkej zyrkwi v Wuhōžimje.)

Wšchirje, hdyž hý ty na hōpōdžez? Ššy ty na hōpōdžez, hdyž ho wutroba šhuba, wušta a mala šačujawa, lo mšhli: ty kšhečez njemōžezš čašeho ruma w njej mēčez? Bōžezje a wo- hlabačezje. Wōn ležezje w žobje, jato ho narōžzi a mēčezje ruma došč. Wōn ležezje, jato wuwrje, na poškatym drijemje teho kšhčja a mēčezje ruma došč. Ty kšhečez mašč ruma došč w šhubel, malej wutroboj. Njeje Wōh tych šhubych na hūčezje wuščmōžl, kiz hý we wēryje hōbačez? Ta wutroba, kiz je jato wobhōdlenje ja teho najwječehoho člowjčela pšhemōčezja, to je ja wulleho Wōha a šhōžnita hūčezje pšhego wuška došč.

* Škoran rēta muhamedansta biblija.

Bomhaj Bóh!

Ciklo 5
30. januara.

Létnik 7.
1897.

Serbske njedzelske łopjenka.

Budawaju 60 łóždu hoboru w Semolerzej knihćišćiczerńi w Budyšćinje a 6u tam dostać 6a šćhtwórtlétu wšćebdlatu 40 wv.

4. njedzela po tšjóh kralach.

Mat. 8, 23—27.

Zešuj we łóžji twojeho žiwjenja!

W našćich herbsćich „Zionistich hłošćach“ pod ćhćpłom 460 tón wošćebnje rjany tšćerluch namatlašć, w kotrymž je našćej ćžabnje žiwjenje i łóžju wšćicunane, na kotrejž 6o wot brjóha našćeho naroda po morju ćžabnošće wješenj i wćeznje selenym brjóham njebješćeho raja. Derje nam, hdyž mamy wšćes wćeru Zešuja w swojej łóžji; wšćetóž jenóž tak budže našća jěšba po morju 6a naš šćožowno, tšći hdy hdychu nawalne žetmy hrošće, naš do hćubiny šćawrić.

6o našćim šćiwjatym šćenju našć Knjes Zešuj se šćiwjomi wućozomnikami do łóžje stwó. To 6o šća na Genezarethskim jěšorje. O lubošće, o šćóžnje wóhľadanje: wón we łóžji se wšććemi šćiwjomi! Tež i tobn mój tšćesćěžjano je do twojeje łóžje stupit. Wěšć-li, hdy je 6o to šćato? W rańšćich šćerach twojeho žiwjenja wšćes šćiwjatu tšćesćezenju. Teho šćoža je ćže wěšćeho šćezimik, hdyž ty poćža i jeho šćiwjateho ewangelija jeho bliže šćenawadž a wutrobne ljubowadž. Tešćdy 6o na tebi wobnowi tamne tšćašnje wu- pšćenje šćiwjateho Pawoła i Timotheje: „Dolež wot ma- łošće šćiwjate pišćmo wěšć, móže to hame ćže rošćwućjeć i šćóžnošćej wšćes wćeru do Křystuška Zešuja.“ Wšći tutym šćapšćenju nam blišćo teži, i paccěšćimi dže- ćjimi tyćh lubnych domow, w kotryćž hebi našć rjany „Bomhaj Bóh“ dđerža, lubošćewne hćowěćto porěćeć.

Wopomńće, jenóž hišćće malo njedzel je, 6o budžeće wšćed Knjesotwym wójarom šćaž, hdyž šćejeće jemu šćami se šćiwjomi wtom a se šćiwjeje ruku nješćablažu hćwěrošćež na wšćón ćžah šćiwjejeho žiwjenja wšći hćubicž. Wutrupujeće hišćće tutón kórtki, 6a waš wulky wóžny wšći hćotowanšći ćžah i prawej hćwědomiwosćju na wutrobne trute šćenocenje i Zešujšćom, 6o njeby ženje a ni hdy wóšća łóžj bjes njeho jěła na šćrachopokym morju. A wy lubi dorolćent, hćulćeće wy i tym pošćobnowanym tšćesćěžjanam, tšći hebi kóžbiććki džen i modljenjom a i wćezowanjom i naj- mjeńšća jeneje šććućešći Dóžeho hćowa (šćašćuz nam i po- łóžnošćej bjes wulkeho pytanja našć luby „Wiblišći wćeznik“ podawuje) šćiwje šćenocenješći i Zešujšćom wobtwjerđuju? Niž jenóž na njedzelskim dnju durbijć jeho hćnadpoknu blišćošćej šćašćuwadž, ale tež w toždym dželawym dnju durbí nutrne šćpomínanje na njeho tebi wšćho twoje šćešćće po- wofanje pošćwjećowadž. Šć tym hebi jeho dđeržićć wě łóžćježy twojeho žiwjenja a tak ty po morju berje pojeđešć.

6o šćiwjomi wćernym ćłowješćtweje bć 6o Zešuj šćpróžny a mućžny na łóžji šćešćy a šćpašće. Wón móžešće měrnje šćpašć, wšćetóž wón měješće išćaelšćeho wóajćharta, tšći nješći ani njebrěma, 6a šćiwjejeho wóšća. Šćaj, duž wulke nje- wóšće 6o šćóže na morju, tak 6o šćo žolmy (po wulćabže šćiwjateho Marka) na łóžj wólakdu. Wójošćć a broja šća- popadšćešćtej šćašćeznych wućozomnikow, bjes tym 6o Zešuj dale pošćojnje šćpašće. Tu 6o ćži lubi wućozomniž jato hćabi šćopocjerjo we wćerje i tej wójošććju wopofašćaju, 6o móšli wšći Zešuja w rošćšćobjených móšććich žolmach kóž

właż. Tola pshi wiache jich sbafojezi njebd ho w wodrych
kozmach, kotrz hjo lodb pshitrzu, jich miera wicha teria:
Duz khtie srowo pomoz, hdzej bshczje jenicaz nam-
matacz, fta Jezusba pytach. K njemu pshistupniom jcho
wubudzhicu a dhachu: „Knjeje pomhaj nam; my kbnz
womijnyem.“ Zana strachota, zana nusa tebj zenje a nihdze
nadeniz njemoze, kotrz by wjericha a mozniacz byta, dyzsi
nashj wumozet Jezus khrystus. K njemu ho wolaj; won
twowu prstiwu shljchi; a won moze tebi pomhacz, dotelz
dbyn je jemu wshita moz da na njebshacz a na sem.

Na jich wolanie Jezus hwojim wuczoniufam wot-
mowi: „Schto ho tak zana bojceje, wy malowenie?“ Ton
Knjes jich powitari niz tego dia, jo bshcu w tym njewjedrze
wulku strasznowcz wubladali ale toho dia, jo bshcu ho na-
bojeji, jo mohlo to njewjedro jich wshictia hromadze
sahubicz. To njebudzichu a moje spozniacz hmeli, hbnz
tola jcho w ldbji mjadchu. Malowera bshce jich do
tajse bojceje sawjedla. Moj shkhecijano, hbnz w twojim
zwinjenju, taz tam na morju, nad tob njewjedra i wido-
row hovorja a ty wo zanej Knjelowej pomozj nicjo nie-
widzhich, tehdy budziet tebi wsteloze a hwernoze Knjelowych
shubienjow sa trutu kottowju, kotrz twowu lodb wjericha
wodow shzerzi! Won je wshacz tebi shlabi: „Njebob jo;
za hym i tobu. Za hym cze wumohi; za cze nochzu wo-
pushtaczje ani zatombdz. Serje budza hory ho hnuacz a
horci ho swrdeczec, ale moja hnada njebpbi wot tebie ho
swrdeczec a ton shub mojego miera njebudz jo wot tebie
precz hnuac.“

Zato bshce ton Knjes pshede wshem hwojich wuczoni-
nikow k pnozaczju jich malowrej dowjedt a jim spawuju
wutrobu sako sebwera k snuzstowenje smeronoacz, duz ho
netto na swonowne smerowanje howrjازه morja poba.
Won stany a wobhrofy wnetram a morju; dba wshictu
wotezichny, a to niz jo netczim, ale hnydom, na mesceje. Won
jenzo hnowczko praj a wonejektujny wichor a wubladzenu
morju jemu k nobomaj lezejichaj.

Ludzo pak dzimachu ho a dhachu: „Kajsi je to muz,
kotremlz wetry a morjo pokushine hu? K my w shertawchu
„Jedyn je i kralom“ wo nim, wo najchim wshchomoznym
shozniku spwamy: „Estlowo won rketnje, dba strachi precz
wstate a kroti hjozerjow stamane hu. Wetry njedh puseja,
njedh njewjedra bija, spytana miera ma na hnadje dolez.
Jezus je bliho, hbnz stusti ho dlja. Schto je, kiz bylstam
mohi „kafaitacz“ prajicz? Schto je, kiz hrimanjam mozy
mohi wiaz? Wjerichnemu njedadza mjeh ho stajic.“ —
Haj najch wumoznit Jezus khrystus ma jako Wobczlowjet
tu njewbobojowanu moz, jo moze nam wupombacz se
wshcho stracha, je wshcze nuty a zatolcje. Jeho ho dserz;
won tez twowu lodb niz jenzo, hbnz je czishina nad morjom
wupshetrjena, ale tez, jel j jo dyrblich storki tushnowczow
shoncz, pshcz nawalne jolmy milofszinjwe pshewjese do
shobznoho pshistawa wecznjeje domijn.

Samjei.

D. Zmisch-Sobziiti.

Pshcupyz a rnercz.

(Kotraczowanje.)

Tez w swojim pshcupytowje mejejde Arnoldcz knjes netole
doscz dzla. Szchiri njesele tu wolta. Sa ton szaj dbnhez
netowicshicuz list i Lipsta, i Krcny, i Prachi a i Dzewina; nowe
tworje dyrblicje hacz stajacz, hwojim witolawicim pshczelczam
dyrblicje na jich listy wotmolowicz a k temu bshcu na nowy tushen
wulle Drazbanstje witi. K temu mejejde tez hshczje wshelati

hnuem, kotrz jcho woshceje w pshcupytowje myslesche. Bshce ho
netore dny polowidj dolechit idot. Al dotelz jo wotow dia hjo
wjele jedeshede, bshce na wotshojacu tajse bshco, jo by tebi hacz
wshce kufow jcho. Arnoldcz knjes bshce dnye pshed hwojim
dnom malozijnu do najshoblich dzrow nakacz a wsh hwojec
dat; tola dotro njetracjede, dba bshce ispo na starm bshcu.
Teha dia bshce ho khtieje hshczje hinal rozshidit. Won chyzje
wshce bshco wutuz dacz a chyzje potom putz i kanjenjem
i zercemj porjedecje. Wszera bshce i dhelom sapozecz dat. Tola
bshcu ho wupotola, jo njewjedracu dale. Dom mejejde njewmuzj
predu wulki wutawacz hacz pshcz putz. Hrowaj, na kotrz bshce
wutawt saprenem, bshcu delta ninalc pshchutje. Dotelz dba
dyrblich czeshio pshchizje, jo bshcu nowe nacajbanji. Dshelafje
wsefale pshed domom nshdzje njyuzic ludji. To bshce ropot a
bara, jo ho pshcupitowom knjelci w jcho wshactije jstwi zimemu
shisfalsche. Dshlo pak jo tola hshczje do witol shonci. „Sa
wcz by byta, hdy bshcm tu hshczje na witi czeshow msh!“
mejejde wjeheteo dwcha k hwojcz mandshisei, hebi i nej hobot
wshco dheto wubladawich.

Ma Drazbanstje radnocy bshce krczerjowemu thorhoj wutystli:
bshcu witi! Za dotro, hacz bshce thorhoj wutwuhjena, mejachu
zuliy prawu, na witaly pshcbawacz. Se wshcmi wrotami pshch-
idzechu ludzo je wshy na witi, tez wshcmi pjerajo a rchnij
pshchidzichu i pjerawo a i mjozjem a toshabani na witi. Tez
burli lud hwoje tworje pshcupowowajche i polow a shobrowu.
Wsh dzhtu na tosheshczju pshcbawanaju helenjo hwoje dzejwanje
a tyfowe tworje njemaje a wshczje mjesli, wshcmotene wodne
sham, doziy, dshze, hwinjaze foria, pluh, farz, czepwanj a druge
naprawy. Wshczajanti rozserczija ho i shubje holanti dia peczereho
forbita a wotprajja i shoncznje ja shcborowu pjenjecz koczta hpa
a koczta wuczta, wot kotrehjo je zyta kopa jenzo rozserchenju
pjenjecz hbdna. Ja beatrowstje hshy pshcbawanja ho jeia, mlofo
a woty. Tez zejzy rybu hu tu na witaly. Wot szobno msa,
kotrz tu shci, dotianu Augustinojo shczje, wot szobno huda isi
nowych pjenjes. Na ranichih witaly njije ho hshczje wido roz-
pshcbawo, hu tu hshczje mjedzhwojedzo wleja, horniti a jelenje
na wubkerta. Mjes meshczanani a wotolnami tohajju ho tez
zuliy witolawoj a pobhoczioje. E Mshczna, i Wshleho Wshyha,
i Krcny, i Lipsta hu woin pshchijchi i wotami alo na tohaj.
Ze tu wulka meshczana wot meshczanow, burfelo luda, spawowarow
a pshcbawanow. Mshchorie wotaja a berzejaja pshcbawachi
bele. Tam pshed burom na jelemny kabaczje, czewjenjny kobutu
a brumohy thlowacz shci meshczan w kratkim, shcrofikim wshju.
Nimo njczu pshidnje wintaz i pizozku wina na farje w czew-
wjenej kuhni, kotrz je je jelemny platom podshcita, w czewwjenej
czapzy a w wodrych thlowacz a w dozhnih jshbimych shbromiach.
Dwi a dshy pshidnje tez netajti wozczenz nimu w dohcz, hacz na
jemju dopabhazet draczje. Shuto dolez jaraczja shonite ho rozserczio
putz. Maja na hlowje wozjo dshli lshcz dzelce hwozshete fanj
abo hwozhijnje shpowanawe bele rubshczje. Dshy a dshy wubladach
tez wobshcu hujeni w hwozshetlich draczje, i wshctajmaj, roz-
shchepczjenomaj, i toshimnu woshctimtaj ratownikoj, je kstornj
rzejczanom wotolo shcne a i wjerichjenjem na porjad.

Pola branjofawatow njedenjzym ruczesse postawy czewjenju
abo jolny kabal pshcz bronjaju toshdu hwohleceni. Wobojnja
tohha je i mnozhij jelemnych rucznow shczjena a dohaja wot
hlowy hacz k nobomaj. Na hlowje maja jelemny klobuk i pshpanimj
pjerami debjeny. Woini prubuja shwete mjece, wapazajja hebi
teskatowy tyfowy wivotnik, wshczje hubi lejaju, pshclabanja
wostajene drzewjane sheda a njczju leni na witolowanie a na
pouzhjene zapczenje.

Tez Arnoldcz knjes na dshnja dhela na dolez. Skupny
pshchidzhachju a wotshchaczjo; wshalo je wola njeho wsho na
pshcbaw: ptat, wonjaze wczny, krcny, shota a shcborna nadoba
a wjele druceho wozaj.

Wopohotnju poshze, hbnz hu ho krcny trochu smynli, woshcznje
tez won trochu. Won itupi pshchd durje a pshchbladowajche
i radocshju, sak ho ludzo jo wotshojechju tohajcu.

„Tu hjo hym!“ kawola na dobo neshon pshla njeha, a
i pshcwowowanomj wotmolwji pshcupuz: „Mo, tola hshczje!
Szny tebie hjo dotro wotczawotam, dba poj jenzo!“ Bshce to
pshcupuzkij pshczelcz i Lipsta, won shatup hobu do pshcupitow-
dima a postrowi pshcupuzku hujeni a dhczaraja. Bshce to pshczewu
Wszacz i Lipsta. E nim rozserczowachu ho Arnoldczjo wo pshce-

kupčih a svojihynch naležnjach. Škôncujuje dželche Wicšaz: „Njechamaj hebi faranczj vorjedščaj. Na žitnej hašny dobre pivno warja.“

„Haj“, džeiche Arnołdes kujez, „dobre pito drje tam warja, tola dželnja hebi tam wišelaki lad swoj faranczj porjedži; tola džu tam hobn dočez.“ Wón wolščez ho swoj brum, homoczany pjelst, staji hebi swoju čzapfu, a potom šupičhtaj hromadže won na točhoščez.

Toła bôrhj ho sta, so njemôžščejtaj dale. Wičhe tam rječet se swojimi hčubôvnikomaj, wihtajz tšjo na konjach, kotiz jinaj puez šahacijdu. Wšymčeduju pohłada rječet na radneho kujeza, kotizj, rječerja wuhladawichj, ho troduj potôrhji.

„To je Šcharenbergišt“, džeiche Arnołd swojemu pšehčezelaj; „jawečje hu hjo tež wo nim jahtakdu, so to šuaty hovorščezat. Tež najchemu mešin je wohjet hrowu pšehjowjedščit; nêtotôrhjuli najchich meščezanow je hjo wo pinzadj hwoje hrobu poheščaj, nêtotôrhjuli burščezjo čłowjeja je wón hjo hebi labil abo jemu na čjele ičhobdžj. Mëtole pat ma wada šaho šonja, ičht pat mošt rjez, na lat dolžo? Wołabaz jenož, j ičhtej šahatolščez tam na wëžu hlada; tam je wón tež hjo poheščaj; ičhtyoczaje dnjow hmy jeho tam jateho mešt, donž ho njeye mošt wutupčej; Šcharenbergišt hu šluda ičhadjata.“

Š prôzu bôžščejtaj ho dale po wiščih, blôczanjach, j ludom pšehprijemnych hoščah, donž njemôžščejhtaj to „ičhremu njedž-wjedzej“, bôžčej ho wuwokane pivno točelche. Kaž wiščej drube hrowe, tad bôčhe tež „ičhremu njedwobjej“ j drwona natwarjenu. Wôščeb dirjemaj wišajche wulsti drjewjany ičhtj i wuwčanym njedwobjem.

Do wiščej štawu jasupjuwšiji wuščahščejhtaj tam wulstu wotanzu. Na drjewjanuch štočščah heščezaje wihtifon možnu lad. Wščij durjad heščezaje rječet je btyščezajam broaštlin faboczje, želeynu klobuk bôčhe na blido pôbla hwojeho faranczta potôžil, ruzj pat bôčhe na šhijne pšidimabdo hwojeho teħata lawret; pôbla njeho heščezaje meščezaj, j doštlin nožom ja pašom wotôžo žiwota. Dale ja blidom heščezaju burjo je hekeru ja pašom, dwaj minjah, wišelate žônke, wotoczajz a rječelčej hčunomštj. Š wulkej mišu nadeščejhtaj nowaj hoščejz meščezaj wšči bôžje. Škorczat postrowu pšihstajuwšiji jnateho radneho kujeza j poščezjowanjom a staji dwaj wulstaj faranaj na blido pšelkej njegu. Žitaj napšhe-čšnow bôčhtaj na wobelenu ježenu dwe wulkej pergamentnej wšimje pšehibitej. Na njaj bôčhe tate napšigane: „Tak dha džemaj j tatum staruch a mlodubj naponimanz, so ma ho tožščijeti na tume mešinje po čšejči a poniznje je hčowami a wotajinom meščez-wiščeho hrowa a wiščeho njepšehčezšestwa ma ho wôdacz, j mowdadščej ščelnu to šaltupčej njehčim, wotajščej ma ho wiščeho hanjenja Wôba a wiščedj njehôbdnjaj a njepšehčezšestwo rečewo, wiščeho njewojuuneho napšija, wiščeho behanaja won jateho blida č drnhemu, wotanja a ičhčezotanja a praštanja j faranczłami, talerjemj, tež wiščedj druhich herôtočewo, kotizj hu hujto dočez pšehčejžina č wulčemu hrowu. Tón pat, kotizj ho na hje abo wadščj, ieli, kaštenje abo pšehpšaha, njepšehčijone abo hrowe šhowa rečji, posthosa ho j dwemaj ščebornomaj. Dwažžanjata meščezanjata rada.“

„To bôčhe tež wufne“, džeiche radny kujez č swojemu pšehwobčerzej na wšimo potašawščij, „to bôčhe jata trebne, so je ho to do bôžčej forczemj pšahibito; hrowe wotajenje je wadženja je ho tu wšchubžom j forczemadj šahwôžščej.“

(Wotaczowanje.)

Wobroczenie hrześnika k temu sôdnizielj.

I.

Nôžj: Na Wôba ho pšuhčezčej mamj.
Žetu, ja nêtt j wječłom špumat
Wotrejčnučej ho wiščitnim hrečdam,
Kiz njeye čłow!a bludžadu;
Dowërjenje č tebi štaju:
Prječ, wiščej šwëctne šôčhty, praju,
Ža džu bučž wšichi Želuka.

Ža beč wščôn taž poraženj,
Šôžj hu mi to woiwewjene,
So špm na štočščah žiw bnt;
Wožu wolu džu ja nêtto
Dopjelnicz a džerščez wiščitto,
So bndž swoj šlud džerščez móšt.

Sahe ida ho mi po nozj
Drubhje čezče, wolne rječy
Wôšč bučž žyle šôžnto;
Dyħaz kôcz budj pšidwobjem,
Durtu pot šah! jawobjem,
Wurčezal špm wišelčo ho.

Ty šy pat wšedj? jo mnu šhobžil,
Se šmitowčej č hebi wôžšit
Sabłudženoh' hrečnimo!
Nêtt ho njem žu djele šitajč,
Šôžj ja hčëb nêtt hčujduj prajčz,
Wôročj ho, pntaj Želuka!

Wščelate j bišsta a j dalosa.

To hčubjenije, kotizj hmy najchim lubym čžitarjam wšchi šaitu-
pje do noweho leta dali, so jim hujščizjo wotrahj potščizimj, možemj
nêtto dopjelnicz, dočez j bliščijam čžaju wotrahj pšehpšohčane do-
štanjemo. Radžjonomj ho wo pšichôbdnomj čšije wotraz wot-
čščizčej. Wotrahj budža j wječelcho džela j pola najchego šmit-
towneho mišionowta, džê džje čhe tež najše tojpeno „Wômhaj Wôh“
špčj, wo wšhiti šmitowčewo mišionowta šhufowozaj, bučž.

Wôbu budž džal, možemj šaho rjanu šewru dobrowôlnych
darow ja wôbohe armenščej šprowy j džatom hitowacz. Že jara
wječelozje, jo najš hrečstli lad wulstu nuju najščij wôbochj hrow-
ščehčejžanow pšnanušhij ščebotrowje ruku w šmitrej lubowčij wotewru.
Wôprawôžje j hnujajomj hčowami je nam tež najš lubaj krajaj
Wôtaž wo šrudnom ščelakšuju wôbochj šprowotow, kotizj je ho wo
pšlednim čšije najchim čžitarjam pobal, to wulke hujewitno wô-
pšihal a wječje teč tele hrowšohčacune žłowa hjez ptoda na wutro-
badj njewotanu.

Wšatnjaja wotrejčnejše šhulščije uwječiznje j Wndyščitnje por-
uczaj, jo ma ho tež w šchulach pšehedj džemčim na wopomnjenščim
dnju 400 lëtneho narobneho dnja Žilpa Melancžstona na wôjnoščej
šhłoweho wučerjaja nalchego ewangelščeho luba a šwëctneho šobu-
ščezadžerjaja nalchego drowehô reformatorata Luthera špomicz.
Šsano mošlo ho tež džeczom šaho mały špčj wo Melancžstono-
wom žiwjenju, taž wšči wopomnjenščim dnju Gustawa Wôšaja, do
rutow podacz jato dopumnetaja za pšidobdo. Wôdôžtja „Wômhaj
Wôh“ by šhlowitwa baka tyta wubant šaho wotštaracz, jeli jo je
žadanje po nim a wotčajšuje, jo ho jej w bliščijam čžaju woiwču,
šajte hu wotmuhčijem w tej nalczowčiji. Wly ho radžjajomj, so
by ho tajli hujewčejščim wudawčj j wotwaranim wudawčj mošt.

Na Wščitlij Wôbu led j Wšewčijemj šaho nowa wôjna čžata,
hobuj hu hocke pšehedj kôštlin j Melancžstom mer ščejšitli. Dweščizjoh,
tak menjowanaj muħamedanzj muščaha, hu ho j wjele wšezamaj
šhromadžitli a na to kafanja, tak bndž hu na šastke wôšto wo Wrižy
walicz móštli. Wly Wšastlin pšehjemju, so bndž wo teje wôjne
wječelche šôže nêtt hačž w laidžewom lëczje, jo njehj jeh nahlad-
nôščej bjes ljudami dale šchodowacela a to čžim bôle, dočez najš
lub j nimi wo šwajtaj štej.

Wječjenje je Woje.

Najč woječitj marščj dželčej wšches lëš. Š jennom dobom
ho na prawij taž teč na žemjz ščeli. Šnydom ho čžizjo najščij
ščezłow do šeha puščej, bôžčej ho šoho j wôbeju bošow potčela.
Wôrhj ho najš ludjo j dwemaj jatymaj wôročizjem, kotizj hwojich
ranow dla njehôčhtaj čšehpčez móštj. Wščejstaj to dwaj frankteraj,
dwaj wot tyč mušt, kiz tak hujto štradžu je hwojich šhownow
do najščij wotawotow ščelata a j lëtkowčiz jich mowčim. Šedym
wot tej dweju mušt, ščenič lët, wolta šahakaj hačž do šonja.
Druhi pat, lëdna 20 lët a rijaty čłowjet, bôčhe bôle čžuczjow.
Wôbeju wuščud bč bôrhj wuprajemj, wôbah durbčejhtaj wumrječ,
meščejhtaj ho po wôjnjinim šatowju šatčelčz. Š pšehčotowanju hu
jimat pot hobjizj čžawa wotajenje. Štaradžj hebi jato poščeduju
dobrotu ičhčeznu jwma wudrowh, dočez lëčje hwoje njemôžje hačž na
šimjetne mešino dočez. Hemat nima na hujčezje ničjo wôjzj po-
štajčej. Wón je šam a nima mowto, kiz by wo njeho plačal o
žarowal a šotremuzj by teho dla poščednje postrowjenje pôščal.
Tón mîdôščij pat, jato šanzowščeho potowca wuhłada, kiz
wôčelke šmachi wječelche, woparadža ho, hačž šim wšches teho
šhto domoj prajčez hačž. To bu dowolene. Wôni da potrowjenja
šwojijmaj lubymaj štarčijamaj hrow a tu potwječej, jo njehčelaj

wo njecho płaćak, wchetoż wón mrje wajcjeršciske hnjercje, ryczej-
 stkie hnjercje to swoj njebožowomy woźny kraj. Wotom hichcze
 wo netore cškie niemjehny profchecje a poflatny ho k młotwinje.
 Wdy nielcažomy w cšidce wutrońce a mečajomy hobožeczerjenje i
 rzanym wobohim mtožezjom, fız pomaklu ho pohobychuńcy rjenje:
 „Ešym njeł hotowu.“ Eży wojaż, fız duryhach dwujemi zjawienju
 toż cšimje, wotstawaju na blitku fızu. Mtožezny hichcže fızchecze
 da te słowa: „Wuż boženje, mój luby woźny kraj, ty frańcowiła
 jemia, ja strowju Wozem, lubeju droheju staršcju!“ Rommando jarka:
 „Měćje ho, woben!“ Tělu wujewjahu, na to laby wocho
 wočchju. Wobaj jatšelenaj buhčej też na fızu fzanym mełnje
 pohřebanaj. Nalchje mowreju pak, fız bichaj piches nie-
 picheczestlu fızlu pabnyto, jawaldimjo do jecu drafu a potozohimju
 jecu na wo. Ežidje dšedje neto wch puć dale. Wobry pichu-
 dchew do wulłite wdy, hbožej naldreju padnjemju towarichow
 f wchdjej wujewłej cšezim pohřebanow. Na to hebi wozy nožny
 fmarer pytadam. Naladna fchca, do fotezej fuch i fjanu
 duryhimi pofatany, bė, kaž byto w nej wocho wotemreć. Selo
 bchym ho nacakali pichidže hořpobał a woprataho ho nař po-
 nacim jadamu. Na jeco wootchju lečidje fłabota bolotė.
 Wob a pjeće bu nam a dočej na dočej flicenje. Selo hořpobareju
 pofatowawořti, wuprajiti jemu moje wořpobawenje, ale „to je
 neto wuj!“ „Ho, wojna je“, fawola wozy i fchepetajom fłehom a
 ruzy k njechjanom pohřebanowich dšedje njerowimłive fłowa a
 woteidije fłowataju. Wloji towarichow bchym pod rzanym poh-
 lechžami wufnuću, ja pak ho nielchym. Kšca je mi pchłi
 wchym hořpobawajuju tola fat itahidna a jadžezanje jecim d-
 wyderjew tof dšimje, ho ho njemožač wchłaje hroju wotbrėć.
 K wjeakej ho hnywchłi, hbožej bė woben, wach hebi fłiti a
 cšitah. Wchdje hebie fchchach netoho w njemereje horje a dele
 fłoběž a jomfu jatohnje płaćak. Cšitah a cšitah pchdžo dale
 a fłoncznje też wchym. Duž potozki netoh rufu na moje ranjo.
 Sahuam hronući a brónia, ale mój hořpobał pchdže mnu ftejo
 rjenje: „Potozke jenož fwoju broju na ftronu.“ Wěricje, hdy
 budžij w njechpochestłej wuhłi k wam pichidoh, ho budžij wuhł
 batle je iwania fuziž? Dajeje mi fwoje fłowo, ho chzeje wachfo
 cšimje, ho by netoh pchdžo to, fchtož fym pchidohł nam wemje,
 do ftraha njechpichoh. Nierady do teho wotchłi. „Duž dha
 fchłecje!“ Wach fłommandana je dženja pchidowajuju dweju jateju
 Frańcowom jatšelė dat. Zebnu wot njegu bė mój fym. Wón bė
 mtožezny polny nadobnych wuhłow a pžowawajuju a fchtdowawaje
 w Pariju na prawijna, fym, fız bė jenož ja fwojcu staršcju a
 ja swoj woźny kraj jwuy. Tola dočej, cšah fłwata. Wuhud
 wachdcho wujewłitcho fuba je pžidaj mojecho wot wuhłitah luo-
 waneho fyma dla žku gneuju wulay rořhorit a wchidžny mužjoje
 fų hebi na rufu fłubiti, dženj w nozy w dwanaćim ho na nje-
 pcheczclach fawawnje wjeřčej.“ Polny nařtráženy ftejad pchd
 ni, ale wón k mrej fłwache. „To ho facz njedobit“, rečidje
 wón dale, teho dla fym tudy. Ešym ho dořho bėdžit, fchto mam
 cšimje, doniž ho njehym pichėbėdžit. Wų fče mi njewurajomnje
 wufu bolotė nacimji, ale ho duryhłi mojecho fyma dla njenabžujny
 ho fta morje, to mi pchdžo cšidcho na wutrobu peda. Kaf pak
 mam ho jadžezčej, bu mi fawne, hake hdyž ja jeme fchłi pchimymch,
 foteř fų mi hjo hnyto prawy puć pofatale, hnyž njewchidžij,
 fat abo fchto. Tute fłiti fų bibija, foteř fym hebi i křemfłice
 woju hobo pchidjehł. Ešym ju wot ewangelitcho wujewłitcho
 pcedarja dořtal, fız je mje pofchidho w Łazarerch huto woyptomat.
 W nej ho mi dženj wjeřtor do fłowu wuhłitcho a wochiti:
 „Wjewjeřčje ho fani ale dajče meřto hčom Wozemu. Wchetož
 pihane fteji: Nón. 12, 19—20. Wjeřenje je moje, ja chų
 palatřčej, praji řon křtjes. Weli teho dla wuj njechpichcel hčomju,
 nalyčej jcho; chłeti ho jemu pje, napowaj jcho. Wchetož hbož to
 cšimch, budžej to žchławe wuhlo na jcho fłowu nahromadžij.
 Wjedaj ho fłomu pchidowaj, ale pchidewi w to fte i dobrym.
 Tuto fłowo je nje nawobida, wam to wofanknjemje fjemje.
 Fchidžje je cšah, křepichčecłje wotwobročej. Ale žanemu moju
 hobumjeřčanow njekmė ho ani wofła frawej, a moje mjeno ho tež
 njekmė njewowaz. Hjo je jednače wotbito. Křwotacłje i fwo-
 jemu fłommandantej a njelabuzčej, fchtož fče mi fłubiti!“

pořta mje wón do wdy i tej wchidajuju, ho by ho na měćje
 generalny marš pchłat. Ale žyle naidje mužno lečidje w naj-
 fłubchijim ipanju a njebė dowotadž, wchetož wjeřtor bchju jim
 wjeřenjujo morija do wina nanechłeti, to bychu njewotwřzili.
 Duž japhidžah jam piflaty ruf a piflaty po cšidch jachach, dat
 derje hac dšejche. Za netore niemjehny bchju wojaży hromadženi.
 Rommandana rořtala narej abo gnejnifemu wchdłeczerjenju, to
 durybi na měćje wina a fłubla a mraha dočej wofalam woblatrač
 a chłedje ho i cšaha mjemu hořpobareju hichdje wotfawotawč.
 Tón pak te mi rjenje: „Ja fym jenož jaboř cšłobitru a fchd-
 eřžianju pchidłahčidnočej dowječti a njewořbu ja to fawne břata,
 najimjeju wot teho, fız je moje horzabowomane dšeclo i hnjercij
 wotfuhłiti. Ečehidje boženje a wotajče je moje w mojej bolotė.
 Wot fawta hewat ničoh wojaży wotny.“ „So fłwiti dšejche wach
 marš do cšimowce nožy dale. Eży dnyh cšchidnu i wchłejm
 fčwanaju, ja pak njewožač joku fčwanje wchetož wchdžo jabo
 duryhach hebi na wobohcho nana wuhłec a na jcho fłubota bolotė
 wo fłubicneho fyma. Wjele it, neto 25 it je kařdoh, jo je mój
 pobał to ho itat, ale ja tamu wš jaboř njehym a hnyto mi je,
 kaž wj baře njebawno jachto. Wobchje, hdyž w ličje fłwateho
 Pawola na Křowitř 12, itaw hebi wotewreju a 19. a 20. fchłucuju
 hebi cšitan: Njewjeřčejje ho fani mój najfubidji, ale dajče meřto
 hčomu Wozemu; wchetož wihane fteji: Wjeřenje je moje, ja chų
 fłowacłje, praji řon křtjes. Wam mi wuhłite woberidjenja tannje
 wojo jabo žawe wchd wchdowaj fteja a ja wchd dšimje hcamowanje
 a wotfomnjeje je hnjercetcho ftraha dšalaju ho hmuty mojemu
 hnjeci a Wobu, foteřoh fjawate fłowo bchdje kaž huto fawat, kaž
 tež tudy wotwřidne a wotřidne, dužij najchdij njechdčezelow njecje.

Něšto k rořpominauju.

Křyřtuř bu fłudy, to bychym my hobočaji byli. Ešy ty
 bobaty? W čim wobłitej twój džak?

Zalichc dary ja woboh armonitě fchoty:

© Minakafstke wofady:

Njemjenowany	5 hr. -- np.
Njemjenowany	1 " -- "

Druha fłerta i Hođžijfke wofady:

wot jeneho 50 np.	=	hr. 50 np.
wot jeneho 60 np.	=	" 60 "
wot bchmjođy po 1 hr.	=	" 7 "
wot dweju po 1 hr. 50 np.	=	" 3 "
wot dweju po 2 hr.	=	" 4 "
wot wořmjođy po 3 hr.	=	" 24 "
wot jeneho 5 hr.	=	" 5 "

potajnu wot 22 wofotow hromadžej: . . . 44 " 10 "

© Wudyřchitfke wofady:

wot wchłatlah w Wudyřchitnu nawbate	4 " 10 "
-------------------------------------	----------

© Wudyřfke wofady:

i Wubotė	3 " -- "
i Rařhowa	1 " -- "
i Žitož	4 " -- "
wot njemjenowancho wchčezcl a Wuhłich Debřej	9 " -- "

© Hornjo-Wujewžbanfke wofady:

njemjenowany i Hornjo Wujewža	3 " -- "
-------------------------------	----------

© Porchidfke wofady:

Ernj Kern w Křiwchidžach	2 " -- "
--------------------------	----------

W wudawořni Eserřchij Nowin:

Iraella w Křwocžichach	2 " -- "
J. T. w Wudyřchijne	3 " -- "
i Rařez	5, 10 "
D. D. w Džejžitczach	3 " -- "

Wchdžo hromadžej: 89 hr. 30 np.

Ešimilny daretčelam w mjene wobchdij fchretow naj-
 wutrobuhłiji džak praji

J. Gólc, farat.

Bomhaj Bóh!

Číslo 6.
7. febrnara.

Létník 7.
1897.

Serbiske njedželske lopjenka.

Wubaraju šo kóždu šobotu w Šesmoletěz hntičiščestnu w Budyšinje a šu tam dostać ša štyrdcétlétnu pichedlatu 40 w.

5. njedžeta po tšjóh kralach.

Jan. 1, 14.

Šwjedžen tšjóh kralow abo knjesoweho šjewjenja šady naš leži, ale njedžete teho šjewjenja tu hiščeje šu. Dženka je poklednija. Šwjedžen tšjóh kralow dzyščeje nam pšched woči stojěj, kaš je šo juntróž našeho knjesowa krašnošej póhansim tšjóh mudrym šjewita a nježele po knjesowym šjewjenju w šichescijanštim zyrtwiškim léče šteja, šo by šichescijanam léto wot léta š nowa tuta krašnošej pšched woči stojena a šjewjena byla. Tule krašnošej pak džežba nam wošebje léčenja, wo totrých šo něšš předuje, poklašć. Šlaj w šewjenju na 2. njedžetu po tšjóh kralach runje won šteji, „a Žesuš hjewi šwoju krašnošej a jeho wučobnižy wěrženja do njeho.“ D šo by kóždu, kiz je w něčičičim šwjatym časju w šemichach přédowanja šhyschal abo domach čyital, š nich póinal šwojeho knjesowu krašnošej a šo by wo nim rečalo: wón wěri do njeho.

Wój luby šichescijano! Dolež je dženka poklednija tutych nježel, daš šebi š krotka přjedy hač tónte časš šo š nami rozšobuje, šhčezje juntróž twójeho knjesowu krašnošej pšched woči stojěj. Na šobowym šwjedženju je rečalo: nam je šo džežjo narodžito, šyn je nam daty; njejšy-li pak w šlobiti něčo wjozy wobladat hač čziwšte džežjo, hač wowanarodženeho šyna, šy woprandede jara malo widžat, potom šy mjenje wobladat hač čzi paštyrjo — woni šo š njemu molachu; potom šy mjenje wo-

hlabat hač čzi mudri — woni džež bęču šo š dalokoho ranškeho fraja na pučš podati a woni widžat dele panuwšich molachu šo š njemu a wobdaricu jeho; haj, ja tebi praju, nimašy-li wjozy na tutym džežatku, potom nje-móžejš na šwoju šmjerěz špominajo še štarym Šimeonom wyššać. Něšš pulšćišč hwojeho wotročka, knježe po twójim šlowje šmėrom, a njetrošymliwje tebi wostanje, šo dyrbi to džežjo byčš škwěto š rošpřewětenju tchš póhanow a š šmalobje teho irašlškeho luda.

A něšš šhysch, šo šu čšile wšchizy, na kotrychš špřomich, jara malo wot knjesowje krašnoščeje wobladati. To čzi šebi šterje lubějš dačš šwiateho Janoweho šlowo: My widžičimy jeho krašnošej, jako krašnošej teho jeničkeho narodženeho šyna wot Wótza polny hnadý a prawdy. Žesuššome žiwjenje léčeshe pšched Janowymaj woczomaj; wón běšče ššiš léta došlo š Žesuššom šhodžit, běšče widžit jeho džiwo, wo kotrychš lud praji: wuššiš profeta je hjesš nami poššanyš a Wěh je na šwoj lud pohladat, běšče šhyschal jeho reče, wo kotrychš lud šudžeshe: wón wučeshe móžnje a nž jako čzi wššmawučem; wón běšče widžit teho horještanjeneho a běšče pšči jeho š njebu špřezjo póbla byl; haj Jan móžeshe prajić: my widžičimy jeho krašnošej. —

Jan, kiz na Žesuššowym šlinje šybašče, běšče šwojeho knjesowu krašnošej šnadžš rješiči a jopnišče widžat, džišiči čzi drušy wučobnižy. Ššchšič jeno jeho šlowo: Šo šlowo ščšiš šo čžeto. Špobžiwne: to šlowo. Š twójim šlowom ty powjedatš, šo póšnacš bašš šwoje myšle,

šjevifch fivoju wutrobu; pſches fwoje ſłowo je Wóh f nam rěčak, nam ſo najrějšich ſewil: ſchtóž mje wibži, tón wibži Wótza; a to tón Wótž ſewil jene. Wóh pat je lubofej, to je Jeſuf nam frowi. Zaſ je Wóh tón frowit luboma! atb. Jan. 3, 16.; to je Jeſuf f nam rěčak. Jeſuf ſkrytiſt je Woje ſłowo a — ſpožiwma wěž — tóto ſłowo ſčini ſo čzěło a buďbeſche bjes nami — ty nětſk roľumifch; Jan móžeſche derje prajicž: my wibžichmy jeho kraſnoſč a tbe.

A tola f wjele wjeſtchim prawom dźyli Jan móžeſch ty, móžemy my a durbimy my wſchtizy prajicž: My wibžichmy jeho kraſnoſč. Jan wjele wjele wibžil not kuzeloweje kraſnoſče, my pat bješe, wjele wjožny. Tu je ſchecſčijanſtvo, tu je ſchecſčijanſka zyrkef a jeje nětſko ſforo 2000 lěta wobſtače přecz njezmóžich a jeje wobſtožajach mežow njezmóžich ſo ſimuzč a jeje hnady a wješkela a troiſčta pokny ewangelij ty rad bjerjeſch w wſche-lakej ſenſkej nuſy a tñajchóžji. Wóh wſchewodžza tebie mot twojeho naroda hacž f rowej. Pomyſl hebi jeno na najwážniſche dny twojeho žiwjenja: na twój ſchecſčeniſti, konfirmacziſti, wěrowanſki a ſmjertnej džen. Čšto by naſche žimjenje byto bjes ſkrytſtuža!

Bjes tebie, laf tyſčny, bſudny
 Woſtanie najſh ſenſki tčód;
 Twój raj bjes tebie je frudny,
 Samkñjeny nam kwoſny hród,
 Bjes tebie je lute mřeče, wuzimanie žiwjenja,
 Žunu naſche woſtalhiče nóz bjes raiſchój ſwetlenja.

A nětſo wmi ſchecſčijanſtu zyrkef přiecz f naſcheho ludoweho žiwjenja. Čšto woſtanie? Wſmi přiecz zyrk-wine lěto je ſwiojimi nješkeli, ſwjatymi dnjemi a rěč-nymi čſabami; žane hody, žane jutry, žane ſwjatki nježbu; wmi přiecz wſchě biblije, wſchě ſewoatki, modlitſke knihi, wſchitke Woje domy f jich f nješkam pokalazymi wěžemi a f ich ſwonami, tiž tebie wolaja do Woſeho doma, ſo by ſwioju njeſmjertnu duſdn daſ troſtatowacž, pomužicž, poſtohſtačž, napominačž, roſwicuicž, f pokuče wabiečž. Kaſti maſch potom hiſchje troſcht, kaſte maſch hiſchje wješkeli w žiwjenju, we wumrječžu? Kaſtu maſch hiſchje nadžiju w ſenſkej, hrěščnej, ſmjertnej nuſy?

Luby hiſchecſčijan! Wóž wješkeli w ſwiojej drobjej hiſchecſčijanſkej wěrje; bjerž ſo teje ſameje a ty ſy bohaty; ty móžeſch prajicž;

To ſłowo ſčini ſo čzěło a my wibžichmy jeho kraſnoſčž jako kraſnoſčž teho jeničzeho narodženeho ſyna mot Wótža pokne hnady a prawdy.

Senčž-Kamječčjanſti.

Wiſchekupž a wječer.

(Pobratčowanje.)

Čacž umjež teſje piſnuje na ičjenje wiſchitſkej, dha bjeſche ty tola ſchre žiwjenje w forcznje, a to čzin bóle, dokež ſady w kučſtju berz na buřlak bjeſčade. Nunje ſanofiſcha nowy pri-ſlany luđ, a wiſchizy berzefarjo a čzi, kotiz bjeſhu ſo bižo trodu decžahni, teptaču f temu f nohami abo f pjačžomaj wo bſido pieredu.

„Wóž bjeſche bara najwjeſčha, wotewiču ſo durje a wješkija; hólaj do ſtowy ſariwſchitaj. Na ſłowie mejeche hólaj wulſi ſlowoty kobul f doſhim pieronu. Rabat meječſtaj f dobreho plata ſchitaj; rufawaj bjeſhu pola jezu tabatkow roſchecſčepjenaj a po bofu meječſtaj bñhčejſchaj mječž.“

„E woſtal ſtai piſchecſčiztoj wój zuſaj ptačžſaj?“ wopraſa ſo jeju forcznat.

„E, kmoſtſko pičžolka“, wotmoſtwiſchitaj jemu, „f dalota

pičhidžemaj a daloto čhamej“, a to prajiwſchij ſimuchſtaj ſo ja bſido f wječerjej a f pičheluwej.

„Wó, to čzi bñwſtal tež žimj čloweſel wuhadačž“, ſmejeje ho forcznat. Duž jemu prajicſtaje: „Pičhidžemaj f Wulſcho Woſophka a čhamej do Prabi na wjoſtju ſchutu, najrjebcy pat čhamej hebi pola tebie hiſchje farančž porjeđicž dačž.“

„Do Prabi?“ ſarčžja wječer, kotiz bjeſche težbſidnje na roſ-rěčžowanje poſuchat. „Do Prabi čhatej? Wot tam ſim pičhidſchot, tam buďžetaj tež kuſha ſhiſchecž! To dha je muzik, to dha je předač, to by nočnyj nihoy rjež! Prenje je jemu ſtanjne wě-ro-ſnoč. Kaſ f njemu bjeha, hdyž wot předuje; wječſchij džel meſta je w keniſchad. Bpka Prabi nejſi f njemu. Čto dha hebi tež ničtoſn njewoži, jemu ani meſta ſhibenje, laž rady bychu tež čhaji; woin ho boja, jo by ho jemu hubjenje ſchčlo. Džžo na lěto je pičhed bñdow pokny a tam ja jemu hebi ſimerežy bñwſtal, ſetli: jo bala ta wječer. A wječer wy tež, taſ je jeno wotmoſtwiſč. Jaki: Za čhu wěroſče, kotrež hdy w pñwajom piſimje napſchane, hacž do ſimereče ſchčowacž, dokež wem, to wěroſče; wječnje woſtanie a jo ma nowa dobnče, a jeſi ſwadno pičhed Wožim wo-ſtizoni namatam, mi trótu ſwawnoche hſwđa wěroſče poſčež.“

Se poſobowanju poſtuduchoj wučjomaj a pičheluwej na to, ſchtož wječer woſtadoſche. To bje tež ſich muſaj.

„Wj rěčjeje laž ſwawny pičhelčel wo kuſu a wo wěroſčež“, bjeſche Arnoldež ſnješ a poba wječerjej rufu, f tym wuprajiwſchij, jo wón ham tež taſ muſiti.

„Čaj“, bjeſche tón, „zyle lěto ſim pola njeho wutahž; ſchto mi to taſ ſpožiwnje hbačaje, lubi lubžo? Džiwma wěž wjadat je a woſtanie, hdyž jo wobrownjeny čloweſel f wědomajenje ſawara; njeje temu taſ? Sawačje budy hiſchje blže w Prabi woſtal, hdy mi non njeby wumrječ. Tola teho bla durbjad domoj. Nětſo ſim piero joſo f mječjom laměni.“

Dale a bóle jo ſapoeža tole ſawawſtowo roſčewoacž, dokež bjeſhu wſchizy teje ſameje muſje. A hdyž jich ſwomy f wěže na dompučž pominaču, ſamjenje forcznom ſawowiniſchij, bjeſche Wjeſčan: „Sawačje, lubi lubžo, to bjechi mi pėny wječer! Kaſ tbeſje je jo nam tola čſaj miny! Ča juſtiſchim pojeđu joſo domoj do Wipſta; woi pat, lubaj brataj, bjeſche f wučjomzomaj, pičhidžſtaj mi juſtje na wječer joſo ſem, a tež wy, wječerjej wuju, jeſi lěte hiſchje w Orožſanach; a čhomy hebi na pučž hiſchje farančž porjeđicž dačž. Zaſ dotho mječeje ſo rjenje!“

Wſchizy prajicu hebi i rufu boženje: pičhelužaj, wječel a wučjomzomaj. Arnoldež nan pičewodžjeche hiſchje fwojeho pič-e-čela tebež pučža a džeče f njemu, ſo wot njego bjeſchitaj: „Na nowy truch pojeđu je ſwiojimi tworanami do ſitawu; to je čzi tež ſtraſchny pučž! Budy ho wješkeli, hdy budy bižo joſo čerſtuy a čizy domoj bje. Naleto pičhidu č tebi do Wipſta. Zaſ dotho woſtal w Wožim mjenje, ty a twój dom!“

„Pičewodž tebie Wóh po pučžu a ſpočžž namaj, jo ſo ſbožiwnje w Wipſtu wochladomaj!“ Zele pičheča wuprajiwſchij, pičhelčel i Wipſta na ſwioju hoſpodo doňže.

II.

Wuj je ſimſchelo kamjenca.

W ſaſitſe Čewizju njedoloto Čchadawom na nětžichidž čzěſchid mjeſach je wipſta hora, kotraž ho na ſim joſo přewia do ſneha ſawaſi, a teho bla narječimchu jej „wipſta hora.“ Póbla njeje je htabiti dol. Tam bjeſche wotolo lěta 1400 hiſchje lěſna džiwma. Wózne, wot ſarobny ſchčerjene jěde a ſchmrečſi wu-pičhelčžradu tam ſwioje hatohj. Zenož tam, hōžječ hrowe wječer, abo ſnebowo mječu a ſarobta lěſne hobory hrowale, ſbēchaje wo mlodžſna f hweſti. Wſchela lěſna bjeſche tam hōbu wuruſta. W hñwobſchj ſchčawoſnihach, kotrež ſeja a ſlatne horn pičewoſowachu, roſčecſche pōbla huſtje bñwizny tež wſchelota čžermina, f kotrežej čzoido wano ptačžina i dñwawom ſchčawjenjom wulečzi, hdyž bjeſche hebi dñiwje ſwiojo pučž forčež pičhes hučžimju a čžerminu pičewobowlo.

Dobru kročel dale pluſtatſkeje rěčſta kėrnica. Wjoſpote ſtaty čſabodu ty wōbže pučža a teho bla hrowatſkeje dale do doſa; hōžjež pat ſo dol ſchčerjeche, tam bjeſchje woda pomakſcho a ſmėr-miſcho dote. Wſchj rěčžimym bñwſchj bjeſche hučjeny pučž. Duſto doleč bječu tam w bōčje težaj woſtali abo non jebychu wōſ f hñwobje bječm wučjomzomč mōbhe.

Tónle hubjeny pučž bjeſche jeničſta brōha, kotraž wot žandawom pičhes tule lěſnu dñiwinu do Lužizy a do Čechy wješkije. Čtrach

a hubičinstvo tam pučovaraje a wošam brožeječe, dofelč bēche puč dofelč hubičnu, bōle pa hišice piches rubječnujch rječerju, kotič bēchu hebi tu na našte staly hwoje hūčida natwariti. Wo dofelčim bēdženju bēche drje ho Anstajn, kotič bēche hūndom pich drōh natwarjen, wot mečidčanow rosklamat; tola pol hōdžim, dale hjeječe hišice. „Spnalti abo rapaci kamjen.“ Jenož i wulfej čerjōdu wobobričnujch hūčunimow možjadu hebi picheluzny a wifowajšny hūčejōwo jwajčej, hwoje twory po tutej drōh do Saffjeje domoj dowjelež. Dewal by jich rapak fe Szmifche famjenja do hwojich pajtorow dołat.

Jeho rumjenje hēndō bēche drje hšowane a derje wuškowane. A njemu wjedzide wot nam jnateje drōh pobōčny puč, kotič bēchu konje trochu rostepate. Tōne puč bēžeče piches staly, bōta a čenje hēh. Wistko piched hrowom wōw to tōne puč do wuškote, nimale je wihēh ston wot nahthaj wjōfōfich stawow wobdateho dofa. Wot tam polbēhny ho jwistl kamjenit nimale runje i hšubiny tak wjōfōto, to možede pichē wihēh hwoje kamjeitne bratija hšabowawej. Hertach na teje nahšej kamjeitnej wjōhširje bēžeče hebi rječer Wjelf hwoje hūčido natwarit, wot tam slečji hū rubječny ptaf dele na jmerjujch pučowarjow, kotič po drōh pichelchahnychu.

(Poftaćowanje.)

Ty a twoja duška.

Po ž.

Čhto maš a što hū ty?

I.

Našče žadanja a jich dopjelnjenje.

Škōždy čłowjek na hwoje pichēca a žadanja. To rēta, wōn hebi po nēčim žada, šchtōž wōn nimā, a hōdž je to žadane lubto dołtat, hebi wōn dale po nēčim drucim požada. Wōn mjenujzy po nēčim ja tym pichēnje, jo je to, wot kotrehož je hebi polne ipokojenje lubit, jeho hšebat. Nuž hje dale do pēdta. Wo wičat tych pichēcow a žadanjow ženje konza njeye. A tajfich žadanjow pola wjōfōfich ludži mjenje nije hač pola hšubnyh.

Tola by wopaf byto, hōw bučnyj hebi wjōfēč hšubit, jo hu hebi wihēžny ludžō w tym natupanju rum. O ne! Wōni hu ludžō, kotič hōw powjōhšitowawe f mērej a f ipokojnošēj dōhšit a kotrehož pichēca hu bōle na pōblanaje wōzy hōžene. A wōni hu druchy, pola kotrehož jo wihēfno wjereži a kotič hami njewjēdža, šhto čhēdža, a jenož wjēdža, jo čhēdža nēhčto druche dozpiež hač to, šchtōž moja. A tjes nim a hōw tyhazy druchih. Rōdomni hu wōni jenož w tym, jo čhēdža hšōžowni buč. Prachenje jenož je, fak može čłowjek bynac, šchtōž hišice nije a po čimž hebi žedžiwje požada. Ewangelij abo hšelchēžiansta wēra dyrbi na tole prachenje wotkōmōwēž. Ale hōdž my ju f wopredta f bōta wostajimy, dyrbi hōdžy, kotič čłowjekow jnate, njeh je hšelchēžian, Gindu, Turka abo šchtōžfufiž čhze, pōjnac, jo wobhēdženstwo a wužiwanje jemifich lublow hame na hebi čłowjekow hišice hšōžownyč njeciznate. W narodnej wobrafowej galeriji w Waršino je wulki wōbras wjaga; jeho wōpdišmo je: „Osnjenje ja hšōžim.“ Na tutym wōbrahu wōhladajch mlōdeho wjaga, kotrehož wōbšōžio wušt a je rjane, ale piches hšwēte staroče a žabōče sełarjane. Wōn na wjōfōfim konju hēdži a hwojeho konja pōhōnja, to by piches čhōto mōwio hōlzy bēžat. To jeho njestara, jo ho ta, kotrež je wōn dawno hōžo hūntštownje iamēžit, ho tež jwōntowanje rostepje; pichetōž piched nim jēti duch hšōža a jeho f wulfej wabi f wulfej mōžjadu hōteho. Sa tym ho tōn mlōdžēžny w jwōjeji žabōčiwōweji njeparacha. Wōn tež ja tym njepchēdže, jo je bjes nim a bjes tym šottym žalōfina hšubina, kotraž jeho pōžje. Tajfī nēhōje je tōn wōbras. Wōn je wēčeje fe žiwjenja wjazy. To je wēšta wēž, so to ženje hšōže buč njemože, f kotremuž nēhčto piches njēbōže druchih dōndže. Hōdž hmanō nēhčto mlōdu hōlzy jawēdže a potom ju w hubičnawje a šadwēlowanju hēdžo wostaji, to jeho hšōžowneho čhizic njemože, hōw by runje wjele tyhaz pjenjes pichē hračju dobyt. Ale što tyhazy na žane wārdenje f hšōžu njepōmhaja, tež tehdōm ni, hōdž hu ho pjenjeho na čhēne wārdenje nahromadžile.

Wōhajtow drje mōje mōž buč; na žadny pad pał hame na hebi hšōje njeh. Nōdžēle bjes čłowjekami hu jara hšubote, a wone na pjenim mēčje we wobhēdženstwe njēleža. To ho wē, wulka hšubōba je njēbōže. Hač ho pał piches bohātstwo wjazy čłowjekow njēhšōžownyč a hšch njecizni, hač piches hšubōdu?

Wo tym mōhō ho porēčež. Tak wjele je wēšte, fak wjelečfufiž mōžeh hebi ja pjenjeju lupič, — hšōže hebi lupic njemōžēch. Čhē, kotič hu na hōdach a we wōhēbnyh hšōžach hūto wōw hšōdželi, f jennu hšōfom wōhēdženja, jo hu wōni tam, hōž je najwječšij btačež, hšōže najmjnje namakali. Smtōčē je wu-čženy muž wuprajiti: „So by ty lubta tureho hšwēta hāziti, trēbōfich jenož na tych pōbladach, kotič je wōhēdža.“ Tōm my njepichitōhujemy, dofelč je tola kuf wjele prajene. Ale so wōhēdženstwo, wjōfōti hštant, čhēž čłowjeta hšōžowneho čhizic njemože, hōždy wē a ničto pōrēž njemože. Ale šhto čhizni naš nēšto hšōžownyč? Wo tym prachjenju dale porēčimy.

(Poftaćowanje.)

Žadanje po Jezusowej hnadje.

II.

Šlōh; Na Boha ho ipuščēžej mamy, Ja nēt moje hšwajti jnaju, Kāz mje twjēdže wōbanawaju, Jesu, hmil ho nade mnu; Hšēchow rječōs čhēžti nočju, Wšmōž mje f njōh, to čže prōschu, Pōmhaj mi ham hšubem!

Se španja hūm wububžemj, S twojim hšowom pōhšōstam, Kāz hūm hebi hšhūžit; Nihēčēfni hšub je rostōrhujemj Wot hšōwōdnaja wōhšōfōrženj Džēčātstwow hūm jshubit.

A semi padnu, tebe kōschu, Luby hšōžim, čže prōschu; Wšni wihēh hšēhči wōže mije, A twojim ranam pichelch hšō, Wuczi hōhe imyšenje.

Pōmhaj mi ham f wuškōwēženju, A žōru hnadu, f wjōhēljenju Njehōš twōj hōrke čhērjenje; Moja duška je hšēže wulka Pōlta hšwēta, hšēhōm hōhšta; Prōschu, Jesu, wōhēž mje!

Čapōčjak wōwečženja.

III.

Šlōh; O fak hšōžni hu čhi lubi. Nēt čh njem-žy wjazy hšubēž, Jesu, ne, ja čhū čhi hšubēž, So wōbi hšwerny wōstam, Hšēchi wōbi ja hšwēru hšubēž, Kruče ho je hšwētom dōbēž, So tam hšōžnōčē dostam.

Nihēže nimam wjazy radōčej, Nihēže žadny trōčat a žabōčej, Hač, mōj Jesu, pichē tebi; Wjōhēenje moje hšēchi wōhšich, Wōža hnadu ja mije prōhšich, Wēr mam f teho w wōtrobī.

Čhōžnita hšmal, moja duška; Jeho čhēčēžič ho čhi hšubča, Čhōž dē prjedy jwōpōmit; Nēt je čhāš, so ho jom pōbajch, Jemu hšat, čhēž, hšwabtu dōbajch; D so by to wōpōmit!

Jesuba čhū njewjēčē nēšto, Čhōž hej žada čhizic wihēfno Jato hšwerny wužōbnit, Jeho hšōžič čhū wōpēž hšubēž, Wjōhēfite hšwēte hōhšich hšubēž, Čhū buč jeho wužōbnit.

Mjedz nje czejnje twoja trona,
 Kiz ja, Jehu, f twobjo trona
 Po bcdzenju herbiju;
 Hdyz ja tebe a ju jnaju,
 Woje mykle pozadaju,
 So hwet bdrzy wjedwinu.

Na piched smjerzcu njetichopotam,
 Eso tob' pofla njenaizrozam,
 Kiz je klabokiz, klworolze;
 M, ja wyltam f poboznym
 K Jezukje, ja pondu f nami,
 Hdyz nraz wocto njepalce.

Ernst Helaf.

Michalate i blifla a f dalota.

Nam wicze pichilubne wobrazu bohuzel hichize dotahle njejsu. Hacz je hynowce jawezce teho wnu, my njemaju. Duz dyrbiny luhel chtaraju na pichidobry widzej trostowacz.

Pichchoda ratafiteho hujasta f lwoez je kaidzemu hobotu w Budyhincju pichedwoch wo „nietichich wofolcuojaczach ratafita a mihucy zadanjach a pichchod“ dzercal. Szromadzijna bicke wor nehdze 1700 ludzi wopytana a wchitzy fltanemcu recz: nief pichidchowanaj. Pichetoz to je wicta wez, jo a rataraju w najchm chtaroz rdoze nietczija a jo durbt jo jim pomacz. Hdyz ratarajo, kiz ju tola nujny podoboz hroweho ludoweho rozawianaja, flabuju, potom: ho rjancho pichidcho nadozecz njetricbam. Duz je nadoze pichedze, to budny rwanje berzy dobre flnowa a mykle nufne pomozne flutti ja nadoze rataritwo wuplodzije.

Pubiziti wotkrojny kufaliti inspektor Jmiler, kiz mo tez wiche late herbite fltule w flwojny dohladowaniju, fl. 1. haprteje do Wipita pichedabaji. Zo je ja njecho wulte pichedzjanje, hdyz jo jemu Wipczaniti flranu wotrejcz potliczi, dotelz hebi tonle wotrejcz po hwojich wofolcuojaczach wofebitnyh mogow a darow zada. Na jcho meho w Kubian flruj: kinez Wach, kiz bicke hacz dotal je flkulitim direktorom w Wip.

Zyrwinfke prjodofitejefitwo Petrowfke wojadzy w Budyhincju je, tez je w nemichy „Budyfich Rowinacz“ hrowito, tez wo tym w faindzemcu lczje wablene piched zadanje w „Szercifich Rowinacz“ wuprajene wo tym jednal, fal wohto duchownej nuhy w wicze bydlaczich Szerbow wotponhacz, fortiz zanebo herbitcho kenufienja w wicze uimaja a hu teho dia njuwajno do Michalateje zyrwice flwobdzicz, f tym pal Szerbam, do Michalateje wojadzy kluchozym, mehtna w Wozim donje bjerzaja. Nujacz je f teho pojnac, jo maja michezjanicy Szerbja horze pojadanje po herbitich kenufienjach, dotelz do Michalateje zyrwice flwobza, hdyz tez hacz dotal f flrutim zadanjom w hwojej wernoficzi piched Petrowfke zyrwinfke prjodofitejefitwo flupiti njejsu, je tola tamne prjodofitejefitwo cizize hwoitowicje — a my dyrbiny prajicz je flmuce wutrobu — tale mykl wotpofalota. W flarich atlach je dje fl namalota, jo hu Szerbja f wicta do Michalateho Wozeho doma, hdyz chedzo herbite predowanje flhychecz, pokafajnu. Sedzo bha pat to drube rta, hacz jo hmedja tam flwobdzicz, hdyz je tam ruma, ale na janc wafchuje w tym najmuciccho prawo njeljezi; hdyz Michalicy wofadnu hwoju zyrkeji hami rjeboja, laz to nekote je, potom tale feftarjena wphicizta f atlow ummidrejena wchiz placiwowicz flubi. Pichczina wchaf jo bdrzy namata, hdyz jo wictcho njecho. Me wofchim Szerbam f najmuciccho ja njecho njedel jantrebicz herbitcho predowanje ipowicziz, idetoz budny wofotni herbizy duchowni rad woflataci, wo tym w tym wofchankuciju ani recze njeje a duz durbt jo hacz, fal by jo wo tym ani niczo njepowimato. Zo nekotfi Szerbja Michalateje wojadzy f tamneje flrowy do nowoje nemifkeje zyrwice te wicti flwobza, je iczflwot teho, jo fl boja, jo w Michalatej rumu njenamafata. Duz je dzwumichta wez, hdyz jo zyrwinfke prjodofitejefitwo jo to powofa, jo tez Michalicy wofadnu do njenuwancho Wozeho doma flwobza.

22. mczja itehoz leta dokuzja ho runje flo let, fo jo nafch njepapowitny hwezor Wylten I. narodzi. Ton dzien bwoze ho po najchm zyrim wotzymym krajm hrowiczicz. A wicze tez jana wutroba wotczinjazy flmyncheho flma nalchocho wotznowe flraja flmna woflacz njemozje, hdyz hebi na teho horzolubowancho flchodzizwa na flhezor-

flim thronje mykli, kiz bicke woprawdize wotz flwojecho luda, fotehocz heho bicke; „Wichitfo f Wofoma! Wndej durbt fo wera flcziczek!“ Hdyz je won: tez wot naf flcol f mczemenu mczey jo wofchim flprowitnym flwjenju, jcho wopomucjezce flmuce hjes namit woflancje a dzakomulczicz jcho luda ho tez wicze na rjane wafchuje na 100 letnym dnu jcho naroba wofaje.

13. a 14. wulchelo rdoze je fo flhadzowanta flromadncho pomozneho hwojsta ja wofolich Armenifich w Wacmenje meha. Sz radowicz ju hebi tam prajili, jo ho pichedzo a bde wutrobny jatorczija ja flubczitwo nalchich flcheczajanjichy bratrow a flotrow, a jo je ho dotal w najchm wotzymym flraju 631 000 hr. narobato, ale pichit tyn wchaf hebi jantrebicz njemozjadu, jo je to rchczcho hichczje jara mala jehpczarta ja nafch dalofi a flchertoi wotzju flraj, hdyz je na pichitad mala Szowajazifta hama 600 000 flrawow narobadzija. A idto je to wofchitfo do wulchelo morja nuhy, hdyz n. pich. na 300 000 flrawow na najchu flmilnowicz czata, hdyz je f djeha hjes wofbhimi ladzimi w jency ftrawije tujus piches flod wudrycz, jo je w tej jency prwotny nehdze 100 000 hrowow f wotwotrozczenu wulchefe myh trebnicy. Zo maja nalchi lubi Szerbja czopku wutrobu ja to wulku nuhu, nam flbdy tydzecz flrowowanta dobrwofolichy darow wopofaluje, fotez naf nadzjomnje tez dale w najchm lcpzjenje pichewodzije.

Wict' abo hdy?

Na hwoitowajny hofu zyrwice w W. je flary czajmifowy zyrwifit a flwoy njcho flcra te flnowa: „Wict' abo hdy?“ Klodzemu zycim, kiz nimo dje, klodzemu dziczju, kiz flwoy njcho dotlach braje klodzemu cizwofelcy naji ta flara wulka zyrkeji to prachenje: Wict' abo hdy? Ton czaj wiczec tezi; czajnit pofcye pal twoje flwobze abo twoje flazjenje. Hdyz njicze wicze wofnamjenje pat wotje bch f njebjezjam, pal f heli. D flnowat f flchytahcej: wimi teho flwoznita f heli; wofbijmaj jcho: dowic ho jemu: Klchizub czi pichidwota: „Wic' je nini!“ A we wumirzcu budze won pola tebe a Wch ludze tebi hnadym.

Zendzifli njewozitaja Mhateris na flmjetnym tozu praji, jo dize flwoje lamozenje 600 000 hrowow wuchizjaje tam woflatacz, kiz by f jcho njemowanju dopofalaj, jo jana hela njeye. Jcho hwojedzenie bickeje w tym flmjetny wofomifkuciju wotuczije, ale mofit jemu mczja njewoflatajichu, jo jeli Wch je, won te hredzi njefchotane njewoflaji.

Zalifche dary fa wofce armenifke flwotw:

S Michalateje wojadzy:		
michezjanfca Szerbowta pichu woprajeno:	6 hr. — np.	
Wazija W. w Budyhincju	6 " — "	
W. w Dobruichi	1 " — "	
tti herbitce paczefitke dziczzi	4 " — "	
W. w Rowach Gkizchowacz	1 " — "	
Handrij W. na Zidowije	1 " — "	
W. L. w Wentczach	4 " — "	
	hromadzje:	23 hr. 50 np.
Zurij Wiczaz w Budyhincju		5 " — "
S Maleichanifke wojadzy:		
Miczta w Maleichaczach		3 " — "
S Budyhincifkeje wojadzy:		
Wot dweju njenujenuwanecju f Budyhincju		2 " — "
S Borchifiteje wojadzy:		
W. W. f Borchiz		10 " — "
	Wicho hromadzje:	43 hr. 50 np.

Smitny dariczelan w mjenje wofolich flwotow naj-wutrobnihoji dzal praji

3. Gotcz, jara.

„Kombaj Wobh“ njeje jenož pola knjejom duchownych, ale tez we wifchich pichedawarnjach „Szerb. Rowin“ na wofcz a w Budyhincju dostacz. Na jchworecz leta placzi won 40 np., jenotliwe cziflja ho po 4 np. pichedawaju.

Bomhaj Bóh!

Číslo 7.
14. február.

Létnik 7.
1897.

Serbske njedzelske lopjenka.

Budawaju so tozdu robotu w Školernej knižicijezetni w Budyšchinje a hu tam dostacj sa štworlétnu pschedplatu 40 mp.

Šwjedzénske lopjeno

na

400 létny

wopomnjeniski džej

narodneho dnja

Filip Melanchton.

Filipa Melanchtona

droheho psheczela

a

žwérneho pomocnika

Lutheroweho,

nasčeho njesapomniteho

žobureformatora.

16. maceho rózka 1497.

16. maceho rózka 1897.

Žilip Melanhton.

My ho hiščeje i radostju dopomniny ina wopomnjenički dšeri 400lčetno narodnoho dnja načeho drobnego reformatora Luthera, kotrjz hmy — a i namu wičitzjy ewangelizy-lutherizy hiščenjejo wo žytim hiščeje hiwječili — 10. novembra 1883. Woščeje nam, kiž močezym tebdom wo mtožnyh štetič i mdoberj ho horjazej wutrobjo ho na krajinu hiwječijenu woščečiči, kotrjz načeh lub hiwječelje ho Wožu dšajaju, io je nam Luthera poškal, tamny dšeri njezapomnity wopojane. Načiji ewangelizy Šerwbija hmy ho teč wo tamnyh dnjach jako tajzi wopofajali, kotrjz hwoju drohu ewangelisto-lutherizy žyrke i tajzi wutrobjo lubnja a rjane knije, kotrjz hmy ho jim tebdom do rukow pobale wo žiwjenje a štutimariju načeho lubowanaho reformatora Luthera moja ho dženja hiščeje wo čjezič wo načijih herflich domah a ho tam rad čitaja.

9. hodownika 1894 lašo ewangelizy hiščenjizjeno jnenocjeni stečajju wo dšajim wopomnizju 300lčetno narodnoho dnja njezapomnitohe mjestičkeho frača Gufstava Adolfa, io je na trnawinju bitwiščeju štejal ja načihu drobn ewangelizy žyrke a ju šajitaju žiwjeje žiwjenje wostajali. Tebdom hmy načijim čitarijam a pišče-cjelom na načijim lojpenje, „Pomhaj Wšh“ woprijali luteho šlaw-neho nauča.

9. dnju nšto lašo načihemu ewangelistemu lubje tajsi dšeri štfažja, kotrjz načeh wutrobjo lašo wo dšajim wopomnizju ja nauča lašozuju, kotrjz bu nam pišeh 400lčetni wobradzenju, io by šiwerny pomozil načehjo Luthera bati ja jenu se hwojimi bohatimi darani i botej štejal jako hureformator, — wo dšajim wopomnizju Žilipa Melanhtona, my mjelečezje nječemojmy wo jeho šafstjzbač, runezj my wšny, io won, kiž bičeje čah hwojeho žiwjenja pomizaju, hēbi wo žanej čjeziči žadat njeby. Ale to, šdotož je won ja načeh ewangelizy lub bti a činji, my šafje nabemožemo a nje-himzmy. Duž čemny hēbi i jeho 400lčetno narodnemu dnjej jeho žiwjenje a štutowanje wopomnizja a i tym wotpošladom teč teho hiwječelje towejiko do načijih herflich domow hwaata, io bydu ho načih lubi Šerwbija, mtožbi a štari, dopomnili na tōn hwierny arat, kotrjz je Wšh načehj ewangelizy žyrwiti wo Melanhtonje hēbi wušwoliz, io by pomhal hwiarty štut reformazije dokončezj.

1. Žilip Melanhton jako dšezjo a mdoženzj.

Melanhton narodbi ho 16. maleho rōžta 1497 w Badenstim mēščaczju Wretten, kotrjz bišto Württembergije mjeju tečje. Šdōž ty dženja do teho mēščaczju pišchidžeh, tebi tože dšezje do wažne tvorjenje polujeje, w kotrjzj je ho načeh Melanhton narodbi. Zeho nam bēhje kowaj abo, kaž možemy lēpe prajiz, brnōzjet, dolež hmye brōnje kowalce. Zeho nam pač nječeljeje Melanhton, ale „Schwarzerb“ (to je pišetoženo, „čjorna semja). Wo tebdom-nišdijim dšiwimju waščinju wučeznyh je Melanhton ham, abo kaž ho teč wopojeda, jeho wim Melanhtin tote mjeno „Schwarzerb“ do grichifseho pišchōžiti a ho teho dia wot — teho čašja Melanhton mjenowalce.

Tōn wobohj, kotrjz to dšezjo wo štariščinim domje wob-dawalce, bē kaž našemu wētili ja jeho žaje žiwjenje. Pobōžnja nauki štaričju ho do jeho mtokeje wutrobjo lašezelje. Wšn na-murju ho modlic, kaž ho hiščenjizjani hwičja, wiožy pišchlad hwojeho nana. Zeho nam by laždy dšeri w dmenacijih na njegov štawt a ho pišči hwojim lažu šafstjz, ho by hwoje pačezje wušwolaj. Šeti io by to wšchepaj, by ho na drugi dšeri dolho rudiš. Šebe štaričeh hwojeho hwičja hōbu do Wožeho doma wšafstaj a io tōn bōtčez bies tedbowanaja w žyrwiti njeopow, ja to hwičezj, io hēbi potom domah tote mječe pišchidžeh, wostat ho dšezcazym wadžuju natwari a kemjenje dšezelje, a macz a čzelež byrbjaju wotpušdacz.

Šchule hēdu w tehdomnizim čašju jara hwiene; wošehje je šchule w jeho wožnym mēščaczju hwienjeje hiejeje. Zeho dia jeho štaričeh, kotrjz majz na wutrobje lēzeje, ho by jeju žilip nēšto naukumj, do mēščezjanije šchule nječelječstaj, ale bahtaj jeho pišeh dobrocho domjazeh wučerzja Jana Ungera roszwuzezj, kotrjz je se hwojei dobrej wučerzju doberj lažozj pola maleho Melanhtona wotšiz, kiž bēhje č temu powolanu, wo byrbjeje jenu štulam w načijim wožnym kraju lēpič porjad bačz. Kačz do hwojich wotšiči lēt by Melanhton i dšajne wutrobjo na hwojeho přemjeho wučerzja iponikal a by hwičto prajiz: „Wšn bēhje jara šdōny muž, wōm nje lubowalce kaž hmy, a ja jeho kaž mojeho nana.“

Šižo hābe byrbjeje Melanhton šrudobu a horjo člowšeho žiwjenja nahoniz. Wšn hiščeje 11 lēt štari njebēhje, jako jemu jeho dšed a nēšore dny wotšidžio jeho lubu nam wumzje. Wšerjo bēhje hiščeje jeho nam wuprajiti, io je jeho hozje žadanie, io bydu jeho dšezji jemu šdōnje byje. Te wōšljenje hōwa hwojeho lubowanaho nana je Melanhton čaš hwojeho žiwjenja na wu-trošje nohjt.

Wo namowej hwičezje byrbjeje Melanhton štariščim do wopuščezelje. Wšn čehnjajeje se hwojei wostku do Wörzhaima, hēžez wōt lačaristju štulnu wostpalce. Šektor teje šchule tebdom hīžo bohatē dary teho mdoženzja wōjna a jeho tejo bla ham hiščeje domach w grichifje rečzi roszwuzowalce.

Šižo wo lēže 1509 ho Melanhton na univerzitu w Heidelbergu pōba. Univerzitu tebdom hiščeje šmolot tajfe nječemo, šafez hēhje hmy; tam tebdom nēbže wutrubju, šdotož ho nēto w nrečny rjadowaniz na načijih gmojnizōžij wučzi. Še wičej pilnočju načeh Melanhton študowalce, io wōm hīžo i 15 letam 1. prchowanje hwaatōnje wōtka. Dolež kaž ho jemu na Heidelbergije univerzije, kotrjz teč tebdom wutku hwaatbu njemējeje, njelubjeje, čehnjajeje do Zūbingow. Zuby jemu kaž wšehz Wožje wōdženje kniji do rukow pišchidžehju, kotrjz jeho taš lajmajuca, io ho nam wopojeda, ho mjelečeje, ho by wušwolōžjo wšči hēbi, haj io hamo w žyrwiti w nič čajelce, io hēbi luđjo wušplachu, io hamo w Wožim domje w hwičnyh knižah čita. A kajfe bēdu to kniji? To bēhje biblija, kotrjz bēhje wot hwojeho jara doštat. Tač ho tōn mdoženzj hīžo tebdom hwičewanje pišchotowalce na hwoje wōšidžije wulke pomolaje hureformatorja, jako kotrjz wōn luđej wōšiju do rukow da. Wšn ham wotšidžio wuprajiti: „Šato mdoženzj hōwi bibliju derje inarjad; ja pilničjo w njeji čitahz, hačz to nēto nauči mdožbi činja.“

Melanhton hiščeje njebēhje 17 lēt štari, jako wōn w lēže 1514 wotšiočezj magistr a i tym raju došta, io hwičezjeje nēšto ham na univerzije študowanzju wšchēnočiwōwacz. Wšchifčij močji tebdom hīžo na tejo wučeznoho mdoženzja šladacju a jebnu najwučezničijih mužow tamnoho čašja Grasmus Rotterdamci wu-prajiti: „Kajfe nabizje wubuhzije tōne mdoženzj.“ To je dobra hwaatba; ale njehčho nam hiščeje knižci, luđz hwičim, io bēhje tōn mtožny wučezny doberj hišchēžijan, kiž ho hwičtu modlečje a wo Wožij puščadž hwoželje.

2. Melanhton, Lutherowu hwičny hwičezj a pomozil.

Kaž Wšh tōn Kuzes hīžo jesaristju hwojemu wotročezji Mōšlajeh jeho bratra Marona i botej kniji, a tōn šdōžnil hwojich wučeznohōw dweju a dweju wopōžja, kaž Lutherowemu pišchēžezjei šchuzje wučezny Hieronymus Brajziti i botej hiejeje, tač teč Wšh našedemu reformatorje Lutherej hwičnoho pišchēzela a pomozitja Melanhtona do Wittenberga pišchidžebje, io hwičtaj hromabze dokončōžiti tōn wulki štut, kotrjz nowy čaš načihemu luđej pišchidžebje.

Kuzerōžeh Wjedrih Wubry Šaffli bēhje w lēže 1502 Witenbergju univerzitu lažozj a najštawničijih wučeznyh na nju powolat. Šato přem tam wot lēta 1508 Luther štukowalce. Ale ja grichifju rečz dšajije kurwizje hiščeje dobroho profesora, a duž ho na Melanhtonoweho wuzja Melanhtina wobročzi. Tōn jemu njemožezje lēpšedjo poružezj hačz hwojeho mtočeho 22lčetnoho wuzja. Melanhtonaj ho najprijebz i rjancje Šchwōbšije njedajalce, ale hōžje jeho Melanhtin na to hwičenje Wožje, kotrjz bēhje nēbzy wučeznemu Alrahamej daš, dopomni: „hī je hwojeho kraja, a wot hwojeho pišchēželca, a je hwojeho Wožna doma do teho kraja, kotrjz čiz polajez budu a čžu tebe jōznowacz a to bu dwečōž žōnowanje!“ a pišchitaj, „to praji mi wōj duč a to ho wot tebe nadajm, wōj žilipje!“ Duž bēhje teč Melanhton hotowu a praji: „Kniježje wōja wola ho štati!“ 25. augusta 1518 mtožny profesor do Witenberga nuz čehnjajeje. Wšn bēhje mały hšah člowjet, we wotšbadje kaž bojanaj, ale i jeho wočoz wučezelje ho dšwizna jōhnočez, kotrjz wo tym hwičezelje, kajfi a hšuboti duč w tym hšahim čjele hwošelce. Šdōž bēhje Melanhton hwoj přem jianny pišchēnočeh dšezel, bēhje Luthar hīžo wšchōn laborizju ja teho mtočeho profesora. Wšobaj wōšitaj ja štōti čaš najprijebz a najšwēnitčej pišchēzeje. — Luther, tōn truty lētar ja hū čaš ja Melanhton, tōn čizti člowjet a mily wučez. Luthar wōjna bōthi Melanhtona ja teho mužja, kotrjz bēhje Wšh jemu poškal a pomozitja pišči jeho štutku a bjes kotrjz bēhje wulki štut reformazije dokončezj mōh; Melanhton pač wotšlabowalce Luthera ja hwojeho duchownoho

Wötza, pšehs otrokovej št k temu šbudženy, so by řobu štufonak na pšvatym štufu reformacije. Kařta pšehelena ľubofej wobcu ľhebnoćeřehke, wo tym namy wšehale wopofanama. Lutherowa ľubofej k Melanchtonu tjo na hrujaze wařnejše ľjemi, jako bęche Melanchton wo ľeře 1540 řeřto štfori. řdžž Luther k řtoremu tjo řuwojeho pšehelaha řtupi, řo wón mlobęche: „řbđ řwarumy, řak je mę ģert řnile ģrat wohanitř!“; potom wón k wofnu štupi a řo wnutřje k řobu wofajeř, řo ģyřt teřo řtoreřo pšehelaha řařo wnutřewoj a wón potny wofojese; řo řudže jeho mlobitwa wofřbřehjena, řwajęche: „Řařej, ja ģje njeřudęřej, řtřba řo nje wofřbřewoj!“; řa to wón k Melanchtonu řtupi, jeha řa řiku wla a jemu pšidomata: „řudž řtřofatřny řtřilje, řo njeřumjereř!“; Melanchton jeha wofkřow a je wofřbřęřo ģuřejřęřo wofnaje: „řdž by Luther njeřpřęřęřof, řudž ja wumjere.“ ř et ř kamej ľubofej Melanchton na řwofim Lutheru wofřahje. řato bęche Luther ģuřęřęř štfori, wón wřhřn řtřdęřny wuprajaji: „řģ řo řudž ja ř mojej řtřdęř řuřřny jeho řwajęje wufkřęř wof!“ řdžž bęche Luther 18. maleřo řořta 1546 wumjere, wón řtuowawym plařoju minjenje Lutherowe řdęřej. řwón řo dořto třofřtrowořęř njeřdofejřehke Luther a Melanchton bęřęřtaji dwaj pšehelaha, kotřaj řaji řwery hromadje řtejaloj wo dořęřah a řtřah dnjah. řwawaj řo řhebnoćenaj ģuřejřęřtaj wo tym řtřeljah. řdž řtaj teř wo tym řtřeljah dořojatoj wón wuffi řtřat reformacije. řeřom řtředřehko řařtřahje, jedny řtředřehko řodpjerahje — řat bęche ř tım řtřeljom pšehs wřhřile řadřwofř. řo napřawnejřehke řdęřo, kotřęř řtaj wonaj hromadje dořojatoj, je pšehelowe, je bęřelowe. řo bęche řoborfej řdęřo, na kotřęřny řtaj 12 řet hromadje řdęřatoj a pšdři řotřęřny na Melanchton je řwofej řnajořmořęřu wo řtřařęř řeřęřah wuffu řařřuřřo. ř ř ľařtaj řwędowom ľubofej a wutřajmořęřu řtaj wofnaji reformatoraj řo pšdři tım řwędowoj, řo wřhřtaji prawy pšehlořř namafatoj, wo tym Luther nam řam powjeha, řdžž praji: „ř řtřahęř řtřobowym řtřny řtřudřby ja 4 dnj řebž 3 řtřęřęř řtřotowatoj.“ ř řby wo Melanchton řaneje řtředřehke řařřuřřny njeřel, řaģej řo je Lutherje pšdři pšehelozęřu bęřelje k řobej řtejaj, to by řtřjo jeho mjeno ja wřhřtite řęřęřu njeřapowmnie ģřimio.

3. Melanchton jako reformator a wučej nařehko ewangeljeřehko ľuba.

řwędw je Melanchton wwarit na muraģaj nařehje ewangeljeřej řtřewje jato wot řobaj řodřtřny reformator. řwón pomohaje nařęřny řtřewje natwaręř na nařęřu najřwajęřęřtřny węřu ř tym, jo wón řęřniju wučęřbu ewangeljeřej węřu wo ľeře 1521 napřija. řtřowna męř, kotřaj pšęřes řo řtřnu řtřęřęř, je řehfo nařehje ewangeljeřej řtřewje: „ř řtřwřřřřřřřř řo řtřęřřřřř řhřabu na-mafakum.“ ř řtřny řtřpřu wón ř dořom řtřndy řatřohfej řtřewje řařřuřř. Luther bęche wřhřřn řwřehelenu tele řtřni řęřawojřej. ř řwřřřřřř wón jemu wřahje: „řwęř řobowęře wot! řdžž řo ja minu, ewangelji niģo njeřľubi, pšęřetž ty nje nekřle pšeh-třęřęřęřęř“, a wo třęř řtřahęř wón wuprajaji, řo njeřřu řęřpęře řtřni męřo bęřelje, řtřba teř řtřilje.

řnajařřęřęř Melanchton do řtřawnoćej řtřpi jato reformator nařehje ľubuje řtřewje ř tym, jo je řwęřburgřte węřu wufnaģje řtejajaj. řařž řo wřdři wwarjenje wawneřo wwarjenja do řatřořtřehko řamjenja pšimo, kotřęř wawnoćej a wotmupřaj řpřehko wwarjenja ľjemi, wufš polořaji, řak je teř Melanchton do řatřořtřehko řamjenja nařehje ewangeljeřej řtřewje jato řatřořtře pšimo polořaji nařehje řwęřburgřte węřu wufnaģje, kotřęř řo 25. ģunija 1530 pšehed řehęřowom a řęřęřtřamjaj wo řwęřburgu řtřawenje řęřtane. řaģęřęřęř, kotřęř tole wufnaģje na wřhřtřitřęř ģuřejřehke bęche wozymy. řsawo řatřohřř wojřwoda řwřlem řawerřej k řtřanemu řtęřej, kotřęř řo wuprajaji, řo řęři řwery ewangelřim napřęřęřęřęřwo řtřęřej ř wučęřbu řtřwřřřřřřřř wozęřow, niģ řo je řwřtřim řwřęřom, praji: „ř teřo wřdřu, ewangelřu bęřęř na řwřtřim řwřęřu, my řak řwđla.“ řwęřburgřti řtřřřř řo wuffna: „řęřtoř je řo řęřtalo, je węřta węřnoćej, my to řtřęř njeřwęřem.“

řole nařehje węřu wufnaģje je a wofnanje řtřohi řwřak nařehje ewangeljeřej řtřewje. ř řdžž řtřobu řtřwřowu pšdřed

wuffat řtřpi, řo řu do řwřtřehko řajotřnřtřna řtřupř, wón pšehed řobom řwofje řhřtjenje řa, řo ģřę řo řwęřburgřtřny wufnaģje ewangelji wot řtřęřřta pšdřiwotjehaģej. řwęřburgřte węřu wufnaģje řak je řtřate, řwřabęnje do dwęřej řdęřow. ř 1. řdęřej, řotřęř 21 artřřlow wofpřęřimje, řo na řatřořtu řwřtřehko wřřna najwajęřęřęř řtřęřęřřtřnřte wučęřbu wulozęřa, a 2. řdęř je 7 artřřlaw řo pšeh-ęřęřwo wobawęřny wučęřbam řatřohfej řtřewje řtřewje wotřęřej. ř řwęřburgřtřny węřu wufnaģom je Melanchton řwofje mjeno ja wřhřtite řęřęř do řtřwřtřej nařehje řtřewje řařřuřř.

řle niģ jenoz jato reformator je řęři Melanchton wuffu řařřřřřř dořęř, nę teř jato wučej nařehko ľuba — jato řon, kotřęř je nowy řwřad do řařřtřejęř nařehko pšęřęřęř — řęři wón wuffi řęřak řařřřř. řwón je řam řęřtęř wopřataji a pšehelotaj wo teř męřři, řo wot praweje wučęřbu wo řęřtřah teř pšdředňoj řtřewje wotwřujęje, wón ģwřęřje ř dobrej wučęřbu wo řęřtři nařehje ewangeljeřej řtřewi řobnowawenje pšęřęřęřęř. řęřo wřehelate řtřilje, kotřęř je wón ja řęřtřtu wučęřbu řpřah, řo řęřtřotřtęř pšęřęřte a wofřřęřęřo mřdřotřwo wo řęřtřu řu je jeho řudřu ďale řdęřalaj. řle řęřto řdřa bęche jeho řamřřej a wučęřbu mlobęřoj? řo řęřtoř řęřři řęřřah řhřęřęř wofřtřwřęřny řęřęř bęřęř pšdři wřęřem wu-wuģewenjen řtřęřęřřtřnřte mlobęřej: „řęřęřęř wuģewenjen řo řobn-řobojęřej, řwęřęřęřęřęřej a řobnej męřři, řo řęřtu bęř řwřtřne řtřawu nařehje řtřewje a dobre řobnanj nařehko řtřata.“

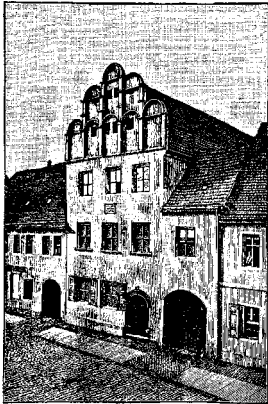
4. Melanchton wo řwofim domje.

řęřtoř řarřřřtřawne męřto řtřittenberg řnaje teř řlřřo Lutheroweho ďoma řtřare wwarjenje ř wřhřtřitřny řwřřřřtřni a ř ľatřny wofnani. pšehed řotřęřny řtřu řuř řteja, řotřęř na to wofřřmo na teř řtřęř ģřabojaj. řo je Melanchtonowu domu, řařřęř řon nam nařęř dořobos řwřafaje. řdžž wřahaj je na-řwřlad nřtřah wwarjenja jednow a nam niģo wofřebiteřo njeřpotřajęje, řo nam wotřwota řwřęř, řdžž řęři na to pomęřřimj, řo je Melanchton wo třtřm domje řwřu bęř ř tymi řwofimj, řo je wón wo třęř řumadh řo řwędowaj a nař ewangeljeřęř řtřęřęřřtřnřow řaģej do řwřęřbnejřho wuřdęřęřęř.

řwón bęche wo řwędowom manřęřřtřwje řwřu je řwofej řatřerinu, řęřomřu řtřittenberg-řehko řwřęřřtřtřtřa. řařwřęřej njeřbęche řo Melanchton ř ģřta wozęřęř ģęřř, ale na Lutherowe wawjenje řo k temu řwřęřęř, ale dořęř bęche řon wučęřem męř řtřtřo řwřojam, řwřęřęřje jemu teř jeho řwery pšehelęř Luther k řonje pomahęř. řtřęřęřęřřtřnřa męřř řtřęřęřje wo Melanchtonowu domje. řwobone bęche dořęřęř řwřęřenje. řwoni wřahaj řwřęřęřu řa řtřudowenje řwřu bęř, řdžž dořęř dře řama nula řtřęřęřehke. řo teř řhřak mřžno njeřbęche; pšęřetž teřdow wuffe dořęřęř njeřpřadařeh. Melanchton njeřmęřęřej nařwřęř wawjaj řaģej 100 řęřęřtřow jato řrořęřor wo řtřittenbergu; wofřbřęřo wřahaj nęřřto wawjaj dořawajęře. řle řęřto je ře, řdžž męřęřehke řwřojbu a řęřęřej řařřaģej. řle pšęři tım wřęřem wuřdęř męřa a ľubofej a radobęř wřdřitřim napřęřęřęřwo řwřawajeh, řtř polo Melanchtonow a nutz řtřobęřęř.

řwudęřęř a natwarjaje je, řlřwomřęř męřř wofřęřęřřomahęř, řak řo woni wo řwofim domje řwřu bęř. řęřđi řtřny řoborřřřm řdęřem, kotřęř męřęřehke Melanchton, wón řęřej řařę řapowęřa. ř Melanchtonowu niģto wot nař řad řtřawaj nęřbu. řęřpřu wo řwřu wón řwřo řano wo 2 řdęřej ř třomorř řdęřehke. řwón řęřęř bęřehke, řo njeřbu nřtřho wot třęř řwofjaj je řlřbłehko řpřana wubudřř. řwřęř ģaģej 4 abo 5 řobđowom nřzohje męřa řęři wón njeřwřtřaji. řaģej do řęřmřm řano wón wo řwofej řtřny řdęřahke, potom wón jato řtřęřęřęřřtřnř řhřobřataji ř tymi řwofimj řawřęřje řaģęřje řwř-wajeh. řęřořđwřna męřęřehke řwofje řęřęřbřobřęřęř wo nřwřerřęřej. řwot 11—12 řak řęř třm řwofimj řęřęřbřowajeh. řwón je řwofimj řęřęřřimj řwřařęřehke a řim powjehajeh. řwón bęche wuffi pšehelęř řęřęřej. řęřęřny řuř, kotřęř ģuřęřęřęř k njeřmu pšęřřtřęřęř, řo řwřawajeh, řo teřo wuffehko męřa řęř řęřęřřimj řęřęřęřęřo namata.

Melanchtonowu dom bęche prawy řtřęřęřęřřtřnř řom, męřto řobohobajojęřęřje a řtřwoneje męřřehke, męřto, řbęřęř řęřtřawotęřej a řwřad,

Melanchtonowu dom wo řtřittenberg.

slutnivoščjo a spotojnoščjo knježaju, wobydenje teho mēra, hōžčje tež wchelaft hōždi do domu pichidnje. Wōn junu čas pichidnje, hōžčje tež murje tuteho doma rospānu; ale tōn duch, kotrjz tam knježaječe, njehj dale bydli a wostanje w naščij domach ja wōhōn pichidno!

5. Wječor jeho živjenja a sōdnj lōnz.

Sdijz ho hōtōnčto hōwa a wječor ho pichibliznje, ho čmī. Zač bēhje tež w Melanchtonowim živjenju. Wječor jeho živjenja bēhje časnitu wot wchelačje wročestajst, so wōn hujto kam do horze žadanje wupraj, jo ma žadanje wostal čjalnščj. Wo Lutherowej čimrečji skubne a čježe časny ja našču ewangelftu zyrčje pichidnjeda. Schmalstabfina wōina wuhyri a jastri krowečej Jan Widrich pobēza a dyrbjeleče sivozi kromi wōpōwōdčje Wōrizej dach. Melanchton fruju, jato tu skubnu powješčj wo pichewinjenju sivojeho ljubowaného kurwječha dofa: „Sdy byh ja teko hylton palač, kaž wody wo Lubju dele bēhje, nchōžy tola sivozi ruidobu wuplatač mōšt.“ Nchōžy pichēzo kručēšično pichēčōnje ewangelftūm wstipowawše a hēbi žabate, jo bychu ho katholicstj zyrčtu podbali a dōleščj hēbi myslēleče, so je Melanchton jadōščōt jahōsjebnōčženja katholicstja a lutherstja, hēbi jeho jateho žadaječe. Ale jeho nowu kurwječha ja njehj jastwa. Melanchton, kiz bēhje čjcha, mēr ljubowaza bycha, to wchitilo jara ruidjeleče. Tež wot sivoščij pichēčelow mējeleče wchelače pichēščjōnje njehjčj, dōleščj jemu prōfotowachu, so w jebanju j katholicstju dōleščj kručēje na jatoščij naščehy wery wuhōnča stejo wostal njehj. Sdyž tež my to wōščjōnjemu, njehčamny temu drohōmu muzej poroča čimščj, dōleščj to w Melanchtonowim čjōdnim wostanju ležaječe, kotrēz stojnje hēbi po mērje žadaječe.

W tym časju jemu jeho pomoznik Luther pravje pobrachowawše. Na wječorju sivojeho živjenja pač mējeleče hichēče to wchēle, jo lēto 1555 naščje ewangelfstō-lutherstj zyrčtu sivoobowōščj wery pichidnje. Nchōžj tutym wostankinjenju mēra je tež Melanchton je sivojēj radu hōbit statowal.

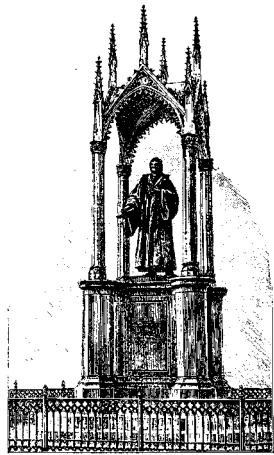
11. oktobra 1557 jemu tōn knjež jeho drohu mandčelstu wja. Škuboto jrdnjem wōn plakaio praji: „Wōžemje, ja bōrj ja tobu pichidni!“ A woprawdže dohja wjazy tralo njehj, jo tež wōn dēželeč j bōžčjēščje do wyltaseje zyrčtwe. Tj lēta jenož je šamotny hichēče tōn hōdžj.

5. haprēlje 1560 bēhje ho Melanchton j pučjowanja, kotrēz

bēhje do Wipfa čimī, hōry wročstj. Knjež ho hōry čjalječe, wōn tola sivoje pichēbnōščtj bēžēleče. Wōn pa čjalječe, jo ho jeho lōnz bljzi a praji: „Ja luda bejnščj, kaž sivoza.“ Kaž dolho jeho mozy došahachu, wōn, tōn sivozny dēlačēz w knježowej winjzy, ho prōzowawše. 11. haprēlje, na čjōdnim pčatu, wōn hichēče Jel. 53: „Swarēče wōn njehēleče našče hōroščje“ wukladowawše. To bēhje jeho pōljedna janaia rēč. Šebotni wōn j tymi sivozinim hujate wostanje wuhōwawe — jo jutrowne hōjenjo“, po kotrjz hēbi wutrobne žadaječe. Zjutrowščtju čjalječe wōn hichēče jntroščj notwarijazy pichēbnōščtj bēžēščj, tola dyrbjachu tu hromadžinu hēs jeho wjedženja wotprajēč. Krmščji wjazy hēz njemōjeleče.

19. haprēlje jeho šimjertny dēčj pichidnje.

Kiano w 2 hōdž, ho wōn we tožu kym a praji: „Je Wōh ja naš, jchōt mōže pichēčōnje noma byč!“ Wōn hēpōwawše nutrne modlitwy na našču lubu zyrčje a ju temu knježje Jēzusehj poruči. Sdyž jemu jeho pichēčeljo j Bōžeho glōwa čjchate, wōn nutrinje pōhndalaječe. Še so hōdaje, kaž by ho hīzo žyle je hōwōtom roščjōhnowal. Jato ho jeho pichidnōny huj jeho woprajča, hač hēbi hichēče wchōto žaba, wōn praji: „Nchōž, hība njehjeha, njeprawčēječe ho mje dale.“ Žebdu jeho pichēčelow to glōwo jemu pichōwota: „Ty hōwōju rukow poručeja ja moju bydnu. Dž huj mje wuhōšč, ju sivozny Bōžo!“ a wōn na to j jōhōm hōčōm „haj“ wotmōwta. Wječor w 7 hōdž wōn wuhōn, 21. haprēlje du wōn pōhōjeban. Profēsorjo jeho taldēč njehjehj. Wjēščōnčny čas jaro-wazōnč ja laldēčōm dēleče. W hōwōdōščtj zyrčtu j napichēča Lutheroweho rōwa jeho čjehō sivoj pōljedni wotpōčiznt namafa. Jzla ewangelfstō-lutherstja zyrčje jarojo pichē towe Melanchtona tejeleče. Džakowne wstrobny huj jemu pomil najili we Wittenbergu

Melanchtonowj pomnik we Witenbergu.

na torbōščjču, kotrjz w naščim wotratu wibžimj. Wōn pa je hēbi hōn hichēče druhj pomnik stajit, jo te tōn staj, na kotrjz je wōn dēlač, našča ewangelfstō-lutherstja zyrčje. W ewangelfstju wutrobach hīnčji njehō Melanchtona dale. Še ewangelfstj lutherstj hichēčjōnje todu drohōh mōže njehlabudu, ja to je nam žive hōwēdženje tōn hōwēščj, kotrjz žyle ewangelfstje hichēčjōnjebno j nami w tutych dnjach hōwēščj, j wopomnēščju 400 lētného narodnēho dnja

Šilpa Melanchtona, hōwērného pichēčelja a pomoznika Lutheroweho, reformatora a wulkeho wučerja naščehy ewangelfstjehō luda.

Njedzlu Septuagesimā.

Matth. 20, 1—7.

„Wōzi hōščj na tebe: Dži na moju winjzu!“

Sdyje je winiza Bōža? W puschēnje tuteho hōwēta, pichēs hēščj křajehō, pōbōžēle Wōh luby knjež winjzu: wōn wuhōwoli hēbi hōwēj Zyrčelstj lud a da jemu Wōšlōša, pōšča k njemu hōubnitow, tralow a prōfotow j hromadami, jo bychu w tutej winjzy dēštali. Na pōljednu pōšča Wōh sivojeho jeniečkeho narodženého hōna. Tj lēta dolho je tōn w pōčje sivojeho wōhčjōja j wulkej hōwēu a pilnōščtju winjzu wōbōžēlat, haj hōwje žimjenje je wōn na to wōščj, a na hōwēju wihajo wōlascē: „Wj huj ty hōwēnja nazčiml j twōjnim hērchami a huj mi prōžu napōložil j twējim hōščjēm.“

Toza ja njehčam dale wo tutej knježowej winjzy rēčēščj, dōleščj hichēče wjele rēčidču hōaju. Nchēščjōnjajsta zyrčje je tuta šabroda Bōža, Wōje kraleštwa na jemi. We wščēščj dēlačah naščjeje semje namalajh ju; wjazy duščji 400 milionow člōwjetow k njej pichšlōstka; hichēščjōnjejo

huj winowne halōvy. Ale hichēče powjēščeha dyrbi knježowa winiza byčj. Džječe po wščēm hōwēče a wučēče wščitščj pōhōnow! ma ho knježowa pichidni. Šene štābo dyrbi byčj a jedyn pašitj! je jeho glōwo. Wchitjz pōhōnjo dyrbja hichēščje wōbročēnim byčj, dyrbja ho hichēče šejnīčje winowne halōvy w knježowej winjzy; žylu semju na tuta winiza hōwōhčjēščj.

Nch pa Wōzi hōščj na tebe: Dži na moju winjzu! Ty myšlisch: haj, to plačji mišionstīm pōšlam; woni tam du a dēlačja: pravje mašč, ale dōleščj wibare stje: Džječe tež my, plačji knježowe hōwō n wščitšim, duščj tebi: Dži a dēlač tež ty! Ty rjetnjēščj: Ja njemōžu wopuschēščje hōwēju a dwōr, muža, žōnu, dēščj, a njehōaju pōhōnawe wōstānje a rēče, ja njemōžu tam hīčj! Prawje mašč! Wōstān domach, ale dōleščj tule stje: „Dži!“ dyrbšid tola pōhōwju byčj. Ščjščj! Knježowa winiza njma ho jeno po hōwōnōwim pomjēščjēščj — to ho stawa pichēs mišionstōwo, — ale dyrbi tež po šitstōwōnym hōwēju a hōbana byčj; hāj, tu mašč sivoje dēlačēščjke polo!

Zwoji domjazy pchibkufskjeja tola też do knjejawowe winizy, hladaj a kublaj twojich domjazych; dżerz ty, hojpozarzo, na prawy kłhczekjejanfi porjad w twojim domje. Wo starci, wotczeknje swoje dżerzje w póżgziwołci a napominanju k temu knjeje, wy dżerzje a czeledz, budżecze pofkufskni swojim starcihom a knjezim, to je našce dżerzo w knjejawowe winizy. Różby budż kwoerny w swojim powołaniu! — ale hiščecze jene: hdyž też njemožesz a nje-trjebaš w pofkwoje depjelnicz knjejawu kaš: dżi!, mošejš tola dwojake ciničje; dobroprkoženje: prawy prawje nutrinje a wnutrobnje: knjeje, pchidnóż k nam, pchidnóż k pohanam a jidam twoje kraletwa, a to druga: myšl na to, jo maš wščo, iščtož maš, wot Boha, pohladaj na twoje štrowe czeło a na twojich štrowach domjazych. — Ty šy bohatty! — duž wotruj temu, kiž je temi tajše bohašifwo daš, neščto jašo: podpjeraj kōzde leto šwjaty štatt mišionifwa po twojim šamoženju!

Boh nuždze we wščelafim czašu dżelaczercjow pō-
 btačz na swoju winizu. K temu dżu ja pšebowaze
 pchidpionifki. Rano, pchidpionifki, pchidz wjezerom, wo-
 tolo špeltje, dżerzjateje, jednatje hođžiny, wola Bōh. Ty
 šy wječje hjo železnizu wogladaj. Rano w 6 hōžinac
 dže preni czaš. Wōn ma 4 rjadownje: prėnju, druhu,
 třeću, a woju, w totruchdž durbija luđo štejez, je šchwōrta.
 Šchwōz dže hōbu jecž, durbij billet mēz, hewat njejmē
 hōbu; hlaj, tak ma šo tež k czašom, kiž do praweho hor-
 neho kraja, do naščeho wiščitij wōzneho kraja, do Wo-
 zjeho kraletwa wotjēdže. Bōh šwjaty Duch je prawy cza-
 howy wōdjet; wōn powōta naš. Wōn šwoni rano jaše.
 W prėnjej rjadowni njeje wleš luđi; „Bohaczi k czešta
 do Wozjeho kraletwa pchidnu“; w druhej rjadowni teho
 runja wjele njenamakafš; „Wudnym a rojomnym je jo
 Bōh potajit“, w třecej rjadowni je jich wjazy a we woju,
 hōžez durbija luđo štejez, je wščo kopate polne. „Šhwudym
 budže ewangelionu pšedowam“. Billet, kiž durbijš mēz, je
 žima wera. Djes wėry njemōže ničto k Bohu pchidnē.
 Nēt k dže ranišji czaš; to je, hdyž cšlowiel šwjatu kščecze-
 nju doštanje abo šwoj kščeczenji šlub wobnowi. Tēdby
 Bōh wola. Ate rano leža luđo w swojich cšopnych lo-
 žacž a w pšōblim spanju, duž nođzjedža rad won. „Wščat
 hiščecze jedyn czaš pōndže“, moni praja. Ešo šwoni, sa-
 hwiđa, a — prjecz je prėni ranišji czaš. Hlaj, to je,
 hdyž cšlowiel w swojej mišobotczij rjėknie: „Ja hatte hōbu
 pojėdu, hdyž budu star; to wščat je potom hiščecze czaša
 dofej“, duž jich malo na prėni czaš pchidnē. Druhi czaš,
 pchidpionifki czaš, to je, hdyž ma cšlowiel myšle, ho
 woenicz. „Haj!“ wōn šam pidi hebi myšli, „nēt budže
 iftoro czaš, jo budžesz ginačij cšlowiel: ty hōbu pojėdješ!“
 Ate, kaž ho hušo štawo, hdyž dżerzš kwatnije na dwo-
 nifščo, do puca štary pchidczel pchidnē, totruz tedje
 dohji czaš widžat njeje. „Pščeczeło, czaťaj, czaťaj tola“,
 wōn hjo našdla wōta, „hbjē dža křwatofč“ — „Ra-
 jelejnizu, dżu wotjēz!“ — „Ač iščto“, wōn rjėknie,
 „wščat hiščecze wjele czašow pōndže! Pōj, wščat ho dohji
 czaš njewaladaj nješfmoj, pōj, wuyimoi šaranczē hromadž!“
 A na jene dobo šahwiđa, a pchidpionifki czaš je — prjecz.
 Tak ma ho; hdyž dżerzš ho wobroczež, dobru pščeczel
 je stareho czaša pchidnē a rjėknie: „Šchwō, dżerzš tež šwjaty
 bjež; k temu maš hiščecze wjele šwile!“ — a ty dohš
 ho wotjēzerečz a czaš je — prjecz. Nēt pšchwėnżercjow
 czaš. To je, hdyž cšlowiel ho šestari, a wōščy šapozijnaju
 kščecžnje bjež a šuby šo pomalu šhubinja, potom rēta:

„Nēt je wulki czaš, wjes ho hōbu!“ a nefortyščilij
 hiščecze hōbu wotjēdže. Nēt pat dže hiščecze pōndžny
 czaš, pōhledni czaš; tōnšam pat je štrajžny czaš. Lotomō-
 tiva ma tajše cšerwjenej wozji, a šchwē jenož taš wōlētaja,
 a ničto njewē, tajše nješboje mōže na czaš pchidnē, hacž
 šnadž duby po pucaž tčazny njewoštanie, abo i šolijow nje-
 wuifoczi; to je pščego štrajžna wēz, hdyž durbijš k pōhlež-
 ničnym czašom jecž; mōže bjež, šo ta wēz pōndže, ale ničto
 to njemē. Hlaj, to je, hdyž ho cšlowiel hatte na šimjert-
 nym ložu k Bohu wobroczi. Štōfnik na kščuju je i po-
 hlebdim czašom jē; tu je rēkalo: Wotštonio ho je! ručje
 billet! nuz do wōta! Sahwiđa ho, czaš wotjēdže a je šfōš-
 nita šbožownje do paradiza k Žejušej domjedl. Hdyž pat
 je pōhledni czaš prjecz, žadny czaš wjazy njeidže, potom
 je nōž — a nōž wōstanie. Šamjen.

Senč-Šamjenčanfi.

Wščekuz a rjėcz.

(Pōkrajčowanje.)

Delfach pšči horje bēču je šchwōmow a nječezehannč fam-
 enjow nēhže dżerzē kščow natwaril, w totruchdž Wjeltowi
 štožomjazy wščednje obladu. Rōdla štejadu nēštre šōnje, pod
 totrymij šo wščelate naprawu, woju a zyroby ja wulki a cšlowiel-
 owy thowodu. Wot tam dżerze puč, ta šfōt, jo mōšejše
 tam i nulu wōš po nim jecž, hacž k famjenitje hornje jecžnje.
 Wifto pšči jecžnje lečelajči dwoj wulfej famjenij i kōždeho doła
 puca, šady kamjenjow pat bēču hōjne. hōrta kōncitje iščomny
 do jemje šabite a pšches nje wjēdšija i želcom pōzate wōta je
 hōjnuch hrijadow. Šimalo tolo wofelo wješe hōrč wjēdšije
 šchwōrki runy hōb; na šwōnowomny wōta bēče pšči hōžbe
 murja natwarjena. Pšedni bēču ho do tegole hōba drijemane
 hōžbe ja nēhže tčizjezi šonjow natwarite; šonje tam štejadu ja
 jėdnuch pšči rubježnych wulčej.

Wo pšjedž hōrč bēče šchwōra a šlubota šchwōlōšnja; tam
 bēče šlo žarubam, totruz k hōbu wjēdšije. Šchwōrčuzi
 šchwōžekow durbijčez ho štupacž, potom roščerji ho šchwōlōšnja
 k wjēdšije pšednjejzju. Tu wothowomny ho pštožomjazy, hewat
 delka pšči pucaž wplazny, hdyž twjerdemu hōrej nadob abo nad-
 bōhawowanje hōžecze.

Wot luteje pšednjejzju by durbioj po hōjnem hōrč dale
 lečez, domž njebu na nēhže šti metry šchwōrki wriš lošej, totruz
 bēče i trujajez murju wōwōtu. W nej bēče taš wulka dżera.
 Hiščecze raš po rēbu dale lečez. Je-li pat tebi njewhōzu na šonju
 wōš hōrtač želene durje wotemirli, njebu mošt do twjerdého
 hōba šajwicz, totruz hōrčli wjōdžinu trujajez. Štala špabowalče
 tolo wofelo našle hacž do doła. Tola Wjelt je Šymlešo kam-
 jenja bēče tolo wofoto murju, nēhže taš wuščto, taž cšlowiel,
 natwaril, drije hōle teho dla, jo šo njebu ničto dale wēle.
 Nješčidczel njemōžesz wot delka hōčž hem ho wobuwać, a ani
 murykamarjenti, ani i naprawomni, i šotymij ho famjenje šantacu.
 Njebēče niđu na niđu mōžno, hōrni dšcl truteho hōru hdy
 hōwēz; to bēče hōd na pšchwēhōtu šfōtu natwarjenj. Pšedni
 bēče k hōrej tošta kamjenja wēša pchidmarjena, totruz wjēdšije
 jenož nēštre jenitowne wulke wotjēdšije, pšches totruz wēža nutšta
 jara šnadnje hōwēto došta. Hōrtač na wjēdu bēče „wuhlad.“
 Tam šteješe tež jerdž i krečewojenej thoworhony. Do thowor-
 hownje pšachy bēče štačuju wjēk wuščitju. To wēče polne a
 hujšnje štamjo rjėkaja Wjelta. Do wēže bēču wščelate šomorfi
 natwarjene, do totruchdž ho njepōhžidni wotrocžny abo lajezi
 njepšdēczeljo hādžaju. Rōdla wēže bēču štj nišfe domczij i fam-
 jenjow natwarjene i wulšimi wotajčezkami, totruz njenejadu
 wščednjo ale tože, šo ho njebu bēščifit pšches nje hieč mošt.
 Wjēče teho bēču wot wotadž hiščecze drijewane wofēny pšchē
 wōtmani, totruz ho w šymje i wjēdšija ženje njewoštijnaju.

W tutuh domčtač wplazdu rjėczerowni wuščwōleni wotrocžni
 še šwojin knjejom, i dšimim rjėczerom Wjeltom. Šchwōrki šōnje
 bēču k šwōnowomny murjam pchidmarjene. Tam thowowaje ho
 wjele zyroby, muš i druge pokōdy, tež wēča nadoba, totruz
 wōwōhlerjo mējadu. Wo pšjedž dwōra bēče študjen do štaty
 wudypana. Tola ženje ho wōba w nej nječōrčelčje; wščato

béhe tudjéu na hóršim wjeršicu. Tam nabéza jo pláči delchéju a bdož našeto smisle hčiči roszadu, woda, kotruž hrowodni wobdlerjo w čsaju nuty pičahu. Na hrowodnu murju béchu wjeršice a mjéneče kanjenje nakladžne. Sdruž jo tajši i murje dele čsajni, bha fararj wón téždého, kotruž béhe jo f muri blíz.

Wšelj i Kapoweho kanjenja bhdlešice je hwojeje mandželstjej a bžepčéwstjej džowčéžicu w hřehotnu domje. Wšele ruma tam njebéhe. Melancholita a džowčéžice bhdleščtaj hrowadu w jency jtwi, póbla méjéšicej mašu komorfu, w kotruž w uozy šehalščej. Kweđer ham méjéšice tež jemoj móžéžu sparu komortu; ta bédže jtnu, w kotruž wón bhdleče wjele wjeršica hač wéhe druhe rumnošice. Wsota béhe šepudowana a méjéšice wole wofoto pláči léžanaj drjewjane kauft. Wo hřehój jtwi šejesice dolže a šehote blido a pláči blidže rjenje murjane šolčšči. Na léžanaj wijaču wšjeléke drobotne wéj, židžona a wurdite raby, a na polščtaj šehórne a šote farančšči a wšjeléke wudberjenje, kotruž béhe Wšelj pšehelwajani a mitowarjani bjele wjašice taplaty nabí. Na pšdelanšim blidže šejesice jšči dwanacé wulšič hřehórných fararaw. Š wulšičaj džerow béhe wšidžer, jo se jo hřžo hřito a muržo f ničj pito a jo njebéhe jo rume šabonje i nini wobhábžalo.

Žej kóšči léžanaj na blidže. Béhe tola žyte džeto rječerja na Spittšin kanjenju a jeho wotročowje rubič, pičž a hráč. (Wotračowanje.)

Woh jo ujeđa a š hmedž mčej.

Wšes pačéžšimi bžéčšimi, kotruž buču se jnatym ščeluwšerjom Spitta konfirmirowan, béhe tež hótž, kotruž jo na šrudne wjašenje ša žyđi čsaj wnešy pšes hrowoščž a hrowe hmedži w-hnamjenjéde. Wožž Spitta po konfirmaziji w podožuj netawoščej f wotručej štwi, jo by i ruti duchownoho hrowate wotrojenje dostal a wón rume hrowate čžeto wužiwáče, wón i noštróženjom jady hjo blž, teho šeho pachota šehajšja, kotruž praji: „Šaf bha šhdžšči“

Léta béču ho wot teho čsaja minje. Spitta bo 1830 ja jatnowocho duchowpastyrja do Namela powołany. Žato přeni ředž pšes jatnow dšřice, nahladował hótž dšřice a jemu wottamšesče, hđžež ščđy jatw bédžesče. Šažo béču ho jenc durje wotewrite. Tam hédžesče jatw, wot kotrehož Spitta wéžžo wotworočéžiči njemóžesče. Žo wobličjo béhe jemu inate. Hđže tež béhe jeho wohladat? Na dobo jo dopomni: to béhežo jeho wotawčej pláči konfirmaziji, šiz béhe te hrowe hmedži méj. Wšón béhe na hrowim ředžnym pučžu pšesžo hřadje padnyl a ščónžnje do jatnow pšihjohel.

Wšjelate i bliska a š dalosa.

Melancholowny 400 létny narodny džen budže jo hjes žytnym ewangelišim ludom našeho wótneho řtaja hřewjéžiči. W Wožšaj domaj budže jo na wjažoščž teho dnja njedžeta Septuagesimá 14. februara po poručénošči žytwičahých wšhdžowšow hrowinacž. W přinšič Wožšaj domaj budže jo na řutej uježšeli tež šolletta hrowadžič f wawže wopomjenišeho twara, kotruž ma šo na méto wotročancho narodnocho doma Melancholownocho w řretnje řatčič; najnježšči džel šollety budže jo f hódennu wšhdowarjanu teje řštwy w Melancholownym domje we Wittenbergu wjažž, w kotruž je Melanchton mumarjel. We wulšič mšřadaj jmeja ho na narodnym dnju šanym hrowatočnošče.

Drobnosti f Melanchtonoweho žiwjenja f wopomnježu.

1. Šehpruđ, kotruž béhe tat rjež hřewđa jeho žiwjenja, béhežo to šłowo Rowolowne: „Ze Wóh ja naš, ščto móže pšehčéžito nam býč.“ A tole šłowo je jeho troščotawo a wotšehewito we wšřičšič bédženjach.
2. Šwójce narodne mšřtáčžo wón hřeru šubowasče. Žato jo pláči hrowim wopječe 1524 f dalosa wuhłada, wón na hrowej

folenje padže a řaweta: „D wótžna jemja! Ža jo tebi dšřatuju řnježe, jo šy mi ščo dal na nju řtwjéž!“

3. Hóžo řabe ho na mčódm Melanchtonje wofata, jo je f temu wopomnu, pšehčéžmo blidam řathoššice žytwje wulšiwje. Žato mały hólž widač wón raby na te baji, kotruž jo ludžom wot mčódnikow w řytwi wówjedachu, pošłuchajšče, ale wón šeti wjašito hřeru rošnyšči. Žwřtřož hrowe njedwéřenje řštwje wurarj, řata béhe mých na pšedowarjanu praji, jo šy drjewjane pšódnéče hrowatoče řeranzista f řšiji f drjewu wot řštrama pšónacža w paradiju ožetane.

4. Melanchtonej by šo drušdy šepje, hiež wóhlo, hdy njebny pšes njeru dobročéžny a darowaj byl. Žareho šrudneho wón wat jo njepšohiči, pšecy hač jemu njebéhe njčšto dat a býrnje by to pšednjeho bylo, řštož ham méjéšice. Drušdy ho řta, jo by wón řštráž njčšto řšto abo šehórne f šłótnkej domježž a pšehčal, jeno jo by méj šrudny darowčž.

Wšón béhe w tym řaz Luther, kotruž jo tež njebny, hdy by tež jeho šłata řrudnje šładato, wotřatřičž dat, pšobleni řrudni řudnym bačž. Šare řote a šehórne pšewje, kotruž Melanchton hrowadžesče, by wón řažo drušim daril. Žwřtřož pať jo wón, šiz rad dawatače, jara rošnwona. Wšón njemajž jemu domoli řebí jebny abo řón drušči drowi řudni, kotruž jo jemu pšedobawje, wubračž. Žón pať praji, jo ho jemu wšidite ľabja. A Melanchton jemu tež wšidite to, jo by nahrabnoščž teho njepšohičnocho čšłowjeka pošojit.

Žwřtřož Luther a Melanchton řrudnaj hrowadžje ředžesčejtaj, jo wšiditaj ho wo pšehčóhšje najšecje žytwje roštrčowawo. Na dobo Melanchton wón řaweta a ja řšči čsaj ho wón i wjeřekum wobličjom wředžič. Luther ho prašesče, čšowo dnja je na jenc dobo tajši wjeřekaj a Melanchton praji: „Nješojom ja, ja hwm rume ředžerjom wšidž, šiz ja naš wojaja a řotíž pšehowinjež njebž.“ Wšón béhe njemajž w pšólanškej řštwje žy duchownešče žomy wšidat, kotruž jo f hrowim bžéčšim modlo ja řažo žytwje prošahčju.

Melanchtonowa řawšča modlitwa béhe: „Wšehčóžny, wéžny Wóh, Wšéžé našeho šłowja řššom řšřawje a f hrowajim duchom: řimil jo mod nami a modje nami nářice řřčži twójeho řyňa dia, kotrehož šy po hrowej dšřwje radže našeho řředníka řššim a wuhwéžž náž je hrowajim duchom, šiz je wuhlaty na japořitčotow, špóžčž nam, jo byčny tebe prawje pšónati a řřawiti to wšecje wéžžnošče. Ĥanjen.“

Dalšče daty fa wobše armeniške hřyoty:

Řekf w Jafobje	Š Klusřhankšce wofaždy:	6 hr.	—	up.
Wřimich w Klusřhu		2	—	—
	Š Wudyšřinške wofaždy:			
Njemjenowanj w Wudyšřintu		3	—	—
Njemjenowanj w „		1	—	50
„		1	—	50
„		2	—	—
Čareřerka w Wudyšřinje		2	—	—
	Wšeho hrowadžje:	15 hr.	—	up.
	Šmilnym daricšlam w njenje wobšich hřyotow naj-wotročnišči dšaj praji			

Ř. Šólčž, řaraj.

„Řomhaj Wóh“ njje jenož pola řnesow duchownych, ale tež we wšřech pšehedawarňjad „Šerb. Rowin“ na wřčah a w Wudyšřinje dostáč. Na řštwóřéž léta pláčži wón 40 up., jenotliwe čšřla šo po 4 up. pšehedawaju.

čiježi wot wšitkeho hrěcha. W Božim słowje ho nam tuta hnađa f wjele šbóžnjicy hłubčenjem postijeće a se hwojatywot sakramentowaj ho nam sojaluje; my jeno dyrbinu ruku wupřehetřejec a braec f tuteje polkwojece hnadu fwa hnađu, dha namy sčtož trjebamy netk a pichadobnje a do wšeje wězojwoje. Za hym pšidichof, tjes Zesufš praji, so bndu žiwjenje a wšeho dočej mēli.

Njedn netk wjele druheho čji wobracenje, jeno fo mašch hnadu. Ta čji wšitko faruna. Čaj hbdž jw mašch, sčto moħto čji wobracowac? Komuž su njebeša wēte, temu njemōže wjazy semja bycz žōmōz wneħno šboza. Sčtož wē, so ma horčad šlowane njeħadobne traneħe herbitwō, tōn njebūže wjazy hōnēc za ģachodnymi tūblami, tiz dūħtu nīħdy njepōtoja. Sčtož je čjezē pīħed Bohom namatak, Ĥryštufowu prawdoš; teo dale nještara ani hwēta hlowanje ani ģawjenje. Komuž je Zesufš ģdobne šwjeħeljuje, tōn ho njetreba wjazy ruzēc dla swojeje sčubody, dla swojeho čzetpjenja a spytowanja. Hbdž sy wēty, so wōn na tebe je ģimilenjom polħaduje a čje džeři f twōju prawizu, dha mōžēš teš pīħes čzēmju doħħ Ĥħōdž rjez; „ja ho žaneħo njeboħa njeboju, pīħetož ty sy pīħi mui. A hbdž ja jeno tebe mam, dha ja ničo njerōdž wō njebeħa f wō jemu“. Ĥħeħeħzjano, nočħeħ Ĥħeħeħ, tiz t tebi praji: dočej mašch na mojej hnađe, f radočzju wotmoħwice; „Ĥaj Ĥħeħeħ, dočej mam na twōj hnađe!“ Derje wēm, teš Božim ģħeħom mōže spytowanje tuteħo čzaha deubdy tak čjeħto padnēz, so čzyle sħychowac; „Ĥħeħeħ, dla čzōho? Ĥħeħeħ, tak doħto?“, pīħetož teš wone mam krej a čzēto, a tof w čzēle wostaje bolofny. Aħ hwojaty Dūħ, tiz je f njebeħ nam datu, dyrbi jim čzēto a krej pšewiwēz, a wēra, wot njeħo do wutrowy plōdžena, je mōzna nasħe myħte wot semīħeho na njebeħe, wot netēzħeħeho na pīħadobne šlozēc. Hbdž hījo pōħozim ģpewat nareħo sħaba, ģač runjeħ teħdy ģaħle ranjeħ era šbōžneho dūja ģawīħatwica, w 119. pīħnje rjeħnje: „Ĥħeħeħ, ja wēm, so twōje sħudy su f prawdošcy, a fo ty mje po prawdoe pōnīħēš sy. Njeħ netk twōja hnađa mōj troħt je, jatw ty hwojemu wotročēj rēzħal sy“, dha dyrbinu my, tiz my Ĥħōdžimju w ģaħmyħ hwēte hnadneho sħōnza Ĥħryštufoweho, ģaħle prawje ja beħto hwojeho žiwjenja beħi wuħwōwēz; „twōja hnađa dyrbi mōj troħt bycz“. Na tutōn mōžny a žiwj troħt je ho hwojaty Ĥawol wot teħo Ĥħeħeħa potaħac; dat: wōn njeje wjazy na teħe wotmoħwjenje pōħyš, so by wot njeħo wotħupīto, sčtož jeho bjeħe, ale je ģmēromany a spōtojom f tym, sčtož Wōħ čze, wjele radħoħ ģħwalny ģħerħnš hnadu ģawīħowal. Na tutōn wulki troħt ģajmy ho teš my potaħac, hbdžħulēc a hbdžħulēc troħt trjebamy; nje- pīħajmy jōn pola čzłowjeħo ani w ničim, sčtož to hwojeje je; pīħajmy jōn pola teħo Ĥħeħeħa w jeho hnađe.

Sčtož pak je tuto njeħaprahnjaze žōle žīweħo troħtaha namatak f a njeħo ho napīl, tōn na wšehem tōnz njeħmali jeno hnadu Ĥħeħeħowu, ale ģħwalī ho teš hwojeje ģħabōwe, doħēz dyrbi ta runje tak rjez ģħlujenje ģħubōwe bycz, do kotroħē čze Ĥħeħeħowu hnadu hwojaty pīħes mēru tōħzmu mōz wulwōwe. Tōn Ĥħeħeħ je ģawīħtoleģ troħt ja spytowanje potaħac, je pak jemu teš praji, dla čzōho dyrbi runje w hwojim spytowanju nawīħnjēz, beħi dač dočej bycz na hnađe, „dočej mašch na mojej hnađe, pīħetož moia mōz je w sħabnħ mōznu“. Tutōn tof w čzēle bē džel Ĥħeħeħ, tiz bē na njeħo pōħozem, teš ģōdym Ĥħeħeħeħzjan njemōže bjes hwojeho ģħeħīza bycz, čze-ħi ja Ĥħeħeħom ģeč a šbōžnje doħēzēč. Teš Ĥawol, tōn wobħħadēntu wotročēč

Wōħi, dyrbeħeħe ģħaby a spytowany bycz, so by Wōħa mōz w jeho ģħabōweħi ho pšehetrahnjaha a doħwajaha. Aħ ģami je hwojeģ čzēlne mōzu njemātoħmō doħwēzē, sčtož je f šbōžnjōzēj trēbne, Wōħa mōz dyrbi nas doħotowac, wōb- wotwērdžēz, pōħyħnjēz a ģalōzēz f šbōžnjōzēj. Duž je Wōħa doħba a hnadna wola, teš teš najħeħo šboza spōczak a tōnz, so byħny napīħeħy f bolōzēmji pōħnali, tak ģħuħi a naħy a ģħeħny my ģmy pīħed Bohom. Bjes taħteħ pōħnāzje wēzādāch po hnađe a mōzy f wħpōta, a twōja wutrowa wōħtanie ģamīħnje a Wōħ čji njemōže dač ģħtož wōn ma, teš pīħane steji: „Ĥħōdnyħ napīħeli f sħabami a boħatjāħ wōħtati pšħōndy“. Čzīm bōle je Ĥawol hwojny ģħabōweħ pōħnal a saħul, čzīm ģħuħje je pōħnal a saħul, so wšitko, sčtož bēħe, f hnadu bēħe, a fo wšitko, sčtož mōžēħe, pīħes teħo mōžēħe, tiz jeho pōħny, to je pīħes Ĥħryštufaha. A dzeħeħ-ħi wēħēzēħ, tak je ho teħo mōz w jeho ģħabōweħi wōpōħajaha, dha wōħlādai beħi w dūħu jeho žiwjenje ģač f martraħteħ ģħjereħi dla Zesufšoweho wjena. Wē to jeho mōz, kotraž ho w tym žiwjenju jeni? Wē to čzłowīħta mōz? Aħ to bē Wōħa mōz, kotraž je jemu a ģim w-ele f šbōžnjōzēj doħomħala. Ĥzīwna mōz, teħe čzū ja pōħbēħowac a ģħwalēz!

Teš na naħ a we naħ čze Ĥħeħeħowa mōz mōzna bycz, so byħmy je wīdēm, sčtož ģmy a mamy, nēħto byħi f ģħwalbje jeho hwojateħo mjena. Duž ģajmy teš my ho f pōħlūħnjum dūħom wōwūzēz, so njeħdajmy žōdny moħtōtal na wīħelakī sħīz, tiz ģħabz je Wōħ jemu naħkādēl a pīħi jeho pōħtawāħ tola wot njeħo njeħerje, so by wīele bōle tōdzy hwoje wōbēzēħnoje a brēmjeħta wōħħabal f bōħīħam ģħyħlenjom: ja dyrbin, to je wola mojeħo Ĥħeħeħa, dleje a ģħuħje w mojim čzetpjenju a spytowanju spōħnāz moju ģħabōwe, so byħ dleje a stroħwīħnō wšħo hwoje doħwēenje stajēl na Wōħu hnadu, ta bōdže mje wōħēħewīzēz a pōħyħnjēz, ho na mui pšehetrahnjēz a mi doħomħac f wēzēħnemu žiwjenju. Pōħōħnjowanu tōn sħīzēz ja čzāħ a wēzōwēz, kotraž f taħteħ wēru na ho wōħnjēħ! Na to wōħnjēħ bōdže ho na tebi rjenje doħpīħēz; nā- wjēħtāħ doħyħt je, sčtož dočej mam a Ĥħeħeħowej hnađe. Ty ģmēħeħ troħt a pōmoz w spytowanju, ģaj ty bōdžēħ sy Bohu dħatowac mōz teš ja wšħo, tak teš ja hwojē sħīzē. Doħwāneħo Wōħeħo čzłowīħta wēz je, je hwojatyħ ģawīħtoħom rjez: „Teħodta čzū ho ja radħo hwojeje ģħabōweħe ģħwalēc, f by to mōz Ĥħryštufowu we mui pīħeħyħwaka“. Ĥamjeħ.

Sarjeħt-Wudyski.

Nēħto wo ģħōrow pšħōnjenu.

Breħi wobras, kotraž dħenja lūħym čħtarjam pōħamy, nam wōħlujē teħo šbōžnīka. Kōtř dħēzē ģħabōwāħe a je f beħi wōħāħe, ho by je ģħowāwa. Aħ to ģħowu, kotraž je wōn teħdy hwojim wōčsōmīħtam praji: „Dāzē dħēzħatēm te mui pīħēzē a nje- wōħarōwēzē ģim!“, teš nam pīħāzē. Wōn teš najħeħe dħēzē w hwojeģ sħabōweħi f beħi wōħa a my je jemu rad pīħēħēħemju w hwojeģ sħēzēmju. To wōħlādāma na druħim wobrasu, hbdž ģħōħēzja wot sħēzēmju f Wōħeħo doma dħeja. Čzī ģħōħēzja nāħeħe dħēzē temu šbōžnīkē pīħēħēħu a ja nje rēzja na hwojatyħ mēħnje. S tym pak moja teš ja hwojaty pīħēħēħdnōwēz, so byħu ho, sčtož w ģħm moħaħ lēz, ho ja to ģħaral, so byħu te dħēzē teš ho wōħōħyħle jatw ģħeħēħeħzjanē dħēzē. Duž je teš pīħēħēħdnōwēz stāħdīħ, so wōni taħēħ ģħōrow pšħōz, f kotřmž mōza tole doħwēenje mēz. So by ho nam tale wulka wōħōzēħ ģaħo f nowa do pōħajaha ģaħēħēħta, čzēmju f tōħta wo ģħōrow pšħōzjenju hwoje myħlēħi wuprahnjēz.

W ģħarjym čzāħu ho wjele hwojatočnjīħo ģħōħēzja pšħōzāħu, ģač ho to nēħto stowa. To by nāħ ģam hwojeħēħny wōħlētāny

lehol hebi swojich smótrów wuproszyc. A shtëj hi proscjeny, ho i tym czeższemu czejete — a kmośenje — ho tak swontownje njeowobladowalche, kaž ho to nęto stawa, jo blychich, io ho kamo ludžo i tym hordža, io hu ja lęto telko a telko křeć kmośija pohli hebi na hwiatu pichyhućuwoj, kotruj hu i tym na ho waf, njemyhlo.

Křitnje bychu tež smótrów proshli, hdy ho to runje hodbjalo njeby. To by i wjeřcha fantor wobstarał — a tu a tam dženj-nišči džen hęcheje nadebdżemy, io wón to čim. Stare wafshyna hu ho i wjeřcha hwićie; w najwjazny wobadach ho nihto a tym njeprafcha, tak starichich hwojich smótrów proscjen. W najchich heršlich wožadach wštat to najbóle daba wobstara, hdyž kmośija pichewaloko njebyda. Zyrtej ho ja tym njeprafcha; a tola je pichy-hućuwoj hęchejzjanstje zyrhuje, io ho to na dostojne wafshnje stanje. Pichetož wone dż w nutnym hwišowanju je hwiatny faktamenton stej. Sęchlymy tal je Luther smótra proshil: „Gnadu a męř w skřytuju! Čęstna, dostojna hjenj, luba pichę-čęlniza, ja proshu waš Wože dla, Wšh je ni hřudu mđobu pō-hanku wodoradžit, wy čypta tak dobročęjwa być, a tej wbohej pōhanyj f hęchejzjanstwu pomhać a jej duchowna mać być, io

bižo w swojich pichach naspawni. Jato w čęhu pichęčęhania jich wjele dżęci hwojich starichich hřubi a te dżęci bechu na lu-bohejzjwe dżędbręce druwich potajani, męjejeje kmośitwno wošebitu hwiatu wažnyj.

Dopomny hu na to pobožne słowo Hany, jato wona hwojejo maleho Samuela přeni křeć do templa pichęnje: „Tęcho dla dam ja čęto temu křęcej jašo, dotęž wuprosčeny je wot teho křęjeja.“ Wone nas wueji duchowne trojymjenje hwiateje hęchejzjny. Kmośija durbja wobshwędčęć, io je jich mōk hwiatu hęchejzjny dostal, kaž hu kani ja njeho hęchejzjanstwu węru pichę duple wujnali. Woni durbja pomhać, io ho dżęco hęchejzjanstwy a bojahnje wočęhnye. Přeni wštat hu staręhi, kř dżęci wo-čęhnu, a hdyž woni semru, mōža kmośija derje hawuć a ho hōbu staracę, io by dżęco duchownje ho derje hawaralo. Wošebje durbja woni swoje mōki i dobroprędčęjom na jich pęču žiwjenja pichęwōdčęć, jim dobry pichitad być.

ę teho wštelate prawida ja to pračdenje sęčhujja: Kōho mać smótra proshęć? Ženje tajlich, kotřiz i nami tu hānu węru nimaja. Tež niz tajlich, wo kotřędž my węmy, io Wože słowo hawuajja. Tež tajlich niz, kotřiz je hwojim žiwjenjom hřubny

„Dajeje dżęčarlan te mni pichitęć, a njeowaręje jim; pichetož tajlich je kralewno Wože.

Marč. 10. 14.

by pichę wafshu hřizbu a pomoz, pichę modlitwu tež pichęchla je stareho narōba Gadomoweho f nowemu narōbje skřytjuwōwemu pichę hwiatu hęchejzjny. Wudžeje Wōhu poručenja! Namjen! Kmośijaze pichępročdenja w starym čęhu bechu se hwiatočęmny słowami hřihane. Wšęce ma tež nekōtry luby čętat hęchęje tajli hęčit w hwojim wōbšęčęnjtwe.

To wštat tręba njeje, io ho tajte wulle titule, kaž bęšče to předy wafshnje, naložuja. Ale Wōhu žel hu na wopat do teho hōpadnyli, io ho i zřta wjazny pichę tajnim listum pichępročdenju na wainošč hwiateho sakramenta njejpomni, kaž n. pch.: „Wy ho podubnlne proshęć, io čęst pichę hęchęjzjny wafshęho — pichitōmny być.“ To je tola křit mato.

Kōho pak durblich smótra proshęć? To wštat je hūto jara jednore, hūto pať tež jara čęstę pračdenje ja starichich. Druhby je jich telko, io starichij njejedža, kōho brać. W pichęčęstnje jich wjele na to čęta a woni maja stōnčęnje ja što, hdyž ho nje-wōjmu. Druhby jašo nihto blyřo křęhny njeje abo starichij hęchęje wo wšy hāčzi njejhu. Wō nan čęte teho, mać druhęho a hōdy dże prawo wobshowacę. To wufshowne pať je wōžne, io hāwę njejmōjny.

Kaž stara je dżęci hęchęjeniza, tak itare je tež kmośenje. Wjeřja je ho wot romlęcho bęřpōa Hygna w lęće 154 wujewęda. Zyrhwinšit wōtž Tertulian, kotřęž bęšče w 2. lęřtōtetku žnyj, je

pichitad dawaja. Wjele bóle tajlich, te kotřęmž mamy to do-węrenje, io něk abo pošřizho w hęchęjzjanstwu luboćzi a f hęchę-čęjjanstwu pomozu temu dżęčęju blyřo itera.

Kēto mać smótrów proshęć? W lęće 1550 ho postaji, io ho njejmōžna wjazny hāč 3 proshęć, pošřizho 1661 wufshōna prajo, io njejmōžna mjenje hāč 3 być. Wufas f lęta 1850 pať ja Sahlju postaji: „Woni ho njejmōłaj wot nęta mjenje hāč 2 a niz wjazny hāč 6 smótrów proshęć“. W Pruiskej hme ho hęchęje hāč do 12 smótrów brać. To io je jich wjazny, hwiatemu stuftej ućio njeponaha a jeho hōhwanaje njeowprietęhi. We węre je modlitwje hwerne a hōřiwne wutrobny hu nāšępęhi kmośija.

Wštelate f blyřta a f dalōta.

Čańbzenu njebdżelu dżęřęjeje męřionaj Wjeļa a Wšelowna w Walešęchach pichęnošit wo hwojich nāhōwjenjach w Eurinamje, hōdęž wōn wat lęta 1881 stufhnye. Šchromadžijna bęšęje hōhōręje f zřęteje wofolnošęje wōpýtana. ę wutrobny ja hwiaty stufk męřioniwta tabōrijny hwoj męřionar hwoje stufkowanje wuložęche. Kaž hřychadny, čęte huję męřionar tež druhęho w Sęrabch hwoj pichęnošit dżęřęć.

Wulla hřubna powjetej pichędžje f Dřoždžan. W rjanej wullej hřizhnej zyrhuje je wutoru popōdnyju wōhę wudyril, kotřęž

je rjany twar ja malo hodzinjanj. To wulke njebože je cjim bóle wobzarowac, doleż je zyrtej halce pšed krótim wobnowjena. Nam Šerban je tón taby Woži dom derje inaty, pšeteroz w nim maja ho najehe herbite Bože křtůzy. Shtoda je wulka a my s Drazhóznjstwjim šchelešijanami jich wulku trudobu čyjemy, kotraž jich napelnuje, hdyž sieja pšdy rospadanatych hwojeho rjaneho Božeho doma. Kaž je wóseň nastal, ho hač dotal hščeže donuwajamo njeje. Najterje pa je ho teyehšite wotk rozpułka a ho na tym blatu drzewo sožehšite, donjž pšmjoju wudryto njeje.

Na lujpe křeta su jaho Turkojo japočeli šchelešijanow moricz a duž su ho šchelešijenjo tež šehymt, to budy jiwosim pšchelešehorjam napšehšewno župiti. Ale na tajte walšdnie je wobto k tutym nowym žurowólžam pšhinc? My ho dopominuju, ho bšče hižo pšed něšto časom na tej lujpe wulki njeměr. Teždom turkowsk žultan na wabjenjeje wulkonozow pšidatubi, to čije tam nowy porjad sawježe, kotrjž tež šchelešijanim wobdylerjam wješeje prawo da. Tu wustajnu drje je Sulfan žwónkownje wudat, ale

pał ležeše tajta njeurjeknita jahnocž, jo na tuto woblicžo dołho njemóžaj sadžč. Tajta mčr, tajta čšchóž, tajta špofojnóje a wješełocž ležeše na tutym dščešajm woblicžu, kajtuž jeme! poródo na jenym čšobšim woblicžu namafatš. Šsam pšdy her: ja myšlach: „D so budy tež tak na Wošej wutrobje wotpočnowat, taf štrojchtyn, taf žyle špofojem a we nim moje žyle špofojenje namafajo, taf ho jemu žyle dawerjo, taf hjes štarokže a hjes hwoječe, kaž tuto dščežo, kotrjž na mačérnej wutrobje wotpočnuje, ho nicjo njelarajaje wo hrotne wjedra, ale na mačérnymaj rutomaj ho derje žwanane čujaje.“ Daj, tuto małe dščežatko bšče mi jadrowe předowanje dščežato, hačž ruzjež njebščeže žanc žlowežto te mi prajito. D, ho njebž ženje na tute předowanje jahy a so by tateho dščeža předowanje tež hščeže křincžato do drubich wutrobew, naž wšidšitk dopominajo na žlowo našehjo šbóžnita: „Šawerje, ja praju nam: Je-li ho njeowbrožježe a njeubščeže jako dščeži, dha wy njeubščeže do njebščešeho traleštwia pšhincž!“

„Šawerje, šawerje, ja praju čši: Želi so ho šhto njenarodži i woby a i ducha, dha wón njemóže do Božeho traleštwia pšhincž. Šhtož ho wot čšeta je narodžito, to je čšeto, a šhtož ho wot ducha je narodžito, to je duch.“

Jan. 3. 5. 6.

kaž ho něšto i wštožeku wobkweža, je wón pšdy tym štradžu turkowskim wobdylerjam na lujpe dowólnož dat, to budy i mozu sawježdenju noweho porjada jadžewati. To hebi tučej žurowizny njeju dołgo kalacž dat. Dolež su křezjenje gricšišeho rodu, žu ho tež Gricšiojo štrabati, wobšim pšchelešehorjam šchelešijanow na pomoz pšhincž a čwežba tu šupu Turkowskej wjac, a ju pod gricšije knještwo štojč. Šcho budža druhe wulkonozow čšincž, hač budža temu wotwobładej Gricšijerje jadžewacž abo niž, hščeže pšewidžerč njeje; Turkojo hebi to žadajo. Žyła Europišta i wulkej težšblnowiču k pošnju hlaba ho přačajo: Šcho i teho budže? Naješa wóštna je; Wóh tón křes žwarny naž pšed wojim, kotrjž móže lóho nastacž, hdyž wulkonozow pšches jene njeowštanu.

Džeczaje woblicžo.

Ja bšch ras nujowany na šymym wššitójtm dnju na nowembru jene wobštaranje čšincž; na mojim pšču trjedich hubjenje štracženu žonu, kotraž žwano dwe kšče stare dščežo na rukomaj njebšče. Tuta dščežo hšymom moju težšblnowič na ho čšeh-nješe. Do stareje wotnajeje pšachty taf berje žawalewa, so jenož woblicžo won hladaše, ležeše čšije na mačérnej wutrobje. Wono njepraječe, ale bšče dopočne wotucšene, na jeho woblicžu

Něšto k rospominanju.

Něždy džei je tola Woži dar. Šak dnybat ty džewča žawy lweč? kał budžesč ty džewča žany?

Talšije dary ja wóše armeniške šyroty:

Š Njechwacžidšeste wobydy:

W. M. i Njechwacžida	1 hr. 50 np.
Wot Šch, wówt i Kowšta	2 " "
Wot Š. Ščyb, i Njechwacžida	3 " "

Š Hodžijšerje wobydy:

Wot jeneho	— 50 "
Wot njóh po 1 hr.	3 " "
Wot jeneho	2 " "
Wot jeneho	3 " "

Š Wudyšhtnšerje wobydy:

Njenjenowany w šchšwacžach	1 " "
R. w Wudyšhtnje	1 " "

Š smitnym daricželam w njenje wobšidž šyrotow naj-wutrobniški džal praj:

Wšho hromadže: 17 hr. — np.

Š. Gólcž, farat.

Bomhaj Bóh!

Cižbko 9.
28. februara.

Četnik 7.
1897.

Srećbke njedzelske lopjenka.

Wudawaju šo tóždu šobotu w Smolerjez knižnicydzejtenu w Budyšinje a šu tam dostać ša štyrdćetlětnu wicędytatu 40 nr.

Njedzela Eštomhi.

Jan. 12, 1—8.

Kajzy dzemy do póšneho cžaša stupić?

W běhu tuteho tydženja jasupimy do šwjateho póšneho cžaša, w kotrymž našeho knjeja Jezom Křtyta na pučju jeho čeršpjenja pschewobžamy, hač škónčujuje pod jeho křižom na Golgatha štejimy. Wo cžichim pjatu reła w škerušaju (Zionste hl. I, 108, 6):

To džeji te šrudny cžmowy,
Da póšnacž moju nóz; —
Ka lubošči paš nowy,
Da widječ šrudny móž.

To hame pladž wot zylcho póšneho cžaša. Cžaš šrudoby a žarowania wón je. My šo na tym šrudžimy, šo štej tuch cžlowjeſtow hrěch a šošć na tym šwioje do-
hycze džeržatej, kotryž wot žaueho hrěcha ničo njewjedžiče. A š dohom šo nam w tutym cžašu ta lubošć Křtyšusowa w jejej zylej šlubošćej a mozy šjewi. Hačž jeho hanja a bija, hačž je tón šhelich, kotryž wón wicž dyrbi, tał hórči, šo šo jeho dušda šrudž hačž š šmjerčzi — taž běšče wón tuch šwiojich lubował, tał lubowaiše jich hačž do kónja. Ša žylim šwielom wón šwioje na škiž pšchibitej ruzy wupšchestrěwa š tej prófrow: „Dajeje šo šjednacž i Bohom!“ A do tuteho cžaša — kajzy dzemy do njeho štwicę? Š našeho štelta to nauwulimy. Šlajecze, my džemy horje do Jeruſalema, a budže wišćito doſonjaue, šćhož pišane je pšches prófetow wot cžlowšćeho

šwina. Tał běšče tón knjež w blišćošej Jericha rečal; a něč běšče wón njedaloto Jeruſalema. Dža šastupi wón do tamneho šinateho doma w Bethanii, hđžej jeho i radošću wiatachu. D šbójny dom, hđžej ty knježe Ješu na hošpodu šašdžejš! Hđžej ropot a roškora knježi, tam wój poškrow „mēr budž š wami!“ njekšička. Hđžej hrěcam šliža, — tał baloto je taši dom wot teho šdaleny, šo by był šam modlenja! Hđžej šo wutroby jenož wo šelšte wězy šaraja, móže tam hošpoda byčž ša teho, kotryž rjekaje: „Šene je nušne. Duž próžimy šo wo to, šo by w bliškim póštumy cžašu našč dom był cžaša Bethania, hđžej Ješušowi pšchecžetjo byda.“

Lazarus běšče w Bethanii, kotrehož běšče Ješuš wot mowrych šbudžil. Wón ničo njerečzi, wón ničo njepowjeda wo tuch komorach šmjerčze, ale we wutrobi wón teho šelara škwałi, kotryž je wšči rowje teho pšchecžela pšakal. Wartha šliži po šwucžemym wašćimju, temu cželne wošchewjenje pšchihotujo, kotryž běšče jeju wutrobu njewurjeknuje wošchewil a ju š prócha teje šrudoby po-
šběhnył a jeju šylšj šetřel. Warja pyta šwioje štare měšo č Ješušowymaj nošomaj, dokelž „ta wutroba w nej tał horžaza běšče, šo jenož na Žejuša poškudnacž džyšče.“ Škožby tutch šćošč ma deute wašćimje, ale w tym šu woni pšches jenu, šo do Žejuša wěřja. Hđžej tež hišće wišćitko njewrojmaju, to beču tola špřinati: „W nim je žiwjenje a wšćeho dočč.“

To džemy my wot nich nauwulnyč a do póšneho cžaša mtaš hičž i wšćešej wěru. Wopytaj w tutym cžašu

hwera Doże służby, a podľa teho pchihotuj hebi tež czihe schudnu nutnožeje w swojim domje. Wšedgo pał mój wočto swojocie wern na teho sfozene, kotrzej je najchitj hřečow dla pobaty a najchjeje prawdočtožeje dla sudsženju. To je sfožnja nutnočej, kotraž ma to napisano: „Woni njewidžichu nitoho hačž Zešusa bameho.“ Wšit tyn pał njemyšł, so je Zešus jenož sa njedželsti džen twój sfožnit — ne, taž ta wera do njeho tam Marceji jejne služjenje fhwječješe, tał chze wona tež tebi twoje dželto w domje a powołaņu fhwječješ, haj, twoje zple žiwjenje chze wona tebi rosiabniž. Mašch-li ty šady bo fhoženja podobne Lazarubowemu, so durbnich wnušac: „ja lešah w fhmjertnej dolinje, dha bu ty moje fhožno“ — a dha fhwat tola f Lazarow teho, kotrzej pomha a tež je fhwječeje wumnože; hebžich-li pał nešł runje w žaloczi — budžech-li wėriež, budžech tež Woju krafnofej wobladač a po pšitnym czašu tež šabo jutry fhwječjež.

Marju tón ičenit w našich tezeje wošebje wušebnje. Jejne wočto je na woblaczu teho mištra wtopočowalo, jejne wučo na jeho hubamoi wšahlo; ale potom je wona wot njeho sčta; a wutroba bešje jej tał polna; wona pyta ja skuton, kotrzej wošł wuprajic, šcho jeina wutroba jačnawa — wona pyta, ale ničto nije jej za njeho krašne dočej. Duž namata wona šaklenž f dobrej krašnej narbu, wšiditny f njemu, ty šaklenž rosiwšidži, wula tu zhytu žalbu na jeho głowu a žalbowaje jeho noš a wutře jej je fhwjojimi wlošami. Šcho by wot tuteho skutta fhwšac a njewoimil, šcho ma wón na hebi: to zhyt wobacze cziwojeje je wšiditkim, šchož wón je a ma na Zejom šhryta swojeho knješa? Šlečje, jow macze to druhe wotwolowenje na našče prajčenje: wy chzymje do pšitneho czaša nuta hiež f džakownej lubočeju.

Kaž tam Maria temu knješej hołdowaiše, tał durbni tež mój jemu hołdowac a naiča wutroba bužž ta šchleza f dobrej narbu, kotrzej mój jemu f czešci wopruijem. Wona njetrjeba rjana buež, ale rosihita, tyšchena durbti wona buež; jenož tajša je wona jemu podobna. O njezadačej tež ty hebi f knješewoho ria fhwječej, šchož je Maria fhwječej šmela: „Šchož je mošla, to je wona cziuita“ (Mart. 14, 8)? Ta žhuda žonša, fhwjeho knješa f rutow tyh njewšechelow wumno, jeho pšehed fhmječu fwarnowac, to wona njemžejše, ale fhwjoj wutrobu wona jemu da; wšiditko, wšiditko to swoje wona pšeha a šupi hebi tu krašnu parlu. Wši a cziñ teho runječa!

A hduž tež tón knjes po cšle wiazy bjes nami njekhodži, nije wón prajit: „šhudož macze šodžu czaš pje wab“, a šabo: „šidžy teče cziñli jenemu bjes mojimi najmjensichimi bratrami, to teje wy mi cziñli?“ Duž Zejom šhryta dla fhwž tyn, kotrzej w twojim domje šu. Woczechu twoje džeči w bojočezi a napominanju k temu knješej: dai temu fłowu Woženju bobacze w twojim domje bydlicz a njepapomni dobroprajčenje ja tyh cziñic, kotrzej šu tebi poručeni. A šwonkach twojeho doma njewidžičž žaneho Lazaru, totremuž mašch Zejom šhryta dla fhmilnofej wopofačaz? Njeshlychich te proštyw wtojich wėrybratrow w rospročehenju, kotrzej hebi po brastim pošlyženjenju žadaju? Njeshlychich te fudychowanja wbohih pohanow: „Wój k nam dele a pomhaj nam?“ O tešo fkladowčeje Zešuskej služicž w džakownej lubočezi, fhwjoj dom a fhwjocje žiwjenje napjelnicž w wonjenjom teje narby.

„Wdže to nauwim?“ Wdže druhdže, hačž pod šchizom na Golgatha? Zešo lubočež je to žorko našcheje

lubočeje po tym fłowje: „Lubujmy jeho, dofelž je wón naš prjedy lubowak.“ Hakte, hduž šmy ho my japšchimnyč dali wot teje lubočeje, kotraž je njebjo rostorhynja a dele šupila do šlobita a horje šupila na šchiz, hakte, hduž šmy pod šchizom šrejo winače nauwili:

Ja šym to šawinawal
Šchož ty šy pšechješpil;
Te pułi šy ty šhawal,
Kiž ja heč jašlužit. —

potom nauwitiemny hebeje fhamgž woprowacž a prajicž: „Wy šo njemžemy teho wostajicž; a lubočež šhrytušhowa naš k temu pšichimež.“ Duž do pšitneho czaša džimy nuta f tym službenjom: „Lubočež, ja šo podam czi; twój chzu wostacž wostajine!“ a w tym njemjeleni pšehes porokowanje teho šwėta.

Wot pšechelow je tón knjes wobbaty w Bethaniji. Šcho budžičje hebi myšłil, šo jemu f jich fribedžiny porok pšichimež? A tola je temu tał. A niz kažy fariješyž to šu, kotrzej mořeža, ne, jednu f jeho wu-čebnitow, „Češo dla“, rčienje Žudach, „nije ta žalba pšehada ja šči šta kročow a niješbu šhudym dže?“ Nabrabnočej a njedjal to šaj, kotraž jemu tute šlowa do ria kładžetaj. A tajša Žudachowa rčez, — tał hysto namata ho wona tež bjes nami! Wy ju w bamej našchej wutrobje fhwšichimy. Wy šo bojimy, šo pšehes našče služjenje temu knješej nešcho šhubimy wot wšehela, šubla a czešče. A tola je runje na wopaf. Runje na tym pučju šo našče wšehle dopjelni; a šchotšulžž Zejom šhryta dla wopruijem, to budže nam ito krocž šarmane; a šchotž jemu šhuzi, teho budže tón njebiešči Wotž czeščež.

Ale tež w fhwčeje wotach naš šo Žudachowom hłób fhwšichy. „Češo dla wjenješy f dalokim pohanam won šlacž, hduž mamy w fhwjojci bliftočezi nuh dočej?“ Ale hačž woni wopravdže wočto a wutrobu ja bliftu nuh maja? Kiž pał Zešusa lubuja, czi cziñja po tutym fłowje: „To jene cziñicž a teho druheho šo njewostajicž.“ Na tutě pučž šupimy, na tutej šchježyž wostanim, hačž naš biewš fhwali abo šwiri.

„To cziñjad sa tebe; šcho cziñičž ty sa mnje?“ tał prača ho Zešus, kotrzej f nowa pšehed našchimaj wočjomaj do Žerualema horje czešnje f fhwjojemu czešpenju a wumrječu. Wotmolimy f tym službenjom:

Najrjeničhi Zeju, knjeje wšehcho šwėta,
Šasno Woži, wėčnyj ty,
Tebe chzu lubowacž, tebe chzu czeščež,
Pšechelwo mój wutrobnj! Hamjen!

Matf. Warikk.

Wšechelup a wječer.

(Wotraczowanje.)

Šelėno fhmudšeske nad šepom pšči Nawatonymu kamjenju. Škrohoj na wėži Šymifcho kamjenja ho wšehimy. Ani šchječžo w heju ho njebiečache; wšchudžom pał wšehje štralečna žuknata.

Deladž pšči horje beču nešotni wotročyžy tonje f hrodžow wial, šo hduju je na šėne; tuz wupašili; druch pał beču ho do šhōdta lešmly, šo bychu lenita pašli. Wšiditny wėčachu šobku plawatu droiw; jenož štrajnyj wšči. Wšiditny wėčachu šożny šhornač, želėny šobul a hłėbiu. Woni beču ho do wrotow šupili, dofelž bešche tam šhōbi.

Štrožim na wėži, šary, bėłotobrožny službomni, f mnohimi bluinami njewočiž, beče ho na murju na wėži šehnył, žalofche pał tola šhujanje je fhwjim wotrzym notom do doliny. Tež wón beče w rahnjem kabace a mječšje pod pažu na rčienjechja na ramjenju wšhazu trubu. Pšeh fšončito fwyješče jeho ščeroła hutawa.

Młtke psichablawoaje wtrotczkam, kotrżj delacz w hłódku pod sčtomami leżachu a lawidźelne jim po hłaczj jich prófne žiwjenje; tola czałejšio pohłada wón tola fruče na drohu dele w stalnym dole, taž by hebi tam deleta chytj něchtu natatač.

Tola wšchito wošta cžicho, a pomatu ho hlónjo na módrim nječu wyše pošbėhowoaje.

Stónčnje bėche psichowadno. S domczkow sčhaješe ho módry dym; natšlad bėchu hebi i drzewom jatepili, so bęchu hebi wobjed nawarili. Tež horkacz na hradze sta ho runje tať.

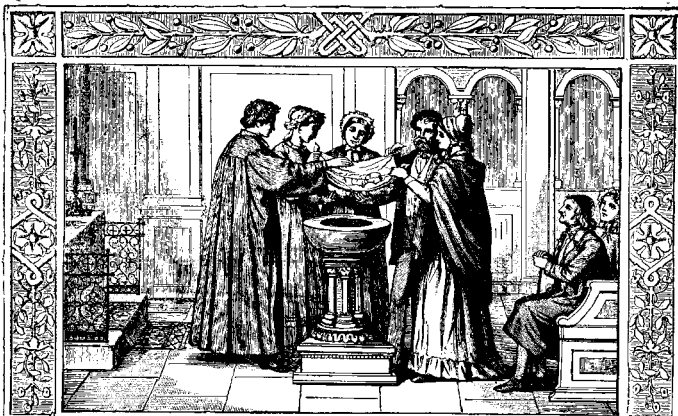
Myczeť je Symfisko kamjenja bėche trochu lėni a bėche ho do tola hmyt, kotrżj bėche i wjelceji tožu počehnjem. Cžajto wa wón kamjenjny faran do ruš, kotrżj na bližje hrejete, so by ho i nječo wina napit.

Tehdu jastupi jeho mandźelša i dšowczičku; ja nimaj psichidžejstaj kucharka a wtrotczk, kotrżj jichku i wobjedom njeheštaj. To bėche jednoru wobjed ja myczeske blido: mjašo wot dšowcjo hwinjecza, warjena repa, pštrubi a cžorny kłėb.

Myczerjowa mandźelša pohłada bojalšimje na hwojeho mandźelšetu, kotrżj njebėchu po hłaczj derje i rėczam. Stónčnje pak ho tola sřhrobki a džęche: „Wónka wjeheťi ho wšcho w hlónč-

fmótija jako śwėdotojo hwojateho sřtka wofoto dupy steja — to pofanije nam přinu wobrac. Žesuh je to džęčo w hwojate sřęęenij ja hwoje psichuwaj a chje jo pačej jako tón dobery pafstaj na hwojce lelenej řazy. Me to ho jeho wotwaj njebychj jabłudźite wot hwojateho pawitwicežja, i temu hwojate staršči a fmótija pomhac. A hduž ho fmótija wofoto dupy řlupja, wóni drje tole hłubjenje dodža — ale tať hřitko ho podžijęho na to jabudze, doleť hebi prochkeno kmótija myřka, so doleť cžinja, hduž něchtu hódne do sřęęejšioho řięřija wujajaja a potom pšči konfirmaziji něchtu wotwaja. Sčhrož ho hewat i tym mótkom řtawa, ja tym ho jich jara malo pwača. Duž chędža tele řłowa sašo lubym cžitarjam na wutrobju položęć hwojatu wažnojęć fmótienja.

Kmótř byč je cžęć a byrbi ho tež jako tajta wobhładowacz. Cžim młódkich ho řchto kmótř prořp, cžim bóle cžęęejem ho řacznica. W přjedawidim cžaju bėche to dobre wařdnije, so dyrhjadu cži, kotrżj bėchu přinu ředčj fmótija, i duchowomu předy na paczerje hjęč, to řeta wóni dyrhjadu jemu wėru wuspėwacz. Se řchłodu je, so je ho to dobre wařdnije bóle a bóle řhubito a bđęć hjęčje je, nječ ho ju wobhława, so bęchu cži młódk, kotrżj hwoje fmótienje hřito jenož jako řwėtne řawječelenje wuwužija a maja

Wdy ješe wchitzy Bože bđęći pšęes tu wėru w řhryřtahu Žesuha.

Přchetož kaž mjel woš na řhryřta sřęęejemj je, cži ješe ho řhryřta wobleleli. Gal. 3, 26, 27.

nym hlyšęęejenu, jenož na twojim mjedšowczu wotpočujęe cžimny mřof. Wjelko, wostaj ho tola hwojich cžęmnyh myřšow!”

„Mjelčj! Sčho rohmimř ty wo najchěch naležnjowacz?” wječny wón na nj.

„Mjemožu mjelčęć, doleť nj njemė a staroć w tebe wutrobju řudži, wotmólwiti wotpofatana mandźelša. A bčž runje ja tule luboćej hřozaze pohładane žnjęšęe, wona tola dale rėczęše: „Maš buđe a dyrbi lawječe njeřbože nadeńč; Wjelko, taž ty nětkole řurwone a hjele wječe řimłowje i psichupřamj iahadajęti, to lawječe bórny řuboj řonj naberęć. I tobi cžak njeławdže, a řęhaju ho nam pšęed řřob, a potom buđe nam Wžj hřadny! Sęy řabyt, tať je ho Armitřimsemu řęchto? Wostaj ho wšęęch řurawoćow, Wjelko, wostaj ho jich, doniž njeje hjęčęe psichewpłdže i temu.”

Tola Wjelk wječny i pjačęu wo blido, wo wšcho řarža, a řawota i dyrhawom hřowom: „Ta psichupřta drapina je drje hebi tebe wuhłowita, so by ty nje pomajřata; cži derje wjedža, so hebi pšči Symfiskim kamjenju hłowu rowaža! Tcho dla mi mjelčj!” (Pofracžowanje.)

Wo fmótienju.

Wdy móžemy bęęnja řašo lubym cžitarjam dwoj wobracaj pobač. Bđęčo dořtanje w Božim domje hwojatu sřęęejenu a

hwojatu sřęęejenu ja wšny psichabaw i psichotřhjenje hwojeho wjeřela, na hwoju hwojatu psichabawnoć dopomnjenje byti.

Wohužel ho fmótienje w najšim cžaju hřito doleť řa hamu pjenječnu wėz wobhładowe — kaž wot staršich nowonarodžęneho džęčja, tať tež wot fmótrow. Sęo wewjeđa, so je junředč muž i duchowomu psichidol wořjewič, so je temu džęčo nahle wumřewo a psichitajit: „Čai a pomysřęe hebi, řines duchowny, řęchto mi to do řchłodu naczniti! Wřajtko bėche hřito wobřarane a wy mčjachmy tež řjanyh fmótrow a něřto mi to male předy wuarje. Hduž by po tym byto, nječ by moje bla byto!” Me podomnje myřiti jich mjel. Kmótienje je drože a wone staršim pjenječ psichnjęe, — to je nařlad nahęęe cžaka. To je wėřęe dobra wėř, jo hobačji — a wopęęe tajju, kotrżj žanyh džęčji nimaja, — řhryřim mótkam řjany dar wobracža, ale to ho w tym žyła wažnojęć fmótienja wđiž, je řewenje. Tať ho najwažnjieče i wočšow řhubi, so maja kmótija ho mž jenož řa cšłne, ale psichede wšęem ja duchowne řwože hwojich mótkow postaracz. Te řłowa, kotręć duchowny pšči hwojatej sřęęejenu napominajo praji: „to maja ho tež ja to řaracz, so by ho džęęatfo w bořabojęczi, w pžęęiwowęczi a napominanjju i temu řnjejej woczahnjmo a ho na našdu drohu wėrn natwarito”, to drje řhryřta, ale řchto dha ho na nje hlyčęęe dopomni, hduž je i Božeto doma won. Stare braunřhweigřki žřřewiřki porjad praji: „To je řđowne, so my

našce bżęci Khrystuszej w swjatej křęcenizny pıdijunehemu. Ale Bohn zel, hduż woini wotroczę, potom nihto domach njeje. Nihto řo na woboih dżęczęd njeřmili, řo buchu nawukli poia Khrystusza wostacę, kotrenuż řu wıdijunı luđzo pıchępudate w swjatej křęcenizny. Nihto nielomdři je křęczęć dacę, koż je prawje, ale řařo nihto njewopomni, řo nam jenoż poručeone njeje dżęci křęczęć, ale też, hduż cęař pıdijunę, wuęczęć. "A to je pıchıřkudınořęć křęctwom, hduż řařęđi to řani njemõja. Lubi cżitarjo, wy řęje węćeje też řiżo křęctwi, řař řęci ř waldjimi mótłami? Potrzebajali waldjeje pomozę řa řwoju buchu, potom řo njelomdżęje; pıchętoż tón řwjes budże řębi junu wotmołwjenje řadacę.

Wřęclate ř blıřta a ř dalota.

Njedzelu 28. maldęo rõřa jmęje řo řębıři konęert w Drożđanach. Nadřijomnje też řo mđnořęci wjele Sęerbow tam ř Wıřizny dojędę a řębıři konęert wopyta. To řmy węćeje pıdżowanjanı našęich Drożđanřiřkı Sęerbow winoęci.

W pıřęchędnyh cęiřkach řařo lubym cżitarjanı wobrazny podamy, kotreż wo řařojnym pıchęcęřębanju woboih armenıřkıř

wıstıpięć, dofelż řyřkomy dofelż wody hać w zyrřwınu łubju njewořęodę. K temu buchu pornu řyřwanu trebali a řařęje hıchęce w Drożđanach njemaja. Sęyřoda je wulka a wořadni budża dırębęć wulke wopory pıchęnję, pıredy hać budże nowa řęhıřna zyręć řařo natwaręna, ale ř Bęęej pomozę budże tęp řluf dokonjanı. Wjes tym budża našęe řębıře kęmęhenja, řař, łędy řařo do řařęnjęje zyręwje pıchępotoęene, řo řařo w Sęřřınej zyrřwı wıdżęřęcęć dırębęć.

Węćba na duchownıtwu řudowozęęđ je řo na unıwersıřad w pořlebdniř lętach řęteru pomjenıřęba. Eęho je ř wjeřęřęcho dżęla wına, řo dıręba kandidatejo łukto jara dořko cżakacę, wıredy hać do řařojıřtwa pıřındu. Dale pař w pıřıřınımanju ř dıręđimi řařojıřtami duchownı dořko te dořębny njemaja, kotreż buchu męř dırębęć. A hduż też duchownı na cęařne łubla dżıwacę njęchadę, dırębi řo jemu tola teřko dořębny pıchęwıoęęć, řo buchu řy njętrebali ř cęęřkimi řaręwjeđim kędżęć. Ma tęđ męřınad pař, kotreż maja niřte dořębny, je to woprawdże jara cęęęto řa duchownęho, hduż ma řwıożbu řęwıwıć. Duż wřař řo nadřijomnje bęřny pıřęs řařoř nowę wıadowanje řtanje, kotreżoż našę duchownı řařtant wıřnje potřeba.

Wón, budże řwoje řtadto pařęć, řař pařıř; wón budże jęhnjata do řwojeju řufow hromadżęć, a na kłınje je pařęć. řęř. 40 11.

řa řym tón dořny pařıřę. řan. 10, 12.

křęcęřęjanow řwıdęć. Wone ręćza wıtrobnı řmıażu ręćz a węćeje też hıchęce njęfotru řębıřu wıtrobu řmıęchęca. S Bartałna řmy też powjeřęć dořali, řo my bęřny wo tęđ řyřotadę, kotreż řmy na našęe řařarane wıali, nięřto bęřęęe našojnym, dofelż řo lıřı řkementıřęje wocęakunje, kotreż jıř pıřęnjęce do řyřotowanje wıwęjewa.

My řiżo řrótlu powjeřęć wo wõhnıojnym njębożnu podacęnu, kotreż je wulku řęhıřnu zyręć w Drożđanach potřeęęto. řęwıđ prořty murje hıchęce řęja a řano hać do węće je řo wõhenı dořęć, řo řu też řwoyny dele padnyte a je cżakunı řanıęęny. Řıany wõklatny wobraz je řo do cżıřta řpalık a wıřowato je řo jara malo, řo wřař ř dırębıny pıařęć, řo by řo wıażu řa řęřęnjęje řnutřowonego wıpıřęhenja a w zyrřwı řřwanęęđ wozow, řař na pıdıřkład řtanęje kłıwıomnje Bohn řel też řwalęnję, řařęć wõřlo. Řada řęja wıřęřęęęo konřıtoralnego radżęcęla Dıbelıřa kotreż dżęnjęje w prawnym cęařu zyręć wırumowacęć dacę, bu wot řořtařwarja wõhnıowęje wõbortı wotřořařanı ř tym pıařęnjom, řo řadny řtradı řa řnutřowıny zyręć njeje. A tola bęřny pıřı tım řařny, řo zyręć mařıwneho wjeřęna njma — a hduż bęćęe řo wjeřęć pıchępaldı, potom bęćęe pođdę. K temu pıřındę, řo wõhnıowca wõbora njemõdżęje ř potnejo mořu pıchęcęřęwo pıdõnjęnanı

Dalıřęe dary řa wõřę hıřroty:

S Maleřęanıřęje wõřadny:	
řaral řandıř w Maleřęęęad	6 řr. — řp.
S Bartařęje wõřadny:	
Ř. Ř. w Barcęw	3 — "
Ř. Ř. w Dubrawny	1 — "
Ř. Ř. w Sęrõři	1 — "
S Miřařęłęje wõřadny:	
Ř. Ř. w Ł.	6 — "
Ř. Ř. na řıdowje	1 — "
Ř. Ř. w Ł.	3 — "
S Kafećęanıřęje wõřadny:	
Ř. Ř. w Kafećęad	2 — "

Wřędo hromadżę: 23 řr. — řp.
Sęmıřnym darcęłęlam w njęnje wõboih řyřotow naj-wıtrobnıřıř dżař pařı

ř. Bółęć, řaral.

Bomhaj Bóh!

Czíslo 10.
7. mërza.

Číslik 7.
1897.

Serbske njedželike lopjenka.

Budawaju ho kóžbu hobotu w Esmlersez knižničisčezetnu w Budyšinje a hu tam dostacž ja sčtwórtlětnu vschodplatu 40 w.

Njedzela Zwobavit.

Zeł. 53, 7.

Wny bludžachmy wšchitzy jako wozzy, kóždy wobroczi ho na swoj puč; ale tón knjes swati wšchitke našeze hrěchi na njeho.

Krajanych a wulstnych myšlow polne je tón staw, j kotrehož hu tele słowa wšate. Romu bjes nami hu worc njeimate? Wny wšchitzy hmy tatu rěč wo wotrocžnu Zehowu, kotrež hrěchi zyleho swěta njese a wšes kotrehož rany hmy my šahojeni, hušo hlyšcheli. Troschta, wulkeho troschta polne hu tute słowa a to čzim bóle nětko pšchi šajupjenju do póstneho čzaba; a tola, naturifernu čłowjetej je pšchězjwne, so ho wón tu wot profety šadku wozowow wšchirna, kotrež wošoto bludža. Ešu to wozzy, kotrež hu pašyrzej čzetko a hu nětko bjes šchita a wjele šwacham wšchajene, kotrež hu žórla a paštwičezja šhubile a maju nětko hujenu zyrubu a dyrčja nječžiti a hujenu wóbu pič, je-li so nachezdža sawutlicž a kónz wšacž w pušezjine; wozzy, kotrež ho nješju jenož wot pašyrca wrječž tabudžije, ale tež jena wot drugeje so šwalila a nětko kóžba swoj puč dale dže!

To je woprawdže šrudžazy wobras, a tola myšli to profeta tat: čłowjetjwo je ho wottróhnyšo wot Boha, je jeho wódenje, puč a swoj wotryhnyem kónz šhubilo, je ho wot praweze čisteje zyrubu ducha a duške šwalilo, je bjes šobu w njejednoze, dokež pobradnje na duchu lubože

a šezetpliwosče; jawisč a njepliwosčelstwo, nješpotojnosč a šebiečnosč hu na měto dobrych pozčintow štwipe.

Woprawdže, tele słowa naš njechwala! Ale my njechamy a njemóžemy ho wot tutyh porokow wučžezčez, ani Wožemu šwědeženju napschězjwo byč; wjele bóle čzemy do ho hieč a použnje šebi prajicž a ho wšnacž haj, tat je, tat je!

Najlěšjhi bjes čłowjekami, to rěka čzi, kotřiz šnjefa Žejufa lubuja, a kotrychž wutroba je w nim mēr namatata, budža tež najprěnišjhi bjes tyni, kotřiz so teho wšnacž, so běchu je šwojnim zřym žwjenjom wot Boha šwaleni bjes špofojenja, bjes šwistowneho mēra, hač runje mējadu kubla tuteho swěta a wjele šwonfownych wješelow a čžlěnych a duchownych rospróschene, kaž je šwēt lubuje, a čžeho dla wěšhe temu tat? Dofelž „kóždy wobroczi ho na swoj puč.“ W tutyh słowach mamy wobras šebiečnosče, kotraž je najwjetšje šchajenje čłowjetje šchłachty. Wozzy, w pušezjine rospróschene, myšla wšhe jenož na šebje, šarajni ho jenož ja šwoje wuškowanje, bēža tam a šem a nješpoficheja šebi jena drugej šwadim paštuw, kotraž ho jim poščiji. Ach, to drje je fruta a tola wērna rěč, so w čžłowšchž wutrobach tajka šebiečnosč bydli. Wšch je, so tež dobre pozčinti pola nětotrych čłowjetow ho pošchajnja, ale j žyla tola je na šemi wjele šamopajchwoče a šebiečnosče, kotraž naš wšchitkž tež šobu wubnjeji. Njemóžezh to hīžo pola malych dšezži wóštedžbowacž, hōžez tež kōžbe pičezgo rady na swoj puč hlada, šebi wšitk a

izabrdva; wchitoz wot teho wotwizuje, ichtoz hmy my
juntstomije. A w tym meczu prawo.

(Wotracożowanie.)

Wichelate i biiska a f datofa.

Kaz je bižo lecaže łopjeno frowotowneho mišionitwa, kotrež
fóžde leto w hrowonym czaju wtrudžuju. naj dopomni na kolektu
ja mišionitwo bjes pobanami, ho frowjedzen tšpoch kralow hroma-
džaju. pohodeni tróž tež ho najdim Eserbam w herbielji rěči
pobato, ho tež lecaže łopjeno junstowowneho mišionitwa, kotrež
dže najchu wutrobno fahorječi ja frowjaty flukt junstowowneho
mišionitwa a nam zitu wotowreči, ho my na stufim dnuju frowj
wopur w fmlince luboelji pichidnam ja tole Wobu frowdodne dšeto,
w bližidim czaju w nateche maczernej rěči rosdawa. Knjež
faraš Sašab w Wjeřwacžide je wobfaranje teho łopjena luboelšiwje
na ho wofa. Nam Eserbam je hnujaže, ho fo wot hlowneho
junstowowneho wotafitwa na nateche herfite wofabje wofečije
a wšidim w tym rjane pichipódnacje, ho fu nateche herfite wofabje
je frowim fluktwowanem ja mišionitwo w teho hóbne wopofajale.
Lubi Eserbja! dajmy na pokutnym dnuju ižo wo tym žiwje
proweženje! Njech fu ižo nateche herfite wofabje wrowje je frowje
follaktu, kotraž wobohim fahubžnym a hubejnym fchicježjanškim
bratram a jóttram ja jich duchowne wofhowanje do Wobžo
fahčaja wrowjaja.

Kaz fchicimny je wotwizljeny twar žrtwje w Křwacžizach
rjane frowežel do wrěda, fo ho nadžija zamušidich wobwoderowu,
ja kotrež je wofečije w titum czaju pichetjara wofečije do
datofeho Wobžo wona fhodžič, w bližidim pichiduhodje dopwelim.
Kontifortnowo je fo ja to wuprajito, ho je i tym wicheš jene, ho
fo nowa wofabada w Křwacžizach frowjodje jeje wujnoče pich-
pódnamišči. Š dalšchemu wurdženju teho wotwofšlana je woftejke
bejmamitno w delu teho tyždenja pohóženje w Křwacžizach
džeržato. Wo teho wujednamaj a wobamitjanjech, kotrež fu ho
pichit tym něče, dšemy lubym čitjarom pichiduhodne powježel dach.

1. mēža je w Budyšjintu jemrečel wufchitki fchmifl radečel,
refektor em. profesor dr. Křewšler. Wón běše jara wučejny muž,
ale tež poutny wěražny fchicježjan. Wšidimy, fliž fu ja jeho čžaj
na gymnašiju byl, ho wěčeje w luboelji na lubeho rektora Křewšlera
dopomnija. Wofečije nam Eserbam je wón fajnje pichcježjelnije
hmjelenij byl a próžowanam w herfije rěči na gymnašiju fajnje
frowim pichpódnamišči hrowil. Što ma to rečaz, my hakte prawje
pódnamišči, jako fo njebočječiji na wumječit poda a na jeho něšto
njepřečječel Eserbow, kotraž wšchal je něšto tež na wumječitu,
stupu. Eserbite gymnašijate towaritwo, kotrež be ho pod Křewšle-
rowym rektoratom najrječidneho fčezawa frowečel, a fótremy, béche
njebočječiji ham knjeja dr. Wuku ja nahladowarja dal, ho wot
jeho nahleditwa hnydom fahata. Duž fu wěčeje i nami wšidimy
herbimy pichcječijo, fliž fu jeho fmail a čžekčič, w tym wicheš
jene, jo jemu wutrobny dšal do rowa prajim ja jeho lubošimny
pobjerim, f kotrež je najdim heršim próžowanam na gymnašiju
i čžopje wutrobno bišito fšat.

Wopomnijelšiči dšeti fšolčeneho narodženja nječepomnitcho
fhčezara Wylema I. budže ho po najdim žytnym wótzytnym kraju
frowječiči. Šafke kontifortnowo je mobilnim fšejajom, kotraž ma
ho dšwajao na tšu wážny dšet do powšiditowneje zykrowitje
mobilitny pichčječič, jo tež w fšchulach ma ho dščezom wobwaš
teho wučeho wučja na pichidóbnne wafchjeje f wutrobno nječič. A
wěčeje fu nateche wutrobny wšidite fahorjene ja teho wučeho
radečitelcho fhčezara, kotrežoš je Wóh luby Knješ najchemu lubej
póftel, fo by twaril nateč jednocženy wótzytny kraj. A my wěny,
jo wón njebéčije jenoz wufki muž jako fhčezor, ně, my jeho tež
čžejimny jako poutnjecho wěražneho fchicježjana. Duž je tež nateča
pichpódnamišči, jo my w najdim łopjene w tym fhjedžejelšim
tyždenju na njeho pominamij. Wdy čžemy najdim lubym čži-
tjarom i jeho žiwjenja powječaz a někotre wobraty f temu podaz.
Wučeršiči dočubodny jatón w Brušije je něšto pšchuwajty.
Šcejim knježtwos je drje někotre malicžofečije pichit frowim wurdženju
picheměni, ale hejm wotpóftlanow je hje wšchowo fondženija do
tychle picheměnjekow fšowit, ho njebje žyly jatón do fštracha fšajit.
To je wěčeje jara pichpódnacža hóbne. Duž fščezimje wučeržam,
kotraž fu dotho čžakaz dšybječi, nuha pomoz pichidžze.

Wapominanje falkšeho krajneho towaritwa fa junstowone mišionitwo f futupeje do diafonišijnšeho wufšawa.

Šafke krajne towaritwo fa junstowone mišionitwo je wabjaze
wapominanje rofšekšata, ho bychu ho hólzy a wudowny, kotrež w hěbi
pichpódnamišči a junstowom wóz f temu fawjetnemu powołanju
iadžija, do dšela fchicježjanšije fmlitwojeje na fhoroch a hubejnych
fajupile. Tole wapominanje fšlowo, kotrež je fo w Šafke
rofšekšata, my lubym čžitjarom a pichede wšidim lubym Eserbowam
f rofšopomnjenje w heršim pichčofčijo pobanu w tej wufši, ho
wšyže je w njej wuprajene, tež najchid heršidich čžitjarow a čžitarki
ja flukt fchicježjanšije fmlitwojeje fahorja. Wapominaje fšlowa
maja ho něčžje taj:

„Pšchod něčžje 10 létami je krajne towaritwo fa junstowone
mišionitwo lecaže łopjeno i tym wrafšenjom: „Čžejčiči diafonišija
byčžič“ wšidim fchicježjanškim, f hčezarju hrowotym žonam a
hólzam pichpóftelato. Knježa duchowny fu tole tofowo datofa a
fšerčowo rosdawani. Šwicežclaje je, fo je fo to fšlowo wot udy
wjele frowjmito a fo je wufpecha mēto.“

Wot teho čžaja je fčezba diafonišij na wjehelaze wafchje
pšchibgeraka; w Dražžjanškim diafonišijnškim wufšawje je
wot 250 na 460 wofka a nowy Ripčžjanšič wufšaw na bižo
63 diafonišijow. A tola je jich hichčije pichemato. Pšchetož pola
dščlanja je leto a wjetřide a leto wot leta wo wážny diafonišijow
w kraju frowječa. Pšchod 10 létami mēješije Dražžžjanšič wufšaw
84 fšajizow, něfšole 191 a 9 pódlanšidich, kotrež fu i 386 diafoni-
žami wobdážene.

A tola pichčije nowe próšny wo diafonišij i tajčich měštow
pšchiduhodžija, bđžeš fšowjo ho jenoz tajte diafonišij póftelč, kotrež
fu bižo dšejčič čžaj w frowim powołanju. Šaf ho wšelate
tajte próšny hnto dočel dopjelnič njemžža.

Šutry tuteho leta ma ho pobozny wufšaw w Žwifawje fa-
tožič a f temu je nowych mozow trjeba.

Što je wšidžič, jo pichčijo hichčije žomy a hólzy wobratjaja,
kotrež jako žine fšawy žrtwje ho njeboja, fo diafonišij wumowčič
dach, ho bychu potom čžiče, ale žohnowane powołanje w fšchjebje
nateche ewangeličto-lutferšije žrtwje fšajate a frowje wšelate
dary a mozjo do žohnowaneho fluka fmlitce luboelže fšajite.

Wšyče teho fu do diafonišijnšeho wufšawa fšajupiwšči
fšastarane ja frowje žple žiwjenje, fšastarane w fhoročšči a fšarobje,
jo mōže ho bje wšyče fšarolče wo pichidob žple fšajžije na
fhudych a fhordych pichewojatječ.

Duž my i newa wofanje a wapominanje: „Wbječe a pom-
haječič“ Pšchidžičje hórny dajčeje ho wumowčič w diafonišijnšim
wufšawje f fšwajate fšajžije! Ač jo bychu fchicježjanšije „herbife“
hólzy a tež hichčije fšrowe a fšyne wudowny bjes dšejčič hórny
pichidžče do teho powołanja fchicježjanšije luboelže!

Wdy mamy dobru nadžiju, jo nateča pšřitwa podarimo njeje.
Tšu Knješ wroči wotewri ja wufku nuhu a wutrobno fahorjenje,
fo by pomoz w prawej hóbžimje pichidžčta a tšu hamy Knješ tež
fšup; f žonam a hólzam, kotrež pšřidne na torhobžiču fšaja, wón
kšapa a wěčeje někora wutroba wot jeho hmjelenije hnta ho
radečijawo rofšidžič: „Ša dšzi diafonišija byčžič!“ Lube Eserbowšič,
fliž mōžeš do fhwajate powołanja fšupič, njefšomdžije ho! Tšu
Knješ waf wofa.

Wšiditko dalšiche fhonice najšjeje pola wafcheho knjeja du-
chowneho. Dražžžjanšič diafonišijnšič wufšaw rad famowchijaje pich-
itumje.

Talšiche dary fa wobše armenišije fhrotot:

- Š Křecžanšije wofabje: 10 hr. 50 up.
- Š Křecžanšije wofabje: 1 — „
- W. W. w Štržiji pola Křez: 1 — „
- Wšcho hromadže: 11 hr. 50 up.
- Šmalimny darčelcam w mjenje wobohid fhrotow naj-
wutrobničiči dšal pšajit.

Š. Šolč, faraš.

Bomhaj Bóh!

Cižsko 11.
14. mërza.

Łttnik 7.
1897.

Serbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ho łóđu łobotu w Esmolerjz knižicizdzejctwu w Budyšinje a hu tam dostacj sa shtwórctstwu pichedpłatu 40 nr.

Reminiscere.

2. Kor. 7, 10.

Křesćejziansteho dušcownapřirja swjata a nadobna pichišljuchnojez je, srudnych trojstowacj, starojez a czejtoty položecj a wutroby swješelecj. Tola na tym njeje dofej. Wón nima jenož srudnych trojstowacj, ale ma tež srudničj, wošebje na pokutnym dnju, kotruž bórny swječimny, kaž tež w zlyhm póstnym czašu dyrbi wón křesćejzianstwu wořabu pod kņejewny křizj do swjateje srudoby wjeječ. Rěkotny hebi kņano myšl: To trjeba njeje, czaš je hižo srudny dofej: wjele starojez wo wješedny křlěb, wjele nje-špotojnojez, wjele hubjenstwa a czešnojez domačj a won-łach, duž nam tola tež hišeje srudoby přewoacj nje-rtjebawj. Haj, lubi křesćejzianjo, to njeby trjeba wjele, hdy by naša srudoba pichje prawa była. Srudoba je pak dwojata, kaž jay. Pawoł w 2. ličeje na Korinthšlch 7, 10 praji: Woža srudoba naczi ni k šbóžnosćzi zelenje, wo kotrejz nitomu žel njeje; srudoba pak teho swjata pščinjeje křmjerčj.

Něto pščinawj jemu druhej.

Srudoba teho swjata, teho cšlneho cšlowjeła w-łhada j czeła a j twě. Wón je srudny, dofej je k hanibje pščinšol na swjowej nadžiji abo dofej swjowemu šušbodej šbože sawidži, abo dofej je ho swjětnych łóchtow nabył abo něčeho drugeho dla. Wšłabaj na Dawita, kaž ma jeho haršine wješele łónz a kaž je do škoržby pšchewobro-čeny, pohladaj na Manasse, kaž wón w Babelu šamjenjy

w rječasach w swjowej štyjnosćzi ho pšched tym kņejewom mobleske, pohladaj na Petra, kaž hórle hlyši pichelowa, na Madlenu, kaž je hlyšami nobi teho šbóžnika macja. To je hmača srudoba, ta pščinšde j wšhota, tu je Woži duch w cšlowstěj wutroby šbuzdi. Šnajesh ty tajtu srudobu, moj luby křesćejzianjo? Wona tebe dopomni na hubjenstwo wojeje hřeščneje duše, na blištofej křmjerčje a na kłutnojez wječnojeze. Šawět tajtm srudnym myšlam jako njeršom-ny wobarajo tebe napomina w šwětnym wješełu a czeł-nych łóštach je šabycj ptačj. D njeopšłachaj na tón šiwět! Pšchetoz w Wozej srudobje dze luby hōšc, dze Woži duch cje wošpitačj. Tuta srudoba drje wutrobu tebi czežku, štyjkiwcu čini, ale j dobom pak tež žohnowanje a wotkšewjenje do njeje pščinjeje.

Srudoba teho swjata pjačji wjejo tež temu hřečej. Ale kaž? Jato Juđajš swjowej kņejje a šbóžnika pšchewo- radšiwaj, jeho k šmjerčji wotšudženeho widžeje, běše jemu tež žel, jo běše kaž daloto pichišłko. Tež wón by rad to najžalošničeje wotwobročjil. Ale běše jemu teho hřeča zel? Ně, jenož teho, ščotž hřeč hōbu pščinjeje. So tón kņes wumrjecj dyrbjeje, to wón njeběše dzył, na to hebi wón pomyšłil ujebe. Běše jemu wo to, jo wón teho kņejje tak jara srudji? Ně, hewak by wón, jako tón kņes wšči swjatej wječeri a potom w šabroče Gethsemane tak kłutne šłowa k njemu rěčeje, w potuče ho wročjil. To jemu něčo wo to njeje, jo wón czešto šhřečji; jenož krawny plōd wot njeho wuřny, kotruž něto žalošnje pšched jeho woczi šupa, jemu wutrobu štyjku

fejmi. O kat hysto namakajsch hichjezi dzenja tajku srudobu toho swieta! Haj, ton njeprawozijnow ho swojeho hrofnieho ziwjenja kaje, ale hdy? hdy? je wono jemu trowoszcz rubilo a f hmjerczi a rowej bliscko pichnjieho. Haj, ton jebat ho kaje swojeho jebanfwa ale hdy? hdy? je wono na swietero pichnjich a wonu na netto schrautu a haubru czerwicze. Haj, morbarziej swiedomnje bije, ale hdy! hdy? je do rufow wyschnozije parny. W tafkej srudobie zana szobnozcz njelezi. W, w Bozej srudobie wobzaczuj twój hrech, dokefij huj twojego Wozja, twojego swiorcziga, twojego wumozniaka srudzil. Gairbij ho twojich pichieftupjenjow piched twojim njebjestkim wzozom, kotrzj je tebi hamu dobtrotu czinut. Na hwojmaj kolonamaj ho f njeemu wolaj: „Wozjo, bndz mi hrechidnief hnadny!“ To je srudoba, kotrzj ton szobnjik szobnozcz lubi, to je Wozja srudoba, kotrzj ton japoichtol tam porucza.

To pat je to dalsche, na czimz pohnajesch, scho je Wozja a scho teho swieta srudoba: Srudoba teho swieta wjedze na h wot Wozja pierczj do teho swieta a wot tam do sadwelowanja, Wozja srudoba pat wjedze f Wozju wrezczo a naczinu f szobnozczj zelenje, kotrozjz nitomu zel njeje. Wobhladaj hiebi hichjeze jurfwezj Judoafca. Wozja f temu Knjejef ho won njeobda, ale f tym wyschichim mjedynikom a farihchim. Czji jeho wotpofajaja f tymi herdymaj a hanubnymim fkwomami: „Scho to nazj nastajpa? Hladaj ho ty teho!“ Kunje tak ton njewufchny njebolaf a jawednut tez rezi, hufkam njeobzobownje wutrobju ho fimejo. Kunje tak tez reza towarichowo szubieneho hyna, hdy je to swioje f nimi pichczijnik. Wola swieta njeje zadny trofech namacacz f srudobie dla nasichdo hredca. Hdyj jui tam pytafch, twoja srudoba tebie wedse powjedze do jatwentjenja a hmjercze, To wzidnich na Judoafca, fuz na fhamotnym nejczje na fajtome wifij. To mozeich fozby djei w nowinad czinacz: Ludzo i hrechami nahyzenaj a w swiedomnju nastrzjeno ho wotwofnjemu abo ho fafelca, djeja do wody abo pod tola lokomotivy. Srudoba teho swieta pichnjije hmjercz. Tola tezi eji, kotrzj hebi hamu ziwjenje njeufownu, nofcha hmjercz finutzowonje w swojej wutrobje. W lwotofezi, fkufofezi, fofakofezi swojewe wutrobju ho bole a bole wedneznej hmjerczj bliza, O wy, kotrzj fce srudzeni a fo tpychicze nefajfeje wny dla, pozjece f temu Knjejef; pod jeho fchizjom fchuznjum w pokornofezi a wutrobnoj weije: „Wozjo, bndz mi hrechidnief hnadny!“ S jeho fkwoma, wod jeho wofzarja, trona a fchizja nam jeho hlofz tak szobnje klinezi: Tebi fu twoje hrchi wodate. Nafcha srudoba ho do szobnjeje wjebe lofeje pichewobroczji.

Sawjaty japoichtol na Korinthifch wische: „Esym wasz piches list srudzil, teho mi zel njeje.“

Sandrik-Swiczanfi.

Wschodny a wczed.
(Wofkacijowanje)

Wschodnje dny bejche wchudjom w hrodze ziwjenje, wchudjom ho dzjalche a hrowacne. Wjece a tebie ho natoczku a profowe trumj ho wofnupowachu. Wobronjeni wotroczzy wiche hlawowachu wiche rucnicz jowijich klichowach tabatow a rjecafci swiojich wofanujich kobotow. Wdzejz jnawo tu a tam niefcho wozny fkmare njebecho, to fo hnydom fporjebca. Jednu wobrownuju wotroczj wichefadowacne Wjelowe a Szazowe bronje. Tej dwoj behdaczj wofkajenje fbroznaj: f jelezynim kobotom, f pichewmjerowom, f jelezynim tabatow a f wozlowymim fchinkwaj, kotrzj ruzn a noly frjajchu. Wo Wjelowej porucznojkezi dyrkacdu wotroczzy f lotnowo fti wofy f frowonim fhdami a druchim czaporowom pokladajene wunujej. Wotroczzy wjadchu f hlonu a

njewojednacu, czeho dla moja fo f tajkim njewufchnym djezom paracz. Wole ho hichjeze djudacu, hdyz na drubi djei Szaz wdnawacemj wotroczkami wjedca a jim fakaiche, to maja pichy a fopaczje hobu wacz. Hdyz Wozje je hwojmim pichewobrodzjernim hacz na drubn pichidnje, wdjedca po rjei, wchj rasy dala, doniz ho drubna a rafa f bokej njewjimu. Tam behdaczj na wobnajat frowamaj nafke ftafy hacz f droju, tak fo bechje runje hichjeze wzozno tu f wofom pichedze.

„Tu“, dzjeche Szaz, „wutrzjeje na prawuch fojjach jamu a mjeatjeje wurutu pieredzi do wodn.“

Tama bechje minale tak hlabofa wuruta, fo mozeche ho do wotwoczjem czlowek fjejo w nej fchwocz. Wotom dyrkacdu ju wotroczzy f czestkim jerdkami wofkacz a jerdki i walczijnu a f pefom, kamjenjem a pieredczju pomjeacz.

„Wchepofiti hujes njeubedze hronje woczj roszdzracz, hdyz ho jemu tu preni wos do hlaboty hrubowi! Wolumicze niefote, wu fkuwofajo, czeho dla fce ho tu wozni!“ dzjeche won fimejo, hdyz becht ho jajo na dompucz nafajifi.

Biaty rano hrowadzi Wjel wifichijich fkwotich wobrownjenich. Zenoj hichjezo wofkacz jato ftraznjim doma. Wdjercziowa mandzefca bechje hichjeze ras fropaja. To hdyu ho rubjenja wofkajifi! Tola to bechje faf fajnje tez dznjupa pobarmo.

Konej pidi wofacz fapachu njemierje femu; wobrownjeni wotroczzy ftojednu na tomje a pefchotjo frowafchidnu ho hrowadze. Czji bedu bronjeni f hlaboty a f frowom. Wjel fkozj na swojeho fojczotajego czurakaj; potom jawofa hichjeze na ftraznikow horza pichj hrodbje: „Zadny czlowek njedobafone kaifua, doniz ho njewrucnojmy! Njeh pichidize, idzofnjiz hje, fadnemu pjezeleczje prof do rjekow! Szeje rofumi! Strazjeje mi pefnje!“

Hdyz won na drubju pichidnzecu, fakaiche Wjel fwojmim wotroczkam, to hdyu faftati. Wotom wotroczj ho won f mufichim wotroczkam a dzjeche: „Szaz pojbdze f wofami a f jedynim njebze hofdzim dafoko pichj wzj dele a tam jafanje na wufcei tuzy a czata, doniz Wrazdzanjim njepchidze. Wy fo j wofczim jowamim jim pichidzajce tola tak, fo ja nimi jebjece. Wjataczjo wezni fchajaju piched nolydim wofami, tjo ja nimi. Wofczajca ho wofy, wotom perezje, to fceje po wufrajne wofoty podo zandomifich poboli a fo je do Zitawu wjelece. A dokefj fce hloni, to Wrazdzanjaju tu tez dzejna nimo wofdu, profje, to fceje na nich czafati, dokefj hichjeze hrowadu fplinjicze wuf. Zaf rucje hacz fem pichidnzecze a po preni wos abo preni jedny do jany waf, fapoczniwe wof jaby na nich mofezije, tola niz przydo. Tez my ho potom wofwafim. Wchepufajefo finclja pichidnzecze mi zimho; fceje rofumi! Toz dybci fo f pefnym pjenjejom wufwifje! Wefco dale!“ — Czji, kotrzj tu wofkacz, fchwocaju a ja fkatami a wofjedacdu hrowadze, doniz wozne pofamj wofzafawichj wichizny njemjelezjachu. Zenoj druchju wofkam ton abo drubji, dokefj bechje ho jemu fefdalo, fo wofy fahjeji. Wofry pat pohnacdu, to bechu ho myfifi.

Jena hodzina po drubje ho miny. Szloncznje pruji hizo wjazaj hacz na drubju njepjedzajchu; jenoj w fchotowom wiefchafcach btychczjachu ho hichjeze fhlonezne prufi faf wuj hrow. Za fofdzim dyrkacdu wjezomene fmerci drubju a fch pichidnzecze, teho dla pozca tez Wjel njemerny bycz. W nozy bechje czjejo woznac, fak ju wofy a pichewobrodzjerjo roszdzleni a teho dla bechje nadpod trochu njewofy.

Na wozjo pat bechu wofy hichjez. Szaz runjez bechu hichjeze trochu daloto a ledma fchjedez; ho tola wobronjeni jebwacu, wjadchu bronje do rufi a pichidntowacdu ho f hrechidnemj njefurtej.

Wofy bechu hizo zyle derje fchjedez. Tam, hofez ho pucz fawimj, wujedca jedny je fady lfa, bory po nim drubi; hnydom pokala fo tez preni wos, potom drubi, tezi af.

Hdyz prvejje jednaj tam pichidnzjedczaj, hofez bechje jama wuruta, dzjeche jedny: „Daloto wjazaj njepozndze; niefote je hizo minale czma; bndzemu tu dyrkaczj pichewozowacz, nafche wofy njedrubije czerpacz. Wuj je Symficho kamjenja naf ton frozj jaw wofedje nje—“ Duz wchdelama ho je hwojmim fofjom piches serdze do jany, a ham fozczj wofedje hlonu f fonzja. Tamny wofobn notrozajn wofnyj hwojeho fiedca na fad, a hizo wufwoli ho bwinj Wjel je hwojmim wofkajifi f hufzinj.

„Tu, tu, tu Wjel, Wjel pichidnzef!“ wofkachu wufwoni wotroczzy je Symficho kamjenja, hizo fchworeczaju mjecze a fetachu profi.

„Tu jen!“ wofkachu Wrazdzanczenjo a hizo bechje tam

strašna meščeviza tajnih, kotičj ho wobarataca a tajnich, kotičj krajenji na jemi leščachu. Škrtjeje pichifkumataču pichewobdžerja jadynych wošow. Handrij, kotryž bejše i picheskujfim kucjom dale jady, pichawota hiščaje zupny, kotičj beču ho jay čabaje pichidati a wo kotrychj meščevje, jo budja jim pomučaj: "Abět, hižet! Přečtu je Wješt!" A štěrje chajše jam do přečta hščowjz. Na hane dobo wotřepny jam nječj wot jady i tajnim wotnacowom na słowu ho jo doprědka i tonja wali.

W tym kamny wosomiku dobywaje ho tež hižo hščaz je swojimi dwazecšimi jedynymi do přečta, a ledma džekajz mjenidnowy podžičho leščachu Drazdžanhyj šputani, krajnji abo šabčij poba hšowitaj wošow. "Zo džekaje ja hšobu!" hščevje ho hščaz hšowj tečaj do nožnych hšupnych: "Čij wščitaj budja jo jehow pichidžerja paječ! Ča dwaj, Wještlo, to njebečije wššobor." "Abětlo možem jaho někotre meščazy wnutrowočowmacj; teflo toždy někotre njeopodajnych!" mječješe Wješt a poba hščowu wotwječje rufu.

Wo škřim wotpoczěnu hšowčuju jabitny do hščevjz; jich beče dwanacze, mjes nimi beču uštjryjo i Wještowych wotawočow. Stranjnych škřabščechu do wošow a jěžičdu i nimi pomatu po hšubjenym puczu hščz i rubježnemu hšudju.

Arnosbez hšerja beču i putamnaj rukomaj a wotomaj do drubeho woja potožil, poba njeho ležičke Handrij, kotremuž hšowa štrajčnje hšowajče, bješe wječeho rožuma. (Wštracžowanje.)

Nashonjenje diakonijny, we wošadje štučkowazje.

Wona powjeda: "Jedny džet buč i hšowemu žodana, kotryž hižo dšičji čajz na hšowčěnu čerjwješe, a kotryž beče tež duchothory. Wšob lo hšowuju štrajčny budleičke, kotražj bečičtaj pječby maču žiwnotčj wotadž na tšajni mečoj, kotražj pal bečičtaj něto w jednowyž wobtejněwščach w mečje žiwaj. — Ča mačj, pobožna žona, mje je hšplami proščevješe, so bych jejucho hšyna wopytala, kotrebyž duchothorowjz i wječehow džela w tym wobševječe, so by prajil, jo je jatamany a jo njewdžke nihdy šobžny byč. Ča myhl jehow wo dnjo a w nozy pichewčebajče a jemu wšchón mēr woja. — Hšory čjwječje, kaž by jemu mačo na tym lečajo, so i njemu pichidžech. Ča jemu někotre hšerowaze hšowa projach wo hšudže a hšimowičej Wožej a hšubčich, jo čhu jehow hševčičho wopytacj, jeli jo ma te žodanje.

Wopoděnu ta žona pšakajo ke mni pichidžje a prajil, jo nje-hšmēa ša što mečj, hšujz mje proby, jo njebych jejucho hšyna wazy wopytala, dočelž je po mojim wopřezje wšchón rošhorjenu byč a jo je prajil: Diakonijny a jaubžeho jady wot hščad a njeho nječju, dočelž džje je jatamany.

Ča tu žonu proščach, jo by ni dočadnje jo dotalnym žiwjenju hšowjeho hšyna powjedača a wona ni seščowaze powjedajče:

Čato džěčo beče wón do wječneje šcule hšobžil a beče rjany wērū džěčatjwā hšobu do žiwjenja wšal. Wotom beče jo tak čjwino, jo i hšobatemu kucjaji a hšubjōbnika pichidžje, kotryž bōrhy wošebite bohate duchowne dary wo nim namala. Čehow dia šajimowalše ho hšines a njehow a jo by jehow duchownu lačjuwjež pšofojil, wššitara jemu mečnu wo wječičim trichšupšwje, hščž hščž wšchelate namutny a wjele čjwataše.

Wšob by tež pšēnil, ale jehow pšēnje i čjēžim myšlam wšbjadu. Wšob je tež juntročj i rošhūžerju wšškemu pšēnjecjaj wōšaja, tōn pal je i tym pšchōmjenjenjom wōčōjz: jo hšu rjane ale pšchewara hšudne. Hševčjzjantwū beče wōn šwaleni, hšich, kotrež čjwataše, jehow hšičje hōte zūšeho čjwjadu a wšobad, kotryž pšataše, teho runja. Duž jedny jehow pševčelow na hšwercj ščewi, hšewōmnie jehow hšewbajče jehow dotalnego hšewšobčehow žiwjenja dia a wōn wuprajil, jo ho božj, so budže jatamany. Ča to Peterlen hšohomšhine wotmehow: "Ab, twoje jatamanswō čhu wšchaf na ho wjačj!"

Tū pševčel wotthori a hšowōročj wot hšowjeho hšewšobčehow i hšobawojamemu žiwjenju, Peterlen pal šapocza hšowjz a čjwječješe na pšiza.

To hšowu, kotrež beče na hšwercj hšowemu pševčelaj prajil, jehow njewpudčej, tak jo beče wšchōn šadwēlowany a šlōnczjne jehow wōž duchothorowje wōhja. Wšob chšydu jehow do wšitawa ša duchothorich dowjēčj, ale mačj, kotražj beče ho bjez pševčestaja wo hšowjeho hšowowu dušju bēdžila, čjwšješe tola hšičje

hšwtačj, jehow domadž wotšladka a duž jehow štrajčej i hšebi wšchōtāj. Wšob by něčto mērničj, tola ta myhl wo jehow jatamany jehow bjez pševčestaja pševčebōwčade a čjwinovalče.

Ča wōwječj mje jara hšujče; jow beče wšchj wšchōm tym po wēre jo bēdžaja dušad! Ča na prēnje wazy i temu hšowemu nještōdčaj, ale jenož i mačeri a ja jehow dušdu proščach. Drubi džet hšwattow mačj ke mni pichidžje a mje w mjenje hšowjeho hšyna proščevje, i njemu pšidžej, — dočelž beče ho wōwšchōmne pšidmēnjenje i nim štalo. Wšob beče na dobo ruzj wupševčel a jawōlat: "Mačji, ja mōžu wēričj." Ča i temu hšowemu hšwatačj; wōn ni wōbej ruzj napševčjwō džerčelče a čjwēče jashje jo mnu wo hšowim dotalnym žiwjenju powjedajče. Wšchōtlo, na čjwjz beče dotal dšewōw, wēte a jashje pševčj jehow dušdu ševčejše. Čehow štraw duš, jehow et Wōha teho štēnja hšwaleče.

Wšob da hšebi je hšwatašew wjgna čjwtačj a tež i drubich nastwarjōnych hšuhow, wošebje rad hšerlūšje hšwčelče, i kotrychj hšow na tym hšerlūšdu: "Ča hšyn na twoje mjeno hševčejm" napōwšchōčaz njewōdčejče.

Kož hšujto jehow wopytacj, jehow tojšeho nadeidžej; wōn proščevje, jo bych i Wōhu jo wōlata, so by tajši wōlaj. Šwajatu Trojzju je štrajčimaj hšwate wotšafanje wūžwāwče. Čehow hšewōmnie beče ho tak hšewčejto, jo by ho jam kōžde mjele nje-ševčelwōwče dia wōšforšowal a by ho ja wšchōtlo pōžadawčej, idčōž jemu i lubowčje čjwjadu. Rād bychmy jemu dale dočtrot čjwiti — ale čjwiti hōnj jehow žiwjenju mjewu štaji.

Šwajatu Dučj beče jehow hšobu pomōrčejemu dušju rošwēšil a temu šlōžnitaj do rufow potōžil.

Čłowšče žiwjenje je taj hšeh.

Šwēh jeno luta wōba je, hščž jo hšeh jo njewjeje; hščž hšeh w hšōnzju roštawa, hščž hšeh hšow hšamana.

Kož hšeh pševč horzym hšōnzom je A jara ručje roštaje, Tak naide čłowšče žiwjenje Wševč Wōhōm jenož je taj hšeh.

Hšujz čłowječ na hšwēt rožemj, Wšob čjstj luby je taj hšeh, Š hšewčami njewōmōamaj, Wšaf pošny Wōžej lubowče.

Me hšujz čłowječ štraj je, Š hšewčamj je wōmōamaj, Kož hšeh, hšiz dohšō lečaj je A wot šemje je mačamj.

Kož hšeh wot wētra mjetamj Wšchōn je šemj je hšewčamj, Tak tež tōn hšewčamj čłowječ je, Kšiz štemu hšow tu pōbat je.

Duž wōpomni, luby čłowječje, Šo by wšchaf wōlaj jato hšeh Tak čjstj njewōmōamaj, Kaž luby Wōh jōn pōškal je.

Prošč Wōha Wōtza wo hšad! Prošč Jēšom hšwysta i lubowčej, Ča hšewč čji luy wšchōn wōdaty A čjstj byč kaž nowy hšeh.

Šo bētu drahtu meč tež tam, Hščž šewjz ja naž rēčj ham, A we mje byč ty jashčich, Kačj hšeh, hšiz w hšōnzju ho hševčej.

Teutcher w Porščizach.

Wšchelate i bliska a i dalota.

Kož hšuj hšjo w pošlednem čjwile napōmmiti, mamj ja našchj pšchōhšchōwčj w pšchōhōmny čjwile luby m čjtarjaj m žiwjenju

Womhaj Bóh!

Cižle 12
21. mërza.

Łětnik 7.
1897.

Šešbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo łóždu šobotu w Esmlorerjz knihibjizšćetnu w Budyschjnje a šu tam dostač ša šchwórtkětnu pšedpiatu 40 w.

Njedzela Łtuli.

(100 lětny narodny džen křezora Wylsena Wułšeho.)

Marč. 8, 34.

Ješuš džeše: Šchtóž dže ja mnu pšičněž, tón šam šo šapřeđ a wimí šwój křičž na šo, a křodž ja mnu.

Džen wošebiteho šwjedženiskeho wopomnječa je ša naše nemske křezorstwo pšičiňol a nam šo derje pšičiňej, šo tajki džen šobu šwječizny w dšakownym dopomnječu na wulkeho muža, kotrehož je nam Boža huada a dobročiwiočej wobradžila. Džen 22. mërza je šo 100 lět mityło, šo je šo Wylsem I., pruiški kral a uemšti křezor, šyn krala Šwedriča Wylsena III. a kraloweje Louižy, w Barliufskim hrodže narodžil. Daloko a ischerošo w Němžach a tež we wultrajach šo tutón wozny džen šwjedženizny wolebideže. Šcho pal je, šchtóž nam wutrobny jahori, šo šo tež my nad tym šobu wobdželinym, na wulkeho křezora žiwjenje hladadž a jeho wopomnječe wjes nami wobnowiočej? Še jenož, šo šo jeho šwjehelimi na wulčich wuspěchach, kotrež mejeješe na kralownych bitwischěžach, hdož wojowalše jako šobowony dobyčej 1864 pšiderčiwio danštemu ludež, 1866 na čěplich jahonach a 1870/71 w Franzowizle, hdož mejeješe šebi 18. januara 1871 štončiznje křezorštu trónu na hłowu štaičej? Woprawdže, Bóh knjes je jeho w tym wšchem wulzy jara wulčehnył wšech wjele družimí a wyškoto štaičej, šo budže šo jeho mjeno tež w bčhu pšičiňodnych lětrótkow w šlawinach šwěta jahnje šwědčej.

— Nam šo wjele bóle pšičileži, šo rospominamy, šcho je nam jako wěrnym křezorščinam był; a Bóhu budž džat, šo je tež w tutym wafunpanju šebi pomulł čěseže a lubioče ja wšchě čžahy štaičej wjedžal, kotrež šo rjeištcho a křašnišcho wušbchuje, hačž wulkotny pomulł, kotrež šo w tutych dnjach w Barliuje pšed křezorškim hrodem jemu poškwežci. Tutón šantže a špadnje w dolžim bčhu čžaha, ale tannym woštanje štaičej blyšchčatny hačž do tónža čžahow.

Šlota tróna je čěžta a čžičchži na hłowu. To je tež našč njebočžički křezor šloničž durbjal w dolžim žiwjenju, kotrež je jemu Boža huada wobradžila. Niz pšicho wjekele a hladbe šu puče, po kotrechž maja wječchowo a kralojo křodžičej, ale tu šo hušo wozny křezoršow namaka, hačž pola jednorych čłowjekow. — Jako bėše křezor Wylsem 8 lět star, knježachu šle čžahy w pruiškim kralowštwje. Šsarowny, křezjelacizny franzowški křezor Napoleon I. na to myšleše, pruištr móž rosbicž, a kralowštu šwójbu čžičchčejše na wšchě móžne waidžnje. Duž durbješe wón jako džečo čěłak a je 3 lěta dolšo je šwójimaj štarščimaj na palčožnych mješach pruiškeho kralowštwia pšedymwal w bojočej a hrošy, šo njeby šly njepšičerel šwój šly wotwohlad wutroňal. U kał hušo je šo tehdom še šwójcej šwěrnej, pobožnej mačđerju na tolenach modilł a Bóha prošyl, šo by tutón čěžki křičž wot nich wjal. U Bóh knjes wu- blyšča prošny šyňkizny wutrobow a wobradžil jim jašo měrne čžahy a špofojne žiwjenje. U jašo šo na wječchach čjorne mřočele pokáčachu, jako šo w lěće 1848 hamžny pruiški lud pšičerčiwio kralaj a kralowškej šwójbje špječejše,

a prynz Wylem dyrbjejske f kraja czékacz, so by ho w Zentzelskef ham pšydef swojim ludom wukłował. Tu rekaže tež: „Naprej ho jam“ a njeprominaj na šlócje a nježak tych, kotrymž by dobrotu a lubość wopofalsal. Gotze byhly f jeho wočovom padachu, jako widzješe a pšlyčeješe, tak jeho lud hanjeješe a ho na njeho pšichlóbjeješe, a jšto dyrbimy prajiej f tamnym czékzim a pšlyow a fchjžow polnym czšabam, jako na wojnštych bitwšyčezach žalobne hubejštw wo dšzjeješe, kotrej žhubote rany zylemu ludej bijachu! Ale Bóh je jeho žohnował, kaž porédko žaneho cšloweja, so bejše wišhdžom f doby-čerjom na jwójšy pšyčezšwimach; haj, so je f najwyššychim czšezčam pšychšol, kotrej móže cšlowej dozpyč. Ale wšhego je ho použijš pšofal: niz mi, ale tebi, Krnježo Božo, budž čzečš a džat! Nam wišhtim je šinate, tak wón po hoberšim bédženju a dozpytim wukłotnym dobyčju pola Sedana swojiej manželskef, kralowej, pšihaje: „Kašle wobročenje pšches Božu hnadu!“

Cšlowišt njeprichežel čhyšje jeho šahubiej a šanicječ, ale Bóh Krnjež je wišhtko f šepšimom wobročzil. A jako wón na wjersšku bšyčšezateje krašnojše a mozy šteješe, lubowany a čzečšewy wón swojeho luda a wón zšlycho šweta šhwaleny a wobdžjwamy, hlaj, duž šhfori jeho jeničški šym, našledniš jeho tróna a mozy, rještowš krons-prynz Wjedrich; a 91 lět stary šchěžšyž dyrbjejske ho na šimjerctš ložo šehnyčš f tym pšyčšwšwšedženjom, so jeho w najšpšychiš lětach štejazny herba bóřšy w šimjerčšj po nim pšidnižde, prjecz wjaty pšches žalobnu, nješahojomnu šhlorčš.

A wišhtke tute šhčije je Wylem I. f pobožnym pod-čacjom do Božeje njeawššlédženeje raby nješt, f wšeržamny pohladanjom na teho, šiz je ja naš wišhtičš šwój šhčij na šo wjaš, haj, šlócenje na šhčijú ja naš wumrjel.

Čšim wjersški šhčij, čšim bliže f Bohu,

W šhčijú pytaš nješčeja;

Čšiz f hřešdnej harje štaja nohu,

Kaj wot Boha ho šabeža.

O derje temu šawščeje,

Kaj šiz pytany w šhčijú je.

(3. hl. I. 452).

Šchro paš my nětko f teho wšimnjemy a jšto nam žiwjenje njebočšičšeho wukłeho šhčezora f watrobje wjedže?

Š přenja to: Wóh šezele šhčij na šlóbcho cšloweja, na wšpšeho tak derje kaž na něšeho, na možneho kaž na šlabeho. Ale to prajščenje, kotrej Žejuš šlaji, je to: Čhzešš ty ja mnu hieč? W tym leži wažnjowš, jo ma čhzeššew šiwobodom wolu, hač čhye abo niz. Tuto prajščenje paš štaji Krnjež šhrmštwš pšyčšo f nowa šašo na tyč, kotij čhzedža do Božeho kralowšwa šancš; a porošt, haj, najwjersški porošt by šlócenje byšt, kotryž šebi ham čšimječ dyrbješt, hdy bychmy nimmo njeho a f tym do našeho wšezneho šlajenja bežei.

Rebšdjomy jenoz na tuto: Čhzešš ty? Čšlowej móže po tajim čhycž abo uočžyč; w tym leži jeho wyššolčš, na tym paš tež wukł šamłowjenje. Ma tutyč „čhzešš ty“ móže a dyrbi ho wón pšobšhnyčš, pšches to paš móže ho wón tež šanicječ; pšchetoz my wšemy, špojnjemy, tak je pšches šamšnu wšinu w naš wišhtičš malo čšiljeje a šwjateje wole. Š druha paš widžimy f tuteho šlawa, so je Žejuš nam pučš f šbožy wofatal a po nim přejdy naš šchol. „Šhobž ja mnu!“ Šak lubojnje wón tu naš wabi! Wón naš nječja pšcherčezčš abo naš šhebačš, wón nječja nam něšyto pšičšičš, šhčozš je šiwontownje lubojne,

f wukłach paš šwowe a šranjazje; ně, šjawnje nam wón praji: moj šhob nješt loštš a tež wačš pučš na jemi dže pšches wjele žalobje a hubejštwu; šhčozš paš ho ke mni džerži, budže šbožny a pšchewojnje. Duž přerčš se wšhej matowšeru a malohšrobšojšju! „Žejú, přjedy džš namu tu na jemi!“

Porom paš tež nam lubojnje šlčije: Wjedž naš ham šwój pučš, Žejú, ty naš wucš! Wjedžšš naš po čzečšej čšeri, Daj trošhtš nam we žiwjej wšeri! Wotewš junu ham nječja wrota nam!

M. Ajencž-Wjelecaušf.

Šhčezor Wylem I.

Š 100 lětšwemu wopomnješkemu dujej jej narodó.

I.

Žato młody prynz, šral a šhčezor.

Jenje dte ho hiečšje w šwštych štwimnajš wodašt njeje, so na šolštam narodomny dnju pruškeho kraja a němškeho šhčezora w lubočšj, w šwšerčewš a šhšawončššj žyšt lud šiwoboczny štejt. A wšezje na našch lud dobnu pšichšim f tajšmu horšjomu džeje. Pšchetoz tute 100 lět — hu dyje čšmne, ale tež šajne a wošne lěta ja našch žyšt lud — a wišhtko, šhčozš je ho w tym čšaju wodašt, f wošobu našeho přemjeho šhčezora šwštwje. Š nim je našch lud šed ščot do nožy, f nim paš je tež ho pšobšnyč na rjany krašny hoca, na kotrejž něšto šiwoboczny štejt. Š nim je našch lud Božu hnadu a wóženje šjawnje pšches wocžomaj mšdšit.

Ale Bóh wón Krnjež wja tež teho muža, šatryž dyrbjejske to wšhtko wšončezš, do bošheje čzečšje ščale w jeho mšobčšj.

22. mšzja 1797 ho w Waršine našch ššonpamntny šhčezor jako prynz Wjedrich Wylem Lubwšf narodžš. Wón bečše 2. šym šchdomšiškeho pruškeho kronsprynza Wjedricha Wylema, kotryž paš bu hiečšew w tym šamšny leče našledniš swojeho šlawa na kralowšim trónje. Štarčejš swojiej džščiej w šwšerčewš lubočšj wotčšhujšejšaj; a šlóm mšy wodačš štarčejškeho doma wotpoczšewšče čšowty na jeho žyštym žiwjenju, a my jeho wšobšho widžimy jako rjany pšichšol šwšerčeweho nana w jeho wšobšje. Přemje štu jeho džščšatšma jo mšrne a wjekeje mšnyšhu. Wššy paš pšidnižčejšy čšajy šrudowanjia ja našch wóžny šral, wošbeje ja kralowštu šwštwim. Šransowšjo wot Napoleonom ho nšstš dobywowač. Wola mššta Žena Napoleon šruštš wššto šti. Napoleon čhyšče šrala do najwjersškeje čšhnowšje šabnacš. Kralowa dyrbjejske je šwšojim džščšim čšmječš — najprjedy do Šmšngšberga, šhčez wšne čššje na šhžny šhorčejš šhčori. Š šubowanjy šimjerčšew horčš macšerju paš byrhšachu džššy hiečšje dale wucšel wytačš — hačš do Wšmela. To bečše jrwšne čšajy. Šruštš šral dyrbjejske ho Napoleonefš podbačš a do jeho žodanjom šwšlčejš. Šlócenje je januarje 1808 ho kralowšja wšobš do Šmšngšberga wóčšj a hašle 1809 jašo do Šaršina šchšchšimju. Ššwšmna kralowja, jeho macš po tym čšššim čšajy wšay wšho žywa nje-wšwa. Młody prynz dyrbjejske 19. julija 1810 wšštš šimjerčewny šošu šubowanjewe macšerje štejecš; — wón wšobšče šejne šimjerčew šščšenje. Tak bečše jej rwdjenje wo wšamny šral žiwjenje pšichšolššto a potom wón wššje šlatajo na šolena wšče a f šoržamny špšššem ruzy ludej njebočšičšewš macšerje macšerje. Tajš šobšžim bečšy tak ušlšny šimjerčš w jeho mšobčšj.

W lšče 1813 ho Šruštš w šwštwu f Šwštrššej a Šwšowššej pšehčšewo Napoleonefš ššchšnyču a jeho f hory jeho mozy dele štorčššew. Žato jeho naj w šapčššatš 1813 šwój lud wšolaje f tutej wšiwobodnej wšojnje f tym šlówom: „Š Šobom ja šrala a wšamny šral;“ by młody prynz najradšje šobu čšahnyšt, pšchetoz wón bečše wššob šahoršny ja wšerčšmno wot swojeho džščšatšmwa šem. Wóh džš bečše jeho tež f temu pošajšt, jo dyrbjejske wukłe a wažne wšojny wječš. W pšichšobnym lšče bu jemu tuto horze žadanje wšpšejenje a wón ho šhčž 20. mšchoš wššja f bitwje pola Šar—šur—Šude jako šmžštš nješobajny wukł wopofalšwšchš přemje wšimlanjenje — želešny šhčizš — došta. Šchdom wón tež přeni ščezš mššto Šaršš wšobšada a f šoba šwšojeho nana do njeho šacšajny. Ššo domoj wóčššwšajš bu młody prynz kon-

finiturowany. Wón to wo wojefficki a druhich wedomojszczach wótaje dawo wudobrowotnjelcye. W lécze 1829 stupa wón do swjateho manojfstwa je Sackho-Wéimarskej pryncychni Marzu Luizu Augustu. Wj hmy wicichy bjhjcheli wo tym sbozowanzu manojfstwju, forcéj téj swjéreci wutrobie nimalo 60 lét hjednoéci.

7. junija 1840 jemje jeho nan, a bratr Bjedrich Wylem IV. na pruski trón stupa. Doležj pak tón zamch dječji njeméjsche, Wylemje jako hercge tróna „princej Brunkeje“ narjésmuchu. Wóhu žel jeho bratr praweho dára njeméjsche w tamnym njemérmu cšahu léc 1848 hnježerjwo frucej w rutomaj džežecj. Pruncj Wylem swojemu bratrelj w tych cšéjskich dnjach swjéru f bolej stejehje, ale runje to bë ja njeho j njehbožom. Pšchetoz štožšajicé bromadny lud, forcéj mlodeho pryncja ja rošbudženeho fruteho

1871 faž ja našel lud, tak téj ja tehdomnjehého frala Wylema béhje 18. januar 1871. Tehdom ho tamna bafja dojednli, forcaž jo wo tšezorje Warbarohj powjedohje, jo wón w forje Kuffhauiter wj čšajajo, jo móžt jajo jako njémst tšezor wotwéžj. Štož též tšezor Warbarohja wot mowych štamp njéje, ta wupl w tutéj bafjy wuprajena ho 18. januara 1871 dojednli. Najše ludy ho jebnožicnu f njémstemu tšezorjtomu a pruski kral Wylem bu njémst tšezor. W swjatočnej hromadžjine w Wefaltes ho tón wožny štut doznaja. To béhje narodna hodžina njemého hjednočenehu wóžneho kraja. A šhto je, forcéj je tónle štut doznajoč. Najš njelapomniti tšezor Wylem — a jemu f bolej jeho fanzler Wismarf, na forcéž jabyž njemóženu, hdyž jo tšezorje Wylemje režjimu.

Wózne a hylne béhje njemé tšezorjtomu štamplo. Štofo pak jo wo to jednahje, tón nowy tuar na dobrym jakožtu wotnojerdžjé a štatsowanje wutwaričj. Štož béhje to hžjo wulle žohnowanje, jo béhje nam w tšezorje Wylemje twarški wučhr našehého njémsteho tšezorjtomu wotbradjen, jo teho runja wofšewita hnada Boža, jo béhje tón žanay muž f temu powoštay dohje léta hšehjeje nowotwarjene tšezorjtomu ham wodžjč. Šewoj lud w méré wofšewjéčj, wofšewite wofšewjéče štrowe a prame wutwaričj béhje tón nadawm, forcéj je f wulkej swjénožicu dojednli. Ša wofšewite štany méjehje wutrobu a wofšewitum čhajehje pomohče; wofšewje ja džežecjerjwo je ho šwéru starač a f tym šatowanaj, forcéj hu ho f šidj položjenu wubate, je wón naštor dal. Wón méjehje, njehku šmilnu wutrobu, forcaž njir: hwojichj pobdanow šobu čšajehje. Někotra hrdna wutroba, forcaž hebi žaneje rady wjazj njewjedehje, ho na njeho f proštnu wotwoczi. Čušto bychu lubjo, hdyž by wón njmo žé, f tajimi proštwamj šeweli a ješli jo by tajta proštwamj nekaje pravo méta, by též tšezor rad lubje ponhal.

Šezor Wylem I.

muža inajachu, w njm šadžewt dojednjenja hwojichj žadanjow pšnacnu a čhajdu jeho wotštrawicj, haj wón ho šamo do jeho hrdna dobychu. Duž durbjehje tón šwérmu muž runje na hwoim narodnym dnju 1848 do Zendželšewe cšewjéčj. To béhje hujbenj dšat jeho luda ja jeho hwdéne džečo a ja jeho wóžjicnu lubojč. Šafte podoblich njedželach wóžjehje ho jako domoj wotwéžjč — ale Wóhu žel tehdom hšehje f molom wofšewjóm w našichm wóžjicnym kraju mér njebéhe. W Wadenškej béhu štožšarjio hnježerjwo na ho tormyšti a Wadenšti wóžjowoda béhje cšewjéčj durbjaj. Šhto móžehje pomohče? To béhje jedny hšób; To móže jenoz prync Wilem. Wón móžt pšehčjzjwo štožšarjom wuwjedje a ja 6 njedžel béhje štožš podtlačjenu a Wadenšta méjehje šajo hwojeho šareho hnježerja.

Dužj béhje wón 3 léta hwojeho šoreho bratra w hnježenju šastupowal, wón po jeho hmyrecj 2. januara 1861 na jeho mésto stupa. Tón prync béhje pšehš wšehelate pšehowanjia hwojeho dotakneho žjwjenja wot Boha štatsowanje berje pšahjotowanaj ja to wulle powoštanje, ja forcéj béhje jeho Wóh na wječzoru jeho žjwjenja wuhwošt, jo by doznajo, štožj béhje Boža rada ja našel lud a wóžny kraj wofšewmšla.

Wulle a wožne štuffi na njeho cšakachu. Tši wóžny méjehje wón wjéčj. Zete wóžny, forcéj wón jako ryžerški kral a našonjenj wofal fraknje pšewjedžje, méjachm wullu wožnojčj ja našj wóžny kraj. 1864 stejehje jeho wofšto w Schleswig-Dolšteinje a 1866 w Čšéstej na bitwójedču. Najwážnjšda pak béhje ta wullu wóžna 1870/71, forcaž wóždite ludy našehého wóžneho kraja pod jeho wóždenjom pšehčjzjwo Šranzowicéj wjedžjchu. Pšehš njw móžehje ho žedženje, forcéj béhje wjele wutrobow štlatofotéj najwélmto, ho dojednlicj. Ša wam njeterjeham wo wóžnje hanej powjedče, pšchetoz na njw hu naš 25 létem wopomnjehje dnj tamneho wóžneho cšaha šafte pšehed štátkim wóžéjo pošalate. Najwážnjšchi dšej w tutymaj létomaj 1870 a

šehčjzjwje na tym ležehje, jo by hwojemu ludj mér ššeršaj. Wón wšajehje pšehčjzjwto druhich europšičich hježerjwotom, faž dalato ho to hodžehje, Š Štalškej, forcaž béhje pod kralom Wiktorom Emanuelom jako štraleitow nowe potražjca, hujaj wullu hwojč pšehčjzjwta. Tashi pšehčjzjw šwajč hajejedje té f Awštrijškej a Němowškej. Wofšewje ja tym stejehje, jo by Němšta f Němowškej w dobrim pšehčjzjwje šjednočjena wofšata, jo njehy f žajne wóžnje bjež tutymaj šudomaj dohčto. To béhju tehdom krajne šnanjehja njemta, hdyž jo čšj tjo najmóžnjšchi tšezorjwo šwéta, njémst, awštrijca a rufšowšči jako dobrj pšehčjzjwo šetacnu. A to též nam našehého šubowaneho tšezora jako šubowanjia méra pošatuje, jo wón na pšehjnjehje našehého wóžjta džežehje, jo njehy šjanio Šranzowšta hebi hwdéna, šako wofšaj wóžny bjež nošel lud čšajnyčj.

Tak wiđejeće wón i radosjeju, kak hčezorstwo tije a rožeje. Ale tež horjo a žuboda pšhidńdžejeće.

Dwóhjo hč mordafkej ruzy pšhecziwo njemu šbėhnyščaj; ale pšhes Wožu hnađu bu wón jaskowany. Rječdu hač jo jemu hčluczo žiwjenja hrowajeće, durbjeće hčhčeje wiđeć, kak jeho

Šhėzor Wilem 9 lėt starý.

lubowany hyn do cžkajeje hrowaje padže, jo žana nadžija njebėdže. To bėdže cžkjo fa starcho hčezora, hynj durbjeće hėbi prajicj, so hu tež dny lubeho hynja, na kotrebój bėdže i wulfej nadžiju hladał, krotó woinerjeje. Ale wón tež tu žubodu i wulfej ječerpinowožu njebėdže. Jato wón 22. měrca 1887 hynj pochlėdu 90lėtym narodny dženj hynjejeće, nještejeće jenož našch žyly lud i džaknej wutrubu jemu swoje pšhejo pšhed jemu thruowu; nė žyfa Europiska bėdže jastupjena; 85 wječorow jemu hynjeje wutrubne šhobowšedža wrowajicju. To je dobre depofatno, ičto je hčezor Wylem był a dowojak a kajte plėdy je jeho lubojej k mječej na wječora jeho žiwjenja hynjala. (Štónozenje pšhidžodnje.)

Wišćelate i blišfa a i daloka.

Wišcy jara hynječelaza je powjećj, jo nėtto twar Maczičjecho domu ho w bližichim cžahu šapocnje, kaž je ho to w hstownej šhromadžišnje Maczičje Šeseršteje hřidu thdženja wobšamlyto. Štury ho nadžijuwoje jastubny kamjeń tydžja a potom ho tež wėdžeje twar hynowom šapocnje. A hdyž našdu Šeserba wiđža, so ho narodny twar se jenje šedho, potom tež wėdžeje hčhčeje hrowajicje hynje dary nam wobradžija.

Wišcho saho hčhšcywo, so na hėrblich wučerjacy w našichy Šeserbach pobradnje. To je jara hřidny, pšhetoz to je tola najpważnijše fa najše hėrbile džėćj, so hynj wot hėrblich wučerjow rošwucenje dołtate. Ale hėrbly štarihi ho wudawow boja, kotrež na nič cžafaja, hdyž hynjoch hynow na šchntu dadža. A temu pač mamy tola towariczo i pomozu hřidowajece młodošće, kotrež se hynjejej wopnjery hřidom štardim i pomozu štėj. Ale kaž ho šda, je ho w našichy Šeserbach šapomino, kajtu wulku wožnoweć na tole towariczo fa pšhidžod našedcho luda. Wišetoz hdyž wiščaj tole towariczo po hynjoni nadawtu a famozicju štuticju, kaž wředny, wome tola tu hynit kaž ho šda w cžahim kucžitu wot Šeserbow malo wobhėdžowane štėj; pšhetozj ruzje famozicžicji Šeserba, kotřj hėrbli ruzje tutenu towariczu a i tym pšhidžodj našedcho žycho hėrbiteho luda lėho powhač, ho malo ja niu pradžaja a njehu žnawo ani hřobitawu towariczu. Duž lubi Šeserba nješobnžny na tole waznje towariczo; pšhinoišk hřobitawo na lėto njewucziwi wjaqy hač i hřiwu a ičtož cže do teho towariczu jastupicju, tjeba to jenož hynowemu hynjeje duchowonemu wosjowicj. A njeje dobre duchowne jastaranje našedcho luda našlėpšče rikowanje fa pšhidžob?

Wulktotnje hdyže ho wopomuzicžiti džen štłėtnecho naroda hčezora Wylema po našchim žydim woznym traju hynjećicj.

W Barliuje budža hč wjelechojo nimalo wšchitščy statow jeńc, so hynj i hčezorow tutón wazny džen hynjećiti. Na hynjedenskim dnju na ho pomit hčezora Wylema w Barliuje hynajotcznje powhynjećicj. Wse wšchitščy Wozich domach budže ho njeđelcu we předwónajach hřomacju na hčezora Wylema I. kotrebój je Wob našedemu ludož pšhčak, so by narodny našedcho luda hředocžit a naturalni šah nėmše hčezorstwo. Žow plačjo to hřowu, kotrež bėdže tež to hřowu našedcho lubowanecho hčezora Wylema I. „Wob bėdže i nami! Žemu budž cžekj!“

Bože wobarnowanje.

Šhudy muž i M. ječehowaje powjeda: Šak hřewu hėbi Wob tón knjež tež na hynjeje najshubdže džėćj myšli a kaž je jim wosheje w hodžinach hřytowanja blisťo, hynj pšhed krotkim hřonit. — Šapozčak štmy budž i wulfej fabricki, kotraž wjaqy njebėdžeje i wjele štami džekacerjow, hč njėchdu i wjechda žonu a džėćj, i džėta pšhčecjenu. Džėto přtajo wot jenedho mēta do druhcho cžahach, hynit do wulfej myš, našhownich pač tež, kak Wob tym hynjoni hnadnje pšhejowma.

Žedny džen fa hředny a hřodny do jenede wšy pšhidńdžec; ja do rjanjeje hčje to bėdže fara, kaž pođšichjo hřonit), hstupich a wo jiwine powocziwjene dnje klapach. Ničto nještahelchje; ja džech wón a cžatach, hač nėchto pšhidńdže. Wišitko cžijaje wotia, ničto ho nještahče doma buć. — Tam pa wišajče koty cžahnit i rječalom. Za wječoh powoty na cžahnit hladač. — „Wmi jón rucže!“ mi hřoh do wucha ičepataje. — „Potom bėž, ičtož moželaj, pšhedaj jón židej a tebi je pomhane!“ — „Nė, nė“, we mi wotaječe, „tak mođ hč i tajim hředom duđhu wobjećicju.“ — „W tymle cžėštim bėdženju bėdže mi, kaž by ho na dobo Wob luby knjež i mojmaj štardimaj a wučerjenj bjeje miuje a tón cžahnit štupaj; ja ho wottorčech a i cžidcho doma hřwatač, kaž hřetje možach. — W hřuhodnym twarjenju ho woprahajach, ičto to i tež přednje hčjeju je. „Přednia?“ ho žona młodeje hohcy, kotraž tam jeječeje, woprahča, „njejnu twoji knježa domach?“ „Nė!“ ta uštředžona woinowitwi, šaracjery hu do M. ičiti a ja hyn jow kulf štėjo wostata!“ — „Duž džėće tam hynow“, ja i tež džomny prajach, „ja bėch tam žyly štupit wó štawje, Wb džė ječe wchitko wocziwjene wostajita. Za Wab pšhocy, nječuziczo to wjaqy! Tu dž mođto ho ničto hřadnje a potom Wb nještahčeje jenož to pabuchšitwa na hředomniju mēta, ale tež teho nješobowoncho cšlowjeta!“

Dale ja ničo njepřajach, ale ta žona nje pšhečelndnje j ičdu a pšewom woshečemo a jako po hřynitw ta hōža wón po hlada a pšewadaječe, so je w farje wišitko w rječje, — kaž džatowach ja ho w cžahim lubemu Wobu, kotrež njc wobarnowa, jo njebėdy pšhes moje šamozenje hřytowanu.

Nėštjo i rošpominanju.

Je twója wšedna molbitwa podobna molbitwam Šelshonym?

Zališje dary fa wbohe armeniske hřuty:

M. M. w B.	3 hr. — np.
M. i Šeščiz	2 " — "

Š Budeštjaniske wošady;

Michał Šrnjshwiza i Wulfič Dehčez	2 hr. 50 "
August Nachwož i Wulfič Dehčez	2 " — "

Wšchjo hřomodže: 9 hr. 50 np.

W mjenje wlohich hřytow ho wutrubny dšak přaji
Š. Gólcj, farcať.

„Pomhaj Wob“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež **wšchėch pšhedawacnjach**

„Šeserb. Rowin“ na wšchach a w Budyšchinje

dostacj. Na šhtwórcj lėta plačji wón 40 np., jenetliwne cžizka ho po 4 np. pšhedawaju.

Pomhaj Bóh!

Cyklo 13.
28. męrza.

Lětnik 7.
1897.

Šerbske njeđzelske łajpenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Šmolercyž knižničičešćetnu w Budysčinjce a šu tam dostać ša šćhwóćlětnu pšchedplatu 40 mp.

Njeđjela Łátare.

Rom. 5, 6.

Duchowny rěčesjeje ſ mužom, kiz dješe: „Š zyla ſo mnu rěčesjez njeterjebacze, wy mi tola pomhacž njemóžeje.“ „Ně“, duchowny wotmoltwi, „ja to jawěšeje njemóžu, ale Ješuš móže wam pomhacž.“ „Ně, ně“, beiche mužowe wotmolwojenje, ja šym zyle bješbóžny cžlowjet, mi ništo pomhacž njemóže.“ Duž wša duchowny bibliju a w lišeje na Rómščich 5. řaw namařawich ſ porštom na 6. šćhwěcku potařuju dješe: Zowle, cžitaježe to! wón cžitaješe: „Šhryšćub, jako my hišćeje šłabi bečhny, je po tym cžahu ša naš bješbóžnych wumrjel.“ Šawojimaj wocžomaj wěričž njechaješe: hišćeje juntročž cžitajaz wošpjetowalše: Šhryšćub je ša naš bješbóžnych wumrjel — to hišćeje ženje w bibliji cžital nješhym. Jeho ruzy šćhepotacž počešidtej a šłaboto hnuty, je šyřłami wocžomaj dješe: To nješhym šebi myšlicž móhł, šo nje Ješuš tał łubuje!

Šo Ješuš naš tał wuzly jara lubo ma, šo je ša naš bješbóžnych wumrjel, wěmy a wěrimy, to našca jenicžla nadžija w žiwjenju a wumrjecžu wořtanje. Wšćetoz tón šwěrný Bóh w njebešćach, kiz nam pišes profetu prajecž dawca: měnišž ty, šo ja šwobodanije wam na šmjerczi teho bješbóžneho, a niž wjele wjazy, šo by šo wón wobročil wot šwojich pučžow a žiwju by? — tón derje wješo, takje šłabe šćworjenje šny, šam šwojeho šyna njeje pišepušćešil, ale je jeho ja naš wšćitich podał. A tola,

njeđyrbial kóždy šćhešćejian w pošnacžu šwojich hřečow hłaboto hnuty, kaž tamny muž, wot tajšete łubocze, ſ zyleje wutrobny džatonjenje škwalicž:

Kajtu łubocž wopofařal,
Bohlecze, načž šbóznik je,
Kał wón cžepi wšćitko ša naš,
Ššame na šćhiž pišćibicze;
Dacž do pošćednije kapki
Wšćelije tam šwoju trej!
Praježe, praježe, hacž ta łubocž,
Njepodobna łubocž nje?

Haj, Šhryšćub, jako my hišćeje šłabi bečhny, je ša naš bješbóžnych wumrjel. Wšćes Šhryšćubowu šmjercž šmy wumoženi wot šwojeje šłabocze, wot poklecža hńěwa Wožeho. Wšćetoz bješbóžny je tež šłabny; bješbóžny je wotročil šwojich šamřnych žadoćejow; dolež bjes Woša žiwju je a Wošu nješłuzi, dyrbi šwojim žadoćčam šłuzicž, w kotrychž mozy šteji; dyrbi hičž, hđež budže wot nich cžehnjeny a wabjenje; wón žaneje mozy wjazy nima, šo by jim napušćejow šćupil; šćužnije tež žaneje wole k temu wjazy nima. Bješbóžny napošćedu tał daloko wšćiđnje, šo ničež wjazy njemóže, hacž šćetoz hřeč šebi žaba. Wšou je dožnik šwojemu cžělu a wot šwojeho cžěla wotwiřuje, kaž dožnik wot cžěrnika.

Alle šćrownyšny prawje, kajtu šłabocž škwajaz japošćitow jow mēni. Wot Ałegandra wuřkeho šo powjeđa, šo je šćoržil na šłabocž cžěla a na wotročowniřtowo, do kotrychž cžělo cžłowjela pišćinješe, kotremuž šo wotpočowacž a špacž

dže, hačz rnujež je duch hotowy dželačz a skutkowacz. A wot swérneje džowki šo powjeda, šo plašafše, jako dyr- bješče to nanoweho šmirnieteho loža k wotčubej pšičinicz; jejina dušča bė potna srudoby nanowije šmirerže dła, jejine cželo pak hebi ješez žabašče; to šo jej njedostojna wěz bycz ždašče, tajta flabofez teho cžela. Wšezče pak tuta flabofez teho cžela žadny hrěch njeje; pšičetoz wot tajtše flabofezje tež wěrjazny ščebelczijan, kaž dołho w cžele žyny je, wo- šwobobženy njebudze. To drje je wěste, to durbji kšče- Źezijan je šwujatym japošchtolom wobojce mož; hłobny bycz, a napšicejny bycz. Ale po tšjoch dnjach čyapšče šo tež tym 4000 w puščiznje ježez, a tón knjes jim to šo što njewiša, jako by to njednchowne bylo, wjele bóle jim naščyžči. A jako bėchu Jezusowi wučomozny na šabatnym dnju hłodni a počezaju tšobz tohačz a ješez, jich Jezus teho dła njewšwarješče, ale jich žamolwi a šafita. Wšahak je wo hłobny byl w puščiznje, jako bu wot čjerta špytowany. A w Wolgacze na kichžy, jako to cžezke dželo wmožjenja doktorješče, šmėrom wujna: mi dže šo pičz.

Tajta flabofez teho cžela po tajšim žadny hrěch bycz njemože.

Ale druha flabofez teho cžela je, kotraž je hrěch, to je ta flabofez, w kotrež cžlowjež hrědej šwoje štanu po- dawaj, šo bychu bróujte byle teje njewradowežice; to je ta flabofez, wo kotrež pišane šteji: cželne požadanje je nje- pščezelstwo pščezčizno Bohu. Wšech tajtu flabofez čžlow- wjeł do wotročizowitwa teho cžela pšičiudže, tať, šo je potom žadofez teho cžela, žadofez tych woczow, hordofez teho ži- wjenja možnišča, džiči teho woła. Hačz rnuje je duch hotowy, cželo flabe wostanje. Še šwujatym Pawolom durbišč wujnacž; ja wem, šo we mni, to je w mojim cžele, njebudji niczo dobreho. Wšchetoz tu wołu ja derje mam, ale šo bych dowołaj to, ščtož je dobre, to ja njewamafam. Wšchetoz ja njecizuju to dobre, kotrež čžu; ale to šle ja cžizuju, kotrež ja nočžu. A dofelž pak, ščtož ja nočžu, cžizuju, dha ja nėt w njecizuju, ale tón hrěch, kotrež we mni bydli. Kamafam teho dła, hdyž ja čžu to dobre cžizujuč, to tym šalonju, šo to šle pšiči mni wišy. Za wšahak mam špodobanje na Božim šatonju po šnutešowitnym cžlowjetu; wišju pak druhi šakoi w šwojich štawach, kotrež šo pšičezuju šakonej w šwojež myšlji, a jima mje pod hrěchow šakoi, kotrež je w mojih štawach. Za hujbenny cžlowjež, ščto čže mje wumozž i teho cžela teje šmirerže? — Čaj, drubny drje by cžlowjež rad wušwobobženy byl wot tuteje flabofezje teho cžela, ale njemože. Stary po- žohnowany pšičes hwoje škutovanje na polu šnutešowitneho mišionitwa derje šnaty pėdat Gofner w Berlinje wěšdy pola dželačzerjom nimno dželše, kotřiz hašu i kamjenjemi požabžachu. Duž jednu i nič šwoju palenzowitu blesku pošibuju a Gofnerzej pšičipi. Tóu pak jemu truceje do woczow žłodajo dželše: „ja šimim pičz, ale nočžu. Ty pak durbiz žłofacz, tež hdyž nočžešči!“ „Ščto“?, tamny šawola, „ja bych žłofacz durbjal, tež hdyž nočžu! To by mi bylo!“ a šwoju blesku wo kamjenje cžimim, šo na traci roščleza. — Ša nekotre dni wječor šo nčchtón wo Gof- nerowe durje kšapaje. Wotkacz tamny dželačez šelješe. „Knjes dndowny, pomhaječ mi“, tať dželše, „wy šeze pražije! ty durbišč pičz, hačz rnujež nočžešči, a ja džach: to by bylo a čžuch šo wozpřitwa šđeržez; ale jenož trótte dny šim to wntal — o to bėchu žakotne dni! Wjazny wntacž njemožna; ja nočžu pičz a durbju pičz. Knjes žarawo, wumozže mje, pomhaječ mi! Gofner hntowto

hntu pšich tatum doškušom teho cžela šelješče, potom joho na teho jeniczkeho wozmožita Jezom šhryta wšafafše.

Wóz našča dobycz njemože. Wš hmy i njei žara flabi.

Ženož, tohož tón šim wušwobobdži, tón je prawje šwobobodny. Wščezčizjeno pak šim wušwobobženi pšich teho knjeja, kiž je našče flabofezje na šo wšal a je našče šhorofezje njekš, kiž je našč doth šaplacžil je šwojež šwujatej brodej trawju. Wšdu je ja naš bješobžnyč wumrjel, šo bydnym i Bohom šjedunaji byli, tón bieshrěčnyč ja naš hrěčhidnawo, tón cžimn ja waš njecizujnyč, tón wichehomozny ja naš flabofyč. Nėt mam wodacze hrěchow. Duž šhwajajmy k njemu. A hdyž tež wujnacž durbimy: ja wěrju, šo ja šam je šwojeho rojomu abo mozy njemožu do Jezom šhryta mojeho knjeja, wěricz ani k njemu pšičuju, dha wšah šwujaty duch, duch teje mozy, naš nami džela a škuturje a nam pomha, šo bydnym pšichow wěčezičke kroczele cžizuje mōhli na pičzu wušwobuzčenja. A hdyž wot bješobžnyč pišane šteji: wotit njamaja žanewo wera — nėt wulki mēr je bjes kšga ja tuch, kotřiz wěrja a šwoju nadžiju štaja na teho knjeja knjeja, kiž tež wot šmirerže wumozže. Wšchetoz dofelž šim prawu cžizjenu pšich wėri, dha mam pošoj i Bohom pšich naščeho knjeju Jezom šhryta, kiž, jako mi hiščezje flabi bėchmy, je ja naš bješobžnyč wumrjel. Šamjen!

Nada-Wudysti.

Šhčor Wylem I.

Š 100 čłčnumu wozpomnjenštemu dnjej jeho naroda.

II.

Šhčor Wylem I. wozojny ščebelczjom w žiwjenju a wumrčezju.

Wobčas žiwjenja naščeho šhčjora Wylema by njebopolny byl, hdy bydnym na to njewpominji, ščto bėdže ta šnutešowina mož jeho žiwjenja. Wšdha jeho hynotič želče w jeho wozmožotič. To bėchu te forjenje jeho mozy pšiči jeho wazyma a žohnowazym škutowanju ja našč lud.

Wot wozboženju staršezje w bohobojnišotič wotčezhejenu, šam pšich srudoby we wutrobie wostnuwěrjenu, wón w ničim durbšim, ščisa we wutrobnym tomatwěje i Bohom šwoje naj- wuščješče špoženje a šwoje wěczne šboje njewšafče. Še šwojim beatron pšich jeje njelješče wón ja hčto šwojeho žiwjenja: „Ša a moj bom, moji čžemjo temu knjejež šknjež.“ Što jeho bohobojnišotič pšebdžič tež jeknje a šranje to šawne šlabenje, kotrež je 18 let šary pšiči šwojež šonšimaznyč wozpotožič: „Ša Woba čžu i njelabozajm dowerjenjom noaricz, jemu wščitno wozczicz a w šamej wěrje do jeho wobzenja hebi šrodumny myšl šđeržez pšacž. Ša mojeho Woba čžu hebi wšchudjom myšlčič, na njeho šo we wščitnič nalezčozelnyč wotčezčič, a to durbji moja šłėdta pšičižłdnofelč žez w modlitwie moju dušku i nim šjednocžič. Ša wem, ja ja bjes njeho niczo njepřim a niczo nje- šamozu. Moje mozy šknješča woztremu škej. Ša čžu teho dła bjes pšičefacžja w mojim wozotanju škutowacž, mož čžab nap- šerje nalezčez a tať wjele dobreho cžizič, kaž šamozu. Ša čžu šprawnu a wutrobnu bohobojnišotič pšičezuju wščitim cžlowjetam tež pšičezowu najniščim — pšichot wotit šu wščitny moji bratja — šđeržez a wobšowacž.“

Njebšoboznym, kiž moju pomoc pšajaja, abo wo kotrežč hewal šhony, woškeje wudowom, špřotom, šetaczenym mužim, kiž šu šatej špřerit šknježili a tuch šwojich w ščubojte šawotšojiti, čžu ja pomoznič byč. Mojeho wola, naščeho škala, ja i woz- cžezkowazej lubozicju šwujaju. Ša jeho pšičitanje šwobodlitwe wozpřuhdam. Šonšojam a wozjadam šata šo we wščitnič šknječach wozdžimam. Wozžimki šrawezje, mojeje njebocžezješče maczerje, durbja mi njelapomnitne wostacž. Mojemu bratřej a špřotam pšičuhaju beatronštu lubozč a wščitim šawom šwojše, do kotrežč pšiči- šknječam, šwčne wodacze. Wšchitnišotičke šknječ čžu i dupšom dojelacž a mojih podbowan wšah šwujnje na jich pšičižłušč-

wojeje dopomniće, ale jim tež i pšehčelnej dobročiwioleju na-
wšedčezno žiwjeće." Teke słowa h'u jemu h'wjate prawidło ta jeho
žiwjenje wołate.

Wšitki a h'ewaske mějeće na h'wojich wučezowanjach stajice
pšči hebi a je h'ufo i tutyž h'iwow troješt a móž čezpát. To
bibiće w Gwateinškej pačoty wón to słowo napíše: "Wola Woja
je moje šloje, moja čezje; ta šłata mojeje h'iwioleje, moja nadžija
h'ieji "Woju" (XII, 62, 8).

Kšezor Wštem mjely něčo wazneho šapozwał, hdy go njehy
prijedy w modlitawje je h'wojim Wojom poročwał byt. Do a po
wulkšch podobawch go r'woje h'wojice stajiceju h'edot. Te wulke
šłak, kotrej wón dołozjo, wón ham hebi njepřezpiti, ale šłajice
Woju. "Kajše pšehčenjenje pšhes Woje wođenje!" tak h'ieji
w jeho telegramu po dubawte b'itwje pola Sedana domoj pšofšawan
a jako ho wón je h'wojim Wojom i wojuj domoj d'ezjež, d'yrježe
ztyh lud i nim najpřezje Woju temu K'wjejeje čezje dač. Šato
hebi wón hekal do h'wojim pšehčezno ž'ezowjowam wopřofšowalče,
praji wón to frátke słowu: "Woža wola ho ž'anje." A w m'erie
b'ieže jeho najwšyšćelna šłaročje, io by ludej w'eta š'ezjana byta.
Šdžyž wón tež h'inal w'ezjowaj pšehčelneju napřezčezno šłupi, b'ieže
wón tola jako ewangelšti h'ieješćian h'iw'ny šaktat nateheje ewangel-
škeje z'ytawje. Šato juntč'ez bańž hebi h'w'ri h'ezorej pšičac:
"Kšžy, h'iz je h'w'ratu h'ieješćenju došlat, na něštaje waldenje banjeje
h'iw'šća," tolu jemu wotmołwi: "Ewangelšta w'era, f kotrejž ja a
w'etšćina mojej podobanow ho w'uhajime, nam njedomoli drushego
h'edwita h'ies Wojom hač natehego K'wjeja Žejom K'hwita pšči-
w'atč. To pak imje njewotd'ezje, i tyni, h'iz nateheje w'ere njehju,
w m'erie ž'ny h'ez."

Šeho pobožnot'ez ho w jeho z'ytaw ž'iwjenjeju jako wołata.
Šeho pšehčelne waldenje, jeho poněžnot'ez a jeho h'iw'ot'ez
w dopjeljenju teho wulteho a čezheho wopewelana b'edju r'jana
p'uda jeho žiwjenja. Wšon b'ieže h'w'ery d'ez'ezet, p'ewi h'iz'obnit
h'wojeho šłata. Wšdže hač do nozy by ho lampa w jeho ž'iwu
h'ezje wón d'ez'elče, h'w'ez'elča. Š najw'etšej h'w'edimot'ozje a
pšiwot'ez ho wón šłaroch a h'iwu lud. Šaj h'iejeje na h'wojim
h'iw'etnym tožu wón to słowo w'utawji: "A nimam šłwile h'w'ozny
h'ez". Šaj my w'etny, io je h'ieježe na h'wojim h'iw'etnym tožu
i h'ezepotajez r'iku h'woje podpřizmo h'w'ody wazneho wultwa napřizal.

Wozlednje podpřizmo njewozćezneho h'ezora Wšlema.

Tuto jeho podpřizmo l'ubym čitarajm wo wobrazu tudy podobam.
Šaj je ž'ny h'ud, tak je tež w'určej. To b'edje 8. m'erja 1888.
Šeho k'onz ho h'ieješe. Šato dw'oršči p'edat šłogel jemu tón
h'endj praji: "Njeb'oi ho, pšchot'ez ja h'ym čje wumóbl; ja h'ym čje
i w'ojim mjenom wale; ty h'ij n'aj", praji w'ezjož: "To je rjenje!"
Šato d'chowim d'at r'ez'elče: "A ž'ewm, io mój wumoznit ž'ny
je. K'hwitaj je to h'orjetawjenje a to ž'iwjenje", h'ezor w'ob'ručje:
"To je prawje!" Wšči tym š'w'radim: "K'wjeje, n'ek p'udšćich
wojeho wotroč'ez po w'ojim šłowje im'ezom, pšchot'ez mojej w'ozje
šej wojeho šłožnika w'iz'elaj", io jeho d'z'w'la jeho woprašča,
hač je to rohpim; wón to w'ob'ručja a te w'opšednje šłowa w-
h'iz'owalče: "Mojej w'ozje šej tw'ojego šłožnika w'iz'elaj." Ša
malu šłwile h'ezor ham wot šo praji: wón je mi je h'wojim
mjenom pomat! Šo h'w'izyž w'ot'uz'iwšči praji wón: "A h'ym h'ud
m'el. Šo b'ieže w'opšednja h'w'ot'ez'iwšćeznoje w'omje." Wščo d'ž'ite
to na jeho h'w'ot'ezje h'w'otawje, kotrejž jemu pšehd jeho d'uch šłupi.
9. m'erza d'wita l'ubowaneho h'ezora pšehw'oz'ezna wot d'nowmehu
ž'ohnowanja čehnišće f h'abnanu w'ezneho m'era po d'atim h'w'oznim
ž'iwjenju. Šak b'ieže lud jeho l'ubowal, ho p'ofala, jako šłubna
wopřezje wón h'iz'elče do natehego w'ozneho k'raja. N'ek z'hy
lud šteječe w h'abokaj h'udobje ž'anjaja pšči rowje h'wojeho

horz'obnowaneho h'ezora i tym w'určezom: "M'ej ty d'žat ja io,
šchot'ez h'u ja naš, ja natež z'hy w'ozny k'raj šłurawal a dołozal.
T'woje mjeno nam njep'apomniće w'ostanje." Šo h'ny temu h'abowaj
h'w'etny, to č'hny w'ozno p'ofalčej, h'w'ozno na 100 l'etny narodnym
h'udju jeho naroda šteječozimj f h'w'oznym w'otawimjanju jeho
ž'iwjenja. Ale my móžemy jemu, kotrež je nam Wšb p'ofalč,
d'žat w'oprašča, kotrejž ho njemijne i tutym h'w'edjenjem, ale dale
troje do w'ideho pšch'edna. Dožj n'ecje io jeho w'ob'ras w nateh'ich
šłwacah w'ny, n'č d'ez'anj jeho w natehej w'otrobie, io jeho pšči-
škad nam šajnje ho h'w'ezci w nateh'ym ž'iwjenju. Na jeho w'ot'ez'iz-
škej l'ubot'ez'ej h'abowaj pšehzo šapo h'w'ozu l'ubot'ez f w'ot'eznem
k'raje, w w'ot'ez'izni l'ubot'ez, kotrejž w čez'ich č'apach tak n'iznje
tečebam. Na jeho h'w'etnojezi w dopjeljenju ž'iwjenjeho na-
d'awta pšofšiwim ho a n'awštimu w'ot'ez'ez'ej w'ozu njep'ofšiwjež
w hebi, h'w'izž tež čezje č'ajny pšch'edni. Wšedbe w'ieš'et wot
d'yrhim wot natehego h'ezora Wšlema I. to nateheje n'awštw'ez,
wón móž h'ieječ'ez'iz'anj'ezje w'etny, to h'yne d'ow'ezjenje f Woju;
pšchot'ez wo w'ere šezheje najh'iz'elče wotajštw'oz jeho wultofeje.
D'ow'ezjenje f Woju a h'ieječ'ez'iz'anj'ezje ž'iwjenje d'awatej l'udej nj-
pšeh'iw'ot'ez'iz'anj'ezje móž, h'w'ratu l'ubot'ez h'ies hebi a w'ot'ez'ez ž'ohnowa-
neho pšch'ednaba.

Wšch'ezup a w'ezjež.
(W'ot'ez'owanje)

Wšek doječa f wojeje a r'etny i w'uršim'ezowozimj šłowam
f pšeh'iw'etnym h'iejeje: "To drje ho wam tež w'iz'elčo n'ecje,
č'ezny a w'iz'edno nadobny h'ies r'adny h'uzje, io d'ez'w'et w'ezor
w h'šłobach Šumih'ez k'anj'aja w'owjez'ezječe? Šo w'ez i njeh'iwim
pš'f'anz'ezami wam š'ozjo p'ofalč njeh'ijam a h'omozez'anj šłob'ezom
tam tež njewab'ednjeje; tola h'ies d'w'ela ho wam tam h'w'odol!
H'ez! h'ies r'adny h'uzje? Tam w'oz'ezje hebi la pšch'ednaba
h'w'edjenje šapo r'adnje pšizmo ja d'z'iwjeho Wšelka wumw'iz'elč! W-
oz'ezajati jenoz, wój d'ha ni š'omiti, šchot'ez ho io Wš'ot'ez'iz'adaj
a š'ozane h'w'otawny pš'ez!"

H'ieješćipki h'uzje jam ani š'ow'ez'ez njewot'ez'iz'anj; wšch'ato
derje w'iz'elče, io jeho ut nič'otny njew'oz'ez'anj. N'imalo d'w'ez
h'odž'izje tr'ez'ach, domjž po č'mje hač f pš'ezje njeh'iw'iz'elč'ezdu,
kotrejž ho wot d'rohi d'ez'elče a f rub'eznem h'uzju w'iz'elčeje.

Šdžyž b'edju hač f k'omeštam domjž, š'ap'el'ozu wotroč'ez h'w'oz-
izny a b'orhy w'ob'w'ezelče w'edže h'ieješči h'iw'iz'owu t'ole ž'ny
w'ob'ras. K'w'izene w'ozny w'ostawu tu i w'op'ez'elča š'ezjo; pšči š'oz'ym
mějeješe jedny wotroč'ez io w'ozny šłaz'ez. Š'anzaj domj'ez'ezdu na
horu. Tam h'w'iz'anj š'iz h'w'otawch do fam'ez'ezje š'olnje. Tola
pšch'ezup a h'w'oz'iz'aj h'w'iz'anj do w'ezje po Wš'elk'owej pš'iz'ajati.
Potom poruči někotrym wotroč'ezam: "d'ow'jeječe h'ij pš'iz'elč'ez
č'ez'iw'eneho na dw'or; šchot'ez h'ny d'z'enzja w'op'ab'ni, to je teho h'od'ne!"
A ho f h'w'ezje w'ob'w'ez'iwšči m'ez'elče: "H'oi, š'azjo, tež m'oi č'ze-
m'oj ho d'z'enzja w'ob'w'ez'iwšči!" Šo b'ieže šłubna, h'roha nož! —

Na druski d'z'ez m'ez'aju d'z'ela dožj, io h'w'ozny w'ozjo f w'ozow
w'atli a potom rozš'elč'el. N'ab'ed'ez'ezdu h'ew w'ozaj w'jazy, hač
b'edju hebi w'oz'ezajati. D'waj š'ozanej m'ez'istaj je š'lebor'iz'ani do-
šł'adu wotroč'ez. Dale d'wita š'ozny d'owny p'at a toka ja nowo
w'ob'ez'ezje a m'ez'ist' w'oz'ez'iz'owch f č'ap'iz'ych k'rajow, kotrejž b'edju
tehdy h'iz'elče ž'ana ž'adne a teho dla tež d'rohe. Wš'cho drushe p'at,
wulke p'ofkady p'latu, w'oz'ez'ajach w'ezow, h'udž'iz' š'ot'ych p'jesen,
š'f'owal'iz'ajati Wš'elk a h'w'iz' jamojž ja io jako h'w'ozny d'z'ez rub-
ez'iw'itwa.

Šezji w'oz'ez'ow'ezdu m'ez' tyn je šł'istom, š'edto f n'imi b'udže.
W'ozdu a h'w'iz' h'š'eb došł'ow'ezdu; to pak b'ieže wš'ist'io.

Jedny d'z'ez po drusim ho n'izny. —
"Wšch'ezupny njeh' ho jenoz h'ami n'ap'ez'anj, je-li š'ez'ezja
w'ob'ez'izje, f č'izn m'ozja ho w'ut'ez'ez", tak wotmołwi šłajnje Wš'elk,
hdy by jeho m'anz'elč'aja p'roš'ta, io by p'oz'ba do D'raz'iz'anj p'ofalč,
io h'w'oz ho ječ'zi w'ut'ez'iz'aj a io h'w'oz ho je h'w'ozowch h'š'ebow
wumóbl.

W D'raz'iz'anjach šłowidny wo nadabže h'ale h'ezny d'z'eni.
Ž'izny p'ofalč, je ž'itawy pšch'ed'iz'aj w'ow'ez'elče, io wón w'oz-
ow'ny č'ah ani š'etaj n'ecje a io tež ž'adny do ž'itawy pšch'iz'ow
n'ecje. N'ekto š'ow'ez'ezdu ja n'imi š'edž'ez a šłowidny šłow'ezje, io
h'u D'raz'iz'anjaj šł'ad'iz'mu Wš'elkej do w'ozowu ho š'edž'iz'aj.

Š'ednaba f W'ot'ez'ez domje a h'ozu ž'arowanje wš'elč'ez m'ez'iz-
č'eznowo b'ieže wulke, tola m'ozim'ezho rozš'elč'iz'eni b'edju wš'iz'aj na
njeh'aw'iz'iz'ezneho rub'ez'iz'itwa.

Nadny pobješnik powoła hjańche tón sam džen wjchitfich radnych hjańchu na pohodjenje.

Wjast pichpobudnju na pol dwanacich podachu ho pšhe-pročeni do pohodjenja do radnyh. Wjaces Lawrejcz Buchmann, miedžejanosta, Marčijn Stinačič, Pawlo Czugczil, Mlakawich Mančezmajer, Aefrifried Sołgerow, Pawol Grindler, hlej, wchitaju radni tjezja beču ho hčahit we wulkej radnej jstwi, jenož Anolodowu što wolta priedny. S dyptom dwanacje pohodnju jawonni radnyh wrončič a pichpobudničje s tym, ho je ho pohodjenje japocžjato.

Wšoda miedžejanostu hčedžeche na prawizy miedžejanosti pišat, čezjejanowu hjańč Bětr Domach. Wšom miedžeche pšedch hovu na bjezje ležo pergamentne dwojwja, pšoda itječije botečiz i pišaničje mjehu a we nim težeche pišaničje njera.

Wušmanjez hjańč horečja: Najlubšiji radni hjańča! Wy wšahitaj wječe, čjeho dla leče wšepročeheni, radnič, hudičiz, prawič, Najaž ludy, jawony radny hjańč Anolod ho ho wot wujja je Šymifeho kamjenja nadpobudni a jajał ho je wšchitfina, lotšiz beču i nim. Teto wšeprowodžew a hurowotžew je ho nam wot Wjelca hjoz čimnito, tello hrož je hjoz naiche mčito a naichich miedžečanow wotobit, so ja myhiti, jo ho je ho mčra wšepredjelnita. Sa stalno je naš mčl nož, wšepstwu radu mčsta Drazhjanow: my dypčimny jeho sabubiez; na wójnu dženmy ho hotowadž a jeho twjerdy hrod roslamacz!

Wajcha rada je mndra a dobra, lubšiji hjańče miedžečanostu, dželče radny hjańč Stinačič; toka pomjehjeze hčbi, hjańče je na hjańči miedžečanow i jeho hčidow. Zim by ho hrownje hčidho, bchymiti jich čhajt i mogu wšupobudžičje.

Dotlo wšom hčbi hradžičnu; nčewiti beču miedžečanostoweche nahłoda, druny radžičnu hmat. Ščonečnje hradžičnu hčbi tat, to čhjedža radneho pobješnika i Wšjetkej wopščaz, jo by ho teho wopščah, i wšim mčbri radneho hjańča a jeho towaršewow wšupwicz. Hdyž i čhiznjuz wšupwicz, potom čhupch i dohom je žitawčzanami rubječne hčedbo nadbčehowadž, dohweč a jahubiez a roslamacz.

Wjereby hacz ho pohodjenje stončiz, roslawti miedžečanisti pišat hwoje pergamentu a čhitalche talle:

Wdyž ho ho hčizho po Wožim narodženju našehcho Stijela a Šebušnita Sejonu Štrjanta tyhaz hčidwiti sta a hčehite leto, wjast wopšom a dwozeteho julija, je ho što, jo je hčbi wšpšota Drazhžjanu miedžečanista rada hradžita a talle hudičja:

S pšenja: Tawadžhwojo i ryčerfimu pšchewodžerjom, kaž teč radny a pšchewupiti hjańč Anolod, kotrychž je wuj je Šymifeho kamjenja jajał, maja ho i miedžečanitje mčduhne wšupwicz.

S druha: Hdyž hju wšchowanu, na ho wójsto pšchod jeho twjerdy hrod podacz, so by jón nadbčehowato a jahubite.

S hčezja: Žitawka rada ma ho pšchweč, so by něčto pšenjes ta tawte čhaj skadnowala a so by ho muž, pol sta jčidwiti a pol sta pšchotow na pomoc pščlata.

Se hčidwota: Wy pščedewy podra sta pšchotow a pol sta jčidwiti.

S pjata: Drazhžjansta "hčozču" wojniemny hčobu, a sa nju čzorny pšohi a kule, so mčbri twjerdy hrod roslamacz.*

Se hčehita: Wšcho ho not radnych hjańelow potajne dželčiz pšchod miedžečanami, doniz nještju hčezti wšupwicz, so nještju Wšjetf wo tym hšonit a hčbi nčotwrych jatych k wšupwšowanju hšowal.

Se hčedna: Wšujje na Šymifim kamjenju dypiti miedžečanisti wotročel hčunila, kotročož je rada hjoz junu tam pščlata, našču powičel pichpobudžičje.

Tat je ho što, a pišalo a hšowawato. Drazhžjanista rada.

Wšchpšownawose hčorbotańje hčitkčija wó jstwie, hdyž bčehje Domach stončiz; potom roslodžednu ho miedžečanisti wózwojo.

* Sa tón čas japocžja ho i pšerich "hčibnyh rolow" hčelčez, Najwjetehje, i kotrychž hčbi jenož wulke mčnja jenu abo dwe kupičnu, dohtadu wobjebite mjena: "hčnje štworjenje", "hčy hab", "Drazhžjanista hčezja" a druhe.

(Potročawanje.)

Wšchelatje i bliska a s dalosta.

Wšičje je ho wšchitfina ludyh čhitaranj jim w pohodnim čhjehe podatu wulki rjanuj wobras našehcho wšchepomuteho hčezjora Wšjemca I. ludič Wšon by ho teho dla teč wobjebe i temu hčodžiz, jo mčst našeh hčerbje domy pšchizje. **Daj čhymy ju radubiez na dobru papjeru tuton wobras i pohodnim podbišjomu njebozječehjo hčezjora hanccho ja našich Ešerow, hčiz hčebi jón pola hjańča Ššmolercja Stajaja, ja tutnu placiznu čhizhčezječ dacz.** Duž čhajt to lubi Ešerija w blizjim čzaju tam wobječje.

Wšutoru a hčedju po jutrac hudičje ho w Wudyjhjinu 50 letny jubilej našehje tubce Macizju Ššerhčjeje hjuwječiz. Hdyž hčito jubilej hjuwječiz, ho jemu wot jeho pšchjedowu a hmatych jubilejki dar pohowječzi. W hdyž je lešta našča "Macizja" ja jubilečta, to hmat lež njemčje. To je pšchitfinkhwočez našehcho hčerbiteho luda, ho tošt jubilejki dar k temu hjuwječehje hjuwječ Macizju da. Šon čhymy i wječehje a dšahnje wutrobno woprowadž jako hčakadny dar k twaraj našehcho Macizjehjo doma, kotrz na ho i Wobječ pomozu nčito japocžez. Duž lubi Ešerija njewotbčedje ho a wotdajče hjuwječ jubilejki dar.

Wšchowanje ja ludy, hčiz beču ho na Wudyjšiti krajnostawiti jeminar janowiti, je ho w haidžewnu hčedjenju mčlo. Se japiča narodnyh mčlaw wšchitfich ho šoa, teč by hjes nimi židum Ššerbi nještju. To by jara wobjarowadž hčito, wjedož hčito hudičje i našimni wšobimni hčerbimni dželčimni, hdyž leto a bote na hčerblich wšchewadž pohowčanje? Šow dypčito po tola na to dželčez, jo dypiti hčedje leto wčnja hčezja Ešerow do Wudyjšeho jeminara hšupič.

Hdyž ho ratafite dželčo w nalečju pola naž w Šahčej japocžnje, polžu dželčercerjo i nam i hromadami na ryčerfubto pšchitkčedžja, dotelz maja jón dohom hčidžjenu a hčbi leto hčidžja, to mčža potom w hjuwje domach žwiti hčez. Tuton pšchitkčad pšchitkč dželčercerjow je leto a bote pšchidžerac. S Šša w Šchlečufenju po pšchje, so je ho wot tajfich ludič, hčiz wryčez jčidžidnu, na jentnu bijn na dworuhidžju 24,000 hruwowu ja billety japocžez. Wobječje nadpudnje, jo je jich wjele pščla, hčiz hčy ležy 18 let itari. Čehjo dla pał našej ludož hčbi to hčidžičez njehadža? S wjetehcho dželca drje na tym lešt, jo ho mnojji ratafitcho dželca štaluju. To pał je jara wobjarowadž.

Tón džen wčezje pšhidnje.

Njech wčra teč ho wubi,
Džen hwoth bježe bde,
Se čžimnočje ho šubi,
Džen, hčiz dom wječeje mje.

Njech teč ta lubočiz plače,
Džen pšhidnje i wšpšota,
Bo čžimnej naž hčidžja
Wi raitšča hwešidžičja.

Čhze nadžija ho strážiz,
Njech wška hšmercz a row,
Se španja budža hšidžiz
Kač raitšče jera jow.

Ernst Delač.

Datšičje dary sa wobje armenitje hšrotu:

S hrodžičehčanitje wobjeby:

W. W. i Wnježsta	6 hr. — w.
W. W. i Kortuz	1 " 50 "
W. W. i Štawez	5 " — "

S Michalkheje wobjeby:

Wjenjenowany	2 " — "
------------------------	---------

Wšcho hromadžje: 14 hr. 50 w.

W mjenje wobjich hšrotow ho wutrobno dšaj pšraj
3. Wólč, farac.

Womhaj Bóh!

Cisło 14.
4. havr.

Rěčnik 7.
1897.

Serbske njezelske łopjenka.

Wudawaju ho kóždy sobotu w Esmolerzj křišćijškejstwi w Budyschinje a hu tam dostacj sa šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 mp.

Judita.

Isa. 5, 19, 20.

„Schtóž hrěšćnik je wobroczył wot jeho bludneho puca, tón je duschi wot šmjerce spomóhł.“

„Sudž mje, Božo, a wjeđž mi moje prawo pšechcjuwo temu nješwjatemu ludu a wumož mje wot tych jebatych a slych ludži!“ — tak kłičeži po 1. st. 43. psalma je starych czašow starozakóništa sežyja na kichžnu njeđeju „Judita“ to rěta herbjaj: „Sudž mje!“ Serbježa tajlich slych ludži stejeje juu tón knjes, so by swoju wěz, totraz bě šwjata a Božo, w edel pšechcjuwo swojemu nješwjatemu ludu. Sudž ty mje, šwjaty wótce, — tak wotaješe napoštedl newinowata frej mrezajeho šbóžnika k njebeškam bjes dwěmaj slóžnikomaj, a spominajo j horzym želenjom a bžatom na to czerpjazeho Křystituša ipřewamy nětko w póštnym czašu:

Nastubšči Ješu! šcho je twoja wina,
So tebi tajtk šbóž a bolotč cjuinja?

Tón, kiž bě bjes winy a j wošwobodženjom wot hrěšćnych mowow a bludnych pućow jako cšlowišt hyn a Bože pšekrašnjene snamjo wodacža hrěchow, žiwjenje a šbóžnowč našchim duscham přčinješy, bo j nješpěchěłskim želenym cšolom jato Boži hanjej wotbudžensy, so by ho nam špěšchězila pšech wěčnym hudinom ta furowa wěštošć: Sudž naš po načich šablužach! Potajnišwo Božeje hnady a šmilnowče je nam šawdawl potajnišwo budžazeho ale wujednarišeho Křystitušoweho wopora.

Semjercj je hrěchow mda; ale dar Boži je to wěčnje žiwjenje w Křystitušu Ješu, našchim knjeju. —

Sudž mje — wobhoň mje, Božo, a póšnjaj moju wotrubu, ipytaj mje a póšnjaj moje myšle! Š tšutym tšutnym a modleškim žadanjom stupi dženka šyła herbšički pacerčich dženči k šjawnemu přewowanju na wotatnišće, so by dobre šwědženje dala pšech wjele šwědkami wo tej wěrje a nadžiji, totraz je w njej.

Derje tebi, nano, macje, hdyž štaj šwoje dženčo wozahnyňoj w napominanju t temu knjeje. Derje wšchitkim starčich, kiž jako naměštnizy Boži šwoje dženči niz jenož j draťu a se wšchědnym kšlěbom wobštaraja, ale ho j bojoježu ja to staraja, so bychu k wěrje a k šbóžnowčiji pšchichle. A wohebe derje tym starčich, kiž njeradženety a šhubjenety šyna abo šhubjenu dšowtu wobrocža wot jeju bludneho puca a na prawy, na wěčny puca dowjedža!

Šaj, šbóžny je kóždy, kiž škladnowče pyta, jency duschi bnež j pucašpotajowarjom k šbóžnowčiji a ju wumož se špěchow šawjedžazoch, jebatych a slych ludži. To je křona wšerje lubošče, jency duschi te rany, totraz je jej šabluženje šilo, wobalecz, ju wutorhnyč se: huda šapřeteje Božeje hnady a ju wubotowacz j nadžijeni noweho žiwjenja a j mozami Božejo šwjateho ducha.

Lubi bratša, je-li so ho šcho by bjes wami šabluž: k wot prawdy a nětko by jeho wobroczył: tak šawjedže knješowaj japošchot šwoje powučenje. Wěšch-li, šcho je štajnje ipočat wšercho štaženja a duchowneje šmjerč? Šabluženje wot prawdy, wot wěrošče. A j teho wu-

khadzja wernoszeje wotpad wot Boha, wot wery a wot bohabojoszeje. Tawitich sabudzennych cslowietow nadenoszech dosez a nadosez w twojej bliskoscei, hnadz w twojej wshy, haj hnadz jeneho w twojim domje, w twojej hwojbie. Dofelz na w netezichim czašu Woze hlowo tat malo posluchariow, teho dla je blud tat hynlu a sabudzenje tat powiditkowone. Njepraj napischeczow: Wichat ludso te mishi khotba a w hwyatym piśmie czitaja. Haj, to ho dzafowano Bohu hichdze stawa, wosheje tez w poynnym czašu. A tola njeje njewerno: Ludzo njeposluchaju na Woze slowa a njebu posluchajni jeho napominsatemu hlobei. S wuchomaj drie hlowa hlychaj, piches wutrobu pak jim Bozi ani wotzowki ani hrozajy hloß njedzje. Genat njebuchu druhim sawjedzajam hloßam radsho w-erili a wostajiwichi prawu schezjstu ho tat husto sabudzili na njeprowdoci a hjesböznozeji. Schtoz ho Wozej wernoszeji wotwjetnje, ton khotbi to czimje a ho wot jeneho pada k druhemu pichewajuce, hacj sfoznije do jamy njepadnje. Ale tez wotshladajo wot hluobich padow drebiny po hwedzrenju Wozeho slowa a po shonjenju wshytlich czaßow a narobow wotkrucizje; niz jenoz ton do hmerdzasaje a jebatje jamy czelnich a schistich zabotczow sapanjeny hreßnik, ale tez ton, kiz po swojim menjenju na wshytkim stajinichju wulnje dudowoneje woddariwosze jeje ho swojeho nadobneho czlowiðteho ducha hrowaki, ho sabudzi, nima-li hwyateho ducha, ducha wernoszeje, kiz do wicheje wernoszeje purz potajuje. Wd poslednim jara husto paczi: wshyti duch, ale majana duchaj.

Schtoz gze ducham druhich pomacz, durbu naj-
prjodny wjedzeß, kal droha je jeniczka duchaj a kal wot
jeneho sboza zple czahne a wczne sbozo czlowjeka wot-
wihuje. A kal dshenitichaj njedzela hichizna njedzela reßa,
tak je tozda hcheczejianista duchaj wumnamjenjena je swa-
njenjom Ahryßtußowego hchizaj. Woznozeß jeniczeje duchaj
pak ton hnje, kiz je nam shytinofez facjal hwojeje nje-
hmerjertneje duchaj dla a w tajkim shytlym saczuwanju
wpoßnac a shymyiczki nawuñit: Schto pomha czlowjeteß
hby wy wón runje zpyß hñet dobaj a pak na hwojeji duchaji
schodowot? A schtoz je na hebi a na hreßchnych sablu-
dzenjach hwojich pidchihlenjom, myßlow a puczow hku-
botoscz swojeho zpleho stajenja, do kotrohöz bejche ho fa-
beßal, spößal, ton to snustkowone podomne shytne na-
shonjenje druhich czjeßi a shymyji; schtoz na hebi je ham
shonil: Wöh je mje plohöz duchownije piches hlowa a
duchawernoszeje, je sabudzenja mi wupomohal, haj mje
s nowa stworil a k nowemu neto wopravdže sbozownemu
zimjenju dowjedel, ton je tez hotowy a shmany, dreshim
k podomuemu a runemu wuffhowanju a sbozu purze po-
tafacz. A wopravdže, zadny wjerichi stitk bratrowisteje
hcheczejianisteje luboszeje njehodzi ho wuwjesjeß hacj ton:
jenej duchaji wot hmerjeze pomacz, ju wuczajnyßez a wu-
moß a trawichneho jatwa satamanistwa a do njeje teho
hwyateho stworiczela swamjo a podomnozeß saßo hluobcho
saczihczjeßez. Wshed morow a thorosczemi ny jedny teho
drebneho po najleßichim hweßdomnju wobarnujemy, ale na
to my tat malo teßhujemy, so zple wojsko jedojitich a
tußajych, czertowitich a heßtich hadow najleßiche mozj
nascheho luda jezjeje. —

Ödyß hwyate pißmo praji: Bratrowych wopomnjenje
wostanje w zhonowanju a praweho et je živa studzeñ: o,
takje zhonowanje wopoczujje na wopomnjenju teho, kiz
je duchaji wot hmerjeze spomoh!

D Wojo, kajke wjeßele,
Schtoz duchaji pomha wot hmerjeze!

Njetoty hyn je pichi romje hwojeho nana dzatne
hshly pitala ho dzatno a w ichju nauowu hweßnoszeje
niz hamo to; je hwojimi hshlyami wotpolozi wonu wjele
waznitiche wuharje, totez wjeßelosze ibudzi piched Wozi
jandzelemi: Wjeß wöznyß daj! Ty hy mje sberzej i twojeji
hweßneje raku ja moju prawu raku, so njeßhym hluobcho
do hweßow a puzow hreßca a haßdy sapanyß, po tym io
ho beß sapozelch bludizje wot prawdy a wernoszeje a röd-
neho žiwjenja. Ty hy mi moju wöru, moje sboze, mojeje
duchaj sboznozeß wobarnowal. — A nekotra dzwota je ho
hwojeji poböznej maczeri do roma dzawowala: Ty hy mi,
luba macze, woczj w prawym czaßu wotewrica a mje,
totcz beß w hweßach shytowariow a sawjednitow ho sa-
shmyatata, wot czelneho a duchowneho hujbenitwa wumohla
i twojimi proßwami a i twojim shychowanjom. Ty hy
mje jaßo pichiwjeda wot hñidzinow tych, kiz bechu swonkaj
we woweßeje drajeße; ale snustach tochaze wjeßti, l czertwaj
studni teho žiwjenja a mi shawowala czjstoszeß a mör mojeje
wutrobu, wözß czehnoszeje njewobmahany a njewotshweßene,
kotryß ho mi junu do njehwjadneje tröny pichewobroczi. —

Bratnja, hotry, kiz wy pidchihshidnoszeß hwyateje brat-
rowisteje luboszeje inajceße, i wotal pidchidze wulki dzel
hshlow wawichaj padrijenych a najmjenichich bratrow. a
hotrow? Szu none wshitke njefawinowane? Wjeßeje niz:
ichtoz czlowjeß hñje, to wonu jneße. Ale wopravdžeje ho
jid, kiz hu czjeßi piched Bohom a czlowjekom, sbozownoszeß
a pokoj hwojeho žiwjenja piches hwoju winu shubili, hdeß
ton torjeß jid hujbenitwa lezi! A woni budza woz
s jenym hloßom wotmolwicze; My bludzajamy wchitazy
jato wozowy, közdy wobroczi ho na hwoß purz. Kospiczow,
sawjednitow lubozajamy dosez piched nami, ale žanjch
wjednitow kiz bychu nam purz potafali! S bößnyß teho
dla je közdy, kiz jenej duchaji je i puczjpotafarjom
t sboznozeßi a hreßchnitwa wobroczi wot jeho
hñubneho purca, pichetoz žje je duchaji wot
hmerjeze spomoh! —

Wöh dai, so by tez mje tam wital

Tych sboznych jedny tehodla,

So wotdzerjeß hñy jeho pytal

Wot hreßow a wot stajenja.

D Wojo, kajke wjeßele,

Schtoz duchaji pomha wot hmerjeze!

Ty pak, o stnjeße Wojo, polaj nam twöj hrozajy
hud, huzß naß wshytlich i czaßom a wumöz naß wot
wshytlich jebatich ludzi, wjedz nasche prawo pichewiwo
temu njehwyatemu ludu a daj nam shprawyßch pomozitow
k sboznozeßi po podomnozeßi a w mozj twojeho lubeho
hñwa Nejom Ahryßta, kiz je do hweßta pichihöch, hreßchnitow
sboznych cziniceß a je sa naß czjepil wostajiwichi nam wo-
pissmo, so huchmy hñedzili ja jeho stopami! Hamjen!

I. Njencß-Retkeßantli.

Wshidpad.

Özim dale mi do wshytlich let pidchidzem, czim žiwichjo
nam dopymnjenja na mloboscz piched woczj stupa, kotrez ho
w hreßich letach dawno sabjeß padu. Wshiti tajim wopominanju
ho wjehelate namola, schtoz noß k tej myßli nam: Schto tola
czlowjeß w hwojeji mlobosceji wchitaw nahöni, hjes teho io
proweß wozj! — Ödyß ho sfoznaje dwaj towarichaj i mlobosceje
jaßo namafataj, kotrez ho wjazy ledßezhadow woshladatj

piec wojow j zyrobu. Sady tutej wojow jechadu drujy jidni a ha tami dzechu pichy j hlebju a j prolam. Na kogu beche rpecz Gandrij, kotrz beche wod spwojich ranow jaso wuhojem, a mlobzjen Hjerak. Wobaj rozsohnowachaj ho hichde j radnyj kwejam, kotrz bechu ho pichj wrotach jestapali; potom hwoatichaj do wredta a widichy zjahnudu wrotaj.

Hate na teci dzej doctamjadu pichd Szynski kamiej. Zitanjy wo nektre hodjiny priedy pichjchjedich, doczatachu na uich a powitachu jich wjehej.

Domciki delca pichj horje bechu wopuwichzene, wrota samnjone, fonje, kotrz tu hewat hrejachu, bechu ho na potajnym mjezje nebdze dalowo w lizu hkwocae a wobitarachu a wobladowachu ho wot diwuj wotroczkow. Wjehd jatboby do frutcho hroda bechu diwujy jaworichowane. Tez Wjelt njebeche ho kofdzit: wjcho beche wjerdje a frute.

Pichidobne dny pujschjadu nadobewarjow ishtowu a bichachu potom jstowowne cjeja do senje. Tak wobdachu kwoje lchpu j frutym labrodzjenom. W nim wotlachu si wuktbody; jady jstoworeje pichidobny potajaj ho „koczta.“ Wdowo beche wot Wjeltoweho hroda trach wjez stow fraczelow idalene.

Horta na hrodze bechu wuchityz dobreje nadjije, jo woni dobydu. Senoz nektosi wotroczjy woblhadachu hebi j murje dele tamne trojuj naprawu i hlabofej czornej hlamu. Woni hami drje hichde njebedu nakomiti, ichto tajfa naprawa dohaja, tola wot herza, jo fruju zjახajeho, kotrz beche tu loni juje na hrodze pichewalo, bechu podjizimne wexy wo tutej naprawje shoniti: tak j jeje hlamu wiste kamjenje j blystom a hrinajom wuktrija, kat wona na dobo dzejachioz broniemuch wjerzow powali a jaraze, haj, jo wona hamo frute murje a tofite wexy jpowala, kotrymz hacz dotal njeje nychon jstchodjic mofat. Tez Wjelt hlabofej wopjet tam dele, tola hajarje rjetaj wob hmejo: „Dacz k nam horje? O ne, to durbaj ho czer j nini stowarichjic!“

W nozj na schezty dzej swajichu hebi nektosi pichelcwanu wotroczjy hacz do Wjeltoweh hrodowu, natladzachu tam i cjecha walcjinnu a pabulne wexy. Hizo sa wot hodjiny palachu ho hrodze, a mozne mwezele fura walachu ho horje k Wjeltowemu hrodze, wjcho do tofichego fura lawalajo. Czi horjeja mjanjadu, jo chedba mchecjenjo jim wjcho pichj tej stladnotej wutrej, tebo dla mjetachu hjaraby a kamjenje dele. Wjehs to ho wobcu jenoz moziwohu palicz woczja. Zjtu nez ho waleche a stenczujje na ranje hnyjy ho wjcho hromadze do prech a wopjeja.

Wjelt beche wjchon njemory; hacz dotal njebeche ho jemu woradilo, mchadzanan am najpnaibnichje ichtody czinicz, dolez kamjenje, kotrez wot horta j fiantuwo mjetachu, hacz do lchwa mjetachu.

Na dobo wrejimj wotfio pichipodaju nechtio moziuje. Wjelij a fur beche j „koczta“ wjchod, a wulka kamjatinu kala beche ho hlabowo do murje priedich wrotow jaryta, ho beche tam wulka hwelana najlata. Mchdze sa hodjiny pichiliczi draha lula; ta lchzi hacz na hornju rumnu pichj wrotach a beche dzej murjoweho hwerjichfa wotworchaju. Druge kule sledowachu, tola zana nje-moziche hacz zje horje doctamjad. Duz ho wjelt a jcho wotroczjy hordjadu, a ho moziuje wupjerajjo fiwachu woni dele a wotlachu: „Wjichde, wjichde!“

„Da“, hmejehde ho Daz, „my hedjimy pichewyfoto; deltach mjeh wjcho spala a roslanajm, ichto nam to jstchodj! E jich pjenjejami my wjcho jaso natwarimj, Wjelt!“

Tola borchy bu hinat.

Na drubi dzej widjadu j horj, kat jo czi przowachu „koczta“ wjchde posbchmecz, tak ho mozjadu wot horta rumu mecu „koczjy“ do hlamu wobladaez.

Runje hchjadu hrodowinicy pichj wobjedze, dha „koczta“ w dole j nowa moziuje wuhny; ton ras wrejefotajche na hwonfownej muri, a kulka porahj dwejoz wotroczkow, kotraz na dworje jstchajaj. Nastajinom stjadu wotroczjy a tez Daz a Wjelt, kotraz bchidaj pichidowaj, wobla mowuje. Sduz jeju na stromu donjezechu, pichiliczi hjoz druha lula a fary jo j wutfej dzeru do wje. Wobhladumije mjadu ho nido widjaju do hwanfow fady murje. Zich najwjazj beche ja jechu murju jalefo, tam krywaju jich tez hichde twarjenja. Tola tez tu njebeche docho fermjadu!

(Wotraczowanje.)

Wschelae i bliska a j dalota.

Maczija Szerbija je neto stoncunje dospita, wo czoj beche pchod krtami podzama propjka a my ho mweze wchityz nad tym wjehelium. Wobczaszajm jastwjerjo ja neto tu prstnow, kotrz bechu priedy japowjedzeli, najchje Maczjy jencchobnje dospjelih, mjenzjy jo hme ho naly nowy Maczjiny dom pichj rozlu lawajeje haju 1 1/2 metra na kamije hrejaje wutwariez. Zo je diwjadu wobradzajeta ja jubilej a nam moznohoz woflicza hnydom i twarom niocheho domu japowezc. Mjelaotomzemu pak tez my lchdy ton twar pchdowacz, i tym so je hmituej ruku swoj jubilejny dar woprujemj.

Sawjedziciski wubjerk sa Maczjiny jubilej jeczchowaze wofjewja, ichtoz tudy hwojim czitarjam hjewimj:

Stoty jubilej Maczjy Szerbije.

Kofa je lubym czitarjam hjoz huate, minje ho jstrowum hrejedu palaja lta, so bu Maczjy Szerbija fotazena. Taki wazny dzej ho wcho wot zaneho hmaneho Szerba i cjecha pichewpichiczej njehme. Wjchetoz ichto jo nje-wjedjat, ichto ma ho zjly herbist lud Maczjy dhatowacz? So wje by ho stoty jubilej Maczjy hdbnje hwejczit a to jato hwojedziti zjche luda, k tomu je pohjednja hlowna hromadczinna wofchoty hwojedziciski wubjerk ponjewotawa: hnjeja dzejnija Wjchoda Zjha (wjedchodj), taczantfiohe pchdarja Z. Szenczajca (wipnamwjedzajca), wuczera Zjcha (pofkabinia), wotbatorca Martj Semolera, wuczera Commerca a studentu Wjchaja. Tante wubjerk je na ishtrojch dohlich pohjedzenjad hjoz pilnje wunadzewat a hwojedziciski program, kotrz ho pichidobnje wofweje, wudzelat. Wulfotny kongert ja tak krtit czaq wuhotowacz, wjez mozno: ja to pak wunwido najche jlawanje huate piewatice towarfina hromadny kongert, kotrz budze ho wcho wjchotimj jara jpowobacz. — Swjebelaje je, jo i Maczjy i dohom 10 jeje hponlatowcerjow stoty jubilej hponlatowajna hwojczj: 1. Manjigatore Zabin Kurczant, 2. farat D. G. Smich, 3. jultimjy radiczel Mojat Ktochowski, 4. fantor em. Rozor, 5. farat em. Njida, 6. farat em. W. Domajchta, 7. farat Golez w Katezjad, 8. farat Bergan w Wullich Szcharad, 9. fantor em. J. Martko a 10. Szerbowfa w Pralji. Tuczj czejecimj hnjeja budza ho na jubileju wofbeheze hlawicz. So hnyd ho woni po wofhamjenju hlownje hromadczinnj wo darjenje jstladnohe kamjenja k maczjenzemu domej propjnt, wot teho je hwojedziciski wubjerk j waznych pichidowu wofhlabat a pichewwotajja hnelam jubilarom, hacz a fat chedeba tak wulniamu jubilej j pomozenju Maczjiny hwojczjy a kojicz. Dacz budze mozno, na jubilejnym hwojedzenju tez jstladny kamjen k herbstenu domej potoziczi, to drje ho borij wot twarfeho wubjerkfa hwoim. Wubliczajna hwojatowaczj pak budze ho na lchdy pad wotnawezje a zjly herbist lud ho dzejnja hjoz wutrownje na nju pichewpichicje.

Sauzbjnu potidjelu je wotczejnja jstulifa wupjczajna w Wndezkozah je jastwjerimje idule jednata, dolez je w Wubczezjad a wotofonch wchad wotchpdefctnow tak wotko, jo w nchidichjej schuti wjazj rum dohahacz njeha. Wofbehe wjele catholichid dchczj w Szajnicanfkej fabrizy dchzajch jstajich tu hwoim do Wubcziez hchdji. Duz je ho pichj tym wunradjenju stoncunje wotmohitaj, jo ma ho w Szajnycz adaju sa catholife dchczj natwariez. Wofbehdzej fabrik, hjezj Hjerak, kotrz je ham catholifi, je hlabiz, so chje blak k twarzenju a hichdeje nahladny pichidowic k twarcej dacj. My mozemj temule wofhamjenju wofnje pichidowowacz. E tym ho Wubcziez wotwotwara idule hminu, kotrz by hewat jenoz pchajenje czaqa buf.

Zaliche dary ja wofbe armenijske hxyrotj:

E hodjizijeje wofabdy:

W. je Szenczajowa	5 hr. — np.
M. j Kobliz	1 " — "
W. j Kobliz	1 " — "

Wjcho hromadze: 7 hr. — np.

W mjenje wofchich hxyrotow ho wutrobny dzaj praji

Z. Golez, farat.

Womhaj Bóh!

Czytło 15.
11. havr.

Létník 7.
1897.

Serbbske njedzelske logjenka.

Wubawaju šo kóždu šobotu w Smolerjez knižničšćejem w Budyšinje a šu tam dostać ša štwórtlétu pšedpłatu 40 np.

Njedzela Palmarum.

Zach. 9, 9.

Wješel šo jara, ty Zionka dżowta, twój kral pšchindže k tebi!

Nješate tebi njeje, luby čitarjo, wěšćenje profety Zacharja wot trala, na potrebož pšchifabže našch šo wješelicy. Słyschał šy hižo juntróž w běhu tuteho zyrk-wineho léta, a to pšči jeho pšowatku tajki hłóš.

Njeměj pak jeho wošpjetowanje ša njeuwšichu, njeľubu wěž. Njeje wěrnó, rjany křesćich wjazp hač juntróž rady šlychich a špěwajch a š nim natwarich twójch dušich, a wšchelate je twójce natwarjenje, ša tymž hač jón ša-wošchujech we wješelach abo trudnych wošomiknjenjach twójeho žiwjenja. Šera š ranišch hwešdu wone šo k tebi wróčja, hdyž po křowanju šbónčła wječjorna hwešda jato přenja hjes družini na tebe dele šwěćej. Šy šo hdy nad nimaj nahladač móšl, hač runje bē jeju hižo wđžal na ranju teho duja? Nješšy, hdyž tež na wšchelate wašchuje, te šame wošchewjenje došat pšches jeju wohladanje?

Adwent a poštnj čaš š tej dženšnišch njedzela Palmarum, na potrež přenju tročel činišny nuts do wulkcho martrowneho tydženja, kaš šebi njerunaj šdajaj tutaj zyrkwinišaj čahaž hyc. We woběmaj pak špěwanju:

Hlas! hwešda šejdže š Zakuha,
Kiž krašne šwěto wot šo, ty.
Ša hwešda bē, klujes Ješu, dn.
Kiž ty našch luby bratr něš šy.

Tež we wulkim šwjatym martrownym tydženju, na jeho njedzeli Palmarum, na jeho šelnym šchwórtku a na jeho čichim pjatku prajmy še šuatej adventkejš schučku:

Wój Ješu, šwěćz mi š hnadu,
Šo ša čše lubo mam;
Wój Ješu, daj mi radu,
Šo tebi škwaltu dam.

Wšchelinu šo w adventkim čašu, šo w nim Ješuš, kral našchich dušich, šo šotnje k pšchidženju na našchu křudu jemu, woteworjany jemu šebdom wrota na šwěće ščěroto, w martrownym tydženju šo šradujemy, šo wón po došonjenju čěškeho džela šim šašo wošpšchěćiz tutu šemju a šo jemu něšto šašo jeho Wóćežez durje wotečijnja do nješćešeho Ziona.

Duž wohladaj tež ty dženša, luby křesćijanó, twójce duške trala, kaš wón nuts čchuje do šwjóšeho Ziona. Pšči tym pak težbenj na krašnočej jeho wošobu, jeho škutla a jeho kralešwa.

1. Wón njeměje čaneho šchtalta ani rjanočej; my wđžichny jeho, ale tu nješćej čane wohladanje, kotrež šo nam by lubilo. Wón bē kaš šamčjowany, šo tež wošćiežo pšched nim pšchitrywachmy — tuto wěšćenje Ješajaša wo Ješuš wđžichš na nim dopjelšene wošobje w martrownym tydženju. Šladachš-li š čělnym woščkom na njeho, ničjo nješpynich wo jeho kralowškej wošebnočej. Šrómu drje me na hlowu štajemu, ale niz še što šatu, tež niz š ličžemi kawrčjena přezčemu, kaš je šo tež hižo hušto šaššubnym čłowjetam, hdyž tež nješćeju wošobeho

rodu, spoječila. E czerניjom łu jemu świti króm, i czerניjom, kotręz bęchu na jemi haśle rozęz spojacoła, po tym, jo bę ni Bóg tón krńes pokfal, i czerניjom, kotręz iranicu jemu czoło, jo ńo i krwini wopanza zyle jecho wobliczo. Nęšto hermetinowije branza, kajfaj ńo hewał wot tńeszerijow nońy pńihi krónowanijem, ńu na jecho ramieni položili nekajsi wotnowšerny wojeński kwicę, a ja šęptar jemu do ruki dali kůk lamateje řeziny. Zńiska drie jo pńedew nim, ale to je hrońny hłób, kńiž i tuteho hodo-wanja won pńyřchicę: řichizuj, řichizuj jecho — a bórny budže řhotowanu a pořbęhijemu jecho trón, řichiz na Gologaeze. A na tım nejńu jecho jeńoz cńlowjejo dale najbolotinischo raniłi, najbórie hańili, doniž won po 6 hodzinim po czele a po dńihi najczęřichim czerņienju řiwoczjo ducha řpńichęzi, njedba řo, kaž by teź Bóg řle i nim řakabajz a jecho řatorżić? „Mój Wojo, mój Wojo, czeho dla řy ty nie wopuřcężić?“ hdyž ta jecho żalożęzi řpńichęř, luby řiře-řęziano, řankęntur wutrobę by meł, je-li by njęhny wofal, je-li njęby je řelminoweńu horje řladadowač čhajeł k twojemu czerņiazemu řbożńitej, njedkałi řherłusř pońy řudoby w tujem martronym njedżenju řęwoczę pod jecho řichizom.

• Ale kaž je řo tebi hižo dęńba pńedę 2 njedželomaj řřędęa w pońęzi pńichiwowało to Łátare, tał mańę teź dęńba twojęj řudoby njęřa řtając. Wjeřel řo, hdyž runje w tym wıdęlakim czerņienju twoczjo řbożńita pońrajęř jako wernoczjo cńlowjeća, kńiž može teź nęšto řobu- czerņjenje mędę i todu, hdyž mańę řo ty będęć w wıdęlaczę cńelnej a duchownej řlabořęzi. Wjeřel řo teho cńlowisřego czerņienja twoczjo řbożńita runje w martronym tydżenju, kńiž bę tón pořledni w řchtancę jecho ponizęnia a w kotrýmž hižo řařo tał nekóru pręny jecho řařo bliřteho pońego bęřtwa wobladařę. Řod tym řubjenym wřaczęjom, i kotrýmž je wodżęty, řřowa řo tola kralowřa wutroba. Wona jenož bęřie żorjo teje łubowęze, kotręz řobnowałęte tęch pońlawozų njępřęczęłę, kńiž dobrotu cńinieřę teź tym, kńiž jecho hiđżadę, kńiž prořęřędę řa tęch, kńiž jecho pńęřęřęchadę, kńiž njęřwarędę, hdyž řřwaręjen bu a nję- hrozędę, hdyž czerņęjeće, ale to worući temę, kotręz pravje řudzi. W jecho w řřwercęzi řo łamazęm woczętu řiwęczęjeće řo hižo nekęto wot řiwęřete jańńowęze nowořo ranja, po kotrýmž řadęny wjeřoz wjazę pńińicę njędębęřęjeće, nowořo dnja, na kotrýmž dęřbęjeće ta nekł wot czerņijow rořkalana łłowa bęę pńyřęna i krónami zęřęho řiwęta na węczęne czańy. Dęń dha, lubi řiřeřęzęjenjo, wobladajo wańęřo krala, kńiž řo horęje wuřę czańńędę do řiwoczjo řiona, pořkornęje řo pńęd nim i řřonana wolanzjom, řo pńihi wıchęř wobędężńowęčadę a czerņienjach wańęřo řem- řteho podorżńiwńta řřowęjejo je řřowani řannęho řherłusřa: Řo řřwitim dędżenju na řiwęzi

Mańę czańa węczńowęř bjes řónęa.

A nję wjeřęłęje řo, Woje dędżę;

Zam męř ja řřorżby woblęřal atę.

2. Ty pak, luby pńęczęło, řy hiřędę pńęczęo řřuchęje mořęle. Ty pńichidajř, jo je řęřuř po dońorżanjum řemřim dęle horje řchol do njęřa a je jow řřonowanę i njęwřęřęńuwej řřakńowęřu. Ğačę pak ja teź tam dońdu, hačę teź ja jumu nęšto namałam w řionje řęřuřoweho kraleřtwa, w horum Jeruřalemje, kotrehož řařy řu cńiřte řłoto a řařna řřčłęęa, kotręz njępotřędę řłónęa ani męřęa, pńętož ta řřakńowęř Woža rořiwęczę je, tał, jo tam žana uođ wjazę njębudę; do kotrehož niečo njęczęřte njępńęřędę ani řęřtož je hrońnořę cńinil a řu řęčal, ale

jenož tón, kńiž je napisany w řřinah žiwęnja, hačę teź ja tam pńiřituj mam, ja, i řęřoda řemje řřworęuju, w dońńęř řřinah mořęho Wořa na wřęchę řřonach napisany, tał, jo řdęż dęje wón po muu prawowoačę, ja na řatęńed niđ jene wotwołńiwęř jańńożu, to je řřawęęje, tał nie řřařędę, jo wjeřęle a męř do wutrobę njędostanu.

Pravje mańę, luby brańęje, řřęřęńit njępńęřędę nieřby do njęřa, i řłotom řemje wopanzana noħa niđby njęřtupi na řłote Jeruřalemie řařy, kńiž řřakńęje řřawę uima, njęřęmę dęł bracz na jęhńęczęjowej wjeřęzi. Wıři tym pak dowol, jo to jene pravędęje na tebe řłaju: Wođęřęđ hiřędę wkladowanje 2. artilla, w kotrýmž tebe Luther wo řłuctu Wořęho řřyna wřijnawoačę woczę: Ża węřu, jo řęřuř řřęřęńit nie řřubęjenę a řatamanęho cńlowjeća je wmonřł, warbował a dońęł? řę-ři temu tał a njęwřınawata tute řłowa jenož twój řt, ale teź twoja wutroba, je twoja węra jena prawowęczńinęa, dħa wjeđę, ty njęřy wjazę dęřżany wot ręczęřow řřęřow, řřwercęje a cńęta. Wotńiřęho řačę řdę hewał pńińowola tebi mar- tronym tydżę je řřwójim cńđim pńatom: Bóg je řiwoczjo řřyna dal, jo řřuchę wıřęńę, kńiž do njęho węřia, řřubęni njęřęli, ale węczęne žiwęnje męłi, a řařo: Nęšto niečo njęje, jo by řatamalo tęch, kotřiž w řřęřęńu řęřęřu řu, a řłonęęje: Wę bęřędę żo řakabudęni wozęny, nekł pak řęze wbroczęni k pařęřęzi a bęřłopej wańęřich dęřřow. Dęń wjeřel řo, hdyž řładařę na řaři k twojemu řřożu dońorżany řřakt twoczjo řřbożńia.

3. Wmonřł, warbował a dońęł je tebe, luby řiřeřęzęno, twój řbożńik, jo by ty nekł po dalisřich řřłowach wkladowanja 2. artilla w jecho kraleřtwje pod nim žiwę był. Eřmę řřano to pohladanje na jęho kraleřtvo tebe řřorżęć.

Żako wıři řęřozatku nařęřęho nekł k řłonęe řřwatazęho 19. řęřęřęřęřę řřawę Napoleon w Afrızę w Ğwropę jędęny lud po řřudim řębi pńędżęńęczę a je wıřęřłe do jęnego kraleřtwa řřędńoczęřę wjeđęńędę, dħa bu řřęřłna bojowę řřubđżęna wřchudźom tam, hiđęř jo worłoj woje řęgimentow wıdęřę dędęny. E řhajetamni rořpńęřęřęwaję wón řřwoje kraleřtwo, młodżęńow pńędżęřęńęnych łudow wobronęjeće, jo by řiđ je řřwójim wřřłom wjeđł pńęczęńow řřudim hiřędę njęwotwńiwęnym łudom. Teź tał nekóru řęřęřłi wojał je řęřędom dęřbjal i nim czańńęje, jo by na bit-wıřędęńu daloteje řemje w řłazęje żńęřęo řńęřęřę řřwoje młode žiwęje e woprował. Ğak wjele řakřabńęnych řřwřow je řo řęřędom na tuteho řřwielaczńęřo wuřłęho morbarja wuřłakalo. řařo žada jędęny řřal twoje dędżę, luby nana, luba maćę. Nęnje dęńba na njędęřłi řřalmarium wola wón twoczjo řřyna, twoję dżowę; pod řřwóję řřorřęj. A ty je i wjeřęłę wutroba k njemu pńińiwędęřę. Ty tola węřę, jo tutton řřal řřona njędę žiwęnje bracz twojemu dędżęnu, ale jemu jo řačę, hdyž wón jo pńiđi řřwójim wokarju pońrajęni je řřwójim řřichizom a jo řęřini pńđđana řřwojeho węczńęho kraleřtwa męra.

Twoj řřon tebi palmę,

Hdęę ty dęřę, nařęzele,

Ża pak cħy řřwacę pńawny

A rjenje řřwalęćę cę:

Nęch wutroba cę řędęje

A njęd cę lubęje

Hdyž ju ta łubowę řřęřęje,

Dħa wona cęřędę cę.

Skicijna zyrkej w roswalunach.

Wierchij schychnaty dzeń matcho rózka je wulky frudżaje nje-
swoje krajinu skicijnu zyrkej w Drazdżanach wodechto, hdyž ho
jeiny hoberoki krmu a wichoń jeiny hutsownomy mntwar i njeop-
dychomnyu wobnojom swati. Struclka zelnoje je ho i teho niz
jenož na Drazdżanach, ale tež na zymu kraj wupischetrela. A i tajke
srodobu zaruje Drazdżansta skicijna wobhada wo hwoju tal nachle
wupischeczeny hwojatuzi; hichęce dženka mozech jere hylhy na
kizomaj tak cężeto domachpitynacy wobabntow wobladacz, hdyž ho
na jich paleny Wozji dom woprachelch.

S nimi tež my Szerbio zarujemy, kiz hmy wot drugieje
adwentisteje nijedže 1848, po tajnim 48 let došlo w Drazdżanskeje
zyrki hwoje lube herbste kemienjca schyry tečez ja leto meli.
Wlam je tak i weče njeodobone, so hmy njeabaano w tej wufitnoje
rjanaj, najdobotnišcho wudebjenaj zyryki hwoju poplednju Wozju
skizuju ja hmyw a dżomki nasecho herbstecho luda meli! — Wschij
přihajuju tutych skowow
kebi prajimy, so by hmano
temu abo drubemu čytarcej
najecho „Wombaj Wöh“
skizimawe byto, hdy by
wečto wečsičje wo laco-
zenju herbsteich kemienjow
w kralowstwm mejeje Draz-
dżanach nashonit. To
wchaj je tež pomnjecza
hodne.

Duž krótki wučah
i aktow Drazdżanskich herb-
steich kemienjow tu wo-
dajamy. W leče 1848 be-
mjes nelotrymi Drazdżan-
skimi Szerbami to prache-
nje wozučjito: „Njeby dha
možno byto, so hdyhmy
tudy doistac mólbi kemie-
nje w naldzej lubej na-
rodnej rěči?“ Na jich
přihowowu přistowu ho wo-
czahajo horiowu ludowat
herbsteje narodnojeje njebo
Drazdżansta profesor Dr.
Wsal tu wažnu naležnoje
i kulturnowu ministrowu
i Wintersheim etnje jara
naležnje rozpraji, k čemuž
ho tež tehdomnišje herbste
dychownistwo w Łuziřskich
a Wschonskich wobhadach
i wosebetej přistowu pidi-
santny. Wo ministrowej
wulaini bu ta naležnoje
njebo duchownemu Zafubej
přidi Michalkeje zyryki
w Wudylšinje i rozpužde-
nju podata. Na to Zafu-
bony wobčerěny přiw wo
tym najwylchichu duchownu
wpořizowu wo mnušecje a
wuzitnojezi teho, sčeto beče
ho prošito, tak jazyke
přehewodězi, jo bu namieče
do teje prošty wswelene.
Zal bu njebo hnyes farac
Wohwiter Zafub, kiz i nje-
přehewowawaje
ludobojci Szerbow wchudze
sajmowawache, se latorčerjom
herbstah Wozich skizowow
tež hichęce wulka, wot wjele
tyhaz Łuziřskich Szerbow
popřihajana petijaja
ministerjowu to žadanje
po tutych herbsteich Wozich
skizowach.

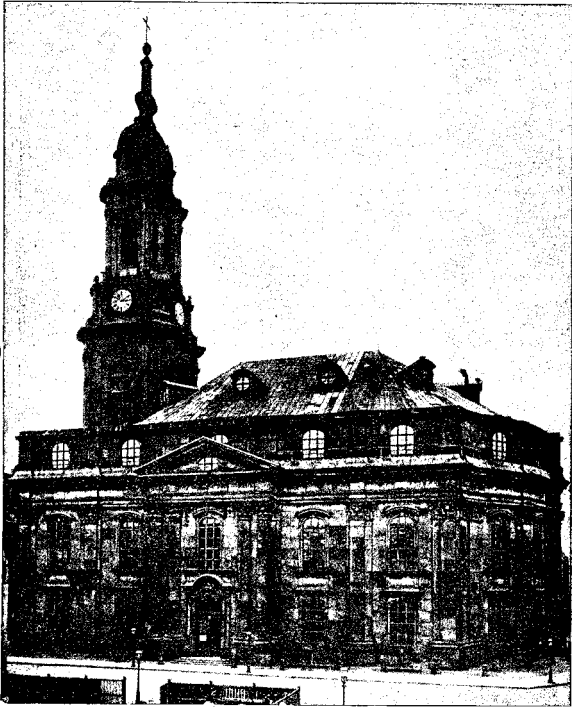
D tajta ludbojež i narodnojezi
pokolja ho tehdy mjes Szerbami
A wočejny dżal bud njeboh
duchownemu Zafubej, so je
po hwoje wótečimleje
ludobojci tajtu wulky
požohowowanu skizuju
je hwoim wufitnym
hrowdčerjom herbstom
dychom wopotalal. Mjesajow-
nistwa ni i mojih ludobych
kaidabatskich let wofanje
10. dezembra leta 1848,
so be druba adventsta
nijedžela, na forcezi
njeboh Zafub přenje
herbste kemienje w
Drazdżanskej skicijnej
zyryki wčejchje. Šowjata
čihęčina trječelche
po žytm Wozim domje,
a i štwilemi njebe
žane wóčeto wuhladacz,
i forcehož ho hylhy
niewowužacu; i

a wečeje je tam lóžba
čučejwa herbsta wutroba
Woha w njechęchach
štwilata, jo na hwoji
herbste lud tež w
žyrke njeopomni. —
Tamnišce Zafubowe
předowanje po 23.
pialnje „Tou skizjes
je mój požar“ hmy
požizjeho i hmytom
dychom do woseje.
„Domjaječle křti
přidichal. S potkum
prawom bu njebo
Zafubej wótečene
Drazdżanskich herb-
steich kemienjow do
jebo ritow wot
wchudčewje přehewo-
date. Po jeho nam
tak přehewajamy
domohižcu 4. dzeń
matcho rózka 1854
wła jeho šastojniči
nashidim Włajsta
wofstaranje
Drazdżanskich herb-
steich kemienjow na
ho a po wofšom
lětach farac
mjezej Włejst-
Wuleczanski. Wot
šowcattata leta 1808
hmy je wótečene
Drazdżanskich herb-
steich kemienjow mi
přehewodate. K
temu nam jenož
hichęce přichijomnieč,
so mje na kóždym
tamniškim kemienju
luby wote wnje
proštemy herbste
šastojniči bratr i
předowanjom abo
se špowědnej
wučki podbjera.
Wče nětko hwoje
kemienjca smęzany,
wjeje hichęce
postajene; najferje
jónu abo dwójžy
w hrowdnej zyryki,
doniz njebudze
„nashwilita zyryk“
ja skicijnu wobhadu
natwarjena. Saženwar
wupaleneje
schyčeneje zyrykwe,
hac runjež
njebudza ho najferje
weča a murje
wotrochacz
trjebacž, wóče
drie tola i
najmjeničha
dwe leče
tracž.

Dr. theol. Zmifch-
Hodzijstl.

Wschelate i bliska a f dalota.

Šwědčejstl wubjerf ja
50 lětnu jubilej „Macizny
Szerbstje“ wofwajna
nadróbnu program
jubilejsteho hrowd-
čerjenja. Wo tym
budže jiny wutoru
přehewoděci,
koryž budže
wofčerjenow
jeatstowach
wotradow a
šhodowanski
šudowawaje
mladojeze i
wjetšehcho
džela wob-
řečez. Tež
budže ho
wječor
džiwadło
hracz. Šerjedje
je hstowny
dzeń. W
11 hodyni
dowofdnaja
huceje ho
hrowdčejstka
šrowadźajna
— a w
1 hodyni
hwojatowčnje
polecenje
s kladnich
famjenaja
f najčemu
narodnemu
domej, w
3 hodyni
hrowdčejstka
hočejstina
a wječor
konecz. Macizny
budže hrowdčejstje
budže wot
nos Szerbow
bohacz
wopytany
jako
narodny
hrowdčejst
naječho
luda. Skaje
to šowe
ja na, to je
Wöh

Skicijna zyrkej w Drazdżanach do wotpalenja po hwoimowym nashadze.

tal frudaje wóčjil, so
može nash lud na
50 lětnym dny hwojeje
Macizny šastojny
kamjezi Maciznecho
domu polečez, to
nětko nadžija a
předa wjele let
hwojemu
wěštemu
dowpjeljenju
naječewo
džete. Se
šawista
wofčehčid
darow sa
nash dom
je f
rabotcu
wofwajaz,
so je
tote
wjechele
tež
hwoji
wofšihaj
namakalo
w
herbstich
wutrobač;
wchetož
jubilejstje
dary ho
žortčez
šastojny,
ale to je
jich
tola
hichęce
jara
mało,
koryž
hu jo
na
tule
hwoim
přehewodčewje
dowomniči. Rak
wjele
ludobych
Szerbow
ho
hichęce
na
nash
jubilej
dowomniči
mjeje,
runjež
jiny
čęžeto
byto
njebo,
rjany
arab
woprachel.
Njech
ta
štwilčaka,
koruz
nam
Rowina
podawo,
tež
nashim
ludym
čytarjam
do
wutrobny
rěči:
Nětk je
wulki
čas.

Duž prošim, lubi Szerbja
wob, so kóždy i
herbstom domej da,
častož někak ma.

1. meje 1867 je ho nowy
Wuhylji gymnastij
pořizowječel. Na

tutym dniu sja przedawajsi schulerjo gymnazija wobianklli, ho šlože 10 lët šapoczałt meje šejcz, ho budyu ho jašo juntróej wochladali a i tym tež bwoju lubowć k škuli, na fortrej hu hwoje roz- wużenje delatli, wopowatali. Dofelz je něto w tutym lëtze 1897 30 lët wot pohwyczenia gymnazija ho mimko, hmeje ho nět 3. dźeřnacłntu šwićbřitn přebawajich schulerow Budystho gma- nazi. Wón budže ho 3. meje w Budysthine šwićbřitcz. Dofelz je najwjetřich dźel načich herbifich študowawich w Budystin gymnaziju hwoje wuwużenje mël, tudu na tole šwićbřitn špominiu a je redaktor rad šwabiny tym, šiz hmano žane direkteu pře- prošenje dofasti njehju a hweźba ho na tutym šwićbřitnjo wob- dźělcz, rad nabróńich dje wjedsenju dač.

4 Sserbia hu jutry Bu- dytli gymnazij wopušćelili a hweźba wchizny w Lipsku študowacz. To je nam wulka radowć, wchetož něto je nadžija, ho Sorabikam jašo žiwje iacłšawa, fortrej ho w pošlednim ćsahu nie- mőželje prawe rosniowacz, dofelz w Lipsku jara malo Sserbow študowalche. Ku- žije předawke towaršano hębi šwićbřitn wotbřit „Sorabikam“ wyhoto waži, dofelz derje wě, to je žyte towaršano je herbifcho for- senja wurošito. Tak bęchje hřićeje, šduž piřai tutych rymćšlow w Lipsku študowalche, to riane waiřanje, to ho šođny frócz na la- tožćuštini šwićbřitnjo Lu- žičkoho předawčikho towaršawa jedny wopębitny herbif šwićbřitnili špew špewalche, fortrej budyu našej němžju towaršchojo po mőžnosći špew špewali.

Wjerdš Wisnark je 1. habelce šwić 82. lětny narodny džen šwićbřit. Wobu žel bęchje w pošlednim ćsahu hřićhecz, ho je wón šhorowaty, ale i radowću ho wofšewi, ho je wón šwić narodny džen jašo piřli lępiřkej štrawowćej šwićbřitcz wóřil. Wdy přeřewu, to čyřł Wól ion šujes jemu hřićheje wjele lët štrawowć špročječ, ho mőřil hřićheje wjele frócz šwić narodny džen šwićbřitcz, na fortrmž ženi nam nald lud hwoju dęatonowć se šwiojini wutrobnyu pšęćzewi šaczucz dawa. Šelja je wón přeřca na hwojini narodnyu dnju 3000 telegramow i 85,000 štowani doital.

Wřęstow; a řnčer. (Wokřaczowanie.)

W pšichodnyu dnjad lętalche žula po derhej do hwarčejew, a šduž dnju hřićen k šonęej dźelje, bęchje wchizilo rostělanie. Wjelf da teho dla i hriadow, kamjenow a rozpadantow wulle řędej natwaric, pod fortrmž ho wchizny, hano teř Wjeltowa manděšila a dęowajicřa šřowawu. Wjelf njebędęe derje k ręczam. Teho wisal ho hřićhe bęćej njetrjebachu, ho mőřli njepřę- ćejto hřod i nadbęhom wiač; hřod a šawatlenje jim teř hřićhe njętrožęšćati, hacz runječ będu hižo wjele wot hwojich pokřadow wchętrjebali, a dofz runječ bęchje ho wjele, jara wjele i roz- padantani šohpulo; ale šřonęnje ho jemu tola wchizito rostěla a řřto poton?

S hrořnyu pohladanjo wuhlada wón po šođnyu wučřeni- jenoz nowe řabubęenje. Wot hwojich lęřđi bęchje teř hižo r fortrej řhubil; pjanacjo będu i dźela morni, i dźela řranje Teho dla počakjo ho dnju njęćowacz, a jenož teho dla bojadu ho hřićhe, dofelz najadžu, řat řitrowy řjes je Wjelf.

Dnuw řęstowachu ho wořelo Dęa a Wjelfa a ręczachu jimaj wo podbaczu do njepřęćelwliř riltow.

„Šcho ho wam wubawęe?“ řareji Wjelf na nich: „Wubdęęe jenož dele k męřęćłanam, čři wař wřitřicłny na řčtonu řpewdęęęje; to dře derje węřę!“

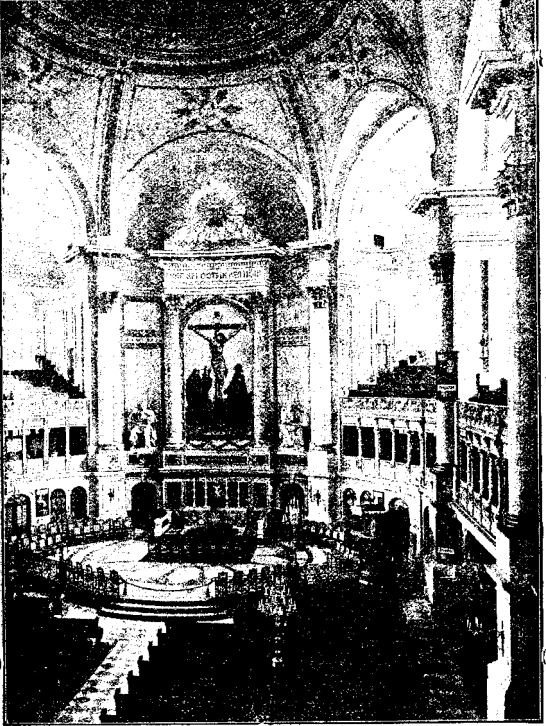
To řaho na ćřah pomřalche. — řacz dořal będu pšęcho řřonęčne wjedro męli; tola něto wchřinęćeje bęćęč a řu- rowy řunny wřit. To njebę žane męřšlanje, tu na rostěłanym a coš wadanyu hřobę pšęčęwawcz. „Řdeřta“ dnaj dnjej njel- ćęjeche. Wjelf a jeho ludžo dořtawachu hižo i nowa nadžija, duž wona na řęćęi džen jašo špocęa hrořnje ręćęčej. W uozy řpřicadu męřęćęjeno na řylclad řerje řalęćej a Wjelfa i jeho ludžini pšęčęřšawacz. Tola tu řpřęćche řrawow řlowy. Čři hrořa będu ho dořladali a njęřadny řamjenje dele do řřawny. Šduž będu nad- bęchany njęřotny řřubili, ho woni do hwojcho řęřwa wroćęchju.

Dandęj a řęřat, fortraz ja mőžny njęćęřčotaj, to mőja pokřady na hřobę- řale dořho wntacę mę- řęćęřat, to ma hřod nęřajři potęajny pšichizny. Nęřčole ho bojęřčat, to mőřli čřile rubęjenju řřonęćnje w uozy wjeřes njon řuščnycz. Teho dla bęřčatj pšichřatolaj, to njęmőřlo ho tole řłac, to maja w uozy a w dnjo řole wořelo hřoba řřajřizny řęćęč. A tale wob- hľadnwojcz wupotala ho bōřny jalo dořta a wu řřina. —

Sęptembř břićęłde ho k řonęej. Teřdu řřomadžj Wjelf hwojich řwęcnyč k řębi a dźęłche; Tule nōz čęczny hřod řřabřu wopřęčęčej; Čęćęje ja muu wchizny i wjeřęćęčju. „Wšon potonny dnwaj řwęcnymaj řřizowuřčlomoj a taj pšči- njęřčęřat i potęajne řřowani pod rowřřelanę węřu řřlu řęř postřrowoway řylow. Wjelf dnwječęe hwojich řwęcnyč na řadnu řřonu. Tam da wón řamjenje a rozpadantj přęcz njęćęč a bōřny będu tam řęčelne dnje wřęćęč, fortrę jęmu řęřajadu. pšichizcz teř řęčdom, je-li ho budyu žiwjenje wotřajč budyřeli?“

Haj, řhječe, jenož přęcz wot řęčelie męřšna!“ řawořadny wchizny i wjeřęćęčju.

Wšon potonny dnwaj řwęcnymaj řřizowuřčlomoj a taj pšči- njęřčęřat i potęajne řřowani pod rowřřelanę węřu řřlu řęř postřrowoway řylow. Wjelf dnwječęe hwojich řwęcnyč na řadnu řřonu. Tam da wón řamjenje a rozpadantj přęcz njęćęč a bōřny będu tam řęčelne dnje wřęćęč, fortrę jęmu řęřajadu.

Šuňřšlowna řřiřizna řřelc w Dřazđžanacz 16. mateho rōřla pšęčš wobęn řanićenja.

Dalıřke darj sa wobęe armeniře řwřoty:	
Š Waleczanjke wořady:	166 řř. — ny.
Š Wudyšřinłke je wořady:	
Wor paćęřřicł řđćęř	5 „ 15 „

Wřcho řřomadžę: 171 řř. 1đ ny. W njęnje wobęch řwřotow ho wutrobny řřal dnaji

Š. Wólč, řaracz.

Womhaj Bóh!

Cižka 16
18. hapr.

Lětnik 7.
1897.

Serbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmererjez knižnicyčezjetnu w Budyšinje a šu tam dostać ša štywórtlětnu wchodźatu 40 nr.

Zutru.

Jan. 14, 19:

„Ja šym žyw, a wy budźeće tež žiwi.“
Halleluja! Spěwajece temu knizeji nowy křesćich, njeh jeho křwalba šlychana budže w šhromadźišnje tych šwjatych. Š tutyjmi šłowami pšalništy dajće mi waš šrowiež, wy lubi čitarjo, na šwjatej jutrownicy. Šso modlo šmy ny hody pšhi žlobiku w Bethlehemie klečeli a na to wulke potajniwo Wojeje šlyžby ledžbowali, do kotrehož šu šebi tež jaubžejo nús pohladacž žadali: Bóh je šjewjenu w cžele. Še špodživanjom šmy na tych nje-đzelach po šjých kralach ša tym šwjatym profetu šchli, hdyž wón šwój šubojny rt wotewri a móžuje predže, niž kaž cži pšhmanuženi, a hdyž wón zečhi a džiwu cžini na šhwyčh hřečhnikach, na hnbjenych a šhornych šwójeho ľuda. Še šhhojytymaj wozjomaj šmy našeho wyjšchneho mčhnikta pides pošny cžah pšhewobželi, doniž wón jako najšazpjenišchi na šchžju njewišy, pokleže ša wchšitkón ľud. Šle džemša šaužemaja temu šerchžhi žiwjenja nowy šhřeluch, a š nami šewaja te šherubimaj a šeraphimaj we wyštošeci, š nami křwali Boža šwóřba, š nowemu žiwjenju wozžucjena, te šwerti na šemi, te ptački pod njejom, řiz šu šo jašo te šmy a šmjerčež wřebžite, to wchšitko nam wyšajajo napřhčeziwu woła: Halleluja, halleluja!

„Ja šym žyw!“ tak pšhiwoła tón horještanjny, dobywákšu šhorhoj w ruzy, wšehel tym šwojom. Še wam to špodžiwne? Wšo njeruknje nam ša to jeho žyľ

žiwjenje? Šedžbujće na jeho šwědženje: „Budže-li šhto moje šlowo džerčez, tón njebudže šmjerčež wohladacž wčžnje“; abo: „Ja šym pšhšichol, šo bychž žiwjenje a wšheho došć mčli“; abo: „Ja šym tón šhľeb žiwjenja; ja dawam wodu, kotraž šo do wčžneho žiwjenja žóřti; ja šym to horještawanje a to žiwjenje.“ Šedžbujće na jeho štutki: Wj jeho bliškošji šhorocž, šhobocž, hnbjenjstwu njemóža wostacž. Šesamo kotřiz šo jenož wobruša jeho deaity dótknu, budža wuštrawjenu. Šaj tež morwi na jeho šlowo horje štawaju. Wón štupi do Žairušoweho doma a rjeknje wo jeho džowzy: „Wona njeje wumřjela, ale špi, a Žairuš na šwójju džowzocžicu šaho. Wón dótknje šo w Klainje teho šajčžja: „Młobženzo, ja praju cži, štai horje“ a pšhewobročji tej žarowazej mudowje ješnu šru- dobnu do wšhela. Wón šawola w Bethanji do rowa nús: „Lazaro, pój won!“ a Lazaruš pšhšidže won šwójajny š pšhčami na nošomaj a rukomaj. Šle džiwje, kotřiz ma to žiwjenje šam w šebi, džyri do šmjerčež. Žudašh da šebi ja njeho 30 šľebornikow wupšacžiež. D šwěče, hľadaj horje, tón šeršha, řiz cže štwori, tón wišy na řhžju. Škaptu po kapzy beži jeho šwjata křej po řhžju deľ, jeho šľedy řt řdučnje: „mi čže šo picž“, jeho wčžko šo lama, jeho wutroba šmřow šteji. Žeho pšhčezjejo jeho cželo š řhžja deľ wofšm a jo do rowa položa. Šdže woštanje nčł jeho šlowo: „Ja šym žyw?“ D njeh- šhšichž ty jutrowne šwoj: „Šhřyt je horještanyl a še wšhečž martry cžahnył; teho mamy šo šradowacž; Šhřyt šam čže naš třochšowacž.“?

Či njevěrjazy imaja jenoz morneho Khrystuša, wulkeho profetu s Nazaretha, kotrjž piched 1800 lětami wučejše, čezpjejše, wumrje a w rowje samota. A hdyž tež won jutry pječezja, je tola wišćito jich ržčenje wo nim jenoz tež žakbowanje teho wulkeho morneho s umrčnu a s ašc. Wačh ty tež hišćeše jenerho morneho Khrystuša, ačo mōstaj ty prajicj: Zejuš je žiwj? Wot twojeho wotmōwjenja wotwōwije tebe jutrowne wješe. O luba duša, njeđaj ho wot prōdneje mudroćeje teho hwaeta sa-šlepjeć, ale janješ hōbu tōn nowy škrlučj: Wōn je žiwj. Hlaj, to je tebi tač wōčče wobtruczene, laž herat nēščto na hwaēze. Zejuš je žiwj, to wobhwēdčza Pētr a Pawol, Jakub a Domaich a wšćitaj japoščtoli. To je žro a jadro sich prēmōwanja. Tuta wēra bēži w sich žilach, blyščeci ho s jich wōčewō, njewi ho w bōdym jich bōlowu a štutow. Zejuš je žiwj, to wobhwēdčzi pišmo noweho testamenta. Či nješćezčelso Khrystušowi hu tuteho hwaēta janicjž čyly, ale podarmo, to pišmo je wōstalo. Kaž nadobne šlēbōro je wone wopokajane w pjery ipytowanja. Wot jenerch šaprowarjow a nješćezčelow plačzi to šlowo: Woni hu wumrjeli, kotjž temu džežcu, tej knij, ja žiwjenjow stējachu. Zejuš je žiwj, to wobhwēdčzi historija hišćejžjanijeje zyrkwe. Kač hušo je wona wot Karišahowych diujow hana šašo č šmjerczi wotšubžena, kač hušo je Pilatšj šćudowal, šćišowal a pohrjebal a jener row šajgōlowal a pichl ni won wajcharjow pošajil, a po tšōch diujach je wona šašo štanjla. Čmōwe čašy in zyrkej pšćiindžechu, pod wšćezčehanjom pōhanščich kuzjerjow dyrbečije wona do pōbēmščich pohrjebniščewōj čezčata, ale jener hwaēto je pichēzo šašo tu čēmōwočē šahnal, a jener hōšb je to ščumjenjenje tych wulkich mōščich žōlmow pšćerjuchil: pichetoz Zejuš je žiwj. Žow ho njeđedna wo jemu wučēžu, ale wo jebnu podawat, wo jednu štut teho žiweho Wōha: Zejuš je žiwj. Šchtōž šwojeje wōczi šam uwelajczini, tōn dyrbi to wōdčizē a wuščnacj: Zejuš je žiwj. „A wy dyrbečje tež žwi bueč.“ To je ta drutla, niž mjenje wješeła powjesež jutrow.

Marija Madlena, šcho plačejch ty? kōho pytašch ty? Woni hu twojeho Knjeja přecj wšali a ty njewēch, hdyž hu jeho položil. Ty šy tu wēru twojeho džečatšawa šhubil. Ty čypl ho rad šašo tač mōščic laž w dijach twojeje mlōdōčje. Trowe hrēdi hu murje natwarile bjes tola w twojim Wōham a nēč čypl ty rad šašo č mōrej pichinč. Šchtō tebi č temu pomha? Tōn horjestanjenj. Šchtō je še Santa Bawōla šćinil, i šcho krawanewho pichēčeharla hišćejžjanow teho najwēščehō čezdjerja Khrysta dja? — Tōn horjestanjenj. — Šchtō je Augustina, kotrjž je šwoje mlōde lēta w hrēchach čdēlnych lōšchow pichēžinil, wobnowil č bohōbožajemnu žiwjenju? — Tōn horjestanjenj. — Šchtō je tawštantam, kotjž bjes šwēdomnija kōhōščacu a hrēch laž wōdu pijaču, nowo šwēdomnje dal? — Tōn horjestanjenj. — Šchtō je tyč, kotjž buchu taž šćina wot tōžehō wētra tam a šew khablani, wuščnacj wučil: Ja šym pichēš Khrysta krawanne rany, tōn prawy grunt nēč namakal? — Tōn horjestanjenj. — Sa wšćitje pytaže buche, ja wšćitje šrudne wutrobie plačzi tež dženša: Wy budžēze tež žwi.

Wōj wuščōmnijaj na pēču do Gumanšja, šcho štaj tač šrudnā? Wōj njemōšetaž ho do Wōžich pučowō namatač. Wyšćmōčē je waju wobdala. O troščitajtaž ho! Tōn Knješ je blisfo. Na waju horzjamj wutrobamōj wō- džetaž bōrhy phtučē, so je wōn pola waju, a so ja pola

waju wōstaje, tež, hdyž ho č wječōru pšćiblyžuje. Wy špōrōni a wobčēženi a kiz wy na rospabancach pohrjebanuch nabžijaw plačaze, wimicje jo č wutrobie: Zejuš je žiwj a wy dyrbečje tež žwi bueč w nowej nabžij, w nowym wješele. — W tyč dijach, hdyž bēže Turčow mōž hišćeže wulka, a woni i hišćejžjanšćimi jatymi wšćōwacž šmēdžachu laž čyčuch, čēmnišće jedyn wuščti kuzje jačo wotpōšlany nēmšeho šćezōra do Konstantinopla. Jato won w jutrownym čzaju nimo Adrianopla čzēmnišće, wuščlaba wōn čłowjeka, kotrjž na pola, šam do pšća šapšćehnjemj, wōtaze, č temu pōwōjo:

Khryst je horje štanj!

A je wšćej matry čzahnyl atd.

Prašćany šchtō a i wōtkal wōn je, wotmōwio jemu tōn muž, so je nēmšči hišćejžjan a wot Turci šejaty, kotrjž je jemu taiku čzēktu šlūžu napōložil. „Ja wēn“, wōn dale rēčejše, so ja mnje w tutym žiwjenju na žane wuščmōwōženje wuščizē njeje. Duž ho w šćeršćitwōčizē do mojeho dōnta podani; a dōlež ho dopownich, so ho nētko w mojim wōžnym kraju wješeła jutrownička hwaēzi, šym Wōhu č čzēzi a šebi č troščej jutrowny škrlučj šajpēnal, kotrjž šym bēbi wot mojeje mlōdōčje šem w pomjatk ištowal.“ — Hlaj, hdyž je tutōn w šwojim šćlowinowje ho i tym horjestanjenjow troščōwōt, duž daj tež ut wješele jutrownej powjēczi nūts klincēž do twojeje miły, ščubōny a ščōrōčēje, we wērje ho džežō teho šlubjenja: wy budžēze tež žwi.

A wy, wy žōšite, kotrjž wy na jutrownym ranju tač šrudne č rowu džeze, i tym ščōrōčejšijom praščenjōm w rēzi: Šchtō wotwalil nam šamjež wot rowowōch durych? — o šcho dba pytače wy teho žiweho pola tych wōwōj? Wōn je žiwj — a wy budžēze tež žwi.

Wēčēze, jato najšćinilšči bjes tym šylnimi, kroczj ta šmjercž piches te kraje. Ničto njemōže je napšćēžiwō štupicj. Žana prōšawa njewōtewi jej ruht, hdyž je wona jutročēž šwōj wopor šapšćimnija. Njeje dha tu žadny pomōžnik? Je dha to žyle žiwjenje prōdne šdōče, hūbjenj pichōž, dōlež je wone štajne wumrjēze, a dōlež po tej hwaēzi ta wēščna nōž pšćiindže, ta šćubina, kotrjž wišćito pōžrjeje? Nē, a tawigat kroczj nē. Tōn Knješ je štamp a rjetnje: Ja šym žiwj a wy budžēze tež žwi. Wōn je ho šmjerczi jēd a heli mōž šćinil. — O hdyž wōn pohlēbna šćtunda pšćiindže, a to šēdženje je čzēžke a šmjertna šyřćiwōčēz nje wōbdama, dyrbi nje hišćeže jedyn troščit džežēčēz a jener hwaēto mi šwēczicē, to šlowo: Ja šym žiwj a wy budžēze tež žwi.

Wēt to a hlaj jutrowne šlōgō wobhwētili twoju wutrobu a žiwjenje. Jutrowne wješele twoju wiinu, twoju ščōrōčēz, twoje šylni, kotrjž pšći rowach plačēšč, pōžrjeje a ty wuščlāš: Šmjercž, hdyž je twoje žahabō, hela, hdyž je twoje dōbčēze? Wōhu budž džat, kiz nam to dōbčēze dal je piches Zejom Khrysta, najšćehō Knjeja. Šamje!

Matel-Waršij.

Zōn horjestanjenj naž žōhnuje se hwojim jutrownym žōhnowanjom.

We hlownym wēčēje Dawšje je zyrkej s mjenow žōmna zyrkej; wona je i šćajnamy wuščlāšami teho najwēščehō rēšćarja (šamjenjēšćarja) najšćeho šćitōtēta wuščpjenja. Pšći bōdym štōpje štej žewj japoščtō do marmora wuščpjan; wšći wōtkarju tōn Knješ šam. — Inaty žōhnowōž Khrystuž wot Ščōrwōdžena, totrēhōž nam najčj dženšćidji wōbrās pokajuje. Do tuteho

Božejo doma pichinđe juntrócz nemišl bohošlow, Wón bédže ho hižo dawno na to wjehejt, tule hrijatnju wogladadž. A jako neto pšebd inamjo teho šbóznita štupi, bu wón jeadm, jo ho jemu tal rjane njebaiche, faj bédže ho nadžal. Wón ho pšebd njo štupi, f prawizy, f lewizy; mihže na njeho tón wulki ta-čijedž nječijujejše, lotryž bédže wozajal. Duž holeža f njemu štupi, lotraž njeješe w tym Božim domje něšto wobstarač. Mój knjeze, wona praji, wy dyrbieže ho zyle bišto přebtu pšebd inamjo štupicž, ho pollafnjež a hěbi jo wot delacy woghladač. Tón wučeny činjetejše po tuch słowach teho džečja a na jene dobo wuhlada zylu rjanojež teho wotňanjanja.

Tale dobra rada je nam hšebcijanjam jara wužitna, jo bchymy f njeje nauwili, faj mamy naidenur šbóznicej ho bližicž. To doleč njeje, so hěbi jeha hwoitkowuje woghladamy, faj jich to wjele jako čijni na tutym jutrownym hrijedženju, lotryž bje wicheho hnutkowneho čuječa a pompylerja na wažnojež šhrijutuhoweho

horjejača ja naidm dušhu jutry hrijedža. Woni ničo nimaja wot jutrowneho jahnowanja. Kaž jeha na tutym wobratu woghladamy, tal wón jako na tutym hrijedženju hwojei ruzy wupšebtrjenei džeři wšehje hšebcijanow a čize jim to jahnowanje, lotrež je f rowa pšchinjejt, wobradžicž, lotrež je ham wuprajit w tym rjanym słowje: „Ba hym to horještawanje a to žiwjenje. Echtož do mije wěri, budže žiwy, hač wón runje wumje. A ičtož je žiwy a wěri do mije, tón mihdy njebudže wumrjecž.“ „Wěrič ty to?“ tón šbóznit tele słowa wuprajawuči Marthy w Betaniji ho prača. Tote pračenje wót tebi jako na jutrownym hrijedženju staji, jo móht tebe jahnowanč je hwojim měrom, lotrež nam po hwojim dobyču f rowa njeje. Luby hšebcijanow! wěrič ty to? Raf móht ty potom hnat, hač jo ho f wěrijazej horjazej wutrobu pollafnjejch pšebd nim, jo ów jemu do jeha woblizja pohladat, lotrež ho tebi napšebčejno wučeři polne hrady a prawdy a ho jemu ja to dšajowal, jo je jutram iškodžicž dal w twojej wutrobje, w twojim žiwjenju.

Kom' drinjom' dyrbjal ja ho podbačž dočž tebi, krato na hšichu, Čši žiwjenje a krej čhu jawdačž, Haj, moju zylu wutrobu, Žso f twojom' hšebijej pšichšahan' kaž bédže a twój podban žam.

D, daj mi f jěži twoje manna
A f winow wjež la wofšebw mje.
Dha me tu ničo njeatama,
Dha mojom Duchu wšebtrahni mje,
Dha džežu wicheđu holežim
D krato, f toba we njeju.

Črnti Helaž.

Wšchelate f bliska a f daloka.

Šerbišl pšichdawf f žorterowej čitanzy ja šchule budže w bližichim čahu dočžicž čajny. Š tym njebyrbi ho na žane waučuje Wartfowej čitanzy konfurrenza čijnieč, pšebtož Wartfowa čitanka móže dale w tych škulach wotlačž, hđžež je ho hač do teho čaha trjebata. Wě wjele hšerblich škulach pač ho hižo blěčiti čah po žorterowej čitanzy wuči. Šdžy pač něšto do tutych škulow, hđžež je tale nemišla čitanka, hšerbli pšichdawf pšichinđe, jo bchdy džeři nauwile tež hšerbli čitacz, dychimy to hradotžu pšijecž.

Wutrom a hrijedu po jutrach budže, faj hny hižo wofšewili, loty jubilej naječe Wlačžizy Šerbišceje. Šerjedu ho tež jalkadny tamječ f nowemu Wlačžicženju domej potož. Lubi Šerbišal nješhondžny ho tótle ja najež zylu lud wulzy wažny hrijedženč wopytač a pšichinženju f twarej najecho doma hwoj jubilejst dar.

Wu podacnym w pošlednim čijše hwojim čitarjam wobrataj hšibžnjeje žurkwe w Tražžžanach. Šnutšow-nje je žpkej wšeh wofešt zyle hancžena a wutrobu jaboli, hđžy nješ poladajich do pušeho přidneho ruma.

Me Bohu budž dšat, wone su ho hmitle wutroby namakale, lotrež je hmitlej wutrobu nowowar pšehuja. Raf hšichimy, je ho hižo 45,000 žr dotrowšlwyh darow nawbalo. Š tvorjenjom je ho šapczalo.

Šaidžemu šchwörtk je statny sekretar dr. je Šebžepan wumrjet. Wón ma wulle šobžušy wo arjadowanje pošlkeho woghlada a bēche po wšchem hweče widžemu a čšebčemu. Wlačž lud jemu dšakowne wopowučeje hđžež.

W Wričšijej pšči Tšehšiflicy mješadž je f jawněj bitnje mješ Turkami a gričijimy hromadami pšichdoto, lotrež su hwoobodnje hromadže župile ja hwoj wótžny kraj. Duž je wulki štrach, jo wóna mubyr, lotraž móšta žpu Europistu do njeměra štajicž. Wšh tón knješ čhyl naž pšehd tym hwarowanč a nam mēr hđžežecž.

Šhrijutujej, temu kralej!

Tom' kralej, hš žam f hrijereji džečje
Sa naž a naječe žiwjenje,
Haj, hwoju krej tež pšchelat bēiche.
Budž čšebž hacž do wšejej wěčnowježe.
Duž čšebže jeha hrijatu krej,
Ta čšebž naž wot hrijedow krej.

Tón kral je moju dušhu wumohł,
Hđže drinbže hacž na Golgatha,
Tam hěži moje šbože f ranow,
Mje wumó f hšebčmoš' hujenitwa,
Tam žiwjenje wón ja mije da
A wšeh hrijerečž f Wótžom wujedna.

Wschetup a ruzer.

(Potkazowanje.)

„Tu wjedze piac do swobodny; piches lěpy počehnjemy i mojemu pichesceju dnu na „kamien potny strózelow“; tón naś i radosny wita!“ rečejaše wón i swojim ludjom.

Wócyj po tym rozdělil wón wšyk stote a pšeborniki, kotryž hišćeje mějše, mjes kmojich ludži, a hōnj bėdu wojezcow jnckri pabale, wuchěžichu přeněho do hřubiny. Wjedše to strachnu, hewaf pot tola truty piac. Zela, do statow janzercane, dberžachu postrowne rěbe ruzce. Na kōnu přeněho rėba pichowijewny ho drubi, potom třezi, schowerty, pjaty, šestny a sedmy. Najprědu jalěny Wjelc dele, ja nim jeho mandželsta i wstafaje džowěczišt, potom Haz; stōnczaje pichowiděchu wchitay druby.

Hdyž bėdu ho dela w lěpny huczišnje wchitay hromadžiti, džechu woni stradžu dale; tola twodknyč jim tola možno njebėdže. Zebny stradžit bėdže hjo w hrowatnu nekafki džimny ropot wšiki stale wupřychal a bėdže tež nekafki jėsu wupřychal, kotryž ho po šaczu dele hibajše. S zřichu dobeža wón k wchidownej třezi a wot tam pōšla i wašnej powjezču do lėwa. Hjo ja pol hōdzimny kalatěbe nēdže 100 mēchěžanow w lěpny čžmwołczi na to, šesto ho dale stanje. Kuzje, hdyž hebi čžefazny hjo mupřachu, ho ju woni wukhowani, wuwalichu ho mēchěžanjo se swojcej hrowanti i džimny wstanjom.

Tcho njebėdže ho ani Wjelc, ani Haz, ani hewaf nēdžo nadžat.

Wotomif bėchu wchitay tak jrowitajny; potom walichu ho na swojich pichesčimwifow i hrowoběžki tak ja ju tón, kotryž čže sadwėlowac.

Toła wšcho bėdže wōdže! Hjo pichowiděchu tež druby i lėwona je jawalennymi huczišajami, i mjezčemi a i hlebitjeni. Hicēže hrowiku třejačeje wojowanje; potom čžimnych wujowni wotwōczju swoje brōnje přecj a prowšachu wo jnckriwoč. Bėdže čžiwōdžička mala, kotraž mōžeje wo jnckriwoč přohyč; najwajazy bė jabitych. Tež Haz a Wjelc a jeho mandželsta, kotraž bėdže swojeho mandželstěho piched njechiděczišt mjezjom schitowacž džyla, ležachu na semi. Zatyč wotwōczow hrowatnu, Wjelcowa džowěczišt džeržejše ho žalōjejo jchtoma: ju wa dobroczimny Handrij ja ruzču a ju jnckriwo: „Wj jenož to mu; tebi ho něčo nještanje!“

Morownych wotajichu ležo, doniž ho džiwja lėhna hwerina nad nimi njehmili; jenož ja Wjelcowa mandželsta wuzychu hřetije hišćeje row a šrowachu ju do njeho i krotkej modlitwy.

Na drubi džeti talėchcu po rėblach na jawuicemny hrad. Wjedše murje, kotryž tu hišćeje lejachu, roslanach, kamjenje jmetachu do hřubiny. Wōbnu džeru janzetachy i rospadantami a i popjelom. Hdyž bėdže wšcy janzercane, wotkamachu mēchěžanjo lėhno a čžehnjachu wotpal. Žitawjy wobachu ho do swojeho mēta a Drazdžancemjo čžehnjachu tež domoj. Toła přebny hebie bėdu hjo popjnitow pōzřati, kotryž mējachu stōnczaje dobyčeje wojowicž.

Hjo ja lėto bėchu ho na rospadantach Symbiŝeho kamjenja hrowy a rapakt janzidile. Hdyž ho tam hdy pučowaf jnckriwoč jabitčži, abo hdyž hownjere wšiki wopuichesčimych statach džiwimny homjeje, wulečji ptačjina jchřezča a rapajo. Wchitoteki došlo rėkadu ludžo teho dia tutej stale „rapacki kamjen“.

* * *

Golf a wjecheloč, wšiki šacžehnjacy dobywarjow w Drazdžanach jnckriwoč, bėdžet nimu. Hdyž hjo tam hdy pučowaf jnckriwoč jabitčži, abo hdyž hownjere wšiki wopuichesčimych statach džiwimny homjeje, wulečji ptačjina jchřezča a rapajo. Wchitoteki došlo rėkadu ludžo teho dia tutej stale „rapacki kamjen“.

„Nėto pat, moji hwerini, šcho janzehnjemy i džowěczišt wuja je Symbiŝeho kamjenja“ woprajcha ho Wuzhmanez kuzes. „Wj, Arnoldoz jnckriwoč, budžeje sawiczeje wjehebi, jo ju bōrtny wotbudžeče!“

„Nė wšaf, nē jnckriwoč mēchěžanow! Wona je stradžej a janzerczi wucžekta. Ja a moja mandželsta nješhwoj ju jenož na hrowi čžaf i hebi wjaf, hdyž nichu wo nju ncerdžejše. Nė! hrowiwoč dženjo nad njej wopotafacž; natch kuzes a šōdzit šeluj šhrytuz, kotryž budž hrowalcny hačž do wčeznojce, njeje pobarmu wo lubočzi přebowaf, kotraž mancy swojim njechiděcželam wopotafacž. Wona wostanje wšiki naju, taf picheni hebi ja, taf pšecje hebi moja mandželsta — a to na pichew!“

Wchitay ho mōzje džiwachu, a mnozy to hmitnemu radnemu třejeje wotradžewachu; wón pak wšiki tym woła — a taf hadžichu tute džimny wotnožku do hrowobki hichēčjizjančej hrowby.

Wjedše to rjany wobraz, hdyž jnckriwoč Meja wjezow mjes lōžkomaj hrowejce janzujce džowěczišt a pichowimny hrowejce. Tež ja tute mējeje te hame lubočezwe čžezta, se hame bōdzimne wočžo, a ju ja hlečizny wawichy, wjejay i nej: „Wobowuichča hrowka, ja čžu twaja hwerina močefča hyc!“

Julia boleča wuroni huczišča a jeje hube jduchujwjetje: Ach, taf jeze wy lubočezwa a dobroczimna!“ A i hmyle hrowami jchřezča je wočemaj wutrowomaj hrowobki lubočje, hrowobki, kotryž ho we wobemaj wutrowomaj nišdy wjazy nještowana.

(Potkazowanje.)

Zutry.

Głōš: Wojo, Anjeze, teho hrowita.

Halleluja! ranje hrowita,
 Šōdzny džet nam jchřezča,
 Želuj dženi' i rowa wita
 Žeho hrowa wjerjaja;
 S rowa potny třeznowče
 Želuj hrowe hrowit je.

Budž nam rjenje powitany
 Želuj i rowa stanjen;
 Nėk wjaz nješhwoj wurudženi,
 Doleč něto wēdži hrow,
 Šo, hdyž i rowa hrowit hrow,
 Wj tež i rowa pōdženy.

Žehuju ty hrow pichowinjo
 Hrowit mōž, mōž čžertowit,
 Šemertne hrowit roštorčimjo,
 Třebi i nobam leža tu:
 To wutrobny hrowit hrow,
 Čžim nam taf wjehebe.

Wotwalcem kamjen' i rowa
 Čžim tonz wchidč hrowicžow;
 Nėk naš Želuj i hebi wota:
 „Sapacki hrow hrowit doh,
 Ja waš wchidč hrowit hrowit hrow,
 Wotewrit i tym njebio wchidč.“

Domjedže naš hrowicž do rowa,
 Kaž to wenny lawenje,
 Želuj naš hrow i njebo wota
 Pchese te truby janzelstke;
 Třebdy i rowa stanjen
 Wulke jutry hrowicžimy.

Duž dženi' i wječ'om janzewajmy
 Hrowe hrowit hrowicžow;
 Želuj čželč, hrowit dajmy
 Halleluja wjehebe;
 Šemertny jutry w hrowicžez,
 Žim tež we wčeznojci.

Halleluja! třejne ranje,
 Džet toh' jnckriwoč wjehebe;
 Želuj dženi' i rowa stanje,
 Šemertny je i Woba pōžřeta;
 Nėk nam bñchicž hrowit hrow,
 Hjo třeznowč njehebe.

C. Gelaš.

Zališče darj sa wbohe armenijske hrowoty:

R. R. w Budyčhinku 1 hr. — wj.
 R. R. i Budyčhina 1 „ —

Wšcho hrowadžje: 2 hr. — wj.

W mjenje wbochich hrowotow ho wutrobny džaf proji

S. Gólc, faraf.

Bohaj Bóh!

Czisko 17.
25. jayr.

Lětnik 7.
1897.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wubawaju so kóždy hobotu w Esmlercej knihcizńskejku w Budyšcinje a su tam dostać ja schwórtlětnu wšedpłatu 40 ny.

Njedjelu Quasimodogeniti.

Jan. 20, 24—29.

Wěr budź j wami!

Krala Bóh požohaj! Tak spěwamy dženka tež w Bóžich swjatiznach našich lubych Eserbow, spominajo na narodny swjedźeń našeho lubeho krala; tak spěwamy, dźakuje wróćo pohladno na dokonjane zohnowane lěto našeho krajneho wózga, a tak prošymy na njeho dele Božu móz a Boži měr a Božu huadu na cžěle a na duški ja cžab a wěcznosć. Ale tole wutrobne spominanje na našeho seiského krala wjedže naš k našemu njebjelenu wěcznemu kralaj Zefom Skrystaj, kotrehož knjejstwo dže psche wščitke mjěje tuteho swěta a traje do wšchje wěcznosće, a šabo dyrbi naš dženšnišča njedzela, kaž kóžda druha, pomolać pod jeho swjatej ja naš pšchětoej ruzaj a do swěta jeho krasnosće, jeho měra. Wtobe jutry rěla našich lubych serbski lud dženšnišchaj njedzeli, jato by j tym wuprajěć cžaj, so w žiwjenju wěcznych dyrbja pschego jutry woštać a jo cži, kotrychž je knjejstwu miškej j jutrownej wješekej powjecej wobhnadžiła, dyrbja štajnje w jutrownej swětokeji a swjatokeji kłodžkej. A to šame cže tež stare kačanjte mjeno dženšnišchaj njedzela prajěć: Quasimodogeniti, jato wownarodžene džecki. Wšditke tele njedzela pak wot jutrow hač k Božemu spicžu maja se stareho cžaba štromadne krasne mjeno: „paštyšće njedzela“, a to niz jenož teho dla, so našich lubych ratać jabo wontach džela na swojim poli a pašty šabo won cžehnje se swojim stadlom na selenu luku, ale tež teho

dla, jo mjele tyšaz lubych džecki w tydše dnjach šastupi do šchělezijsnjeje šuleje wo wabjazym paštyškim šlowje Zefuhowym: paš moje jehnjata; dajće džečatam te mni pschicne; wošbeje pak rětajaj tele njedzela „paštyšće njedzela“, dokež naš wjyhotowaleny knjes a paštyt wo swojim dobyčejštim horješcažu šabo swojich wěcznych pašy na selenej luzaj swojeho šlowa a Božaju sakramentow. Šaj, paštyšće šlowa su wšajtkle Bože šlowa kaž dženšnišchaj tak pschicobnych njedzel.

Wěr budź j wami! O, krasne wofschewjaze paštyšće šlowo Zefuhowe! Njeměr a bojošej, žalošej a hroja, cžma a nóz knjeji wo wutrobje, kotraž nije hřichčeje wo wěrje swojeho šbožnika namatała, jeho, kž je našich hřehow dla podaty a našchaj prawdobčeje dla šbudženy. W nje-měrje žarowajše Wěr, a platajše Marja Madlena, a šychowajše Domačaj, a šedžachu bošajni šrubni wučomizaj, prjedy hač šbožna jutrowna powjecej jich wutrobjo napjelni j Božim měrom a swjatom wšelom. Krasne šlowo šwaj. Augustina praji: našcha wutroba je njeměrna, dónž wotpočnje w Božy. Kať paš može wutroba w Božy wotpočnowač bjes Skryšta? Nichton njepšchidže j Wótzeji, šhida pschaj mje! Šaj, nješbožowni šu wchitaj njewěrjajzy, dokež měra nimaju. A psche wšchitko špěwanje a rejawanje, wylkanje a žalowenje swětnych džecki šhychimny tu štóržbu: měra nimamy. Žyly šwět wšdaj j žyjej połuščuju bohatšwa a cžesčeje, mudrowčeje a blašnosčeje, rjanosčeje a hrošnosčeje unjemžoje tebi cžaj, šchotž trjebaš k swojemu šbožu tu a tam: měr wo Božy pschaj Zefom Skryšta.

Ódže a fak namakajš pučz won je wšedeho njeměra hwědomaja, wutrobu a duške, hódze a fak namakajš pučz do šbóžneho měra Wošeho? Za hmyr tón pučz a to wěrniočz a to žiwjenje, praji twój knjez, a ty spěwajš Duška pytaj Aelusa,

Wichitko družke njepomaha!

Šbóžni su czi, kiz njewidža a wšakaj wěrja. Prjedy wěričz, potom wofladacz, tu w nadžiji, tam w krašnočzi, tu pónajejš po kruču, tehdy budžejš dopóšnacž, kaž tež ty dopóšnaty šy. Njech je tebi dočez, jo mačš šbóžnika, pšches kotrehož a w kotruž je Wožj měr twój dobrý džěl. Knješowych ranow dla Domajš wěrjejech, bu wješoły a měrny, a w Žejubowych ranach a hołdžazych blinacach možejš a dyrbičich tež ty to słowo cziatačz: ja tebe, ja tebe, měr budž s tobu. So bychmy my měr měli, je wón czerpil, wumrjeł, w rowje ležal a stanje. So by ty měr mē, je tebe powołał je hwěta, tebe na swoju wutrobu položil a tak histotróčnje wobhnadžil je swojim słowom a Wožim wotkafanjom.

Cžeho dla by hušto hiščeje telko njeměra w tebi? Cžeho dla by hušto tak bojašny a srudny, tak šwóžny a nucžny? Šnadž teho dla, dočelž rjeknjehž kaž Domačž: je-li jo ja njewidži, njebuđu wěrječz, šnadž teho dla, dočelž cžeješ šam hebi na swojim pučzu, je swojeje možu, je swojeje prawdočezju měr dobyčz, šnadž dočelž cžeješ džejša je hwětom i šelicha hwětneho wješeła pičz a jutije wot-pocznyčz na knješowej wutroboje?

Cžeho dla by hušto tak njeměrny a srudny? Šnadž teho dla, dočelž je twoje wóčžo, kaž Emmaušteju wuz-czominow, jenoz dele e semi wdročezne a niz k njehešam, dočelž pytašš swojich lubyh w rowach a niz w njehešach; šnadž teho dla, dočelž pšchemalo w wišnje pytašš a šy „lenjeje wutrobu?“

W šwócajtu tuteho lěštotka bēje muž žiwj, mudry we wškej hwětnej mudročzi, bohaty, czečezny a šlawny; wještojo temje jeho wušnamjenidža a hwět pščiwrjeje jemu swoje wězny a tróny. Menidži-li, jo bē šbóžowny? W pošečnich lětach swojeho žiwjenja je tele ščuteczki napijał:

Kiz ty j njebež pščišchol šy,
We wšedem horju dawajš radu,
Teho, kiz je hubjeny,
Wofšewičš je swojeje hnadu, —
Ač, kak tutón hwět mje štróži!
K čjomu bolozē, wješele?
Měro Woži!

Pščižnóž ty šbódk, wofšewi mje!

W podnišnich šelicejžanich rowach paš, katašomby mjenowaných, kiz pod měštom Rómom a w jeho wofolnočzi w hłubotózi temje jeho namakaja, wofladach hušto na marnoměrny kamjenach rowy pščištrwaze jenoz mjeno tam wotpoczowazeho šelicejžiana a lačžanše słowo in pace, to rěta: we měrje. Šcho da tamnym pšejčezeharum, wuhnatym, wurubjenym wobohim wěrjazym tajki šwajaty měr w žiwjenju a wumrječju? šcho šezini jich bohatač w najwještojej šhubobje, cžeho dla špěwachu w tamnych podnišnich škowantach a kapafach: „Ty wofšewičš moju dušku?“ cžeho dla pišachu na šparne tomorki swojich mornych: we měrje? Dočelž wěrjachu.

Šcho wušwolich ty beži? — krotke njepokojaze wješele, jebate hwětne šboze a wěčny njeměr? abo cžeješ radšo ho wotrjeknyč wšchemu tennu, ščotž i Woža njeje

a k Wožu njewjedže a ja to cžajnje a wěčnje w najnutrišnich šfenoczerštwje je swojim šbóžnitom nahonitč, a woptacz, ščotž špěwat pšewa:

Kaj šbóžny šum, džóž wotpoczaju,
Mój Žeju, w twójej lubošaji,

Tu njeje žane dwělowanje a ščablanje! Žeju, my šny twój! Šóžnuj kóžu wěrjaz wutrobu, swoju žurkei, naniš šeršiki lež je swojim měróm. Šaj, šmil ho nad nami, o Žeju, daj nam twój měr, o Žeju!

R. Š. Wataš-Wóšlincžanš.

Wišewnyz a wječer.

(Wotkazowanje.)

IV.

Wučin.

Na ščotmach, kotrež na šwjetnym polu pódla Šymšeho kamjenja štejadu, šedžachu rapafi a ščadaju požablanje na mornych, kotrež delta na semi ležachu. Tola jadžny hebi njewěri. dele šelicej: cžajto hitalče jo jedny wóč, tajž, tajž tam cžeho ležachu, jako cžajł wón i cžezka hōrow wozužezje. Měto šeliceho jo cžešo wutrobo to čho, kotrež tu ležech; wóčžy jo wotwěrječete, a wótie ščitkača drowowanje. Tón, kotrež ty i womoty, šimječzi podobneje, wotručez, bēče Wjełš je šymšeho kamjenja. Dwe nozj a žyž džet wón tu hižo ležech, tak mozje bēče jeho ničj poračyl. Krej bēče ho j rany lač; tajki bēče wón teby wječor na jemju wabnył. Wščitny bēču jeho ša morneho mēra a bēču jeho teho dla ležo wotajiti. Dženja halle bēče jako rofoma nabył. Š prážu možejše ho tak baloto pščiwěnyč, jo šedžejše. Tajki wuhłaba je štróselime wšedž šabitny foto wofoto hebe. Še šawotajnom šobdělomachgo jandžel swojeje wóči; wón bēče tu jeničši žiwj mjes mornych. Žafo wóčan paleče jeho rana na hłowie; lačžnočz cziwlowaše jeho cželo. Wješele jemu wofšewčene, jo dyci tu šawlatki pomatu wumrječz? Mē, wón cžajje žiwj byčž, žiwj wotacž! Š ščepotajny portiami wotwojča hebi rjemčički cžežetelo želězneho šabata a želězłom na wobmaj; a wufomaj; potom poplyta, kaž močł štančz. Wědma možejše štečz, wón, tón šplny, šwecžny Wjełš. Wón wotwore šaplatu wot swojejo šabata, šawoli do njeje ščotom, wóžny moč a polozi ju na swoju šawojenu ranu. Womot wja hlebju, wódla nješo ležazo, jo ho by na njó jeparat a bēčejše jo nje dele. Š prážu a nufu pščedobu jo wšedž lež; hušto dočez wječy jo je šlawoju; na šemju; tola štanje jo šafo šrawa. Ho dočidny wóžni-nach nabedžje wón rěčtu, džóž jo wón, wščón šawutellu i czeršewy woda wofšeweni a hebi ranu wunu. Tak bēče ho i nowa džet mimič, a nóz jo bližejše. W šawojenu ležech Wjełš pšči rězy; jeho wutroba bēče kamječna a potna štracha. Wón wopominalče ho na wóče swoje wopory, tak tu šem pščižóčechu, wščitny bledži i wofšewi a fak je wón jim hłowy šrawajene nabit. Žeho hwědomoje dopomni ho na słowa, kotrež bēče jemu man-dželsta hušto dočez prajata: „Wješo, wotaj jo wówojch hromozom, prjedy hačz njebudže pščepože!“ Wón wuhłaba jeje mīle wóčžo, na-pjelajene je šylami. Tak šwabžejše šandžewice pšchew jeho wozomaj; hrazo, wofšewro a šubžo. Tehdy dšatny jo jandžel potaty i cžiča jeho wutrobu, a cžiče pacerje wušpewajčetej jeho huže, kotrež bēčetej džije, dužki dwazeczi lēt jenoz šelice. „Wožo, knježe, šmil ho a pomaj ja ja čžu šaracžž, ščotž šmy šcho czi!“ A jandžel wóšity wofšiti jo štróže šrawo. Na družke ranje džiče šranjny po šelčžy wšedž horn. Žeho wotručžy bēču jemu wofšepj wowedajali wo wobozimny pučžinču, kotrež bēče jo w blišćozi šapšbit; tam cžajče wón wotpoczowacz a jo modlicz.

Š toka pučza štelejše ščěžta tuteho pučžinčta, pobožneho bratra Jakuba. Šelča, na štróžž cžiča, i modchom a i šamzejeni pofkadžana ležech, njeběžny runje wofšete. Wšiče duri wofšete na šrjebje wóšočł, kotrež wón rano, pščišwódnju a wječor swo-nejše. Potom šlincjadu jeho mīle huzi po šku. Džóž bēče wjebro cžiče a johne, bēče wnonjenje žamo w blišćej wšy šy-šedžč. Womot pščiwotachu hebi lužo wo wšy: „Wučinčimny hōwčezłi štan!“ a wščitny šlincžny ruzy a wušpewadu modlitom. Wódla domčžta mēčejše pučžinč mōčžim šawroču; wo šrjebž šaw-rodki ščelčech jo jagna wóžičžta je šemje a po brojty dele bē-

pichetoz wchca na to dzeja: „Wotucz, kiz ty spich, a stawaj wot mornowch, dha buhbe skhynizj tiebe roshweczi.“ „Haj“, praji Baudewin, „tak dha pal f jutrownym swjedzenjom hamym steji?“

„To je potom“, wotmolwi Buideman, „pravoy, wulki dzei. Potom ho ham pichetpuzja a pruzniju ho ham pichi hebi, tak huj hacz dotal jutry dzerjal? — Hacz huj ho wjedhenje na hwoju kichzenju dopomni? — Hacz je wchedenje we mui ton nowy czlowek horjczantel, kotrz je w hwatolci a prandolci piched Bohom zimy? — Hacz huj hwjate wotafanje wuziwal, ho je huj hloknit wopravdhe we mui zimy? — a tak dale. Dawai mi Wozja knadze tajte hwedzenje, ho jemu ponizje we wulkim jutrownym wjeshlu dhalaju. Zeli to ni, ja tym steju, ho huch ho polspichowal. — To je pichizna, io hode ranje hwewam: „Mij hwjeczimj ton roczny czaj Met f dobrej wjeshlofca.“

Wshclate f bliska a f dalosa.

Sa wucherja w Klawojdach je ho knjes Dalosa, kiz bejche hacz dotal f wucherja w Klawojdach, pomotal. Klawoczenu jcho wotklad wutrobne wotzararu, dofel je hebi lubotcz w hwojom dotalnym iatoinisnje dohal. Wshelje lube berblie Klawoczenu iwotaznow wotzararu, io hwojewe pichedhuj hubi, kotrz je f wulkej sahoriociznje w iwotaznowje a ja iwotaznow dzejal a skutlowal.

„Wshczinowoy dzeni“ wovjaja pichizaju, kotrz stannizam porucz, hluwjehue, huj chuzha do mandzhim i wupicz, na jih zhrownie wchizhskuchnojse dopomni. Ma iawimje formulaty ma ho tez wchizpomic, io ho stannizj iatol zhrownishk pichizhuch: notczow hshczentzu a wewowanje nariwajwje wobidka. To je dobre a dzała hodne, ale imjeje tez wopravdhe wulsho wupiedca? Wola nuz, Sserbah wchaf tajsho napominanja nadzhionimje trieba nje-buhbe, ale tajki wupiedh imjeje tonle wufas w tezhij krajinach, hshcz je njewera f kuzjom, hshcz hmano stanniz ham hwoobodnje stei a hwoobodnojshilnym pichizhujew; buhbe tajki wopravdhe tym, kiz hi hjo hami hkozaju, f czupje wutrobu jih hwjatu pichizhskuchoj piched mozi iatzej? S dzaom ma ho wchizpomic, io dze wupiedhje nache wewowanje, kotrz je wozaj hacz hamy kontrakt wjedh stannym prawom, pichczizmo zwilnemu mandzhimw faktacz. Ale mi pichi tym wotafanje, io by teje hube, huj by ho nach namjet pichizal, kotrz w iardzenjem leche na hwezofotrowoj hejm stajajomy, po kotrzimj je zwilne mandzhimwo jenzaj ja ton pad, hshcz hebi hluwjen wewowanje njczadaja. Ale pichi tym wshczim chzymy hwoju radoch nad tym wuprajcz, io hu nasche puzhny w iardzenjem leche f najimjeishca jedyn pibw io teje wuzafni melle.

W Sassej ho pomacu hotuju na nowomolby na lastki hejm. Wobla imjeje ho wremi krez po nowym wafshnju, io fi wjadownje po wshfotlozi hwojich hothodow wuwolwaja a po mater 1. a 2. rjadownija pichewahu piched tiecu, dofel ja jenotlityw nam wjazy hlohow ja wuwolowenje woblich muzi. Tuzon nowy wobitny iatol je ho wshelje i tym wotpohlobom wudal, io by ho dalichewo nutshczizhenju w jutrademotrafichij iatupjeriw do hejma iadzhemal. Mij f wotrobu pichczemu, io by iatol ton wupiedh mel, na kotrz dzhwa — ale namny tez to wobmushenje, io budza joziademotrafajo i njeho nowe jortu iedczuwanja czepacz. Zim dzebi jenz ho f kuznym iatoinjom, kotrz jih podrywaje skutlowanje a njehabichizne iedczuwanje wafala a ianicz, napichczizmo wupicz, drube brediti njedobahaja. — W Sserbah budje pichi teje wobitne mer, dofelj czaj nachjeju herbetje iatupjeriw hshczje wotbezal njeye.

Wshizpad.

(Wotaczuzawje a Szonczenje.)

Shczelz dnjom woidzhich woi pshchidajemy saho do nachjeje wny pichizhije. Wbn powjedohche wo dalishcej podawimje ianeme jehu. Wshiz shczajenu po kolebamw puzaju bejshetj dwaj wshaj ho f wola hujwaj a ho shubitoj. Tej dzerjeshaj ho bnydom f nowa shotowacz a buz dostacz porucznojse hshczje ton hamy dzei do melta dojcz, hshcz bejche hlowna pisharaja. Za ho f wojim starym dobrym fantorom rozshonowach a roshubizich ho, dofelj njehach f nozhnym czahom do melta pichizich, w dobrym hshczenu

blisko pshi jelejnizj lezajewe zhrownisewe wny piches noz wotacz, io huch potom f rakhidim czahom dale jek. Zato jenzicz holic ja najishku jittu dostacz. Za ho hoshj f mdeji podach a ja trakti czaj beh wuhnyk. Wshoto 11 hoshim wjeczor buch piches hiline hlepaje budzemy. Pshed wotnom wohen wuwolwaba a woinaj, io bejche wulki itrat. Wshcz f brzhiz ho palitej. Wshetje ho wshoblawczij f wojim wuzafom won iupich. Tam behadju a wofachu. Wshet hshom domlemu hrozjeje. Szynawa pichizhije a hwoju pichizhskuchoj dopujni. Wshcz ho wotpal; domjaze waf stejo wofa, ale shcha bejche wshja pichemaczana a wshdzhom wofa mofre, io wot dalishchewo nozhno pichedhwanaja w tym twarzenju rczj huj njemzhelche.

Zarat, kiz podla itelche, ho na mnje dohlada. Wbn mi pshczelzenje wshizaj naha njeho piches noz wotacz. Za to dzhakowje pichizaj. Wbn mi tomoru potola a w 12 hosh, lezhaj iapo w tozu. Pshizpadnje tam dotho nishiz lezaj njehelche; buz njehelchu lozaje beki w porjedbe. Shcz ho w tozu pichelchuj, ho hrenje dele hujwaju a won podniju. Pshizpadnje mi ta wshl pichizhije, io by tola piches dele padaze beki hara najitcz dzerjela, iatoh waf ho njeta; mone behju po shczu na nsheto myshje pobnye. Zato ja tym gladah, jpodu mojeho toza nsheto lwobuhichje namaladh. Tam lezhelche njehicimjom sharla, kotrz ho na nim lezajewe chzestoty dla abo drje tez holoche dla hhwacz njemzhelche. Sho netal wshoblawczij f tomoru do dwora dobezaj. Kunje tam neshiti burjo won woshja domoj dshchu. Czi runje w prawom czahu donzhelchu, jako chzajde tamny sharla f wofnom wulkelz. Wbn bu wuwajenaj a wotwjedzenju. Sshz ho hosh wupofaja, bejche wbn ton wohen iatohil a bejche hebi wotnyshil, pshi najitaj mshczenu w iazje fradymj.

Drugi dzei noz wo jittwe na fanapeju pichelchuj. Pshizpadnje hebi ialezaj a mozhach haffe 4 hodijim woidzhich wotczj, dofelj wshizje czaji w 3. nejatichu. Te hodijim pichelchuj w hwojije fararja, hshcz ho na lwobim hwoju dohladah, kotrz bu — io f kotra padu — shonznje hmoju njewelche a je netto dofke leta moja luda, hwerna mandzhimka. — Wot teho czaha wozaj woi stary nafkad wo pshizpadnje njehczaraj. Haj, ja shonznje starem fantoraj wuzinac: Pshizpad je njerolom. —

Za mi pshczelz hwoje powjedanje hshczj. Tez ja wozach jemu wshclate shizelz, malichfotseje a tola wozajewje, hshcz je f pravomaj wozajmaj wshoblawch, kotrez wshize hweta hlawatej. Woi budmnoj f tym piches jene, iatoh bejche stary fantor piched dohtim letami praji.

Shcz mi wshczowanje jeneho podawla f druzhimi njepoinajemy, ny ton podawf pshizpad mjenijemy a mshilnim, io hmy j tym tu wcz roshubizil. Wshzaju shczelchiztan waf we, io hadny wrobl f shchi njepawoje wshz dnjowaje wole. Njehczizajem je to pshczjara „pobshje“, runjeje je ja jara jebnora a iochimilwe, hshcz ho teho dzhczimjo, io je Wsh wshchewobednomu a wshchamozny. Za to wofnie tak mjenowanj rozshajnym nejchajny wuzacz pshizpada, kotrz nishiz wuzajbnicz njemzhe.

Za dzeje wem, io wshaf moze ho to pichewacz, hshcz neshiti w tozhym potom, kiz po muri bezi, wulki stak Wozj widza a ho prakhje, iatoh dzerjeh hebi wo tym wawu mshizelz. To wshczje f pshczjewe. Shcz ho nam dshwne hwotowanje podawowf hweti, njehemny to f njewuzhitym njemom „pshizpad“ homjenowacz, ale io wozach jato itaw wulsho, nam njewibdomneho njeczaja, kotrz ton w rukomaj dzerzi, kotrz je wshizite woshy na nachej hlowje pshczachnowal.

Dalishie dary ja woshje armenishe hurothy:

© Wudeczgansteje woshady:	5 hr. — „
© Wufeczgansteje woshady:	4 „ — „

Wshcho hromadze: 9 hr. — „
W mjenje wobohich hurothy wo wutrobnij dshaf praji

W. Golicz, farai.

Bomhaj Bóh!

Cišto 18.
2. meje.

Létnik 7.
1897.

Serbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo łóždu šobotu w Šemolerzj knižicznječetni w Budyšchinje a šu tam dostać ja šchwórtlétnu pšchedplatu 40 ny.

Miserikordias Domini.

Jan. 10, 12—16.

W lubošnych nabrašach nam šwjate pišmo šmilnošć našeho lubeho šbóznika potajuje, š kotrejž šo wón ša naš štara. Wón dže byč tón létaš našich dušchow, a nje-triebamy na pučju našeho žiwjenja tajšeho šwěrneho létařja, hdyž naša dušwa šlabuje a šduchuje we wiohorach šleho šwěta? Wón dže byč tón puč, ta wěrnošć a tón žiwjenje, šo bychny po tym prawym pučju, kotryž wón šam šnaje a nam šjewi, doššli k šbóžnemu wěčnemu žiwjenju. Ale najlubošnišemu nam jeho šbóžnitowišta lubošć pšched wozji štwi, hdyž wón k nam rěči jako tón dobry paštyř. Jako tajšeho je jeho šizjo wosładał wialništa, kiž je nam špěwał rjany 23. psalm: „Tón knjes je moj paštyř, na niežim ja nišu njejměju.“ W našim tekstnym šlowje wón šam tola wupraji: „Ja šym tón dobry paštyř.“

Šejuš škryštuš našch šwěrných paštyř.

Žeho paštyřšta lubošć woczji naš špěwacž:

1. Šeju předyd dži nam tu na jemi.

2. Wšedž naš ša ruku k Wótčej do domu.

1. Šawěrný paštyř dže předyd šwojeho štabla, paštyřšti kiž w rukomaj, šwojkej woczji wobročenej na šelcu paštwiščeja, hdyž šw šwojkej wotmyki napateč móšl. Tat našch knjes a šbóžnik předyd naš dže š wutrobu, kotraž šo ša naš šori špokna šmilnošće. Šdže je tajta lubošć na šwěće namatač? Šnana šo šej šnawo mačšerna lubošć,

kotraž je króna wščeje čłowšteje lubošče? Ně wona hiščeje wščeje šteji.

Kačch šbóžnik dže praji: „Ja šym tón dobry paštyř. Tón dobry paštyř wostaji šwojkej žiwjenje ša wowuž.“ Wón njeje žadny najaty, pšchetož ščto dha je wón wot čłowjekow dostał — ženje mldn, nad kotrejž móšl šo wšječelicž — wuki, čjernjowu krónu a bološtnu šmjerč. To je lubošć pšče wšču lubošć. W njedyrbjeli šo tajšemu šwěrnemu paštyřej š zylej wutrobu dowěrič, kotryž je nam šwoju šwěrnošć na Golgatha tat krašnje šjewi. Šajte to pošbėhowaze šlowo ša našch wutrobu, hdyž my wěmy a wěrimy: „Tón knjes moj šwěrný paštyř je“, nječ je wotach w šwěće wotšlo naš rjane naščjo abo fruta šyma: pola našeho knjesa a šbóžnika šo nam šelene paštwiščeja wotewrja: my šlyšchym w jeho šlowje tón šlób šeho dobrego paštyřja. Šdyž šmy my wšjekli a w šlotym měře jntry šmjerčili, je ranje w južnej Europiškej štwawna šitwa b'esh Gričškej a Turčowškej wudyrca. Šnuzjež mamy my pola naš měr a šo našžijamy, šo by nam měr wosłal, šo tola šwchewidžič njeba, šacž štočnje pšches wšchelake intereš, kotrež maja tež druhe europiške kraje šame na wuwšwanju tejele wójny roškora plóžjo nieměra šjes nie nježijuje. Duž wěšta tužnota na wutrobach leži. Šak derje je nam, hdyž možemy w tajšich čjabač, hdyž wutroba čješto šychuje do njewěšeho pšchichoba šladajo, šwoj wšček tam wštač, hdyž wiohorý šwontowneho šwěta njeudawaju a šo w dušch pod pšchitrym šeho štačej, wo kotrymž wutroba špěwa: „Tón knjes je

mój świerny pastyr, a na niczym ja nusu najeśmeju." Njech je runje cżemno pjechd nam i njech najeśme flabe woćko njeuwiżi, my wemny: Njeśuś najeś dobuty pastyr nam prjedy dje a naś wođzi. A njeśuś ty swożowna, o wutroba, jo maś tajśeho wođzerja a moćeśki srowođtynje spěwacz: „Jezu prjedy dži nam tu na zemli!”

2. Kaśki to luboſny faćziweć, hdyž swjaty wjezor swoni a pastyr cżeńnje smerom je swojimi wożzami domoj. Domoj cže twój knjes a sbożnik i tobu hieć, hdyž wjezor twojeho žiwjenja sašwoni. „Domoj!” tam našcha wutroba cžeńnje; džećo wjeśeli ho domoj i zušby; a hdyž by starichi, a sašo swój starichiski dom wośladajeś, dušcha wjeśela wođychaju praji: „jow hym ja domach.” Zuto domoždabanyje njeje wone nam polożene do wutroby jako faćzuwanje teje dowijny, do kotrejez cže naś najeś świerny pastyr dowjeće jo wočjeń bėdženju tuteje cžaśnoće, — hdyž wón wočitke swoje wotызaj powjeđe a hdyž budze wočeho bėdženja, wječeho njeńera, wječeho roskory a njejeđnoty kōz — hdyž budza ho wšchitaj jako jene stado wo tym jennym pastyrjom wjećeljeć. „Sbożni su czi, tośiž hiebi domoj žadaju, pječetož woni domoj pjeđindu”, tole rjane stowo je pobozny muž i hłubotoho faćučeza wuprajiti. To pak može jenož wutroba prajice, kotraž ho njeje sašybłila na tym swieće a swój dom njeje natwarila do pječa tuteho sweta. Cžeho dla tajte saštroženje pjechd swjerczejo? Najhłubicha pječizna tola na niczym drušim njejezi hač w tym, jo naś wječelake iwaśiti swajaja na tōn swet. Kōždy sam swoje iwaśiti znae, rośwajaja je — potom ty cžim radšo ja tym świernym pastyrjom džečoh. Nječuzjeś ty pječeho hieće, jo by tudy w zuśbe, jo swet teje spoloćiz njeńe? Haj domoj! — to reka, hdyž nija ho naś wjažaj njeđōta, hdyž je našcha wutroba spotožena na paśtwičežu woćežno žiwjenja.

Naścha wutroba spěwa k temu świernemu pastyrje, kotryž naś w swojeji luboćiz niž jenož wjeđe pječeh tōw cžaś, ale naś tež sbožnych domoj dowjeđe: „Wjeđz naś ja ruku & Wōtjez do domu!”

Hamjen!
Gól ež - Wudjođinisti.

Wšchetuz a wjeć.
(Potražowanje)

Wōrj bėče do pječeh hole domčst natwarjenu, prosty a jednory, pobozny zašubowaj hježaj. A hdyž bėče wjezor cžeń a smerny a hdyž bėče pomet cžiny, dowječeh wječitane sčibōla dje te snti Mikławođoweho janta dele pach i Lėbjuwanaj brjobjonaj a hač naz do Tradžanu. Měr hdyž powjeđaječeh jich pokošny hōb, měr donejeđu do cžiwitjeje wutroby, jo njeby swierny njeńer jańđeła Wōžeho i njej wuśnae. —

Wōrj powjeđaju hiebi ludjo w mjeće a wo wołotnoći. Jo je ho w holi pućinaj sašybłiti. Nječtān njeuwižjeće, i wotfel bėče wón pjeđiśoh; jenož kōstchitjom abt inaječeh jehō doit, a tōn wotħawa wječ ham lašo jako spowjeđe potańtjom.

Wot abta bėče Mikławođ tež doit swojeje mandećstjeje a swojeje dšowczićstji hōmi.

„Denož juntreč cžyl ja swoju dšowczićtu wotħadab”, bėče wón abet prajiti, „jenož juntreč, jo mośt je swoje žohnowanje dač.”

Ale wón bėče jemu wotmolwi: „Niz tač, bratje Mikławođi! Najprjedy wutry jo wječe cžeńne poźadanja. To napođoju tebi jako wotfu, jo by swojenu dšicju balenaj wotat itajnje. Te-li ho Wōb nad tobu wośbeje hmił, budze wón wjeće, jo hwojeji woćzi swoju dšowczićtu wotħadate, hdyž ho tež njeby wo to prizwōwat!” A wōlōtnoje sōzi ho bratr Mikławođ jo tutej pječitajni swojejo spowjeđenoje wōza. —

Cžy pječitħadaju a ho minychu. Szma a natećo bėčete ho dšepaczeje minjele a bėšete Wožu semju je pičjom a i rkojmi potrekeji. Wjech cžornu sčizjom pjech Mikławođowom domčstom bėču ho hjo tħyžaj poboznych putnitow modlo postkōni; a malo bėče tajteš, kotrych hieće hiebi stōmo pobozneho bratra na wruboh a switnje; hōtojezi wuplinda. Mestarašili cžiwitka bucha, kotraž ho w rjanež wšchotih, ale wot poboznych pječewjelnjech mječhjańskich Wožih domach njebėde hač do najswjećešćeje wnutroćje pjechobōžy mōta, nadēntje ty pod jenojnym dšewjanym sčizjom wērne poźobnowanje ja kšizju Wožu. Wōž ho tu dušcha, na swjercz i rranjena pućinjeji spowječa. Wdyž ty lēš hčumječeh, jako bydu i dala bywale sapitake, wotom njebėče hīnał možno, hač jo ho Woži potreke: „Měr budz i tobu!” do woprawdžiteho mēra pjeđeni.

A hdyž ho i wotħitja swudneho nowa braha nadžije hšyčjeće, rośwječeli ho tež wotħitje pobozneho bratra; i jehō truteho woćka kōnjeho ho pšyčječa, jańdel mēra hujenjeche jeho wutroba a pječwoła jemu i cžida: „Wječoh, kōtož by hšečeh, je ho tebi wōdato! Měr Woži je i tobu!”

A Arnoldz domje bėču ho by a lēka minje a ničo njebėde ho pjeđemotē; hieś jo dēch ho Arnoldz nanowa stoma trochu ječehđila a cžoto ho trokšoh smorčehđito. Wjećzi pał bėču hōtawjaj wotke a jich žija bėču ho wotkeje a cšewjelnje. Cžido a potajnje islara Arnoldz mač swjōm dom; uan pał dšelake je swojimi wotroćkami pilnje w swojym pječewjelnje, jo by ho swoje a jeńše sulo swojenu domaj jańwōwalo.

Arnoldz hju bėdaje wo dwo ja hieńmi, jo by ho pilnje we wedomotēčah wōhōnjal. Nan mēńješje: „Te-li tež wōdu na moje mōto itupih, jo by nače pječewjelnjo wo tmojim wođemjom dale tečilo a rośwōtalo, da tola bjeje, je-li hiebi wedomotēje nadobužeh; to su kuba, kotrež tebi ničo rubi cžewi njeńe, tež wotom ni, hdyž by njebože našch dom nabečoh. Tole pał cžyl Wōb mōtječiznje wotmođwōtēćiz.”

Wječlowa dšowczićka a Arnoldz Marija hōdječetej hromadje na pačere do sčōtchija i bratere Marčineje, a pōdla natuwinječetej wotšyju pječoh a cžitoh. Wjećete pał doma, a pōnhōđetej mačere je wjeđe hčewrcozija. So bječete jo i drušimi towaččitami iħabowajete abo wupytate, to ho mēta. Arnoldz bėču hami ja ho žimi a njeńečadi i drušimi hšyžbami wječeteho pječehčelawa, taž bėče to ja tōn cžaś wōśenje.

Starichi hšowajetej swoje džećzi wšchōdom a stajnje wēńje doma; itaž jo pjech domom ławōweho, to jich ničo njełarajeche, wočebete hujehelena ja mōdu lud ho njeħotowacu, a tal ja hšowajetej ho pačere hšehčejajanteje mōdaje wutroby — cžeńwoć a pēhoće — a njeomōajetej ho ani wot dječa hwečeho a nječehneho žiwjenja.

Dnyž bėče wječedne džełō dočōwane, hdyž mječehjanite hōmy sħowomdu a mječehčanom, kōstiz bėču w kōrčžam, „a nožnym pinje” hjeđeji, napowinacu, jo je i nini cžaś domoj, hdyž cžeńwoć mēto kŕječeh, wotom sańwećzi dje tež Arnoldz mač swiećstju na tulojnym bide, a nēto sawoćaja hiebi wšitaj powjeđečeh, a hšawjeji wuħywečehatje ty nēłete plōdne hšymječoh do wutrobow swojich džećzi, kotrež ho hiečehje w cšideji wjezorjeji hōđiznje saforjeni.

Njeby wjezor powjeđachu hiebi tež wo poboznym bratru wōnta w heli, a Arnoldz mač dječeh i nanej: „Tełto ho wo poboznym bratru powjeđo, nimalo wšchitaj ju i mēta i njemu pječitih, jo ludu na jehō tečž wotħadch, jenož my jehō hiečehje njeinajemy. A tola cžyl ja rad lubje wed sčizjom w holi swoji Wōtēčenaich wuśpēwacz!”

„Wōho hme hiebi hjo tež na to myślit”, wotmolwi Arnoldz nan; „to ho tež žyl derje hōđi; pječitotnje ho, jo tam wōđidelu na wopowitje dočewjenu. Ty wimi hōbu, itaž jo tebi hōdno ſa; pobozny bratr njeubede našch dar jospice, hdyž tež ma tam nabolež pokładow wo wšchitkih swojich wupytarijom wōwječehenje!”

Wōtāžela bėče pjeđiśōta. Wjeđe wotko derje hōđimj popođuju sčizidu i wrotam wōn. Wječ bėče njernaj a pještōji. Najprjedy hjeđizju nimo wōwō, kotrež Tradžanzju mječehčeno pjech mječehjanistami murcemi mēčaju. Wotom pjeđiśōdju do hole.

Wječe hjo pōdēco. Wječe na iħotamach sapōca jo žōćeće, a wroħ lēčjejeche dōdla pjeđi wuzcu a tam, hdyž njebėde najeħwećizcha bućejna. Ma wroħ sčitowacu pječōti a na cžōpħm pēlu bėče ho jełečječejna wuħječstēra.

Bratę Mikławiszcę pędziłszy na brwienajanej łanuy pýched hżymyni duriemi, ruzny tychnymi.

Stary czać będię minjemy czać ja njego był, a chorocze a czać, ho pichemnięszę, będu swoje namienjenia jemu do woblicza jarałe. Włohy, hacz na ramieni dohazaje, a doha broda, ho zwotoczno powojła dohazę, będu ho doipnotne idęli, a będię będię mjęszwożo będię zle imorcięszę. Ale pichotno w stawacy będię pichęz hjiędże wobhorwał, a hdyż ho w tymje wjełki hacz f jęcho hędży iwieridny, potom dohaczy Mikławiszcęowuy pęd abo hlebiu. Wón rojuwaje hjiędże je samej wetożozny tśelęc a hlebiu mjetaż, toż njędu na Symfistim tamjeniu, hdyż jato dohazjęz po lęhu hłobędże. Też jęcho wótęzo będię hjiędże jagne, hdyż będię ho też dżinje ptomio, fozę będię njędu i nich hapalo, hşubito a hdyż będu na jęhu męti męti puchł spule.

Stary jaturi hręż wopuřędzi wón wob lęto jiwouju lęnu dominu na jędu dżę. Potom dżęche na jiwoujm pichędu hędżnika a i najej hłomu do Włohra Dawichitnowo do Drażdżan, ho by ho tu porywobac a jiwjaty jatacament dojtal. Stary będię njędu hłubi, to będię też hşur dżęzał, nihdy njębędię ho ja jiwouje dżwocędzęcy woparchoł; w jęcho wutrobje tajędże jiwouje njęwurajomne żędjenje ja jenićim, ichoż będię ho i nim je jaręfęco cżaba wuhłowalo. Hdyż ho jęcho wutroba w tajfich cżoach imerowacz njęchaje, hdyż jęcho wutrobuy tyfł jadaćęz cżwiędę, padje wón na łotna pichęd hşubidny a wobliędę ho f Wobu, ho by wón jęcho pęhłidni, to męti jiwouju twędnocęz pichęwinęz.

Też dżębja, hdyż jiwjaty męto foto wotoko po holi jęziędże, jaczahnjędu jemu itare wopomnjenia do wutroby.

"Hdy by ho mi jenoż tele jene pichędże dojwleńko, żane drube."
— Tat pomęłi wón hębi f cżicha. — Tebdy pichędże woz pichęduwa Arnolda i Drażdżan. Hżjo f daloka włoina Mikławiszcę pichęduwęłęto njęta. Stary jemu hşępotaćdu, wón njęmędžęci f łanki stanęcy. Tat wocękajowaje f ičępęwotajez wutroba a je hşubjotymaj wocękajaj jiwouć hędżi.

"Womżaj tebi Wóh, pobożny bratje! Sęmy pichędchi, ho buchym hębi wotęzo żobnowanje wuprohłi!" praji Arnoldez njęs a pichędchi i maczery a f dżęćimaj i njęmu.

"Ża hşym hşubj, hşędny cżlowęz a nimam żanecho żobnowanjaju; jenoż wó Wozu hşadu a hşimlotoć mōžu wopędżę ja węa a ja mje: Włohędomnięzy Wóh pęhłujny wam waičę żiwjenje, wón jędłitaj a wutrobuj wóh stajnje a węćinę!"

To prajiwjacy postaję Mikławiszcę a polożę na wřędntich jiwouju wrawizju, toż pęhłujnuo. Potom wotkajędu ho wřędnti hşowadje pichęd hşubidny a to runje tat, ho Arnoldez Maczja a Wřęłotowa dżowta je Symfistęo tamjenja pōbła pobożnecho lępnecho bratra Mikławiszcęa kłęcęjędże.

To bę hşunaję napobład!

Njewidomny jandżel męta wupřędęřę hwojęj hşędibędżęz na wotkajędu, tu ho mōdlazjmy, a jędu dūřęz pichęwęjędże wudfotna jiwotęzjowicęz nutrowicę. Stary mużik, tu hankłutki njędę hędchi janołwica, będię hwoję żiwjenje, ho wřęłakło pichęwinęszę, nimale dohokaj; pōbła njęho mōdubędę wutroby, foztymż ramieche serja, hşożo pichęwinęszędżę pichędōba hşębahżowacędu, a taj tamnaj, foztazj bręje będčitaj hjiędęz pichę dohčty żiwjenicęch wocękaję, foztazj pal będčitaj hżico hşiwio doęz najhōidęz, jo dōnt njęfotrozłiti keleno toczędōto nabżęje f jędntona żiwjenja brędę a jiwajęnjene a wuřęnjene na jiwjenicę pęczę wotje, — a cşile wřędntiz będu njęfote njędntocęmi w tym jęnym hşujatym hşutku.

Sřonęnję stanędu. Wřęłęczęz pokonny jiwoujm dżęćom, wone dohędżędu f wōşęj a pichęnjęchędu dary, fozęz będu ja pōbożnecho bratra wot doma hşo waił a fozęz maczę męřta njębę.

"Tu je hşudny dar ja węa", praji nam Mikławiszcę. Hdyż pal ho tōu wobkaraję, tōnle dar pichędżę, męnjędę nan: "Njeje to żadny wopoz, foztazj hşęd f tym woprowat; Wóh je mje je jemimni lubłami pōżobnowat. Ża hşym pichęduwę aradny njęs Arnol d Drażdżanlękhe torhōidęza — a to je moja łuba man-dżęłta a męto dżęćę. — Wřędęz kęje my jenoż frute cżaby jiwouje jime dny wuhłabod, pōbożny bratje, njęmer, harędęz a twędnocęz nabōdęz, donij njędęje męta nadeřęot?"

(Pokładowanję.)

Tydżęi je ho minyl, to najcha łuba Maczjja hşwj Stoly jubilej hwojędęje, ale my itęjmny hjiędęz po mōżnym faczjędcom fozęnebo hwojędęjenja, foztazj mōżadny hrowadęz hwojędęz. Stoly hwojędęjen je ho najhrędnyřo porodęz. Wutroba będię nam horwaz jato ho dōpōłnaja na tśęłeni jędęjdęmy, na tym hşamym męřtęje. Hşęż hşwaci mōżęziny pichęd 50 łtami hębi ruku f bratrowicęm hşutkowanjaju jawadęz a najędu Maczjaju jatożędu, a hdyż hşędędny wutrobuhwōdęz hłowa f eta njędęćędhe męřto-pichędędżę njęta jaraća tyczęja Żaluba, f foztymż hwojędęzi wotowori. Jiwouj wotras łubnebo a jōbnowanęcho hşutkowanjaju Maczjjo pōba njęs faracł nam. Germanum pōmnoję na tęd mużi, foztazj hu jiwouje mōżo do dżęta najędęcho Szerbskęho łuba a Maczjjo stajiti. Wulka raboćęz pichęd, ho mōşęche, f Maczjaju hwojędęzi dżęhędęz tęd, foztazj będu ju pichęd 50 łtami hşobu jatożęti, Stoly jubilej hşowicę hşobitawłowa. Njęs wřędntich hşeminarci wuęęz hşędier będię hşęim ju pōzrowajęz hşęw pōhōęřęzi, f foztymż jędę pōztroni. Wų wōżkarowacęmy, ho njęmōżadny wřędntaj jubilarjo na jubileju pāitōmom hşęz. Stary hşędntym mōżadny hwoję pichęza tńje wuprajęz. Hşęs tym będię ho wōznja hōdjtina pichędłęřta, hōęz męjędęje ho jatańny tamjen f najędęmu Maczjęz; njemu dohęz potōżęz. Njana hşta ludzi będię ho tam hędęza; my wuhłabadacęy f wulkej raboćęz też mōhōich Szerbow je wępy, foztazj będu pichęditi tōn wōznaj hşut wuhłabacęz — i tym wōmanjenajo, kał jim dojwleńjenje dohčty nabżęow a pichędowanjomju na wutrobje lęzi, ho buchym jiwouje hşędędżino w Maczjęnym domje męti.

Hşę wuřęwawomju hwaręta wuhwōżnowacędu družiti w rjanej hşębłęj drawęz jatańny tamjen. Njęs jarał D. Jmlich rędędęz węł f najchym wutrobam f hşunajęmy hłowami wuhłębujo, hşęto durbu mwarjomny dom najędęmu łubęj hşęz. Wřęditi hşowatęcznych hşęmjenjacz hşędędęduję rjane pichędęz ja najęd dom. Wulka raboćęz będię, ho mōżadny pichę teple hşowatęcznojęzi też njęta mędęczanořtu dr. Raublerowa pōzrowicęz, foztazj i tym hwoję pichęczelne hşęhęnjęje, foztęz je itajnje ja najęd hwar męł, hşęo wopłata. Wōn wřęditi hşęmjenju na jatożęny tamjen to rjane pichęczę wupraję, to będčitaj Wozu hşada a żobnowanje nam tutym njęmęni wotwocęwōdaję, jo buchę Szerbja i Węmżani pichęzo w pichęczęlntwje jwı byli a pichęz jene dęli w dohobajanołwicęz a w hşęwocęnję f kralęj. Szwęjędęřęta hşęnjęna ho w tñęch pęhłujny na tśęłeni fozęca. Szohorjenje a jahorjenje hłowa we wunęnjęnjęch hşawacz f nam rędżadny. Wulka lęczba hşęwypřędędżęch tęlegramow ho nam cşitaję. Też na tęch ho njępajomni, foztazj tu mężaj hşęs nam njęjędu. Wł nam cşęnjędęje pichęz wutroby, hdyż hębi pomęłhčim; — tat buchę ho woni wjękęłiti, hşę buchę dżęnję a nami hwięczęzi mōhli.

Wřęłakę njęna tajfich hşubch fęmędęczę nam njęmo dōdę cżęhčim; wot foztadž njęoż njęfotwęz njęmjenęje: Sęmolec, Hōrnik, Hşubł, Żalub, Żęnz a drubę. Sę hşafnej wutrobu na to jiwomnacęmy, hşędę hu woni najędęmu hşęrbłem łubęj a Maczjjo hşęli. Hdyż będuję wot bliba jęstawalo, ho też hżjo cżęh blękędę, w foztymż męjędęje ho fozntęz japołęczę. Do fozntęra nam njęs faracł Wřętar rjany prolog, foztazj będię ja najęd hwojędęjen pęđni, pichędntędęche a do II. hşędę nam wuęęz hşędęnjęřęti hşumnu wot njęta Cşęřędntękhe cşitaję. To będu hłowa, foztęz nam wřędntim wutrobu hşunaję. Konzert je ho jara derje rabęci a f mōşęno pęłaznja będię pōnjacz, kał ho wřędntim rjane wuęęz-nojchowanaja hşowobacęny. Wōşębje męjędny nam tym hwoję hşowojęnje, to mōżadny dżęła najędch mōdōch hşubżinowat hşędędęz. To je rjana nabżęja ja pichędōb, hşęm jęmy tajfich mōdōch dżęłaczęnjęow na polu hşubżę. Sę wulłim pichędntęczom wuhłęnjęnję, jo ho narodnem hşęwęi na tym konzertęz to prawo doşpi, foztęz jęmu hşudaja. Wřędęto w narodnym hşęwęje lęzi cşęnje łuba. Duz też najmōżnjędę f wutrobje ręczę i ju wuhłęmjenę. Wřęł będu wřędntim, hşę hu nam tōnle krafny hwojędęjen hşędę jubileja pichędowatki a wuhłowatki! To będu krafne hşubidny, foztęz nam njępajomnite wotłanu.

Wřęłakę f bliska a f daloka.

Sęładny tamjen f Maczjęnjęmu domęj je polożęny a my njęto f Wōşęj pomozu hwaręz japońnjęmu. Njana nalęne hşęwocęzō nam njęto hşęwęzi! Dajęje jęmu też nutę hşęwęczęz do najędch wutrobow a pōdjęręczaję f cşępęłę wutrobu najęd hwar. Wřęłozę wjękę je hjiędęz trębja, ho mōżęmy wřędo dohōęnjęz. Hdyż wy

něto, lubi Sěrbiya, widjěče, tak ž towar je jenje běša, dyrbi won radoběz nad tym ruku wotewrěć. Dary ja Macějsčiny dom mošćenje wotobědž pola knjeza Šsmolecya abo pola knjeza pchepkapsya Měrčy w Budyščinje.

Wšchodž krattin hu po pruhowanja kandidatow duchowništwa w Cypitu Hónčiny. Wot 39 słubowacych, kž běchu ko wobzěšćil, 33 pruhowanje wobsta. Na poslednim pruhowanju wobso-lymanowče w Drajžbanach je jo šanženi hynu 36 kandidatow wobzěšćilo. Dwa leče pa buda woni najšerje čtacyz dybjeć, prjedy hač moža do šastojništwa šastupčy, dolež hšćerje wjele šastojniš na šastojniš čjata. Ze čjaby hu, nimo, to na duchowny pohrabanowache, a hšćy prjedy pohraby rěšady, jo je šerštych kandidatow šerje, dolež hu wniše trjebaja, to tež wjazy njepoležy; pchetož, to tu školnu hano jedyn šerštych kandidat w škulftim šastojništwje w Mězacy čtaji, dolež w Šerčabach žane šastojništwa prědne njeje. Tat hu ko čjaby pchěmenite.

Šewjěšćenke dny šuštrowneho mišionistwa budža tož druge lěta w tym tchžiny ju w nježeli Mišicetow. Domnii w Drajžbanach, Koridžel 3. meje budže popołniti w 3 hodž, w šoli mšobženzoweho towaristwa (w domje šuštrowneho mišionistwa) šfjadžowanja šwajsta muzičkij a mšobženskič towaristwow. Wšćer 1/2 hodž, budže woja šfjadža w dwořerj žyrty w špredomajni knjeza šararja Dr. Kšifnya. Wutoru 4. meje popołniti w 8 hodž, džerži šaraje towaristwo ja šuštrowneho mišionistwo we wulkej šali šowastojnoweho doma šwajst 31. generalni šromadžinju. Šowodniju w 4 hodž, w žonitce žyrty knjez šuperintendenta D. Šitman i Šanoveršerje předyje a 1/2 8 hodž, je šaho wulla šro-šadžinju w domje šuštrowneho mišionistwa, pchji šotrez budže wšchelazy šastupčerjo šuštrowneho mišionistwa rěččej. To je to najwžinjšje tch šwědžčičkič dnjow. Wty wšitkič šubdy šerštych pchěselcow šwajete šfukta šuštrowneho mišionistwa, šotrez w šmilnice šubotčiji džela na šabčubžensčy a hšubjenyč bratrach a šotrach, šotrez čže tch, kž hu w širake šfajzaja, wšuhowacž, na to šedžšibženy čžimny i tym pchšipomjenjenjo, jo maja woni pchšitup do tch šromadžinow a jo šo wěče ščyž, ščž je wopch, natwari a šaheri w šubotčiji a šon wražny šfuk, šotrez žebi naty šrudny čžaj je wchey možu žada.

Šewjěšćaga powjěčej dojdeje i Cypita. Tam je jo 16. měrca towaristwo šotraž, šotrez čže tunje a štrowe mace bšdenja ja džekacšerjow a wšitkič, šotřž maja pod šubšelištimi wobšćenje njemci wulkič wšćerje čšerčij, natwarčej. Nemo dyrčja jo hano-šćejaze mace twarjenja twaric a š ščže bšdenje dyrč šahroba, byč. Žaneho dožeta towaristwo njerožli. Ščotž hu šetaj wšitkijny twarjenjo wšćerje. Do jeneho doma jo wjazy hačž 6 bšdenjow nats njewari. Najwšćejša možnowč žo na to ščž, jo ščže bšdenje šahroba došanje a jo moža ščža šwajšča, hšćy čže, štrawny powčer, w šahrowčej wšćerje. Wty temu šobrenu šrjěde-šćeraju najwšćeršičego ščže pšcheyemy.

Šipšćenke mišionistwo w šarajšćej Šfrazji je čščežo domach-pytane. 1 mišionar je wumrež, 2 šaj šorjenaj, 4 hu pšchš šerowčij w šfukowanju šabžewani. Wšž ton knjes čžyl hnadnje po čščtych čšahach šepiče čšahy špochčičej, jo by šahrowčej ewangeliya tež tam jo dale nježa do pšćizny pohanjšta!

Maž běše do přěda widjěč, tak je jo tež štalo. Turčijo hu Šrichow w Šehalšifelij šiloi a to wražne město Šarifa wob-šadžil, a něšto je šim pučž na štowne město Šrichifšje, Šthen, wotweryeny. Wulki štah je našaj ša Šrichifštu štalowštu šwajšču, hšćy ž Štgenje wštanje. Šđžy hu tež Šrichidjo je šwajšim ščženi tu a tam pchji brjohy mateho wšpšedža wšči, to šala i čščaja na šrudny šonzu, šotřž šćerje wojna jo Šrichifštu něšto pchěmenjeni. Šotem paš to wrašćenje wšćerje: šudža wšćerjo Šarowšćerje šćerow pchšibšadowacž, hšćy Turčijo Šrichow powadžšćerowje ščja a podščeba, abo njebudža šo do teho mšćerčej a pchji tym ščončjenje hami do ščotrow šćerčijčej. Šendšćelta, ščž ščže něšto rad čšim, šaby šulšow dželacž počšćina a Šrichidju potajnje pšdypera. Wchji špochatu wojny jo ščžy džšmalšče, i wštel ščuda Šrichifšta pšenjej šerje. Ščž je jo wšajšćerjo, jo Šendžšćerjenjo ju pšdypera. Šendžšćajšy pšenjejšćy hu w po-šćeršćij ščženiach 15 milijonow štrawow do Šrichifšče pščšali. Duž njewěny, ščžo nam pchšćerowne mšchazy pšćinježu. Wšž šuby knjes čžyl wšćerjo hnadnje wšćerč a naš wobarnowacž pšchd wojny a šeršćeršćerow!

Něšto šocialdemokratifke.

Wšchudžow po naščim wotěžnym štraju šimo pšchd ščotřim 100 šćerj narobny džeri naščeho njepalomšćeho ščžerora Šwylena šwajšćelji, nız pa šocialdemokratofje, šotřž ščćerčiji wšćeršćenke šubotčje w žebi nimaju. Šo je našč wotěžny štraj pod ščžo šnejšćim wo roššijniš, jo je won naščor daj ž šafonaj, šotřž dželacšerjow ja ščotřčej a hšubjeničej šawějšćija a šo je i šim tunje dželacšerjow wulki dobrotu wšpšatoli, mo tym šocial- demokratofjo nicio wjědžčej hšćerčedža. Duž tež šocialdemokratofjo nje hšwědženjo hšwajšćelji njehadaju. Šafšte dželacšeršče nowiny jo njehadaju na šon hšwědženčej džšwajšo pšchacž. „Něšto je nimo ta wulla šara. Ššwědženčje njelčšćnyč ščwědčow je šaho i šahow měšow jo wšćeršćim a tež knjeza patriotofjo šapocšćinaj šaho wšćeršćenke. Ščž dny ja šobu běču šahorčeni, něšto pa jo hšubjeničej wšćeršćenke šwajšćej šaho šapocšćinje a njelčšćenke ščšafšćajš, šotřž na šwajšćeršćij dnjach wšćerby pšćeršćnyč wotěžnyčow bebudju, leža šabte je šwajšćach, dželane ržče, dželane šarajenje. Najšćeršćij bšče, ščž jo hano wulke, 22. měrca, na šahor dnju, šalo won pšchd šo šćerim najšćeršćij a hšamocšćinje na šwěč pšćinje, jo by šwajšo wulke, hšćerčije pomonaje došćerle.“

Njeje to žalofne, jo šwědža ščwajšćenke nimoj tat pšchacž — a wšćeršćenke dyrbi šćerow pchšibšadowacž. Wšćeršćej mšćeršče wšćer, hšćy žebi won žabache, to dyrbi šo pšćeršćow njehabšćeršćim šocialdemokratam je wchey šćeršćizny wšćeršćej. Mo čšćerje hšćerčje džej pchšibšadowacž, jo šonle džej dale našč lub šajedžerje? —

Mođe pšćajšča.

Mođny pšćajšč hu w šwajšim hšćerčje rošćšćajenje, won rošćje a i ščšibšćelkami madže — won čže ham šwěč wšćeršćacž, do šalofšćije hšabacž, nız jenož wot jeneye šahotřki na druhu šfakacž, wón čže won, šaloto won.

A něšto přici šćerčej špšćajšče šćerčiji — won čže dale šwěč, šđžy tež wšćeršćej šojnaja pušče. Macšeršćej šojnaja ja šim ščada, wona ja šim šćerje, čže jemu tam a šow dobro šabu džaci, šte jene ranje je hšćeršćej přědne, mšode hu won — šćari šam domach wšćeršćej.

Njeje to tat prawny wobraš ščže, ščotřž šo něšto šćerje w něšćerow domje šćerčej. Tež tam ščabatej šćeršćijny šćeršćijny wšćeršćej ja džćeršćim, šotřž i šćeršćow hšćeršćijšćeršćej won čšćerim. Tam wšćeršćej maja šwajšo wšćeršćej a moža hami šwajšo wšćeršćej mšćerč. Šudža te mšode pšćajšče šwajšo hšćeršćej šobčej.

Ton to njebudž, šotřž je i šćeršćim šwajšim, je šwajšim šćeršćijšćim domaj šćeršćejny šćeršćej a šćeršćejny wšćeršćej w šćeršćejny modljenju. Šđžy je won šćeršćej dobrošćeršćeršćej hami na šebi naščonit a do njeye wšćeršćej, hšćy wšćeršćej, šotřž hu tež w tunje dželene, jo šala wšćeršćej šćeršćej w modljenju i šobu, jemu šćeršćej šćeršćej njerožly.

Šćeršćej dobrošćeršćej dary ja wšćeršćej armenifšćej šćeršćej:

Š Mšćeršćejte wšćeršćej pšchš knjeza šararja Mšćeršćej (š džšela hšwajšćeršćej):	
Š Mšćeršćejte wšćeršćej pšchš knjeza šararja Mšćeršćej (š džšela hšwajšćeršćej):	
Šćeršćej džćeršćej	10 hr. 75 ap.
Šćeršćej džćeršćej	6 — —
Šćeršćej džćeršćej	6 — —
Šćeršćej džćeršćej	1 — —
Šćeršćej džćeršćej	— 50 —
Šćeršćej džćeršćej	6 — —

Šćeršćej hšwajšćej 30 hr. 25 ap.

Šćeršćej džćeršćej	3 — —
Šćeršćej džćeršćej	3 — —

Šćeršćej hšwajšćej: 36 hr. 25 ap.

Šćeršćej wšćeršćej šćeršćej wšćeršćej džćeršćej

Šćeršćej šćeršćej.

Bomhaj Bóh!

Cyfrlo 19.
9. meje.

Ĺětnik 7.
1897.

Sěrbske njedźeliske łopjenka.

Wudawaju ho kóždy hobotu w Esmslerlež knižnicyčerznu w Budychinjce a su tam dostać ša šajtwórtlětnu pšchedplatu 40 up.

Jubilate.

Jan 16, 16—23.

W našim dženšničim seženju staji naša šbóznit hwojim wučomnitam wozne słowo pšched wočji: „Wo malej šhwili njebudźe wy nje widźić, a wo malej šhwili budźe wy nje widźić.“ Tuto słowo woni njerošymichu a dšachu: „wy njewěny, šyto wón rěči.“ Tón šnjes pak widźiwichi, šo ho jeho woprašćeč dšychu, dšeje f nim: „Wot teho wy ho bjes hób woprashćeč, šo hyn prajil: „wo malej šhwili njebudźe wy nje widźić a pa wo malej šhwili budźe nje widźić. Sawěrnje, šawěrnje, ja praju wam: Wy budźe plačać a žalofćeč, ale šwět ho budje wješeć; wy pak budźe šrudni, ale wafša šrudoba budje šo do wješela pšchedwoćeč.“ Ale njedba ho wam tuto šnjejowe wuklabowanje ruńe tak čzeže bjez, kaž to słowo šame: „wo malej šhwili.“

„Wo malej šhwili“ dopomni ho na to w čašu wješela! To běde krotki čas do jeho šnjerce, jako tón šnjes tuto słowo hwojim wučomnitam pšchedpoložiwšji dšeje: „Ja mam wam hišće wjele prajić, ale wy jo nětt njewoćeče šnjeć“, i tutymi słowami pokazuje tón šnjes hwojich wučomnitow na to najčzešće, šytož jich potrjećić durbječe. Njeběče tón šnjes šim jich jene a wšitko? Njewotpočowafše na nim jich zyla nadžija? A nětko pokazuje wón i tymi słowami jich na tón čas štyšnječe, pšatanja a žalofćerla. Woni njemóžachu wšitko prawje šrošymić, ale tón šnjes dže jim puč i pšofnać pokafaj;

ypomaku durbja ho wučomnitaj na to pšychotowadž, šo hwojeho lubowaneho mišćtra bórji wopušćeč maju. A teho dla dže tón šnjes jim to słowo do wutroby šapšić: „wo malej šhwili njebudźe nje widźić.“

Kaž je tón šnjes i tymi słowami: „wo malej šhwili“ tehdom hwojich wučomnitow na čas tšćnosćow pokafal, tak dže wón tež naš pokafaj na to „wo malej šhwili“, na to dopomni ho w čašu wješela. Njeje ruńe hufu šenšte šbože, kotrěž šlowješa wot Boha wotwobroćić? Šak hufu šupi na měto poniznje dšafatowofće njedžatowna hordofć, a na měto woporniješe luboječe šamopafšna štwjerđenoć? Njeđ twoja wutroba štajuje šedžnje na njewobštajnofć šenšleho šboža; šchleiza a šbože, kak ruće šo roštamatej a hdyž šy dženka čeršiwj a štrowy, jufje tebe šnawo do šafćeža položaj. Šak ruće móže šo wješele do šrudoby pšchedwoćeč. Wroćeje šo bórji hromadje šezahnu a blysti f mroćzelow dele šapaju a šbómjo šaničji wobšedženišwa a šubšo. Wo malej šhwili leži tam šanicegne wješele a šbože. — O jo byđmy ho hufu na to dopomnili, šo byđmy ponizni a šmėrni wošali w šbožu a we wješelu tuteho žiwjenja a dšafatowni pšedčejmo Bohu, wot kotrěhož wšitko dobery a došonjany dar wufšabža. „Wo malej šhwili“ dopomni ho na to w čašu wješela!

Zato naš šnjes a šbóznit wumrjel běše, bychu wučomnitaj a te žony, kiž teho šbóznika lubowachu, šubni. Woni plačahu, ale šwět wješeleske šo. Wychišći měšćizaj a wšmanučenj bėchu pošni wješela. Zato durbje šamjune bėchu i šojofću pšched židami, tam wučomnitaj

hromadže bedžachu. A to wuczomnitomaj na pućni do Emmaša blizichim, to bešče jeju nadžija janizena. Wuła žudoba wobtujezi jeju wutroba, jato džehtaj, „my šo nadžijachmy, so won Izraela wumóz budže.“ Tešdy byšhtaj ho na słowo teho knježa dopomnić dychajof: „Po malej škwili“ budžeše nje wićizj. Wn budžeše frudni, ale wašča žudoba budže šo do wješela pišce-wobrocizj.“

„Po malej škwili“, na to dopomni šo tež ty w czašu frudoby a čerpenja. Wišči tym ledžubj na trocht šwjateše pišma: „Pravenu budže šwětko šašo šwadžec a wješele pobojnje wutrobie.“ Wjeleż temu knjezej a czahtaj na njeho, wón cze njebudže wopušćezj ani šakomžezj. — Šdyž šo tež ujewěrjazy pišcewio čerpenju wobara, dha dyrbichj tola ty wjećizj, to pišceš čerpenja a jaćoljeć pućž k wěcznemu, šbójnemu žiwjenju cze wjeđe. Kóždy kćizj je fražny šawdawš bójšice hnadu a móžny šredk k temu, šo wjeđe wišmo rožnijich a wěšč, šo po frudobie twojaj wutroba šo budže šwješelicj a ničto njebudže twoje wješele wot tebj: přezj wjač. Dowěš ho jemu! Wó czašu čerpenja a frudoby wjećizje tón knješ šašo k tebi. „Po malej škwili“, dopomni šo na to w czašu čerpenja.

Žačo bešče tón knješ wot šwiołich wuczomnitow do njebeš špił, je nadžija jeho wjidchoba a šašojnecowzenja i nim wěrjazych niž jenož hódnych čznila k temu, šo wšchemu hubjeństw tuteho šwěta napřeczewio štač móžachu, ale pośladne pišchod lubeho mištra je ičh tež k temu pohnuł, šo bychu i czašom hotowi byli, jeho jato šwěrní a mudri, wotročezj doštojne powitacj. Po malej škwili wón šašo wjećizje, šo by šubzil žiwch a mowch a budže kóždemu dačj wo tym, kaž je žwy był. Njedyrbajto to naš wabiez k temu, šo bychmy šwjate a dohobojnje žiwjenje wješli w šlowach a štačach? Tak bešče czi wuczomnizy štajinje hotowi, přezj czašunecj a pola škrysta byčj.

So bychmy tež my runje tak hotowi byli, k temu dyrbja tež naš te šlowa „po malej škwili“ wutrobnje napominacj. Wi wicizny derje wěmy, šo tudy žaneho wobštajneho mešta nimamy. Tudy je jenož pišchotowanje ja wěcznoć, a šačto wě mój kónž, wón šiadž je blišči? A budžemy ho wicizny w tamnej šbójnoćej šašo wobladačj? Wješele w tamnej šbójnoćej ho jenož tym doštanje, kotizj šu šlowo „po malej škwili“ i czašom k wutrobie wialí a tudy šwioju šbójnoćej pytał i bojojca a i rženjom. — Dnž wobštaraj i czašom šwioj dom! Dželaž, dolešč džeji je! Šlaž rolnik wobdžela šwioju rolu. Wón wě: „po malej škwili“ je pojdže. Šlaž šwjerjo na Wozej roli, wušywajaj šwioju šchwešćajjanjeje luboćje a pobojneho žiwjenja, předyj hačj je czaš wušywa nimo! Šchož cšlowež šwje, to budže wón tež žuječ. Wbo myšlichj ty, šo tón knješ twoju šwiošćj a lenjošćj w dobrých šchwešćajjanichj štačach tebi mutuje? Šay šebi hižo juntracj napromnił, kaž i tobu budže, hdyž tón knješ cze wotwoła? Dnž to šlowo „po malej škwili“ wopomni i czašom a ty budžeš štajinje k wumrječju hotowy. Šamjeu!

Witnich-Štačhanfi.

Wišćupca a wječr.

(Wotkročowanje.)

„Daj, lubi šnjeje, njeměra, štarožnjacy a twičnoćowcy šym nadolešč najšonił na šwiojim doštim pućžu žiwjenje; tola šlawoćje mojeje wutroby šu mi to našotomale. Tola něšto, — haj, wy

mačje prawo, něšto šym měr namat!“ Wišči pošlednich šlowach wotwoři ho won k džeřom, kotrež beču šo i počelćezowanjom nadota šestupate. Wotom džeřoje k Arnołdez mačzeri: „Tri jašne šwědy we wačim žiwjenju; jawěšje wjačchomážny Wšh je wam bohate žohnowanje iwošč!“

A Arnołdez mačj wotmołi: „Šaj, Bohu budž bšaj ja to! Šsu, kaž wy prašje, kaž šwědy, a nadžijamj ho tež, šo wone nam hućca, hdyž ho namaj nóz štaroby našili! a hdyž naju nje-móz poduščje. Wile a czihe hmoj žiw wutrobu šathowadž hačj dołal a w lušoščj šu namaj pišćifilenc.“ Šležeje tola! rěčejeje wone dale, brunowěšowu Wštelowu džeščizju na ručju wšawošč. „I bojojca a je štrachom hmoj tule w šwiojim czašu do našeho doma wiałoj jato šwibuchli a wopušćenjem wopor šlešo czaša. Na škulichješčaj Šumšefcho famjenja štejeje je tolešba w štrajtm hroščje, a doščezelow nadolešč je jej pišči šwiošćim frudowanjom narolič, totem žam žamch narolič njehačho, šlešo šlowo je tež šwěrnje mačzene wotčto žam wuplatalo. Ča jemu nž je jej wotny wješč nana a mačj je šwjerjeza ričil. Šemój žj i nam wiałoj, niž jato žulu, wě, jato našču, a wona je teho štajinje hódna byta!“ Wišči wicše šlowach hładžeče Arnołdez mačj pečne hlečžy wotšil.

Wiščom hmuji poba pobojny ščny bratr Arnołdez mačzeri ruča. Wšbu džeščje jej wicšalac mše šlowa prašje, tola wutroba jemu putoleščje a tak mžeščje jenož jatoczinje prašje: „Wjačah tež nedyš džeščatko, — džeščizju — a haj, lubu, miu mamštelitu — tola czašy — ach, te beču frudne, — ach, kaž jušne; — to je ho dawno, hižo dawno mlyšo — wšcho — wšcho — něšto je šo mlyšo“ — a, a potom šeječe šo won na klatu, špuchajo a štejejo.

Še želwočju hładachu Arnołdezy na štarcho, a kaž šo i ščyžym ma, šotražj je nješječe wutroby, tał bešče tež tu: ničto njemóžječe jemu šlowošč trošnja prašje.

Tešdy pišćiluju Wštelowa džešwa k njemu; i lušoščju wja jeho wotelo a je šwiojotmaj woczomaj džečeje wona: „Pobojžim bratje, njebudžešje tak frudny; Wšh, našč knješ, myšli jawěšje derje i wami!“

Tešdy wupušćelč pobojžim bratje šwiojej ruzy a ščlōzi mlobu šnježim k šwiojej wutrobie a džečeje: „Wšh požohnij tebe, lubižja džešwa: haj, Wšh budž tebi hnadny a šamitaj.“

Šiđeče škwili wotachu tu pišči štarum; potom šo pišce-čzelnje džeščlu. Arnołdez nan pražj hišćeje, předyj hačj šebi pošlednju ruču dačj: „Pobojžim bratje, hdyž wy do Dražžan pišćilobje, wjećizje k nam a wotročješće pola naž; wy budžešje nam štajinje wita!“ A tał prošchachu jeho wicizny, a pobojny brat jim to tež pišćilui.

Wšb bešče ho dawno hižo do hole štačil; ale Wštelowich beščeje wicšjo hišćeje wicšed durjem. Wšb bešče šlowo do wobojnj rufow šapřel a myšćelche a myšćelche: kač wia bešče ručnja ješe džeščizje byta — to bešče nimo! — kač lušoščiznje a pečne bešče k njemu rěčata — to bešče wštelowič! — Šamlutli! šamlutli!

Wšb njemóžječeje a njehmēdžečeje nišdy potajništw roščajničj, wón njemóžječeje k šwiojemu džeščju prašje: „Ty by moje džeče! — Mě! Wšdy a na nišdy! — Ničto to šhmož njehmē, ničto! Šcho by to tež pomohalo? Čhu wam wěšč mēr wabšowacj; wy wicizny dyrbjeje nje ja moweho mēčj; jenož jato pobojny ščny brat džu ho wam bliščj.“ šorbotačeje wón šam k šebj.

Šelwōščto bešče šwioj pućž na nješeljšim wotšlu imale došojato; wón tam hišćeje beščeje. Šwioje pošlećenje prniš šeljeječeje wone k njemu; potom ho šlowa. Wšjeorne šera bliščajchjo šu na mroščelach — tež te šo mlyšchu. —

Wiciznj došide do šwiojeje beščj.

Šamlutli! Šamlutli! —

V.

Wušči mōr.

Wěšče džeji šwjatecho Šašba 1419.

W rōžnje jštw Dražžajšnjeje radnijš šteješče došhe šlido. Tu bešče jenož radnym žnježim a doštojnym hočjom jemaniškego wuščba, abo šewak wotšlupam luščom dšowlene, šawicšje, ho ja došhe šlido šamječj a šo wofšewicšje. Wmale wicizny radni šnježa beču ho tu šejšči, tež něštoti druhj wofšebni meščježne. Šenož meščšamotaj Šamho Čal tu hišćeje nješćelche, a tola czačachu wicizny runje na njeho.

"Wón je mi zyle wješe šlubit, to pichńidze, hdyž je dženja pichpodońny pides wrota teź. Pichńidze woźne powojceje i Czech, je mi hišće pichwotał", jarežja létał Młot.

"Sztó też to budže? njeje hewał niczo naprowńca?" wo-
prača ho Ćańpo Ćurban.
"Mižo", motmowił Młot, "wjele dobreho to njebudže, to
hym na jebó mjeswoću wucłitał. Tak wjele je wjele: wifowanifa
druha i Prabi hać na mjehy ho hišće njewarzi; duž tež Sařta
niewarzi. Tak je mječćezanořta wobćežny pjeć bies dwela po-
datno Ćini."

"Aji, haj", džejae ławnik, "mnohe je řo jtało a potajalo,
a wicho pichpowjeda řubne cžajhy! Szće wy wćera cžewojemj
pruřu na njeřu wobladałi?"

"Mł!" motmowidzu eji druhi.
"Za pał hyn ju widał: běłhe dořta a wjejeche řo podobnje
jato hać", jarežja i nowa ławnik; "tařta je řo tež na njeřu
pokalata wo léca 1349; moja wowna je ju řana wuhladała a ja to
mo to powjedała. Wětore nozu ja řobu je widěć była. Na mo
řu na řpna wulle wody pichřidhe to Łuřizach, wo Cařkej a
Durinŕejje a řu pichł Szrewi, wichi Łobju a pichł Szolawje wjele
leřobny naćimje. Potom je wo Cařkej řlwił pichřidhol a je řa
jenićku nóz zylu wjeř. Wojpelniřta relazu, je wichemj mwarjenimj,
i zřetku, řežemj, řubdžemj, cžłowjetamj a řfotom, řafobramj a
řfotomami tał do cžita woplamał, řo rano wjazy widěć njebědhe,
je to jam hdy wjeř była. Wřohom a wřohom dšebacz ludži je
tam řwioje řwjenje řubito. Potom je wulli a řołotny mór
přidřidhol, řo je wo Cařkej na jedny dšet na dšebacz tyhař ludži
leřtjeřta. A hdyž je řo řrowa řhorobě řubita, je drohota
přidřidřita, řo řu wo Drazžanodach řa řorž řita 32 toleř ptaćili."

"Tež wo horach řu podobne bšnyw a řanamjenja na njeřu
wuhladałi", powjedače radny řnješ Ćurban, "řřuzobnik pichi
řurwjetřetřim dworje, řotněž je na řwiořti doma pobyl, je to řam
wuhladoł: wón je to tež řurwjetřej powjedač dšyřtał."

"Powjedačje nam jenož wo tym!" řawořachu wchřizny
njeřćerřini.

"Duž dha pořřuřačje!" řawořa Ćurban. "Ma řwiořti řu
wo řwiořti meřač a na wpačy řawoře pľomenja a řrežćerřewje
řwiořti na njeřu widačli. Dwe cžebne wřoćelci řeř napřicoče
řebi řtate, a wo řoźej wřoćelci řu běle pruři pichřowane byle
jato dořhe bleřije. Tež řu něleři wo wřoćelach bñhčřare teje
wuhladałi a řu řrowje a řołotnje řřwunjenje řawřidhel, jato by řo
i bleřijemj řito. Tak je widěć byto dwaj wćerřowaj dořho."

"Sztó cžył to wuhubacz?"
"Wojna a mór pichřidřetaj!"
"Řołotnje a řrubne cžajhy pichřidul!"
"Sztó wě, řařtu powječř tež to nam mječćezanořta pichi-
njeř?"

Tak pračařahy řo jedny po druhim a wchřizny řebi řradřidhu.
Meř tym řo durje wotewridu. Radny řnješ Arnold, řotněž durćam
najbřie je ředřidhe, řechemy řwiořim towarćidam: "Mječćezanořta řiřo
dže, ľubi řnjeřa; nětko wchřidho řhymdom řřonimj!"

Š potřowom řoźdemu řuku podawřiti řnyy řo wón ja řlido
na řwioje nětko. Potom řidže řebi woiřiej pides cžolo, řaž by
řebi cžyř czeřje mořje řabnacz. Potom řarečja wćowala, nutřnje
a potny řawořowoz. "Řbrte cžajny, wojna a wulle řřawřele řtarařa
přidhe mćelamj. W Czechach je řiřo wojna; je wulli dšiz, to
řym dženja řnješ wami; řym řimereži i wulleř nju wćerřetnył.
Do Prabi dořřiwřiti pynřuch řiřo njeměr mjeř Pragamamj.
Š radnyy řnjeřamj njemozřeh řebi ničo řradřidž. Šdwy mo
naćidh naleřowozach řarečzah, praji mječćezanořta: "Radny řnjeře,
na to řubi něřtalo njemřřlmy, řo řhymy wifowanifa druha hać
na mjehy řwariti; mamy něřtalo řřowu potny i druřimj wćeamj." Wo
řřym řraju řo řiřo řelci; a winu na tym je, řo řu řana
řřwa na řřowinřaz řpalił. — Šdwy řidže domoj na moju řoľpobu
wo řorņenje, njemřewjeche ho řiřo na wředch řabacz je wichem
mořym a njemozřym ľubom; jenož i nju řym řo přidobohł. Wřecřow
řarečja řo řelci. Radnyřu řu nadbřřowali a mječćezanořta a
řřečřanowoz radnyř řnjeřow řu i wćowami nom řřwinił do řleřiwomj
delař řitajeřho řelciřarřefo ľuba. Za řym řidžečje to řam
nóž mořel, hewał by řo řřawo wo moje řwjenje řtate; tež přidhe
mojej řorņym řřowawřelje řo ľub."

"Řleřje! tamne řřamjenja na njeřu!" řawořa jedny i pichi-
tornyh. "Njeřřym to řhymdom prajiř!"
"Łola i tym njeje hišće dořč, budže hišće řorņe", řa-

powjeda mječćezanořta i nowa. "W horach je mór řařabnyř.
Řiřo řu řiřeřo na mór wćurceli. Mór je pichřidhol, řaž pobuch
wo nozu. Tamny wćęřa řu wchřizny hišće řřowu byłi. A řřewy
řnje je pichřidhol pōřelnił i Woppobřiwawřada; řon je mi powjedał,
řo je mór tež tam řiřo řařabnyř. Mój wyj, tamniřki mječćezanořta,
je přem na mór wćurcel."

Wchřizny woblędnichu a řřwchřetchu: "Mór! Wóh budž nam
řřnadny a řřimly a řřawny řař!"

"Řławje, wo Woppobřiwawřadje! Mřoćelc njeje řřatla!" praji
Ćurban. Řelat pał jarečja i porowom: "Řławje, ľubi řnjeřa, něřtalo
mór řařo řařabnyř; ja něřtore dny je řřawo tež řiřo do najřřeřho
meřa njepřitarany. Łola wćerže mi; doniž řo wo řřewy řřowu
meřa njepřitarany, njebudže ja nař řeře. A řhnyž tu hać a
njerob meřagzy dořho na řařach řeři, řaž řo dženja pola nař
řtawo, a řřotž dšyřku Wobu wuřřowřež, tež budže mór řřawje
a řřawje řařo pides nařhe wrota řařabowawřeč!"

"Wě mače wjeře prawo, řnješ řetario", mēničejše Arnold
řnjeř i cžidra řetario řorņowřiti, "řtola njerečjeře wo tym pichře-
wōřtje; hewał woař jato řřawřařa a řleřo ducha řpala. Szto cžyřel
tu řawořečř. řholan, młody radny řnješ, a ja řmōř jenićku,
řotněž cžetaj teje njebōřitafi wotitroněč; ale wchřizny druřy ho
řpječujaz; wami meřa, je wo řřowda pjeuće a wuřřita řaře
nowjenja tež njepřimjenju."

"Wě řawořje řrečenje wćerjeje, řelciřti řnjeře", jarečja
mječćezanořta řřawje a nutřnje, řetarioře řřowu wuřřiwřanřidhi;
"to je Wōřa wola, řo řo tał řřawje, njerečjeře řał řrečnje řřowu,
wy mōřli řo řich hišće řač?"

"Něčjeře wy, řřotž řo wam řřowoda; ja wēm, řřotž řym
prajiř!", motmowił řelat potřawowřiti a wotewřdže.

(Přotřawowanje.)

Wřelate i řlřka f dalata.

Šerřřta předařřta řonferenca řřabuje řo řořđe řeto dwōřny
řu Wudychřine a to řřewbu po řřawřatku a něbže wo nowembře.
Řeřba řo njebōřiti naleřnu řřabowawřacu řřewbu po řřawřatku wot-
meř, duž budže wona řiřo přewi a to řřawřit d waznyř dšęł
meř. Šerřřta řonferenca řřawřuje i wullim řřowunowam dořhe,
dořhe řeta po wōbženjom řnjeřa řararja D. řmijřha a řařřupnje
naleřowozje naćidh řerřidřich wōřadow. Wětřopředřidhu řonferency
je řnjeř řararł wćerž řařtu a řřawřawječer řnjeř řararł Wōřez
i Wudychřinka.

Šdwy je nětko řřane naleřčo k nam řařabnyřo a w řřawřeje
nowe řwjenje wotwōřilo, řapocřnu řo tež i nowa nařhe pobōczne
řonferency řerřidřich duchowmyh, řotněž řu w řřime wotpořowozacz
dšyřbate, a řařowizny řratřia řo řřowadřilja i řřowadřenemu
řrawowřitenu řořřowinanzu řwiořidž wainřidž řařowinřidž nadawřom.
Wě mamy řeřřowaze pobōczne řonferency bies řerřidřini řařowinřini
řratřami:

1. Pobōczna Špyleczanřta řonferenca po wōbženjom řnjeřa
řararja D. řmijřha.
2. Řonferenca řnjeřow duchowmyh Wudeřawřejanřteho, Wjeřecjanř-
řteho, řřawřanřteho a řořdřitěřow po pichřřpřidřiwom řnjeřa řararja
Mřawřa-Ławřanřteho.
3. Njeřewozřidřifa řonferenca po pichřřpřidřiwom řnjeřa řararja
wćeržera řawřaba.
4. řowuřifa. Pichřřidřida řnjeř řararł řubija i Wuřez.
5. Mřawřanřta. Pichřřidřida řnjeř řararł Šōłcz-Wudychřinřki.

Wóh ľuby řnjeř cžyř młowjeřje nařhe dšęto wo řřawřach
řrawowřidřich řerřidžanřch tež w řřawře je řořřowinacz. Wě
řřawřam tež ře přidheřad řonferencow ľubych řřawřid řařowinřid
řrawow řubny podali! Duž řřawřny teřo abo dšeršeho ľubeho
řařowinřeho řratřa, ředaktorřew powječř pōřřacz wo řonferencach,
řotněž maja řnjeřiz duchowny wo řřawřeř, řo řřawřny to ľubnyy
cžitarem řwijeř mōřti a řo by i tym nařid přidheřad woiřpniřiti řyř.

Řaž řiřo do předařřa woiřwemřimy, řu řo pōřdřetu 3. meře
wřewadřowř řřawřerjo Wudychřefo gymnazija w Wudychřine i řřwiořemj
dšebaczřitremu řřwjeđenjem řeřli. Wřawřawřeje řřwioře wēłhe
widěć, řał řřawře řeřli, řotněž řo njebōřiti dořhe řeta wō-
řadati, řo wřawřu woiřpniřo řřawř cžaj přidřewřelamj młowjeře.
Naćidh Šerřřba bęču tam w řřawře řeřidže řařowinře, dořelč řtola
wěřidži dšęł řerřidřich młowjeřow. Řotněž cžęřořa řřowozacz, pides
Wudychři gymnazij pichřidže. Přidheř 100 řřawřich řřawřerjom wēłhe
řo i řřaw řeřřawřa a řon řřawřnje porabžemj řřwježeh řřwje wōb-

žveščki, to stari nečbulčki Vuhynjy gnyanajafotko łahny nejchju, takži dšak fu hwojcy wučeřny jako duchownicy macerji winojczy.

Dary ja našcy nowy Wlazčičny dom mōja fu wotebacž pola tncja. Šmolecerz abo pola tncja pchčelnyza Mrjetow to Wuhynjynje. Njejabužny to!

Wuhynjowōwa Wjeřdrič Franž III. Meklenburgto Šmererinksi je w hreplci po dołhim čerpanju wurmej. Žeho hyn biščeje Wražbzantni gnyanaci woptajto je biščeje pichemōto hječitno ham wječy, duž je ja njebo wōpōwa Jani Wlrečeti najitno do rufow wōjak. Šmjecerž hebi teki čajb, podbjšyčeho toko po jencho i kirichyjnščeho bona w našim wōtzym traju pidičidže. Wōn wurmjey pynž Wplen Wadencki. To bešče dobery konserwatory, šičečičijantny nħymlemy knj, kotryž je we wōjnje 1870 a 1871 wuržeje ja swōy wōtzym kraj wopowal. Mawa i wōjny je tež i pchčičim jeho lańneho wurmjecja. Žeho hynjecerž je čim bōle wōzbarawacž, doleži wōn w swojim kraju, bđež je Wōbu žel hwobowōna myšl na puču dobyčja, je hwojcy wōpōbu iatupowōweje ja dobre stare šičečičijantke waščōnje a hynlewnje.

Možny hžecor je pchēd krotkim awitrickeho hžecora wyoptal a krotki časb po tym je awitricki hžecor pola ruskeho hžecora wōbył. Najwučičnje pidi tnyajce wyoptajto je hjes duwela roščeržowanje wo gredychō-turkowicy wōjnje a jeje wukōbu bylo. Staž ho da fu čři š hžecoro to hwojčy nħlabadn pchesc jene a mežo bōle pchēcy njeje, hācž to, to by tak wōtōta. Wōstaj nan tale dobra naběžja, hācž tnyje čže nan wona i šerje wupadnyč, bđež hebi nečičije hječitnyčō wōjny a wōzkatōmnyh hječyčewow blize wob- hlabaduju. Turčtofu fu wulle dobyče čimli a wōni ho bjes duwela jako dobyčerjō domoj wroćija. Al wōni tež hjo potajuju, to fu dohly. Horđoćej im japoćzina we wutrobie kraćcač. Šchto buđža hebi wōn to Grichow ja wumjenjenje žabacž, bđež mer ščijnjō. Wato našterje niz. A buđžany my pchčelabowacž jako šičečičijenjo, bđež Turka, pchčihajany njepchčičijanj hwo- bōn, ho nan šfōncanje jady hčybrieta wħmječe. To je mešta wēž, to fu Grichow wōjny loħymōtjenje iapoćezje — ale bđež hebi wšhōtō prawje rospanimany, je tola hwojčje pidičijna wōjny, so je ho gredichō hēd wħbyeny časb, ja štōweki hōbutfchēčičijanj wo hmlneč luboćezj wħwēweč, kotryž budu wōn pchčijantki Turkow w Armenijstje a na hwyje škerca bħnjeje mozejni a hřōwōzany. Druhe curōwšte wħtkomozny Wōbu žel ĩmetom pchčihlabowachu.

Rošomna macž.

(Pobawel je žwjenjaja.)

Šnjeni M., mandželšta bohateho pchčekupa we wulkm mješčje, bešče dobra a rošomna macž. Runječ bešče tan janoženja dočej, wona hwoje džečji čijčeje po jednorym a dobrym šičečičijantim wāchajnu wōćečajm.

Dočelž dyrbješče muž w hwojim powołanju hūto tħdenje a mešaju dołko po mozym wōnjak wōtko pučowacž, mješčije wona dom hlaboč. Porjadnije tan a wječor ja wōna džečji a čjelebž hromadže hwołata, to by jim rāhču a wječowcy wōdritnu wučižata a i nimi ho wōbita.

Štōwobuch a hřužōbne dšowki w wōbhłabata, kaž bydu i hwojčy pchčelaca a by i nimi najpichčelantno wōbhłabowōta, kaž prawa macž, a by jich tež hieču naponimata, bđež by mēšje trjeba bylo. Pchēde wħden ju wona nječerpita, to bħču jejne džečji ho bby pchčezimo hřužōbitny njepōwħuštne wopowafaje. Wote wāšerje mēdōwečje by je na w hucžija ja hōžu wōfōncanje hřužō hō potžafowacž a wo nēčajny pōwož pchčelantnje pōnjnječ.

Dož bešče wona wħča žewjena, bđež hwojcy dšei i temu pchđidže, jako runje jejna džečpāčertna dšowka Warka ho na jħiwnu hōlzu hōrčiješče a jej hōrže praji:

„Šchto hebi ty po prawom wħhčij? Za tebi njemēta ničo pchčifalacž? Dyrbju tebie hřano pōnjnječ, so by neško hřōncanje tak dobra bila a mi hłowu čepōta? To by mi runje bylo! Nječabudž ju, jo fy ty našcha dšowka — a šchto hyn ja!”

„Šchto ty hyn?“ pchčetožny fu fruty hōw majerje a mōta hřečnijna ho wħča jaitōž. „Njepōwħuština, mōta, hřupa hōlga ty by, kotryž ho jenož teho hla pōhřužaje, dočelž hebi hřičjeje we wħđitčij wēzadj hama pōmhacž njemōže.

Pchčifalacž ty Lejnje i žyła ničo nimāčte, pchčetož wona mi hřuži — niž pač tebi, njepōwomnu džečječju.

Za hřōtanje twōweho njehōbného iabžerženja dyrbijš ho wot neško hama hřećacž a wōblecacž. Dale ty, hbyž ho džečja i swojini hřōrčami džečwa pōpōwōtju wħdžōwduju w rjanyj lēta, bomacž wōstajecje.“

Matři ho hřyly i wōcwōm lišachu a wōna macž pōwjeđešče, je njeby tak fruta wōta.

Al macž fruta byta. Wōna berje wjeđeščeje, so by neško hřabōwčij džečji so hčebōta byta.

Šato fu macž wječor domaj wroćej, tej malečji ho hōrbžaje hōlčizny biščeje juntročj worowofawne, ičtōž bešče haminowala a jej do hřōwōmnia rēčiješe. Wjes druħim wōga praji:

„Wōh wōčelaj je rošbēł ičtantow ja našče žwjenje postajit, ale to jecho wōčomaj fu wħđitny čłowjekōto čim a wōn čže, to bħču bby w luboćija a i pōčēčezōwōmny najpchčezimo hřuštiti. Džečji wħdebe wħden hebi njemēdžja domōwite pchčezimo hřužōbitny hōrbži a njepōwħuštne bħče, wħčetož wone wħčeje nje- ščeja, a kħwējomny japoćezit jahnje dočej wupraj:

„Štaž dołko je herba džečōž, njeje bjes nim a bjes wōtrocžkami žadny rošbēł.“

Bđež je naš Wōh i hñady na wōpōbne mešto hrajit, wōn ja tym na žanc wāčhnje prawo njebawa pchčezimo njenje wō- hħudžemny hōrdōbitno a njehčēčičijantny wħtupowōwč.

Dož je moja myšl: čječelž tež hōwčōje ĩprawnohje hřužōbnohje tak wħšofo, hō wħđitčijehō.

Dož ho najdžjany, so jeje pchčipōdnojne wjazy tal njejabužidž, ale hebi na to pomjħidž, kač by tebi we wutrobie bytu, hby by na Lejnimny meščje byta, kotraž hebi i džetom hwojczy rufow hwoj hřelb hōhřūsi, a džečji jeje hñečidž i nej tak njelubōwčijōwe a hōrdōbitno wōbhłabidžaja.“

Marja, kotraž njehēšče ĩte, ale njepichemōwšene džečōž, i nowa japtata. Šeji bešče hwojčeho iabžerženja wutrobnje žel. Wōna praji:

„Wōdōwaje ni, laba macž! Za to wjazy njecznjaja.“

Macž Warka wōtko ičnje wja.

„Tak je pravije, leba džečōž; a neško dži a wotpōrčij to Lejnje. Ty by jej to winojta, pchčetožny wēšč, i fajtje hřōwōtōczu je wōna tebie hlabata, bđež bešče ty hřora.“

Marja jaganibijena i hřowu hwohče. Wōna ho doypomni, kač bešče Lejna w tamnyh čječidž hřdženjach i wntkej luboćžu jej blifto byta.

Wōna je wħđitko wōtpōwry a praji: „Laba Lejna, njebudž štā. Mj je wutrobijne žel, jo hřin tajta hřōfina pchčezimo tebi byta.“

Lejna w luboćži to džečōž i wutrobie ščēžje a i polžōnjey wutrobu wōna jōho i macerji hřuafajecje.

Wot teho čōzja bešče ta hōlčija pchēčizno hřužōbitny wħča pchčezelntna a macž žōnje pchčijōmny wjazy njemēčijeje ju teho dta pōwħōriti.

„Horđoćej njedaj ani w twōjej wutrobie, ani w twōjch hřōwacž hñečijč; pchčetož wōna je japoćezit wħđitčeho ičstāenja.“ (Zob. 4, 14.)

Nēčtož i rošpominanju.

Štary ĩwjerđzeny hřečnik bešče hūto praji, jo wōn nje- wēri, jo je žana bela. „Pchčetož, wōn praji, ja hyn neško hřō 70 lēt štary a njehřim niđže mešna nabečōf, kotremuž byduh bela řečali.“

Žinu tele jecho rēče tež jecho mały wuncčž jāštjehō; tōn ho hñdnom pchčiješe: „Džēda, ježe wy tež hřō juntročj wurmjecž?“

Zališče dobrowōlne dary ja wōške armenije hřotry:

Š wōbōwčijščičjanškej hrowice:	
M. M. i Nečornja	2 hr. — np.
Š Michajłkeje wošady:	
Njemjenomany	2 — —
Njemjen. i Čšidōny	3 — —
Njemjen.	3 — —

Wšdōj hromadže: 10 hr. — np.

W njenje wobohič hřotow wutrobny dšak praji

J. Gōlčj, farac.

Womhaj Bóh!

Czísłko 20.
16. meje.

Létnik 7.
1897.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ńo łóđu ńobotu w Esmolerzj kniżniczisczjétni w Budyńcinje a ńu tam dostać ńa ńchwórtlétnu wšchedplatu 40 wv.

Njedzela Cantate.

Jakuba 1, 13—18.

Pohladaj na rjany róžowy łeń. Na nim widzišć krańne róže, ale bałošy ńu polne wótrnych czernjow a róža je łaz f czernjow wurońta. Człowšta dńiška ma też łaz róža ńa ńwojeńo Boga w pobożńoći a czjstosći łeńčej. Hdyž pał ńo to stanie, tam ńo też wona je ńamych czerni na łeńow po nęćim wudobudze a tute czernje ńu ńpytowanjaja. ńpytowanjaja ńu něćo wšchedateńo woschńuja. ńiob bydleńeje w ńamym ńbožu, ale łaz po nalećnim nožnym mjerńńenju ń mjeńkeje kwětki jene łeńeńižo po druhim wotpadnje, hać tu czjńeje nańe ńwojeńo ńteji, tał ńo jemu jene po druhim wja, hać na rozpadantach ńwojeńo nědńušichego ńboža wiałate. Na druhich ńo ńańo drucha czeža wali, kotruz lédna wšchenteńeja. ńeńo něćo tajle ńpytowanjaja ńeńe a na człowšće ramjo wólozi? Wly wem, ńo je to Boga ruta, ńi pał ń motom też łóđe czerńenje wotwózi, ńo na łóđeńo runje tał wjele wšchjńe, tał je ńa jeho dńišce ńbožńoćej ńiżomne, a hdyž ńo człowjeł wšči wonańenju ńożo wšchłada pał f dobrej wolu pał ń niewjedńenju, Boga waha ńitomu ani włóšć czerńjenja wjaży mjerńńidźeńi, hać je dobre.

Nańe dženńińe ńłowo pał na druhe ńpytowanjaje potańuje, mjenjny na czeńe wabjenje ńeńo łóńšta. Wjele ńi je, kotńi je ńłódkim jedom ńebi ńawdaba, ale tyń je wjaży, kotńi w tajfim ńpytowanjaju pańnu. Włeńo w mińy a habjńiństwo a pod Bóžim ńniewom łeńo ńo samolwjeja

a winu wot ńo wotńoreńej pytaju a wudawaju: Bóh je mje ńpytował. Wón je wjcho ńwórił, wón je też moju wolu tałtu ńbańu ńwórił, ńo ń nej wobńtać ńjemóžach; wón ńo runa kralej, ńi by drjewjany mjeć wójatej dał a jeho do krawanweje bitny wóńtał; je dńiw, hdyž wójat wobńtać ńjemóže. Duż je we wščem Bóh wina. Tola tole je ńubjene samolwjenje. „Ty njeńyebišć prańiej: Bóh je mje ńawjeđł; wšchetóž Bóh ńjepotrjeba žaneńo ńje-ńbožńeńo.“ (Sir. 15, 12.) „Wjeh žadny, hdyž budze ńpytowany, njerjeńuje: ńa ńudu wot Boga ńpytowany. Wšchetóž Bóh njeje ńpytował t ńemu, tał ńo cńłowjeńa f dobrej wolu do ńeńo wjeđe; wón ńitoh ńjepypńuje.“

Ale ń wotkał dha něćo to ńpytowanje ńeńo łóńšta? „Kóždy budze ńpytowany, hdyž wón ńam wot ńwojeńo łóńšta budze czerńenju a wabjenju.“ Tutón łóńcht je do cńłowjeńa wšchjńoń wšch ńrěńny pad. ńo wón w nań je, ńa to my ńiečo ńjemóžemy. ńo ńhudeńo myńńicńta wšchleńi: tał by byńo, hdy byń f bobateńo blińńicheńo doma ńebi něńšto wiał a tał ńa krotki cńań ńo wobobacjńi, ńa to wón ńiečo ńjemóže; runje łaz też najłeńńi hońpodał temu wobarac ńjemóže, ńo ptaćł w ńwojim wštu abo wětr je ńwojej mozu czerńenju a wóńtowo ńymjeńeńo na jeho rolu ńjedonje. Tola pał wšchego ńie winy nje- wotńanje. Hdyž hońpodał mjenjny wóńy a czerńje rońej widźł ńo dńeńa boji, je wntorbac, tajńeńo „ńjerobu“ mjenjenu a tu ńo jeho wina ńapocńuje. A pola cńłowjeńa ńo ńuńto dopjelnu, ńchtož dženńińe ńłowo prańi: „Hdyž tón łóńcht je podjał, porodźł ńrěch.“ Graje-łi cńłowjeł

f tym lóšctom a nještupa jemu je wiškej mozu napřecherziwo, ale čžini jemu to derje, tajki lóšcti w swojich myšlach nošćej, lóšct w nočejm wjazy a wjazy mozu nadobuće, hač je skónčujuje čłowjek do hrěcha swóćta a tu je šo jeho wina šapacžala. Ptačej na fornejckta wod tošhdnom lóšctnu hlada a j jenneje hažki na druđu lěta a hebi nje-šwěri na šornjarka, doniž tola skónčujuje jaďoćej bojotej nješpewinje a ptačej fornejckto nješhdnie a je popadnjenu. O hdy budžičte tola radšo na měšce prjecj lječak byš! Njunje na to šame wešćujuje přewinje lóšcti čłowjeka, šo do hrěcha swóćta. A to je čłowka wina. „Hrěch pak, hdyž je dokurjany, porodži šmjercž.“ Šchtóž šo bórij swojeho paba dohlada, kaž Pětr a David a društ, toń „ptačerzej j hele, kiž naiče dušće šojj“ pšedš wěriju pokutu wučěknje; hdyž pak pokuta wuwostanje, tešdy šo hrěch dokonja, čłowjek wjchodz hłubje a hłubje do hrěchneho žiwjenja japadnje, hačz jeho žožmy hrěcha pšichywuaju a jeho wóćko šo wjazy f skónčujujmu prubam Božej huady přehdobuče njemóže. Hrěch je dokurjany a porodži šmjercž. Hěšće žahe šwóćti wija šo na pošledtu wotoło tajšeho, kiž lóšctej wot wišeho špocžarka napřecherziwo štal njeje; wšchetóž hrěch je najprjóduj nješta žida, kiž čłowjeka wjšidje wudawa a jemu derje čžini, potom fruty rjemjei, kiž jeho wuwajanje a na pošledtu žehlíwe želejo, kiž jeho na wečnje čžiwíne.

Toła Wěh tal nikošo nješpituje. Wjele bóle wot Boha wščo wušhadža.

„Wšchtón dohro a dokonjany dar pšidnjež j wyštofoće dele wot wšta žeho šwěta, pola kotrohóž njeje žane wot-měnjeje ani wotroćenje teje šwětoćeje a čžennóćeje.“ Bože šwětoł je jeho huada a ta nam pšchego šwěćzi. Ščóžto tež pšchego šwěćzi, tola pak šo šemja wšhdnjeje po polozhy wot šlónza wotwobročzi, šo tutu polozhy žana šlónčuzna pruha njewobšwěti, tež kryje šo šemja čžasto wšhd šlónzom j toštymu nwróćenju. Nunje tal tež čłowjek pšedš Božej huady čžeta, ale Boža huada nje- pšchentanje jeho ptačej. A tuta huada Boža šastara jeho je jenišćini darami, šo lóžde lěto j nowa plodam roćej a šrawicž dawa a f žykeje šemje šhotuje wšče kryte wšido, f kotrenuž maja wšchtizy pšidnjity a ja kotrenuž šo wšchtizy našpěža. Ale Boža huada wta pšchede wščem šlówištu dušdu, pšchetóž „Wěh je naš pšdóž wšches šlówu teje wěrnóćeje, šo bučmy čzi přenšći buš je štworjenjou.“

Čzi přenšći Božich štworjenjou mamy buč. Pšches hrěšćiny pad derje běšće čłowjek, ja křonu wšeho štworjenja šwóćnuje, wo wjele ponizuju. W žanej šmíjuj njewabedžejš telšo žeda, kaž w wutrošje podnjeheno čłowjeka, žadny wšek nima tal torhaze šuby, kaž čłowjek, kiž šwojeho blížšeho na šmjercž bídži. Žadny rapaf njemóže tal nježakowaj buč, kaž je neštrěžkuzlž džěčo šwojujaj štaršćimaj napřecherziwo. A tola, pšči wšhděj tpeh najšćich hrowošćach je Boža huada w šchyzušu ho nad nam šmíla, šo šmy jato jeho wmoženju hžjo tu čzi přenšći wšdšeho štworjenja. Njeje to huada wot Boha? A tuta huada došaha hačz do wečžnoćeje. Žandželšo šu šlčujujmi dudčo, ale čłowjek, kiž je w Božej huadže wumriel a j šchyzušom čžerjil, buče w njeběšćim Čenuej j nim knježej. O šbožna Boža huada. Cantate: to je Špěwajće temu knjezej nowy šhertušć, pšchetóž wón čžini džynu. Šamjei!

S. A ščizhan-Šodžijšt.

Wšchetupz a rječej.

(Přetacowanje.)

Tež čzi dwuj štančuju a džědu j čžejej wutcobu domoj, hdyž šo wšchtizy, šu powojek wušhtěchawuju, štróžku a nabojachu. Wa druge ranje wjedžachu hžjo wšchtizy w měšće: Wěb pšidnje!

Šta! kóždu njetaćejše, duž tu wopravdže běšće. Z wušćich, štušćich dworom, j njerjada a njčšitójšće na hačaj wušoběćejše tale štrajdu, hrowna šlobota, a hžje šo najprjedy do štušćuju škřžow, w kotřech měšćejše škuboba šwoju domowinu, hdyž běštataj bjoš do tradanje mójš hžjo wopory wšid-šotawoj. Dajo po hrow troćejše tale hrowna, štrajduka šhorocž j doma do domu, wšhdnom šmjercž a šalubnjeje, běšnojč a nuš jantawoj. Pošbžičko jantawa „powěšćawne wječje“ tež wo durje bohattyč a wošobomnyč a džěćejše tež tu žwóhč a morowch. Wdžjo šawělowawca, njewěždžacu hebi žanceje rady a dožadnu šo pšides něru šmjercž. Tešdy wjadnu hžjo pomoz wšhd šmjertnej nušu we wěčěch možnyč a njewěžduč šulšćich šredčab abo čžiwowachu je šurawom wječžajom njewinowatnyč ludž, dotěš běšću šo jim šedabo, šo šu wnu wina na wšhdnu domapytanju Božim. Powěšćaje šo, šo šu židža a šulšćawne študuje jareďoćiti, šo by je jareďoćejšemu hrow šhorocž do čželnyč žitow pšidnjati. Wěšće dočej je šo je šmóžajšej wobu huto dočej mōw rošiděćej; tola ludž nad tym nima njeběhu, ale powěšćawna njčšitójšće w měšćach, wšchleše šimne hěšći, kotřej šo hōbu do wody došowachu. Šwěčičku hěšći šhorocž šobu do wody, a tal šo neštrěžkuzlž j wobu šmjercžje napi.

Na hačaj palachu wšchubže w želčujuj pšowajaj měšćejžu wowečejše ruty a wšćawšeho šela; w domach a na dworach šchřejšče šo dnu špaleného jatorca, j kotřejž lóžny šurawu šhorocž šabacž špota. A šedma běšće hōpnyšćarjej měžjo, ščóždo šwojocž, kotřej džylšče hebi pola njeho tajše a podobne šela naš-šupowacž. Teš ranja hačz do wšhdneho wječšora štečaju wšhd hapnytu ludž hačz won na tořohčěho, a ščóžny pšchěćejše hebi to, ščtož hebi tež hžjož žadoćejše: mōřete šela, jatorč, šobak a wawozj ruti.

Wěšće wotak wo měšće wuwotak a to w mjenje měšćejšanjšće rady, šo šu to je hěšći, kotřej tehole hrownošo hōčšja najšpěje a najšhřejščo wušnazč móša. Tež wōžbity mōřeti šelš wěšče šo wot měšćejšanjšće rady pšidnjati, šo by šhoruž šupat, šo by jim šrej pšchěćil, knšti štačel abo ščaršimaj jarišak a jidž hewak šastaral.

Ščiz wšhdšče. Tal běšće tež do Arnoldž domaj poššmurjennojč šo šobšudnje. Štarocžijwe wškur Arnoldž macj wšhdšćim wšpšej wšče šwěćil w domje te wšchlečej šelnu. Wšchetupšć knjes pak šhodčejše je šwojimi wotročlami po wšhděch škadach, šuršejše tam je šelnu a wotewerčejše wotna a wotěžny, šo mōšt štrawny, čžerjwju pōwěr ščabžnyč a šo by šo takle hrowna šhorocž š-šawna. Bošožny brat Šafus, kotřej wot teho čžaha šem, hdyž bědu jeho Arnoldž ludž wopytali, ščóžny mēžaj na neštre hodžjnik f Arnoldžom na wopyt pšidnjež, běšće žpu wš hōžanzch šelnow pšidnječ a wotěžno běšče rjeć: „Štarocž šo wš, ludž rabny knjež, a wo wōšdu wšwju šme dije tpeš ras wředž bōč ja ščurji nježelše šašo šem pšidnjebje; wšchtidu tu na nowy wšhdč šašo wšobladče, a jeli wš mojeje pomozny potrebačše, dha wščelčejše te mni, ja pšidnu na měšće!“

Wěčž dnow pošbžičšo hōčšejše pšchewu w šwojej pšwančej šmí a čžahje ranje na wški pergament wřačž, šo by hebi šmowy ššafal. Tešdy wšchlečej šubob Šafus wotajo: „Wšdn tu je! Na šchewčej šahy šit džěšna rano šarw Warcžin a jeho mandšćelja nahle wumrejo; w 11 hōžžinac běšče Warcžin wšje wučěćepil, a wšhd pot hōžžim je jeho mandšćelja wumrelo! Dwaj měšć-čžanjaj wotročlaj štejtaj wšhd durjemj; nikošo njewpšchěža na now a nuš, ščiba mōřšćeho ščarja a wšščerjom.“

„Wěto ludž nam Wěh huadny a šmilny, hžjoždo!“ motmolwi Arnoldž nan. „Šeli tebe nula wōbēšče, ja tebi pomaham po šwojich mōžach; wočajaju te tež wot tebe, Šafusje; tal šchē-čžijajaj pšidnjati!“

„Wo tebi šlubju, hžjoždo!“ motmolwi Šafus; potom džěšče je ššew. Wšchetupšć knjes pak jantwa šwojich ščžomštomu a wotročšow a pračejše jim: „Wěb je tež do naššeho mēla š-čžabnyč; my šamjenuj naššče ššlamy donuž njeje šo šašo wōřkati.“

mučevščim ljudji je jich na to jednoinu nutno padniti. Za jona vješčevce riganu kašničnu pichibac, zo kuzny na věrenelji zje-
 dovačahu a te biblije ja drobje vjenjeju tapomachu. Nadžijomnje
 jubenovnu tynaj čšlovjetomaj pldes fruite kšojanje jeju nje-
 dočšijnitno f prvodominju povječe.

Gracijka je vov Turkovječe do zhta ščita a jeje vobšio
 nimalo vobčaraj: duž vještaj nječajno voinju dale vjeječ a durbti
 hebi na to miščje, zo laho mēr doštaje. Duž je tež vultomozny
 prošnja, zo buču vone jednanje do rukov vafse a vultomozny
 ju tež f temu ščovinno. Ale ta vjež je jana čještja. S Tur-
 kovskej, kotraž je vulte dobucje čšinita, ho njebudže tat laho
 jednac bač a hubijem vov tuteho vještaj vovčelaneho kōza, zo
 budžu Gracijko ščiči a Turčijo dobucjejo, buđa vultomozny
 nēto halle vevaje možnje sačujčj. Zola jednanje ja mēr budžu
 loščovšnja pravj a my čšemyju vov nabučj, zo štado a ručje
 vovteičje. Na dručim došu pšhčimju, zo budža žadonja Turčiov
 ščetro vulte a hordofine a fak hebi Turčijo v Konstantinopol
 vo pšiojč žabarajach myšla, jene novuju pšioju: „Šdžj ho nam
 pšefecšino naščje nabđiji pravdoščje nještaje, budže Turkovje
 vovšio dale špioju vščičkudnoščj čšinit a ho njebudže vov žaneho
 blata Zhepalifere vovčjo jechavščj, dončj vovščite naščje žadonja
 dopjelajene nještju. Tat vēči Turča, hđjž mož mōz v rufomaj!

Boštovštana tvrjedofej vutrobny.

Vje vščjeje štoroje na vvoštjom rēblovannju vov hešjo
 bur f mēta dom jēščjeje. Žečo pučj jecho vščes vješč vješčjche, v
 kotražj vščj pučju hromadča křavčajach dōčej jēščjeje. Bur
 šo dreje na dščej doštada, ale vovščj daloto dōčej převč jēščaju,
 vov dale nješčevšuju povaju nimo jēščjeje. Na dobo bēčje
 vščitšina vovčanja i rta dščej štjhečje a jalo tōn vovš vovajta,
 zo by ja pšičejnjeju zo vovščaj, ho vovšaj, zo bēčje jene tyd
 dščej, mahj ščtrikřitny hōščez, vov dručij njevovščevševovannju
 vovdu vvoja lažebaj a zo bēčje jecho šabne foto pšidimnyvščj pšefes
 nješo vščječje. Akščjeje bur f vovščj ščoj, zo dščjo, kotraž hēščje
 dščitno, vovčje a jo šteramo mušej, křj nimo jēščje, vščevoda;
 pšičetož čšj dručje vo myš bēču zo šabny vščitny vovščaj na
 poli — tež taj štarčej dščevča, štubaj vovčevčana. „Zo je vulte
 nješčevčj, vřaji tōn šary muž a šejimno na mēčajze dščej, zo
 vovšijnaj rukomaj vovščaj, „ičho budžetoj štarčej vřajčje, to
 je jech jemčje. „Zo mje nico nječlana, vřaji bur hēčje vješčje
 hōvčevčja, „moja vina njeje, nječj lučžo špioje bēčje lēpje
 šladaja. „S tym na vovš jechj a dale jēščjeje. Vřevju hačj šary
 muž zo dščjo domoj donjeju, vone vuvvřje.

Šalka bēčje šruboda štarčejaju, jalo špiojeho lubivščja domach
 morveho namatajštaj. Vobšje žaločjojo vov mačj na čščjo šlehu
 a v bolofitnyh šutkach zo dščjo i njevnom vovščaje, nan pač
 lejšeje na kolenač a vovšje pšatčaje. Ale vovnaj durbčejštaj
 šo do čščevčjo dōitja podadž.

Bur bēčje vovšo bjes vov, vovn dže nječējeje nješčevšlvinje
 buč a vov šatonju šo jemu nico štaj nješčevčjeje.

Šdžj bēčje převja bolofčj nimo, hebi štarčej je čščejšj
 vutrobno na povščj povmščijnštaj. Zo durbčejje jo kaščejšj
 křivčj a čščjo šo do kaščejja vovščeladž a štjčičj durbčejje
 vovščjeho tež na vovščj bječ. Ale f vovščaj vjenjeju bradž? Vola
 njeju vřevčaje: „S rufi dō huby, a nēčajti křovč na vov nje-
 bēčajti hebi tež pšči hubijeni mēžje potojčj mētoju. Duž
 dščičevč f špiovej žonje praji: „Šana, dōidž tam f tōnu mušej,
 jřanno vov, kotraž je to vulte nješčevčje na našj pšičejnj dč,
 vovščjeje ja.

Zona dščjeje, vovna šo pač f prvōdnymaj rukovnaj vovčej a
 vovščevčje, zo je tōn bur hrovny pšefecšino nječ buč, zo je jej
 njevovščevčje žony nadavaj, kotraž na špioje dščjo nješčevšjaje a
 je ju f jejnej prvōtnu vovščeladž hano vovom hēščje, jalo jecho
 najštarečij šny, kotražj mēčajje hōvčevčje, ja nju vovščevčje.

Vovt teho čšaja bēčje šo nēčito lēt minčto a nječimlity
 muž bēčje na to davno šabny. Duž šo nēčito šta, ščtož jecho
 na žaločnje vovščjeje šo jo na to dopovnni. Šonjeje, na kotřimnyšj
 jēčajjo bēčje jecho šny rano do pola šo vovadž, pševpovščju bjes
 nječo v hđimny hōvčjenju domoj pšičitnajštaj a jalo bur v
 vevčevčje hōjo vov šhvatačje, namata špna je švřevčje
 jadžju morveho vščj pučju lējo. Vvōn bēčje, kačj druhy povščevčju,
 taf nješčevšvonne vov špōščevčjenju šonju dele padny, zo bēčje na

mēčajje morvju byč. Duž nēčto tōn vuvčevčje vov vščj čšje
 špiojeho špna štečjeje, v žaločnje bolofčij uzaj kamao a špioje
 ščevščje vobšje hebi vovščaj; ale to nico njevovščevčje, jecho šny,
 kotřevčje bēčje tač hōrzo lubovaj, jecho hordovčj a šioje, jecho
 vovščera a šare lēta bēčje jemu vovaj. A taj žentovščja čščjota
 jemu na dobo na dušju padže, jalo hebi na špioje tehdomščje
 njepravno povmščji; v dučju vovščjeje tu vobšju mačj v jejnej
 bolofčij pševčju šovtu, kotraž jecho vo šimlity dav vovščevčje, a vov
 šo šimliti nješčevčje, hačj tunje bēčje f vovnu jevneje vřevčjo byč.
 Dvōžjy čščjo bēčje jemu teho dā jecho vřevčjo, pšičetož ščvčte
 fačje jecho nječimlitočje dā na jecho vutrobje ševčjeje. —

Zato bēčje špiojeho špna f vultej vřevčjo vultovoval, ho
 vovn f hromad vjenčje na vovščj našaj f tynaj študymaj čšio-
 vjetomaj, kotřevčj bēčje tač štuboto křavčj. Vščjy jo naitřavo,
 jalo jemu vřevčju, zo štaj taj bžjo pševč vovščje lētami do Aleščij
 vovščajšnytoju. Švřidny a v vřevčevčj vutrobje vščōn ševčjenju
 šo vov domaj vovčej a vov teho čšaja vřevčj vevčje byč nje-
 dočševčje. Vvōn špioje nješčevčje a švōštanje špiovej f nadvovščevčje
 vutrobčevčjeje vuvčevčevčje vovščevčevčje a tola nješčevčje na
 študymaj čšlovjetomaj vovaju vovpovščevčje, ščtož bēčje šavinovaj.

Čščoj je mačj vřajila.

Dučovny, křj bēčje pšči vuvščanje ja duča šhorčj,
 povščevčaje: „Zato bēčj jemu nječšetu kač pševčjo pševč doštini
 vřevčani naščij šhorčj převovaj a mje je jale štupajo vultu
 hōvčevčevčevčj i tyni nješčevševčij napelini, vo kotřevčj durbčaj
 hebi vřevčj, zo bēčje jich jemo malo nojm štavanov vovšimto,
 pšičimny nje pšči durbčaj jebny muž ja rufu a čščjeje vovščj: „Za
 mōžu ho tež modlščj. „Ja ho vřevčon dščevč, pšičetož teho
 nješčevševčevčevčje mēčajju a žyle štupaje. Vvōn bēčje vřevčito
 šabny, taf vřevčaje, f vovšč bēčje, taf šary bēčje; vo nēčim
 nico vřevčj nješčevčjeje. Duž šo ja jecho vřevčajach: „Škřitu
 mēčajj zo modlitnu vřevčevčj? Vvōn hōrbj vovščio: „Čščojž
 je mačj vřajila. „A ičho dā je tebi mačj vřajila?“ šo dale
 vovščevčajach. Duž hebi vovn uzaj švřitny a nutnje vřevčevčje:

„D žem, moja vata,
 Mti f vřevčivovannju dāta,
 Švřej tvoje křivčaito!“

Vvōn vřevčevčje tu štčivčuju bjes pščevčevčevčje hačj do kōna
 vřevčon jecho vovčjo laho blake bjes duča šladajče a vovn bēčje
 laho tōn šany muž, nješčevševčj čšlovčej, kaščevčj bēčj jecho
 pševčjo šak. Vščitno bēčje vovn šabny — žane vovpovščevčje
 f jecho vřevčjenja jemu vřevč vovščo nješčevčje, jenoz to, ščtož
 bēčje mačj vřajila, ščtož bēčje jecho modlščj navovščita, druhy
 laho v jecho vřevčajach vovščj. Šdžj bjuču tola vřevčite mačevčje
 vovpovščje, šakřu mōz je tōn škrjeb do jich štova potojčj!

Ničšto f rošpovnnanju.

My možemy pševčevčej vovšč čšimčj a f tym jemu naščje
 pševčevčšitno vovščevčje — ale to durbti vo šabonje štaj, hēvadž
 teho pševčevčla f našču vřevč šubimny.

Štara vudovna v škrjzy vřaji: „Zjenja rano štej mojej
 nohy te nmi vřajite! „Nješčje te miščj, ty šy štava, ty mohta
 na pučju lējo vovščevčj. Duž ja vovščevčevčj: „Ja čšju na
 škrjzlovnu vřevčevčevčju vovščevčaj a mž na vaju. Tōn škrjeb dščj
 vřaji: Džj, ja čšju vaju vovščevčj! Vščj nohy, kotřevčj štej mje
 v mojej mēdočij vřevčevčjeje na pučje vřevčaj nješčje, njevščevčje
 dale špioju vovšč mēčj!“

Duž dščj ševčičj, natvovščj šo na Vožim šlovje a šo
 f Vošej vovščju švōvovnje domoj vovščevčj.

Maž Voži je šimlity muž.

Daličje dobrovōlne darj ša vovšje armenijske švřoty:

Š Bukčevčjanščje vovščaju 2 št. — np.

V vřevčje vovščevčj švřotov vutrobny džaj vřaji

Š. Ščičj, šaraj.

Womhaj Bóh!

Cišto 21.
23. meje.

Létnik 7.
1897.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wudawaju ho kóždy sobotu w Esmolerzj kitchicizhczetni w Budyschinje a su tam dostacj sa shtwortlétnu pšchedplatu 40 ny.

Wogate.

1. Tim. 2, 1—2.

Teho dla ja napominam, so by pšchede wšchémi wézami ho stala próftwa, modlitwa, dobroproščenje a dzakowanie ja wšichitich człowjetow, ja kralow a ja wšichých wjeřchow, so bychmy potajne a cziche žiwjenje wjeřej móhli we wšiche bohobojořzi a pózřiwjeřzi.

Dwaj křeřezjtanaj, na korejuž bęšče Pawoł najrjeniču nadžiju stajil, bęšchtaj ho sabladžiloj, do bręcha a nijewery padnyloj. Komu Pawoł winu dawaj? Wonaj hamaj bjes njeje njebęšchtaj, ale wina tež na jeju hoba-křeřezjtanach ležejše. Čži jeju njemuzjy njebęchu dořez je swojim dobroproščenjom woddawali. Duž ho Pawoł na nich wobroćej i tym napominanjom: „Teho dla ja napominam, so by pšchede wšchémi wézami ho stala próftwa atb.“ So tajke dobroproščenje suadna węz njeje, i teho spšwnajese, so Pawoł tu wurafuje dobroproščenje a próftwu na přenje měřto staj, wona ma ho „pšchede wšchémi wézami“ stacj. My žohrujemy teho, kiz ma ja swojeho muineho bratra wotewrjenu ruku, my křwalimy teho, kiz bliřžichemu i dobrom pšichladom na puceju prawdořize i wobđerjom wostanje, ale „pšchede wšchémi wézami“ su modlitwy a dobroproščenja ja bliřžichého mušne. Kaž swěrna macj se swojej ruku sa dzęcirowe sboje ho prózujje, doniž wyřkote leta jej wšichu móž spuzęzahale nieřisu, potom swojej ruzy sthnywšči ho se swojimi próftwami i Bohom wo dzęcirowe sboje będži, runje tak maju wšichitaj

křeřezjienjo sa bliřžichého prošęej. To ho drje stajje kóždy njebžetu na křezj, hđęej wořada pšches duchowneho rt křowch a křabch, male džeři a plubjenjeju w swojich dobroproščenjach kaž na samej swojej ruzy wojnje a pšched Boha njeje, jo by jeho žohruwanje na nich pšichitšo. Ale to ma tež kóždy ham wořebje čjinič, Luther je kóždy džen do swojeho dobroproščenja swojich snatych a wšichu swoju žyrkej wobšamnył a po nim mamy tež my čjinič. A hđyž je křyřtiřkšowa pošlednja próftwa jeho nje-pšchedelow pšched Božim suadniřim mjeřjom wthowawę ipytala, mamy tež my sa swojich nje-pšchedelow prošęej.

Hđyž my nětko i Bohom ręczimy, móžeja našde křowa próftwy bęej, dořez w nich wo něčto prošimy, abo dobroproščenje, dořez ja druheho prošimy; ale hđyž je Bóh wupomchal a wušřichal, dyrba našde modlitwy wušřinčezj w dzakowanjach. Bohužel je dzakowanjom mjenje dęžli próftwom. Džeřakę wořadni řu wołali: Jezu, luby miřterje, řmil ho nad nami, ale jenož jebny je wobšamnył: ja ho dzakuju ja pomoz. Pšichudželi křowčej do domu, i kóždyd suđnjnjemom próftwa k njeju řupa, ale, hđyž ho mozy wroćja a řtrowezj tu je, něčtó-žkizliž wjazy Boha nieřajne. Žndiřjy praia: Lęlać je luby nau, hđyž je křowčej řrařdna, pšchedel, hđyž křowčej popušęęuje, ale hđyž řeka jeho piarčej, teby je wóu nje-pšchedel řodobnje ho ludjo pšchedewo najlęwřichemu řetarje, pšchedewo Bohu, řadęerja. Řiz tak, ale woprjnimy Bohu džak. kral David je wjele dzaknych pšalmow řpewal a my čzemy po nim čjinič. Na próftwu: „nařch wšchędny

člěb daj nam dženſka" njedh pſchidźe to ſłowo: „Dźakujće ſo temu Knjeje, pſchetoz wón je dobrocziwy a jeho dobrotu traje wěčnje.“

W najšim ſłowie ſo pať něšto woſebje wuſběhuje: „proſeće ſa kralow a ſa wiſchěh wjeřchow.“ Kralowe ſaſtojniſtvo je jara czeſće, a pſchidźlowo praji: tež czerne ſu w kralowach krownach. Hdyž ma křozdy hořpodať wjele na ſtarojezi a žaneje hodźinki ſo ſa ſwój dom ſtaroz njepſheſtane, dha je to tola ſnadna wěz porujo kralowemu ſaſtojniſtwu. Křozdy jaſoť, přieby hač ſo wuda, ſo wot njeho přunje, a křozdho woſebite naležnoće ma kral ſwólnoiwe wiſchě, jeho wožko waſhaje nad zylim lidom. Derje temu krajaj, kiž pod ſzeptarjom krala težeje. Sčyto tego dia bóle dobroproſchenja trjeba, hač kral? A pſchi tym wiſchēm drje nětotryžkuliz podban je jaſwiſze na kralowe wſboťe jaſtojniſtwa hłada a jeho wuſajy miſtřuje, myſle, ſo moħ ſam težeje wudač a ſo tak na ſwojeji wiſchnoſkeji pſhebrečiji. Niz tak, ale „njedh ſo ſtane přoiwa ſa kralow a ſa wiſchěh wjeřchow.“ Štožowny tón lub, kiž ma pobožneho wjeřcha ſa ſwojeho wodźerja, a ſtožowny tón kral, ſa kotrehož pobožny lud dobroproſchenja k Bohu ježe. W tajim kraju je derje byhlic. Tam ſo dajpeliſ dženſniſchego ſłowa ſlubjenje: „ſo bychym pokojne a czihe žiwjenje wječz moħli we wiſchě bobahojočkeji a pobježiwockeji.“

Kogate je mjeno dženſniſcheje ujedzele. Kogate proſečke. Proſečke ſa póline pody, ſo by Bóh je wobacrownal, pſchod ſlůwami a křupami, pſchod wuchodu a mjerſnjowak; je wuſhowal a bohate žně wobradziť. Njedy proſby křozdy ſa ſwoje powołanje, ſo by jemu bžy njepaprahnite žerko wſeje žiwnoće, njedy proſby křozdy w ſwojeji woſebitej niſh — ale kaž mějeſke wiſchſchi měchuit mjena ryč 12 iſraelſkich rodow na wutrobje napřikane, tak njedh tež ſwoja wutroba proſby ſa bližichoh a krala. A budžež ty tak w modlitwach rečežej i Bohom, junn Bóh tež i tobu reči w ſwojim njebeſtim raji.

3. Rſchizjan-Pobjiſki.

K wopominanju na njedzelu Kogate.

Kogate t. r. proſeče! Duž ſo tež na tutej njedzeli wo ſchječijanjſke modlitwie nam předuje. Wo modlenju toho dia tež ſežchowaze roſpominajki reča:

1. Czwiła toho, kiž ſo njemodli.

Starí Wriſchojo maja bajeſu wo cłownjeťu, kotřiz bědče pſhe- cziwo Bohu ſrečſchil a dypřelje ſa hořpajne czeſki marmorowy kamjen po horje horje waleč. Křitio přieby hač by wječz boſpil, by ſo kamjen křozdy křoz jeho dele kulil. A ihto je wukladowane tehle pſchirunanja, kotřez ſo na ſeubne waldnje bjes namani bjeſe kóna waldje?

Tak nětotry cłownel, kiž ſo njemodli, wala ſwój kamjen tybſen wot tydjenja — njedzelu kaž wſchědny dſch, lito wot lita a do předa njepſchidźe a žaneho wupřeha pſchi ſwojim dſele nima, žaneje radoće na ſwojim powołanju. „To je prawe hořpajne njewěť“, praji Lutber, „wón dychi bjo pſchjoz i czerumeni a wóſtami a ſtarojeziſni žiwnoće drapac a bēdſchij a tola ničo nima.“

Oci to dychu laboli, hdyž dypřimny wſchědny pſchod wučožowny widzeč, tak ſo cłownjeťojo přozju na wučze ſwojeho woblicza wot raju hač do wjeřtowa a baje njepřichuju hač tamny ſažidženy w graničej bajy, wani cziſnja dſelo ſwojeho pſchiboha, kaž bychu ruzy žamej žohnowac a ſečiwicz moħlej a ſapomnja to ſłowo uněmſhe pępurnerja Schllera:

Bót hdyž napoczi,
Czolo w cłowaci,
Budže dſelo mihtrej ſhlawa:
Žohnowanje njebjo dawa.

Hdyž je wérne to jene: „Modlitwa bjes dſzela je proſečiwota“, tak wopokajuje ſo hiſeje to drube: „Dſzelo bjes modlitwy je wotracziwo.“ Alo:

„Wſchitko i Bohom, petom žana nuja njeye; wot jeho žohnowanja wſchitko wotriſnje.“

2. Wóž nanowjeje modlitwy.

Pobožny Špener mějeche hyna, kotřiz drje mějeche warjadne dary, ale kotřiz bědče njeradene dſečo. Wſchitko přebſi luboče bjes pčda wotracu, ſfōncenje mějeche nan jenoz hiſeče proſbe, ſo cžyl tola Bóh luby Knjes teho hyna wumóž, hdy a ſa? jenu pſchewoſtajo. Něšto cžaha po tym hyn ſhori a nětore njedleje tejeche, ale nimalo něm a bjo njeſhajo wo wulkſch, ſtožownych bēdſerjach. Na dabo wón i mozu ruzy poſebny a i hrdoteje wutroba wawola: „Modlitwy mojeho nana wobdawaja nje laž horn!“ — Sa něšto cžaha ſuſtawowe bēdſerja ſaſtadu; mēr ſo na jeho žple žiwjenje lehače; tež tož ſtarojeje bēdhe ſlemjena. Wón bēdče cziſnje a duchowne wumoženy a bu wot teho cžaha drabſi cłownel. — Křitio do ſwojeje žmjerče mějeche Špener hiſeče to wjele, ſo ſwojeho hyna jaťo hōducho wuža na waznym ſaſtojniſtejo widžeče.

3. Křitke hrōnczta:

Duku k pſuche, wutrobu w njebeſchach.

Dſeň bjes modlitwy je dſeň bjes žehnowanja.

Modlitwa je dychanje duſhe.

Wóh njeſchſchij htoſy ale wutrobu, kaž wón tež do wutroby ſhlada. (Terullian).

Modlenie je najſchſchje powołanje ſchječijana. (Luther.)

Modlitwa ducha a wutroby je pſhečelny wobſhod a ſjednocenje cłowneja i Bohom, ſjednanje i Bohom, wučezčenje hēda, wobwjerženje pſchecziwo wiſcham ſpřowowanju, křubſa žandelom, žerko wſchitkiſch počinow, duchownia mōž a roſčenje duſhe a roſhwočezenie myſle. (Augustin.)

Widčezka a rječeť.

(Wotracžowanje.)

Teħby wupſhečitře pobožny Wſtawſch ſwoju prawizu, w njej ſchiz dſerzo, jeho woto ſo bſchdſejeche, a ſ daleko ſtinczajm htoſom jawota l lude; „Zdalece ſo w ſfōrcizy a hrdčiwizy! Čheje wy ſwojeji ruzy i cłowneje hawu wamoač, hdyž wy tola je hrdimami njekſke, ſo moħli hrdſchiz? Wēda wani: Trōjaj wēda wani! Wōzi hno pſchidžte na waz, jeho wječeje waz nabeďže, je-ſt ſo ſchēbſe! Wſchſi nanjejujy ſpřiwotko ſchſha, pačze jo! Zdalece jo a wopuſchjeje tole wēta!“

Se ſtrolezmi wuſchſchjadu hdyſarjo te ſłowa je ta pobožneho Wſtawſchja, a ſpřelchſni poraeni měaju ho wotſal. —

Č ruzu pobjatowa ho radny ſujes ſwojemu wumožerje, mozi: „Proſſje Wſtawſchjo, tebi nam ſo dſkowac, ſo hyn i proſſim ludſim hiſeče žimy, ſaſtupže do mojeho doma! Waſche ſłowo buďe tam tež trebne.“

Na najſtwe bēdſerje Aenolbez mačz nimalo we womorje a bjeſe wpačo; tež dſečz pſachy. hdyž wuſej jaſtupſchitaj. Žid ſchepotače wo wiſchēm czele, poſtalu ho wſchd radnym hſejom prajo: „Wóh ſprowny a miſočizny njedh waz pobjuhnje dwibizy ſa to, jaťoz teže wy mi cziſni!“

„Poſtačnje a njepoſtlačnje ſo pſhebe muu!“ wotwotli radny ſujes.

Nan a Wſtawſch wotřiwotowſchaj něko mačz a dſečzi, kotřez ſo tež po cžpu laſo mērowadu.

Hdyž bēdu ſaſtweho cželanza hiſeče ſawobaliſi, dowočeje jeho Wſtawſch do Žiwnoſteje hbaň, hdyž měaju teħdom wſchſizy žiſha byhlic.

Šso wot tam do Aenolbez doma wrocziwſchaj, nabeďže nowu ſradobu. Aenolbez mačz bēdče na jeno dabo rojum ſhribta a hſjo mějeche jaſorjenje. Dſečzi bēdže nan do pobjanſteje ſtuy wōſtal; wón tu hōdſeje hnam wſchſi thora a thori ſa ruzu dſerjeche. Wſtawſch pohlada hſtſtſu na thoru; wotom poſala na jeje ſchſizy i cziſchim htoſom prajo: „Pomaj nam a hmit ſo nad nami, luby Knjeze a Wōžo! to je móř!“

Wschepuski tujes, wot przedawischedo roshorjenja bicho wchón njemónju, wjedych wo pòbla lòza na jemiu a sduchowawche: „Wòzo Nùježe, knil ho nad nam!“

Wòtnož bédhe ho bicho minyła. Wò sò jstnje hwečesjedhejt ho bdu jeleneho jamejchta hwečesjedhejt, taf ho jeno njejanje hwečto hacj na lòzo dowywache, w kotruwjajz Arnoldz nan a jeho mandželija na mòr thoraj ležadajta. Wchit lòzomaj bédhachu džežji a bratr Mikławich. Wòni kładzedu thorumaj, kotrazj tu bies thoreni ležadajta cžasto more trjenja na horze cžoto ódo bawodu jimaj jsmnu wodčesjtu do laborenjeje budo, to budu i tym žafošnu horzotu šafnati, kotraz budo, džapania a tek palčhe. Wòwjilnje potpuchachu wchidžty na cžezje dšowowanja, a bédhe ho jim dajche, to dže thora wutroba tejo woiłacz, kšitidžu wo staročisnjeje a cšepetazje f thorumaj.

„Wutroba ho bichčeje hiba!“ Spwòwojeje a protičeje Wòha; jenož wón mòže tu pomhacj!“ rėčesjedhe Mikławich rudnym džečjom, a pichit tym pohłaba karotkiznje na thoreju, kotrazj bóte a bóte ja bduh hrabachajta. Tł dnu a tpi nozu dajestaj ho bicho le laborenjom, a bichčeje ho žane potpuchowanje potalacz njedachjeje. Štjilivaje a minale bjeje wjednje nadšije na polpěhrowanaje ištyni bratr Mikławich i džečimaj swojeje ruzje, jo by Wòha nutnje wo pomoz proghł. Njechajedeli ho Wòh tu šmilcz, cšlowita pomoz by tu podarmo byta. To bédhe tež bicho létat Mikławichdej stradžu prajit, bduž bédhe na wječor bichčeje raš na šmjerz thoreju wopstaj.

Ša tón hamj cžah, bduž ho w Arnoldže domje šmjerz je žimwenjom, mòžj s njemaju bédhečesjedhe, krodžečhe žimwjetny jandžel dale wo mēchžamfich bahach. Na torbojčesju wta wón jako přemjeho kšufnoba Żakuba hõbu; i nim džečdu drup. Šečezła bédhe nědžbe jeniczit dom pšepuchiczit; widužbe bédhe šmjerzeta jendobha jawotajimjeje kšyheczj a polpědne šchowowanja mjezajach. W nętotnych domach woiłachu jemjezje na dwaj dny ležo, wjedry hacj ho do Wòseje role thowadžu. Ničtò tu njebješe, jo by ho wo nič wostar.

Žku nòž bédhata naidhej thoraj šmjerzji blišo. Na ranje pal jawečesjedaj mērnijcho špacj a šajnišich dječacz. Arnoldz nan japočjeje ho borch po tym tał šimje, jo bédhe wchón mofry, jato bduh jeho i wodu wczahajnje. Zola pola Arnoldže maczerje njedachjeje wo tole šimaju polpěhrowanaja potalacz. Cžidna a blieda łaj kòma šmjerzj tu ležeje je šaidželenyaj wočjomaj.

Tajta tu bichčeje ležeje, bduž na dopowidne nan wočji motewri a je šabym btošom a wchón njekajnje wo tym, šchotž bédhe wo polšdne wny itato, sduhym; „Macze, poboj mi wodu!“

„Wajcho knieni bichčeje spi, wona dže tež wotkhoricz kož wny, luby kniej!“ Wčejtaj wobaj jara thoraj, — tu, šrečicze, to andže wabj wožnyter.“ To prajiwiczi pòda jemu Mikławichj šarancz k wodu. Widječje štejtje na wchědy pšichotomnych pohladawichj, šehny ho thory šajo šnac a borch wòwjima jeje i nowa pohylizaje žanje.

(Pòtčezowowanje.)

Proščjeje a wam budže date.

Nahonjenje jenho Šerba wot njeho šamcho powjedane.

W cžahu mojeje mladiceje, bduž bédhe je žiwonim mlóšibomj bratom w šarčijichj wodeje hronadže žiwu, šta ho jsmu, jo ho i nim nčakjeje maliczłozke dla roštorich. Duž jo bratr na mjele tał roštorčewa, jo kšobčizta jo mnu wogaju njerečesjedhe a ni po mōžnojczji knibu cšimjeche. To mje jara ruzkēje. Ša bratra naprjedu wo wòdabje protahaj; hduž to njepomajche, ptyach jeho i bratrowščej lubowczji i Wòsejoh knibu pšepčednēczj a jeho namominat, jo by bédhe tola knija Šehufowu hronadža rošponnit, kotrzj wraj, „jeti ho wy jedny druchemu jeho winy njewodadže, bda tež njewodadže wach njekjejt Wòžj wam waišhe winy wòdacz. Wchit tym wchém wòsta pal bratr jenaj wjezbu a njepnutj.“

W mozej wulfej ištynižbju wo bratra wòbroczit ho na teha, kiz wutroby a jerdenje pšepychytje a žaneho njemutorczji, kiz i njemu i potarnej prošnu pšidnišje, kotrzj bulšeneho škřidji a wopuščženemu horje pomha a protahaj jeho i nutnym a horzym šchowowanjom wo wòdabje woičej hredow, potom protahaj lubeho Wòha, jo by čypl bratrowu thoredu wutrobu jmečesjedhe a jeho pšeches mòž swojeje šwajtoche bucha na prawny pžej jeho šoja pšewjedczje. Wo tutej modlitnje ho šebnych — a hlaj džbu, wopravdžje dšwu Wòzi ho šta. Kšafajtra rano, bduž i bratom

kòždy na swoje džečo džečmuj a ja bédh nědžbe pošta troczeti priedy a wón ja mnu bēchje, šepba ho na dobro bratej, jato by bojšte šewjenje w cšlowiczejnch itaczje pšech hõbu widžat, kotrezj i potbēhjenoj hõmu i wòbščiom i njebu hlabajo ruzj štimwajchit ho mòdlecje. Wratra pichit tym hroja tał pšewhwa, jo cšyħjeje noidab bēczje; wòny pal ho dopomni, jo šimj tola ja priedu njeho škol; duž ho šhraba, jo by mje dōtčahajnt a ho mje pšaidheje, hacj je ho mi nědžto ležo štato. Ža na tajke njemotčakane a wopravdžje pòdžewne pšawčenje šabžowanu na njeho hlabach wo pšaidhejo, šeto i tym dže, na cžoj mi wón je kšilowatunaj wočjomaj to šewjenje wòdabjeje a mje pšaidheje, jo bduh jemu jeho kòczje wòdat. Wot teho cžaha bēdu ho bratrowščej hõby dopolnjeje šhubite. Ža pal pòłnac, jo tón Wòh, kotrzj praji „ja šimj cžeje w pòdobnym cžahu wukřidajnt a šim cže na bduh teho šowa pompat“ je štajnje pichit naž blišo a prošnu a dobroproščenje kòždy cžah wukřidch.

**50letny jubilej
heršbjeho kandidašského towaršstwa
džen 19. meje 1897 w Njeřewadžide.**

Wurabidnje rijanj jubilejčej hwečezje šmjerzječeje ho šabžewu priedu w lubym Njeřewadžidškim Wòžim domje. Šo lét bēdu hajchte, jo bu nědžy po prošnje herščidj kandidatow a po dowolmōczji žrtwiliwjeje wujšowčesje, kotrazj i dšafabžomju štaranom na potrebnocšje herščidj wožadow dšwja, pšech njehob f. Żakuba, w šwimim cžahu šararja Mikławakšeje žrtwuje w Wudyjšimje, heršbje kandidašste towaršstwa šewječene. 19. meje lęta 1847 wotnemawjeje po přemja šromadžijina, na kotrezj ho šebjez herščidj kandidatow duchownimta wòdčesje. Wot tuchy naprjedinichj šowitowom štaj pšech Wòzi mlodczj bichčeje dwaj pichit žimwenju džežekanaj: f. wječej žarac D. theol. Žmich w Wòžšju a wječej žarac em. Domahščj w Nowošajtu. Tawat jenowaj herščidj kandidatow, — wòpšidnišit thorowoticzje dla mji ham pšichotomny, ale šajewjny pšech swojeho šwja — šendžežmžak ho i njimlòšibimni kandidatami po pšichproščenu knija šararja wječerja Żakuba jako nęczjehčeho wòdčerja kandidašneho towaršstwa, w Njeřewadžide, jo bduh i dšafnej wutrobu jušletnyj šwježdenj hwješčicj. Šewjatočniznož japočimajche ho 1/21 hõb, w Wòžim domje. Wulaj hõbate wòdabšenje wòdabnyh na Wòzej kšyħjeje bédhe rijane šewjedčenje ja to, fak naidž lud tež pichit mnišym džečto tola štajnje cžah i pošłuchanju namata na Wòze šlowo, i dobom pal tež šwane dopowajmo, fak wón bēht štkutowanje herščbho kandidašského towaršstwa wjyřto wōži, kotrezjòž pžowowanje je na to šowene. Jo bduh pòbuhajny wo wihotowatnje ja pšedawjom kniejoweho ewangeljia w maczernej rēczi bjes Šerbam. Žato bédhe pšech wupšewanje škřelčucha pomoz pšawěho Wuchja ja nutnōczj ho wuproghčta, a wostarna šturģija ho dofontajta, džežjejeje naprjedučej i žarac wšar Wogt i Łupoje wostanuj rēczi. Dšymdom i přemni šłowami mlóšibji prawny wotřebj wo wutrobach pošłucharijwe je žiwonim radošimym: „Wjajšajce temu kniejej!“ Špominajto, fak je towaršstwo něto bicho wjches 50 lét f Wòzej cšezci a herščim wožadam i žohnomjanju bližio a pšechzo nowych, bēče wihotowanach pšedawjom jim na šwiate mēřna štajito, wòbroczj jo w swojeje rēczi wošpēje na jatožšewjny jubilarow, kotrzj štaj tał dolhi cžah i wulšim žohnomjanom w kniejowej winy džečtoje a hacj do dženimjecho dnja bēde cšpoku wutroba ja herščit lud šakwowatj. Na jatožsu 1 Žim. 5, 17 nāpominajce rēcim, jo mataj ho dla swojeje šajotajimta, kotrezj je Wòh hõbaczje žohnowat, fak tež swojeje staroby dla dvojeje cšezje doštojeje džežecj. Šeju šakřizby w šloweje a w šimjeje ja Wòze šratelno a ja herščit lud, na šabžewnym a w nowišim cžahu i rēczišwym jajšom wulšidžuj, fak tež žiwonim njepšroznimowu wučerjeje, wuštojenom wčezjeje wostanowa a f modščimj Wogate!“

— Wòž bēdu po tym šajulfej džečzi wo wòdženom i f fantora škřelčucha pšech wjapuščibny rijanj ipew hwješčej woičimčicche, wuštny jato pšedat f. kand. Mičela, jo by wutroby budownyčh a wožadowach pšech hwoje pšidowanaje pošłuchnt. Šso štožuju na 1 Kor. 4, 1—2 potajsa wón, fak je šajotajimto Wòžij pošłow wotne cšezce, wòt Wòha jemu dajete, ale tež wotne cšezčeho lamotajimta wchēd Wòhom a cšlowajem. Žato bédhe bichčeje pšichotomny jubilar i D. theol. Žmich wostanuj bližio šararac, šfoncej ho šwajatočniznož i škřelčuchom: „Nječ Wòha dšakujte!“ Tak kniejčesje i šmudny wutrobow štarach a mlodch, wučerjom a pošłucharijom

jene bžakne hallclujia wo pozpacata hacz do kónza nutnojeje. Wojeje kłubjeje pichimantny ho na farje wdobnoimny bžel pichodjeite- fjeje pichomadžim. We łacjanjeje rěczy roszajim: ł. land. Nychtat- pichimantny, kiz ho Luthera wobile, maty fatichimantny napichac. ł. farac. Szafut pat je inatej wujtojuetozju pichimantny do przju- potneho kłufawotawa landafatobłoz towarstwa w landjenymy 50 letacy jawiejeje. Szaf jutaworow wupraj kłuficimny pichjeje ł. farac D. Amich, je szchorajimy kłowami mlodnych fandidatow ł baldieje fivereje dżela- wofjeje naponajinoje. — Mjeowomimny wotajino rjany pichodjeje fa- wichej, kiz ho jon fobu frowejeji. Wroćidimny ho domoj i jenny: Zohimny Wob dale lube berfice fandidatow towarstwa a jehu wo- dzerja! Wob iprocz, jo wo wone tajnje je zmojim prowajomjom fobu ł temu pombato, jo lychu — Szerbja fahowali fivere frowajdy wotaju a wem!

Wschelate f bliſſa a f daloga.

Wot njebojeje Rogate ho tež woschewita modlitwa fo póline ptydy do szkretajneje modlitwy woblantimje. Natarjo letja je fufimajne wutrowu won do pichidobna hladaja, dolezi njecha dechješita kónz bycz a dolezi na wschelafich blacach hjo beryny čimcz fapowozny. Lubi Szerbja! Icho wotba widjo forjenje a mofortajnoje! Pola teho knjeja itej ta pomoz. Duž pofrojmy jehu na frowajimy mečeje žny jenoz je rton, ale i nutrajne wutrowu, jo by nam fłacnjeje duy wobrazbil a won tež wočeje modlitny frowajdy džezi wušchjeji. Rogate! ł. r. profichje! Haj profichje a wam budze date.

Prijedawimny fahuleroje Wudysfcho gynnajimja hu pichi frowajim ferdenjenju 3. meje w Wudyschimje, fotez ho fódze 10 let stawa. 1000 hr. jako pichidaw iwinidajia wot nich fokolneje fihromadžili, wot fotezhož dat fódze leto potrebni a hódni gynnajimajeto doftawu. To je wočeje žrane dopotajmo ludofeje, fotez maja ł frowajeje prijedawimajje wučerimny.

Wukte njebojeje je ho piches lofowompinajozje w kławocajzach ftało. Pichjezo ho wuczji, fo ma i wukte woblodabnoimny fódzy tečowonacz, kiz ma i fčelny w rukomaj a fo by lečeje wyto, jo wo tajim ludžom, fotez jo tym ftači njejuju, i žyla hłelba do rukow nječa. Wopor tajneje njeowoblodabnowoje je 13 letna bolja i fchwaczi. Wona bečeje je frowajim 15 letnim wujom won fčelna wotaju pitalcz. Tón mdoby člowjeť, fotez mečejeje pitalo pichi beči, čhyjeje w tym wofomiftenjaju, hdyž jo ta bolczja fšfitejeje, wicheš nju, najiferje jo ho ho nabojata, wušfiteje. Njebože pat čhyjeje, jo ho ta bolza, hdyž won wušfite, iwana a kulja jej do čpła hieci. Sa frotki čžež bečeje to džečo ducha pichjezi. Wobojje fahčehje ju i žnje wutrowu wofzarowacz. Me je to prawje, jo hme ho tajim mdobim pachotam i žyla wot piche- lypozow pitala pichedacz. To durybato ho piches fatoni fručze fatacacz; hewaf ho dżiwacz njeowojemny, jo picheso jašo tajne fawne powjejeje pichimny.

Njebojezihi fiamny fetetar je Schčžepan radny na hoitnu hfođejeje. W tuch kłowacz, fotez jemu nemeše hoitwjeješte towarstwina pichi jehu fimerjeje popowjezujaja, iteja tež Wobu žel ičehowaze, jo je won po čerewjenju rječezimny wot njecho nječewny. Š. harrjeje do wěčnych hoitwjejišah labowu lofoho. To člowjeť wěit njebo, jo je tajne nječho w fčehčejčanem ftače možno, jo moža nemežu hoitwjerjo pichi tajim fhtimny pichipifitu ho do ubianfoj-pofobanifich nabladow fahidwjezi. Indianarjo wchaf, fotez ju fa hoitnu a wot hoitnu žny, wěčne fwože w ničim druhim njeowidza, hacz w tym, jo budžo po žadanju frowajeje wutrowu ho tam nahomiz mož. Duž tež tuczi nužojno, kiz hu tajne nječho pichacz a fiewezje mabli, fawjeje jawotajimny teho fłaroneho nuža žaneho ipodobanaja pichohowawli njeju!

Kaſte je wopifimno lubjewitno, pofaluje nam jašo wobaw i blifofojeje Warina, fotez je ho piched frotim tam meč. Ma fetajnanfich kuladž pola Warina nabednoje polizaja žyle mofaneho lumpaca. Tón muž bečeje pweje wofchjedje wušlcho hočjejeza w Gamburgu buť; piches wopifimno bu dundaf. — Zo fawjeješe dopowimjezo na frowje lypche čžežy mečejeje wěrowawite wopifimno wo woblantimjenju mardžefława je frowajeje žonu, fotez pat bečeje wot njecho dženca, pichi beči. Szaf čon žandarmojje i tym nužom piches Wjedricowowu drohu džežu, ho won na dobo frowajeto doftajneho žimwenja fajejeje; won palenzowu bleđu se jata wučjeje a jo piches wot čhymy i tymi fłowami. — Ty ju fama wina. — Dolezi prijedawimny hočjenčar dale ničo iworal njebečeje, hacz jo

bleđu jehu wofoto dundazeho nabedšiti, jehu na poliziji jaše puchjezičuju. Wdže pat najprieje džečeje? Wšón na tón bled fhuwataje na Wjedricowaje baňu, hdyž bečeje frowaju palenzowu bleđu prejez čhymy, jo by hebi jašo po nju išoť. Wšón je i čžeža hubejejezi člowjeť, hacz frowezem wopitja, fotez je wduž roszidjenojecz fhubit, fotez by wchaf ho rad wot frowajeje fředimaje wofitihlinoje wušwobodžit, ale fo ł temu nještraba, ho palenzu wofłajacz.

Malečfoležow dlu ho druhuj ludžo wadza, jeno fo lychu je frowajeje wušlta prawu wofbhowomli a ho i tym hordžije moži. To nam jašo powjejeje i Libeta dopotajino. Tam je piched frotim ho fšorba wušpudžaja, fotez je wjazy žent fawjeje piches 1000 hrowowu płašaja, runjež ho jenož wo wěz mačo hrowom winiciz jenalčeje. Šebnaide ho wo jenu wichej. W wšy Wambagen wola Libeta njeimnizu dwaj mužej teho do wo dženja pichidwjezičujete, jo tón jehu mačo wužimny wichej, fotez runje na njejy becz nimaj itejejeje, wufkopa. Tón drubi hebi te njechaldje lubez džež. Wšón mečejeje ju wichej fa frowaju a frowojeje fřubna wofbtorzi. Šebny termin po druhim ho wot byomaje, wězy wujtoju ho do Wambagenja ičelidju a fawne fhuotimno tam pichježoje. Ščonjezje hu fłozčnik je frowajeje fšoržju wofpofolajny, doleži dopotajacz njeowěčeje, jo je tón išoťom woprawdoje na jehu wofchjedimnje fteje.

15. meje ju we wschelafich meštah ferjerjenje pufli. Š druhich bofow jašo wihaja, jo je wuška woda wot nječpichetawozeho dečjeje nastata fšeboni nacimlja.

Wšimny Andre, fotez hčyjeje hjo w jańdenjem letče i powětronjom hacz ł potražnemu polei doleczecz, wučjejeje to pat wofłaječ, dolezi wěstik do potražneho woka njeowidajny, čhyš letja frowi wofčtorzewny pohyt do fłuita itaječ.

Š turkowi-gerifitej wojnu je hječeje wchitko na fłaraju wšlta. Wušfowomju hu fředimnje wjedwanaje bjes tymaj wojowozomaj ludomaj do rukow wiate, ale ł žanenu fkonje hječeje pichidče njeju a tež najiferje w bližijich dujad bichčeje nječpichidnu. Pichotez Turczo jako dohwarjo tajne žadanaja won tčajja, jo hu najwujerjo wufkomozom wchizny roszorbeni a jo hu w tym piches jene, jo do fajtich fa Wřichow ponizowozacy wuměnenjenjom nje- wotja a jo džežja hebi wot Turzow žadacz, jo wchelate frowajdy hordowimny žabanjom pichjeza. Me fat lošto to njebečeje; pichotez Turczo jo tu fkwitni čujna. Mešto ho tón drubi a hubejny bol teho pofaluje, jo hu wufkomozom iwěrom pichidlawowale, fat Turczo fšfječejčanfki lud fchju. To naž hiflorija wuczji, jo muhamedanarjo ho w frowajich čžežacz, hdyž ju we wójnje rad fšfječejčanami dohbiti, wjazy nječojna. Še ho hjo pichde, jo hu ho w močehach pignna roszbjeite, w fotezhož jo turkowiš lud napomnija, ho fšohwež, dolezi jemu wuški itrach hroju. W wšjeje teho je turkowiša wuchje- nojež frowajeje žadanje wufkomozom pichidimny a to pofalata, jo je žyle turkowiše wošto na wójnu hotoze a jo hdy bichčeje 70 bataljonow do Europy ičehajne. Kaſti imeje to ftož? ho i čžečeje wutrowu puchčamny. Wšón tuch knješ čhył wchitko derje wječje!

Wušle na Wože fipicje.

Hdyž jo ho freal pichedobol a wrota fawimfeneho nješa wo- terwil a frowi trón tam pofaljeť, we tež najimžiji muž i wošta, jo tež jemu wrota fawimfeneje njeju. Hdyž je freal, tam žme jehu fšawomnik tež bycz. Wonaj hromadžje fchihatajaj.

Placzki, fotez wjyhofo letajca, ho njeowobanu.

Zaliſſe dobrowolne dary fa woboje armenifke fřyotny:

Š Wofaczijeje wošady:	1 hr. — ny.
Š Bartifeje wošady:	2 — —
Š Wofaczijeje wošady:	1 — —
Š Michafifeje wošady:	2 — —
Š Michalwaja i Wudyschimje:	2 — —
Š W. je Štruje pola Paſez:	2 — —
Š Estajjobna holza i Š. Šunjomwa:	2 — —

Wšcho hromadžje: 8 hr. — ny

W mjenje wobohich fřyotow wutrowim dżak praji

Š. Wólcz, farac.

Womhaj Bóh!

Ciśto 22.
30. meje.

Lětnik 7.
1897.

Šerbske nježelske kopjenka.

Wudawaju ho kóždu sobotu w Esmlerjez knihcizischczerini w Budyšchinje a su tam dostać ja schtwórtlětnu wšchedplatu 4w up.

Gradi.

Jan. 14, 12 - 17.

„Wušlyšich tón hłóš mojeje poforniwjeje modlitwy, hdyž ho k tebi wolam.“ — Gradi! (wušlyšich!), ty luba nježela, ty luby dnyj s twojim kralowškim mjenom, kóžda dnja, kotraž hdy dželonna bu dara Wožeho wušlyščenja ja huadne čłowike proščenje, tón cze njezapomni ženje! Wšchato wušlyščenje proštwy křesćneho čłowjeta je dźiw, kotryž hjewi Wožu hewal w njebješach hišćeje potajenu krašnowc, kaž nježela Gradi wchypowjeda tón hišćeje w njebješach škowany wohenjowy deichč wjateho Ducha.

Duž prošmny dale, so bychmy wjaz dostali! Bóh to dže. Čim wjazy prošmny, čim lubšoju jemu je, jenož so we wěze prošmny. Wšchotž Žesuš praji: „hdyž wy wěru maće, tež jeno tak wulku, jako žonopowe sorno, dha móžeće wy tutej horje rjeknyć: šběhi so wot tudy tam, a wona budže so šběhnyć“, a w najšim těrže wobtenczi, „šawěrnyje, šawěrnyje ja praju wam, šchtóž do mnje wěri, tón budže te skutki tež činić, kotraž ja činiju a budže wjeseče, dźyži te, činić.“ Niž skutki po woli šleho nje-pšecžela, so bychmy stali ja kralštwom žiweta a jeho krašnowcju; abo so bychmy wulktone šwontowne, do wočzow wadaze wězy w zyrkwinym abo ludowym žiwjenju k našeho mjena čzeježi wuwójeczi špytali; šo na tempelowim wjetechu potajali, abo ludje remjenje do kšleba pšcheměnič šlubili. Niž tať, ale so bychmy polni wěry prošpli:

Wožo, čim mje s hnadu šbóžneho, pšches Žesom škrysta, so byh ja tež „k temu Wóžej hieč šněl“, kaž je wón k Wóžej šchol. O dźiw wchitč dźiwow! to šo šněl stač, k Wóžej šně pščinč njež jenož jeho šwjate džečo Žesuš, ale tež wobhuadjenje čłowite džečo.

To wuprošy wěra, hdyž šo modlitwa stanje w Žesuwšowym mjenje, hdyž tute drohe mjeno se šglogm je na proštwowonim liče, kiz my k našemu kralowštemu Wóžej šejelemy; hdyž tuteho droheho Žesuha žameho šobu pšch-wjedžemy w našich pofornych proštwach k tróne njebješeho Wóžta, jako našeho lubeho jarečznika, pšches kotrehož našče kšude proštwy namkaju „haj“ a „hamjea“ pola Boha. Kaž wón ham praji: „šchtóž wy proščyč budžeje w mojim mjenje, to džu ja činić, so by tón Wóž čzečjeny byt w Šaynu.“

Wajreniši kuzje Žesu, kralo njebješow a semje, tebe džu čzeječiz; praj mi jenož kať? „Nješ wutroba čzi kščeje, a nješ čze lubnje, hdyž ju ta luboć škrěje, dha wona čzeježi čze!“ To pať je ta luboć k Wóhu, so my jeho kufnje džeržimy, a to něť je, šchtóž našč Žesuš wot naš žada: „lubujecze-li mje, dha tež džeržeje moje pšch-tajnje.“ —

Wěrym wšchopomnik Knješowym hinať móžno nje-budže, hač wšchitke pšchitajnje mišchra, kiz wot nič do njebješ šchol je, s luboćžu dopjelnic, jako wustawiti naj-šwječyžneho wotkafanja; woni chježba šwěteji wotemrěč; s čselom a s krowju ho bēžiz; šleho nješpecžela wot-polašać; šnječ; wodač; a njelčec; čzerpicz a tola džečać,

hač džen je, a stajnje a vschubžom poniznje a wutrajnje f kichžom ja žesufžom khodžice. Njemeniče wy pať, so jim t kemu trjeba je teho pošlynjazeho tewajitwa f tym sčobžniť. "A njebudža dyrbjež teho hameho parowacz hdyž wón wot nich dže? Ale, hlaj, hižo slyhča jeho slybjenje: „Ja čhu teho Wotžza probyče a wón dyrbi wam druheho troicharta dač, so by wón pola waš wotraž wěcznje.“ Wičes mōž swjateho ducha troichartarja slyhča wěcznja Žesufžowi, w swjatym hotowanjju teho stujca a w ohladaju jeho w swjatym roswětlenju, a ju itowaričeni f nim na wěcznje jako wotwaj f dobrym paštrjzju. A wón njeamčelži swojey slybjenje, ale jažo namakanje wotwaj wěrnwěč a sud, ale tež niz hnadu a wumozanje. — Proščice, dha budžeče doitač, pšchetoz teho wěrnwěče, kotrehož tōn swět njemōže doitač, pšchetoz wón jeho njewidži ani njeznaje, wy pať jeho snajče, pšchetoz wón woitanje pola waš a budže je waš."

Šaťub - Njemwaczidšiti.

Pršetupz a wječ.

(Poftracžowanje.)

Wiže pšchiptotnja wrōči so tež Arnoldž mačjeri jašo rojum. Staž by so něšto wotraščež čyžta, pohlada najprjedy na džeži, kōž na bratra Mikławiča. Niošladowalče so ju swojim mandešlstim. Wědže pať njemōžja a njemōželče jo na bok wotročelje. Težo dla bēdže lafžrožna, jo jeho hjes pšchiptotnyjni njewohlada. „Dže nan?“ slyhny tať f čjcha, jo bēču to lēdna wupšlydeli.

„Nan hi, luba mačji, wón je jara ipróžny!“ ičepny jej hnyť do wuda. Wona mityť f wōčotom, tať prajzy jo je sronuwa. Tež wona potom bōryť i nowa štrēmny.

Nan kētis a bōryť jašo wotšori. Sa někote dny mōželče wón hižo na hodžintki f loža itanjč; a hdyž bēdže jo tydžent miny, bēdže jo hižo žnje wuitwiti.

Š Arnoldž mačzeru pať njehače jo polēpřowacz. Šestaba a njemōžna, čywołwana i bololēžna, pšči tym pať tola kēčepna a čjcha leželče wona pšchego hiščelče na swojim pōpřancžtu, džeči wote dnu jo nadžo, jo polēpřowanje bōryť pšchjēdž.

Tola polēpřowanje njepřichjēže. Staž jo tež lubožež prōžowalče, taž jo tež wutrobu itajšnje f Woju woblada, taž jo tež bratr Mikławič, sprōžujnje w staročjadž prōžowalče je ičelčtani a foruščtani; wumōžže jandžel njedōžnyť jo f hojazej ruku tola nalēdže četřpazje. Njewidomny ščowalče hižo žmjerntny jandžel bōryť bliže, drubny dale, čajajno na pošty wichehomōžneho snjeja, po kotrnyž f mēl špōznje čēžo wuhwotobōžič wot wjēdčej budow a bololēžna a dnijny domjēčel do šōžneho raja wěczneho mēra.

Kuby bratr Mikławič drje bēdže jeho hižo dawno wuhladať, tola wōn nim mjelčelče. Nadžja, jo wšeho hiščelče f dobreim, šwepelčezemu tōnjež dōdōže, bēdže drubny wōči šapšepito, tať jo jeho njewohladaču.

Tať mnyť jo čaš, hodžinja a hodžintu, džen f dnjom, tydžerť f tydjenjem. Šesly pracžom ščowaju pščes mēito a čjchitkuť f čyžnym krajinam; šlōnčko bēdže wosprōžyno, a rōčički bēču wotlēželče: naljma bēdže pšchjēčta. Dijo padalče ličeže je ščotromno, hižo čahaldje mhta rano a je mjēžoromno po krajnje. Šelčōžnje, kotrēž bēdže prjedy itajnje wješetel pšches wotno hladať, pohlada jenož hiščelče pšchiptotnju dnyť a dnyť pšches wotno a hač na blēde woblōžo šporeje mačjerje. Bōryť pať tež šlōnčko wjazaj do žitny njepohladny. We wjēdčeh dnubny domach w mēlče bēdže jo nala minyła, drje bēdže hrosna ščowolčē njēkotrehožintki je hmožbom do rona wotnjēdla; tola ščōwajnje bēdže jo tež šadajčeta najajža na puč wotraž. Ženož f Arnoldž doma njebēču itarolje hiščelče wotlēdče a putachu hiščelče wutrobu wjēdčej itawow. Njēdže bēdželče jo Arnoldž mačji je žmjerčju, a možy ipadowachu jej i tym džen a bōle. Šeje mandešliti šedželče pšči nej wo dnjo a w nožy. Potom drje jo ita, jo špora mačji jeno ščepotatu ruku poda a jemu w lubožež rēčelče, jo by jeho troichartowa a popřitna. Potom pšchjēdže nōž, nōž čzenna, bješwēčdnna naljmyka nōž. Šhora leželče na ložu imērna

a čjcha; jeje mjesowēžo bēdže blēde jako hmyške žuči; w jeje wōčomaj mjēštřachu jo pohlēde prubi žwjenja. Wščitny ščejachu pšči njē je hnyštwije žudobu a je pšchiptotny wōčezemaj.

Težny wotlōni jo f čjcha, žnje f čjcha žmjerntny jandžel f ložu. Arnoldž nan pšchjēčel štowu mēzajeje f swojey wutrobje. Wona šōchny, a wotpiet wona šōchny, a potom pokōšiti wona swoju štowu f žmjerčji. A jandžel wōčezneho mēra wupšchjēčel swojey hōmčelēžny a wotrjēnje žwērn dnju, kotraž bēdže ja čaš hwojeho jenišeho pučowanja itajnje jo iprawnje lubožeči štawotawa, horje f rjēnišim njebōšim šōžnym honam. Bratr Mikławič a džeži bēdžu ho pšči ložu wotlaktwiti; nanej pať bēdže f mačzeru wōdču jeho lubožeč šerēdka. Wōn tw šteječe taž lēdna žudžija bjeje tōžeho jēleneho wopřetjēka nadžje. Wōn jo ani hōwēž njemōželče; jeho wōčžny njewōčelječti ani pšchjēčti; wōn njewidželče a njepřichjēče ničjo, ja njeho bēdže wšho proje a morwe.

Težny wia bratr Mikławič njewotrochteljo ja ruku, pōsoži ju morwey na wutrobu prajzy: „Drohotna wotkajanta je žo wam wot njehobeje doitať: wače džeži!“ Š nim njēdže wašča wutroba jašo wōčezjēnje a jo imēruje, a ja, ja čhu jwēru woblōžowč, wam a wajšim džežom. Mēr Woži pať budž a wōitaj f nami!“

Dwē njēdželi bēdželče jo minyčel. Arnoldž mačji wotpōčowalče f mrošim drubnim w mēre. Arnoldž dwē hōčžny woblaktelje i mačjerntny mēlče dom, a Arnoldž hny pomhače čjēto šrudženemu nanej w pšchēpřiwjē. Bratr Mikławič, kotrēž bēdže pohobny jandžel mēra pōdaj do žudženyh a itranjenyž wutrobom wuitwac, štejelče na puč hotowy pšči burčak, so by jašo wu-čahajnyť do lēdneje čjchjēdny. Hōžel bēdže wutroba na dženje mhtli, tam je jašf špatany a teho dla njewēdži jo tam wjele.

„Ščhtowozny jandžel ježe wy mi a mojemu domej; Wōš požohnij waš tyžajorie!“ Šamotliti čjchjēnje wy wot waš, tola mēr Woži waš pšchewōdžuje!“ Š wami čyžť jo šōbn na puč, naljajel, jo by tež moja duška mēra a pōsoja aadešča, a tola dnubny tu wotraž, swojich džeži dla. Wōš wōitaj je swojim ščtitom nad wami!“ dželče Arnoldž nan f Mikławičej.

„Mēr Woži wōitaj tež f wami!“ dželče bratr Mikławič a wupšchjēčel požohnowajo swojey ruzy; potom wotēdže do kamot- nōwje. (tam, hōžel bēdže ham — ham.) —

A čōžny pšchitahōwajuča, a čōžny jo minyču. Nalēčjo bēdže jašo do kraja kačajamta, a hižo twarajenje hōti lajōžički swoje hnebdražo. Wōšpōročzene džeči roswjēčelich jo i nowa f kēčezemnu žwjenju; tola do nanoweje wutrobu njehače ani pšchjēčta nalēdneho žwjenja a wješela kačajamče. Ženož hōžny na džeži pohlada a wuhlada, tať wone rabotnje pšchibowaju, potom ičba jo jemu, jo čjcha wješetelēž jeho dnju hmyšelje, hewat wōita wōn čjđi a mjelčatny. Dnu dōdžje wōn wōn do hole f bratere Mikławičej, jo by itōn šwērtny pšchjēčel jeho wutrobu troichotwac. Potom powjedalčtaj hēbi hnyšo njēkotre hōžžim dohjo wo minyčny čjchak. Wōla pať šchmječelče:

„Wšchito jeniše šabnje,

Woja lubožeč wotlante!“

(Poftracžowanje.)

Ša wērujo do horjēstawanja teho čjēla.

Wjēšl ščaržny wo tym njēdž nam ščōwowaža bošfa wuprowjēba:

„Wōn bēdže nēdby mōžny, bohaty žnjeť, kotrēž mējelče wultu rianu jahrowu, w kotrēž wjele ščotomno wōmž krajnyž pōdow štejelče. W tym čjaju, jako bēču pōdny minale hrale, dyrbjelče tōn žnjeť itajewōwacz. Prjedy pať wščitliti swojich žjēžomnikow wōn jo puščelč i wumowčom dnwju, f kotrēžny bēdže jedyň ščep, tōn drubny ščromy, jo žanjeje kotrēžel žwēčel njewōželče. Wōn hēbi myšjelče, jo budža te pōdny pšchēž itmaj wuštrowane a wotpucjēmo.“

„Kať jo itajewōwajo, jo bydžmoť te pōdny doitať?“ hēbi taj njepšchōtanj prajčelčaj.

„Ja wōm“, prajť tōn ščromy, kotrēž bēdže tōn mudričti, „ty jo na šenu na ruzy a nōbi lēhnejča, ja jo na twōž ščepeljet hōnu; i prawej ruku tebi pōsoži, hōže mēlch pšchimacž a tať f pōdam dnōžjemoj.“

„Ščelpey bēdže ipokojom a wōbaj dajčstaj hēbi tōn šad derje ščōželč.“

Wēšto jo tōn šljēže teje šabrody jašo wrōčji. Šaťo wjēdželče, ičto bēdže jo itado, jo wōn wulky jara rošgnēwa.

"Ach, knjeze, ja tola chobdzic njemozdach, so bych wtdy fradymt", jamolujesche ho thromy; "a ja je widzic njemozdach" wraji hlepje.

"O, wój njehmanitaj, myslitaj hebi, ho mozetaj mje sjebach?" tón knjes jawota, jaso kšocz je lečib wtoeju wšma. "Hromadže itaj hrečičito, hromadže durbitaj kšofanaj byčej."

Tak je tež s člowjekom. Dušja je tón thromy, wona widži, pójnaje, ichto je dobre a že, njemže pa! powšonjeje ničjo činičje bjes hwojeho grata, bjes tebo čjaka. Wšone ho hlepemu ruma, dofelž dyrbi wodžene a ežerjene byčej wot dušje, kiz jo wobtnjeji.

Dofelž něto hamej ja ho ničjo njemazžetaj, wo tajnim dofelž mozetaj njew hromadže dobre a he čjacičje, je tež njew pravice, hdyž hromadže mju abo kšofanje doštanjetaj. "Čžeto dyrbi wo tajnim wo hmirerzi; jaso s dušju hromadže pšičičej; ežeto dyrbi borjetlamčej."

Tak hebi wo starym ežaju to roščajniču.

Wšchelatje s bliffa a s dalota.

Eserbffa pėdabffa konferenzja wo Budyčichnje mješčejde kštwort 20. t. m. hwoju naletnu hšodowoniku, kotraž nošč luby wodžej farar D. Amich wo knatej čhčolezi a ežerwolsci wodžesche. Wjes drubim ho wobhantju, so hmeje ho hwejedeti wšowotoweho mjišionawa hreču 16. junija wo Kuzaj a budžetaj tam knjes farar Němit-Kušchjanfi herbiti a knjes farar wifar Woigt-Uppjanfi němfi pėdowacj. Ešwjedjeju inustoweho mjišionawa budže ho wurtor 6. julija wo Worčichjad hweščejde, hdyž budže knjes farar wješt Zafub herbiti a knjes kaplan Domaičffa němfi pėdowacj. Na pošlednim hrečidnju konferenzji bečje ho to žadanje wurpajta, jo by ja načje herbitje ščule dobre byto, hdyž bychu jo wutinjena tak ežičkčate, so na njemu botu němfi a na drubim herbiti zertje itaj. Wo tej naččowolzi je ho pšebchdyda konferenzji s wšrotom na ministroweho wobročiči, kotraž je do toho hwošlo a k tajnemu ežičkčej pomozny pwreržny pšičowich pšohubito.

Powšchitowonu radočej je wchubšom wo Eserbad hšudžito, jo stej ho lečajej łopjene, kotraž ho do kolletow ja hšowotowa a inustoweho mjišionaj ho hromadžejaju hač do teho ežaja jenož njemfi wudawočajtej, kšča tež herbiti wudawatej. To ma jo tež pšičidownje itač a ležja ho knjes pšebchdyda hšičkče ja to postaracj, so tež to łopjeno biblišcho towarštnu, kotraž jutrownu - kolletu poručanje, wo pšičidownym leče herbitje do heršički domow pšičudže. — Dofelž durbjachmy je žubnej wutrobu hšončej, jo dotalny doškoljetny redaktor Wšiwšitneho pšpfa knjes farar em. Domaičffa wo Kšowojalsu njuwajny hšowotowatej da redaktorštwonje, mješčejde ho dleče roščeržowanje wo dalšim redaktorštwonje. Šnuty bšat wurpaji ho dotatenemu redaktorju ja jeho hšwčne pėdowawaj! Hoj Wšob tón knjes sapkač jemu, ichtož je won ja našč lud wo njewštwawaje lubolci s lubym "pškom" ežim. Ho dlečim rošpotimnaju ho knjes kaplan Ewječ-Budyhfi jato redaktor a knjes kaplan Domaičffa-Ketščanfi jaso hšowotowatej postajičitaj. Wšob tón knjes ežyl hnadje jeju bšob njewowacj! Na kšona konferenzji nam hšičejde knjes farar Zafub wo tym powjedate, to je ho lešha 300 let mnylo wot wutšabženja pwrnjeho heršifjo-nemšifcho katechizma wot Waridhija (niž Worčecha) ščobomnišefcho Wodžišefcho hwarja 1597 wudatech, a nam wo jeho wopšičerzje a rečičnišči wochetibolščej doštadny roščlad poba. Žednj šedimš tehole katechizma je ho nam hšowonjeje wo heršicet inšowim, kotraž ho wo draštwonem Wšičaškeje žyrweje hšowa, wuššowat.

Towarštno pomozny ja študowazyh Eserbow mješčejde teho runja kštwort 20. meje a to popodnju hwoju hšownu hšowadžitaj. Hdyž bečje pšebchdyda knjes farar Nida hšowadžitaj wot 18 hšobutawow wopšitanu i wutrobimni postrowajzajmi hšowanu wotewerit, dawocheje pšimawječej knjes kan. Ewala letnu rošpawaju. S njeje wšchelatje radostne słowa hšichajchmy. Tołata letnu wobšicji 17 let je wo tym ežaju 8700 hr. potwreržnym študowozym roščlečito a wo tat hwarato ja duchowne hšobe načefcho lida. Wš jašdženym leče je ho študowozym 790 hr. pomozny pšičibšičito a to 9 jeminarčjan 310 hr. a 6 študent 480 hr. Tež doščdyto towarštna bečju rjane hweščelče. Dobry wšičkšad je jedny Eserb, kotraž bečje wo ežaju hwojich študijow podpjeru došlat, i tym dał, jo je wot towarštna jemu hšowčžemu podpjeru hižo jaso pošnu wročičit, runjeje je halle pšech kštwim hwoje študije

kšončit. Mječy po tym rjanytm pšičitławej tež drusy ežnja, kotraž hšu drje tam wo hšowim ežaju podpjeru brati, ale ho ničto wjaž na towarštno njedowopaju, hačz runje bychu derje doštaju podpjeru i najnješčja wo wotšičelach, wot nič hnamych postajonowch, wo hwojich ničejščidajch wobtočiwolščej wročičej mšiči. Eš tym wot drubim mladym Eserbam pomhaja, kotraž hšu tež podpjeru potwrerji, taž hšu woni to něčdy byli. — E wulfej radočju s rošpawej hšichajchmy, jo je nadobny wotěžnj towarštnu pomozny 2000 hr. darik a ma ho jemu wot pšebchdydina wo wobšahjanju hšowneje hšowadžitajny hšownu bšat wurpajčej. Šanowenje towarštna wuščuju wo tu hšowu 23,789 hr. Šrudžoje pa bečje nam to wošjenjenje, jo drje ma načje towarštno rjatu lečbu hšobitawow na papjerje, ale jo hšo mnohi, kotraž hšu ho něčdy jato hšobitawu pšičičej daji, wjažy ja towarštnowu njewrščedaja a hšobu letny pšiči- noščit, kotraž tola jenož i hšiwaju na žyke letu wuščuju, njew- lačaja. Ša jašdženym lečeje je towarštno jenož 58 hr. 50 pr. porjadnych pšičiwolščow wot hwojich hšobitawow došlat. Duž ho postaji, jo ma ho knjetam duchownym jopif tych wošabudajch wot pšebchdydina pšebpobacj, kotraž hšu je hšobitawami, to bychu woni porjadne pšičiwolšči hšobitawow hromadžiči taž tež tajčiči jopifčiči, kotraž hšedža do načefcho towarštna jopifčiči. Wty lubyh Eserbow pwreržny, wo byču eži, kotraž hšu hižo jopifčane hšobitawu, pola hwojich knješow duchownych pwrnje bšob hšobu pšičiwolščit wotodali, eži pač, kotraž to hšičejde njewšju, ho jato hšobitawu jopifčiči daji, jo byču tón wozny a hšobny janyšči towarštna pšehowali. Pšičetož wo tym tež pšičidoh načefcho luda, jo hšwčejny heršički duchownych a wučerjow ja načef lud. A k temu eže towarštno "pomozny" wotšacj.

23. meje bečje žubny wopomnješči džen ja ewangeliščich wo Saffke. Pšičetož na tym dnju je ho runje 300 let mnylo, jo je jastfi kurwječij Wjedrihš Lagunfi i ewangeliščito do fatšohleje žyrweje pšičitawit. To je ešim rudničho, dofelž ho to njeje je inustoweho pšebhšwčedžena italo, ale jenož hšwčecnje eščke dja. Wšon ežičkče i poškim kšatrom byčej, a Polozaj hebi žadachu, jo dyrbi jich kral fatšohli byčej.

Ewangelišo-lutherški komitej ja mjišionštwu bjes wučaharjemi wo Namburaju je pšech kštwim hwoju rošpawaju na leto 1896 roščelat. E njeje je widžej, jo lečba wušahowarjow, kotraž i načefcho wotěžno traja do Ameriki ešajnu, hšowonjeje woteberaja. Wšot 53,000, kotraž i Namburaju ho pšeweržej dachu, bš jenož 12,324 i načefcho hšeržerowa. Wreby hačz hšu ho tučzi na kšž wudali, je jim komitej wo fapalzy, pšči mježu natwarjene, Wozju hšubnu dšeržej dač a je ho wo jašdženym leče 22 tajčiči Wošich hšubnu wotmočlo, hdyžny je ho tež hšowčej dšeržela. Wješčule wopodnbju ho tam wot 1. abdušefkeje wješčelje wješču hšubna dšerži. Wjes wušahowarjow hšu ho natwarjaje ežima rošdowali. Najwadžiči nadom teho komiteja je to je wot jašdženym leče byt, lubži, kotraž do Ameriki pšahjedu, pšech štrachotami, jim tam hšowajzmy, jašhownacj a jim do američniščej ewangeliščij wošadow pučej potačaje. To njeje lošče dželto a wone njeje tež pjenječne wopory žada. Duž wšchaf je wobčarowacj, so hšu wo jašdženym leče wopory, taž leča rošpawaju wurpaji, hštro wote- berajele, jo hšu hšano duchownemu, temu woznemu štufce hšwčžajemu, mdu pšičitroščičej durbjeji. Wšičej hebi tónle wazny štufci hšewčžan- lškej hšimloščej na načefčich ewangeliščich bratach a kšotach jopifčiči, jo jón luboščejno popjeramaj.

Młobych hšewčžajnow, kotraž do wulšiči meštow pšičidu, pšech duchownym štrachotami, jim tam hšowajzmy, jašhownacj, je wazny wotščel štufkowajna inustoweho mjišionštwu. A wo tej myšli dželata tež woebeje hšewčžajniške mdožewšite towarštna. Wš nič nanafajna mdožewšenojo wo hšowim hšowobodnym ežaju duchowne natwarjenje a tež hšone lawječeljenje a hšu wobaranowanu pšech lawječeljenom hšaj wotawčowom. Mdožewšite towarštno wo Drazžanarad roščelaje wot něta kšžny mčžaj knješom duchownym hšowjone, wo kotražny je woebeje wotščičžajnu meščajny program towarštnoweho štufowanja, jo by na to wadžnjeje ho tole towarštno bšle a bšle wo ldu šelnato. Woebeje hšaridži, kotraž maja hšowich hšowow wo Drazžanarad, to bšče i teho łepjena pola hšowich knješca duchowna nahajna a njed jo w njewšowčžaju, hdyž maja hwoje dšeržej ludo a jim duchowne hšobe žyč mdožebch na wutrobo leži, ho ja tym napradkowacj. Dom, wo kotražny towarštno štufanje a hdyž moža mdožbi ho hšani wo towarštnowym štufowanju pšeb- hšewčžičej, je "Dowu točewičež 9, s hšowoy" (Heinmarkt 9, III). Wšob daj, jo byču tež načef hšewčžny mdožewšenojo, kiz hšu hebi

wy w skutim wiécsje hami pschewoitajeni, tam swoje duchowne uw-
stawianje piched duchownym ikszajenjom pyta! i namafali!

Czelej nana a maczej:

to je prénja taji, kotraž ma pšubnjenje. Jo ho Czi derje pódúže.
Czej. 6. 2—3.

Ma wernofej tuteho japošichofského šlowa nje šlédowazy
pobawit dopominajće:

Zewemu paži (t. j. femjanstemu hólszej), kotraž pola kraja
čejstni pšubzu čijn, starj žerza, inaty prusti kral Wyberich Wulfi,
wotowrejny list i dybłata wuczeje a w nim wutrobnj dyšat hłudeje
maczerje čitalaše, kotraž tón hólsčej jako dobry syn, to maše,
šchóž mójšejše nalutowaše, pšichóžywa. A woboha mačz list štónčzi
i tym wobtruczenjom: Wóh luby knjes jemu jeho dječzaju lutočej
zple wócsje w bohatej mjerje šaruna.

Kral Wyberich list jara hnuty čitaješe a móšedje je štópnji
napjelnjemu hromadže i listam zyle strážbu do dybłata hółza tšlun,
na to woterdže a jara wótrje křitajče: „Spisich drje na hrowimaj
wuchodnaj, hólsče“, tak na isparneho Janowa. Paža jo Jamolwi,
i harbičziwólčej i rufu do dybłata šhede, te šłote w tym hamyn
jaču a i šchepjetanjom móšedje wuczeje; w wobótwe a taji
blězy na kraja hladajče a hóře pšlyz počja płačaj! „Čšto
maič?“ jo jeho kral woprača. —

Ma majetkóž! Wje dječza šlajčej, njewón, na faite waščinje
šym i tutny pjenjekam pšichóžiti, a ho k uohomoj kralu čijnju.
„Wóž pšewóčelo“, jeho kral hnuty trofichowajče, „wobšchowaj
tute pjenjeh, wone huj tuwoje a baj je tuwoje maczeri!“

Kral ho ja tuteho hółza šmóru šaradaše, kotraž wéčje ho taf
lutočejšnje ja hrowi maczej štaral a tu maczej tež wódbari, taf
jo nujy čejepčej njetrjebajče.

Duž; czelej nana a maczej, jo ho Czi derje pódúže.
H.

Zam dale!

W Augšburgu je pjeća dženja čijšje wulfa haša, kotraž
reča: „Zam dele“. To je pjeća ta haša, pšehed kotraž je Luther
křejat, jako wéčje swoje mózne šmóžčenje wotpoložiti pšehed
křezorom a šerichstam a jako wéčje na njeho pšichóžto, taf čejše
njewjedro, jo čyžny čłowjokóž jeho šlajčej a jo čéřje wéčšón
šmót pšichóžno njemu. Zedyh naldh druhj reformator žaneho
puca njewóšejče, kotraž by hič móh. Wéščóčan pał, kotraž
ewangelij a muža Wóžeho lubowajče, a kotraž štrach šnajčeje, tiz
jeho wobabowajče, jeho po tej wulfej hašy dale pošata a Lutfjer
čjetny hrowimj pšichéščarjam, pšidnišje na Wartburg a mójšejše
šlutk reformazije dale wóšej. Dópa pał, po kotraž štrachotam a
pšichéščarjam wuczejny, hičšejše dženja reča „zam dele“. Za
wulfej hašaj tam dele to je, pšeshe kotraž tón knjes tych hrowimj
něhdu a něšłote hičšejše jara hujto wjedže. Zato by Šawl Šamol
a wo šhynšluku hrowimjčejše a šhóža radu šładowašju, taf bychu
jeho morili, jeho čej wuczejnóžny w nozj wotadžu a jeho i mječščan-
škej murje w foršje dele puščóžidju. To je tón puč, po kotraž
tón pomoznik wo wéčej nujy tych hrowimj pšehed wjedže. Štary
a nowy šakón tam wo tynje puču wjedwajto. Derje tebi, hdyž
ty jón tež inajčej! Ma tutny puču nauwulfejčej pšehed, wéřčej,
jo nadžejč, na tym puču nauwulfejčej pošny dowěrjenja i Wóhu
pšewáč:

Ty dobre puče wchóžde
A pomoz wudžéšich,
Ty požobnuléčej ladj,
Šim šmóřto šajwóčéšich,

Cže ničo njelamoti.

Twój šlutk ho dyři štač,
Wšjó dže po tuwoje wołi.
Ty móžéč šwoje dáč.

Plam 23. 4.

Zedyh i nejrejšichaj a najštrahajichaj šchpuchow, kotraž mamy
w šwytatny pširnje, je tón, kotraž namafamy w 4. šchtučzj
23. wjalma: „Pačaj ja runje hłóždu w čšmóranju dole, njewóhu jo
žaneho njewóžbo; pšichotaj ty šy pšichi mni; twój prut a šij

trochitjelaj nje.“ Na tutny šlowje jo wuczejny biskop Gregor
i Malianja, kotraž wéčje w pšelóbenje pošotaj šchmóřčowo ščistota
žiwu a i biskopom w Konstantinopolu, a kotraž wóšebje ja čijnju
wčóžbu wo šhryžtšuju wójwotajče, wóšchóžni, jako hu swojeje
wéřdy dła pšehed hój šajenja a dyřbjéče njena šhryžtšuwoweho
dla wjele pšichéščarjam čejwéč. Š tutnym šlowom jo biskop
Ulrich i Augšburga wobroni, jako wón hčej hrowimj pšehóžimo
džwim čjzrdom pšobanšich Wuhéršich wjedžejče, kotraž čyžny
pšichéščarjam žyřej a wéřu w našim wóžnym krajn jaméčej.
A najšławněšij a najwóščenšij muž w japoščatju naldchóžno šet-
šotta, Šmaruel Šlant w ničeje Štóngšoberg, kotraž ma hičšejše
dženjnjéčej džen wóšebite čejšne méřto w žyžny wuczejny wóšče.
Je prajit: „Wšchite káše, kotraž šym ja pšehčatit, (a wón je
jich wjele čžiat, žnawo wjaz, hač je něštróžšij čžiat „Ponžaj
Wóha“ w hrowimj žijnjenju wóžšal), njewšim mi teho trošłota dáč
mášli, kajž je mi tuto jene šlowo w šwytatny pširnje dáto.“

Duž kédžžaj a wopomni tuto rjane a krašne šlowo, io tež by
tebi trošit, požylajenje a wóšchewjenje bylo. H.

Je to pšichap?

Wéščóžitoj wjeřz lěta 1809 hłudeče hółš na hamotnym
pobřichóžnikóžny wjy křejž Zemlja a Prenzława wofoto. Wón
wéčje i Barina přezč žemla, dořelž jo hłotanja hrowejeho nana
hrowimj šóhrowu dła wóřejče. Wón čyžnje do Šchčezčejna na
šóž, io by jo tam pšichajit. Zauweho pjenježta w šatu njew-
wéčejše, ani žaneho pširna, teho dła tež ničto njemu budatej; nózny
pšehewit njewa a duž dyřbjéče jebni něšłote šhrowanku ja nóz
přatč, fajčaj ho jemu njewe polšicj. Wo čmje dohłaba ho pšich
žyřhwi na wóščinjene pšiznje wotno; tam čyžšje ho wuchłobawo
pšehed želmajžym dječčojem. Šdžy pał čyžšje ho wichi wofotnje
křejw šhlicž, ho wón do hłutny dele žuje. Wón pał jebni
žaneje šchłody křejžit njewéčje; wón do lučžita šalšy a wšimju.
Zato rano wotčejit, šw wón dwejn čejšejny kajčšow dohłaba,
kotraž žm štelchotaj; wón bédje w rorniščejny špat. Wšchón
šajtróžny wón wulřčow pytače. He želcine durje bédju twjerdže
šamšnjene a to wofoto, i kotraž wéčje njemš podnit, wéčje 8
metrow wšpoto, wón wéčje jaty.

W hrowimj šhlyšnojči wón žyly džen a wo pomoz wofašče, ale
wóbarno, tež druhu nóz dyřbjéče w rorniščejny jawofatč. Ma
druhe ranje wón wjaz wotčej njemóžéčje; wšchón nutny wot
šłoda a lačnjóčje wón na jemi wéčejče. Duž na dobo křezčej
hřyžejče, lučž jo do šanta tšlun a hółza čyžšje njemš šwéč.
Wjeřch wón poštaže. Ale ta hółza šajtróžna durje jašo ša-
pražny — a wón wéčje jašo šamitlat. Zola šłóženje jo ta
hółza jašo wóřčej je štarum wuczejnom; tón pachola i wjeřpenu
šchóčejšje dowjéčje a da jemu tam wupowjédoč, taf wéčje do rwa
pšichóžto. Ma to wón praji: „Požłuchaj hółče, ty wjeřčaj šy njew-
dočžin; ale Wóh ma hičšej i tohu swoje wotmóžjenje. To
wofoto tal leži, io ničto trowe wotanje hřyžčej njemóžéčje; ščy
wón na wéčšłot ščstó nimo pšichóžde.“ Wón dale wujewjédoč, io
jebni hřjo lěta dohlo na to pomuřit njije, šnjeje rorniščejno wu-
wéčejčej dáč. Ma tym ranju pał bž jemu na dobo do myšłow
pšichóžto a wón wéčje hrowi hólzu tam pšičkaj dyřbat, runjčej
wjadat wéčje wona tež bamač žyry pošnje hčje měča.

Tón hółš na šóž njewjéřidžje, ale ho i hrowimaj štarichimaj
domoj wóřčej. Wujy a šhlyšnojči, do kotřejčej wéčje pšehes hrowi
winu pšichóžto, wón wóbarno wulřat njewjédoč. Šakle w augšiczej
1865 je wón jako wuczejny pšehelny w Barlinje wumřel. Čžoh
hrowejeho žijnjenja wón to šwéčej njemóžéčje, šdžy ščstó to žłowo
„pšichap“ do rta wja a hdyž něčto njewjédoč njewóžmo wo Wóžiri
wóžčenju wjedžčej, by wón jemu šłote pobawit wupowjébat a jo
jeho wopračat: „Wjenjéče wy to pšichap?“

Něšyto i rošpominanju.

Dobročjwólčej móže wulle njewóže byč, šdžy ho i jnej
mudrowej njeljednóčej.

* * *
Pšchéměčej i ščpšchém, hčžčejšij hamóžčej, ale šłaba tež,
jo je něšyto ščpšče, přejdy hač něšyto pšchéměčej.

* * *
Wutrobu w njebščach, njebščaje wo wutrobje.

Womhaj Bóh!

Czísło 23
6. junija.

Létnik 7.
1897.

Śwébske njedzelske łopjenka.

Widawaju śo tóžbu řobotu w Esmolerjé křiřizšćejetni w Budyřhincje a řu tam dołcać ja řchwórtłétnu pšebpłatu 40 np.

Śwjatki.

Ja džu wam nowu wutrobu dać, a džu wam noweho ducha do wař dać, a džu tu tanjeitnu wutrobu i wařcheho czeła wřac, a džu wam njakhowu wutrobu dać. Ja džu mojejho ducha do wař dać, a džu řejinicę, řo budźeće w mojiach łajniach řhodźic a moje prawa dźeržeć a po nich cjinicę. Czech. 36, 26 a 27.

To je stare pšojetiřle wěřćeženje na tón wulki řjany řwjatownik řwjedzei. Dzeń řiwjećimy řařo dopjeljenje tuteho krařneho řlubjenja. Semja wuřđi řo i nowe řjanofežu na polach, łukach a řahrodach, řdźež řita, trawa a rōze nam wo bohatych řlodach wěřćach, řiz řrawicę budźa w pořohnowanym czařu nařymja. Tak durbj teź řapoczeć roćeć a řećeć w cziłowřich wutrobach, řo bychu teź w nich řlody řrawile ł wěźnemu řiwjenju. Ze-li řo pař durbj řo we wutrobje řjane nalećo pořajacę, durbj Bōža mōz to stare řahnacę a na jeho mēřto nowe řtworicę. Pšchetōz to stare pširodne řiwjenje njemōže řaneho řezenia pšiwinejeć, řiz by Bōhu řo řjodobalo, řanych řlodow, łorež bychu řo do Bōžich řrejōzjuow bromadźeć řodźate. Łuby Bōh pař cziwi pšehō a pšehō řařo wřchitko nowe, řaź wot řařařta řem řaź teź nēř řiřćeje pšehō. Wōn je na pšrenim řwjatownikow dnju řiwowej řwjatowej ducha na řejniřowych nucōzownikow wulak w řerialeme. Wōn wulniwa jeho wot teho czařa na wřchitich řhceřcijanow a teź na nař bohacę w řwjatej řhceřcijanizy pšehes řejom řhryřta nařcheho řbōžnika. Śwjiaty duch je pař řa naře;

duřche łoź cziplje řlōncęne řwēřto, řaź nalećny powēř a miły deřećeř. Wōn cziwi w nař wřchitko nowe, a to stare řańdę a nowe řiwjenje w řhryřtuřu nařtawo, řiz řlody pšiwineje řa njeřeřa. Wōn řtwori nař ł řiwym řhceřcijanam, łotřiz we wēřje do teho řjyna Bōžeřo řiwj řu a bohacę na řlodach prawdořeje ł řkwalbje teho řnjefa. To wōn nad nami cziwi, jeno řo řo my jemu njeřwobaramy, řo by wōn řwōj řtull nad nami dokonał. O řo bychmy tola tule krařnořeć pōřnali! O, řo by tola pola nař wřchitich řařle łube nalećo řo řjewitko temu řnjefej ł řjodobanju, nam wřchitim ł řbōžnořeć! Ćlej, řařle nalećo pař ma řo we wutrobje řapoczeć. Wona je tōn dypł, i łotrehož wřcho řiwjenje walřadźa a řo rořiwina. Teřo dla pšaji tōn řnjef: „Ja džu wam nowu wutrobu dać!“ Wutroba je to řōřlo nařchich cziwiořežow, pořadanjow, myřłow, řłowow a řtutow. Řařtař ta wutroba je, řařle teź nařche řiwjenje. Ze-li ta wutroba ta řtara, wōřtanie teź to řiwjenje to stare. Ze-li řo czeřeř w nowym řiwjenju řhodźic, durbj řo teź twōja wutroba wobnowicę. Czeřo dla dħa my njeřřimy řařy łudo, „řiz w mojiach łajniach řhodźa a moje prawa dźeręa a po nich cjinja?“ Jeho njeřłōncęne a njeřařłuzene dobrořt na czeła a na duřđi durbiale nař tola nucęć, řo bychmy řo jemu dźatowali, jeho řkwaliti, jemu řlūžili a pořłuchali. Wle nařta řtara wutroba to njeřchidawře. Ta wōřta pšehō řaź twōřba a řjymna pšđi wřchitich wōpřařmacz jeho łubofeje. A je-li řo bychmy řo pšehes řjōdźimne wōdźenje Bōže řby nucęni řařđili, řo řo dźatowacę řapocęchmy,

dha to wšak dołho njetrajejše, ale bė štoro nimo a jabyte. Stare tħodjenje po swojich pučach, po šdaczu swojeje myšle a po swojich lóšchtach, uiz pak po jeho woli a kajnjach bu tón dšak ja jeho milość a dobrotu. Tu njepomha japlata wot noweho plata k starej dražeje; jow može jenoz j čzista wonowjenje wutrobny pomhač. Haj wutroba j tymi pšwětnymi lóšchtami a žadoćčenim ma šo jaměnič j tej nowoj wutrobu, kotraž swoj lóšcht nad tym knješom ma, a ta wutroba swojeje myšle a wole j tej wutrobu, kotrež Boža wola pšewje wošo dže; ta wutroba šamoprawdowoše j tej zlonikowej, j kotrež nižnje klinči: „Wošo, buž j hrećimij hnadny;“ ta wutroba polna hrećimije luboćže j njej Křapowoj, kiz ho woinaje: „Knježe, hduž ja jenoz tebe mam, dha ja ničšo njerodžu wo njebješa a semu!“ Potom može bašle ho tež žiwjenje pšewobowozjež, jo my w luboćki k Bohu tež po jeho kajnjach a po jeho špodobanju šo šadzeržimy. Tcho dla bėše to pšehde wšchem Dawitowa prošna a modljenje: „Štuor we mni, Božo, čzistu wutrobu, a daj mi noweho wošteteho ducha!“ Tcho dla žada šebi Bóh hjožo w starym testamentie: „Daj mi, moj šyno, tvojju wutrobu, a njeh žo moje puře wošimaj woćmój špodobaju!“ Tcho dla je tež wón w našim tečež klubič: „Za džu wam nowu wutrobu dač!“ A tón wjehšomóžny Bóh šamlluti može to tež čzinič. Wón, kiz je w špocach čzlowjeka po swojeje podobnošci štworit a jemu živy duch do noša dnuh, wón šamlluti može tež tu štoru mowu wutrobni hrećimioj čzlowjeje j duchom noweho žiwjenja napjelnič. A šo wón šamlluy Bóh je, kiz to tež čzinič dže, to wón nam dženša j lubosnyjm štorwani klubi. Tak bywa rjane nalešo pola naš. Bóh hjožo šo štworit po swojeje hnadže pšehš swojateho Duha, a tak krašne je wone w swojim štwenjanu! Ješli ho njewužaj wutroba wobnowila, šo tež žyly čzlowjej wobnowi: Wucho ho pšichlitič k temu, šo by Woži hlóš wšchudžom šlydalo; woči rojoma šel woćzinjetej, jeho wolu štanje špóhnač; janyš je wotwožajomy, tcho knješa šhwalič a čzećez; nowy šwólnowej a šhmanej, po pučach jeho kajnjow tħodžiez a ruzy hotowej k dobrym štkam po jeho špodobanju. Š jenym šlowěčom, čzlowječ je j nowa štworenj, nowy čzlowječ, Bože džěčo. Potom može šo tež to nowe žiwjenje šapocžez: nowa wutroba, kotraž Bohu šlučaja, woždi našde stawy, muzy a myšle, tak jo wšchito, šchtož my čziniwim j myšlėm, je šlowani a je štkami, to šo wšo štanje po Wožej woli a Bohu k čzećez. Našdej woči hladata jenoz po tym, šchtož ho Bohu špodoba. Našdej wuđi pošluchatej a jeho kajnje. Našch janyš šhwali jeho a reči wo tym, šchtož j polěpšchowanju šluži. Našdej ruzy pošbėnjetej šo rady k modljenju a šhibatej wo pilnje k džěm a k berzežinjenju. Našdej nowy šhěžitej ja Žesuhwymmi štopami a bėhatej w pučach jeho pšchitajnowy. A to wšchito štanje šo w duchu a w prawdže, w žiwěj wěrje do tcho knješa a wje wutrobnoj luboćki k Bohu a k bratran, w dopjel- uenju Žesuhboweje pšchitajnje: „Ty dyrbišch Boha, swojeho knješa lubowacz j žylč swojeje wutrobu, j žylč swojeje dušchu, a j žylč swojeje myšli.“ Tak dopjelni šo tež potom to šlowo našdeho texta: „Za džu mojego ducha do waš dacz, a džu čzinič, jo buđžezje w mojih kajnjach křožiez a moje prawa džeržez a po nich čzinič.“ Duž dajež nam pšehzo j nowa na šwjatlach prošez:

Pšchitidž, Šwjaty Ducho, štworizč, Třoščt do wutrobny wěrnym šezel!

Jich nawješt j wojeje dobrotu, Wšak woni tvojje džězi šu.

Šamješt!

Kubiza-Buteczjanši.

Pschečuzj a wječel.

(Potražowanje.)

VI.

Šu h u t a.

Bėče w lěze 1429. W Arnołbez domje bė j hospošu młoda žónka, kotraž bėče Arnołbez šyn, kotraž nětkole pšew- šupjowo wođezje, do nanoweho doma pšidmječ. Arnołbez nam pak bėše j Wjelłowej džowtu do pobochěhu wotwjenja šachšpny. Arnołbez Marja pak bėše ho tež wudača, bėše ho j nablodnym štoršom Wjelłom a na šlěchtrej hoby woženia. Brat Mikławošč pak wošta dale wotkach w hólci pšola čzorneho šchjža. Tola wón a tež Arnołbez nam bėštjo ho jara štoršow, bėštjaj bėštaj a šlabaj. Wyle bėče ho pšewěmido: Tola štor, štwene pšew- čezlito bėče woštalo. Porjadnje woprašowalje štorj brat j hole hwojitiž pšewčezlow, drubdy wođěštju tež woni k njemu.

Tež dženia bėče brat Mikławošč w Arnołbez a Wjelłez domje na wopuzje pobyt, a runje dženia bėchu ho štoro šchjšt. Šuštjoto pobojščaju j Češch morjo a wužo po traju. Duž čhychu štoromu bratrej wotabarč, jo njehy dženia do swojeje hole ho wođězi. Wožadjo ho wo jeho žiwjenje, jeli ho buđny džimje wóšnje šhč tež do Dražžanščich trow pšichječ. Tola brat Mikławošč meječeh: „Mje trje wšchudžomy wjehšomowa ruka Boža. Ješli ho Bohu špodoba, jo wón mje wotwota pšehš wječ j tuteje čšajnoweje, njeh štanje ho jeho wola!“

Tak džěštjaj šromadž je štorim pšewčezlow, jeho pšew- wobšajow, po hažach. Šduž bėštjaj pšehš mošt, nobėdžěštjaj tu na hašy čzėribu luda. Wšchitjo poškřadaju, šchto ma tu žyly čzlowječ wopjeđez. Mikławošč a Arnołb tu tež pšidmještjaj.

Žyly wopjeđezeh: Wot Šchadawow tu šuštjoto dale čšajnič do Walowow, tam šyn ja j domow; tam šu njedžlu wječor mešćozjanke murje rošlamati. Těhny šyn my na hejtmannowu hred čzėnič. Přebyj pak bėčnyj šam, wužojo a žónke, našde djeřwanje, je šlowu kryte šchjšt šapalšč, ho našžjo, jo j tym šuštjoto šachšpny. Šuštjoto pak čzładaju, domj njebėče ho woheš wupašči, potom dohwywachu ho j mozu k hredci a špudaju šho nadebėnyč a poberež. Potom špocajowaj j nimi jebnoč, a šejtmam pšidžijo ho j potroškom j wěže k nim dele, šaž bėčnyj jemu pšidmještli. Wón djeřezeh j nimi porězež a jebnoč, šaž čhžyl nam šwobodu špuchiez a šaž moštli j broda dele pšidnieč. Šejtmam wošta dobru škwilu deleta w mečze, tak šo ho wo njeho počamnyj boječ, woheče šararěz šines — tón bėče šejtmannowu šnór — tón pšchitaja, jo bchju dele wotati, šač j hejtmam šhěžez deleta, dha djeřbat nam to něčak wojewiez a ho šašo k nam wođezje. Wo šhwily pšidniež hejtmam, a my šezjeđemo jeho šašo k nam. Šduž šararěz njehš tón šašo šorjčlach, woprašaja ho jeho woči šnór, šararěz bėče, tak je ho jemu šchto, a šač j tež šararja a šaplana wušwobodžli. Šejtmam pak wotmošwi: „Mje šines šnóžje, waju njehadža wušwobodžez!“

Duž ho šararěz šines wužy šwabič a džezeh: „Šak štronje wy naš wopušchjezje! To džu Bohu, wšehšomóžnemu w- štoržiez! Šduž čhych waš wicheš čšajom wopušchiez a džych čzėničny, šararězje, jo mam tu wotacz, jo džyli dobre a šubene jo mni čzėpič a jo džylč tež jo mnu wuwrječ abo naš w- ťhowacz a wy šararjehze: Šak šime paštyš swoje štalo wopušchjez? A nětko je bėhčez štorje, nětko čzėłaja wuwrječaja paštyra.“

Těhny mešjadu žónke: „Šubny šnezje, njestaczje a wjeřwěžje šo, čhemy waš a šaplancej šinja pšehšotowacz a waš wušwowacz.“ Mje šararěz šines njewječe: „To njije Bohu wola, jo djeřbat šwaje šapšitowitno a šwaje došojnitno šapczě; pšchtož ja šym šarar a žana žona; ale wašdi mužojo drje po šubža šač, šak štronje šu mje šmjeřezj pobali.“ — Šaplana pak wobleče jo šowužaju draku, a nětko šawotaczny dele, jo čhemy dele pšidnieč a ho šim špodacz. Šlatošt mužojo pak a žónke bėchu do wuzy šalešli, jo bchju ho tam šhwali. Šduž bėčnyj dele, šapaldu šuštjoto hred, duž šu čši w pučach ho špalliti. Potom wiađu šararěz šinja, a jebny řejny k njemu: „Čhěžeh ty ho šeho šač,

ščitož hi predovnat? Zeli nječajah, durbjih do wohnja!" "Ne!"
 wotmolwi jaratež hičeš, „mojeje najšivječijeje wery njecham ho
 fač štókeje čwile dia; to chy radho wumrječ.“ Duž dobeža
 jednu, pščinjeju wotfel stomy a wohnjača jemu stomu wofoto
 žiwota. Potom jopaliču stomu a hownjaču jecho a stakachu
 wofoto njebo, doniž wón ho njebočje jadnył. Potom wiachu
 jecho a čijnymču jecho do piwarčewje ponowje, kotraž bečeje polna
 kropa, a čijnymču tež hičešje nelořych wóš naš do njeje. Potom
 daču ho na. jene dobo do naj; i šlebiteni a i „raunčini
 hweđami.“ Duž našta štrawica čijnječena, toľkanza a wolanza.
 Za pat lehmų ho na jenu; a hdyž beču ho wčhuzy do durbjih
 dali, itačeh štets a w nozy hpm tu hem jim čelny. Gladacije
 ho jenoj! bery tu budža, tu pšched walčini nutreji a našpynani.“
 Tak fonečij četanz hwoje powjedanketo. Lud bečeje wčšón
 njemčern, bojašimy a čijnječe žebi štrawice. Wiklawiřh pat
 wja hwoječo pšchedje za rutu a dwečeje: „Wojeje, durbju dale!“
 „Wofańčeje tola pola naž“, pšochječe Anoth, „ponyhčeje
 žebi, fat hronje hupčyča šahabujna, tu keže tola lěpje wufkowanani!“
 Tola Wiklawiřh njewota. — Pšehi wrotach wuhladachu, jo
 je lěpžya dele ipuđčyčena a jo je moř i hrejebow ičehnjenu; a
 nařpny a k wrotam beču ho wrobnjeni a itražnižy šestupali.
 „Pobožny bratje, wy tola něřole won do hole njepońžečeje,
 něřole, hdyž ho hupčyča bliža?“ woprašča ho šarowitwije
 wrotiř.

„Potem jenož, mie tež wonfa Woža wčšehomozna rufa
 šchitjuř“, wotmolwi Wiklawiř.

Wrotižny pšerčyču moř dele na hrejbeje. Pšehčejelej ho
 hičešje wobjunalčatj a prajehčatj žebi wutrobije, „W boženje!“
 Bratr Wiklawiřh nadenže hwoj famotny domčř hičešje
 tajfi, šafiz žečeje jón wupučkčij. Šso pšched šchizom postla-
 wuřdji a modlitwu wupřewauřdji. dońdže do domčřa, jo by tu
 šašo i nowa stare, jemu šručene žiwjenje šapozčaf. —
 (Pofraščowanje.)

Na šwjatki.

1. Čerjaza mož šwjatého duča.

Wonyřl žebi, wčšij čitarjo: Na jenuj moř štejtaj dwaj
 šchotamj hromadže. Tón jednu na w najimje hičešje šicze a
 hwoje dobre, bohate plody njeje, tón drugi pač je pšřóny a
 wotemrjetu, a něřto ho tebeje něřto woprašča. „Šchjo je to
 wina?“ — Šemja njemóže wina buče, pšchetóž wonaj štejtaj
 w tej řanej seni, ta řabowna družina tež ni, pšchetóž wonaj řaj
 jena družina, wčbro tež ni, pšchetóž řěwicoje a dechčij řaj
 woboj w tej řanej męje pometoj, wobhlabanje tež ni, jedny řaj
 tón drugi je ho hwojř, wobnyř a wobřčaf — i wotfel pščinje
 tónle rořdžel? Tón jednu na čerjazu moř w žebi, mjehu
 wokořu, tón čerj, to šicze a plody narozu, tón drugi taikeje
 čerjazeje mozy nima, ani mjehu, wón je řuchi a wuřhnyjny a
 ty mójčeje i nim šapozčyř, řchtořšuliz řchjeř, ty mójčeje jón do
 najřewčijeje jemje pšehabadžy, jón wobřčaf, wobryč a pobojničyř
 a wčřitko čimje, to byřdajet jenu řěwicoje a dechčij a lěpřemču
 pšchibčelje — wčřitko něřto njepomha; hdyř čerjaza moř njeje,
 je wčřitka pšchjo podarmo.

Lubi čitarjo, řchtož je čerjaza moř řchtož je njehša w řchomje,
 to je řwjatj duča w nař. řchymuř je řa řcho jeneho dořofaj,
 řchtož je teho družeho, wón je jenuho řaj teho družeho wumóřl.
 Čchtož ma teho řwjatého duča, temu wčřitko, řchtož je řchymuř
 čchit, i lěpřemču pšchibče, tón ho wuějčiji a wofřchewi, wón
 bywa pobožny, wobahojajny poľny lubočeje i wobu a čłowjekam,
 wjeřehy a řbožny, a řchtož teho řwjatého nima, wofřanje hješbóžny,
 njelubowčyřny, njelěpřimy, řadčelowanu, řudženy a řatamanu.
 Tón jedny pščinjeje plób k wěčnemu žiwjenju, tón drugi wa-
 řtanje řuchi a wotemrjetu, ho řěwicořnje poruřba a do wohnja
 čijnje.

Luby řchecijčijano! ty řy tež řchto w Wožej řabrođe! Ne
 řajř! Toľe pračjenje řaj žebi na lubym řwjatčownym řwje-
 dženju, na kotrųž je řwjatj duč wulaty do čłowřřch wutrobow.
 Četjřch tu jako řelny řchto, kotrųž w mozy řwjatého duča
 řakčřwda? abo wotemřwra w tebi žiwjenje a čijnjeřh ho řhaby na
 řuřččownym čłowjeku? Potom wotemř wutrobu jenu, řiz čyže
 tež je řwowej njehčelkej mozy, jo by dučřowne nałčeje w řwowej
 wutrobje a w twojim žiwjenju řeřhobřaf.

2. Mož šwjatého duča.

Njebočiečij Dr. William Arent i Šdinburg by hujto powjedat,
 jo je něđny na želanjim řajniřchju ho načafawšiji ho w-
 wračajel, hač je řnano wobřadowanza woda wina, jo řzah dale
 njejčeje. Duž ho jenu i dobow wotmolwi: „Wody je tu dočej,
 ale wena ho njewari.“ Wěčeje na řchecijčijaniřch žyřwajch a
 towařčimach njepobwračnje. Pofotowitw na řolijadž řteja a po-
 řkřuřimach tu tež ho. řhdyž je řaf malo wčřičej, jo do pšedta
 bže, njemóže to ř teho pščinje, jo ho woda njewarj! Čerjaza
 mož, kotraž řchecijčijanu wofabu čerji a w njemym, a žijnym
 řibanju řđerji, durbji ho we wutrobach řchj dječiji Wožich wuplobžej.
 Šwofnowene řředři řaj to řy: řřezawne predowanije, wotřawne
 řřabowowanije řchecijčijanow atd. bery moř řhubja. Žiny řbožimř
 we wutrobach řwowejho luba a řchecijčijana je řwjatčown dučom, to
 je ničo družje, řchtož može njuju moř wofřičej. Raľ wjele
 jecho horje wčřu, tym da wón moř a tunje w tej męje, w kotrųž
 jecho mamu, wofřđijimy my radowčji a řhlyřtoje a dohbyče nab
 řřechom a mož i řřukowanju. Šo řo řch tak malo wotřočři
 k nowemu žiwjenju dopolařje, jo we wutrobach a žiwjenju řch-
 ecijčijanow „ho woda njewari.“ Luby řchecijčijano, řřořtu tu
 dučřownje a pšřuři jo a ty pšřinajeh, řchto řnam řwjatčowny
 řwjedčej řašo wó tebe dže.

3. Pšřoch mo šwjatčowny dšim.

Wo Auřgarije, arcybřilřowje Hamburgim, řudjo powjedachu,
 jo je wón řšimy čimje mořl. Mož jecho žiwjenje řečeljeje w jecho
 węrie a žimym towařčimw i tym řrijetom a řbožimom. řhdyž
 bychu jecho teho dla řhwalčej čyřti, by wón pšřajř: „řhdyž ja
 řhnuu pola Woža namafam, pšřechu jecho wo řwjatčowny dšim,
 jo by je řwowej řhudu mie wuřwječej.

4. Křoffe rořpomuřiti.

Wjele žyřčowow, malo řchecijčijanow.

Nalčeje je řwowej řelenui, je řwojim řačřewmanoj a
 wonenjan je řjane; ale tyřaz řřoč řjentača je wofada, kotraž
 řaj řwjatčowna wofada w řerufaleńje pšřođena w řabrođe
 řchymuřowje w čerřčownym, mřdowimym žiwjenju řřenjeje lubočeje
 řteji. (Mřřfeld.)

Njeřabudž, o čłowřka duča, jo mačř řchibřelčyř.

Řchecijčijaniř wutroba durbji řaj řorč řwječ, kotrųž we wobže
 řčwda řchicřka do řibanja řaj, řčwdo pobhwananje duča Wožeho,
 řčwda řajna, řčwdo řabanje řchymuřowje durbji ja řhymom pobhuzč.
 (Špurycon.)

Řařny, lubořny řwjedčejny řwjatčij; pšchetož řěwicořfo řašo
 wřřoklo na njehčewč řteji. Praweje řajnje pač bywa jenož pola
 teho, řotremuřž je řchymuř wřawobojč, řwčřto a žiwjenje! Pola
 njeho bywa řajne w řřewodimom, pšchetož jecho řhuda je wčředja,
 hač wčřitka twojja wina! Řařne w žiwjenju, pšchetož ty mačř
 to prawe žiwjenje! Řařne we wumrčizju, pšchetož ty mačř jecho,
 kotrųž je řhmerč pšchewimyř! Řařne w řudženju, pšchetož řchto
 čyřtu na wuwolowem řwójř řřorčej! Řařna bywa řřa wěčřowč,
 pšchetož wona tej řřowje řhlyřu, na kotrųž řy ty řaw! Wřaj,
 tam donwjeđe tebe řwjatj duč!

řdžež řadny duč, tam tež řane žiwjenje.

Řřoch wofřanje řřoch a byriřej tunje hač i njehčřam řorje
 řlečaf.

Noljom je řřudničřta, Wože řřowu a duč to prawe řwčřto.

Lěpřche j en e řive řřowu hač tyřaz mořworych.

Čchtož ma řudžej, njertjeřba k řčřzyř.

Čřim řhlyře řyřelč, čřim óole wodu řřehajč.

Čim hujšičjo do stubej hloščijh, čim lepša je voda.

Swěto woitanje swěto, hdyž jo tež hlepj njevidji.

Swěto može hlōnczjo ja to, hdyž hebi nēcht wočji šadzerjue.

Wšjelate i blisja a s dalosa.

Češjeje wutobu naitji ratarjo w poslednih tihženjeh do pšichyoda hlabodu, jato ho jedu džen taj tōn družji Wozi deločajit džehe, a ladnēlowaze myhle bēdu jich hjo pšidēloze. Člowiej lōfo nadšju hūbi a hano njetrebawotchi morfoze. Hdyž je Wozi nēto jōho i huady rjēnčji čsoj wrobdajit, pōniamju, to je bojočej i wntēho džela njenjama bula a to moža nam, hdyž Woza wšchōmōzja rufa nam nemoj hmy wot nēta wobarnuje pšeh džedbu a njeradžonjem, hšičeje rane žne šesthādzej. Tak taž pola naš pat njeje Wožu jeh w delaje Krizji w Wlōtch. Tam je powođenje wntu šelodu načinjō. Esynowe žne, kotzej ratarjam je žyle lēto hōmo napwajōtchi dobyt pšichjenu, hu do žyla ša-ničene a na bēru jo tež wjēščelje njetrebajo, dočelj hu we wožde terjene. Na wšičdch polah wođa hšičež kōčej wjōfo stej a ani wntšada njeje, to by hmydom ipadnaja. Sa stōt žanjeje pšju nimaja, duž durbja i džela je wožde šejaze rožki wōtjō, to bychu jo šlōt wntēho pšiwōzajja mēl. Hdyž tole šchōmōzju, džemy hebi prajicj; my džemy rad lubje ipokojom i tym byč, taž pola naš wšchito na polah stej a niz bjes pšchētača štožej a mōrotōčej.

Naž hšichjmy budže ho na hujatu trojizu w Sselowom mišionistich hujščejch hujščicj.

Pšeh frōttim je jaho nowa žyrtwina štitajta ja Sasttu wučija, kotraž dawo dočladu wšchlad wo wšchittich žyrtwinnich wožadach i pomjenowanjom wšchittich duchownych a žyrtwinnich wučerjow, w nič štutowazych. Tež namazajich tam frōtki štitowile napomnjajō wo našecju žyrtwje a wožadaj taž tež wo žyrtwinnich nowotwarach. W pšchēladje lužičich wožadaw je tež štajnje pšichipomnjene, hač je wožad nēmifa, abo heršhō-nēmifa (hdyž je wjēščijna wošodnyj heršifa) abo nēmifo-heršifa (hdyž je tam wjazj Nēmzow.) Š wntim ipodšitowanjom čitajmy, ho štaj Nēmifca a Wšōšōčelj hšes duchowny hujōčej wožadje jato nēmifce lapšatōj i tym pšichipomnjajom: „wot lēta 1893/1895 nēmifa wožad.“ Štej tež wožadje wopravōčje pšeh to nēmifce, jo mataj Wožu žel nēmifcho duchownōčje, hač wnje je tam hšičeje rjana ličba Šserbow? Pšeh to tola heršjzy wožadni i dočom Nēmzy njeju, abo nēmifo-heršifa wšchōda woitanje, taž došo hu tam Šserbja. Wjēšhe njenowanaju wožadaw mamy w Šastfje 25 ewangelisto-luteršich heršifich wožadaw, w kotrychž 29 heršifich duchownych Wože štowo pšichipowjeda.

Wšchōwjom wšitaw w štamjēzju je pšeh frōttim hujōju 71. lētnu rozprawu wudal, i kotrež je widjēč, jo je w lēče 1896 wošjeje wjele wšchōnočje mēl na štoych a hujēmjeh hujōju šmitlu lubōčej wšchōfōčej. To je možno bylo, dočelj hu šmitale wutrobō jōho dočrowōlne dary w šchēščjajnjej lubōčej wopravote. Napmjenjich daj darow mot pšchēluka hromadjenjeh, jo ho we Krizji nawdalo a to je tež taj prawic, dočelj dočrōta teho šmitelno wšitawa i wjēščehō džela hšorym i Krizji i lapšchemu pšidžibje. Ša teled rēčje je tōn šmitny wšitaw 201 štoych wot-hlōdaj a hōjit, 17 je jich we wšitawje wumtōčej, 35 bēdže hšičeje šōbž lēta we wšitawje, čji družji wožadja wštrojowen i wšitawa hšej. Wšicžansta univerzita, kotraž ho bjo nēčōtre lēta pšchē-twarjaje, je nēčōle nimale dočwarjaje a nowotwar ho 15. junija pōwšjēčji. Nowotwar je pšēja rjanj a krašny, ale tym, kotraž hu tam w čsoju hujōchij štubjow w štowch rumach je žōrta wčōmōnočje čerpati, budže tola žywno, hdyž do Wšitfa pšichjēchōt-čje štare wntu, w kotrychž hu jo domjaje šacžali, wjazy nje-wošladaja.

Wntu hujēdzej Wšicžanškehō mišionistwa hšes pōhanami imēje ho tož kōde lētō hrejbu po hujatjach. W Wošej hšičbje, rano w 9 hōdž, w Wšikawšchōčej žyrtwi jo wotmōwajej, budže hšes wjēščijeh komšitowalnju radžel Dr. Wšatāč i Petrohōrōda pridawōč. Na tym hujēdženju tež šjo mišionarjō hujōju hujēščjnu ja hujōje štitowitno doštaw, wot kotrychž jednu do Šndiškeje a dwaj do narašičeje Afriki pōndžēja. Tōn Knjes

žohinj jeh w tym hujōm powošanju, kotzej hu hebi wntowšiti, jo bychu šelōhōwe kraštwō wwariti w pōhanljej pačšajnje!

Swěto je jato hōwēd a pšchōpōštōčej w žanam hōwōnšim wntowščenju byč, je i naštrōčenjom hšichad, taf durbja lubže pšči najhōwadnych wēzach pšichjabač. Na čmžj pšichjaha njetrej, ja hōwōnta rošwibajēje wāžnočje čina. Wšōho hōwōntjo ne tym wina njeju, pšichōž wōni durbja čmžje, taž hebi to šakōn žada. Šwēdčēnje wo tym je pšeh frōttim na Štamnišchōwēljej hšōdže prjedawšchi hōwōnt Štulanjan wuzjōwōtōžil. Wšōn je wuprajil, jo je w hujōm jaitōwōntjō wjač hōwōnt 28,000 ludšom pšichjabač dajč durbjat. Šo pšči tym w ludowom čsoju pšichjaha wāžnočje a hujatočje hšōdžaje, je wēta wēž. Tōm durbji ho pšidēmjenje šalonja tač. Pšichjaha žme ho jenoj pšči wošjeje wāžnyh wōždōw žadač, hōčej šinat možno njeje a potom durbji pšichjabanje jōho hujōju šlaru hujatočnočej dočlajč, to hōwōn n. pšch. tež duchowny temu, šiz ma pšichjabač, naprjēdaje ho hōwōmōnja rēčejč a jemu wāžnočej a hujatočej pšichjahi i wutrobje wjēčej. Wšōn je wultē čsoh, jo ho hlōnczje tote žadanje dočelj.

Wjes Turfowale a Šwidhōčij pšehōčje hšičeje mēr wōšamšajnem njeje a jednanja dale traja. Turfowita wjēha wduta hujōje pšchēnate žadama pšchēčejč nječja a Šwidhōčjo wāžnočjeje na-wntiweč nječadžja, hač ranje hu ho we wōnjeje jato štitowitich ludš wntowšlōt. Napradhō bychu nēto kraštweljej hšōwōčje wōnu dawati, jo hu šōčej a džej wote duja pōwšjēčje pšchōdu, jo je kraštwelji dom w štrache. Njemōžne njeje, jo budže i Šwidhōčjeje čšetmčej durbjēč.

Rēšōto i rošpominanju.

Prjedy hač nēčōho napominaju, durbjmy wopomnēč a ležbowōčej, jo njechjmy tu hōmu hšabōčej nēl. pšchōž štōčōž čže blat i mašajmāj poritōmaj wučšičejč, jōn hōršich šejmi.

Šanjōze štowo hšubje hač šerp rēže a rana je wjele čšejo wuōjōčej.

Giuvanni Goito, italski hrabja, mēječe w hujōm wōwanje putnika i tym pōdšhōm: Et cetera! „U taf dala.“ To bēdže pētnic, pšchōž jo hmy žisnjōm a pōbrōžajic, my tu žaneho wōčšitōneho mēlta nimamy a to pšidžōhōwe bytamy. Wch durbjōm hōčej taž pšurawōwō, kotraž dale pšucjōjo hebi štajnje na dočety pšchēbūt (hwarit) wšhijmy na wjēčōr — hdyž ho njemāzjy štōwōčō žwjenaja štōwa a čšēmna nōž ho bliz.

Šhritajš ma dwoje prawo w nječejchaj: i pšēja, dočelj je jeničtarōdžny huj Wozi a herba wjēšhe wjēščō; i družha, dočelj je nječjeha je hujōm čšetpjenjom a wumtōčōm d o byč. To jeno prawo na nječjeha wōn hōm ja ho štōwō, to drute, to dočyte prawo wōn nam da.

Ša hujm žiwj a wēm, taf došho; ja wumter a wēm tež hdy; ja prjēč čšahnu a wēm, hōče, to čšim, jo hujm ja wjēšchē.

Porjēdženje ja pōšlednje čšitō:

- 1.) Štr. 87a, 2. tmečej wot delčaj: durbji rēščej „Štamjenje“, niz remjene.
- 2.) Štr. 89b, 3. tmečej wot hōrčaj: durbji rēščej 200 lēt, niz 300.

Redaktor.

Dalšije dočrowōlne dary ja wōšhe armeniške hšyrtaj:

Š Wudēščjanškeje wožadaj: 5 hr. — np.

Š Porčhōštjeje wožadaj:

Wjemjenow i Šumšičiz	4	—	—
Wjemjen i Šumšičiz	2	—	—
Wjemjen i Šumšičiz	3	—	—
Wjemjen i Porčhōšiz	2	—	—

Wšōho hromadže: 16 hr. — np.

W mjenje wšōhich hšyrtow wutrowōm džal praji

Š. Wōlč, farat.

Womhaj Wóh!

Cyfka 24.
13. junija.

Łtnik 7.
1897.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ńo łóžu ńobotu w Esmolerzj knihizńiczejczi w Budyńcinje a ńu tam dostać ńa ńchwórtłtmu pńchedpłatu 40 rp.

Eszwjedźen ńwiateje Trojizny.

2 Kor. 13, 13.

Ta ńnada nańcheho ńnjejša Jezom Kńrysta a ta lubońeń Boža a tón dostał ńwiateho Ducha budź i wami wńńikimi.

Trojeniczeho Boha jowle ńawal pńońy, so by jemu jeho wońadu ńońnował a jej i wutrobu pńeje, so by wot Boha tajkele ńońnowanje dostała. Wón i tym potajnje na buńje a ńtutowanje trojeniczeho Boha.

Wóh je trojeniczi, to je to pńenje, ńcťoń i tuteho ńłowa nawuńnjemy. Tudy ńmy pał pńeń wuńke potajństwo ńtajeni. Sawerńje, ńterje mańli morjo wuńceńpacź hać Boże byńje wuńleńicź. Haj Wóh je kaź ńłubote morjo. Gźim bóle ńo pńońujemy, so je Boże potajństwo kaź ńeńtónjeńna ńłubina. Nam nićo drube wyńje ńjewońtanie hać ńo modło wuńnacź: Wón je tón ńbońny a ńam móńny, tón kral wńńitich kralow a ńnjes wńńitich ńnjesow, kiź ńam ma ńneńńertmońe a byńli w ńwítte, do kotrehoń nićo ńpńieć ńjemóje; kotrehoń ńadny wot cźłowjeńow wíďzał ńjeje ani wíďjeć ńjemóje. Nam nićo ńbyńtne ńjewońtanie hać ńwíjatemu wíńmu wéńicź, kotreń nam Boha jaťo trojeniczeho ńwí. Haj Wóh je trojeniczi, to by wuńnacze zyleho ńwíjateho wíńma. Dížo Jezajáš ńłyńi jańdźelow pńeń Bożim ńtolum ńpewacź: Eńwíjaty, ńwíjaty, ńwíjaty je Wóh tón ńnjes zebaoť, wńńitka ńemja je jeho cześeje polna. Jaťo bu Jezus w Żordanje ńcťeńny, wotewríchu ńo ńneńjeńa nad nim a ńłóń dźeńe: To je tón ńtmy mój luby ńyn, nad kotryńyń ja dobre ńpodbanye

nam. Najjańńicze ńłowo pał wo ńwíjatej Trojizny je Jezus ńam wuńrajil w pońlednim rońreńeńowanju je ńwíjimi wuńcźomńikami pńeń ńwíjimi i ńjeńju ńpńieńom: Wń je data wńńitka wóń to ńneńjeńach a na jemi. Teħo dla dźeńe a wuńeńje wńńitich pńońow a ńcťeńicze jich w tym ńmjenje teħo Wóža a teħo Eńyna a teħo ńwíjateho Ducha. Wot tuteho cźańa ńem je ńwíjata Boža Trojiza wuńńwíjeńe wńńitkeho pńeńowanja jowńcťelow a ńcťeńeńjanje wéńy. Eńbońni ńu czi, kiź ńjewíďža a wńńat wéńja. Wń ńładamy ńeń pńeń ńpńieńel w potajnym ńłowje, teħby pał wot wuńleńca i wuńleńcu. ńeńt ja pńońaju wo kńuńu, teħby pał budu dopóńnacź kaź teź ja dopóńnat ńym.

Hać pał je runje woprawońdźite byńje ńwíjateje Trojizny nam potajne, je tola jeńne ńtutowanje zyle ńwíjone. Żapóńcťoń pńeńje ńwíjimi ńubym wuńadnym Jezusowu ńnadu, Božu lubońeń a dońtat teħo ńwíjateho Ducha. To ńu najwíeńeńe dary, kotreń dostać móżemy a kotreń ńu nańcheho duħowneħo bédźenja hońne. Boža lubońeń je ńońto wńcheho ńońnowanja. Wona nań ńeńwí, nańe duńje napjeńli i wńeńłeńeń, nań wońži wo ńwíjeńeń radje a wńńitke nańe ńłlyńy jeńreńe. Tuta lubońeń Boža je teź na ńrécńnym cźłowjeńtwe ńo ńmíńka a ńwíjeńeń jeńiczeho narodźeńeħo ńyna na ńemju pńńkaťa, so by wón ńwíjáš ńrécńa rońtorbať a kraleństwo méra ńalozil. A Jezus je tutu wolu Bożeje lubońeńe dopjeńleń pńeń ńwíjimi pńńłeńnońeń hać do ńmjerceńeń ńcťeńy. Wón je nam Božu ńnadu dońyl a teħo dla je tuta ńnada teź jeho ńnada. Wńeń tuteje ńnady durbjeńli my ńwíje ńwíje dny pńeń Bożim ńneńow ńcťepotacź;

nětko pak hmy Bože džězi, kotrěz ničjo džělicz njemōzje wot lubofeje Božje. O prōzujmy ho wo tutu hnadu je wišej křtuwōzicy. Wšchato ta čěsta wěz njeje ju dozpicz. Wšchato naš Boži duch do wišejje wěrnofeje wodži; wšchato jeho mōzje skutkowanje na našichy wutrobach sačuwōwamy, tak hnyto hačz j nutrofej na Bože hlewo poſluchamy. Wly widžimy, trojenički Bōh je žōrto wšeho woprawōžiteho ſwoja. Spewajmy teho dla na džebnūichim dnju j křwalenjom a j džafowanjom:

Wōdž křwalba Božu Wōzemi,
 Szynu a ſwjatōm Duchewi;
 Za zpla ſwjata Trojija
 Wōdž do wěznofej křwalena! Hamjen!
 Sandritz-Maleſchanski.

Wiſchekupz a rječer.

(Poſtračowanje.)

Draždžanſky mēchczenjo bēchu j nowa ne wullich ſtarofejech. Wōheje je Draždžanach na naraſejeje ſtronje Lōbja bojach po wobudlerjo džwihy wojniſch črjōw; na tamnej ſtronje Lōbja bēdže wēto trje piches hnlne a wyſofe kamjeſtne naſpny, piches krute wēto a hantion, na tutej ſtronje pak bēchu jenož hrejeje a hrejejeje nowy naſpny j paliſadami. Zeli jo ho nje-pichcezel je hntymni črjōdami nawali, taž te taž nimalo wēte, a mēchczi-li wōn nabēchowawſke rēble a druhe nabēchowawſke naprawu, potom bēdže lōhny dorjē mōjno, io naſpny wēto nje-ſchitowadny. Wobudleriam dije bēdže mōjno, io ho potom hičjeje na tamny brojō Lōbja wukřowadny, ale wōdže ſwoje luſto tola ſhubidny. Kac pak, je-li bychu ho nje-pichcezo njemōdžuju nawali?

Najwōzjazy ſtarofejow a ſtracha mēchacu Dawidchituju miſſija na Alēſchtrifej wulizy a miſſiam a popan — ho wē — jendže ho potom najbōrje, dolež bēchu ho huphycza na ričy najbōle roznjendrit; wšchato bēdu woni wino, io bēdu dſwa w Roſtinjach čimwaloti a ipaliti. Techo dla donjechacu miſſija wōdite hwoje luſto, ſlěbowne ſchje, zyrwinſke ſkrohwje, pergamentu a ſchtož mēchacu bemał hičjeje drotoſnoje w ſlōdicitje na druhy ſtronu Lōbja. Tež ſeſat Wjēl a jeho mandželſta Marija donjechecchaj hwoje najdōrotoſničje wēzy do Krowdež dema na tamnu ſtronu Lōbja. Tak činjacu nimalo wiſchity, kotrjchž bēdže Wōh je jejniſtini luſtami poſtojnōwat.

Na naſpnyach pak ſtrachy wo dnjo a w nozy ſtrajziny a ſatadny, hačz jo nje-pichcezel nje-pōfaje. Zich ličba pak bēdže jara hnadba; techo dla ſetupadny ho rjemjēhltuju j n. io bychu pomōti mēto wobſtrajzicje a ſalitač. Zawe rjemjeje jo nje-fołōſeje, hōnž bēdže na tym, luſto a kſwjenje, mandželſtu a džězi ſatitowace pichceziwo žuroweme nje-pichcezeje. Tak dha bēchu rjemjeſta wobamleke, io ho ſōžny koſuſtaw wobrōni a io ho najaſi, je-li by nula pichidka. Na rāzju Wjēdmjanſkeje haſy ſhromōdžuju jo kowarjo a ſamſarjo, pichy ſlōdicitſkeje haſy ſrawy, jehewy a ſbitarjo, na torjōſchje widžuju druny. Najlěpje wobrownjen bēchu kowarjo a ſantarjo; woni mēchacu želēne luſtbi, želēne ſoſleje a hnlne profi; druny pak bēchu džēla j hlebjiemi a profami, j džēla j ſtefaſom a ručnym profom wobrownjeni. Na naſpnyach bēdu ja paliſadami wulke jepeje je kōmōhčje wēznow naworichowane, io bychu ſalitarjo je jepeje a je j mjetajmy naprawami želēne na nabēchowarjow mjetati. Njanje tak bēchu wchubōm doleže žerje j wōtymni želēnimy kōſnamy pichſchotowali, jo bychu nje-pichcezelow, ho na naſpny dobyhwazhdy abo ſich nabēchowawſke rēble j nimi dele do hrejeje jehorlati. Draždžanſta raba na ſewej ſtronje Lōbja pichy wōtjowōwch wrotach „bōczur“ wōtaji, io by ho mōjt lěpje ſalitač wōbſi. Čzi na drubej ſtronje Lōbja to ja prawe njemēchadny, io by bōle po pichceželtiwu byto, hdy bychu jich kraſija j tamneho brojōta, ſotjž bēchu ta wyſtatimi, křatymi murjemni derje wukřowani, jim radichy njēdžto ſtow mēchczenaw na pomoz poſkati. Tola do teho njemōdžuju čzi tamni ſwoičz, a teho dla dobre pichceželtiwje mjes wobemaj mēſtamaj trowdu woliwōny. Tola čzi na wrawym brojōh njemōdžachu jo j tymi na ſtymy brojōh zyle roſtoriczi, dolež mōžachy ho, je-li

by počeljo hrejeje dſzi ſle bjez, wicheš mōit w druchim džēlu mēta hičjeje wukřowac.

A taž w Draždžanach, tak bojachy ho wičhūdže w Saſſfej a w hupōdnej Lužicy žurōwch nje-pichcezelow; ničjo nje-wukřowā ho jim, hſiba tak krute a wyſofe murje, jako mēchacu je Draždžan na ſtymy brojōh Lōbja. Najkāmōničchij rječerjow bēdže hmyrčz doſhwatata na čěſkej jemi; ičbō by bebi wōwēžz hmlē, ho džinje wōlajmy joſman na dalotim ſchōrōm polu napichceziwo ſupiczi?

Hičjeje bēdu wly a mēta ſwalene wot poſlebnjeje huphſitje wōim, a hičjeje bēdu pilne ruſi wpolene ſtatoti j nowa nawarite, tam ho hižo jaſo j nowa paleſche a rubjejeche. Džinje, taž tochaja rēta, njemōdžuju a hrejeje nawalidny ho huphſitje črjōw do našichy ſtrajinow. Křeje a roſtjen wōlajmyjenjeſchaj jich pučze; roſpōbanſi a popjez ſawotajſadju tam, hičjeje bēdu čahynje. Tak ſtaji dſhſita wchōn kraj do njemēra, tak bēdže wōn puat w ruzy Wōjeje, j kotrjchž luđzi ſchōwſaſche, taž bēdže nēhdy wobohich luđzi j džinwim dſuamni poſchōwit.

Bēdže ružny wječor, a njebjo počza jo hamrōčecz j nje-wjedrom. Wo dalekej nōzi njehōny jo ani ličjeziſto.

Wratr Miſlawich ſtejeche piched ſwojim hamōtnym domčezom a ſabalaje na mōrčele. Potom najtaji jo, io by hačz na druhu dōhōl, tola bōrny ho jo wo wōdčzi a hnyto jo na lawu piched durjem. Schwōrōw jo hōbony drje tam bēdže poſebžal, duž poſtymy wōn ſebjōſtlnje hwoju hlowu a poſluchajede. Nēſtaji blati ropot, taž bychu čerje wōny po drōhy ſta a taž by wulka črjōba lōdu po drōhy čahynja, hmlējeche j daloſa hačz j jeho wuchy.

Hačz ju to huphycza, ſotjž jo drōhy čahyn? pomōhſi wōn hēbi a poſtaju, io by hačz na lēhu wridnjēuju dēdchōl, kotrjž bēdže mjes jeho domčezom a drohu. Njopot ho blēdchje; to njemōdžuje ničto drubi hwež, hſiba nje-pichcezel. Komatiſt wōdčzi jo hamōtiniſ jaſo j hwojemu domčezu, wly hwoj ſij a poſtaju wo piched ſchōzom, io by jo t Božje medit a jeho proſbit, io by wōn bōt je ſchōtom a wukřowawtu wiſchitim, ſotjž hu w ruhy a tuchōwōzi.

Mjes tym bēdže nōz ſwoje kſwejnōw najwupka, a mōrčele bēdu nimalo tak niſto, io ho ſhromōwch wjeſchōw doſkach, taž bychu hōpne je hwojeje čěſu wchō roſtemčz a podbuhycz.

Telhy pichidſki jo nje-pichcezel. Wjeje wchjeje ſtarofczi, a njedžiwajo na wichor a njewjedro pichidžičachy jo ničjeje wōwazjejo muſojo, io nimi džēdchuy wōny, a wōlajō jo wot ſkſwejeche po hōti, io jo dōdche, taž by čēmna hōla na jeme dobo wōſiwita. Prēni ſalidny; čzi ja nimi dyrjōchaj tež ſalitač a taſ dha jaſta zylj čah hačz do poſchidneho wōimōla.

„Wēda, Wōzlawje, ida ho, io je tantle nēkſta hſkſta!“ jawōta prēni a poſtaju na Miſlawichōw domčez.

„Wōbladajmy!“ jawōlachu druhj, želēne zpy j tanjenjom wjōwōti. „Šcho pak bate wūdže, hačz nēkſte prōdne hwečō?“

Staty hrejeje druzi Miſlawich, j ſchōzōtom w ruzy džerjo pod dēwjanjany ſchōzom, hōnž prēni piched domčez dōnōžechu.

„Sa prēni wōkomit wōtadaju jeno ſwōtjwim ſtejo piched doſchōzje, wuhſofeje poſtawu tehele ſarza, domjž jebny j nič jo poſchōzjowajo njewōtawo.“ Lēpne iderjenje! Lēhny duch!

Tola hižo na druhi wōkomit pichitluy drubi ho ſimcjo a wōlajo: „Ha, jcho tež to do lēpneho iderjenja abo duha? Kwičkaſ to je! muid!“ Wōjče jenož hem, wōjče jenož! Kwičkaſ!“

Duž pichidžičadu druhj, a hičjeje wōz j nič, a ja njedhōlo bēdže hamōtita zpla črjōba wobhupita. Hrowne rēdže ho tu rēčadaju: wōjče tyčadny jenu do mjewſowacy; tola čchaj a ſimrny wōſta ſchēbōwmy Miſlawich ſtejo taž ſtala w joſmōzajmy mozi. Štōnčōnje jeidže ho tež Hamich, nawjechowat tejele črjōw, a pichitluy t Miſlawiczej, pichy hſchizju hjezajmu.

(Poſtračowanje.)

Wiſchēčehanje a wučehnjenje ewangeliſki w Zillerſkej dolinje 1837.

Wjes Salzburger a Zersbrōtom čzi nēdže 5 mil doſka dolina, piches kotrjž rēta Ziller bēzi. Dolež tamniſchij wobudlerjo, pola kotrjchž j wječchija biblija wot nana na hnyta pichidſke, žadanje po ewangeliſkej Wōjez pāžuju ſačudny, činjacu, j činjacu jeidže 1820 t temu nuſne ſaſoſiſke kročelje. Weni jo pola hwojch wēſchōwſow t 6 wſchōſitlenu roſwuciwowanju ſawotwidny, do kotrjchž bychi jo

in Avstrijske fobjdy katolski, kotrjz dize t evangelskeje verje pche-
tunivz, podacz. Vses nima bheje tez Bartolomej Heim. V svojej
mudobnji vona pada bogateho bura bluzejce a vjete v bibliji
cizitake. Pobjzdicho tez hihcize Lutherovj fotehizmus boita, kaz
tez Augsburgije veruivanacze. Duz dohdize borih t cizitichemu
poinaczu a tez hvojim pichetelam v tej vrojej parli, kotrjz
bheje namafat, povjedajche. Drugi rclafche Jan Feibel, kotrjz
bheje vot hvojeho 98let stareho djeba evangelsjz vozehnjenu.
Mediantam protiva tuzhij udzi njeabdzijuz njepichidize; pichetoz
woni hize t djeba je hvojehje mjedzachu, to tamni v bibliji
cizitachu a do katolskeje zyrhoje njefobzachu. Mefotij poppichacu,
jich jaho wobtrocizej; tola tamni rajnje wuprajcizu, to njewolustjaju
t t pravozj am t leuzjuz. Picheto wjagj pichitabzachu a
sfonacnje de jich refo, to mejachu mehcnizj hvoje wobnuvjenje
a woni rosuczenje japovjedzichu. Za vez go vjehdnocze t ros-

čebnichu, doita, jich hihcize bole v jich verje pozjvni. Na tyme
table go v dvumaj kolonijonaj japvbidicu, kotrjz go po tralovje
pichitani hveni a delni Zillerfci dol mjeonowacu. Treca kolonija
go we wohadze Eendorf, kotrjz daloto vot Erdmansdorfa njelczi,
japvdi a refo hvoej Zillerfci dol. Hrenja kolonija mejeje 202,
druga 62 a treca 59 duhu.

Tute wobaby go hjes wofotnyj evangelsfimi wofadami
rjenje woinojenijaju a hu hvojemu minucju, kotrehoz dla
durbjachu wozny kraj wopuchicizej, t cjezeji. Wone hu dzerzake,
jctoz je Feibel v hvojim a hvojizj wewobratow mjenje v dzuamju
piknje t meje 1837 blubit: „Wj chymy liczu waidich hodnjch
a dobrych potdowow ponvihiciz. V w historiji budjemj jago
trajajz pomnit ja to hjezj, jo to njehboze hduz wone poba
hmlenja bydi, pola hnadneho prufeho trala wchitfow cjez wu-
fhowanje namafa.“

„Softj, muhamedanizj studowazh wedomoczew.“

hjudzenju wchepoda, kotrjz
pat go 5 let t tej wezu dle-
jejeche. To pat njemodzeje
tutkej Wozenu jadzowacz.
Ziciba evangelsfich pich-
tjerajche a w lceje 1832
bheje jich hize 240. Jwjetlca
wajterjom, rjemekstow a
ratarjom. W lczu teho
leta hhezor Franz do Tyrol-
skeje pichidize. Evangelsjz
t Zillerfetej dolnuj poflachu
Zana Feibla, Bartolomeja
Heima a Khrystiana Brufera
jago wotpobhlanjch t njemu
do Znsbruka. Hhezor jich
pichetelnjwe pichja a jich
jaho t tmy hlowami wot
go purhczj: „Za chju hbaacz,
fcho go ja waz ciznicz da.“
Wapofledtu jemu protiwu
pichepodachu, jo by go jim
domofito, evangelsju filialnu
wofachu jofolacz, do kotreje,
by lczde lito nlotre rajz
evangelski duchowny pich-
tjadacz. Wohrejdz leta 1834
dojtachu wonitow rosjud:
„jich protiva go jim do-
wolicz njemoze; je-li jo pat
chjedza t katolskeje zyrhoje
pichetupicz, durbja go do
druheje krajimj pichepudiciz,
hdzej hu hize evangelske
wobaby.“ Dofez pat bchu
tam tez wchelatim piche-
sczbanjam wustajeni, go
jim to njehatche a woni
go rosjudzichu hebi drubj
kraj pntacz. Mefotij hebi
t tenu paj jodachu; woni
jou njebotlachu. Woni ho
w wchelate wajchnje pod-
cizjehowacu, jo bychu wot hvojeho evangelskeho wujnacza
wjudczili. Jich djezci bndu piched katolskimi knotrjami a v ta-
holofich zyrhojch hcheczi a durbjachu do katolskijch idchlow
hdobczj. Semrejczj budu swontacz wobjrehimicizja tadjebani.
Pichit tmy wchm jich hihcize 122 drubich je hvojim evangelskim
wujnaczejm jwajnje wustupit. Mjeza 1837 go jim sfonacnje pich-
falia, jo maja kraj wopuchicizej. Schytrj mefajuz go jim wotajz,
jo bychu hvoje nalezowicze hjadowali a ton cjez go jim potom
hacz do 11. septembra pobjelczi. Woni Zana Feibla jago wot-
pobhaneho do wrajca poflachu, jo by ho rozshlawow, hdze mchit
wufhowanje namafacz. Feibel t katej Wjehrejczj Wstemej III, do
Barlina jedzeje, jemu protiwu pichepoda a mdsjejeche go hize
6. junija t wjehetej powjezjez domoj wrociciz. Kral jim hvoje
fubto Erdmansdorf w Schlejwifstjej pichipotaja. Tam woni wchelate
wobczjowicze puczwonaja pichetrawicj, pichidobzchu. Pichetelne
povitanje, kotrjz go jim wjudzom, hdzej piches evangelske krajimj

Softj

mjenaja go muhamedanizj
studowazh wedomoczewom,
kotrjchz ludym cztarjam
v najchim wobrazu dzenja
potajjemj. Woni ho
v schulacz v bliffozeji
muhamedanifczj mozhewom
wuwuczaju a wjetichu džel
tuzich studowazh pobjzdicho
hltubju v mojejadze na-
mafa. Wobuzel maja tuzi
mohzenczjojo wultku moz
v ludu. A to je go bobu-
zel v poflednim czaiku na
judwe waidnje pofafato.
Pichetoz tuzi ciziti hu
muhamedanifci lud na-
schjzjwawli, jo je wot wob-
hich hcheczjjanifczj pod-
danow Turkowicje na jnate
njefzlowite wajchnje pche-
sczjebat a sfonowaw. Woni
maja t wultkeho djeza tu
hcheczjjanow na hwdomnju,
kotrjz je go njewuwotata
pichelata. Woni w tu
hbulu jago hvojuz hchjzwan-
fku moz nalozaju, t tym fo
ludaj reca, jo njehy hebi
wot wultomozow nuts
weczezj dat. Hbdzj hvoje
jadanja Griccham stjaj pichi
wobfamtujenju mera. Woni
ludaj we go ja njepichetzel-
fnow hcheczjjanow pche-
cizjwo Muhamedanifim wu-
tozjea. Jo chjedza flaty
Turkow v jich pichetnuzh
jadanjach wobjehowaczj.

Wschelate t blifja a f dalofa.

5. junija hjewecjeje fujes faraz Mfofak v Wrodzjichcu hwoj
25letnu jatofnijni jubitel. Na tntim dnu go rjenje hjewi, kafni
wmojft ludowicze wofadju t jejnom duchownapitjom waja. Hizo
v rautichej hbdzjine jo jemu wostrow t lubotnjm jantani herbfchjo
a nemefcho hberljnicha boita. Picheteljo t jehw wobaby, kotrjz
jeho lubemu domaj blifto iteja, w 9 hodzj, rano pichidzichu, jo
bychu jubilarej stnje hvoje fobzopichetca wuprajiti t jemu rjane
dary pichepodachu. W 10 hodzj, jenzje go zytwnifje prjudtjeje-
fnow pod wobjenjom hofukoflatora generala Krawhja t Drozjzon.
W wutrobnych hlowach won wuprajiti, kaz zpla wofaba hvojeho
hwrnneho duchownapitjaja lubuje a cjezeji a jago Inamju djalow-
nojceje wubjerne wufabowanje noweho fawonja w 18 wrajfchj a
krajimj floty cizajnit pichepoda. Knjes zyrwifniti prvodkretelj Stranz
t Wrodzjichcu w herbfetej reczj jublata potitwoti. Knjesja wuczerjo
v 11 hodzjinchj hvoje fobzopichetce wuprajicju a jago dar rjanj

regulator pščinjehedu. Doselej beše jehubelj dženj rumje hobeta do hwyatkov, njemadžahu jaitojnjy bratija na tuton dnju do lubeho Srodobijehajneho karileho doma pščinje, jo bychu hwyojeho hwyernohe jaitojnjelheo bratra je hwyojm pšchecom postrotoviti. Duž beše ho hrejca po hwyatčahj t emu postajata. Mjana lježba herbfichy duwodomnyh beše pšchitječa. Knyes farat D. Zmitich na solozku pšlowa biblischeho puznicka, na tón dženj postajeneho, w hwyatzej rečji jubilara jako hwyernohe hobotawda herbfiteje konferenzy hwyotjejeje. Mjana wotwona tafja i škerluchojm tujeya fararja Baktarja a rjane kniži „Se hlubeneho kraj“ wot Wetlehenskeho buchowneho pišane a „Ziwjenje naitcheho pščinjowne“ a „Najcha wera“ wot Wettrechtja bechu darj herbfiteje konferenzy. Šbožowjehajzy škerluchy indy pobany:

To je tón dženj, kiž knyes nam činił je.
 Eso iraduj we nim moja dušha zka!
 To je tón dženj, na kotraznj wjehele
 Eso i tebi seidže, bratije, bratwom hyla.
 To je tón dženj, hdyčej twoja wutroba,
 Twój dom a wofada hwyój škerluchy hraj,
 So pomoz knyelowu a dobrota
 Nad tobu wulka be a wečnjeje traje!

Dženj twoja dšatna dušha ipomina
 Na dšejča hšon a horze požadanie:
 „Wój Wožo, hwyčej mi twoja dobrota
 We twojej žyrtwi hwyate skutowanje!“
 A kaž knyes po dnju wupšha pšches kraj
 Na Bože polo wučommitow hštu,
 Tak dšejčatj tež wož luboj bratraj dwaj
 We Zesufowym mjenje i hwyotamj dšetu.

A dšenja je lēt wječj a dwazycji
 We jastojnjewje ho tebi dopjelimo. —
 Tu wož puez hšadki be a jastnišči.
 Zam je ho njeho i mročeljem troyo.
 Naitch knjes je hwyerno wotat pšči tebi
 Na horje Zaborje a w čšnjamny dote,
 A ty we wjehele a frudnojsej
 We hwyerno wotnik knyelowje role.

Lēt wječj a dwazycji! Skaf mnohi dar
 Šy w tyche luitrach hwyojm lubej darik,
 Kiž Wožu hwyotamju hš wjowowat,
 Po Wožy hš ty hšudžič hwyotaj hšod,
 A twoja harya je nam šapewada
 Na wšyščajm hšodšičečju, to twjerdy hšod
 Ze naitch Wóh ham, drón dobra, pšlna škada!

Duž wjeheł hš, ty luby, tutohj dnja,
 Wšmi naitche pšchecja, naitche postrotowjenje.
 Šlaj, i twojej hwyotaji naitcha wutroba
 Čje žohumjo we Zesufowym mjenje.
 Eso wjehełimo, jo dženj wena jubeljstij
 We hšyščejju hšebornim ho tebi wije
 A postajamj hšwero, to najskrajnišči
 Wéžj hšoty junu twoju hšlowu hšrye!

Naitch Wožo, twojji hšwerni i wjechelom
 Dšat tebi špewamja a tuto ranje,
 Sa naitchój bratra jaitojnjawo a dom
 Šečel twojej hšudny polne žohnowanje.
 Špwečej wječj ty wšyšom, trazine žne jom' daj,
 Eso na nim, pšches njohj pšchecajm twoja taba,
 Špwečej jemu šbožo tu a taw tvoj raj,
 Š nim budž twój mēr a Zesufowa hšnada!

Knyes primarius Wjazta i Budyščina na mjenje šemsteje konferenzy w Budyščinje predabite kniži wot Anwarida „Zeno pšches wera“ pšchepodaj. Wšči hwyčeljeničje hwyčejnje hšyščahčomny rjane pšlowa, kotrež wo tym hšwedočaju, fat je jubilar lubowanj a čšejčejny w hwyotaj wofadže a wot hwyotič jaitojnjich bratrow. Šsmoje wutrobne čjuča dšatownoječe beše knjes jubilar hwyotaj

lubej wofadže w hwyatowymu predowanju wuyrajt, i jenny hallerija ho Wožu dšatno ja jeho čudne woženje hačj dotol, i jenny hšyrc elecion a hšojanina Wožu lubemu knjejej pšchidohj poručejno. A fat wutščizj tež waječe pšchecje: Wóh tón knyes johanj je hwyotaj wotločja jeho bale, jo by jeho wofada hšyčje došle leta pšoby jeho žohnowaneco skutowanaja žnjecž mošta. Tón knyes wotadžj jemu wjehele w domje a wofadže!

— Š wutrobomj žarowanomj steji naitch herbfiti lud pšči wovje tujeya faraj em. Tomajčiti, kotrež je 2. dženj hwyatkov wumrej. Wšon beše došahletny redaktor naitcheho mihionisteho wšpša. Šato hšwerni Šerb je wón w hšwernej lubowojj škutowal ja hšwój lud hačj do wječora žiwjenja. Šefa pšchecjelna, hšrowna, woznja dušha beše wón lubowomj wote wšyščič, kiž jeho hšajadju.

Troscht hšlneje wery.

To beše dženj 17. januara w lěčje 1740, jako jena šodž pšches nawečjowno-inditke wodny dšejčeje. Na tej hamej beščajt j Šerndshufteje bratrowsteje gmejny dwaj mihšionarj, Šeder a Šerael. Wšchor naita a šodž wo wótru šlatu w morju wrejčny, tak so ho ta hama roštama. Wodšer šodže a jeho šodžmžy (matrosoj) hš do čšotma wšyłowadny. Wšoboj mihšionarow pat j nešotny m čšornym na roštanaraj šodž wotajščju. Delta pšči tej štale w morju fanjenje ležadju, jedy wot druheho kotrež šalecy, hačj i bliškej fuyje Šrow. Wo tutych dšyščje mihšionar Šeder hšiku luyu došahmžej. Ale šodny jeho hšobu točnydu a mjes štalami roštichu. Šidžeje naš mihšionar Šerael hšwotjejo wo dšwim morju pluwazeho towarčeja wofadba a jeho i tymi pšlowamj požohnowa: „Čšehit, luby bratije, i mčrom!“ Šbotom ščumajze žolmny na pšchego čšelo prječj wladhu. — Wutroba mihšionara be špwečjwanje j šbjšim troščotom napeljaneco, tak so mročelječa na hšwotaj štale hšrejeba žolmžajeho a ščumajžeho morja we wotločju hšmjerčeje štročym škerluchy hšwadoč.

Wóhny na to ho tež jeho drnyh towarčehoj ro tepidju. Šenaj ženicžti čšorny pšči nim wosta. Šepodšornj tanneho 17. januara buščajt wovaj dwaj pošlednej wot wobyderi tannaje fuyy wumowajen, na to wajchje, jo jmaj postrotaj pšchicšhšudju a wovaj j tymi pšches morjo na fuyy čšajnyweš doščajt. Šato ho pošohičho mihšionara Šedera wšchorjadu: „Šaf be tebi na štale, jako wšchor ščumajzeje a morjo žolmžejche a hšmjerčej wšta pšched wočomaj, čši wotelo wutrobo, jako ho wšdšot tepidje?“, wón wotmowit: „moja wutroba mječjeje wulki troscht; wulołowomj špudrčj na tuton dženj (Šerndshufteje gmejny) beše mi šyle jomny: škat rjenje hšwedeji ženicžka!“ Šlečje, to je troscht hšlneje wery!

H.

Něščto i rošpominanju.

Wojwoda Anošit Gothalki leželječa na hšwotim hšmjetamny tožu. Wšobčena hšodšina ho bliščejche. To hšwom: „Šaf je Wóh tón hšwet lubowal, jo wón hšwotjeho ženicžtonarowčehoj hšna dal je, jo bychu wšyččaj, kiž do njeho wšerja, hšubšeni njebšiti, ale to wečnje žiwjenje mšit“, beše w jeho wutrobje a w jeho wopomnječju. Duž wón tym, kotičj wotelo jeho toža štejadju, pšchicwota: „Tónle špudrčj nochaj jo ja tyžaj hšwotom dačj.“

Šato bu Ludwik XII. frazowšiti šreal, da hšebi wón tyčj nawpjačj, kotičj bechu prjedu jeho njepšchecjelno byli a šejim pšched šodje mjeno ščidju. Šato tuzi to hšonichu, ho woni wulžy jara najšwadžichu, ho bojo, jo budje hš fital na nich wječječj. Šato šreal to hšyščejche, da wón wšyščičaj i hšbi štalacj a praji: „Wšdžeje dobreje nadšije, tón šidžj hšom ja prjedu waidčij mjenow štalit i dopomnjecjuca na šidžj hšwotajmja a na to pšlowa, kotrež wón i šidžja dele wječječe: „Wóčeje! wovaj jim, pšchetož woni njewjedža, šchro čšinja.“

„Wombaj Wóh“ njeje jemož pola knjefow duchownych, ale tež we wšyščej pšchedawarňjadj „Šerb. Rowin“ na wšgach a w Budyščinje dostać. Na šhtwórcj lěta pšclajj wón 40 np., jenotliwne čšička ho do 4 np. pšchedawaju.

Bohaj Bóh!

Číslo 25
21. junija.

Čísnik 7.
1897.

Srbske njeđzelske kopjenka.

Wubawaju šo kóždu šobotu w Esmerlezej knjižničejni w Budyšinje a šu tam dostać ša štwórtletnu pšchedplatu 40 up.

1. njeđzela po šwjatej Trojizy.

1. Jan. 4, 16. Bóh je lubošć.

Zamnej samariškej žonje, kiž bě šo něhdy pšchi Jakubowej študni našeho lubeho šbóznika woprašala, hđže a na kotrym měsće móhl drje šo čłowjet Bohu špodobnje pomodlic, je našej knješ na jeje praščenje wotmolowil, šyto je Bóh, a hđže móže šo čłowjet jemu bližić. Bóh je duch, to reka: wšchubžom je Bóh, wiz jeno tu abo tamle, — wón na na njebju šwój stol, a femja je podnož jeho nohow, wón je na wšchěch kónzach šwěta a femje š bydelom; wšchubže móže a šimě šo čłowjet jemu poblížić. — Sečže pak šo něšto š wěrnej prawdu š njemu pomodlic, takš pšchubž tón je štajnje a špochi š wěštej dowěru a š wěrjazej dušnu, pšchetož jeničkeho tajtneho čłowjetowe pomodjenje budže jemu witane, lube a špobudne.

Šyto je Bóh, je nam našej šbóznik š tymle našim dženšiškim šlowom hiščeže jašnjocho wuložil: Bóh je lubošć. Tole šlowo drje tu je šwjatele Janoweho rta woprajene šakšyšinju, ale šytož nam šwjaty Jan praji, je hěbi wón šam je hěbeje uwjerjał, ale jo wot šameho šwojeho knješa šejšonil, pšchubž tón je štajnje a špochi móhl šwojemu lubemu njebješkemu Wótzej do jeho wutroby hladac, a tón šam jenički je našteje wjeđzał, šyto Bóh je: Bóh pak je lubošć, wěčina lubošć, a jako takš jo wón štajnje wšchěm šwojim wopokaže.

Bóh je lubošć. — Šyto je lubošć, wo tym wě wěšće kóždu čłowjet šam je šwojeho šhonjenja něšto powjeđac, hđž hěbi na šwoju lubu maczku pomušli, pšchetož ta je jemu štajnje miła a dobra byla, jako bě mlody a mały, ale pak tež, jako bě na šetach pšchibyl a dorostl. Š takšimaj lubymaj, jašnymaj woczomaj tola kóžda dušna dobra macz na šwoje male džěčko hlada, hđž na jo pšchěb šobu na klinje ležo, abo na ruzy hěđžo, abo pđbla šo štejo. Š takšimaj lubymaj woczomaj hewal šadnu druhi čłowjet na tole džěčko njepohladnje, ani š nim njepowjeda, kaž wona. — Tole džěčko je pak tež jejne džěčko.

W nozy pšchi wšchěm šwojim twerđym španju wona hnydom pytnje, hđž šo jeje džěčo hibanje, — štyjchi, hđž wona šaplatnje, — a štanje hnydom š šhwatnom, šo móhla jo šastarač a woczěšćej.

Šaš lubošnje kóžda dobra macz šwoje džěčo wozži, wuczi, šastara, napomina. Dyrbi pak jo drubdy pošwarič a pošhošac, čžni to špochi š kahodnej ruku a š mišym rtom, je wšchě njepšchěstawazej lubošću. — Ma-li pak šwoje lube džěčo hdy šhorjene, teđdy jo wona šama wodnojo a w nozy šwěru šastara, pyta a hlada, š nim lubošnje powjeda a hěbi pđbla škwilki mēra a wotpoczinka njepowšpěje, dofelž šam na ničo drube myšle, dužli na to, kaš móhlo jeje džěčo š nowa woczěštwiž. —

Šadlubje kóžda macz šwoje džěči š něžim šwješeli a jo wobbari š darami a š ljubiami, šadlubje tež šwojemu džěčju, hđž bě něšto šawinowalo, wšchu winu woda.

A ma-li mačž žane fivoje džęčo wonta na zųbje, tajta ma jo tež węčeje ſpochi a ſtajnje na myſli a ſpomina dęeń wote dnja na njo. Wrdęci-li ſo pał tajte jeine dęęčo ſ zuſby domoj, — ſchto jo tehdy luboſniųcho do doma wita, a ſ wjeſtchęj radoſtju wobjuwuje, dęyli jecho luba fivęrna mačž?

Š wotfel hem pał ma tődža tajta mačž fwoju wutrobnu luboſež i fwojemu dęęczju? Wa ju ſnadno ſama je hebeje? Abo ma ju wſchju wot drubich wotwutnjenu? Nę, tajtu ſlotu luboſež je jej Wóh luby ſnjez ham do duſche ſapodbiž. Tajtu luboſež može pał tež ham jeničkij Wóh člowkejtež do duſche ſapodbiž, dotelž je jeničkij wón woſha węrna luboſež. Račh Wóh je wſchju ſapaty woheń luboſeje, a ſ tuteho woňnja ſchricižki ſpochi člowjekam do wutrobu dotęra. Wóh ſam da tajte ſchricižki fwojeje luboſeje do nič ſlečięž, dotelž čže jim jich wutrobu a duſche je fwojeje luboſežu jahoriež. Tęho luboſež dęrybi jim do duſche ſačęahņęž.

Wóh je luboſež. Šswj. Jan njępraji: Wóh ma luboſež, ale Wóh je luboſež. Wóh ničo njaje, dęyli wſcha ſłota luboſež. — Glej, i tajtej luboſežu žadny žiwu člowkej na tebe njępohladnje, i kajtež twój Wóh ſtajnje na tebe je fwojich njębežow dele hlada. Tónle twój dobroj paſtýr niđby žęnje njępi ani njędręma, ale ma tebe ſwochi na wočzomaj wodnio a w nozju, w ſožu a w njębožu, w žiwjenju a w ſmjerceži. A ſpochi wón ſam fwoje člowiſte dęęči na fwojeje rjanej telenej luzy paſe, je ham po fwojim prawym pučju wodži, jaſtara, jaſita, ſwjebeſi.

A kał luboſnje klineži tehdy hſbſ, hđyž naſ ſ nim powięzi abo napomina, haj tež tehdy, hđyž naſ poſwari, dotelž bęchmy ſo pſchęrečęſiti. Kał ſ wutrobu naſy nam wſchju winu woda a wſcho kſtojtanje ſpſchęježi, hđyž jecho wo to pębnyju w mjenje ſęjom ſchruſta, najſchego ſobžnika. Wóh je luboſež.

Štajnje a ſpochi Wóh fwojim dęęčjom dawa, njępſchęstawajo jim wſchju dobrotu wopotože, ſamym tajtim, tiž ſu jecho je fwojeje ſlōčju a bęsobžnoſtju ſrudžili. Wón je luboſež. Wón dawa a dawa ſpochi, ſam ja hebeje pał ničo męčž ani hebi wolkhowač njęchęje. Wſcho, wſchitko wón fwojim dęęčjom ſwari, kulbo a žiwnoſež, žiwjenje a woda, ſbože a ſbōžnoſež.

Čaj hameho teho, tiž je jecho najlubſchij, „ſwojeho lubeho ſyna“, je wón nam ſdaril a dał, ſo był tón „načh rdony brat“, načh wmuńež a ſbōžnik, a ſo był ja naſ fwoju kreč pſchela. Tónle dar Wožeje Wotņęnje luboſeje je Woži najwječęſchij a uarjęnčſchij dar. Š nim je nam Wóh kraņnje a jaņnje dopotaſał, kał jara ma naſ wón lubo, a ſo je wón wopravdže ſłota luboſež, węčžna luboſež.

Čižo jowle na jemi, w tutej naſchęj zuſbje, naſ wón jaſtara, poſtęcił nam fwoje ſłowo, wſchęwani naſ ſa fwojim bližom i tej prawej jęđju a ſ tym prawym pičjom. Žiwu pał, hđyž budže węrožny ſchęſęčęjjan doma pola fwojeje njębejſchego Wóžza, tehdy bałke budže wopravdže ſhonicž, ſo je Wóh ſama luboſež, hđyž budže jecho Wóh do fwojeho doma witačž a jemi fwoje dotal ſęſthowane tubła a dary i miłojſtju ſwęčęježi.

Šchtož pał čže tule Wožu luboſež wopravdže na hebi ſhonicž, tón lubnij jecho wſchę fwoje žiwe dnj je wſchęj fwojeje duſchju a jawotajh hačž do fwojeje ſmjerceje

i tym ſjenocęnu, tiž je naſ hačž do fwojeje ſmjerceje lubował: i najčim lubym ſbōžnikom ſamjen!

Šyfora w Šmilnej.

Wſchęwaz a rjęčę.

(Pętracęzowanie.)

„Šchto ſy, hwičazo?“ ſawola na jecho. „Šsm łowcał, njęchju pał mniſh. Kłobžu ja tež w pſchęchju hęſęchmita, tulo njęchju ani ſłōſtęrič brat. Šsamotnik bym; wožo mnoho lęta bym ho pęrował w w męrnej, čęđej hamo; niſchje ja to ho pętwięcił a ja to čępęčę, ſchtož bym nęby ſchęſtič. Wſh jeje pęni, koſtjz ju w njęmęrie a wođež i ſbōžničowemu ſchęje pſchitaju. Dęęje i męrom fwoj pučž a njępſchęrečędže ſo w hrownej horolęži nad pohwęčęnjem dręwinoj!“

„Šchto wo to! Ty mačh hwičž jako mniſh, a teho bla dęrybiſh wmuńęčę! Tu ho ničto nad tobu njęchmit! Duſha ju tež ſpallit! Wſchitaję jecho!“ lawote čęrbōžnjim nawębował. „Wſchębowanjem Wožo a luņęje, ja wolam ho i tebi, twoja wola njęch ho ſtanje!“ mōdileſe ho ſamotnik wotņęje. Čižo pičh-mačhe dęje nębōže dwazęyčzi rułow ſa nim, ſo bychju jecho wot ſchęža ſčęahņiti. hđyž ho — jałojnje ſaſtrima. Žoty bęhſ po-ſwętti i dęwomym pęwčtom wſcho woſtomu, a wphoſi ſchęčęł, bliſto pičh ſchęžu ſtejeju, lawęjeſłota, a runje hędęža pſchęčęnjem wali ho do čęrbōju a ſaraly nękotožny. Potom będę wſchitajęm čęmno a čęho. Šsamotnik pał ſtejeche hſchęje pičh ſchęžu, hamuſtki a runy. Š ſchępęwajęm hłohom pſchitowa wón wojałam: „Wrdędęnjy, jeje wo Woži hđbſ ſaſchęſtičę! Žatobna je jecho ſurawoſež, i ſtorež može won waſ wojuſtač! Žębowaj je moį Woži!“ Wſchitaję hęm a hębžnjęnjem!“

Tola ničto ho ani njęchju; ſhęčęnje ſapowčaju nęfetre člowiſte hłohj nękał ſchępčat. Wſchitaję będu ho naſtrojezi a bojadu ho pičęh tam mužom w pſchęchju poluſtchego hędęchka. Lęh ſačdumi — broņje a ſtrahčnje; hęs pſchęctacia ho bęſtęſtęca a jałojnje ho bromađe, ſo jęma rčęche. Š kęhny ſčęmjenjem mōdilechę ho jałojęnje a ſrudne wotanje čępęwajęž člowjekom, wot roſpachęneho ſchęmęka porčęnjęch. Šwache ho, ſo ho poſledni a ſudny dęeń bliži.

Wot tehole męſtina męjadu ho njępſchęčęjeſo i pęčha. Wotwoch a ſranęym ſtadčęžom na fwoje woju; potom čębņęchju dale i Drađžanam. Wnę hōbņęje dołho wđędęche ſamotnik, kał woju nimo jębžadju a lubo žimo čęabadu; jęmu pał ho ničto wjaży njębeždęje; ſpęchčomj čębņęchju wđiđny fwoj pučž dala, a jęnož ſpōčhčnje pohlawowachu i ſamotničowemu domčęjei, hđęž będęche Wóh je fwojim hńęwom ſudžit.

Šłowne huſtęte wōjſtu, pod nawębowanjem Pęrowa, čębōdę ho na prawym Kłobžomym brjoju Drađžanam bliſito. Hędęča, ſotraž będę pęchę hłoh čęmno, teſta ho i nim pičęh Drađžanam na naračęnim Kłobžomym brjoju. Wjaży dęyli tyhaž hōmłowcy ſwęčęjeche woałam, hđyž hebi i tulo njękaję lęwom pſchitowowachu, ſo bychju na ranje, i woma poſhōjnit, wſcho i nadbębowanjem pęchprowawiti.

Čižo rano hęch pſchitawa Pęrowp, ſo bychju ho njęlepe, ale kručje ſwazęnje wōjņęte woju (— kał jmy tajti na narobōpiņnej wſchitajęny w Pęwju wſchłabadi) — jało murja wofoto lępma ſę-ſtaje. Wōs pičh woju tam ſtejeche a jędn będęč je drubnem i čęmnyj rčęčęjani pſchitajęm. Węčęž pędņęnjęm, kał ſchęrokič, ſo byčstaj tam dwaj wojej ſtač wołoj, wōdę woſtajiž, ſo bychju ho nadbębowanjem hđy meſtu dęje bližęž moſhe.

Pęwja čęrbōda njęchęche nadbębowaniſte rčęle a žędęje ſę čęlejnimi hłokami, druba žędęje i natpłamni koņęchęčam, tlečę a ſchęwrtwa čęlejne žęp, hębjeje a „raňęche hweđby“; wōſlednia čęrbōda pał będęč i rčęmnyj wrotami wobrońena.

Hđyž będu ho wſchę čęrbōju ſaradowa, kačę po Pęrowpowej pſchitajęni Žižowny wočę.“ Wtało ſaręa po lęwje, duſchęſtič i dęwje ſurawoſeži pohojęnje. Nadbębowanje ho japočę.

Wnohe tyhaży nadbębowowachu hędęje a naſpępy. Pędęby hačž by ho dohładał, ſačęstapichu kōncęje rčęle do dornom,

* Węmęchęche ho, ſo je pędęwajęchi nawębował Žižka pičh-tajal, ſo dędęja jęmu po ſmjerceži tōbu ſtejež a toju na bibon pſchęčęhņęje a jo dęryba na hłmč bęwom hędęje i nadbębowanjem budnowač.

hujachy druhe rěble dale a salěšcu w pšechnje jato łecki po nič na nahyby. Dwađžanjanj pak, derje wobronjeni a frowbi na wojowanje, salchawidny hwoje hoki do rělow a schwiłnychu nad- bęhowarjow a rěbleni do hrjebjow. Potom mjetachu žmólne węży do hrjebjow, hōžje będce nětolke strachna mějehenja, njemjenjka a tołkajza; pōdčynj pak lęzečny hwoje profi, derje wotmerjenje, do tamnje tołkajzy dele do hrjebjow, a hōžještuli chyžyke hēbi nękajsi njepšehčel wazjēz, palškadu pšehfocęzjēz, tam poraży jehō i wotmachom wojništi hamor, jo hō njepšehčel saho dele woli. Tak rozpalj ho bōj drje na pōd hōđynj. Potom męjadu ho Sułpęcja, i hnuwom je jubami šchjipjo a hrownje wujo wot nahybow. Pšoloni wjadu hō męjehęzjow, fak ho Sułpęcja wotkwalja a męnjachu, jo hu wot stracha wumojeni, forčnj jim hrjehčęze; hōčj dotal njehębce hōji njepšehčęsjo wazjili, derje sa- fitane a wotkrowęzjenje męjo duwōžnj nabđękač. Ešo wē, bjes woporowu njehębčęje hō dobęzje dęspjō; nęforčnjštili lęzečje po- raženy jady palškadow, a nęforčnjštili jatohčęzje, na jimęrcj stajmęz, wō pomoz. Łękat Wšęł wadklowajowę pomoz a pšchilata žonam, forčz bęchj težu na pomoz pšchilawatę, jo bęchj stajmęz njut do męja woghli.

W hujšyftim lęhwje pak řehđęzje Protow hnuwom to hwojom stajnje; jęho nanędowarjō bęchj ho pšchi njm lšhadžowali, jo bęchj hēbi řadziłi, išto bęchj dale sapočęsi.

(Pokracowanie.)

Miřionistki hwojeden w Sułjan.

Nlęch hęrbše miřionistę towařstwow hwojehčęje řhędu 16. t. m. hwojeden lwontoweho miřionistwa w Sułjan. To bęchę rjane, lubohny hwojeden. S bōhateho wōdbęženja a rjaneho wu- hotowanja pšchadny, jo hō wōhabni wjeheladu, jo mōžadny tōn hwojeden w hwojom lubym Bōžim domje hwojehčęzjēz. W 2 hōđj, hō nabladny hwojedeništi čahj řęstpa a i bwoję hūđbhu pšehd řacu pšehčęzje. Pšęnje pšchidęchju schulle dęzjęzi je hwojimi wuczerjimi, potom młobjina. Sady młobjiny jastupichju do hwojedenišeho čahja hujęza duchowni, kotřędž 14 na hwojdeniš wchjchlo. W iřh řhędžjilnje wōhladachmj njęla tajneho zřchow- lęstehō řahčjęka Kellera. Sady hujęzow duchownych pšchidžęchju zřchowjizny, schullę a gmejnzny wjōđbłęterjō, wojeršę towařstwjē i Sułsi a i Snałchęz a na tōnu bęchj jastupjene žonęzje miřion- istę towařstwa, forčz hō nam wōpębje rjane wōpafomjo čępłehō jahorjēnja ha wjajaty štul miřionistwa, we wōhāđzje byđlāzeho. Pšehd zřchowju witaču nař rjane čęnje wota je řehbřim a nęmřim miřionistim postrowojenjm i Bōžehō štoma. Do Bōžehō doma jastupiwjchj wōhladachmj jōn nanarjēnjehō wupřchęny. S křęti řrowjehčę nař rjany węzj i tpmi šlowami: „Bōh āže, jo by wšchitkim ludjom pomhane bylo.“ Pšęnje wōmęhčęzje hō nęmře hwojdenišęte kęmęchenje. Kņęz duchowny Bōg i Łupoję pšędowahčę wō Jan 10, 16 a pšchōwota miřionistę hwojdenišęte wōpāđzje: Miřionistę dęžo jatožj ho na palšyřtju lubořęzjē Sęlom Křęstija: 1. Wona wōopřchjmmje wšchitkř a nāchę wozęzi na pōhānow wōbrocęzi; 2. Wona čęři řęstuwōwchj k dęžlu w miřionistwje a 3. lubi tēm dęžlu węřty a křamj wupřęd. Do pšędowanja řępawčęje řujeni křęzarjowa Čęjina i Sułsi nam i rjanyjm hōstom Ğāndlowu mōđbituw: Sęwjatj, hwojaty, hwojaty atd a jo pšędow- nęju wupřędowaju schulle dęzjęzi arjija. Sęrbřte kęmęchenje sa- pęcja ho w 4 hōđj, hōđj bęchę hwojdeništi čahj do Bōžehō doma wřchjchajmř. Sęrbřte miřionistę pšędowanje dęzčęzje hujęz řarac Węrnj i Sułkřwa wō tęhčę Mat. 24, 16 i tynj napom- nanjom: Węj mamj ho ja to řaracj, jo by ewangelijonj pšędowanje bylo po wřchęnj hwojčęzi: 1. To je wola nāchęho Kņęjja, jo by hō ewangelijonj wřchęmu řiwętej pšędowal. 2. To je žāđenje wřchitřch ludow, jo bęchj řhęchilę pšędowanje hwojateho ewangelija. Wōđoj hwojdenišętaj pšędowarjē i hwojāžmji šlowami pōskucharjām do wutřow řęchjęštaję a jich řahorjēštaj i lubořęzi ja miřionistwa hęzje pōhānamj. Sa to řwędęzi rjana řolleta, forčz je jo la miřionistwō bjes pōhānamj nāřęrata. Wona wujęzje na nęmřim kęmęchenju 166 ř. a na řehbřim 182 ř. Wōlatarju Bōžj řhęžhu męjehęštaj na nęmřim kęmęchenju hujęz řarac Wōđjaf- Wudęłęnjka i hujęz řarac Kņęczj-Węlcęłęnjka, na řehbřim hujęz řarac Kņęžica a hujęz řarac D. Sniwchj. So je hō hwojdenj řaf rjenje porabžil, ja to mamj hō na pšęnim lubemu duchowapšchjřęj Suwęcjanřęje wōjāđy, hujęzję řararję Ğāndritej, najwutrobniřchō

pōđžafowāčj, řaž tež wšchitkim, forčjž hō jōn je woporowjēj lubořęzi wudętowāčj a porjehčęzjē pomhali.

Na hwojdenj hwojateho Jana.

Duch hwojaty na njō řlęzi Jato w hōłbja řlęzje. Wšh i męjba dele wrajt: „Wōj lubj řijn to je.“ Jan hwojdeniš dale wuzęzi A pšędaje řhōřbi, Duch hwojaty jehō nuczi, Eo křala nāwrazi, A čjomu hęřęzj taji čjini A bratra jōnu ma. To hō křalę jęhlōbi, Da Jana do jaitwa. Jato Jan w jaitwje bęchę, Te štulłi řhęřchęchę, Kņęz řęstuh čjini bęchę A bęchęzje čjiničędę, Da Jan pšehō řęstuh hwojiti Ešo pšarčęzj řęstuh: „Dyrbinu čęřafac dęřchj? Ešy ty, kiz ty pšchitčęz ma?“ Kņęz řęstuh jimaj wrajt: „Šchōž řhęřchaj wōj řaj, To Janęj pšarčęz dęštaj A řchōž řaj wšidžiti, Eo řlępi jato wšidž, Křhomu jato řhōđz, Wřuhāni čjizčj řhōđz A mōwri řawajja. Mluchj tež řhęřcha řašo, Křuhom pšędaje hō Jōn hwojaty ewangęlj A řhōžni ju ty čjē, Kņęz njepōhōřčjka na mri Ešo, węřja i prawdu mi.“ S tpm pōkřaj wōtędęřchjštaj Wōt řęstuh i Janę. Hōđj čahj pak wřchjchot bęchę, Eo hwojē dęř narōđny Ğerōdich řaf hwojehčęzje, Wę jana wjehębt, Dęwota je nuts řwřpita Tej Ğerōdiabj, Wřchęd křalom řęwōwala, Kņāz to jom' řpōdobne. Duž řat ho wřchjřahāchę, Ğoļęžjnj řalāchę: „Wřohj hēbi nęchto wot mjē! To dāčj hō řēbi b'đzē. Wāčęřje hō ta pšarčja: Šchjo by řęj pšępřija; Wāčj pak řęj hnydom kafa: „Wřchj řęj hłowu Jana!“ A jehō pšędowčę: „Daj mi to hłowu Jana, S mjenom tob' řhęřchjenka!“ To křala řaraj řhęřčj; Da hwojęzj wřchjřahj, Da řęž třch dęřchj ludj Jana hłowu řhębi. Křal hnydom dęřčja pōkřa Tam t Janęj do jaitwa, Tōn Janęj hłowu wōtęzja, Kņęz dořta hōłbja, Na řhřti njehęchę wona T mačęri, řj da; To čęđto řiwōtāřj Jāna Bōh' pōkřil řhōwajja.

D hortj Libanowj E wař žōři řōřto hō, Kņęz rōřęz i wulfej ręzj, Ešo Ğordan mjenuja, Kņęz wjehčę hwoju wōdu Wřchęd řraj a pułęzinj, Ğačj bōđisje k mōwom' mōrju, Hōžj wulřma nuts ju. Tam pšchi tej wulfej ręzj, Tam pšchi tyn Ğordanę Ešo řhęchj křamje węzj Wę tutej pułęzinje. Šchōž hō tam nomō' řlalo, Šchōž je hō wšidžiti, Męj' wļa řhābna řęjina, Kņęz węřty řhābajja. Tam Jan tōn řhęčęnit řiwōtj Potutu pšędaje, Wē wot řamjęřčjch wōhōw Na čęłę řaręzinje, Pāř hōzrany męjehęje Na hędřach řpřahany A kępnj mēd a řlękři Zyrōwa jęho bē.

Jan mōđnje pšędowahčę, W Ğordanę řhęčjęřchę A řlowa jana wōřte Wōn t lubęj řęchęzje. „Potutu“, pšęji, čjizčjē, Wę řlāchata řęchęřčjka, Ğewal w njepřehčęzčęje Do Bōžoh' křaleřtwa.“ Jan wrajt: „Sa řhęčęz i wōdu, řędnj pak dže ja mru, Tōn wōř i tyn hwojaty duchom řhęčjēzj b'đzē a i wōhenjom, Tęmu ja njęřhm hōđny Čęřje nōpřęz jehō, Wōn łopācz na węřmęri, Wđzje čjizčjēz to jumo.

Řhęchęnu bāđzje řhromāđžjē Wōn do hwojęj bōžnję, Pšunęj pak bāđzje řpālčj S wōhenjom na węčnje. Tež wjajj dęřchjchj řhęčjēz Jan k lubęj řęchęzje A wuřchęzje jich řwęri Čjizčjē wřchitju prawdu. Jan jehōnj dęř wřhłada, Jato wōn pšędaje, W pšchjžiti wōr nāřdala, Eo řęstuh i njenu dęz, Jan pōłajujō na njoh' Te řlowa wrajt je: „To je to Wōžę jehnjō, Kņęz njęře hęřđj wřchjē.“

Kņęz řęstuh i Janęj dęzjehę, Eo āže wōn řhęčęnję bęzj; Jan pak jom' wōbarāchę, Męjehę jatu řęz: „Ešo wřchjchōđiti by mi Wōt řębje řhęčjēzj hō dāčj, Ğačj ty to wřchjchjēř hē mni, Čhęřčj pšęř mje řhęčęnj ju brācz.“ Hōđj řęstuh řęđęnję bęchę Wōt Jana w řaręzanje A i wōdy řwřpęcz chęřchę, Ešo njehō wōlewri,

Ach luby słowcze wopomni
 A swietu ho dowomi,
 Sztó to s hterluchju tu stej
 A w Bozjim pišnje,
 Džezj Jowije wopisany,
 Džezj wchitko ciztany,
 Štaf Jan po Bozjim słowje
 Pšebdžet Šhryta be.

Štaf swietu Jan je wucził
 A šhczelj tež f poluce,
 Duch Boži je wucził
 We tamnej pušćjarje,
 Dždzj wo škrvitušu hwodezi,
 Što Boži hyn wóu je,
 Kij njeje b'dže nalcje hrędi,
 Njež wimój wo hele.

Tauscher u Porstichach.

Wšelate f bliska a f dalosa.

— Lubym familijam darčelam, hšj ju nam hwoje dobro-
 wólne dary ja wbohe armenitje hřoty pšebpobali, možemy hšćelj,
 jo je ho redaktorej powjezej wo pomoznym škufanowju w Ar-
 menitkej wo centralneho komiteja w Bardinje pšichpšpala. Dale
 powjezej dawa powšchitowmy rošhad wo žohnowanym štutu
 šhczeljanitje lubočeje. 4 pomozne stazje su: Ura a Kairate
 w Turcwofke, Ucumia w Perisfjej a Barua w Bohtarfe, hšćez
 ju wbohe hřoty pšijate a ho šolaraja. Ša familue dary lubych
 Šerbow šakarane hřoty su w Ura. Nadrobnošće powječeje
 wo tutych džćezoch nam komitej hšćezje pobač njemože, dočez je
 tał mjele džćta nek, jo f šetajenju tutych powjezočow hšćezje do-
 chot njeye. Nam ho pšide: „Š nalcich hřotow je ho hač
 dotal 185, wšćite w Ura, wo jeutowitju darčelow na ho
 wšate, tofžj su nam nadžjny cziłni, jo tež pšichodnje 100 hřinowu
 ja nje woprjua. Dolež ju pučowanja nalcich pšezcelow a
 pšahnowaje teho džćta w Ura. faž to nalcje powječeje pofstaja,
 wjele wazy čžaka trjebate, hač hębi ny napředju myšlacnym,
 dęebim dobročelow profřez, jo bychu ja powječeje wo jeutowitju
 džćezoch hšćezje šulj šćeršiwolnošće meł a ho w tu šwiltu
 f powšchitownym powječeljem šćeršiwali.“

Š Křitiz. Štaf, džći 11. junija, ho tudy popofdnju wot
 tšjoch hšćim hřowanje wyškodostojneho f. faraja em. Michaj a
 D. omajch, džći 6. junija na radnymu kapitanuwje pola hřoweho
 lubowaneho f. hřyna hšćenje dotonjaneho, na wulky hřowatečne
 walcenje wotdžerja. Jeho poflednje tož bęhćej počćezčowanje a
 džatowma lubočež f mrohynim pletwam, węzani a palmami jara
 rjenje wudčelje. Mjes nima wšćoznym tež wulki šarjenjowmy
 węnz, wupřichny f čřownym šćemjerjom a rjancj šellu w herbšćih
 barbach, na kotřezj čřozmaj będu je šłowa wozdžćezane:
 Pobožnemu šlawnemu šeršebkemu pšćnerjeju f dzakownošću
 poswććitela redakcija „Seršćik Nowin“.

Mjes tšjomi mjehlatym palmami wšćanjenječeje ho ta, kotřzj
 bęche Maczija Šeršćta pšćłata, pšides hřowu wulkoče. Š pšichny
 maj buřetomaj najšćaknišeho wuhřotowano palmu bęhćej tež wulka
 šella, f bęcheo atlařoweho banta hřojanua, na kotřezj došćimaj
 čřozmaj, je šłotym frazjam wobručujomaj, čřezčřowmy pšichpšj
 a žarowanšći špew, wot f. seminarneho wšćidžćezany wučerja
 Žiedlerja w Budyšćinje šćetajam, rjenje wozdžćezany šćejčeje.
 Šato be ho šalcęž nad dřowim njeboczćikim fantym a pšched bialo-
 šlitowom na maru štafj, wšćidžćezat šćula a bōhacę hřowadžćene
 pšewowdžćezom, mjes lotřym be tež wulka šella f. dudowonnych
 f bliska a f dala, špew: „Šašt mič gęh“ — „na čřoz jo šalcęž
 pod hřowjenjom a šćewanjom hřeludua: „Šeluj moja nadžija —
 do Božeho domu njebęčeje a pšched wotlašt štafj. Tam janjeje ho
 něko hřeluch: „Šhřituz, der ist mein Leben —“ wo čřim f. farat
 lie. th. J. męřez na šalcōžnu šłowa hřowateho špima, w 2. šćřuzęžj
 89. pšłama šćejęche, němfu čřelnu rěčj džćezęche, wo kotřezj ho
 Mageluwina motto: „Nad der Heimat —“ špewaječe. Na to šćipi
 f. farat Wicjas f Mořacjja na wotlašt a rěčędje napředju němfu
 a potom herbšći na podložju Božeho šłowa, w šćęje na Hębrejsćik
 w 7. šćřuzęžj 13. šłowa napřebaneho: „Špominaječe na walcich
 wučerjow, hšj wam Bože šłowo su powpobali a rěčubnjeje na šon
 wulkoč joč šabęřenja a čřinje wo jich węze.“ Něko šćłowajče
 rěčj f. faraja Šchęřjflera f Wenada, šatōžna na hřowala w šćęnju
 Šawj. Jan 9, 4 f čřemuj f. farat Gruncwald f Nowojawa šłowa
 wutrobneho džćta pšichantny. Na to špewaječe ho motto wot
 šć. Ščewerera: „Wiebersehen“ je herbšćim šćestom, wo kotřezj hřes
 far. D. Žmijch f Hōšjija na Boži wotlašt šćipi a f šćodžęnitkej
 čřertiwozkj wulky rjany herbšći čřelnu rěčj džćezęche a to na
 podložju šłowa hřowateho špima, w 1. šćř. 12, 4. 7. řejęčeje a
 ja šonle džći wot herbšćeho biblijneho pučćija wuhřowleneho:

„Wšelate dary hu, aše Žebjn Džj je. W šćōžym wopotolaju
 ho teho Duchu darj f temu, šćedj wuštj pšichnjeha.“ Jo nje
 špewaječe ho herbšći hřeluch čřo. 577: „Nalcje džćto je ho šłata,
 nek ho žabat apocęnje“, wo čřim f. farat lie. th. J. męřez w herbšćej
 rěčji šolletu špewaječeje a žohnowanje wudčelj. Něko mjehelche ho
 šalcęž pod hřowjenjom a šćewanjom herbšćeho hřeluchua: „Moje
 žiwjenje hř. Šhrytęčeje —“ f wupřichnemu rowej, kotřemuz bu
 hřowatečom pšehowat a pšći wotřym f. farat Šakub f Męřwa-
 čjbla njeboczćeljem herbšćim wulęžnjem w mjenje Maczija Šeršć-
 tjeje ja jeho šćwčne wōčćeznje šćufrowanje mjes nalcim lubym
 herbšćim ludom džćane šłowa wupřawajęčeje a wot njeje wšćlamu
 palmu nad jeho rowom wupřęčelje. Šato be na to f. farat
 D. Žmijch f Božeho šłowa čřat, šolletu wupřawo a žohnowanje
 wudčelj, be wulęřebna hřowatečowęž f čřichim wōčćezalčom wof-
 šankenja. Duž dha wotřoznj w męře, dřobj dotonjam herbšći
 wōčćezno! Wōž pšacę Nalcim f węžnjem dęřejęčjom, šćotę hř
 ja Bože šćeršiwu mjes nalcim lubym herbšćim ludom čřini!
 Š tutym pšezčom šawdawomaj Tebi pšćelidju dobru nōž.

Mišionšći hřwježen w Ššepom.

Šawježeni hřwateje Trojicy, džći 13. hřmaju, bęčeje
 ja nalcju wořadu wořebje hřwatečny a rjany; na nym ho mišj-
 onšći hřwježeni hřwječęčeje. Šćerj was je ho šaštj hřwježeni wola
 nap hřwječę. Šjžo do šapocćata Božej šćłuby wočebite wōšćenje
 hřowenja, tał mjenowane „šarowenje“, kotřez je jenoz na wulřih
 hřwježenaj walcęnje, nap na wořebitežj tšjeho dnja pofawajęčeje.
 W 2 hōšćinomaj durbęčjeje ho herbšća Boža šćłuba šapocęje;
 w 1 hōšćj, džći bęche Boži dom pšehęčeljem, a wulka, wulka
 šćla herbšćih šćemjerjom hšćęčeje wonka čřataje. Duž žna
 dřaha rada njebę hač jo herbšća wōkaba ho te hřwječeje wot mo-
 džnym tał pšides męře rjenje wupřichęcho Božeho domu wot na
 mešćno pšched žřwju poba, kotřez bęche tež f bęřam wupřichęne
 a je šćmęřam wudčelje. Dolež bęche Wōh luby Křesj džći
 wuřadnje rjany hřwječę, je ho žny hřwježeni pod Božim mōřnym
 mjehom wulšćenje poradžj. Šeršćtu wotlašt Božu šćłubj hřes
 šćeršiwitentemur Šćurjng-Šćeršiwitentemur; herbšće pšewo-
 wane wo wšćęž Šeršćah šćatj dudapofny redaktor najšćeho
 čřohpšija „Šowmaj Wōh“, hřes farat Šōčj-Šćwjdžćinšći, wo
 Šap. štut. 13, 47—49 džćezęčeje a mišjionšćej wořabęže pšćimota:

Šćotę hšćelčćjan čze prawy hřęž,
 Š mišjionšću durbj lubočež męř;
 Šo Boža hřwata wola je,
 Š žohnowanje j namj džę.

Šćes farat Mainf-Šćewojanšći na mjehatečj žohnowaneho do-
 rowanja ja hřwaty štut mišjionšću w lubowitju a hřwazęž pšich-
 šładaj pofawajęčeje; a hřes farat Wrořaf-Šćewwadšći nutřny
 pšćufrowanjow hšćęčeje w duchu do pōhšćanšćj křawj a walcęnjow,
 do pōhšćanšćj hřęchow a žalocęjow, do pōhšćanšćj čřmy a noży
 dowjebje. Š molbitwu a pōžohnowanjom pšides wōšćaneho
 duchowneho ho šćta rjana herbšća hřwježenšćta Boža šćłuba šćōžę.
 — W 4 hōšćj, ho němfu Boža šćłuba šapocęje. Hačj runje je
 w nalcjej wořabęže malo Němow, bęche ho tola je hřowonnych
 delnjotajšćijšćj wšćow teko pšćufrowanjow šćrowadžito, to bęche
 žřęčej pšehęčeljenja. Němfu wotlašt Božu šćłubj hřes Węřel-
 šćhšćinšćijšćj wōšćarja; němfle pšewowanje męřęche hřes farat
 Neumann-Šćolšći, ho šćozju na Žej. 60, 1—6, mišjionšću wo-
 řadu na wōř napominamj pofahjo: 1. Wōšćim hřwječę wōčj a
 šładaj dořto ho, a 2. Šćawaj a wōšćewlęj wōčj, pšćetozj trowe
 hřewko pšćubęčeje. Šćes farat Deuschmann-Pōwocćijšći w bęčęj
 rozprawje wo šćufrowanju a džćelanju nalcich ewangęłšćijšćj mišj-
 onarow w pōhšćanšćj křawj a wo hřowicęžaj pōřamow, kotřez nab
 durbja f šćestum šćufrowanjam nawabčj, rěčęčeje. Š wutrobnej
 molbitwu a dobročřowęčjom ja pōřamow a je žohnowanjom pšides
 hřes šćeršiwitentemur Žubalšćitšćeho ho šćta Boža šćłuba šćōžę.

Wuwořčj šollety be 185 hřimow 26 ny. — Wutrowny džćt njeh
 je džć hšćęčeje na tutym mešćnje prajeny patronę nalcęje žřęčnje,
 hřwječej hrabi Arminje-Węřawšćewfem, kotřez je po hřwjom šćatym
 hšćelčćjanšćim dobročřowjom walcęnjom wšćto, to šćotę je ho f wu-
 přichęnu trjebate, darik — Wōh luby Šćes pak doj, jo by
 tutym mišjionšći hřwježeni f wulřim žohnowanjom ja nalcju
 wořabu był.

Bomhaj Bóh!

Číslo 26.
27. junija.

Číslo 7.
1897.

Štebbske njedzelske lopjenka.

Vudawaju šo kóždu hobotu w Esmolerzej knihicizščejejni w Budyhichnje a šu tam dostać sa šchwórtlétu pschedplatu 40 nr.

2. njedjela po šwjatej Trojizy. Jan. 2, 1—11.

Scenje, kiž wo Kananejim kvašu nam powjeda a wo přemim dšiwje našeho knješa a šbóžnika, je hižo někomužtuliž i pohóršenjom bylo, niž jenož njewerjazym, ale tež tajtim ščesešijanam, kiž chěžba lepše hačžž Křystuš wjedžerž, ščto k ščesešijanawu šluša. Ščto chže to reťać, praja, šo je Křystuš i šwójim šttufowanjom w třečinym domje šapočać, kónž pak je wjał na ščizju? Wješe je to špodžiwne pschemenjeje. A tola tať rjenje! Šnydom pschi špocatkú chže potajać, šo je pschischoł čšlowjetam prawe wjebele pschijeseč, tež šemšte wjebele pschetrápniceč a šo njecha jich wo prawe a domolene wješela pschijeseč, kaž to jich wjele wo nim praji. A štóněžnje je do hórteje šmjerče šchol, šo by nam wěžnje wjebele pschisotowal. A hže je dha hřeš šo šapočać? w paradixu pola mandšelskeju. Duž chže tež i tym hnydom jał šbóžnik šo potajać, šo runje mandšelštw šapocnje žohnować a šwještelic, i tym šo wodu čšlowiřeho hřeča pschenowroczi do wina wješela a lubošje, kotraž nihdy njenuwaneje. Přeni dšiw je Křystuš na tutym kwašu dokonjał. Šižo wot njeho možemy šponicž, hdy je Křystuš šwoje dšiwjy čšinił. Duž dha rospominajmy šebi něščto wo knješowjch dšiwach:

1. Čžeho dla čšini Křystuš šwoje dšiwjy;
2. hdy šponimy my jeho dšiwu pomazž.
1. Hižo wjele je šo wo dšiwach řečalo a pišalo. Čšlowjetojo šu, kiž i šžyla pschidacž njechadža, šo dšiwjy šo

štanu. A tola trejbamy jenož wóci woczinič, duž widžimy Woje dšiwjy. Dšiw je ša naš wščitko, ščtož i našim rošomom wopšchječž njemóžemy. A tať wjele je teho, ščtož njewopšchimnjemy! Wopšchimnjeseč, tať trawa, štwjelzo rojče, kať ščtom kžžerž a štdy pschijeseč móže? Móže dha nam čšlowjel i polnej wštošczu prajič a domwladowacž, kať to šo štanje, šo móže našče wócižto widžerž? Dšiwjy šu a štanu šo ša naš wšchudžom.

Ale praja druž: Šes ššowe dšiwjy njemóžemy wěrič. Čžeho dla pak niž? Ššwjate pišmo je nam tať berje wopšhwedzi kať jeho štwowa, jeho žyłe žiwjenje. A hdyž šwjatemu pišmu wěriř, hdyž jeho šwjate žiwjenje wopšča, hdyž jeho wopšokim štwowam wěriř a je i prawom štwaliř jako ššwjenja wšchšeho šwěta, čžeho dla njechadža dha šemu wěrič, hdyž wo jeho dšiwach řeči? Šdyž je Šesuš Woji šun, hinať byčž njemóže, hačž šo tež tajte dokonja. Šemu wšchaf štóněžnje ničjo žadym dšiwjy njeje, kať tež pišed Bohom Wožom ničjo dšiwne njeje, je mu je wščitko jašne, nam jenož šba šo jeho šttufowanje hušo dšiw byčž, dokelž my wulřeho Woša njewopšchimnjemy. My hdyčmy wjele bóle šo dyrhjełi dšiwacž, hdy njebudžične Křystuš žanuch dšiwow čšinił, ničjeho, ščtož by w našimaj wóczomaj dšiwne bylo. Wotom wšchaf bychu jašo móhli prajič, šo wjazy njeje hačž čšlowjet. Ša njeho, wěrneho Woša, je to čšizje wšcho jene, hačž nam čšlowjetam wino dawa psches winowjy pjenť, hačž wožbe šo dawa haľe psches winowjy pjenť do wina pschenowroczič abo hačž hnydom šhes winowneho pjenťka wodu do wina pschenowroczi. My

ani to jene ani to drugie njemóžemy, ja naš j woboje a jenač dźiwne. Jenož jo jich wjele to žaneho dźiwa ujemnjenja, hdyž nam wino pšes winowoy pient dawa. Potom mjenja, jo je to něšto naturfe. Tola tež Woža juwórbja je wot Woža. Ale dotelž jo njewjerzaj pšichadadž njehadadja, dawa skryštus jow cłowjefam ras wino na hinače wašchnje, tal jo njemóža prajic; je to něšto naturfe, jo prajicž dyrba: wulki profeta je bjes nami postanuł, wón je wozaj hač my, jamožje wozaj hač my. A to je to přenje, czežo dla skryštus swoje dźiwy czini: swoju jo bójku krašnosć čyže ludej sjerić, taž wšak tež swjaty Jan swoje pšowa, j kotrymž nam tutón přeni dźiw powjeda, škónči: to je tón přeni zejch, kotryž Jeisus ščini w Rana w Gašlčeskej a swojowi swoju krašnosć.

2. Ale tež tu samu sjevi jenož, jo by j tym něšto drugie, něšto zyle wešte dozpił. So by jenož pšed ludom ho potajak a jo by wot njeho ho dal šhwalicž, taž ho cłowjefajo rad šhwalicž dawaju, t kemu njeje ženje žanych dźiwow czinik. Hdy budžičje taž čyže, budžičje tež móže spytowarzej t woli byč a ho wot temploweho wječta dele puščičej. Potom budžičje lita ja nim bžal a jeho jako wulkeho muža šhwalił. Zajteje šhwaly pał njeje pytal, taž wšak j zyla jow na sem njeje to swoje pytal, ale Wožu čyčej a potom naše naličje. Tak je tež swoje dźiwy jenož dotonaj, jo by nam pšes nje czim škerje t šbožu dopomfal. So je to jeho wotpošlad tež hižo j jeho přenim dźiwom byl, na to naš swjaty Jan (njelčo) potajuje, hdyž hičjeje pšichajti: a jeho wučosmizny wječdu do njeho. Wěru dže šbudžic je swojimi dźiwami, tu wěru, jo je skryštus tón šgu Woži, kiž je j njebež dele pšichol, kiž čyže naš do njebež wječej a tež móže. Wšakto wot wěry do njeho našeje zyle šboje wotwihuje. Njemerznu do njeho, potom je podarmo, jo je sa naš na swět pšichol. Duž dźakujmy ho jenu, jo je j swojimi dźiwami ho jako Woži šgu wopofalał, jo je nekotry štuk tal dokonaj, jo na žane wašchnje přez njemóžemy, jo je dźiwny.

3. Ale hičjeje něšto je jeho nawabiko, tutón přeni a wšchajli drugi dźiw dokonaj. Njisa bježje do swažbeho doma w Ranie jasupija. Kał njelube, kał hórke je to wječje ja mlodoce manželstewo bylo, jo hnydom na přenim dnju, runje na swažim djuju naša ho potajajče. Tón klujes ma šobucuzče j nimaj. Tutu staročej, tutu swabobu dže jmaj wječ. Žetu naša bježje swontowna pšichjena, jo tutón dźiw cziniješe. A kał husto je cłowjefow njisa šobucuzče a poželnočej w jeho wutrobje šbudžika, jo pomhačje, hdyž cłowjefajo pomhač njemóžaju, jo pomhačje pšes dźiw. Tak husto hač je šchorch jahojil, — a to je husto czinil — je dźiwy swojeje wšehomozny, swojeje lubosćje dokonaj. Wón, kiž je lubosć swa, njemóžede hubenitwo cłowitje widžej, wón dyrbelede pomhač, hač runjež bjež cłowjefajo jo husto šami ja wotowal. Kał husto móžemy jo hičjeje dženha widžej, hdyž jenož wozaj ja to mamy a widžej čyemy, jo tón klujes na dźiwne wašchnje j nujy abo tež je stracha wumožej! Kał husto šchytimjo, jo cłowjefajo praja: tón je taž pšes dźiw wumožemy abo wobarnowany woital. Ně, niž kaž pšes dźiw, ale pšes woprabndžij dźiw Woži! Nekotry šchor wě wo tym powjedač, kał je jeho šchoroč njemadžujy ho polepšchowała, wšchely starčiji wo tym, na tažte dźiwne wašchnje je Wož jich džejčej w strachje wobarnowal. A jo jo našdu nju pomjenšchil, dokonaj

našch Wož bjes pšehcača swoje dźiwy, dawa deščej a škónčne wjedro, ja tym hač je nufne, dawa tožde lito na potač a lufach ročej, šdotož cłowjefajo trjebaju, pšičeje nam cłowitju pomoz, husto wot cłowjeja, na kotrehož šebi ani myšliti njebečimo, wobroczi wšchito t lepšchem, ja to my ho bojadim, jo dyrbinu šawutlicž a tónž wjač. Njerjetimny dha husto, wšchito je ho lěpe czinilo, je lěpe šcho hač šebi bježim myšliti. Ale pšes toho? Pšes naš niž; šamo wot ho ho tež njeje czinilo, tón klujes je jo lěpe czinil, hač šebi myšladim, pšes swoje dźiwne rukowanje. Tak dotonja tón klujes bjes pšehcača swoje štuki, kiž niž ja njeho, derje pał ja naš by dźiwy, jo by nam swoju krašnosć šewil a tal naš t wjerje a j naš wjeđ.

Šhwalmny swojeho Woža a klujes, jo tal wjele wječiji je hač my, tal wulki, jo něž jeho wopřichječ njemóžemy. Tcho dla móže tež nam pomhač, lěpe hač to šebi wupročimny a myšlim, pomhač, hdyž jo ja dwelčimny a myšlimo, jo žana pomoz wozaj možna njeje. Šamjen!

(Potražowanje pšichodnje.)

Wjazła - Wujedžanfi.

Wšchekup a wječej.

(Potražowanje.)

„Město je wjele teute; my woprcimny jich pšje wjele; wotajmy ho nadebžowanja. Wotopjeji“ napominaje jich wječiji bžej. Tola wot teho njehačej Wrofoj ničo wječej. „Draždžany durja padnje!“ Zajse wolady taž tu, njemadžimny nižde družde jo traju! Njerčezje ni tak!“ wotmolni wón tym, kotřij ho na drugi nadebž wjačej njehadaju.

A món šebi wječješe šam šwabčej. Wěry jo tym ršejde jo wulki džel wošta wo holi. Jo buču ščotny puščejce a waležimu šwabali a wjalaj. Dwanacze wolow pokadžeču a waležimu a domječede - je najprweje hač j čyebjam a potom štorčizje je do hrejebow do wody. Město trjadu jo šubycza je šwotim šchitom a natwaricu j pomozu wolow borch trau měst hač j našpjam. Město trjadowachu ho t drugemu nadebžej.

„Město dyrbinu dobnjež! Wjerče lello je wam móžno!“ šawola Wrofoj, kotřij tón kráč swoje šyly šam nawjedowaje.

Šubycza šwataču do wredla, a nadebž ho prabdi. Draždžanjy bje ho šmjerče njewoždaju a šlejadu traje, tola šdoto jim to pomhačej? Ša trauč čyž bjež padnišabny wote; dwačez, šičez šubycza pšehceno jenenu melčajaci, njhazy a nowe tyhazy pšehceno tam melčšawow — wjednož dyrbelede dobnjež. Draždžanjeno čjekta wo wupročimnych hažow; honjeni wot njehčejajeno, njebeže móžno, jich hičjeje džerčej. Wotj wutrowachu ho pšes móst čyemjotny; množij pał porah dobnypawšij mječ. Žony a džejčej bjež hjo předy teho pšes móst na štru šronu Lobja čjeknili; tal nadebžejču šubycza wrošene hašy a prošne domy.

Rubjenje ho šawoča. Wě wšchitich domach rošijaju durje, wupročimnaju šhamow, ščinje a laiččiji, a šdotož bježej někał prošy hódny, to domječedu won do lěwa. Potom šawolaju měto na wječej čyžad. Š lěštraha šawolšchitaj mnišow wmoalichu ho plomjenja najprweje; borch jo tym palešje ho žyła šlōšchitca haža. Wšchito bježje j djevna wjarzene; teho dla roščerjadu ho plomjenja j njewupročimnej pšichodnosćjo. Na wjerčor bjež zyle Draždžany na prawym braju Lobja jene jenizce plomo. Šubycza pał čyebnich pšči šebju do j hostanjom a myslanjom. jo bychu družde runje tal šurwoje šahabdi. Draždžany na šenci šronu Lobja njepju nadebžowal; woni wjedžaju, jo by ho tam jich móž šlemika. —

„Wohu budž dzał!“ šawolaju j wutrobom wječelom Wistawšchowi pšehceno. Hdyž šamotnik na drugi bžej jo wotpadje šubycow laho do Draždžanj pšichdo. „Kaž, Wollu budž dzał!“ wotmolni wón, wšchitim ruku powabčej. „Wollu štorčej šym wo waš mel a teho dla šym tež pšichol; tal wječelo ho“, njemaječe a Wječez manželštimaj, „jo šaj wój njelžowo wuččeljo!“

„Daj“, wotmołwi lěta, „wopravdujty njmaje je! Maria bjeđe hižo wufkowna; ale mi je smjercz njmale bač na toju jalěsta. Wjech njmale posłedni, a lěbna možach hišćeje měć dozpicz, potom hižo lěšnyu do wrotow puščićižca a tał mōt sawjercz, a lnydom po tym wuplynu tež hižo „bječta“ hwoj wobcau ruku mēcu njwješčezlam do mjesnočca. Jenoz wofomik trjebach potbjižico pjiščica a wo nujie by ho italo. Nještoreho čerwjenočca a čyštoho je smjercz dohwatata. Wješčje hižo, jo je tež Wartel hwoje žiwjenje wubychał?“

„Woh jožez? jemu a wjichitim morym wješketa a lbožnje stawanje i rowa!“ bješketa wchōn hnuti hamotnik. Stary radny tnyes pak forščezje:

„Ach, hdy jmeje njemēt kōnca? Kac karowje je Doža ruta nješto a kraj poračala! Naprjebžny mōr, potom drohota a něšto hišćeje Duhōnca; tello lēt woin hižo člowjetow čwoluja!“

„Tež hōrte čwasty ho woinu, a čim čzēmnišči je wač njenišči lōd, čim wjebješčica a krafnišči budže lachōd do tannych wrotow, kotrēz ho nam wotewrja i wēčnōwōči“, trojstrowoalche hamotnik wōditišč, kotrjz bēču hrubni. Tež lētač bēšketa ho imuzič a mēnjēdže: „Schtōs hny jenišč htułow šubili, to mōžemy hēbi i Wošej pomozu a i wješčej njpōnōžu a je lutniwōwōču takō napromōdžē. A ja nēštore lēta, jeli ho mēr do traja wōrēči, dōžič prjedy, hōžē i wam do mēta hu. Botajništo je wam moje prjedywalne žiwjenje wōstalo; tola ja njedat ho i tuteho žiwjenja mōwēč, to njwēščezje wy a wōalche bješčē wo tym šmōli. Hōžē hny lachōd do wēgēnoho lbožnego rāja, dōitbječe i paterj křtjipne pjišč i křtjiznej zyrwōi; tōn ma sawjemy pergamēt wote mōje. Wlētje Sawjōstrowo hny ho nēbdu ipowōdēč, a tōn je wōditišč naprjeda a to je paterj křtjipne daf. Ča wōs, a jeli wy prjedy mje mōwēdže, je to ja wōalche bješčē piškane.“

Wōdžižcho, hōžē bēšketa hamotnik hižo dawno hwoje spōdžiwne nježabnje wupowjebat, hēdžeštaj wōčaj stajaj kamaj lufaj jo žiwjēčy rabnoho tnyaja a roščezmōwōstaj jo kłutnje.

„Moja wutroba čize lščōnjenje wōtomōwōczas, a čzju to dječ a bōle. Hižo wufstana wutroba na wofomik, a mojej wōčzjy ho sačzēmničej a wōkšabnjeter. Hižo trjebam dwojzj tello čzaja, dōžič prjedy, hōžē i wam do mēta hu. Botajništo je wam moje prjedywalne žiwjenje wōstalo; tola ja njedat ho i tuteho žiwjenja mōwēč, to njwēščezje wy a wōalche bješčē wo tym šmōli. Hōžē hny lachōd do wēgēnoho lbožnego rāja, dōitbječe i paterj křtjipne pjišč i křtjiznej zyrwōi; tōn ma sawjemy pergamēt wote mōje. Wlētje Sawjōstrowo hny ho nēbdu ipowōdēč, a tōn je wōditišč naprjeda a to je paterj křtjipne daf. Ča wōs, a jeli wy prjedy mje mōwēdže, je to ja wōalche bješčē piškane.“

„Zał powjebadžje Wihōmōwō žiwjenju wješčezje.“

„Tež čzaj mojeho žiwjenja je dōwōžaj; pjecz a jhdōmōwōščezl lēt njeku na křtjipne. Wōstancje hōwernj radčiejel mojim dječom, jeli ho pšech wōmō mōju, wo to wōs prōščij, pōbožny bratnje a pješčezelo!“ wotmołwi jemu radny tnyes je žubnyim hōšom a ma hwojeho pješčezeta ja ruku. —

Zał tu hišćeje hēdžeštaj, hōžēz ho durje wotewrjicu a Wjeltowa dwojczjēča je Szymłtose kamjenja jastupi, ta, kotrēzj Arnōdžē stareho nana i njewuitamajej luboščju wōbitarajche. Maty hōlēt, jemeče bješčezat mōdych Arnōdžē lubzi, kōtzi ja nej do jnyu a bēšketa wchōn wjebeta i wōbōmāni stacnōj. Teždy rowojwēhēlētjēz ho jemu wōbēlēt, faž by wjebōrno lōnōz je je hwojimi pruhami potōczko, a nēštore hōwēči jachyčezjadu ho w jeju wōmōzaj, hōžē wōbaj hwojēj ruzj hōlētje na htwōcztu potōzjčej a prajēchtaj: „Wōb potōžnu tebe!“, —

(Potraczowanje.)

Wšelate i bliska a dalota.

Wly hišćeje žubrōčē lubch Cserbow na to lēčžlōwōch čzjinu, jo tnyje hērbje mōwōstne towarōstwu hōwō lētūdij hwojēzje jnustkownocho mōwōstnowa wuturu 6. julija w Borščichach. Wōpōdnuju w 2 hōdž, budže hērbje hwojēzje kēlmenje, na kotrēzj čze nam tnyes farat ryczēł Jakub pōdwočē. W 4 hōdž, japōčnje ho nēmlē kēlmenje i pōdwočowanju tnyaja laptana Tomachōw i kēlzi, lubi Cserbia! i Borščijēje a wotolnōw hōwōbōm njewōmōdžēje ho tōnlē wōžny hwojēzje wōpaczē, jo hōjēdže hōhēheli wo wulkej dwohōwnoj nuly, kotrēzj pješčaja bjes křtjipnjanamāni nam wutrobu žubrōzje, jo dychny w žimlnej luboščzi ruku hēbi jawdali i pōjwatemu stajēj jnustkownocho mōwōstnowa, kotrēz čze tež wulkej nuly a hōwōstrowo wōtomōwōčca a jachōwōmōch saho dōwēlēt. Dōlēt je Wōbu žel jim wjele hišćeje malo lrate, kaje wulke a wōžne polo skutowanja na jnustkowne mōwōstnowo, čze tež takij hwojēzje i wōmōczēnju a roščajēnju dopomhāč.

Wšehjyždimo a wubjert Maczjzy Cserbije hōw tannu tnydēn wōžne pōwēdjenje mēloj, w kotrēzj je ho nēšto wōtwarōditič, tał ma ho najš luby Maczjzjny dom twarēč. Twarēta mēdž-čzjanlta polizija ma hišćeje twarēti naučlji pšichōwōlč a potom ho i Wošej pomozu lnydom twarēč japōčnje. Jenotlne dječa hu ho hižo w Nowinach na fonturēnu wupisake. Wōb tōn křtjip čzyl mōlōwōzje hwoju ruku nał twarom nāčycho domu dzeščez, jo by nōdžjaj dōhēlēt lēt, kotrēz je nāčijim wōzōm, kotrjz hu hižo dawno i wēgēnemu mērej jatačl, jato hōbōi hōw pšech wōmōzaj jtejala, dōwjełnita. Nāčja pšichōwōlčnōwēž pak je, jo wōdny tež mje, lēdžz w nāčijch mōzach lēzi, wōw nāčycho doma pšchōwati. Wōbēhje nēšto hōžēz ho twarēč japōčnje, je nāchē pōdpiranje nuly a lubi Cserbia! hōwō wjēdžēje, jo ho twar je jemje hōhā, potom ho wam tež lōžo dawo. Kaj pšichōwōdžēje i wōdčimōi dōbrowōlbnimōi darami tnyes kamjenja ja najš luby Maczjzjny dom!

15. l. mēžaja hu w Lpšiwu pšichōwarēna a wōwješčēna uniwērjita w pšichōmōwōčij trala Alberta hwojōtōčnje pōwješčēna. Ministar je Czerbowis mējšče pōwješčēnēku rēč, w kotrēzj wōn i rahnimōi hōwamōi wulke nōwawōi uniwērjitišč wučežōwō wōlōžēche. Teho rēč je po wōdčim nāčijim wōzōmym traju wōw-šchōtrowne pšichōwōlčne namatata. Kaja nāčja sudowazja mōdōwōž wufstōwōmōwōčij wōn do luda stupi, wōt wōcho — mōžemy dērie prajēč — hōže a pšichōd nōdžycho luda wōmōwōjēte. Kac wōhōto hēbi teho dia tež tral Albert sudowazj mōdōwōž wōž, je wōn pšči tutym hwojēzjōwō jōknje dōwōpōtal, i tym, to wōn kam tam pšichōdžē, hōžēz bēču wōdčjzj studēnca wo wjebchēm to- wōwōstnōwē hōwōmōzē. Wōt ničj i najwješčimōi hōwōtjōwōmō wōtany tež wōn sudowōzjē mōdōwōzj hwoje tralowēje wutrobnē pšchēča wupraj. Wōh daj, to wōdny ho te nāčjje, kotrēz luby tral na nāčju mōdōwōž staja, dōwjełnēč i hōžu nāčycho luda a wōtōgnēho kraja!

21. maledo rōžka buchn w Zimba w naranāčijej Wrijzj, hōžēz Lpščiznōwē mōwōstnowo dječa, 4 pōžanjo křēčeni. Njane to wōpōtrowno, jo tež w naranāčijej Wrijzj, hōžēz prjēne lēt njedalche do prjēda bičj, i Wošej pomozu křēčējstjanōwō potraczujē.

„Wōstak w traju, to čzi praj!“ Wly jhōwōmy — a ja- wēščje je teho nōpamitanje jara nuly fa tnyh, kotrjz hēbi pšicho hišćeje wnyla, jo w Amerzju hōw hōry namataja. Ze čzaj hu dawno mō, hōžēz tam, faž ho praj, pjenjeh na hōby lēčajdu. W tu htwōlu je tam wjele mōwōi křēčēnōwō i dječanjū a i fa- bješčje bačz pola nāč. W Amerzju je wjele bofōwōch lubzi. Wle wjele wjazje je tam htwōdžy lubzi, kiz njewjebōč, fał bjadu ho jēwōlwi. Wly potam nēštōw i jēncho lita, kotrēz nam to ro- šajnjūje. Se udeho lita je wjēdžē, jo tōn pškat mēžaz dōhō w hwojim rjemēhōwōstnōwē dječa namatāł njeje a jo mōžēdže hēbje a tnyh hwojich jenož i najwješčij nulu na to wōlajnje jēwōwē, jo ja jēncho hōlčjēsarjō piro a palezj pšchēdowāč hōwōzēche a faž jemu, je ho w jōdžēnēj jpmje 150.000 ludžōn w tym mēščje Nēw-Yorku jēščōh. Wl tōngū teho lita wōn prōšj, jo by ho po mōjōwōlčēj wjichitim wōtwarōdžaj, kotrēzj čze ho do Ameriti wuščabnūje. „Wōstak w traju, to čzi praj!“

Lēna rošprawa Gustaw-Wōdliščeho towarōstnowa wjēwōjja, jo je dohōwōdom bylo 20,56.000 hrōwōmō. Zo je 350.000 hr. wjazj dūžij w prjedywalnōm lēčje. Naprjēdijē pšichōwōč je je Stuttgarta (95.000 hr.); Lpšiw a 78.000 hr., Wartin 73.000 hr., Drazžbany 69.000 hr. S wulkej radoščju hōhōhōmō wo tnyh nāhladnōch darach, kotrēz hu ewangēlžy křēčējstjēno a hwojich wjēwōtrowo w roščprijēnōwō wuprowaj; njelabudžny pak tež mje na nāčju pšichōwōlčnōwē, kotrēz mamj južo ewangēlžy křēčējstjēno.

Wulkomōzj pšicho hišćeje bjes Zurlōwitej a Wēdihēlēt na mēr jēbnaja. Drubny ho jda, faž by mēr bliski bōl, drubny pak ma jažo napōhōd, faž by ho Zurlōwita na dalijdu wōimō hotowala. Zał hu na pšichōd Zurlōwō w Wēdihēlēt pšicho- wōmō wuščjēnju hwoju artilerijō do prjēda kamij. Wjēcho sajo na to pšichōdžē, jo hu wulkomōzj pšichōwōč pšichōwōwōlč a jo je nēšto Zurlōw pšichōwōmōwō htwōbōlč narōfita. Sulitaj pak, kotrēz ho w hwojim tnyjēzertwōje pšaby dōčē čzje, njewōdžē tež žabanjaj hwojeho luda pōtōczēčē mōz, jeli to by Zurlōwiti lud wōimō dōle wjēščē jēdžj. W tu htwōlu wōdaj je hišćeje nādžjō, jo mēr wōstanje — a mje i wutrobu pšichējmy, jo by hu dōwjełnita.

Michał Domańska ♀.

Domańska njebohi! Ta harfa nęma,
 Ktż wjele lęć je jasnje pęwata,
 Ze pęwata, to nimo nōz a hyna
 A Sęerbńńu nowe ranje sęawita.
 Naśch pęwata Ńpi, ktż żywjenje je sęubdżit
 We herbńńej trajńnje, hńz pęchęta,ca.
 Naśch harfať morny, ktż je rjenje hębđit;
 Ach! wōn je cęahnyć precz je Sęerbowńńwa!

Se Sęerbowńńwa, ktż dęenńa horzo plaće,
 So jęho sęobit je dońpęwata,
 So pęwata Ńwoje pęwowanie a hręcę
 Sa pęchęzo je na Ńemi dońanjak, —
 Se Sęerbowńńwa, ktż żęlniwe Ńo prańcha:
 Dw Domańńa, śchto pęwata mi każ ty,
 Ębđż twoje trajnje, trony dęeni dońcha,
 Ębđż pęwataś nęć we wylęńńej Ńwajńny?

Najrjenjeś wōjńńej nęć wubjerajeś,
 So bychu byle jęho cęłta tyn,
 Najrjenjeś dęatne hłowno jemu prańće
 Do rowa Ńanōńńej najrjenjeśi pęw.
 Do jęho rukow śchđż a harfa dajeś,
 Njęch wōje macęa dęatna hęńńęta,
 Na rowny pomit jemu napęńńaje
 To sęłowńńo: „Sęerbńńi pęwata Domańńa“!

Najrjenjeśo jęho cęńne bęle wōńch
 Wę pęwity ławrjenz dawno pęchętrwał;
 Wdwenńu harfa a Żoniję sęońy
 A krańńych pęwōw bę nam wjele dať.
 Wo wulkej nuńy pęhowan je wjele
 Nam jęwńit, Ńwęny pońol sętręńńa.
 A prońńęśke tań wutrobńńe: „pęchńńo dęle
 A pomhaj, to je wola sęńńowōń“

Nęć je ta trunowpōtka harfa nęma,
 Ta hynowpōtka a lubōńna,
 Naśch nęjpręđńny pęwata cęńńe dręma
 A domoj dęńńe dęńńa ponęńna.
 Pęńi jasnęch Ńwatać Ńwajńńowńęo hwonu
 Twōj wmońńenę duch Ńwoj dompęć wśa,
 Sa twōjich lubęch, twōje herbńńe hona
 Pęńńedńny dobru nōz nam sęępęwa.

Ęny wumńiel ty? Wōń Ńwamńi! Ty Ńy Ńny!
 Naśch nęć, śchtoż Ńy nam pęwata: Wōńi raj.
 A Ń twōjej harfa pęchęchōđńńich ty mńy,
 Ty dońny dale pęchęć Ńwoj herbńńi kraj.
 Ęny Ńwy w dopomńęćńu, w żōńńowanju,
 Ędęń pęwaję we domach, Ńwajńńach;
 Ęny Ńny, a na Żęńńowńęo ranju
 Ęso sęcho wōńńadamy w nęńńęchach.

Męj dęat ja twōju lubōńńę, twōju Ńwęru,
 Ty herbńńi pęchęćelo a pęwaję;
 Twōj pęńńitad wabi nań, Ńo Ńwajńu tyn
 A Sęerbńńo hajńny nańńęćńińch!
 Męj dęat! Ty wđńńich pęwęńńych parlow wrota;
 Nam wotewń je nańń sęńęs po sęńńńich dńjach,
 Ębđż sęcho twōja jasnę harfa sęta
 Ęswōj wotńńōńń inęje w nańńńich wutrobach!

We Wōńńinu, 13. dęeni ămajńńta 1897.

Ĥń. Ż. Watať.

Ludowa Ĥhorosćej nańńęch cęańa.

Węchđ křotńńu sęoręńńęje Ńo we Wńńrttembergńńi nęńđęńńim
 łopjenje na to, to je eńńń-łōńńingńńe męńto Ń lęńy 5000 wōbydler-
 jęni Ń 14 towarńńowu wōńńęńęje. To je tu wōprawdę dońę
 a nabońńę, hńz węńńęje 27,257 wōbydlerjōw, żony a dęęęńi hōbu
 Ńęńęńęch, a jęno towarńńowu pęńńōńńęje. Ale hōby by w eńńń-Łōńńingńńej
 wđńubđōm tań hōb, każ w tymle męńńę, wōńńi łan pęchęzo hńńęńę
 węńńej być, dońęńi jęna najbōńńńich nęńńńich ludowęch Ĥhorosćōw
 fōrńńy Ńajęmy, towarńńowu Ĥhorosć (każ wōńńo Ńo prańńę) pęchęzo
 hńńęńę Ńę łan nęńńęchōđńńa. W dęubńńich Ńtronach je hńńęńę
 hōńę, a hōńńę hębi nańńę wōńńęńńōńńę we wđńńńńich wōńńadach
 a wńńach wōńńadłabany, nęńńo lęńęje. Jęnoż jęchōw pęńńitad Ń Wōńńęńńej
 fōrńńy nam prawę jęńńę tule ludowu Ĥhorosć wōńńęńęńę.
 Tam je męńńęćńo Wrtensburg Ń 1000 wōbydlerjōw, fōrńńę je po
 tajńńim 5 fōńńę męńńęńę dęńńi to eńńń-Łōńńingńńe męńto. A hōńńę
 nęńńo po tęch 14 towarńńowach tęcho męńta męru na to bayerńę
 męńńęćńo Ńajęmy, by Wrtensburg 5 fōńńę męńńę towarńńowu męńńę
 dęńńęta, po tajńńim jęnoż 3. Wōne pať jęch męńńę hęć 18 nęńa!
 Nęje to pęńńe nańńę męru? Tam po tajńńim na 55 wōbydlerjōw
 jęne towarńńowu pęńńōńńę.

Luby cęńńarō wōńńęć jęńńōńńę to towarńńowu w twōjej wōńńadę!
 Pola nań Sęerbow wńńach dęatōnōw hńńęńę tań Ńę nęje każ
 w nęńńńńich Ńtronach. Ale ta Ĥhorosć tu hńńem nańńęje a towarńńowu
 tu pola wań każ hńńę se ięmę wurońńy. Ębđż na pęńńitad do
 węńy abo męńńęćńa Ń wjazy hęć 1000 wōbydlerjōw pęńńōńńęńę
 to Ń hńńo rjana Ńęńńa, fōrńńę towarńńowu wōńńęńęje.

Wōńńo Ńo pęchęćńow dońńny towarńńowu, fōrńńę maja Ńwoj
 Ĥhōńny hōńny Ńamńń, nęńō nęńęńajęmy. Ale my Ńo prańńam;
 Ęny wōprawdę wńńęńńe te towarńńowu fōrńńę Ńu Ńo pola nań
 sęatōńńe, nęńne a wńńęńę? Nęńę Ń wōńńowu wjele lęńę Ńętao,
 hōń jęch wjele nęńōńńęńńę Ń žyta nańńo? To cęje potom jęne
 towarńńowu pęńńōńńe dęubńńę hńńim pōńńitōnōw rjana a hńńęńęńę
 ławńęńęńęńę a rospōmńńęńę pōńńęńę. Nęje pęńńęńęńę do
 fōrńńōw dęńęńę a Ńawńęńęńę hńńōńńęńę żywjenę a dęńńōńńę
 nańńęńę mōdōńńę hōbu Ńwadęńy Ńęńńęw towarńńowōweje Ĥhorosćej
 nańńęchō cęańa? Nańńę wōńńęńęńę nęńōńńęńńę męra w nańńńim
 wōńńńym kraju nęńńęńęje Ń pęńńęńęńęńę towarńńowōwým żywjenęm;
 A hōńńę je mńńōwō mōńńęńę pęńńōna a wjęńńę Ńa najńńńńęńę
 domęje wudawńńi mńńę nęńōńńęńęńę, hęć to te mōńńe towarńńowu,
 fōrńńęńę mńńę Ĥńńńa. A hōńńę Ĥńńōńńę pęńńi łutęch towarńńowōwęch
 nańńęńńōńńęch Ĥńńōńńe nęńęńęńęńę a najńńńńęńę węńy, fōrńńę żyńńę,
 dęńńu a pęńńōmńńę nańńęńęńę: nęje to Ńwadęńę?

Dęńńo Ńa teńę, luby cęńńarō, Ń dwōjatej pęńńowu wōńńōńńę.
 Ę pęńńę: Nęńōńńę żanęmy tęch Ńwojich do nęńńęńńęńńę towarńńowu,
 fōrńńę Ńōńńōńńę Ńamńńę nęńńę, Ńōńńęńęńę: Dale: Ębđż mōńńęńę
 Ń dęubńńim jęńńōńńęńę nęńńęńęńęńę Ńōńńōńńę towarńńowu Ńawńęńę,
 Ńo Ńo Ńońńę Ńōńńę, to ju cęńńi! Ęa to budęa cęńńi lęńńęńę we
 wōńńadę węńńę dęatōnōw, hōńńę Ńamńńęńę pęńńęńńōw tutej ludowej
 Ĥhorosćej wōńńęńę.

Nęńńō Ń rospōmńńęńę.

Sigismund I. pōńńi kral, da krańńy kralowńńi hōd w Ĥrafowę
 natwarńńę, potom pať na nńōń napęńńęć: „Nęńęńńę hębi, Ńo je
 tōń, fōrńńę da tōń hōd tať krańńę natwarńńę, pęńńi tyn na rjana
 dom w nęńńęńńach sębń“.

Wōńńōtanję žanych Ńwajńńęńę nęńńęńę, hęwať byńńęmy jęch na
 dońńę męńńe.

Łalńńę dobrońńōńńe darę ja wōńńe armenńńe Ĥyrotu:
 Ĥ Wōńńęńńęńę wōńńady 2 hr. — np.

W męńńę wōńńich Ĥyrotow wutrobny dęat prań
 J. Gōńńę, Ńawńę.

„Pomhaj Wōńń“ nęje jęnoż pola Ńńęńōw
 duchowńńęch, ale teńę we wńńęńńch pęńńędawarńńęch
 „Sęerb. Rowin“ na wńńach a w Wudęńńęńę
 dońńęć. Na śchtwōręń lęta plaćńi wōń 40 np.,
 jęńōńńiwe cęńńęta Ńo po 4 np. pęńńędawaję.

Bomhaj Bóh!

Cižsko 27.

4. julija.

Četnik 7.

1897.

Štebbske njedželjske kopjenka.

Wudawaju šo kóžbu hobotu w Šmoterlej knihičisječezni w Budyšinje a šu tam došćać ša šchwórtlětnu vschodplatu 40 np.

3. njedzeta po šwjatej Trojizy.

Jan. 2, 1—11.

Šdyž šmy dženš tydženja widželi, cžeho bla našč Knjes šwoje džiny cžini, hladajmy dženša, hdy našonimy my jeho džiwu pomoz? Wšchetož kóždemu šo wona bje wšeho njedostawa. Tež na tuto prašenje namatamy wotmolwenje i teho ščenja, kiž nam wo Knjesotwym přěnim džiwje powjeda.

1. Zato wina pobrachuje, bješe ta mačž Žejušwota k njemu: wina nimaju. Zato běše nusa pšichičta, wobročži šo Marja na teho Knjesa a wujna i tym tež, šo je wón tón prawy pomoznič. Wšchitzy to nječinja, šchtož Marja cžinjese. Woni chzedža šebi šami pomhačž. Wěčež dyrbinu šo tež šami prózowacž. Š temu je nam Bóh móž a rošom dač. Ale tola nješmemy tež ženje šabycz, šo našča móž hušto pomhačž njemóža a šo je wšchón našč rošom i midročuju hušta cžma. Abó na druhich cžlowjekow šwoju nadžiju šaja. Wěčež trjeba Bóh tež hušičšo cžlowjekow ša šwoje graty, šo by pšichs nič pomhač. A my dyrbinu tež tak derje kaž móžemy a wěmy druhim pomhačž. Ale kaž šebi cžlowjetowo šami hušto pomhačž njemóža, tak tež hušto doječ šo druhim njemóža. Abó woni pytaju na njeprawe wašchnje pomoz i tym, šo druhim šchtožža pšichs jebanšwota a šu, wopacžnje šwědčenja a pšichšłodženja. To je naščlupičdji pučž, pomoz pytačž. Wšchetož twoje njeprawo ščóžno tola na šwěto pšichnje a i tym, kiž wo hřešnych pučžach šchóžči,

njemóže Knjes šchóžčiž. Čłowjet woteczěri še šwojim hřešom teho, kotrehož dyrbačł junje pšichde wšchěm pytačž a bjes kotrehož žohnowanja šo jemu ničšo radžič njemóže. Na njeho wobročž šo najprjódžy a wobštajnje w šwoje wuřy, potom mačž najwjeřšcu nadžiju, šo twója wuřa šo wotwobročži.

2. Žcnož nješabudž pšichi tym, šo mačž potom tež ponizuje cžatačž hacž jeho šchwěta pšichičdže. Marja žadače šebi, šo by Žejuš hnydom pomhač. Ale wón ju wotpořasa: „Bónša, šchto mam ja i tobu, moja šchwěta hiščeže pšichičta nje.“ A nět móže tež Marja cžatačž. Wóna dale wjažy njeřpyta, jemu šchwětu přjódč-přihacž, w kotrež dyrbačł pomhačž, ale tež niž, na kajte wašchnje dyrbačł pomhačž. To wona njewě, ša tym šo tež dale njeprafša, ale wjele bóle ščuzomnikam rjetuje: „šchtož wón wam praži, to cžiuče.“ Žej je to doječ, šo je šo še šwoje prošwota na njeho wobročžila a šo wě: wón twój prošwot dopjelni. To wšchak běše zej šam pražil we šwojim wotmolwenju: „moja šchwěta hiščeže njeje pšichičta. W tym leži tola tež to drube: wona pač pšichičdže. A njeje dha tež nam šlabil we wšchělich šłowach, šo čže našče prošwoty wuřšchěčž a nam pomhačž? Wě: najeich jeho šlowo: „proščeže, a wam budže date“, abo to drube „ša cžož wy teho Wótža prošweč budžeče we mojim mjenje, to budže wón wam dačž“, abo „proščeže, dha budžeče bračž, šo by šo wašče wjeřele dopjelni?“ Ražy šmy dha my, šo bychmy jemu čhyni přjódč přihacž šchwětu abo na kajte wašchnje wón dyrbačł nam pomhačž?

do swjatacho dźela smutnowańcho mišionistwa i we wječeh kónach su rjane wustawy mišionistwa taž je jemje wuručite, w kotrychž ho dźela po tym słowje teho sbožnika: „Sbožni su čzi frudni, pšcyetož woni budža trošchtowani“.

III. Dźelaczerjo a dźelaczerki smutnowańcho mišionistwa.

Diaconstwo a diaconijny.

Prjebj hačy na jenotliw pola smutnowańcho mišionistwa sturpmi, wošhablajomy hebi wječelach dźelaczerjow a dźelaczerki, kotryž jo w swojim pomokanju w škušnje smutnowańcho mišionistwa steja. Najprjebj dźelaczerjo — i mjenom diaconjo. To mjeno je swjatacho wjima (najemny — nu nabedźemy hjož w japolchtostim časju diaconow, kotryž throrych a hubnjemych gladachju. Wo- dźiščijo diaconjo bóte w zkušnjelich škušnje wusturpmju a bęču pomoganzju duchownych, taž ho to mjeno diacon ja kaplan dženja hšchjeje naložnje. Wšichen je diaconstwo jažo f stufowanju w myšji smutnowańcho mišionistwa šbudžij. Wšon bratrowski dom — tak mjenowany Angutow dom w Dornje pola Hamburga jažo i w tym wječelach je duže bratrowske domy našate. Do nich njewjelenje matobžerjow wot 20—30 lét šari šawstija, jo bęču ho ja škušnju na šhubnyh a wopuščehych roszuczwowadi. Šobž ju woni wumucznicy, woni potom do dźela mišionistwa woni stupa — do spomonučich domow abo do šforowanjow abo do šfcheczijanich šopowow; woni dźelaja jažo męšchjezawje mišio- narajo we wulkih měštach abo roszuchowju šfcheczijanije lřwju a šniti abo. Duž maja našdi šfcheczijanij diaconjo rjane polo stufowanjeje lwojca a na šfcheczijanich matobžerjow dje to napominanje: Džieje a čšwjeje teho čunja! Njejuj tež bjes Šserbam matobžerjow, hš bydu horow! bęti do swjatake škušnje šniti? Wšębeje inate a čšęčene w ludu pať je njewječizne wopor- nibe dźelo diaconijow. Šobž njewjeto žyti nadawt smutnowa- ňcho mišionistwa wopuščez do šlowa swjatacho wjima: „Za džu to šhubnje jažo wpatč a to šabudnjeje jažo wušwjezje a to šranjenje wobalč a to šłabe popušnje“, nam šawčezje žobnowane stufowanje diaconijow, hš dźębia teho šlowo do šfakta šajies a jo na swoje žiwjenje waja, wępřiti wašnosć žycho smutnowańcho mišionistwa w najrjeńšim šwete šewi. Lubomy šadžich čšiti teho čšęje šufowanje tuch žiwemž dźelaczerow w Wožej winjy a w našim njemernym wo wječlu banjazim časju rjane šwęčezje dawa, šo ho jenož tón, kotryž žywe swoju pich- škšwotčy w žiwjenju dopwjele, woprawdže šobowuju a špotojim jačezawa. Š radobčij hjož w japolchtostim časju diaconijny wo- šłabady. Rawol kam Nostim šotru žywo porucenje. (Alm. 16, 1.)

Tole swjatace powołanje je w šfcheczijanije žrtwi šufklowaze wostalo hačy do 12. lětštetca; potom pať jo na dobo šhwi. Šobžiwito je jažo pšęš Wože hmadne wožęnje w japolčatru teho lětštetca. Al tón, kotryž je l nowemu žiwjenju budžij, bęče diaconym žšedner w škajerswercje, kotryž je hačy do swojeho pšębjednego wobydženija ja šariadawca a wupřobčezje diaconijnišeho stufowanja njewpřisnuje jo prošowal. Šłobj jęho w tym škajju žobnowańcho stufowanja woni něšto mame: Kačha ewangjelija žrtwi ja w šhwiti 50—70 diaconijnišich wustawow a diaconijow je něbže 8000; wone dźelaja w něbže 600 šufklowajach, w 120 šhubnjowajach, w 700 jenotliwych wošabady tole wošabne diaconijny ja šforych a hubnjemych we wošabče, w 100 šfytrowajach, w 340 matobžezčeznych ššnłach, w 30 wu- možęčich domach ad. Šawčezje šranje Wože žobnowanje! Al tola je ja šu wustlu woni našeho lida hšchjeje pšęčaraka malo dźelaczerow a je jara nušje, šo by hšchjeje wjazy młodych holzow do teje swjatake škušnje šawstaju. Mly berje wem, šo tež něštate lube Šserbowiti w tej rjanje Wožej škušnje šcia, ale tola mošto jich wjele wjazy byč. „Mija je wulka, ale malo je dźelaczerow!“ Šseršite holzy, hš w wabjenje w hebi čšajezje, dźieje w Wožim mjenje na tole polo dźetawje šimlneje šufklowazeje lubošje; jo wječje radobč a špotojenje w tym rjanym powołanju namafčaje.

IV. Polo, na kotrymž stufowanje mišionistwo dźęta.

A. Škutki wustawjeje lubošje.

1. Žłoby a domy ja male njemandželife dźęčatka.

Doklž dže smutnowańcho mišionistwo na wšidžich čęwpjazud a a wot duchowneho štrada wobabaty dźęčac, šo wonie tež na węřtu štraba wubojemčowac njemęže, ale wone pomha, šobž a šobž je tręba. Duž smutnowańcho mišionistwo čšwjetow je swojeje pomozki pšęchewođa wot naroda hačy do šmjerze.

Šaj hjož wšiti šobęzy matych dźęči šo dźęlo mišionistwa ja- pocnje. Dźęčatšwo je dře čęž njemaju, ale kať bōrij bliži šo młodej wutrobie bęch, šobž wobčšo wobarnowazje lubošje njew- wadžaju. Al temu je, šo we mačž na přimim měřnje wot Woža postajena, ale šobž mačž wumje, šobž je wona čšęnje abo du- chownje njękřama, tónle šwajty nadawt dopwjeleć, potom dębri smutnowańcho mišionistwo do šfakta šnitič.

To šu kať mjenowane žłoby, w kotrychž mišionistwo pšębebe wšęčem na tuch najnjewčęchich dźęta. Šrenje taž žłoby w šran- zowškej našatka a je jęnu šatožer węřtu Maršebu ad. W šmęřte je ho přim tajti wustaw w Trađšajnach šatožer a něšto šfuktuja je šobnowanjom we wšidžich wječelich měřach.

Dźęčatka, kotrež domadž wušeho šofarjanja mima, šo do tuch wustawow (žłoby) pšęnjęšu a jo tam ja 10 hačy do 20 np. na žyti dębi berje gladaca a wobytaraja a mošta tam, šobž je nušje, tež pšęš nož wšowazje. Škajje je to polęženje ja něštoreho naua, šofremž je žona šabe wumjele abo ja šhubnju šaričšęju, kotryž dębřitaj wo dnu wobaj na dźelo šhobčje.

Doklž pať šu žłoby jenož ja maubželšite dźęči, je smut- nišionistwo dale domo šatožer ja male njemandželife dźęči. W nich šo te njebžatka lubošjezawje pšęnjimaja, ja kotrež je pomoz šfcheczijanijeje šimlnošje wšębeje nušja.

Tele wustawy šu šranje šwęčezje šfcheczijanijeje šimlnošje a lubošje, kotryž njęcha dacz mřimou šo šhwičje a mřišo njewo- wušęčje teho dla, kotryž je praik: „Šobžni su čzi šimliti, pšcyetož woni budža šimlnošje šotacž.“

2. Wukřowarņe ja dźęčje.

Wulle žobnowanje hš dźęčezje wukřowanje abo matobžezčezje ščule, do kotrychž šhwič šarich swoje mještke dźęči, hš wšębeje do šędne njękřobđa, rano pščuwędu, šobž na dźętu bo a dźęč je jažo wječor šo i dźęta wročšiwędi jo wne pšidhnu. Wšębeje ja wulle męša šu tažte wukřowanjeje nušje. Špřetož hšje dęebja šarich je swojimi dźęčimj? Še domadž šamkęč a žame wu- štožer — ne! Šak wjele njewoza je hjož našato pšęš dźęči, kotrež bęču hebi šamym pšęchewajene. Al i temu, kať šhwičatka a puša wostanje tažte dźęčezawa duška! Šobž je dźęčje žpřičij džen žame byto, dębri šfšęčnje hšchjeje wječor wot šarichich hrowne ręče šhchęč. Tak nušje tažte wukřowanjeje wšęch na šranju njęšji a tola bydu tež wušite lubje ja šćim čšęb, šobž šarich wustawy na polach dźęčaja a dębja swoje malo dźęči wšiti wuchje wjedre šobu woni bracz. Tola inš žame hšwontne wobtejnnošje smutnowańcho mišionistwo do teho dźęta waja; — wřeni a najwážničij wušpohlab je, dźęči wušfowčaz ja Wože šrafelstwo. Do tuch młobych wutrowow dębja šo šimjente šofnjęčica pobeznje šobneje myšje šłobčje. Al štož šo w př- męž lętach naruznje, šo najwęčšicho a najšubšicho do duške ja šhwi. Š tym ho tež dobro šatožer polož, na kotrymž mošta potom šarich, wučerjo a duchowni dale twarje, šo šo po něžim temp šobž natwari, w kotrymž šobje, špotojnoč a žobnowanje bydi. Čęčje wšęch je nadawt ja wobęčer tažte wukřowanjeje, kotryž dębri i wšite ščępšiwmošju na tuch dźęčoz dźęčac a je f dobremu wobčje. Šobž pať šo to šława, je tež žobnowanje bobate a wulle. Špřetož, štož te dźęči rjanuch šchřuwaju, ščęřušęow a mošiwowu naruwiti, wone šobu do šarichšębeho duma wostnu a je tam w swojeje njewjone šřwajca, a něštara šarichšęwa wutroba šo pšiti tym imębčij. Tęchobla ju tež te wukřowanjeje šobu naj- wážničij šfuk šfcheczijanijeje lubošje.

3. Wukřowanje žšfńich pšęd štrachami, jim we wulkih měštach hřozžazym.

To je tež wážny nadawt smutnowańcho mišionistwa, žšfńe wukřowazje pšęch tym wulkim štrachom, kotryž jim we wulkih měštach hřoj. Wšopominim, jo bęče po špřobšim ludščęnju wot žšfńich pšęš 16 lét šarich 8 millionow woženjęch, 2 millionaj wubowow, 5 millionow njewoženjęch, wo šafim 7 millionow bęš šafarjanja. W lęče 1891 pšřidnje 83,000 žšfńich do šarima, do žyła je tam něšto wjele wjazy, dęři 200,000 mježenjęch. Wone hebi šafšžibę pšajta a hebi myšja, šo we wulkim měšče najšłobčje swoje šobje namatara je i šřwajam do njęčšębeho žiwjenja šarabim. Wulki dęč i žyła žawębo dźęta njewamčata a tola dębja něšto męč, jo bydu młobje žive byč. Škajje to wulki štrach! Al tež ja tręba, hš maja dźęta, je šafšžibę kať šubnja (anajnjewčęšje 3—4 břiwow), jo jich nuša do nję- čšębeho žiwjenja čšęčęši, šo bydu hebi na tole šanibne wošęnje

nędšto safruzije. Wszech kajim strachom pyta inustkowane misionistwo te wbohe holzy jathowacz. Sa holzy kiejchich ischtantom, fortez do wulkiy metow pichadu, slara ho „towafstw o pshcheczelnizow młodych holzow“, a sa kizabone holzy hu „dżowce hospody“ satożene. W nich dostanu holzy ja tunje pieniehy dobu jedz a wofshabanje, a k temu ho jim tez tam dobre kizub pichipowafca. Duż je kdejce tajce holzy a jeje starichim, forozny duchowne sojeje dżowti na wnutroze lezi, wnutroze radziej, to bychu ho sa „dżowce hospody“ w tym mejsce wofshoni, dżedz ta holza kizubiu pyta. Sa fabriciste dżelaczerske we wulkiy meštach, fortez hu zply dżeti w fabryzy a skladowce nimaja, domajge hospodarske dżeto naruczony, a hu wotowom, dżedz ho wożenja, hinto dokej hucenje hospody, je inustkowane misionistwo w fabryczich meštach hospodarske schule sotożilo, w foroznych ho holzam wjezoz skladowce poficzei, we warzenju, w ischtu a drugim domajzom dżete ho wudopoficzei, a tele schule wupijaja i wjeticha i „domani ja dżelaczerski“ sjebnofcjenje, dżedz mlode holzy meštne namafaja, dżedz picheczelnje kizubiozny inustkowomeho misionistwa je wafajaja a jim wnutroze a dżuchim po skłoczennju dżete wofshowajaja. Tele domy hu wulle żohnowanje ja te, fortez do nich kłozba, tam namafaja meštne njeżyiteho wjetcha (a forcznami a na rejmanski) lubjadj prawe woczkwercenje ja cżeto a buchaj. Jim bitko lejca „towafstw a młodych holzow“, fortez maja wofshete tyn wupoblad, njeżytelu ja mlode holzy to cżinje, ischtod dżubi wona jedz: dżeti żohnowanija. Młode holzy w tych towafshwach njeżytelu popofiduju a wjezoz dobre a hdone jebawenje namafaja a ho i tym piched spytowanajmi, jim tunje njeżytelu hrozajomy; wufshowaja.

Tak dżeta inustkowome misionistwa ja wufshowanie holzow, wot stracha woadbatca, a wdece neterchożylu buchja bndze ho bichedje we wczynofcei dżalowacz, fortez hu piched tele pshcheczelnje a lubofczinje prżawenje piched hredom a kłozajom wozamowanaja.

4. Młodzenie i ewangelizacja dżelaczerske towafstwa.

Zyle teho luda wot teho wotwujenje, hacz ho wtra a pofoznowoz w ludu jaitcei. Na tym stejnischczu stejto ho inustkowome misionistwo mł jenoż ja jenowitwuch kichczijanow postara, ale dże schronadnemu spozu luda k lepshemu jedz a cżinju duch lubofczje do zpleho ludoweho żynjenja nute wufshowacz. Woflez pat je pichidow natehożo luda — najcha mlodziej, ho młodym pichewobroczi, ho by ich woczahnoju wafaj młozow je żinje kichczijanstei myshli a jich kłozawotaj piched wochafanimi strachom, piches kawozżenje, kich towafshow a njeżyżywofcei jim hrozajomy. Tole nadabnt buchajaja mlodżenke towafstwa, fortez mlodżensam kichczijanstei powuczenje a hdone roszwecjenje a jabawjenje poficzei. Tele mlodżenke towafstwa maja wulku woznożek a wotrozczaju mlodżim a i wulkim żohnowanajom statujaja. W nadajim cżaju pat, dżedz jospaldemokratoja ischtajowaja pichczinjo kichczijanstei żywtu a wufshowajaja, a jato ewangelion pichowupedujaja: „wjechete ho na hwecze, kaz dach teje żinje; jana wecznyż njeje!“ je miune, ho ho kichczijanstei dżelaczerske w fabryczich meštach k towafshom hromadze stujaja, to bychu pichczinjo kajim bjeżobżymym wuczajem wufshupili a ho hami w swojim kichczijanstwem, cżezaju a simplenju w bratrowickej lubofcei rozspilieli a wofshajili, to bychu byli dobra a weta wobora pichczinjo nadżehowanajom powuczecyjskei itromy. To cżinja ewangelije dżelaczerske towafstwa. Wone maja wulki a wozny nadaw!

5. Hospodowanje domy.

Hospodowanike domy je inustkowome misionistwo sotożilo ja wofloto cżabowch rjemczinistaw; wone ho tez rjemczinowujenje wjenajaja. Takje hospodowanike domy namafajom itrowe we wschitkij weschitkij meštach. Wubym Escheram je derje jnaty hospodowanishi dom w Wuhidżinje. W nim namafaja wofloto puczowazy rjemczinnyż nuzny pichedoty a woin njezczajaja do hubiwenie forcznow. kłozedz, dżedz je sijnicijomy cżlowiejami hromadze pichidom, forczj jed hredca a stejto do wnutroho wufshowaju. Hospodowaniki nahlawowat na to hlada, ho w hospodze pichczinnoje żinjenje knjezi, ho ho ludjo njezmowaja, njehorne speny njepowojaja a hrojne wczje nimaja. Njano a wjezoz ho pichitomi k schronadnemu modljenju jenu. Njadto wical njusowany njeje, ho wofdżedz, a tola je ho potajajo, ho jich najpuzaj rad bobu pichidudze, a Wodu dżafaradowa hu tez ho muoli, kiz bcedu ho kladnijili na pucz hredca, tam lupo dopomnili a na prawy pucz namafali. To

je najlepše wopofajmo nufsho a żohnowanoho shtatowanaja hospodowanishki domow.

B. Skulki wudobowazje lubofcei.

1. Sataranje kłudnyh.

We wischch cżahach je rdoża dobroczynowozje ja kłudnyh rjenje kczelja w kichczijanstei żywtu. Wszech żehnowozje lubofcei itajne k hmitlowicju na kłudnyh satoranjje. Dżedz mejsceje w przedawichich cżahach żyrtaj hama tole shtat lubofcei w rukowaj, je po nczim tez stej stat do teho shtatowanaja stupit a my namy w tu kłowit itatne a żyrtwinice itatoranje kłudnyh a wafshete teho nadobedżic bichczje jenowite towafstwa, fortez ho ja kłudnyh itarajaja. Stat stej na tym stejnischczu, so ma kłozdu, kiz je we wulkej mufi, prawe na pomoz a na to dale njeżwaja, hacz je jadtó teho tez hdone, so hama drudhy leni tajtu podwiczar dotaraju. Żyrtaj ma swojich djalowim a djalowicju a w tej myshli kłudny je swojcei pomozu blifto staji, io by tej na jich buchjad dżetala. Me wofshajel wical żyrtu hredti buho dolez pobrachujaja. Duż wofshaj by najlepše bychu, io bichdjet stat a żyrtaj woczewocenje shtatowafcei. Wschczozj uowoflota itatna pomoz byna hekle żohnowanje, dżedz ho inustkowana pomoz żyrtwinice pichidajantnie. Wschczozj pichi sataranaju kłudnyh dżubi ho tez i wczete wofshadrimowaczju dżelacz a to inustkowome misionistwo po durbnyh jathowach cżini. Dżelaczersjo inustkowomeho misionistwa i kłudnyim do parczinoweho wofshobna stujaja; woin ho wofshonjeja ja jich wofshenofczim, io bychu pichewidżeli, tak bcedu jich iahoz a temu dowjedzi, io mofli hedi lupo hami swoj tyhle shtaczizje; woin jim tez we ho żabania itajaj, n. pich. io njezmiedzja wozaj po prczinjenju kłozedz, ho durbja dżelacz, so ho pichca woflota ab; najpuzajniche pat je, ho mozy na jich inustkowanim żinwenju hedi nadobudni, a to hedi dowercenje a lubofczje w kłudnyh piches picheczelniny wofshad wufshozja. Dżedz ho po tyhle jathowach shtatuje, hmeje tez ton shtat lubofcei bogate żohnowanje.

2. Wotwobroczenje bydeniszejce nufy we wulkiy meštach.

To je wozny, ale tez cżeski nadawt bydeniszejce nufy wot-pomacz. Wschczozj my na trajaj nni njepomniny, w kajkich kichczinych bydenijach durbja kłudni ludjo we wulkiy meštach bydeniz: W lece 1885 bchce w Warujnje 51,000 bydenlijow, fortez i jenzj-tego ruma wofshowajaju, i wid 2000, w foroznych piches 10 cżlowiejow bydenisje a bjes nim bcedu pichczije zuly młodzi holzy a holzy, kiz ja tunje pienjeju tam piches nuz woflota. Njebyrbi to k cżłenjuju a dadowannemu shtajenju wofcej? E tych 63,000 bydenlijow w Drazżanach wofstetaj jich 31,000 i jencie jstwu, w foroznych hromadze 110,000 ludzi bydi — njmale woflota wischitkij Drazż-bzaniszejce wofshoderjom. To hu tola wofshenowozje, fortez durbja najtrudniczeje kczehot mecz.

Sustnowenne misionistwo ma tu shtaczbu, so je wone tele żalodne wofshenowozje wofloto a kedschnowozje kichczijanow na nje wofshoczilo. A jcho wafjenje je spomozne byto. Nefotni fabryczny wofshobczersjo hu rjany pichidat dali i tym, io hu sa swojich dżelaczerskom hami sa swojce pieniehy itrowe bydenijaja wotwarili; tak je n. pich. Krapu w Cżenje (i forozno fabricki fanony pichiduju 3200 tajkich wofshoderjom wotwaril. Drudżje we wulkiy meštach hu towafstwaja i tym sanykšom hromadze stujaje, kaz n. pich. piched kotłim w Wupit. Wskohenje dżalobzone je shtatowanaje kachcho trajneho towafstwa inustkowomeho misionistwa, fortez je w Drazż-bzanach wulle wczajenja i tajfimi wofshoderjenimi wotwarilo. Kłozde wofshoderenje je wot drudhego dżelene, rummy hu wofshete a hwete. Wczajinja je jara mifia, dolez dżje faterozero niczo shtaczizje njechadja, ale maja pichu tym wufshichij wofshuwajom foz. Tej pczajenje wotwariceniho danuka je i tym wofłozene, ho ho tyhczinju jathaczaj. To ma dwoji wufszit, pichczozj dżedz durbja mali ludzo, kiz hkanow wot tyhczen nczedze 15 hr. shtaczja, shtawoczlenjenje na dodo 75 hr. pczaczje, je jim to cżeszo a woin lofsto do dufshu pichidni abo hu w itajnej staroziczi; woczczajni pat, so ho kłozdu hobotu nędšto młato jathaczaj, ho wot ipoczajka na to kłozja a jim to cżesotno njeżyni. Durbji wufszit je po pieniehy hedi domowit hami pichidudze, forczj pčelja ludzi jich wofshenowozje jebanje a po nczim hu swojcei woflota a wofshibnifowozje bjes nim a bjes tymi hrozimami wufshaja, fortez moze dobre pčody tej ja dadowane żinjenje pichidnjekj, dżedz tajki miz kichczijanistlu myshl do domow njeje. Njiana jathrowa woflota wczajenja je ja dżeszi wofshoderjom a djalowicju wufshaczajaja, io bychu swojce dżeto inustkowomeho misionistwa na pczaczaj i tyd dżelaczerskich sjebnofim wofshowaczju.

Mi wiđimy, kak inuistowne miñionistwo tež na tym poli towarščyneho žynjenja ho próžuje tym, kiz hi w nuh, swonkowim pomoz pichinjczj, ale tola pichj tym to beško i wočovw nješubj, pod foterhž wchojrowe dželo čijni: člowice dušne temu blisfo dowječk, bjes fotrehoj je wišča člowiča pomoz bjes žohnowanja.

3. Měšćanizme miñionistwo.

We wulkiš mječah nadeždžek pal woseče hubjenych wo bydlenjow hiščeje wjehelatu druhi nuh, foterhž durbj inuistowne miñionistwo napričejno štupice a tole wotrajd jeho štutowanjaja reča měšćanizme miñionistwo. Nalato je wone w Schottlandsej w leće 1826. Wšty Nasmit papoča j 8 pichcezele i bishnju w rukojaj dom wot domu šhodjcz; woni napominaju a trošchowadu a šhubemu ludej jašo jačucz dachu, so je tež ja tych nje-žožownych a hubjenych našh šbójnik, pichcezel a wunmožnik. W našim wótznym kraju je Wicheren měšćanizme miñionistwo šajadowal. Swonkowaj nuh wotponožča a pichj tym tym mož na wutrobje hubnych a hubjenych dobeč, je jamhčj, i foterhž měšćanizmy miñionistwo džekaja. Duž ho we, ho jich dželo i šataranjnu šhubych pichšamfaje. W Harline ma šnaty dwóřisj predar Štöder wulku šafšubžu wo tole štutowanje. Njane wopojalno na tymle wažnym poli je tež šebnočenje žonow a třečejnow i wosebnych hubjow, foterž ho na tym pomoznym štitku wobdžela. Wone maja jašo šiwje wosebne wotželenja — te jene ho štaraja a špyrowa, druge wopytuja šporych a špelych, druge maja wotčejhnjenje šhubnych džezji we wočovmaj. A i radocelje pichšijim, so je wotbželenje na tym dobrym štitku šbožownje rasfo.

4. Miñionistwo ja wučahowarjow.

Šduž ławy naščeje ewanđeljo-lutherseje žyrhwe i wótzneho kraja čahnu, jim inuistowne miñionistwo w škeščejaniscej lubočeji i radu a štutkow i bofej stej. Eswoje štajje je wone šajželo w Bremenje, Hamburgu a Škeščejanje. Pichj tym džele ho na to džawa, ho bchju ho šibotimyleni wučahowarjow wot šiwrohe wotmyšljenja hiščeje w prawim čahju wotberželj, tym pal, kiz ho wutracja čahnu, dobera rada ho škeščaja. Š temu ho bjes wučahowarjem šizka i napriškom „Nada ja wučahowarjow do šebnočenjch štatow polnočneje Ameriki“ rošdawa, foterž jich i pravemu rospinitanju teho wotmyšljenja napomina a jim tež Amerikanske wotbjezočje, foterž tež šepice nješju hač našče, došladne roštalajaja. Wože šitžby jo ja tych wučahowarjow, prjedy hač jebju do žuleho kraja naštaju, wotberžca a dofelž je wutroba w tym wotwinitanju, šduž wótznemu krajej boženje praji, wošebje wšidšijitna na Wošj šiboh špichcz, je ho w tychle šemidienah hjo nešore šymjentne šornješkto a wčežnoč wušpjo. Šle nu jenoz pichj dželenje wot wótneho kraja jim bratowšta lubočeji i bofej stej, ne, tež šduž do Ameriki pichšuju, jim inuistowne miñionistwo wobarnowaju ruku poličije. Wemški dom ja wučahowarjow a lutheršij dom ja putnikow w New-Yorku špoyich ludžj i pichšijawe škečelce, jo bydu wučahowarjam i radu a je štutkow i bofej stej. Woni jim šamjenje pierjes a jich listy a druge wčzy wobštaraja a jim pučž pošajaja do noweho kraja a do nowych wotbjezočjow. Wošebje ho tež poštaraja, jo pučž namalaja do škeščejanisceje wohady w Amerizju a duchowneho šataranja njeporaja.

Kajku na tole štutowanje wulku wažnočej, nam i tšpajami čji wobšwedžca, kiz hi do wutracja čahnuwšich teje lubočejanu pomoz nabošnit. Duž ju ničto, šduž čje woi čahucz i wótneho kraja, ho njekomdžj, ho ja miñionistwo ja wučahowarjow preščez.

5. Miñionistwo ja šbžnikow.

Miñionistwo ja šbžnikow je nowa šaofia na šbžnym šitownje inuistowneho miñionistwa. Wone wopichjaju duchowne, čšlene a šopodacelje šataranje, foterž je ja šbžnikow nušne. To žynjenje na morju wjele štracha ja tutyh ludžj pichinjczje. Woni ju dželeni wot žynjenja na kraju a i tym tež wot žyrhwe a škeščejanisceje wohady. Što wot šta hi šbže na morju. Duž woni ničo njepytuju wot žohnowanja šiwobneho žynjenja a duchownajwšijehoh šlowa woni njelabžuju. Š temu hi šurto wobdaczj wot šubjenych ludžj, foterž maja hanbne žynjenje šabj ho a wuštorčewj i čšlowišeho towarščtwa na kraju hi ho na šbže pichšijajili. Tazju ludžo pal šajdočejca wutrobje je šiwocje bjesšbžnočju.

A šduž šbž do pichšijawa pichšjebže, tym šbžnikam najwješčij štrach hroty. Šubjene foterhž, w foterhž šafšubžu a njčeščje žynjenje hiščeje, tym štwaja. Špenjeh, i próžu šafšubžene, ho jim

wot šebajych ludžj je šta wučahowaj. Škafje to žynjenje w pichšitawach šnjeji, wo tym njeh šejšchowanju pichšitaw powjeda: Matrofa, foterž bešče 700 hriwow wupšacjenych doštal, na drugi džej ničo wjazj njemecšche, drugi bešče 1600 hriwow na 3 dny pichšejnik. Njeje juw šawčeže nušne, ho jo pomha? Šnutstowne miñionistwo ma tu dwuju pichšijalknočeh dojelnic: — ho poštaracz ja duchowne wože tych ludžj, taž tež jich i šopodacelnu žynjenju pohuocz. Duž šizomizmy miñionistwa na šbže šhobja, šbžnikow do Wožich ššitžow pichšeproščuju. Ššiti teje ššadnočej ho šibljie a wobšerke šubj rošdawaja. Wože šitžby maja ho w tych pichšitawach šbžny dželo. Šak džela ho na wutrobach tych ludžj i jich duchownemu šbžu. Na drugi šotu hi ho ja ničo nalutowanjaja a šopodaj jašokšje. Te šopodaj hi foterhž w škeščejaniscej myšli, wobomne taž te šopodaj ja wotšolčahabžych rjemježnikow, w nič hi šbžnižy šafšubani piched tamuju šawjedženjom a šebanjom, w tych drubich pichšitawajch njčeščijeh foterhžam jim šhrojajim. To nalutowanjow moža šiwuju šafšubžnu mihu dačž a žebi nještja ja poličije žynjenje na šot poličije.

Nuščje je šon wotrajd miñionistwa hiščeje mčoby, my tola čžujemy, kak wažny a nužimny wón je.

6. Roščerjenje škeščejanisce špšow.

Šnutstowne miñionistwo čje ptačž a wumož, štož šubjene je, niž jenoz čšljnje, ale tež duchownje; wone čje čšlowjetow wobarnowaju, so njebyču na čšle a duški do žanjje ššdoby padajli a čje jich dobeč ja Wože kaššiwio. Š temu durbj pichede wšchem pomhač roščerjenje škeščejanisce špšow. My derje wemaj, taž njčeščje a šajze šubj ho w našim čšaju hušo doščž čžajaja. Šbne ju šeb a wošebje wjele mčobych wutrobow nalazja. Duž hi ho ludowe a škulste šitowuje jašokšje, i foterhž mlodžji a šari dobre škeščejanisce knigi doštawaju. Nušjajo po kraju šhobja i dobrym šubim i tych štatow, foterž ju wot inuistowneho miñionistwa jašojene. W tutej myšli šitujaje našče lube lutherse šitowne towarštw bjes našim ludju šeršitnu šuboh hjo doše šta i šobatim žohnowanju. Wošebitnu wažnoč ja duchowne žynjenje luda maja te nježšelice šovjena, foterž porjadnje do domu šhobja a džebža škeščejanistwo pichž žke što i duchownej žyrowu šajšaracz. W nič a šhobž nje čje šnutstowne miñionistwo džekaz w škeščejaniscej domach. Šato tajki wšoh inuistowneho miñionistwa našče njebšelice šowjeno „Womaj Wob“ šbždu njebždu do našich ludych šeršitich domow pichšitadža.

C. Škutki špomožekške lubočeje.

1. Šladanje šhorych.

„Ššobšik šyn je pichšjoh ptačž a šbžne čšinic, štož šubjene je“, i tym ššobim wopnanjenja našh šbžnik šam šon wulku nabawel, foterž čšjehje na šeni dojelnic. „Ptačž a šbžne čšinic, štož šubjene je“, čje tež inuistowne miñionistwo je šiwuju štitkami wmožajaje lubočeje, ptačž, štož šore je na čšle a na duški a jašo pichinjczj k temu wulkenu Šamaritšewu a šbžnočšinjczje, kiz woli do ranow šje a čšlowjetow wuštrwiti.

My šhobladanu na čšljnje šhorych, kak šnutstowne miñionistwo pta jich wumož a jim pomoz pichinjczj. Ššlby tejele wmožajaje lubočeje wobladanu we wšchch džohach našče škeščejanisce žyrhwe. W našim čšaju dželaja na tym poli na přemim měšnje diakonšij, foterhž je šladanje šhorych najwvažnij nabawel šje powalotaja a wone pichj šiwim šwemjenu šabanju a pichšewanjaju pichj šhoroložach šbžnu ššadnočej wuzajja, duške pobylnič a trošchowacz w myšli teho, foterž wšitkich šprowadž a wočezčejah i žebi wola, to by jich wuščewim.

Čšepšozym čšlowjam pomhač, i tym wotšpobam hič je tež druge towarštwa hromadž šubje. Ša pichšitab čšlowjetuju šščžj — to je towarštw došwotwilych pomozijow ja šranjenych wo šojne, foterž ho ja šon nabawel w čšaju mčra wunučujaja. Tuzji pomozizny, foterž hi na te wučeni, šranjenju přinjju pomoz poličije, moža pal tež w čšaju mčra, wošebje na wšah, šbžž ššar a ruzny njče, pichj njšobžu šafšupicz a wjehelati štrach wotwobročjcz. Radžjominje ho to tež w našich štronach što a šole šarjaduje, pichžto, w wšchšitich wšchch hi wčešje šedj abo tež dwejo, kiz moža tuti šamaritšku ššitžju došojczj.

2. Wethlehemške wuštwaj.

Wethlehemške wuštwaj njšju šawe šhorowim, ale wuštwaj, w foterhž šubjene a ššabe džezji, wošebje i mčrow, ššny pichšotk w rjanym ššhu a štrowej krajinje i šiwojemu wočeršowanjenu

a pohylnjenju namafaja. Wone ho po narodnym mētačtzu teho
šbōznita njenja a i tym ho wojnameni, so ho v cžahu duchowno-
wego wočerjastjenja tež na dječjagžy wutrobah v šibčeljanzfej
mŕšji džela. Wat meje do našym mōja te džekči v rjanej
strowej krajnje žiwe byč a ho v rjanej wutworbje wočelječj. Zajf
wustawo mamy w našej blitkočej we Wafajozj a tōm ludym cžj-
tarjam w blitžijem cžahu dołkadmje woŕipkamy.

3. Wustawy sa džekči, na padawu ŭhorocj čerčpjazdy,
a sa duchownje bēdnych.

Šnustowne mišjonistwo na tež jara cžekje a šhdne nadawiti,
so dychimj wooprabedž so dšnacž, ka šhdne dianoŕijy w tajfin
cžejšim džele lēta dołho wutroja. Zajfe cžekje dželo je dželo we
wustawah sa džekči, na padawu ŭhorocj čerčpjazdy, a ja duchownje
bēdnych. W Wačym Wačarjaj pola Džabžan je tajfi dom,
w kotrymž 5 dianoŕijow 40 wobojdi džekči, na padawu ŭhorocj
čerčpjazdy, hlada. Wobužel je to ŭhorocj, ja kotryž lētatimj žanejo
hrēbta njestaje, a te hrēdki, kotrež ho w tam wuŭwaluje, wu-
pēdže nimaja. Duž je najlepje, so ho džekči do tajšeho wustawa
pšidimčju, hōdž so najprjedy, hōdž je i žyła možno, po šhd-
nym hladačimj našhonyemj dianoŕijow wočelječnje dozpije.

Šredničimj je hiščeje we wustawah ja duchownje bēdnych
(šidotow). Čži nješpōwoni žaneho rołowa nimaja, woni njewjedža a
njerjonaŕja ničo wo Woŭ, ničo wo šhdčej, jich wobbarawajm.
Duž je rjane woŕipawiti wulkeje hminice lubocje, kotrež tež tudy
nabžimj wupadnyč njeda, ale so džej tež tudy prōjaje, jačimtu dušku
rošpēdčije. So mōja tafe džekči do tych wustawow šajpčije,
je wulka dobrota. Napohlad tajših hubjenych pat nam wutrobu
čim šredničimj čim, hōdž woopominaj, so wotetji džel tajših
hubjenych hrēdki hwojich štarichj njehje. W našim wōžnyjm
kraju je 40.000 tajših bēdnych a nēhōže runje tello na padawu
ŭhorocj čerčpjazdy. Woŕipawiti a jadōšćimje žiwjenje štarichj
hej huto wina. Šeničŕi šredni pšidatid njeh ho pada: Jednu
hōž bōdže teho dla na padawu ŭhorocj čerčpjazdy dołez
bēdu štarichi jemu jafo cžehimemj džekči palenz domeli, to nje-
bduh w noy pšedje jehō pštanje wotetji. Njeje to žadōšnje!
Ničo lōbte to njeje, džej wote dnja tajfe hubjenitwo wōdžje a
wo dnjo a w noy i tajimi hubjenimj hromādje pšehodje, to lamōže
jenož hylna, wot šhdrytjkwōweje lubocje šbōzje a labortnja wōtōže.

4. Špomožejffe domy.

Hōdž je to dželo hōtj wočelječnje a cžekje, i kotrymž šnust-
owne mišjonistwo čelnje thorym a hubjenim w lubočji bliffo
šlupi, je to prōzwanje, kotrež ho na thore a labudžene buhče štoŕi
i wjetřcha hiščeje wjele cžekje. Mišjonistwo tež w tym džele
hijo na tudy džekčoh japowicje, kiž hu na buhči natadžene, so by
jich šhdčarja a njehjeja. Wōhu žel je jich wjele džekči, kotrež ho
do hrēcha a hanibj nūš narōdja, kotrež taŕ rjez štarichj i šemu
wotčarjam. Zajfe džekči wōttemu šhdčimj napšehčewno džera,
hōdž ho špomožejffa lubočž nōm nimi nješmiti. Druhe džekči pat
tež hu, kotrež piti hwoemj hladačimj na pučž hrēcha ho labudžja.
Šim pombač — hu ho špomožejffe domy labudžje, tajfiž mamy
w šhdčijju. Džekči, kotrež hu w štrawče šubnjeje hič, ho pšeh-
fabža do štraweho woŕetja po štraw wočehjenimfin porjadom
stejažeho šibčeljanzfeho doma. Zajfi dom wožitaj domōzaj
štaridje, kotraži dychitaj wēgo wo žiweho šibčeljanzfeho šubnjeja
napšerjenaj buč a buhča lubočje kamaj w hebi jačjuč, kiž „wicheho
ho nabžija.“ Wšpōdčji špomožejffih domow hu po woŕipawitownym
wočelječnju dobre. Hōdž tež wjetřite džekči ho njehju wustawōwe,
62% je tola rjana ličbo, kotraž ho tudy šhdčej, to wulke
šhdčowanje Wože na tym štraw wotčelječnje.

5. Štarōčej ja hōlzy do kurwarčfeho žiwjenja
labudžene.

Sa tōwle wotjad šnustowno mišjonistwo ho w nēškim to
mjeno špomožejffe dželo na „Wladenyd“ natōzaje. Zole mjeno
prame njede, pšidetož so w tej wulkej hrēdijimj, wo kotrež ho Vuf.
7, 37—50 rēčji. Marju Wladenu widiž, i temu žane pramo njede.
Ale to mjeno je ho junčrōčji pšidajalo a ja wōdšite labudžene
žiwite, kotrež wmožōnje pučja, so to mjeno „Wladenyd“ rjeba.
To njede tež tudy i rošpānimemj napōmijene, hōdž šhdō štanu
w nēškim hišah na tym čsta.

Šchōž do teho nōžehō njehčijfeho žiwjenja, tajfež w našim
cžahu wočebje we wulkih mēštah wōslabam, pošlaba, tōn dychi

ho šawēčjeje najtrōčje. Šnustowne mišjonistwo je Wožu džakōwano
tež w tudy čstjim džele njewustawōaj rjany wšpudč melo;
nētura buhčim je pšehōwjeło i noy na šhwēto po tym šlowje
Jaf. 5, 19. K temu je šakōžilo wōle wučetnjejeffite domy ja te
wobuhe šhdčimjaj hreda, hōdž mōža po šhdčimjaj šhwētom
šibčeljanzfej lubočje i nōwemu žiwjenju wotčelječje a hōdž mōža
joho dobre a hōdne jstaju cžlowjeffwa bynacž.

6. Ščataranje jatych.

Zato našej luby šbōznit na šhōžju wōšpōwe, wōn temu
počitnemu šdčarjaj te kraje šlubenje da: „Šawerije, ja praju
tebi, džemja hiščeje budžej so mru w Parabižu.“ Šhōšnit, i tajfe
ho hwojich hrēchow tōweje, dofa je rta teho wmožōniti na
šhōžju wobacze tuj hrēchow. To dychi naž tola we wōdšitich
cžahach na to dopominčje, so ho žōbny cžlowjež tal baloto labudžiti
njeje, jo njemōhki šimlōtōčje pšed Wošom namafaj. A to wo-
pominajto dželo šnustowne mišjonistwo na hōstjanah a jatych.
Zole džekči ho počzahuje na jatych, na jich šhwōžby, na tuj
i jastwa pučšehčewč. W jastwe jatym jastwōwiti dušowim
i napōmjanajej lubočej bliffo šrupa a ho ja to štaraja, so
wōit tež dobre šibčeljanzfej špūy čitaja. Wjetřche je dželo
šimlōtje lubočje na hwožbah jatych. Žona a džekči byrbja ho
trichōtōwacž a pomōž ho jim šhōčje, so by hwožba do nuy nje-
pšidajta a so mōhč i jastwa pučšehčewč wno žiwjenje špōčecž,
hōdž ho do hwojeho doma wōčeti. Ale wōdšitaj tola tajfeje
domijny nimaje, do kotrež mōja šajpčije i šhōstjanje pšidchēdčji.
Woni cžahaja hulo dołho wōt mōta i wēta a hōdž hwoje papjery
pōkajaja, w kotrychž je jich šhōstjanje woŕipawe, hu wotpošlani.
Duž je šnustowne mišjonistwo po našim žytim wōžnyjm kraju
towačstwa i pomōžy i jastwa pučšehčewč jafožilo, kotrež
jim pomaha, jo lašo dželo namafaja i so mōža nōwe žiwjenje
japowēčje. Taf džela šnustowne mišjonistwo na jatych. Žehō
prōzwanje pat wēgo wošebje na to džje, pšehčestupajemj šatonow
wōbaracž a šhdčewacž a pšidimjny pučž, i kotrež je pšidčestupajemj
pšidimj. Pšidimjow je wjele, ale to drje mōže ho prajti, ja je
pola žōnaw i wjetřcha njehčije žiwjenje, pola mušow i wjetřcha
woŕipawitno prēnja pšidimja labudženja. Žehō dla ma ho pšehčewno
tymaj dweemaj njepšehčelōmaj woŕowacž. Pšidčewno woŕipawim
hu ho w pōšhdimj lētah towačstwa jafožije, w Šhwajcarfej
towačstwu nōbrōho šhōžja, kotrež šhwēti štrufaje. Tōn štanu
wulki wōtšupjemj šōnž pat mōja tež wjetřite druhe štrufi wo-
šhōwacze a wōdubowacze lubočje: cžlowječimj pšed ŭm wu-
šhōwacž a jich i temu dobremu poštrjež buwječje. Wō wōžimj,
ka wōzaje a wulke je polo šnustownohe mišjonistwa. Načej luby
šnes a šbōznij, kotrež w hwojej šimlōtje lubočji nōdže, so by
jednu šubjenju bŕl a kotrež je ja wōdšitich wumrjet, naž na to
dželanke polo pošalaje a praji:

„Te žne hu wulke, ale mačo je dželacjerjow.“

Wšchelate i blifsta a i dalota.

— Wo minjenju dołhōlētneho šhdneho redaktora „Mišjonisteho
pōpša“ njelca štaraja Domalchij taj njes šaraj Wlatca šantolite
redaktōwito pōpša a njes šapan Domalchija-Reticjanŕi hōw-
redaktōwito dobročujnje na ho wlatōje. Wōb tōn šnes žōbnyj
je špōzwanje nad našim lubym herštim ludom!

— Dželo dianoŕijow ho w Šastfej šhdčowanje lēto a dale
roščerjaja. Pšedēž trōtimj je ho w Žwitawje šilalny wustaw Džabžan-
steho wustawa jafožij.

— Lētunčja kolekta, na prēmim pošatnym dnju w Šastfej
ja šnustowne mišjonistwo šbōrana, je wjetřcha hōčž je hōy prjedy
bŕla. Wōna wučimj 21.100 štrawow. To je rjane woŕipawito
pšidchjeranje lubočje ja šwajaty štrufi šnustownohe mišjonistwa.

— Žyta biblija je w tu šhwiltu do 108 rēčjow pšidčōzena,
mjenujž do 40 ewropšifich, 41 afričifich, 14 afričifich, 10 awstral-
šifich a 3 američifich. Wječa-ŕjo pat te rēče šbō, do kotrychž
hu hame džele hwojateho pšima pšidčōzene, hu to na 400.

— Kōž ho šba, buhčimj bōhju wo wōdšelachij pšidčemjenjach
w šajpupjenju najwōšhōčijah šastjōwstowow našehō hōčewōrja
šhōčecž. Štanu šekretar i Maršalal je hižo hwoje šastjōwstow
Wōžij. Najšterje tež šhdčōwstow šantler, wjetřch Šohlenboje, kotrež
je hižo we wōdšitich lētah a ho hwojeho cžekčehō porōwajana
nabŕl, bōhju na wumrjet pōdšje. W tuch dnjach je wōn wjetřcha
Wismarla wōpstat; najšterje to tež i tujim jehō wōtšimlōčimj na šhwjaje.

Bomhaj Bóh!

Cižsto 28.
11. julija.

Četnik 7.
1897.

Šerbske njeđzelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Šemolerjez knihičiziščečerni w Budyščinje a šu tam dostać ša šchwórtlétu pischeđplatu 40 nr.

4. njeđzeta po šwjatej Trojizy.

Ent. 12, 15.

Hdy by našy knijes Jezus šhrystus hakle w nětčijšim čašhu a w našim kraju po Božej radže na šwět pschischol, hdy by wón dženšja bjes nami žiwý byl a škutkowal, kiz šmy jemu zyrkaje a woltarje natwarili a kiz jeho čzeščizny a šhwalmny jako šbóznija zyleho šwěta a wón by taž něhdy wot tamneho bošateho mlodšeriza wot jamožitych a š zyla wot wišitkich kicheščizjanow hebi žadal: dži a pschedaj wschitko, ištož našy a rošdawaj šo šhudny a pój ša mnu, taž bychu wóni tažtu wruhu wobitali? Wy dha jich wjele š wješelošču šwoje kublo a jamoženje wofitajšo, šo bychu temu knijeje šamenu šlužili a š nim pod wišelafim čzerwjenjom a pšješčežharjom dželali na čašhnyu a najpródžy na duchownym a wječnym derješču člowškeho naroda? Škóždy šhano hebi myšli a š han š temu derje šhmany a njewěri, šo by moht tež druhu taž dočojnje. Duž šputujny šo dženšja po tym šlowje teho knijeja.

Šladajče a warnujče šo psched lašom štwom, pschetož ništo njeje žiwý wot teho, šo ma wjele kublow.

Šačž runje je tole napominanje našeho knijeja jeno wazne, ma tola dženšja šfow kóždu najbóle po wulšim kuble a bošatšwje žabanje, a hdy by možno bylo, by šfow kóždu čyžyl najradšio bošaty byč. Šak šušto teho dlatón knijes pobarimo předuje: išto dha by člowjeje

wonhašo, hdy by wón runje zylý šwět dobył a paš na šwojej duški šchwodowal? Wječje može tež šestše bošatšwo dar Boži byč a derje kóždemu, kiz jo wužywa š džakowušču pschječiwu Bohu a š lubošču a š šmilnej wutrobu pschječiwu bližšchemu. Šak čzemu tež kóždemu rady popičež tu dobratu, hdyž njetrjeba šo jara šaracž wo to šestše, ale može žiwý byč bóle bjes štaročže, ale njefapomíny pšči tym, šo ma tež bošatšwo šwoje štaročže runje taž derje taž šhudoba a druždy hiščeje wječše, haj šo je šestše bošatšwo a honjenje ša šestšimi kublami wožebje šestšy žmyšlenym hižo wulku šchwodu a štrachotu pščinješšo. Špomíny jenož na to: kajše šrojne šlowa a rčeje tež dženšja hiščeje bjes bratrami a šotrami, bjes pschčeželemi a kicheščizjanami, kajše njepšchječelštwu bjes nimi jeno šestšeho šerššwa a kubla dla! a tola dyrjeli šo wišitžy bjes šobu ludowacž jako brašja a šotry w tym knijeju. Š kajše šawicžny pohladuja druždy čži, kiz malo maja na tyč, kiz wjele abo jeno něšto wjazy wobšhežja a wobčežžnja hebi š tym jeno žiwjenje čžišče njetrjebanšči! Šajša šwada a nješednota bjes niškimi, kiz šo wadža šwadnych pjenes dla, a bjes wyšotimi, kiz šo wadža wo tawignty! Šak wjele šjebanja a wopacžneho pschšabanja, taž wjele kradženja a morjenja šestšeho kubla dla! Šawěrnje tež bošatšwo a honjenje ša šestšimi kublami ma šwoje wulke štrachoty ša tyč, kiz najbóle šladaja na to wišomne, niš paš na to njewidomne. Šajša šchwoda ša šnutškwowneho člowjeja, hdyž šo bošatšwa nabodywa na wišio možne wafšuje, tež š hřešom, dofež hebi w nět-

čizimim cžaju tak hušto myšla, so je cžlowjeſ žiwy, hdyž ma wjele kubla.

Albo hdyž teſ wiſtudom tak ſto njeje, ſemſke ſamoženje a kublo ſo hušto nahromadžuje jeno ſ wulkej prōzu a wobcžnowiſcu. Wōh tōn knjes je wſkaſt pſichifaſal: w počje ſwojeho wobliſca durbich ſwoj kſleb jeſež a w cžleſeji cžemny mečž kōždeho, kiž je ſprawnym dželom hebi ſwoj wōſhōdny kſleb ſaſkniži. Albo hdyž ſo prōzija jeno, ſo byduh jo wobohcažili a hdyž cžwōdža hebi wjele kubla nahromadžiež jeno ſ leſnowiſcu a je hibarjom, niž pak ſ Wožej prawdu ani ſ Wožim žohnowanjom, hdyž woni ſemſkeho kubla dla wopuzja mēr a poſoj a ſwože duſhe a ſwoje dobre cžetne mjeno, tam je tola ſ wōſtoſežu nuſne to napominanje: ničto njeje žiwy wot teho, ſo ma wjele kubla. Albo ſu dha ſachodne kubla teho ſwēta wopravōdže hōdne, ſo jich dla ſo ſwadžim a hebi žiwjenje wobcžnowjemu, ſo jeno žiž dla ſo tak wjele ſtaromy w dnjo a w noſy. Alē, wytajmny najprjehy Wože kraſtowo a jehō prawdoſež, dha bužde ſwō wiſtito druhe, tež ſchōž k žiwnoſež a potrebnōſež wōſtowneho žiwjenja nuſne je, pſichidate. Komuž pak je Wōh wjele kubla ſpož- cžil, tōn njeh ſo prawje naložuje a hebi tež pſcheczelow cžini ſ tym pſichiprawnym namakanjom.

Kak hušto tole cžlowjetojo ſapomija, ſo ſu jeno ſa- ſtojnizy, niž pak ſnjejoje na ſwojim kuble a bohafſtwe a hebi ženje na to njemyšla, tež kſhudym a potrebnim wot ſwojeho ſamoženja a po ſwojim ſamoženju dobrotu cžiniſež a wubželiſež. Kak ſrudnje tola, hdyž maja w domje wiſheho doſež a wjaſy hačž k wēžnemu žiwjenju ſluſſa a moža hebi kōžde wjeſhele wopſhečž kotrež wutroba hebi požada ale to wjeſhele njefajna, na kotrež Wože ſlowo w ſapōſchtoſtiſch ſkufkač dſawa: „ſbožniſe je dačž dſuži bracž.“ Kak ſrudnje, hdyž by ničto po ſwojim ſamoženju moſh wjele žohnowanja pſichiječž kſhudym, hiſjenjom a cžerwajom ali ſamnje wutrobu a cnu pſchōd niami, doſež žo wot ſwojih pjenjes dželiež njemože. Kak ſrudnje, hdyž je ničto žiwy a njefimluy pſchecžowo kſhudym a wuwurje, wot niſhego njewoplatowany a luđžo njemōdža jemu pſchi jehō thowanju žanjeje kſwalby dačž kſhiba czele: wjele dſaka wōn hebi do rowa ſobu njewoſuje, pſchōž ſa kſhudyž wōn wōdžō a wutrobu njemjejeſe, tačž ſrudnje, hdyž dſybi na poſleđk taſki njefimluy, lakomny cžlowjeſ ſtupiež pſchōd Woži trōn a cžakaež na to ſudženje teho, kiž rjehtje: ſchōž njefježe cžiniſi jenemu bjeſ mojim naj- mjefimim bratrami, to njefježe mi cžiniſi.

Duž wōſnajmy, kaſte ſtrachoty može tež bohafſtwo nam pſichiječž, hdyž ſ naſhej wutrobu jeno na ſemſim wižam. Tōn knjes ſam pak cžyž naſ pſchōd taſkej a hiſnaiſkej ſtrachoty jaſchowaež a nam k temu dopomihaež, ſo byduh w prawym cžaju kubla hebi nahromadžili, kotrež pſcažja pſchōd wrotami wēžnowiſeje. Samjeni!

Wi cž a s - Roſcažanſti.

Wiſchetuy a rječer.

(Pōſcažowanje a ſkōnženje.)

VII.

Jandžel mēra.

Hdyž je ſkōnčto domčej ſwoj doſchto, wotom nabiſti ſo nōž; hdyž je nōž mizna, wotom ſkōnčaja raniſhe ſerja. Hdyž je nam naleđō pupki a ſwēti wobrađōž, pſichiječetej nam lečō a nauſma žiē, a ſkōnčenje ſachowrja ſymie wchōry.

Naniſchim ſerjam a nalečnim wjeſhelam podobne je dželcžatiwō — rjamy, ſkōnžny cžaj njewiſowateho dželcžatiwa.

Tola teſ jemu pabaju hmeſti, drje poſbže, ale tola jemu pabaja. A lebna je cžaj dželcžatiwa poſtruwomje — je jo tež bižo mizny! Bēta dſeja — bižo bjeſchōja jo wjeſerone ſerja! — Naj, wjeſerone ſerja! Wſkacata womeſtlu w ležu; wotežati jenož, bōry wotwočnyjech tež ty! —

Wjeſerone hmeſti w cžlowiſkej duſhi! Tebdu jo wiſhe tamne hōhny wocziſhe, kotrež ſerhawadu nēbny w nalečnu žiwjenja; wocziſhe je, žle wocziſhe. Derje kōždej duſhi, kotrež je mēra nalečſta, hdyž ji wjeſerone hmeſti pabaju! —

Wocziſta a womeſtne je duſha ſtarcho radneho knjeſa. Jeſo hproſenje wocziſy ſeji jo laiſelſeje; ač, bēſheje tež wſhe- ſproſenje. A tola hiſeje glabatej a wučiſtej!

Tebo dželci a ſtary hameſtit ſerja mjelcō a natni pſchi jehō tožu; a w me nim ſpi ſtary nam. Wōn wotwočuje, ale jehō duſha njepi. Cžija ſleſtaje wona wot ſemje, wſchōdje a wſchōdje. Ctole wrota wuſlawa wona wotewrjene, a jandželſke ſyty ſpewaja ji wubjerne rjamy hōh:

„Dotonjaka ſy duſha twōj bēh;

Alto powita Wōh tōn knjes tebe ſam!“

Dotonjaka! Cžōžnje dotonjaka!

Wiſheje pječž lē bēſhe Wōh jemu wotpuſtječžil, po jemi hōbžiež; potom je ſo jemu jehō wſheče ſtato; jandžel mēra je pſchōžō! Duſha je ſwoj bēh dotonjaka!

Alto luby wōſtje Miſtanjō, njepuſchōčim wyſ wjaſy do waiſheje hamotniſeje: nēto woiſtaweje tu pſchi naſ! Cšarowa ſyma pſchōžde; iſchō moſh ſo wo waſ ſtaracž, hdyž ječe prōzi a kſlabi; tač proſheche mlōby Anrobd, tač proſchady jehō wiſchōžy, a Wſjelowa dſowka wja jehō la ruti, a w cžieſhe jehō do jiwiečſi, hdyž bēſhe ſtary Anrobdž nam mnohe lēta w duſhōm mēre juſat. A bratr Miſtanwič bēſhe ſlowitny juſo: jehō wōdžy bēſheje jo nimale žle ſačimje; a jehō ſprowe ſtawy bēhu wōſtawnye a wuſtawadu.

Wō ječe lube, ſwērne duſhe; w cžaeje mje ſaſtaracž, hdyž mje nētole ſkōnčōž pſchōčiwata; teſko prōžy a ſtarōſeju buhu nam nahōwata; a ſarunacž a ſapōſchje nam njemōžu, ſchōž mi do dobrotoe a ſimulōſeju wopōſataſeč!“ tač pōwēdaliſte wōn wſchōd huty, hdyž bēhu do ſtacie lubje jiwiečſi ſaſtajuſi.

Alē, njewēčeje jenož taſe!“ wotmoſiwaju wchōžy. „Wō ſam cži, taſiž njemōdža ſarunacž wicho to, ſchōž teče nam po lubōſeji a ſwērnōſeji dobrotoe wopōſataſi!“

„Naj“, wotmoſiti tež jehō dſowka, „najiſchōji wōſtje Miſtanwič, w lubōſeji ječe ſwēre wopōſataſi naučnomu domje; w lubōſeji cžemje hebi ſwēre wobchowaež hačž do ſimjerce!“

„Woja ſimulōſež a jehō mē woiſtaſ ſ wami!“ C tymie ſlowami ſkōnči Miſtanwič ſwoje hamotne žiwjenje, ſo by na ſtare dny tež domowim mēl, hdyž ſo lubōſeje wutrobu a ſwērne ruki wo jehō ſtaradu, a hdyž jemu hiſeje ſkōnčto pſchi wjeſerownych ſerchō jehō žiwjenja ſahwēčſi!

Cšueh pſchēletuje w hōli. Cšuehōme mjeczele pſchōdu; kſhutofo ſerje ſiſe jemu a jenož tam a ſem ſata hiſeje ſwētečō wroſōja je ſneha. Cšowtome haſōhy jo ſiteja k jemi wot cžeſe, kotrež je jiu ſima napōſtija. Sſymli wēſti kſumy jo ſto.

Tež hamotilowu wopuſchōčemu domčej je hebi ſymſi pſchōž wōdžej. Nalimſte wchōry a ſymſie ſiſchowne mjeczele ju ſieču roſtorſate, a tam, hdyž ſo wrejoh lēdžehaſi doſho wōſen miſchſerjeje, teži nēto tež juſh. Wapaki hečōja rapajo a ſ ſchōdami nadoſtajo na dſerjowanym ſiečuſy, a do moſkōžny pſchi domčtzu ſu jo lēgne pſtačſi jeſhōbō, cžafajo, jo byduh jo domčowne burje wotewrite, kaž je to ſo druhe lēto ſtato, a to jo ſimſna ruſa ſkōnčnym ſočjom žyrbu mjetaſa. Tola burje ſo njewotewrja — niđy niž!

Al wō ſimje na toſchōčſeju w Dražbanač? Tam praſtože wōſen w kſladac, tam ſmječſi a bōrčſi a ſhacſe roſchōrjaja cžoplotu, kotrež ſtarcho wōſchōwuje, kotrež je w bēdowom ſtōle hečō ſwoje proſte ſtawy wſchōſetſeč. Na ſarunč k jehō wōmaja hečſitaj dwoj hōčſtaji, hōdōlētny Anrobdž ſaruj a ſilēmny Janč, kotrežō wchōžy w domje jenož matocho lētaria njemuja. A cžekta bajc jimaž bapničſki wo luđſka, kotrež wonſa w ležu hōčſeja, kotrež je jo w ſymje w ſimje ſkōnčōžil, ſchſtajuja a domoj dowjedu k macſeri. A pſchi tam roſwjeſelſtej jo jemu mjewōčžy tač, ſo jo tež ſtary na ſlōžu ſawjeſeſi.

„Waj namaj hšičeje jenu bašničnu, to bēše tat rjenje!“
proňtaj hōlčtaj, hōňž je četka bašničnu dobata. A potom baje
imaj druđu a tpeču, domž hšerki njepabaja. Potom jaletaj
f lubemu džeđej na stōž, wiačhtaj jeho wołoto ščije a jeho
wołotošo ščepničhtaj jemu: „Mej ty dobru nōž, lubšči džeđo,
mej ty dobru nōž!“ A potom spi starj džeđ tat mērne, jako
budu jeho jańdžejo do španja šajpewali. —

Tať minydu ho čzajšy čžicho a šmerje. — —
Tež wječorne šmerki ho minu!

Prēni džeń nowoše lēta worenđe starj Mikławšdj do praweho
wōtneho doma. Bergament, kotryž pater ščipju želazny pichinjehy,
wobnojerdži f nowa a na piched, ščtož bēdu lubemu starem
hjo přejdy postwjezili: špewnu lubošč bacz do šmerje! Waj,
špewna bēše to lubošč, kotraž ho wobšhwa temu, kotryž bēše
ho něšto minyť, taž tež tym, kotryž bēchu piched nim wotečhli do
wječnošće! — —

A hamotniwowy domčež?

Wōń je hōlčpata, a ničtōń wjažy njewē, hōžje bēše něhdy
nawarjenu.

A ščijž?

Ščijž tam staj hšičeje w holi; tola to je druhi.

A člowjekojto?

Tež woni šu ho minyli.

Ale prački špewaja f nowa fwoje hrōněčka, hōňž nalečejo
pichšhadžuju, a lēš ščuni runje tat taž něhdy, hōňž hamotnižy
jeho ščumjenje hšičpachu, a lēš bōže dale ščumieč, tež hōňž
hmy mu ho minyli.

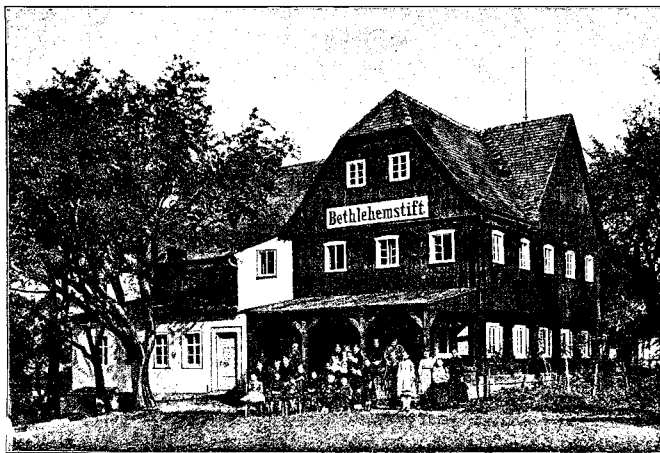
Hōňž staročeje twōju dušču tjača, hōňž žiwjeństi njemē
twōju dušču wošpōrni, potom dońdž tam, hōžej mēra, wēčnego
mēra naberōčejah!

Ščelodžik A. Sommer.

Bethlehemski wustaw w Delnjej Wjašonizj.

S hōhatny žohnowanom štatuje Bethlehemski wustaw
w Delnjej Wjašonizj hjo 8. lēto. W nim je inuštōwne mišion-
išwo wjele šhōdny hōwobam w šmilnej lubošči pomhato f tym,
šo hu šhude a šubjene džečžatka pošynjenje a wustrowjenje na-

je kraňny, rjany lēš pšči horach je hwojim štrōwotnyim powētrom,
hž woprōwōže džiňu na tych džečžoch čžini. Čžeriwne a štrōwe
ho džečži domoj wōčča. Wšči tym pať ho tež njepabōže jo
wutrobach tutych džečžaj, kotryž wječať je wječelajšy domow

1890 hacz do tōžj
lēta 1896 je ho
770 džečži darmo
pichjato a je to
nimale pola wščit-
ny f dobruim wu-
špēdom ja štrōwošč
bylo, tať jo možachu
ho wustrowjenje
f hwojim hwečete-
lenu šarčim domoj
wōččež. Šnječ
wječertubel f Krie-
gera nad Šrōdfom
wale Nowošajza je
nahladawat wu-
štawa a ho ja njōń
f wopowinewej lubo-
ščju štara. Wustaw
ham wobšči dia-
konija, kotraž je
f Dražbanjšeho dia-
konijnjšeho doma.
Do wustawa ho wot
meje hacz do kēp-
tembra šhorowate

a hłabe džečži w starođe wot 3—15 lēt se jastje Šornjeje
Kuzižy pichjajma, tola jenož tajte, kotrež na nekajtu natyazu
wōta padawu šhorōčej njepetpja. S wještaha mōža tam mēhōž
wobčez. Šdōňž pať hšičeje wustrowjenje njepju, ho tau dješe
šhōwaja. Šhude džečži maja wichtito damo a hamo na jeliňny
doňtan tūňduň jēšu wot železnikeje direktije pichjowolenu.
Džečži šu f wještaha f mējowu a wještahdj šobričhtaj wšōno
naldjeje Kuzižaj. 154 džečži je ho w šańžemim lēče jamowito,
ale jenož 136 mōžedeje ho pichječ, doleťž rum njepobabate.
Kajta dobrota je to ta džečži a šat lēto a wozaj štarčich ja
šwoje džečži wo tule ščelječžijnaju šmilnu pintož prošy, je f teho
widječ, šo je hamo f Dražban w šańžemim lēče prošawa na
nahladowanja Wjašonjšeho Bethlehemjšeho wustawa dočhata, džečži
f Dražban pichječ, doleťž wustaw f bliska Dražban wubojaha-
žeje ruma nimaja. Za prošawa mōžeje ho doňdelneč, doleťž
je Wjašonizj w pōđanlīm twarjenu rum ho ja nje postiči.
Wot tych džečži, kotryž bēdu w šańžemim lēče wo wustawje, bē
jich n. pich.: S Wudylčana 20, je Žitaw 18, f Wšpōzj 12,
f Lubija 9, f Kamjezza 1, je Židowa 4, f Šōđbita 1, f Dražban
11 abt. Tōń čzaj, kotryž džečži wo wustawje pichewojata, ho
po mōňpōčej f jich lēšchemu wustawu a wunūžije. Lēčat hūčejšich
pichšhadžuje a ja tyni džečžini hłaba. Štrōwote fupjele ho im
postičuju. Džečži šu, hōňž wjedro to nēčat dowoli, monkač,
hōžej mōža ho wubēhač. Najlēpšaje lēčastwo pať ja te džečži

je kraňny, rjany lēš pšči horach je hwojim štrōwotnyim powētrom,
hž woprōwōže džiňu na tych džečžoch čžini. Čžeriwne a štrōwe
ho džečži domoj wōčča. Wšči tym pať ho tež njepabōže jo
wutrobach tutych džečžaj, kotryž wječať je wječelajšy domow
pščiridu — šuto
dočč tež f tajšich,
hōžej, bōže šhōwo
njewyđli, ale hōžej
dywōt džečžaze wuho
bjesbōžne rēče a
šhōwa hšičeč.
Kajta to rjana
šladnōweč w Bethle-
hemštim wustawje,
kotryž ho po narōd-
nym mēčeje šču-
pōwim mjenuje,
lubošč f Šejahaj,
hž džečži lubuje,
do tych mlōduňdj
wutrobow wu-
špawcz. A te
šwajcēne šorje-
čhata, tudj wušte,
wone te mlōde
dušče hōbu domoj
wōlmu a wone dale
wōtu. Wōđlōwim,
hōž šu uwarulle,
wone domach dale
špewaja, rjane

ščpruči, kotrež šu hšičehli, domach lubej mačeri powječaja a
tať mōže it tych matych hamo šarčim f ščardim byč.

Wohate čšlne a duchowne žohnowanje f tutych wustawow,
kotrež je inuštōwne mišionišwo šatōjita, wubchōba, tať to na
matčim kuzižim wustawje tež jastje widžim. Wōň tōń šnječ
žōňny dale jeho šmilne štkowanje a mu čžymej tež f darami
lubošč tōń hwojary škat na tych matych pōđpjerče. Šemilna
ščelječžijnajša lubošč je tōń dom šatōjita, wona čže jōń tež
šōžerčej — a f temu mōžemy a čžymy tež my pomhacz!

Wičelate f bliska a f dalota.

— Mēhacžnik mlōdeňišeho towaštwa w Dražbanach dawa
w hwojim čžile na mēhaz julij rošprawu wo hwojim wučečje,
kotryž je 20. junija do Wšpōzj čžinika, hōžej je w bratrowškej
lubošči nētotre hōđnyim hromadže byč mōžto je šastupjerčim
wōčrečepneho šwajsta nawječžornice Kuzižaj. S rabočny f teje roš-
prawy hšičijim, šo f temu Kuzižnemu hwojstej štkōwja 7 mlōdeňiščij
towaštawu a to Wubite pod wobščenju ščijca archidijawca Naabja
f 267 hōbustawami, Wškopje pod wobščenjom ščijca wščichjeho
šararja Dr. Mēgela f 94 hōbustawami, Wulfo-Nōhšeboršče f 121
hōbustawami, Kamjeńke f 99 hōbustawami, Kinsburške f 32 hōbu-
štawami, Wjašonizj f 34 a Kōpře f 32 hōbustawami. Tole
šerženje w Wškopjach bēše rjane a je f pošynjenju lubošče

in mladoženščija a ja mladoženšice tovarišna služilo. Šodaj bédnu ho vidjati isčeti, ho najprejde ranišča nutroščja na telceni uotme. Potom čehnjicu wchizty do lubeho Wožeho doma, hbožet knjez widjatiš farar Wezel na jaložny scenja wo bobatny mužu a hjudim Lazaraju posluharjanu to hltne napominanje do wutroby jawała. „Noshodaj ho, pa fratek wjehele a wočznu fradobu abo frótu fradobu a wočzne wjehele.“ To bédne słowo; kotrež ho wobsehe ja mladoženšice tovarišna hodžesice. Popotnju čehnjicu wchizty na butrownu hora, i htwileni pšewajo i htwileni i rjantni hudožbnyri hupani. Tam ho notore rjane a huajaze słowo k mdohny pšehčelčan wročzja, kotrež wočzje bjes facijščica wofato njeje. Pšehčobnja Drožžanščefo mladoženščefo tovarišna wuložesice, kať je tole bédno inuščowno mišionistwo wo Boha žožnowane bylo. Njy hujal fastič mladoženščij tovarišnow 10.000 pšebowow. Hoj jich wjele je ho dobylo, fastič bédnu wjedy tej wazy njepšehčeslzy imupleni. Čzi mladož ho w rjane Wožef stwórejeh hujehčelchju, domič čžaj njepšehčelch, ho durbjachu domoj. E tym hčelchšom „Njehy Wožu bžatije“ ho wchizty na Wiftoyfm dwórnščičej rozšlowowachu. Tať wobšamny ho krašny hujeweden, kotrež je nam hujewedjenje, ho w nošdjej mladožičej dobra moš hčehščejanjewje myšle bžehče hujej. Stajki fastičesice, ho tón hujeweden na družihy čžini, wo tym nam rjane hujewedjenje. Wčehčanj i Wiftoyž na butrownje horje wuprajji, jo do brje wo mladoženščij tovarišnač hčehčel, ale ženje njewjedžal, isto to je, jo pať to nčel wč. Teho žancho muža ho jebny wčehčel na domojpčuju wuhmčelchju woprašča, kať je tež hotadž pohčł a tam isto meť. Wbón wotwótno: „Tam hym ja wjele meť.“ „Čšto dho?“ „To tebi ja praji, hbož budžemoj zaje hamoj.“ Čžunijaze bédne itarehu muža i bédny wocham wofadadž, kiz je hbožam na nčuhčobnje Čžidžonjancščefo tovarišnow, i kotrež je Wudijste wuróšča. Wbón bžehče na hjomaj, ale wón čžimjeje wchizty hčobu a wročej ho i bžatnje wutrobu domoj. Wbóž ipožčž, to by tón hujewčeh trajaze žožnowanje meť na wutrobadu tuch, kiz hu jo wofodžičil, kať tež na tuch družihy, kiz hu wčla byl, jo byhu i čžopje wutrobu tón wožny štut pobjerati!

— To byhu jemu meťo wenzon mišionist wenz na jeho row položil, tole žadanje wuprajji wo mišionistwo iahžubny D. Victor w Bremenje. Teho wčehčeslje ho pu jo jeho žadanj čžinił. Wbón na dnju jehy pobjerča meťo wenzon wčes 100 mišionistich darow wot 1—300 hčewow, hromadže 2163 hr. woprowadžu. Nžže fastič wčeznu njepšajduť tať ruče, kať te je jahrody a jich wón čžehnje hačž do pšohanshe kraja.

— Wčehčobdu nježdelu imjeje ho, kať hčuhjamy, Gustaw Wolffski hujewčel na Sprejadž. Šeerbife predawanje imjeje hñes farar Wčezas i Možakčž.

— Čšto hčel židžiwjerja wčehčezimo nam hčehščejjanam, widožny jašo jahnje i jehno fradobje wofała i Erlanga. Tam je profesor lčararja Šidor Roental pšči hñawje wčebnje, hbožet fradobowon nčedšto wo jenej na dwejwanjmi hčidžuju wčuhjajanej žabje wuložowomeče, te Waba hanjaze słowo pšidžati: „Ta žaba je na hčidž pšidžojana, kať hčuhjuz na hčidžju.“ To je wiche wčuh meru! Duž je teš čžičke krajce, jo je ho hčehščejjanist lub pšehčezimo taist hčebžožičejzi fawje ščedat. Bayerle ministerstwo je teho profesorja do pšehčatnja wčlato a wón je berje čžit, to ja wčž ja njehdo dobroho kónja njemjeje. Duž je ham hwoje fastojnitwo hčit. Jastič čžloweč hñamny njeje, najču hudožowu mladožič dale wučezje. Wbón pať hčel te fastičž, jo pšehčeb hudožnitwom hwoje hčoflanje ja hwoje Waba hanjenje dostanje.

— Epowčat anguta čžje hčezor Wplem do Wetrohroda pčuwadža a wčelšho hčezora woplašča. Mj i wutrobu wčehčejny, ho by tóne woynt k wobnoženju pšehčezelna i Rušowšef, na kotrež Wiemart stajnje bželajche; potom nam nadžijomnje mčr woflanje, pšehčot, Franzowow hoj ženiczny nčedšto wjerja ho šepčejajo na hwojnt i Rušowšef.

Šwjedžen inuščowno mišionistwa w Porščizadž.

Dutoru 6. julija hujewčesje najše herbife tovarišnow inuščowno mišionistwa rjany hujewčel na Porščizadj Wožim domje. Šeerbife fčehčenje japowča ho wopobnju w 2 hbožnowanj. W fartim dwojce bédnu ho žrchitnyž prjodžetecjo a hñesža dučowom, kotrež bédne na hujewčel 12 pšidžitow, do čžaha je-

stupali a čžehnjedu wjedženi wot hñesja fararja Štrugarja i jeho žrchitnyžni prjodžetecjemi do lubeho hujewčeshego Wožeho doma. Lubojny napohlad postčije wofatč, kotrež bédne pšeh pšehčelne woflanjenje hñeni wčehčelčestly Zimmermannt w Porščizadž nanaj-rjenčije wupšicheny. Wbži dom bédne i nutrnjmi fčehčerjami napjeljenym. Niz jenož i Porščizafje, ale je wčehč hupobnyh wofadom bédnu na hujewčel pšidžičih, hoj hamo i Možakčžefica a Hodožičefje wofabdy wofladčanow lubohy Šeerbow. Čžunijaze hñabfo facjute predawanje bžerčesice nam hñes farar wčezat Žabub i Njehwawadžida na jaložny Mat. 25, 40 a wulož mišionistwo wofadžje: Šnutefowne mišionistwo bžela w posluhčelnočej teho słowa: Čštož wy čžinił ženje jenemu mjes tym mojnimi naj-mjeničijimi bratrami, to ženje wy mi čžiniłi: 1. Wšone čžini temu bžožnišef hamemu, štož žamozje; 2. Wšone wčž jo to jenož dofojnane, hbožet wšone temu najšnadničemu bratrej čžini, štož jemu trejeja je. Čžehčejni pčedat nam našim hñawju pšidžitowčenočž i bželu ja hñawje mišionistwo, do kotrežoh naš wola a napominanje najšeho lubeho šožnitwa wofatje, i wutroboje wofadžesje wofsehe tež bžawajo na našče herbife wofstojčewje a lubym Šeerbam potofaju, kať možž te wšoni bywadž hbožidžetecjerej teho hñawteho štuta, kotrež božate žožnowanje pšidžijehje. To wofadžje hujewčelnti pčedat na rjanyh pšidžifadadž je hwojce wofabdy roš-jahčnje, i kotrež inuščowne mišionistwo pšehes wofadnu diafonišju štuffaje. Nčimke predawanje ho w 4 hbožinadž japowča. Njane hñesža posluharčjanow bédne ho tež na nčimke fčehčenje jehtla. Wofsehe hujewčelaze bédne, jo tožadžimy teš hčotčji i Marčezino wufstawa, jalo wufstawa inuščowno mišionistwo wofadadž, kotrež bédnu je hwojce pšehčejčewje diafonišju a je hwojce wučeršit pšidžičehje. Šwjedžičnti pčedat bédne hñes faplan Domačifca i Retliž. Ša hujewčelnti teš bédne hčel wufstowil woflanje študownemeho Mark. 7, 32—37 a i hñumty a wutrobulnjarjany hñawom mišionistef wofadžje pšidžiwča: „Wčepata — wotewr ho! napominanje teho šožnitwa na naš pšehes inuščowne mišionistwo: 1. Wotewr ho ty wčado — kiz ty njepšidžičij hñawjužny hudoč-wanjow wofčij bratrow; 2. Wotewr ho, o wutroba, kiz žy ty hñyna na hčidžje wtojeho Woža; 3. Wotewr ho, o wčotčo, kiz ty njewidžičij žožnowanja temu hñawjemu bželu ipožčezeneho. Wčedat dowjedge posluharčjanow na dalote polo inuščowno mišionistwa a potofaju na wulfu njuju huchjeny a sobudženych bratrow wutroby jahorjejeja ja tón wožny štut hčehščejjanefje hñawifceje. Na wobojim fčehčenju, kať berje na heršifim kať tež na nčimkim, nam šchulle bžezje pod wobdženju hñesja kantora Šancžki, kotremuž ho wutrobu bžak ja jeho pržuju wuprajji, rjany arju wšidžiwčadu. Wčatnu Wožu hčuzžon njehčičtaj na heršifim fčehčenju hñes farar Wčelot-Wrožičiččantš i hñes farar D. Žimijč a na nčimkim hñesja farar Handrič-Wužiččantš a Wčelot-Wčelotččantš. Njane hujewčezenje wo lubočej i štuffej mišionistwa w lubej Porščizafji wofadžje, kotrež je hujewčelž i nowom wbožnjom pšehes ri hujewčelntefju pčedawoj jahrič, je bohata kollekt, kotrež pu heršifim fčehčenju 196 hr. 50 np., wo nčimkim 89 hr. 19 np. hromadžje 285 hr. 69 np. wunječe.

Prawidła ja praweho hčehščejjanana.

Šodaj čželš pravny ewangelstič hčehščejžjan bučž, wofčebžuju ječžowow!

1. Šapočžni a woblamti hwoje bželo i Wožim štawom a modlitwa a njehabudž bžidowe pčezereje wupšeradž.
2. Mbožž porjadnje fčehči a bžerč hñawju njehdelu a hñawty bžen.
3. Šewoje bžezčji pšidžijehčł i čžahom i hñawtej hčehčenizy a bžerč je, hbož žy konfirmirowane, jo porjadnje katečisimšwowe wročezowanie a Wože štufšy wopytaja.
4. Šheričil-li čželto, žew to hñowemu dučowowpšarčrej a pñaj trošit w Wožim hñowje a jastamčenje.

To wčelč ho widočito kať jednore bučž ša. Me wo našim čžahu je njime, to, štož ho hamo wot hčelje wujmi, jašo k wopominanju pčodadž. Fčebuj, hačž žy teč ty wo tudyh prawidlač žny!

Rěšitwo i rošpominanju.

To ho tola hromadžje njehobžič, luby čžlowečje, jo je twoje wofčičjo i njehčehom wročezanje, a ty njehčł hwoju wutrobu horje wobročezje. Wjele bóle byrni wutroba ja wčozmaj hñadž.

Womhaj Bóh!

Ciŝło 29.
18. julija.

Lětnik 7.
1897.

Šerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ŝo łóždu ŝobotu w Šamolerjez knihičjeŝcejeću w Budyŝynie a ŝu tam doŝtač ja ŝtwórtlětnu pšchedplatu 40 ny.

5. njedzela po ŝwjatej Trojicy.

Lut. 5, 1—11.

Kŝeŝcijanŝki dźelačej.

Ma ŝemi ŝo doječ dźela. Wny dyrbinny wŝchitzy dźelačej. Je pak to tež ŝtajnje kŝeŝcijanŝke dźelanje? Šcezenje 5. njedzela po ŝwjatej Trojicy Lut. 5, 1—11 nam w Pětrje pŝiŝklad a wobraš kŝeŝcijanŝke ho dźelačerja ja potańuje. Wone dawu nam wotmolowenje na ŝi waŝne praŝanja.

1. Kak dźela kŝeŝcijan? Prajmy najprjedy: Pilnje a ŝprózniwje kaŝ Pětr, kotryž zylu nóz ŝo prózo- waŝke, ŝo by něšto hódne naloŝik, a tež, hdyž jo jenu to njeporadž, hdyž tež ničo njeŝto, a tak, hdyž jo jenu to tania ŝwoje ŝyce na nowe kojenje pŝiŝhotowaŝke. Ale njeŝto ŝo to hano wot hebie a je tajka dźelanowjez, tajka ŝprózniwjez něšto wohebie kŝeŝcijanŝke? Wny ŝmy wot teho ŝdalen, teho ŝłowjeŝta nječjeŝeč, kiž hebi w porče ŝwojeho woblicja ŝwoj ŝhlej ŝaŝluŝi, kotryž ŝo ŝwěru prózje, žonu a dźeŝi ŝejwicez, ale čini dha tajke wŝedne prózowanie a dźelo hame žiwjenje kŝeŝcijanŝke a dźelačerja kŝeŝcijanŝkeho dźelačerja? Dźelač, haj pilnje dźelač dyrbi tež čornoch, kotryž jaŝo iŝelowa na poli ŝwojeho kuleja dźela — ale je wón ŝ tym kŝeŝcijan? Dźelač, haj ŝprózniwje dźelač, to dyrbi tež kón pŝedob woŝom a pluchom, to dyrbi tež woŝok, kotryž ŝwoje brenje njeŝe. Ně, to hame ŝo prózowanie w jeŝtkim powolanju hiŝečje ničo wohebie kŝeŝcijanŝke njeje; wŝichito wot

teho wotwiŝuje, kaŝ ty dźelač, mój pŝečzelo. — Njeby-li Pětr ničo drihe hač dźelawy rybak byŝ, by jeho tón kŝeŝe ŝ čzeŝka ŝwojeho wužomuka ŝejniŝ. Ale Pětr mójelhe wjaŝy hač dźelač. Kaŝ kŝeŝje japočnje tón kŝeŝe pŝedowač, Pětr poŝlucha; haj wón ŝ dźelom pŝe- ŝtanie, wón Beŝuje ŝwoju łóž ja kŝetu pŝewoŝtaji a wón ani kuŝka hneŝny njeje, ŝo je w ŝwojim dźele mŝeny, wón ŝam tu łóž kŝuch wot broŝa wotwijeŝe a kězbuje wutnje na tu njejeŝtu wučbu. Hleječe, kaŝ kŝeŝcijan dźela. Wón ŝwoje dźelo ta jara nauwaŝniču wěz nje- čini, ŝo by pŝiŝi tym wŝiŝblizenje teho kŝeŝeja a Woŝi hłóŝ pŝeŝepŝluchaŝ; kaŝ Pětr ŝwoje ŝyce, taŝ wón ŝwoj rjemjeŝluŝiŝi grat na doŝ čŝiŝnje a poŝluchač pŝiŝiŝe; wón ma ja njeŝkiŝne ŝyce dale platač abo rolu dźelačej, hdyž kŝeŝejomy ri na ŝwojatym mječe rěči, kŝeŝcijanŝki dźelačej ŝwoje njejeŝte powolanje pŝiŝi ŝwojim jeŝtkim njeŝabudje, wón njeŝyta kubla teho ŝwěta, ale njeŝadobne kubla Woŝeho kraleŝtwa, wón drje ŝo ja jeŝtku zyrobu čzela ŝara, ale pŝiŝi tym njeŝabudje zyrobu wtač ja nje- ŝujertnu duŝku. Kaŝ ŝo wón ŝprózniwje prózje džen wote duja, taŝ ma tež hoŝiŝku wuŝke, w kotreŝ ŝwoju duŝku poŝheŝnje wuŝke prózow teho dŝija k njejeŝtej wotčzŝnje, k Wotčze w njejeŝkaŝ a hdyž je ŝprózniwje dźelawidŝi tydžen doŝoŝal, wón njedzela na ŝlódku njejeŝtu wučbu poŝlucha. Kŝeŝcijanŝki dźelačej njeje ždny žabny poŝanŝki ŝelowa, kotryž jenož dźela, ale wón je kŝeŝcijan, kiž ŝwěta a dźela, kotryž ŝwoje jeŝtko dźelo dźela ŝ nje- kŝeŝej myŝlu.

2. Čezho dla dyrbymy my dželać? Čezho dla džela fšhećejzijan? Tola niž mujy dla, jo by žnyy byl, pšchetož hdy tež jeho niža hnała njeby, wón by tola dželać dyrbyał, kaž dołho džej je; hićeje wjele mjenje pjenjes dla, šytož by tola hame małane flšženje mamonej bylo, a runje ta mola proždrije čajeje dla. Čezho dla pał wón džela? Jato beńche tón Knjez pšchetał rěčež, džejche wón t Šchimanej: „Wjes ho na hłubinu, a pšchestrěže swoje hweč t loženju.“ A Šchiman wotmołwi a džejche t niemu: „Wšchitnje, my šmy ho zlyćizny nóz prožowali, a nješmy ničo naložiti; ale na twoje słowo čhu ja hweč pšchestrěč.“ Wo takim to beńche, a na čož čhajche Pětr swoju hweč pšchestrěč. — Žejwžo we słowo a pšchitańja. Runjež ho šańche podarmo byč, runjež beńche to pšhećizno wšhej nadžiji, tola — Knjeze, na twoje słowo! — Njeje to wšeho tať. Kšhećejzijeno dželať, hač majca trjeba abo niž, hač hjo šhubži abo bohači; woni dželať, wšho jenu, hač mōža ho wupřeba nadžeč abo niž, hač hmo tehdy, hdyž ho jich proša podarmo ja; kšhećejzijeno dželať, pšchetož Wšh je jo pšchetať. To je jeho słowo, jeho pšchitańja. „W poče twojeho woblěza dyrbiš hwoj hłeb ječ.“ Wšejče tón na hłubinu! Prožuješ ho we wškim powołanju! A na twoje słowo, praji předat, čhu ja hweč pšchestrěč, hač ho někotre duńche dobidu. Na twoje słowo, wraji ratat, čhu ja moje šymjo wupřeč, hač pšba wšhujče pod twojim dešhećom a hłončiznym šwetkom. Na twoje słowo, wraji kšhećejzijaniti dželaćeť, wěrjazy rjenješitł, pobožny pšchekup, čzymy my škutnowač a dželać. Pšchetož tał čužich ty njebejži Woteče, so njebychmy ho jenož modlit, ale tež dželať, niž jenož twoje słowo w Božim domje hšhčeli, ale tež kōžny džej pr uim činiti; po tym porjebže čužich nam ty naič wšhědu hłeb dač, hynat niž; po tutej twojej woli ja i radočež činju, šchetōž ho mi činije hšhčela, šchetōž mojoj hanta je a žada twoja duńcha.“ Kať bywa na to wšahnje hłuduńche šejše dželo něšto čajeje družje, krańna a šdobna wěz! Žane hame flšženje wo hłeb a midu, kaž jara tež niža žiwjenja šobu rěči, wjazy žane flšženje mamonej, hdyž ho tež pōdla wo pjenjes jedna; ne, kšhećejzijan flšži pšhego hwojemu Bohu a Knjejej, wón flšži jemu, hdyž wōž i Pětrom Bože słowo hšhči, wón flšži jemu pať tež, hdyž wón na słowo a w mjenje teho Knjeja tyžejše dželo šabo šapocnje, i Pětrom na hłubinu ho pšchewjeje a hwoju hweč pšchestrěje.

3. Škaťkim wupředom, i škaťkim žohnowanjom ho wšhito dželo stawa, potajnje nam to šejenje. Glaj, tať buduž požohnowany tón muž, kiz ho teho Knjeja boji. Wōn buduž žohnowany je šejškim lublami. Čžiti tať, wōj kšhećejzijano, kaž Pětra a ty naušoniš, so je boha-bojańojčeť i wšhitim wezam wužitna. Šey ty hwoju lōž, t. r. twōj dom temu Knjejej hjo poručiť? Wdli jeho słowo pola tebe? Pytať ty najprije Wōže kraletuwo? Wupřoch Žejusa do swojeho doma a ty pōjnaješ, so wón pšhezo hićeje wodu do wina pšchewobroćej; dačež Božjemu słowu dobače hjes wami hblěč a wam ho pōnže kaž wudowne w Zarpacze, kōtraž teho profetu do swojeho doma wša. Waka w falbašu njebe šjedžena a woli i karanje njewotewerajče w čžaju droboty. Čžejčy-šli w swojim šejškim powołanju, džerž w mšli a wč: W Božim žohnowanju je wšhito wobjamčijene a hjes njeho je wšho naiče prožowanje podarmo. — Najlěpše,

žohnowanje pať, kotrež Pětr dozwi, beńche, so ho wōn pšhes Knjejom dobroćejnojčej t potuče dowječej da a jo wōn hwoju wotbroť tať malo na šejše pošju, so mōščeje wšhito wupřiděćej, so by ja Žejusom hšobli. To šu tajzy ludž, kotrež mōže Wšh bjes štracha ša jich duńche tež je šejškim lublami žohnowawej, kiz pšhi šejšim luble wječne nješhubia, ale w potuče a wěrje temu Knjejej dadja byč hwojemu najwšhšhemu pokladej. Duž prošamny i zylej wotbroť: D Knjeje buž nam šimlity a hnadny, so bychmy tať šhli pšhes te šejše kula, so bychmy wječnyh nješhubiti. Šamjei!

Paršhonke kšhećejzijanstwo.

(Nabožne rozpominanja wot Ž. Žanjena, kararja w Nšenje w Nowogwěkej.)

1. Čšto čže Žejš wot nať?

Jan. 3. 3.

Čšto čže Žejš wot nať? So dyrbymy jemu hebi šamčy, hwoju wotbroť jemu podać. — Wš, so ho nauwčizny někotre zprytimče waldnja woblěčhbowawej abo někaťe nabožne hwočnja pšhownawej, abo jo ho rozšpšimny tole abo tamne w biblijij wječej. Ne, jeho wotpohlad, tōn jedyn wulki wotstymny šōž jeho žiwjenja, krejšhećeja a wumrěćje je tōn, jo dyrbi t wobroćenjeju w člowiķej wutrobie pšhitič, i powšhšitannemu šhedmowroćenjeju, i žpłemu podaću i noweji wšho woblěčhbowawej laboćej. To je, šchetōž Žejš čže. A čžho dla? Doteč je wōn wo tym pšchewobroćenju, jo to je jeničej puč t wčernemu, prawemu člowiķtemu žiwjenju. Teho dla čže wōn nať t temu nauwabič, a teho dla čžu ja waš džehka t temu napominač. — Hšobčje ja Žejusom, podajeje ho Bohu we waldij wutrobač. — Wšho je wšhe prašhećom, wo kotrež pšhi tym wuňajenje dospječ dyrbyni, to derje wem. Ale i tymi hićeje nješhata. Šeno šapocni, hač runječ je zyle mato. Kšhećejzijano njeje ničo, jeli ho ja njče něšto wo wutrobie ščinio, jeli so njče šapšhata, tať jo i šawolom prajej mōjemy: Wš, jato buč to hame hjo šapšhatať. To je to jeničej, šchetōž wopradžje kšhećejzijanstwo je, we wutrobie šapšhatať byč. Ša hebi njemžny na někaťu štabič abo hewat na někaťe wošebne čuče; ne, ja hebi wuřlu na to, so je kōžny hmo šapšhatať, tať to kšhećejzijanstwo tebe iuntkowanje woblěčhbowej, tať jo ma mōž tebe, kiz hjo njčejži a hrečom pošny, wobroćejš, mōž na tobi dobwua, kaž ma laboćej na člowiķetu mōž. Na tym wšho leži. Hewat i kšhećejzijanstwo ničo njeje. Morwe kšhećejzijanstwo, hač runječ ho hwoje wotčewońch wupřawa, abo někotre hrončaje i biblie čjta abo někotre předowanja hšhčaja a wšete wšahnje woblěčhbowej, ničo njeje, druždy hōrje byłi ničo. A tola ho ludž tať jara na to špudšejja. Wōn šu tať wōdžiznje šapšhatej, so ho na tole morwe hwočnje hwočnje hōbuciznjenje špudšejja, hjes tym to hjo hrečam w žiwjenju t woli. —

Wšhed někotrimy šetami pučowawč i parnej lōžju na wječorny mōšči pōdł naičeho kraja. Žedny wječor njemali tli hōžim btišo pōdla mačeho mēlaćaja šejšimny a bčđimny šōtruju dele wuřhōćej. Ša do mēta džeh, jo buč ho wutřobit i jo šul roshladat. Žed jetač mōža na džeh, na kotrež hewat ničo njebeńche. Tōn muž beńche pjam, ale hićeje niž w teť mēci, jo njemōti wjazy šajnje mšhlič a rěčež. Wōn ho to wnu do rěčow da a ja ničo pšhećizno temu njemajč. Wšhi ros-rěčowanaju ho jecho wupradowač. „Kať šejšij t t hwojemu Bohu?“ — „A Bohu?“ rječny wōn a ho trochu šhuty. — „Ša derje šteju t hwojemu Bohu!“, „Zajete!“ ja prajaj. „Šaj, ja čžu wam prajej“, wotmołwi wōn, jo žadny wječor njemčam, hjes teho, so njehyž wōtčewońch wupřawa.“ — „Ale njeje to štraldna wěz ho modlit a dohom teť pšhi piczu bale wotacž?“ Šeo wš, jo wōn na tole prašhećje i dohom njewotmołwi, ale njemaj. „Ša hame Wātčenačij njewupřawa, ja ho žadny wječor njemčam, hjes teho, so njehyž wam modlitwu wupřawa. A wōn mi tu hami čitalde, so by njče wo tym žče pšhećewobčej, so na jeho kšhećejzijanujewej i zyle ničo njeprobawčje.“ — Wōn beńche kšhećejzijan, kaž jich wšheje družich tež. D. luby Wōžo, kelto je tola tyč, kiz hjo tajzy kšhećejzijeno. Wječaj rozprowu na šak: „To wulke pšchewobroćenje“, tu jemu dač i tej proštu, so by

ju čitaj, hdy by jašo itróbny byt, pichetož runje tole wulke pichewobroczenje jemu pobrachowadźe. W čim to wulke pichewobroczenje leži? Wone leži w porchowisim podacju k Bohu, ho wo wobroczenju, ho i nowa narobžim. — Njepozčint móže ho wječnje bjes wobroczenja pichemynje, ale snutkowanje w tebi rječaske ženje ho nielama, hdyž ho Bohu sam njeopadal. To hu rjane wotominitujaca, rjane cžakj w čłowitkim žiwjenju, hdyž wotomnit pichewobroczenja dobdže. Wulki wotomnit, hdyž něšto japouczje drubeho čłowjeta lubowac, ale najbrachwiti wotomnit w snutkowym žiwjenju je, hdyž čłowjek japouczje, hwojeho Boha lubowac. Mlžno je, ho to jenož pomatu a wo nječim ho stanje, ale jebn ras pichidže k temu dženunemu wotomnit, to wón wódi: wón je inwalant — abo wuršobowdženy — išto durbju prajic, — nujalany na Boha a i tym wuršobowdženy. — Kšepčejžianstj ipiwowaczel nědže praji: Sčotž w tym cžaju žiwjenja pichid čłowjeta stej, w totymž ho jeho wutroba Bohu wotewri, tón něšto žoni, sčotž móže ho cžeszo se słowami wuprajic.

(Pochracowanje.)

Samomordarstwo.

Hdyž ty dženjnitich džen jlawne dženite rowiny do rukow wotajucich, móžecj tam storo łóžny džen čitacj wo samomordarstwach. To je ho jebnu wobwježenj, drubi ho tepit, tšeci ho jarežiti a ičotwóty ho jarežotj. Zato pichidžina ho njemaja nija, chorowje, boježic piched hšotajomj a narobdoke cžeske myšle. S wjetichja pichidžich ludž, kotjiz hu sami hwojemu žiwjenju tónž kšiniłi, wobzarowacj, poredko ho wóni jašudža. Kał stej je w prawym je samomordarjem? Waja ho wóni bóle wobzarowacj abo jašudžicj? Nalchi wótožjo wo te wjezy wjele knutichjo myšlaju. Ča samomordarja hu row w rókni pohrejebnitčija wurty a wón hu hšowany bje wježje zyrkwinłije cžeske. Nalchi cžak wjele lahodničjo myšli a wya samomordarja piched fratim hwdženjom lašhowacj. So je huto cžesko rošprijic, hdye njebože pichetanj a wina ho japouczje, je weta weg. Wabžo hu, totymž djudja pod waltje cžesčotu šdnyce, totymž duch je štyr abo jačmitj. Hdyž tuzje w čemnje hóbžinjne rutu na ho štoža, maja ho hčubowo wobzarowacj a jich budže wječje štožemu šel. Nalž wšitkičj móže dže to potwridžic a wob tón knjes čypl naj hnadnje piched tajim njebožom lašhowacj. Ale pichidžina samomordarstwa tola pichžo w duchownej čemnojezi njelježi. Zato ho piched něfotermi kćatim kćatneho kćarja a budachorach woprachowaja, kelto ludži hebi nědže pidi trowych myšlaj žiwjenje wojnje, praji wón: „S najmještich tji i šetw órčž wšitkičj samomordarjow!“ Wo tajim bjes 4 samomordarjem je jeničij, šiz je jačmitim duchom hwojemu žiwjenju tónž kšini. To tola jašnje potajuje, ho samomordarstwo w najwajaz padach jenož njebože njije, ale hřeč, totymž lero a bóle po wječje ho rošeržija. To je tridne wopotalmo nalčeho cžaja, ho ho tónle hřeč wot jich wjele taf lóžto wazi. Walečičtož dja hebi ludžo žiwjenje wojnu. Šculek abo šudowazny, kotryž pichowanje wotlat njije, hebi pitulu wojnje a ho jarežiti radicho hač ho by i najpatej pitmočju dobre kšinił, ičtož je i lenjočju lašowdžil. Mloda holka kotryž je nawoženja wewpudžiči, hebi myšli, to je teje hańbu dleže živa buč njemóže a hebi radicho žiwjenje wojnje, hač ho by w panjošnje a wjeće dobre wopowanje wojnowata. Šuito je samomordarstwo jenož radny tónž frudneho žiwjenja. Wopudž, šiz je hebi cželo jabolč, hwoje lamóženje pichidžinił, hwoju hwojbu do njelboža pichidžic, dže w jačuzču hwojeje hańbu na kšini a ho wobwježnje. Tón, šiz je wot žuldy, jemu dowjerjemj wjenes brat a ma jaitno wjele wocšojanj, hebi kulki do hšony teli. Šuito tež k samomordarštinu cžije wopacznj nahlad wo cžesji wjeđe. Čłowjek i leričijoj jastana, kotryž je hwoje lamóženje pichetraj a hwoj bókš japouczic njemóže, hwojemu žiwjenju tónž kšini, ho by i najmještich — jelo cžesko ho šeržata.(?) A hdyž ho to něta pichidžic dawa, ho wón je wječ cžesčja a bčudžor. hšowa. S teho pichidžic, to je myšl wo samomordarštinu pola čije wjele jačotim hšotnočje wofubita, ho maja i tym hano hwoje žortje. So móža ludžo k tajim kšubnym myšlam pichidžic, ma ho wulky jata wobzarowacj; a niz jenož cžeske myšle, ale hraizaja lóžto myšlenočje a njewerjaja hšweta myšl stej wino, ho samomordarstwo pichidžera.

Sčotj praji k temu nalče kšepčejžianstj předowanje? Može žiwjenje njije moje, ale Bože, šiz je ho jnowit. Wón je mi jo

dał, wón ma sam to prawo, mi jo wjač, hdyž je jeho cžak pichidžic. S tym waf je nalče žiwjenje i nadože mozy wate, my nimamy žaneho prawa i hno činičiz, kaž ho nam ležeje. Wšitke dary Bože pak tež i dobom wazne nadawki wobhantuja. Tež hwoje žiwjenje hjan ja wot Boha i wčitnem nabarot dolat, to budž jo nadožiti i jeho cžesji a hšwalic, k dobremu a kšijeje mojeho bižičeho. Za durbju hwoje cželo mečz ja tempł Bože, w totymž Boži duch bdyłi a šturkije (I kor. 3, 16), ja durbju hwoje žiwjenje wobhlađacj jako jadtlu ja wječnočje, w totrež ho pichidžotu ja kralewinu Bože, ja durbju hwoj cžak nadožec jako šlutny hnadny cžak, w totymž nam ho dostojny činičiz teho heršitwa hwojajcz w hšwete. Duz nimam na hwojim cžele a žiwjenju wosławowacj, pichetož Wóh hjan wč, hdyž je nalč nadawt na jemi dopjeljem. Wšiti tym wostanje, ičtož japočotel Pawel Romit. 14, 8 piče: „Hdyž ty žiwis hjan, hmy my temu knjeje živi; wumremy my, dha wumremy my temu knjeje. Težo dla njedž my hmy živi abo njedž wumremy, hmy my teho knjeja.“ Kał jačotim hu w tymle hšwete Sautowu a Žudajšomju hřeč potajujetaj. Wo Žudajču hwojate pšimo i tšotimni kšawami hwdži: „Žudajch je wostupit buzj na hwoje město — na to město, hdyž wón hšudžehče. W jnawicj to město, to je to město, hdyž čerw njewumrje a wóžen njewaharje.“

Ale njije to pichetara křeče hwdžene? Wjes samomordarjem je tola wjele meložowanj, totymž je žiwjenje hšebato. Snaženoč je jich hšebata, cžak, w totymž hu živi, jim hane hšotloke pichidžerje a pichidžom nowu šendub wječičji. Woni žanje mozy wjazj w hebi njecurja dale žiji hweč, wóni wutrobotočje wjazj nimaja dale ho bédžicj. W tajim imšljenju cšenja myšl w nich šfšadja: „Čija tónž, čija hwoje hšewenje bręje, w šmjerčzi je mč!“ Ale čja je, jačotina čja! Pichotož na to kšote žiwjenje w tej cžaknočji pichidžom dolta, šlutimja wječnočje, a taf čje tón piched wječnym hšubnitom wobšacj, totymž je i pohledim hšedom se žiwjenja šhol! Zow ho najšlubčiji forčej samomordarštinu potajuje: to je njewerja. So je to pichžo kšorbta njewerja, totaž horjelatče, hwdženje a wječnočje wječ, ho njepraj. A tola je jo w šodym padže njewerja, hšamane dowerjenje k Bohu. Samomordar ma hwoje njebože ja pichemulle a Bohu hnadu ja pichemalu; wón ma hwoje cžerpjenje ja pichčeske a Bohu pomog ja pichednadny; wón hebi myšli, to njemóže bédženja, itarowje a cšesčotu žiwjenja dleče njelč a pidi tym japoruni, taf jačotine je do rukow žiwcho Boha padžet. Šrutni, jašljenjem ludžo to hu, totymž pohledim škut ničo njije ščiba pohledne šudne hamojebanje. Kšto móže hamomordar wobšeržowacj? Kšto jatamacj? — heje hameho. Wón je taž čłowjek, kotryž hwoje wjny hebi woomacžec njedja, ale do morja štočj; šiz čje ławel cžepnječ a jemu do hšamy bži; šiz ho ipalcz njedja a do hšaweloh hšwata. Wč to njije krute hwdženje. Žedny wulki pšepjet je wutrajic: „Samomordarstwo je najžalohnitiji hřeč, tón jeničij, štočhož ho kač njemóžejch, dokeč šmjerčz a šy škut hromadže padnjeta.“

Šromadnje! Wotšlawane wot tamnyh njepožowanj, šiz w duchownym jačmitim rutu na ho položja a totymž my hšitnočje Božej wozručim, je a wotanje hamomordarneho hřeča wina. Samomordar je bojalnik, lóžo ho jemu dja hebi žiwjenje wjač hač jo dale wječ. Wón hebi njeweriti jemu napožene bédženje dale ho bédžicj. Samomordar je tež jašljenj; wón dže jemilemu hšuditř cžepnječ a padnje njewještemu do rukow; wón njedja cžaknu niti njelčje a yoda ha sam wječnje čwili.

Sčotj čzemj k temu prajic? My šitčje na tónju njepřimj. Wokoto naš lęhaja ho špytowanja hšweta a wone móža naš bđry nadbšowowacj. W naš bręmaja je lóžim, totrež móža šodny wotomnit wotučiz. Pšched nami leža nowe štrachoty, čzorne mřečakst, a i nič móže bđry něšto pichidžic. My teho wječje njepřimj, to čšenne myšle šiz jnukročje na naš njepřidnu. Akš jo njepřidnu ho potom šmjerčžiti piched hamojebanje a hřeč, ale wutrajic hač do šonja.

S nalčej litanija na pokutny džen čzemj prajic: „Wšed wšititim hšedamj, piched wšedim hšubom, piched wšedim štm, šwaruj naš, šnjeke naš Božo! Wšed čzertowny jebanjom a lehnotož, piched šel nalčej šmjerčzi, šwaruj naš, šnjeke šnjeke, naš Božo!“ Nalča wšednja prošwa dšeti rekaz: „A njewjedž naš do špytowanja! To je taf wjele, Wóh drje nitošo njepřitnje, ale my prošomj w tej prošitje, to by naš čert, šwet a nalč cželo njeludaki a njewjedži do njeweriti, jašwelowanja abo do drubjeje waltje hańbu

a kłóćce; a gdy bychmy żdym pytywani byli, to bychmy wjechał najpośledy dobytej a pichewymli."

Swony na Wożim domje.

Ti swony i Wożoh doma kłncza,
Wołaja wschitim hromadze,
Do wotchow nam tał moźnje brinca:
„Dženj hwiata njeđzela tu je!”
So bychmy jich hłoh blyščideli
A Wožu hłuzoh cšniili.

Tych swonow rjany hny naš wola
Na lubny ranju njeđzela,
Hdźež wječeř hwiata Zelušowa
Nam pohylinicz chje wutrobu:
Wón hwiata hłed a wino da,
Nam wschitim hrechi wodawa.

Ti swony k družom! rajej kłncza,
Maš wołaja: „So njeđmōdźe!”
A wschitje tsi tał rjenje hynca,
Hdźoh praja: „Woža hłuzoh je”,
Nětt Wože hłowoh blyščidze,
Woš Zeluš pohojnowač chje.”

Ti swony k hrečom rajej swojia,
Hdźoh njeđzela na popołohnju
Čso hlyh ludži jašo rontja
Kłwatajo k domej Wożemu,
Hdźoh hwiata wučba hlyščitja
Čso młodnym ludžom wučba.

Wdome niz jenoh njeđzł hwenja,
Tež wchědnju džen ty hlyščidze je,
Duž wschitny ludžo i prawdu hšonja,
So čsaz tu k Wožu modlicze je;
Wy i lubočju ho modl wy
Kaž Daniel to cšniwječe.

Dat. 6. 10.

Nam hlyščje jene spomnicze tudy,
Čstoh wschitim jara nupne je:
Hdźoh hlyščidze wy swony družoh
Wychi kłnczežanjim pohrebye.
Dwa spomnicze, to hmyerz blisťo je
A hłowje i njej na wučnje dže.

Haj popłuchaj, tak swony swojia,
Hdźoh ludžo piches hmyerz wotchal du,
Stal swonow hynki k nježu rontja
A Woža wrocha wo hradu,
So Wōh by wschitim hnadny był,
Wot wučnej hmyerze wumōž čyyl.

Swōn wulki i mōžnym hłohom wola
Tam k Wožu Kłnczej do njecha,
Hdźoh čzelo do rowa ho hřowa,
So Wōh tu duřin k hewi wia,
Kiz w hwečze wjele wučala,
Nětt wjecheli ho do njecha.

Swōn hreči i hnadnym hłohom prořy
Tam Bełom Kłnczja wo luboć,
Hdźoh i placom hwoje hynki nohy,
A Wożemu tronej wo hmlinoć,
Dotež tu hrečimil wumrzel je;
Tam Zeluš ja njoř prořy chje.

Swōn hrečji hradne hynki nohy
Hdźoh hrečimil wumrzel hjes hnadny,
Kaž džečo hwoju mačeř prořy
Č dječžagym hłohom žalotnje,
So Woža hwiata trojiza
Hrečimila k hnadje horje wa.

Duž chzemy, hly tu mamy wėru
Do Wožeř hwiataje trojizy,
Hrečedy hač k kłnczej hjeru mėru,
Hrečdi hej wotprořyč tu wchě,
So, hdźoh nam swony hawonja,
Maš paradiz tam powita.

Teutcher u Porschizach.

Wšchelate i blisťa a i dalota.

— Kaž hlyščimny, hju Wudychny murjeřizny michtrojo hwoje twařice
roschłady ja nowy Macziczyjny dom pichěhlydowu pichywhłali a ho
nětko w blizhichy dnjach temu, kotryž chje tuar najumilnicho mu-
wjeječ, twarba pichępoda. To ludže wječe žōdemu kłnczej wulka
radobč, hdźoh wchłaba, tał ho tuar natcheho lubeho Maczicznego
doma je jenje wšeha. Wōh daj k temu twařej hwoje žohnowanje,
to by ho wschitto derje radžo!

— Koshład wo hnutkowanim mijiojowje wot redaktora
„Bombaj Wōh” ipihany a w nořim čopjenje wosjewenju ho jako
mala oftawna kniža woshebe wotčyřchęci a w blizhichy čsaju wuda.
Wona chje temu pombač, jo bychu ho natchi lubi Serbja bóle
a dokladnišo na dalosim woznym poli hnutkowneho mizionistwa
wotjednali a hwoje wutrobu so ton hwiata stali haworili. Nychetoz
to je wěta wěš, jo wo žanym druhim skutku hlyščiczanjeje luboće
tał malo jahnoteče a wěstoteče w ludu njechbdi, taž runje w hnut-
kowanim mizionistwje. Hdźoh pak tał kniža k temu dopomha, nje-
budže hjes žohnowanja.

— Wchidchidnu njeđzela budže ho Gustaw-Adolffiti hwydžen
w Kšyřidchidowim Wożim domje hwydžicze. Popołohnju w 1/23 imjeje
ho herbice pdewowanje i pdewowanjom knjeja kapitana Domařch-
Stelliczanšeho a w 4 hodž, nčusse, na kotrymž hjes superintendent
Weisner-Warnoćnik jako hwydžicani pcedat wutpiti. Zubi
Serbja! je hwydžidny wořadow ho wječe njełowdža ton hwydžen
wopytač, a i tym hwoje pichęczelne imožjenje ja Gustaw-Adolffite
towaršnow hweječ.

— W Wudychinje na męchęczanjstch idchulach, hdźež wějachu
hač dotal jenoh tsi njeđzelo lęčnje pšofnimny, imjeja wot nětko teč
4 nječzele. Duž ho šda, so ho męchęczanjstch idchule po nęczim
w narupanju pšofnimow na ton hany hłobchęk potaža, taž
wchęchje schule. Č tym hanyjny prawom pač mōžemy hewi potom
teč na wchach žadač, to ho natchim hwečom čsaz pšofnimow wo
tuhženi podčchdi.

— 28., 29. a 30. junija męchęche ho wo Wulkim Hajuje
50 lętna hromadžijnja Drajdžanjstch hřowneho Gustaw-Adolffiteho
wotšajstwa. Woni bechu pohli wchidchili i tuch trajnow, hdźež maja
natchi werybratjia hjes katolskim blyščimny wjele čępęć. Woni
i hnujazyim hłowami wo tutej wulkej wuhy hwojich ludoh w do-
mimje powjedabdu a wo pdubjerz pchęchachu. 29. junija męchęche
ho hłowna hromadžijnja. Č lętnje rosčpary najpomnimny, to
męchęche towaršnow pšdi hwojeř přeni hřeč 1857 wo Wulkim Hajuje
wotčęřzanej lętnje hromadžijnje dořadow 9700 hr. a męchęche
2900 hr. darow luboćje hantotnje rosčdawač. Druha hłowna
hromadžijnja męchęche ho w tym hanyjny męchę 1872 a dořadow
bęchje teřdom do žyła 23,000 hřownow a ja daru luboćje męjachu
5000 hr. Węřha pšdi hrečimil hřadžowanju wo Wulkim Hajuje
bęchje hřowadnych dořadow 74,300 hřownow — a 23,000 hr.
darow luboćje (runje tał wjele taž 1872 žyłe dořadow wučimichu)
męchęche ho wotřichimny wořadow rosčdawač. Žako jenotimny
wulki dar męchęche ho 7000 hr. rosčžicęč. Ti wořady wo tōnlę
dar wojojowachu. Wchidchidchajny bu wōn komotowje w Čęřtej a
tej dwe družej wořadoč, jena Eichenbirgla a jena Schletwinta
dořadchej hōzda 1500 hřownow. Wchęche tuchy pjenjes ho hlyščje
13,000 hřownow 93 wořadow rosčda, wot kotrychž je 31 w natchim
wōžnym hrajju, 62 hrowtach njecho. Wchidchidna hłowna hřowad-
žijnja imjeje ho w Čęřpawandje. Ta hřowadžijnja bęchje dobre
hwečęženje wo hobotanju žohnowanju, i kotrymž — Wožu budž
džat — lube Gustaw-Adolffite towaršnow lęto a rjechcho skutkuje.

— Natchi lubowany hřęřor, kotryž w tu hřwila na pohojnym
moryju w Norwęgłej pčuzaje, je hawžjenu njeđzeli njebože meł
piches to, jo jemu powjaz mō žōdnjeho lęčęzora i mozu do wōčęta
dyri, tał jo ho i wōčęta hrej wula. Č natchemu imerowanju
hlyščimny jo ranjenje hrowchne njeje. Wōh ton Kłnces čyyl wchitkon
hřach wot natcheho lubeho hřęzora wotwoborčicę a jemu bōřny
jašo polne wuhojenje hnanje ipōžęčicę to je ta nutna modlitwa,
kotrąž i wutrobow natcheho žyčeho luba k njechęjam kłnczi.

Nęchto k rospominanju.

Węra a pōjnacze ho jenje dęčlicę njechmętej.

Na ręčji pšofnaječ, i kajejo fraja ičto je.

(Bernhard i Klawrau.)

Womhaj Bóh!

Czísło 30
25. jutjia.

Létnik 7.
1897.

Šceerbike njedzelske lopjenka.

Widawaju šo kóždy hobotu w Esmołerzej knihiczišcežetni w Budyšinje a šu tam dostać sa šchwórtlétnu pjedepłatu 40 nr.

6. njedzela po šwjatej Trojizy.

Math. 20, 1—16.

Pšhirnanje wo dželaczerjach teje winizy, znate Bože hłowo, ale kak wjele dawo nam pichžo iako š nowa rospomnič. My chjemy hebi trojake š njeho rospominacž:

1. k dželu we winizy šmy wščitny powołani;
2. duž dželajmy tež, kaž dołho nošy hnadny

čjaš traje; pichetozž 3. jenož po šwěrnym džele pšhidnje hnadna mša.

1. Šojpodač w pšhirnanju je Bóh; a winiza je kšicežijanšta žyrte; ju plobdžez, bęšeje Boža hnadna wola wot špoczatka šwěta. Ka to pokažaja wšitke jeho šlubjenja a wšęčeženja wot mešaja. A wón je wšitko ša nle winizu piches lęřtoreteti dołho pšichęřhotowal; k temu powola Abrahama, Ĺiaaka a Jakuba do šwojeje šlęžby; k temu wšiwoli hebi Ĺzralejši lud a pošla proietow. A jako bę š pšichęřhotowanjom k kónęej, pšhidnje Ĺešuš šam, Boži šyn, kiž šo rožny tanciej kšicežijanšteje žyrtwje ježini. Winiza tu bęše a na to wuindze Bóh, dželaczerjow do njeje najimacž; najprjodžy bę jich mala licžba; wučęomnizy, něšotre žonke a něšotni mužjo; ale š lętami bu jich pichęzo wjazny. Ĺedny lud po druhim bu do winizy powołany, tež najš lud, a džentša, kak wjele milionow, kiž šu hižo hłošy šlęždeli: „Bój do winizy a dželaj tam“, kiž šu kšicežijenjo. Tež ty šy štan kšicežijanšteje žyrtwje; pšichi twojej kšęčenizy je Bóh tebie najal. Ale hduž šy tež do winizy šdol, hduž tež kšicežijan rečajš, tola wošo

na to dže, šo by tež wopravdže kšicežijan a šwěrnny dželaczer był. Težo dla pšhidnje Bóh tež w twojim žiwjenju hęřčišo, šo by čje k temu nawabil. Kóždu njedzela wón to čžini, hduž šwony š Božeho doma šakncija; wšęčedny džęř teho ruzja, hduž šrowy šawašaj a Boži dar wužiwašaj; haj we wšęčem ščtož tebie potrjechi, njed je šbože abo njebože, je Boži hłošy šlęždeč; „Wuž mój dželaczerjo!“ Ale wón ma tež šwoje ščtundy w našim žiwjenju, hduž wón čžini bęše čžim wošiščo naš wola. Šo pšhirnanju wón pječ křoz wuindze, dželaczerjow najimacž; tak pšhidnje k tebi přeni ras pšichi šwjatej kšęčenizy a potom šašo, hduž ty twój kšęčenjški šlub wobnowišč. A dołho njetraje, je pjata ščtumba twojeho žiwjenja; ty štejši jako nawoženja abo njewješta pšęd Božim wošarjom a šašo pšiwowla čži Bóh: „dželaj šwěru w mojej winizy!“ A hduž maš ščęžšim hłowu a mozy woteherajery, čže Bóh w tutej džewjatej ščtubdže bóle duži přjedy na šwojn winizu wola. A jednata ščtumba? to je šwjerne ložo. A hduž šo bóřny džęř žiwjenja našiti. Njeje to wulla hnadna Boža, šo ma wón tajtu ščęřpnočęž š nami, šo š žyła, hduž ma dočęž dželaczerjow, tež wo naš rožbi, šo by tež ty jemu šlęžti?

2. Wo našim pšhirnanju džęču wščitny dželaczerjo, kotrychž bęše Bóh najal, do winizy a dželacu tam. O derje tebi, hduž hižo jako džęřzo Boha lubo mač; o šwalba tebi mlodęžny, mloda hólga, hduž je twoja pędha pobóžnočęž a pógęžiwnočęž; o čęleč wam, wy man-dželšy, hduž šo wašče mandęštwu ma po tannym

šlubjenju: „Ja a mój dom chzemy temu knjezej bližičej“; o rjany naroblad, ščedživa, kiž hwoje ščere voljšy i čjezej nošy. Ale tak trudnje, hdyž budže vože pšče-proščenje sazpjane. Kak wšdelate naš tola k temu wabi: čjert, lošht čžela a woczow, šwjet je hwojej krašnočej, haiba pšhed čjelowietam, hordocžej, hamopravdocžej. Tak je pola tebe hižo wokolo ščejzeje šchtindy popowidnju, a ty štejič hiščeje pšdny na torhočej a njejšy hiščeje ničjo čžinil ja šbožnočej hwojeje duše, tak je pola tebe hižo wokolo pjtaje šchtindy, vo malej šhwilci, a ty dyrbich radnowanje wotpoložez wot twojeho čžinjenja jow na semi a nimačej žanyč dobruč pšdow. Ah, stari a mlodjšy, dželajmy tola, kiž šmy my tak huško naječzi wot teho knjeja, kaž doždo našej hnady čžaj traje. Wjeczaj, ja mam hiščeje šhwile k temu. Šchtó praji tebi, hdy budže wječoz twojeho žiwjenja? nje-možje nable pščinčej; abo hdyž hiščeje štejjaj na naježščinščin lětah?

Duž starajmy ho ja to, jo mošči i Pawołom prajicz: „tak šmy ja berje žiwu, tola niž ja, ale khrystuš je w emi ni žiwu.“ Wutroba dyrbi bo wučžičezej wote witeho njerjaba, wščitščič čžerňow, a hdyž je ho to štalo, tam dyrjaba a budža ho tež druje budže ja teho knjeja dobyč. Dudowajmy na hwoju wohadju, wučezet hwoju šchulu, staričji hwoje džezči, hojpowdarjo hwoju čželoz, hdyžet dyrjaba dobre šmyjo wušprowadž a šwřennych dželadžerjow Wobu pšiči-hotowadž; haj hamo džezčo može druičej wo wěre pšwł-nič, hdyž džedej abo wozwy i biblije, je špewatščič a modleričič knihow čžita; haj hamo mlodženz abo mlaba bolza može Wobu čžezej wopšwečez, hdyž towaričjow a towaričja k dobremu wabi. I wotem čži pšhanjo, nječžataja tež woni na našču pomoz; a našče modlitwy a našči werybratnja w žubje, njewołaju tež woni: pječeje a pomhajčeje nam? Duž dželajmy - džela je dočej - prijedy hacž nož pšičidnje, hdyžet ničto wjazy dželadž nje-može. I my tež wěmy:

Kaiki wušpwy, tajše žně, a wot lěnjeho wotročžka budže rečacz: čžičičje jebo do najwječšejdeje čžemnočej; pšičetoz 3. jenož po šwřenym džele pšičidnje hnadna midu.

Žato bejčeje wječoz, hojpowdat kžebemu nižu wuplačži. My wšdaj hižo do wječzora našejho žiwjenja wjele dobrego wot Woha wžižiwamy; hwojnim pšičečšalam deawa wón wšbneje. Ale kač rjenje budže tam, hdyž budžu pšiči nim wostadž a rany šwjatim jandželam tu čžebnu kromu doštadž a mēčž ju bje wščeho pšičestajca. Ale to wščo i hnady. Dželadžerjo, kiž beču žyly bjež dželaci, morkotadž, jato tu šamžnu midu doštadž tož čži, kiž beču ho jenož jenu šchtindu pžogowali. Tōm knjež jich na hwoju dobročžiwiočej a hnadu potaja. Haj, w poričžnočej budž to pšičzo našče wušpacze: „Luta hnada, šchtōž šmy a mamy a došonjamy“ a hdyž k wumrječju dže po šwřenym pžozu polnym žiwjenju: knježe, budž mi hřečidničej hnady; a njejšym došojny twojeje šwřennočej a šmilnočej.

Hamjen!

Syflora-Minalakfi.

Paridonšite ščičejčanšto.

(Mabožne rošpominanja wot 3. Zanjena, šaracija w Kolenje w Norwegščej.)
(Wotražowanje.)

2. Wěto ja Željuša!

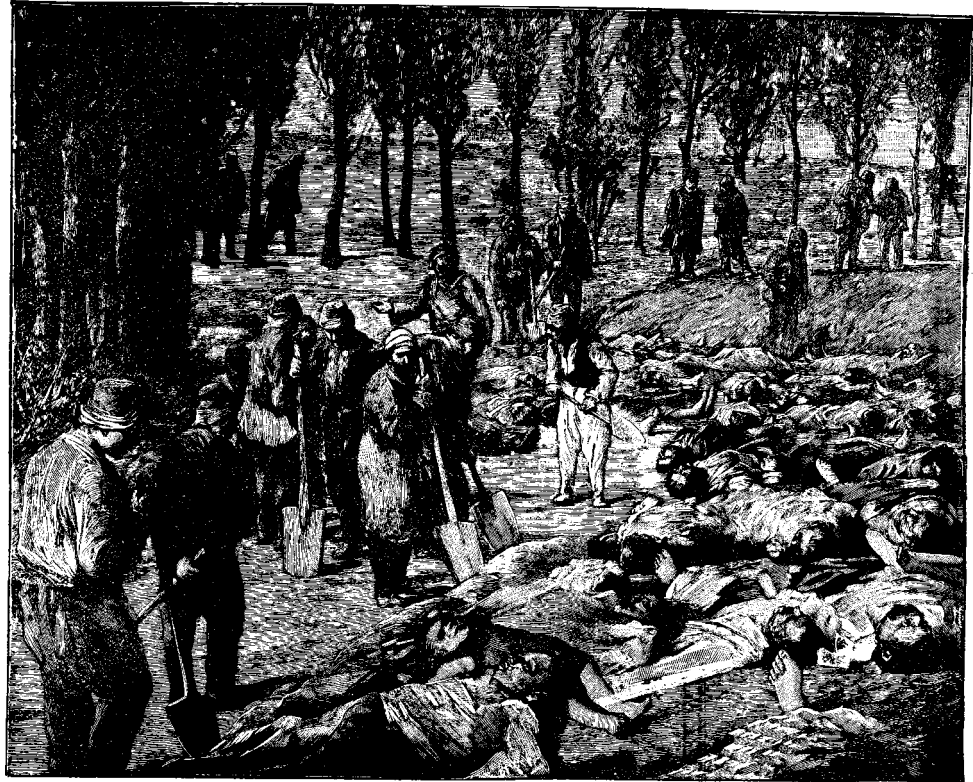
Ust. 2. 1-14.

Žadny rum, žana džezčžaza jltwa ja Željuša hotowa nje-běčeje, jato ho wón do tuteho šweta narodži, ani ložičžo pšiči-hotowane.

njebēčeje, faž tola w najričejdeje hēčeje ho štanje, hdyž džezčžato ho woczajuje. I take bēčeje wot pšičatja hačž do štanje ho teho žiwjenja. Žadny rum ja ničjo njebēčeje. I at na ho tež džanja hiščeje. Tebo dža čžu džanja k wam wo tyn rečezej: Wěto ja Željuša - ja Woha! - Pšičetoz Željuš ničjo druje njecha hačž naš k Wobu domječej. - Sa tak wjele je mēto w twojim žiwjenju, w twojich wušpach, w twojej wutrobie, w rumu e mēto. Ale žnajo je ja knjeja Željuša hačž dotal pšče-wušte bōto? - Daj mač mēto ja Woha w tebi ho namatač? - abo lo byč to jačničjo pječej: Daj mēto ja Željuša pšiči hwojim čžitanju. Daj mēto ja Željuša w twojich wušpach, mēto ja Željuša w twojej wutrobie. - Wěto ja Wōže šlowo, ja biblijaj! Mačje wo wščitžy biblij domach? Je na njej wšičez, jo je trjebana? Haj, wor pšebowajšich wšičahom žnawo! Ale je wona wot tebe tak wopščinjana? Štawadž hebi wušpāčje: biblij je tak šestajzje, w njeje je teho špōdžiwteho, hebi najwdechžiwteho nutšad. Hdyž i tyn tak je, jo teho džimweho, kšōw ho čžeto rojmy, w biblij šteji, tola praji: šchtōž špōčezje i wotworenje wutrobu w biblij čžitacz, a i tyn wotražuje, tōt šwupšenje biblij nabywa, a to je šlowo wēz. - Žato Robert Wolff, šlawny mišionar - Livingstonowy pšičidnyčij nau - jalo žyly hdyž hwoju domnu wopričžiwioč ho wot hwojeje mačzej wotšaji, rječaj mačž k njemu: „Roberto, šlub mi jene!“ „Šchtō, mačž?“ „Ty dyrbich bōtož bōw tuš w twojej biblij čžitacz, šlub mi to, Roberto. (Wona be jenu biblij jōbu do hdyž drimještka tyla.) Wōm njelječejde, pšičetoz wōn bēčeje šprowy hdyž a njehačde ničjo šhwile, kšōw džezčez njemēdičej. Duž ho huško i mačzej woz woczow wutadž a jato ho pšičes liža dele rečez i mačzej jenu mjehičjo a mjehičjo wokolo wutroby. Ty dyrbich mi jo šhwile, Roberto!“ „Daj, mačž“, rječaj wōn. „I wōn džezčejde hdyž šlub, a Željušowa nadoba, njehčejžna wopowitwa šwupšenočej tež jeho šwupšenočej bōwaje.“ - Wěto ja Željuša pšiči hwojim čžitanju! Džemničji džej ho tak wjele čžita, a to je dobre a prawe. Muder muž je prajit: „Šchtōž njēčija, tōt žiwu njije.“ Ššnawo čžitacz jebe cataršje nowim, dočez žy ratat abo nještje političje nowim, dočez ja wēšy jawnuho žiwjenja ho šojimujčej, abo akšate kopjeno ja štronolšč, dočez džezč wotworenjem buč. Ššnawo tež jabanužje kniži čžitacz k twojemu nuštrōwčejemju. - Ale nabozina dyrbi tež mēto mēčž w tyn, kšōw čžitacz. Čžitaj tež nabozina čžepjena pšiči wšičej druičej! Ššw mēčž, jo wēža ho tež šitaj i naboznym wotšahom čžitacz, ale - čžajowšaj, nowim nočž čžōw wušpāčje. Žezč hebi ščičejčanšči čžajowšaj. - Dale pak mēto ja Željuša w hwojich wušpach! Ššo ščičejčanšči njewotwadž a tola jedu: džej tak druič i mačžštelčej a i wšičez-šeni wo wščitžich druič wēžach rečezej, jenož niž wo Wobu!“ - Wē mēto ja Wōh w hwojich wšičahom wušpach. - Daj mi tebi nētoje pšičidny naločej. Ty žy ratat. Ty džejš je twojim pšahom abo ja twojim brōnjem i na to tamne špōmničej. Špōmā totem ras: tak, faž ja jow du a woram a semu dželam, tak je Wōh hižo huško šprowat, wōm mojeje wutrobu dželacz, njed je to pšičes mjehel, njed je pšičes horia. I hdyž pšičel, špōmā na to, faž je Željuš pšičejo jeho hwoje šlowo do tebe wušpaw w štrawu w šhwilci. Wōne ho šwajate a šwajate a šwajate. Čžeha dle je tak malo šestahadžato? - Hdyž ty, štolamiza, šchtaj pšotacz a pšiči twojej dōžny štejjah, to by šhtaj rječaj bēlta a čžičejšite, špōmā pšiči tyn šit na teho, kiž je hwojaj rječaj dač, jo by našča wutroba a myšl je wučžičžaja. Pšičemyl hebi: „Ššym ja wušte wučžičenje wot Woha doštata.“ - Ty šy na šwajate dny pšelja, ty mačž dober šhwēl a wuščeren hwoje- džejšiči wušpaj. Špōmničji pšiči tyn tež na njeho, kiž praji: „Ja šym tōt šhwēl teho žiwjenja.“ A pšiči twojich wušpāčjemach, hdyž twoje wēčžo ho šhwilci, a ho wšičejščo a šbožnowiočje la- čžujelch, špōmā wotom druičjo: „W tyn wotšonjenju, jato ho i žyle wutrobu k Željušej wobročžej, tebdy tōla pšičezje a jačničde špōze we mi šojmāčej. - Daj mi tebi jenu naj- čžičejšičič a najnadrotušičič wjehelow njemowadž. Željuš bēčeje džezčo Marjine; wona je wēčej i nim šwajata. Dōšonjanič ho žnawo, jato twoje mōčžte džezčžato na šotenzach džezčejde a jenu na twojim šlinje rečewadž, twoje wōšhy šlawowadž dačje? Ty bywaleč šam džezčo i twojim džezčom. I šchtō je dučja wšičeho wjehela a wšičede radočje na tyn hwečez? Džezčo šprowadž. Nježajbi, džezčo šprowadž. Ščičejšimi ho nēčōm najlōžjo džezčo čžini, hdyž na pšičidlad twōž hdyčez na twojima; šolenajay šonka štraja. - Ale šy žnawo hižo myšči: „Kaž ja tuteho šōčžca, tule

holcezišku lubaju, kaj to i najhlabijeje wutroby pijeju, io by ho jemu derje leho w žiwjenju. — Tak Wólh nje lubuje? Wólh chze nje tak f kebi czabnyce, kaj ja moje džečo na moju wutrobu woznu. Za pichidnu f pozhledniju džeje: měto ja Zejuša w twojej wutrobje. Ty moželch tež fódzy džen na Zejuša spominač, ale ta mysl do njeho je hnano jenož njezpichijomny wojač, kotrz hidšich. Měto ja Zejuša w twojej wutrobje? Jana džečaza štna njebe la njeho pichihotowana, jato wón do tureho šweta pichidnje. Chzemy špytač, jemu dženja tajtu jiwiezišku w našich wutrobach pichihotowáč? — Wo prawny je pichcho myšlčička ša njeho tu, jenož wotewř jemu a Zejuš nuz pichidnje. Wobu budž dšal, w fódzej wutrobje je tajke měčackšo! To najlěpše, idtož w twojej wutrobje dréma, je tale džečaza štna. Mětož jej wotwarač šteječ, je něšto šrudne f prošidnej džečazaj štnu. Mě-

tu. — A wěčeje wy, kotrz šu te pozhledne šlowa šemita Werzelanda, najšlawinějšeho norwegiejšeho pšerjertu byč? „Měč ho mi tak ščobto dšijedje, io w šwojeje mačernynaj rifkomaj lejad. Tajke něšto je w fódždm čłowjedu; njemožemy pak i nanom abo i mačernju ho špofojč. Mě idto je jeničke, idtož našdu potrzebnolč špofoji? Šao taž džečo do Wojeje ruki lebnyc. Wy ho pračedje: „Š wotfal wěch to? Ščto š tebi to pračit? Šeli Zejuš. — Ščto je taž wón wo džečoch f nam rečal? Šeli šo Zejuš to pračit njebu, idtož mólš ho šfroběč f pračij: „Ščtž štralešim Woje horje njewolnje jako džečarko, šon njebudje do njeho pichidnje? Šeli šubly čitarjo, daj Wobu měto wšči šwojim čitanju, w šwojich myšlach, w twojej wutrobje. Wotewř džečazu šoworku šwojeje wutroby a prač f njemu: „Šombaj mi, mój Wožo, io bych twoje džečo byč!“ Pichidž tak nječičšty a dwělow

Pohrebanje we wulzim pichječehanju w Konstantinoplu škozowanuch Armenišich.

možemy šrowšeni, wulzy a šynli, štari a šchědšivi buč; ale pichcho šaho žedženje w kebi šozšwanu po džečoznych dnach — ho wječeje a nutrnje na mač a na šana ščezěč nuz. — Šato přerju šynu w škofenje pichewjowach, džeč jedny wječor na pučžu piches wječ a kanjenje šeparja šetadž, šiz bē ho šabudžil. — Wón běšaje pichewjele wš, šon wbohi. „Ša čhu wam pučž potašadž“, rjetajch a tak hromadžje dječdomj. Š bēhu rošmotrjenja ho šeho woprašadž: „Miačaje žanjeje mačernje wojaž?“ — Džiwne je, kaš ludžo ho šnajaču, a hdyž ho ščto jich wo mač woprašadž. — „Mač?“ rjetny wón, „ja mam šraju mač.“ — „Šeli šo by měto šwoja mač f tebi pračija: Mój šubly šynu, ty dyrbišich f pichom pichčičadž a šapočječ Woža špytač?“ Wón šulš mjelčelche, potom wotmowli: „Ščtž šy moja mač wote mije prošyka, to bych f najmjelšička činič špytal.“ A ja wštych, io šlowa jemu f wutroby wuidžechu. — Ša džečaza štna běšaje

wotny, kaš šy! Šeli hnano ho ša, jato njebu pichidny byč, ho šchěšajana činič. Ale wól ho tola: „Šombaj mi, mój Wožo, w mojej wutrobje, io bych ho twoje džečo ščinič!“ Čžit to! — Šamjen.

Wšelate f blišfa a f dalosa.

— Šerbišta študowaza mladojč šmje šapočat augrita šwoju šetušču šlowu šhadžowanu w Šudešezach. Wutroby mladoch študowoznych f wožnemu dječtu ša šerbiš lud šahorječ, je wšpohlad tych šhadžowanju, f kotrzčij je bižo mjele šohnamjanja ša našče narodne dječto wutrošto. Někotry mlody Šerbi, kotrzčij běšaje šymy a šwki, na šhadžowanjach w štrawuštim towaščinje je kebi nowoje libofeč nobyl. A hdyž šerbiš lud na šhadžowanju widži, šajtu ša mladojč piches šobu — najšiju šwoječo

Pomhaj Bóh!

Číslo 31.

1. augusta.

Číslo 7.

1897.

Serbske nježelske lopjenka.

Wudataju ho kóždu sobotu w Samolerjez knihiczišćežetni w Budyšinje a hu tam dostacž sa šchwórtkětnu pschepłatu 40 nr.

7. njeđeta po hwjatej Trojizh.

Psalm. 85, 1—14.

Kaž je něhdy teho psalmistu čelna a duchowna nusa israelskeho luda k modlitwje wo Božu smilnosć huala, tak dyrbi tež naš dženja hišćeje wabjeć wolacž: Knježe, potaž nam hwoju smilnosć a pomhaj nam. Prjedy pak, hacž my k temu doidžemy, mamy pscheje wšćem čuć, zo Boži hněw našćich hrěchow dla nad nami leži, mamy pójnacž, so ho kami i našćeho hobjenitwa wutworjnyč njemóžemy, ale so móže so jeno Boža smilnosć dokonjeć. Kažki błóđti trojčt, so je našč Bóh k temu hotowy; kažki błóđti trojčt je to słowo: Bóh čže, so by wšćitřim ludžom pomhane bylo, a so bychu k pójnacžu teje prawdy pschisćiti; kažki błóđti trojčt to słowo: smilny a hnadny je tón Knjež, ščeřplivy a wot wulkeje dobroty. Našč čas je polny njejednoty, polny njeměra. Ma to wšćat naš te wšćelake towarćitwa, šćednocženja wotahuju, kiz hu pak to pak druhe na hwoju chorhoj hěbi napizali. Šćto móže je wšće licizć? Nisch malo pod khorhoju teho nadabđžemy, kiz ham prawu jednotu hodu džěti, prawu měr do wutrobow wulawa, tón měr Boži, kiz je wšćisćiti dužni wšćitřoju. Zeho dla prořćmy, so by to hěduzo hnady a prawdošće hwojim pruham na našč wóžny kraj a na našč luby hěršiti lud ho šćwěćizć dala, so ho njeby praščal, kotremu towarćitwu ma pschizupicž, ně, ale so by i wšćelom pod khorhoj našćeho šćobniza stupil, a hwoju čšćez w tym pycak a saktowac, so k tym hwojatym, to reka

k tym bohobožnym, wěrjazym hłusća, kiz pschěžimo tym sawjebnitam, pschěžimo hěšćim mojam našćeho časa hěwru wojuja. Wón džě móže kóždu njeđetu na hwojatym měšće pschěžecž, so Bóh hwojemu luděj měr lubi.

My jón mamy, hđž čžjemy, zo hmy psches wěru do Jezom Křysta prawi šćiznjeni, my jón mamy, hđž čžjemy, so je našča wutroba na Křystušu šćošćitna w šćitnosći a njeměrije hěwta, we wšćěm bėđženju žiwjenja. Pschi tym pak hladajmy ho, so ho, kaž tón hwojat psalmist praji, k hšćipociž so njewróćili. Zo wšćat ho wrěč njemóže, so hu bjes tymi, kiz ho šćowkownje k Božemu domej a hšćowu džerža, tež tajž, kiz do duchowneje, šćiriješćeje hordošće panu, a město teho, so bychu s tym žłonikom šćychowali: Božo, budž mi hrěščnikěj hnadny, psched Boha s tymi hšćowami stupa: ja ho čži džaknu, Božo, so nješćim jako druhy ludžo. Wóhu mamy ho džakowacž, so je ho w Křystušu Jezusu nad nami smilil, so wěćizje šćubjeni nješćim, hđž jeho pscheprosćenje na tu wulku wječez k wutrobje hěbi woinjemy, wđž ho, kaž ta šćubjena wowža, wot teho šćobniza na ramjeni ho wšćaz damy a wón našč i wšćelocžu jow do hwojeje žyrťwje, a tam do teho praweho wóžneho kraja njebe, hđž tu hnadnu mřdu, brómu žiwjenja dostanjemy a te šćobne słowa pschizimy: pójće hěm, wy požohnowani mojeho Wótza, hěrbutje to traleřtvo, kotřez wam pschihotowane je wot šćozakla teho hěwta. Zeho dla reka: Dele na kolena, nutsch do poniznosće, pschetož Bóh šćeji napšćěžimo hordym, ale poniznym dama wón hnadu.

Njeabudimny, Woža pomoz je nam wšchitnim blisťo, jeli jo bohobojajnotsi stiejim, jeli jo jeho se słowami a se słukami czelejimy, jeli so wot teho hwědečenje wotpoložimy, kotryž je naš piches hwoje czełjenje a wumarczeje s njebelstnim Wšohom wjedna. Šobžina pomoz wšohi jeliwi jo wot spozatka hačz na dženšnišči džen na našej drohej zyrkwi; šichōš ma wočzi, može ju widžeć. Woža pomoz je wiščim wěrjazim jabna našča hwěda w nozy tšygnofce, tež hiščce, hōž jo šmjetna nož bliži. Škerje budža hory ho hnuć, a hōrti ho šurčecze, ale moja huada njebudri wot tebe jo wroćezje, a tōn hūb mojeho mēra njebudže ho wot tebe přecz hnuć, praji tōn knjes, twōj šmilny Wōž.

Tam pod kšyžom teho šobžitja je dopjeljene, jo stej ho dobrota a hwěnožje setkale, prawdošce a mēr ho wotofkaloj. Wjele je ho w tutym leče šforžilo, nektory ž bojojezu a starožeju do psichidna glada, a ho prača: „šmejmj tōn wiščedny tšed, budžemj plody našichj plody wožiwac“, tola malo proštwow je ho k trōnje hnydy k temu pošohuplo, wot terehož wšchitnož dobry w wšchitnōn dotonjany dar dele psichidne. Nješč je našča najwojsetša starože, jo hychmy s plodami prawdošce puscheni bōzi, potom budže, dyrbi ho tamne słowo wērne šejniće: „Přajatec najpředy Wože šralistto a jeho prawdošce, dha budže wam w druhe wšchitno psichidate“, potom budže we wšchidj šchtantach derje šteče, prawdošce lubořna pucha w traaju, a pornio te šamej šajny mēr. Težo dla hiščce juntrōcz; nješč ho s našichj wutrobow ta proštwow moźnje šbcha: Knjeze, potaž nam šwoju šmilnošce, a pomhaj nam, šmil ho nad nam wšchitimi w šhysťušu Šejnu, daj a šberž nam šwoj mēr! Šamjen!

Warschowste šhčelžijantwo.

(Nabožne rospominanja wot S. Janjena, šararja w školenje w Norwegškej.)

(Potracowanje.)

3. Wot cjeho wotšyže.

Lut 18, 9—14.

Kašči je roščel bjes šariještm a bjes žlonitom? To je prašenje, kotrej. Šejnu nam dženja k wšchitnjenju da, to prašenje: Štoje to šhčelžijantwo? Težo dla nam tež dwojichj šhčelžijanow šajnje piched wočzi štaji. Wšchtož po prawym hu jenož dwojazy eji wmoženi a eji, šiz wmoženi nješju — prawoi a njeprawoi. — Kašči je roščel bjes šariještm a bjes žlonitom? Štonym roščel? To nješč je dženja našče prašenje. Wěče šariještm njeprawoi a žlonit prawoi? Nē. Šariještm ludak njebēdže. Woprawdže wēno a prawoje je, šichōž ham wo hebi praji. Wōn je muž bjes porola a czeleče hōbny. Wōn bēdže žnawo šariještm njeprawoj a žlonit wērjazō? Wjele bēle mpyha. Jo bješč šariještm jo w wšchitny wječach, kotrē wēm našupawaj, ham se hōbu w cšijnim. — Škudny žlonit lawešče wjele wo wēnych žyrwinščich wječach njewjebješe. Nē, kašči bēdže roščel? Šon namafacž czežo wroče. Tōnje je: žlonit bēdže wbroczem, s wutrobou k Wōbu wobroczem. Štoho je wobročenje. Dopomnješ ho na rjane wotmoljenje, na to prašenje w štarym wlabowanju tatešmusa? Šso wobročenje rēta: „šwoje hrechi s wutrobou pōnacž, špranwo wo nīč k Wōbu rēczēč a štunije jeho hnadu ptyacž.“ Czežo pōnacž njeje, jo meječe ho runje tač ho s žlonitom, ale nīž s šariještm. Šariještm je merny a hebi wēty, — pola njeho je wšchto w doborny rēčje; žlonit je hnuw, wōn je špichijaty w šwojej wutrobje. Wē wutrobje špichijaty hōž, na tym wido leži. Dačz runjež žyrwinščim mječbam wērišč, ta wjele kaž džečah, hačz runjež ho našbōdnitno šabzēnjejich, to hiščce žane šhčelžijantwo njeje. Šhčelžijantwo, to rēta we wutrobje wot Woža špichimjenny hōž. W obrocenju je bēšč e roščel bjes šariještm a žlonitom. Wbo dychju jo hiščce jednoritcho wu-prajč, wam nēšto wohebite mjenowacž? Derje: jemu bēdže žel.

Tam jo nadenžejah, hōžej nechtōn wo wutrobje tač špichijaty je, jo dyrbi pola Woža hwoje wšchitnje wptyacž, jo by hincichj cšlowej bawal. Njemēšč hebi, hōž hōž cšlowej wo hnadu prošju, jo s tym jenož na wodače dšwja. Wj hūto tač s lōbja wōmjemy s našim šhčelžijantwom, hōž jenož na wodačnje našichj hrechow špominaty. — Žlonit wo hnadu pōnacžce, dolešč dychšče ho rad pōbožneho špranwego cšlowjea cšmucž. Wōn bēdže wubudžem, na tym žadni dōel njeje. Ale wōn bēdže wīaz hačz wubudžem. Šamī šubžem ju hūto hōrbi, šh čhčelžijantwo. Wōn bēdže wīaz hačz wubudžem, to pōmjanje šajnje s šejnubowo powjedanja. Wōn bēdže s wutrobou wobroczem. Wj jeho pōnce lečeše pola šhmošč, tač jo bēdže woprawdže jeho teute pichewoćajce, doby a špranwo cšlowej bywacž. Wōn bēdže pōmženy piched Wōhom. Moščace — tač jo hēmat w žiwjenju wo taču mpyhi? Je wone imanjō nještōjente je šhčelžičke mpyle? Nē, ale što? Wīčo druhe hačz imanjō nadobneho impjlenia. Štym wīaz roščacž, cšm nadobniščij cšlowej. Šhōž je wwoje dšče nepošchtidne pichewoče tebi byto a s twerbej wutrobou hōdži. Njerōžšči wo wōuju žrudob, potom je twoje bōleč wōjaz wulla jeho pichewupjena dla. Ale hōž jo wutrobou ho imječži a wone k tebi pichewje s cšpōym pōmžimj pōlabanjom a praji: „Šubn wone, wōdaj mi, ja nječam tebi tajše šorjo wīazj naczišč“, potom je jeho pichewupjenje wīazj hačz wjednane. Tu wēšč, jo mēšč tola lubeho šmja. Dobre a wōpšchōwaje je šacje. Ale cšho dla ho runje tač w pichimje cšlowjea k Wōhu njeamžji? Čežo dla ho njepichidno — to je šacje tež pichewoče wōnu nēšto dobre a potepšchōwaje — to pichewoćeče dobreho? Čežo dla ho w nabožnje druha mēra naložnje hačz w druhih wōbšewnoščah, jenož jo ho pichewoče žwemū šhčelžijantwom wōwotawo?

Wēr bjes šhčelžijantwom w dwoje wīščičeho mēščitna hežo rēczēče, kač jo Šelūš jeho wīazj nještarač, hačz wšchitnyh druhich, hač, wōn ham ho pichewoćaje, to s tym cšlowjetam nječo cšmīč njeamješe. — Ty nješč runje nješto tajše le cšmī, ale šnawo nēšto podobne. „A tōn knjes ho wbroczēč a pōlabna na Wēra.“ „A Wēra ptafaje žašōnje duhy wōn.“ — Wēče w tych hūščah hnadž nēšto šbabe a njeamžje? Šarnē, pōbožny muž, wo hebi powjeba: „Ja šhčam tož po pichewoče tač po wōščemjenju k twerbjem mīzam. Ša šm ja wēž žōnišč mēš ptafacž, a šm tač by wōj nam ni pichēgo šho šahčewjē, hebi radjeho cšmī šwoju hłowu wotrochēž dačž hačz ptafacž. Šato paš pichēš šhtatowanje hwojateho duha hwoje hrechi pōnacž, šm tač dščežo ptafāt.“ Ale nēto mōšč ho što ptafēč: „Čežo dychju ho tač, jo hōč te te blyh škonit, kotrē mōble mi šnawo derje cšmīč?“ Šso nadšjam, jo žaneho wohebite czeleče hrečda na hēwōdmuju nimalah, jo nješč nještantwo hnal, šo ho nješč wōpī, ani nīšoh šebāt. W tym padže tebi šnawo czežo hōč njebōdnō roščacž šacizē. Čežo dychju ho tač? To ho prašenje. Čhu tebi na to wotmolwēč: Špominajēče na to, jo šm praji, to je tōn šariještm woprawdže czeleče hōbny muž bly, šiz nīšč w doborny waldnjah njejeleče. — Čežo dychju ty ho tač? Šo by tač došlo tajš šariještm bly, teho mašč ho tač. Njebēwōmaje je na mnje! Njewotolwēče praji: „Dženja rēczēče duchowom, kač hychmy wšchitny šariještm bly.“ Tōn šariještm do tych ludackich nještahčede. Wōn bēdže tajš dober muž, jo mōšč hebi jeho runjeja na hwojim mēščje pichēč. Wōn pranje cšmīče pichewoče hōžemū, ničtož nječo pichewoče wōnu njeamječe, runje tač ma ho tež pola tebie. Wōn hwoje dawki w prawom cšahu dawajēče, wōn hebi žanyh czeščah nje-wōčžimow wēdomym njebēdže. Wōn hebi nēčo na njepranwe waldnje njeberječe — wcho runje tač, kač ma ho pola tebie. A hwoje žyrwinščij pichewoćajce dopjeljene wōn kač ty. Ty ho na šamych Wōjch šhčah wōbšewljajēč, a Wože hlowo šhčijšč, ale ty by tač malo tač šariještm wōt njeho w twōjej wutrobje hwojaty, ty nješč wīdu štuniošč cšmī k tym wulnim šhčōwōm wobroczem, nješč wīdu s hūbimj wutrobje nutrije ho modit. Ženje njeje šmny nješč lōb hwoje wutrobou wōleščēč, ženje nješč na twōjej wutrobje škonit: „wot nēšč šwojemj šobžicēj parichōžny pichewljaham.“ — Ale tajšu hōžimū našōni tōn žlonit. — Wōi pichewoče, Wēh pomhaj wam, jo wīdžeče we waldnjah wutrobah to našōni. — Šary, dawno šemjenty šhčelžijan — wōn bēdže doho duchowom a luby czeščeny budšōwopajty, šar pēdžarja i luda šhčijēče, šiz rēczēče wo tym, tač wne a tola štunje ma ho s šhčelžijantwom wīacž. Dom pich-

štedelji wón k swojej mandželstwej praji: „E nomi dyrbi hinal byč, nacze!“ Wón myslil na to parčionistwe podabce Woju. Njedelšč tež tu, mój hščedžijano, k twojej mandželstwej prajič: „Wly dyrbimow samwědže tež hinal je swojim hščedžijanitomw hapoczeč!“ Danjen.

Dworničkžowowe mišionistwo.

„Dworničkžowowe mišionistwo“ je nowy wotkiž inštitucijonowy mišionistwo. So bydnj tónle nowy a nujnij štut hščedžijanistwe wmožazeje a wukhowazeje lubotče dołonjate, šu we wulkich městach towarštna hromadže skupitje, kotraž ho „přihčedželnizjo młodich holzow“ mjenjaja. Te nadberščej we wjichšich wječich měščach, tež w Wipstu a Drožbjanach. Wone ho ja to staraja, jo uwehčnjž hamopucowazeje holzy sawjednistom do rutow padnje. Teho dla na dworničkžuju tajke hščedžijanistwe „přihčedželnizjo“ iteja a na pšchidžadže časbi čkajaja, jo bydnj młodim holzom k pomozju byčž mōbje, hōžž ho na nje tajki šu sawjednič powjebnje a je njedja i rutow puščičej. Te „přihčedželnizjo“, kotraž čkajebja tym wobohim bučkam a tajkeho stracha wupombadž, šu wjonač na bēhčy nar- wemjenizadž pšches kotraž ho w drateč wjnomjenjaja. A hdy by ho hnanow jana holza hnydnom na tu „přihčedželnizju“ njeobhladata, trjeba ho jenož dworničkžoweho šafstojnika wopraščeč, tam to šhoni. Wly lubych Šerbow na tónle wozny štut natehčy inštitucijonowy mišionistwo tedžšlownych činimow, jo bydnj swoje dźwōiti abo hščunowowe holzy, hōžž hnyčy hnanow hame do wulkeho městca puščowata a šu tež tajkim strachom wšitajenje, powuščate a je pofakate na te lube „přihčedželnizju“, kotraž we woprowazeje žmilne lubotčej jim wukhowazjo a wmožazjo ruku pofičkaja. Kat nušne je, so je inštitucijonowe mišionistwo hapoczečalo tež na tym nowym poli dźelate, wo tym njedj nam isčchowaze powjebje je škutnowanja Wnichowiteho dworničkžoweho mišionistwa powjedajaja.

Nowim pšijaja: Dwe holzy a jedny knjes i Wlugsarškeho čkaha wustupitje. Tón knjes forr teje jenje holzy nježe a jo žnje i njeje rosmotrujaje. Druha holza k tej „přihčedželnizjo“ i bēdnjaj ramičionowoj pšchistwi a ju prokšy, jo by jej pofakata, hdye ho biljety pšchewadajaja. Na pučzu tam wona tej „přihčedželnizjo“ hščejje wupowjedaja, jo te tón knjes hakte na pofelbnim šafstojnikžuju wječy Wnichowu do wola pšchijohat a jo se tej drugej holzy bješ pšidjelčaja rēčal, so by tola tu štkadnošč wjizita w Wnichowiteho hēbi dźiwadło wobhladač. Wón dzyhče po nju pšchijohat a ju potom jašo do hočkajena domjelij; wihalto mōbta wona na druhi džen potom dale puščowate, Šejna towarštna njebeščje i wopredelata čkajta do teho woličej, ale tón knjes ju wjizidšč njebeščje a hōžž bēhče i wola won šturpita, bēhče hnydnom jejm forr wofak. Ta holza tej „přihčedželnizjo“ tón por w dworničkžowom hočkajenu pofakaja. Škējtje ta „přihčedželnizja“ žandarnej hēwi, jo by hēbi teho padobla blize wobhlabala. Šato čkajhče tón k temu blibu wšchijupičej a tón wēhčny padokšl ho na njeho dohlada, forr puščičej a mēhčej ho i pročha. Ta holza na tole wofajenje i pačorow tuteho sawjednistwa wmožajena, kotraž bēhče wjcha šafstojčaja, hōwje wēzju wja a dofelč časbi hščedže wotiej njebeščje, mōželčje hščedže hōbu dale jēč. Šcho by i njeje bylo, hdy by jej ta „přihčedželnizja“ na pomoz njepřichščila?

Druhi pšchilab: Pšidi dworničkžuju šej knjes, kotraž žnje i jency holzy ho wosčejuje. Šena pšchjedželniza, kotraž je rumje bjes šwontoweho woinamjenjenja na swojej drateč, šafstojnik, tak ta holza praji: „Za wjchak i žpła žanewo blaca njeptam, jo nam hōžž blak a jenož na jenu inatu čkajam, kotraž jow w 5 hōžž, pšchidžimo.“ Dołza ho k tej pšchjedželnizju blizy, šchōž teho knjeja po šdaczju nješwēhčeli; tola wón je ulowowan, wotkupičej; wón pak tu holzy wofčedžuju ho do dworničkžowoweje čkajenje šhōdnj. Dofelč wón i porštam nēšajne šafstojničata dawoa, „přihčedželnizja“ tedžuju. A hraj, tam pšči wotnje šejji druhi, kotraž nits hlada. Ša to tón pšeni je šale wmadže. Ta „přihčedželnizja“ tu holzu pod wšchitwēčjom drugeje „přihčedželnizjo“ wotajti a do pōblančeho hočkajena dže, hdyčž woprawužje teju štkarnejce šfijow w žiwym wosčedžowanju nadobēž. „Přihčedželnizja“ tu holzu wukhowata. W 5 hōžž, ta inata je hōwim nanom pšchidžije, so by tu holzu k pšchjedšlownu dowjedata.

Trečji pšchilab: W 4 hōžž, wopowidnuj hnjezna i čkahom pšchidžije. Pšidi dnučaj dworničkžuja šej knjes, kotraž je wjizidč i tymi hōwami napřichčewo šturp: „Džičje jo mnu; ja wjebēč šapčakata a k temu štow w dočrjim hočkajenu.“ Duž „přihčedželnizja“,

kotraž je to hščkajata, do wredta šturp a praji: „Za hnjezna so mnu dže.“ Šwječelena ta naštrōžana hnjezna na tu „přihčedželnizju“ pohlada, rosmotrujaj pak tón jamjenik. Štjo w Wlawnje — ta hnjezna powjebja, kotraž je blak w Wnichowite hēbi pšches Nowiny wobštarac dawo — bēhče ju knjes, jato bēhče na čkah čkajata, wofčedžewal. Duž wona tu „přihčedželnizju“ proščedželčej, jo by i njeje šchta. To wona rad čkajelčej a jej tež pšchēhōt w domje ja dźelatečketa wobštarata, douž njebeščje bydenje namafata.

Wšchelate i blizka a š daloka.

— Š nakladom hēbšeho towarštna ja inštitucijonowe mišionistwo je jato knizka wjizhata: **Štawštowne mišionistwo, jeha wotpohlad a džeiti.** Wukōžil J. Gōlčej, šarac w Budžichinju. To je wopēbiti wotčijelčewo nejawšata, kotraž je ho pšchēd krotšim čkajarjam „Pomohj Wōh“ podal. Wēščej budje lubym Šerbow witanu wēž, wozny nabaw štawštowneho mišionistwa w knizkju hromadže mēčž, jo bydnj ho po njeje wobhōnēč a rosmotručej mōbšti, lchto čže nateč inštitucijonowe mišionistwo a šcho naš do teho hwyatēho štkatowanja čžiti. Tala knizka je ja tunju pšchiznu w rebadžij, „Šeršifšty Nowinow“ a pšches redaktor „Pomohj Wōh“ došlac, a hērbjaj pšchjedžewo štawštowneho mišionistwa nje- budžo ho wēščje kōmžičej, tule knizku do hōwjeho doma pšchijejč. Pšidi štkadnoščej hwyčedženow štawštowneho ho ta knizka teho tunja rosdawoa.

— Š wulkeje radotčuju mōžemy šewicē, so šu pšchijohati ja twar žyrnje w Škwacizjadach tak daloko potracowate, jo budže ho, do- šli Wōh, nateč i twarom Wožeho doma šapoczeč mōž. Njadžionnje ho hōhčej w hēbu tuteho čka wot šafstojnikowata ja twar žyrnje trajna dolletta pšchijohati. Njadži Šerbio šu štajnje tak a hōwšitowje dawati, hōžž pšwōtwa i nēmsšid štron natečje Šakšete dohēdže; i čšim wječelčej radotčuju a wopornotčuju budja woni wēščje ja twar noweho Wožeho doma njes Šerbowi hōwje dary dawac. Wōh tón knjes čhyl twar je hōwjej mloščej požohowac, jo by ho lubym Šerbow w Škwacizjadach a wotš- lownych wjach jich dołpōlšene žadanje dojelšitelo, jo hdyh w hōwim Wožim domje hēčedžičkžewo hōwjeho duchowneho žiwjenja mēli, do kotrehož mōža hōždu nječebja a hwyatj džen njewotwōhēnje wot wjedra a hōwemjch pučzow čkajhče, jo bydnj Wōhu lubemu knjejej pškajiti.

— W šejmje pruffšich šapōhčanjow bēhče šafstojenu šobotu wulke wowanje. Jednaldže ho wo towarštnowmy šafon, kotraž hēbi wjizhōtčej pšchjedzimo potwōrēžim wotpohladom šofjal- demotratow žadateč. Wot šejma hnješlow bēhče ho tón šafon w myšli wjizhōtčewej pšchilaw, a nēšto mēhčejce šejm šapōhčanjow ho rosmōžičej, bačž tón šafon pšchjedzimož dojtanje. Wōhujel pak je ho mōn i 209 hōhčami pšchjedzimo 205 hōhčam šafstojnik. Tole wotšhōwowanje je pšches to pšchilaw, jo nazionaliberalna štrona hōwizhč šobulawom i štruhym wobštkamjenjom nišowalchē, pšch- edzimo temu šafonje hōwowac, a jo hōždemu i wštkamjenjom je štrony hōwēščej, šhōž by čhyl pšchjedzimo temule wufatej ho špēcijej. A woprawužje je wona tež jenccho šapōhčanja w- štkamjka, kotraž je w šejmje ja tón šafon hōhčowal. Še pak to prawe a šobue, jo štrona hōwje šobulajny takle čkajhčej a jim hōwobodne rosmōžudjenje hēje. Wōhēje dźiwno ho to ša, hdyž to hščkajim wo tal mjenowanaj nazionaliberalnej štrony, kotraž wo hōwim mjenje (liberalna) ja wšchu hōwobodnošč luda w- štkupuje — a tola tym hōwim inšchu hōwobodnošč w hščkajenu šobakajuje. Njadžewej wēščelce na tym šmēža, wē šo, šofjal- demotratowja. Wōžemy ho dźiwacē, hdyž tucji šeto a šfōrblišcho wustupujaja?

— Škēžor ho w blizhčim čkahu je hōwjecho pučzowanja wōdčej a potom ho wōn do Wulkeje k wopnej rufšeho šhōžora pōba.

— W šhromadžšimje kolonialneho towarštna w Wipstu mēhčejce pšchēd krotšim mišionistw šuperintebenta Mērenšij i Wārčina pšchē- noščk wo „wōžwōtčej ewangēličewoj mišionistwa w našelšich kolonijach“. Wón wukōžil, jo w šturym hōwēčje (w Wlrijaj a Wlšifej) 6000 mišionarow, 3500 wučerjow, šekarjow, diašionikow w hščkajenu mišionistwa štkajuje. Š afrikanščich čžorowoc je hōž 9 milionow hščedžijanow. Wón mōščejce wuprajčje, so dželce je šofnowanjom potražuje, a jo čži, kotřž šu ho wōwōčelil, i wulkeje krotčuju k hōwjej noweje wērje iteja. Štōwēnje hōw na šafimane wofajenje wukładowalchē, tak mišionarowja hōwje dželce došowajaja. Napřicjeh hēbi woni pšches hladanje šfōrčy a šafstaranje šubemjch bowērijenje

ljudi dobudu a jim podavši i fidelejzjankeho živjenja povjedajo po nečim evangelijom do vurobnoe pishinjeh.

— Zmorate vulte njebože na to, ko faindženju povzdenju na železniju italo. Zene na Klahelstim dvorničnjeh, hdeje ipeshnu čas na vobobnoo čas je vidčen vnotmahom jšbeje a hdeje budni 3 vsoboj hupnom norjenje, 10 cšeto franjemaj a lohofranjenje 3. Druhe njebože ita ho v Zamfje na fiaziji Gjentofte pola Slovenjanca. hdeže teho runja ipeshnu čas na vobobnoo čas jšbeje a pidi tym 22 ludbi mrt bjes tyeh, fiz budu cšeto avo ložo franeni. Wina mēšeje pisebe vidčen na njevobohladnivojži železnijah jastojnikov teži, kotizj hū ipeshnemu cšajej dale jezž dal, rumejz dufjanju vobčezje, to vobobnoaj cšajab vjšečeje v bližnjimaj faindijšekomaj na tolijah tejtaj. Dale pak ho temu vina daba, so ipnabla bēstje dočez cšah njeafstajduj. A tola ho pščejo f imerovanju lēba pšče, to to nove ipnabla cšah ve vofomifuzenju fajtaja. Njeje to soho dopofajmo, to je vščda cšlovita vobročje podarimo, hdej Boža povozna rufa ju njevobži?

— Evangeliste tovaščilo ho Afstiku in ho herach Žuņenje Wambora krajnu lupido. Tam moža ho vuhvobobdeni fahlovnoo jato voinaju fapublič. To je jana hōduy a nufny fidelejzjaniki fuff. Pšchetoz bāz dotal ho fidelejzjanike itah drje ja to itaradu, so fščlovioo fivoju fivobobnočez dotahcu. Me idto vobohēde jim tale fivobobnočez, hdež voini žanelo bēta njevjedaju a njevjedaju, vot cšho durbja ho ževinev? Duž je ho tež hūto fivojo, so hū ho vuhvobobdeni fščlovioo fani je fivojeje vole do hatoje fščloviovitva vobčezil, to njevobdu trčebali fiodu vumurjeje, hdež pak ho tym vobohim ludjom i bobon pučz pofaje, taf moža ho i tymi hvojimi i cševioje ževinev je jim tež vopravdže do povnane.

— W žyrhu fivajetejo zova v Jeruzalemu ho putnikam jady želečnoo vobohobdenja nov pofajuje, kotiz je pječa vov pšehioje cšloviteja Nabama. Na žabanje tvarkeho radščicela cšlita in Zantargaje je vobohladnivoo žyrhivo do teho vohilo, so by ho vobohobdenje vočimiko a nov ho vobobnočeteho pšehiovanja dia pšehimeril. Pšiti tym ho potela, so to i žyla žadnu fofčozaju nov njeje, ale jo je vov i možaja dščjany a molovany. cšamo jednu duchomny vobručnje, so tam ženje žadny vobrudžity nov bñl njeje. Cšeho dia dba ho potom vevrajaju tonle nov pofajuje a ho praji, jo je vov Nabama. Njeje to žebanje?

Historija vobohobdenij knihov.

Wōn vobohobdenje do vojny.

W lēče 1854 bēdeje Napoleon IV. rufnemu fščezorej vojnu pšehpovobēžil. Frančovny vojny itejaju pšehd fajnarnami a vuhvobobnoachu fivuhfuplva, kotremuz bēdeje vovnov vovnov testament pšezj vlat. „Sa durbju ho tym vovohim fivupofčozam fivmjez, kotiz pječa in tyeh knihob iteja,“ praji tōn vovaj, „a hdej vobčezje fivemany, durbju pšiti fōbdej vobčezju nov žoet cšimje; to možezje ho močju vobohobdenju vobohobčez. A idto durbju po fivmjezji pšidimje, je kama fivupofčoz.“

„Vō, bāz vobčezje mi moše knihe“, praji pšehupju. „Vobčezje? To mi na myhle njevšidimje. cštož mam, to vobohobvany. Wvidje teho budža mi te knihe vūžitje, pšchetoz ve vojnye pšehzo papjery njevohju bebi trauhu fapalecz, to hū dobre fivobuhju! A neto budzje fivemom!“

Pšehd cšebafopolom.

Wofk, v kotrimž tōn vovaj fščuzelje, bēdeje vuzščahnyl a vobohēzil ho na pšezaj a ftradotaj vobohobdenja cšebafopola. Žednu dšej bēdeje na tym polu, so by ftrahje vov vohpotal. To bēdeje jara važna vč, vjchetoz roščubenje možezje fōžby vofomif pšidimje. Mlonny bjes pšehčevica hrimacha a na narypach ho i vōtrny brōniji bjadu. Vlah vovaj bo fivahči a fhitne myhle jeha naryplichu. Vobohēdu nōz, kotiz bēdeje fivščezje bjes ftraha pšehčevyl, bēdeje ho na fivohim lēnoje vafak a vobohēz bēdeje jeha vohfaja. Wōn durbjeje bebi na tamny podavil vjehd fajnarnami myšlitz a na te fłova teho pšehčuplva. Wōn cšyžje fpač — ale njevobčezje. Tōn nuž bēdeje jemu vovaj: „Zafotitne je, do rufno živnoe voha pabnuč.“ A tōn vovaj bebi ve vultej fivuhfiočji praji: „Vdy bych ja nēto do tuteju rufno pabnuč.“

Za myhl i nim fivobčezje, jato ranje fivitaje, te male roščorhane knihe, kotiz mēzeje ja fivojejo fivobohēžnja, je fivojeho

vadžota vuzčeje. Kaf ho vōn dživioje, hdej vōn na tyh blicdeje nētal fōžezjanuch papjerefak mēro vobohobdenju tež fłova vobadža a ftrahčija namaf: „To je ževinev verno a jara dojtaje fłova, in ževij fškrjufju do fivita pšidimje je fščevifitav fōžmju cšimje.“ (1 Tim. 1, 15). cštož do teho živa mē, tōn ma to vuzčeje živjenje.“ (Zan. 3, 31). „Vobčezje kem vichizju, fiz my fprōnu a vobohēzju kēje, ja džu voh vohfobohēz.“ (Matf. 11, 28.) Te fłova ho ranje ja njeho hōžachy. Wōn v nity vobohobdenju na tōn njevem fiviojeho fivobohobdenja namaf. Wōn lupozča ho vobčez, taf berje možezje a dale in fivrajaju pšimje cšitaje, vōnu njevafitaju, so bychu vovaju jo fšupali. Wōn cševinevje njevohobčezje napšehozimo. To bēdeje fivovane fševanje. Tōn vovaj bo trjehem, cšjeja rana jeha i fivmjezji bñlto pšidimjeje a v tojim ftrahje pšehbu vōn nēkote njevdeje. Te male knihe bychu jemu itajne žerko mozju. Wōn bēdeje to jene, fčtož je mune, namaf, vōn bēdeje fškrjufitva jato fivojeho fšobitaja fšohaf. Hdej bēdeje jeha i jeneho fševare do drugeho pšidimjeji, jeha fševanje vevražajo do fivovovfševje pšidimjelechu, hdež bu v ftrahčijam bonje fivodany.

Na fivmjeznom žoju.

Te knihe, kotiz bēchu jemu pučz i njevohim vovovite, vovadžaju jeha trohč bāz do vohbēdeho fivohēžnja a pšiti vobchēd fivohim vultah vohfōžchaj njevohēta vōn tēm, fiz jeha vovpalyca, vō tym fšōju vovohčez, kotiz vōn v bebi cševinev vot teho cšaja, so bēdeje fivojeho fšobitaju namafak a vō tym mēje, kotiz bēdeje Voh jemu fivohēž. Žeho fōž bōty pšidimje: v tym vovohitajenju, jato vōn vudycha, ho vōmnia radchēz vōn vobčezju vobohēzje. — Wōn fivohim ftrahčim roščorhany novy tebitaju fivohēžaju jato ftrahje fivohēžajenstvo, do vobohēz bēdeje vōn napifal:

Doftal . . . 1854 v fajnarnaj v . . .

Narypčev hant, vuhfōčak, potom cšital, vevit, so bu mi pučz pofajeny k mojemu fšōju.

3. 9

vovaj 3. fivohēžnje polka.

Nēščto i roščpominanju.

Vobohny vohitje by prajit: „Hdej hūm ja kam a mōj vadžot je pšidim, potom je moja biblija moja jēž a moje pšezje a tež mōj vovohč.“ A tōne pōitje tōn jentizje mēje, kotiz je fivoje narypčenje a fpofojenje v fivohim pšimje namafak, hdež bēdeje tež fivohfōvnje nufa. W bēdeje pola Waterlova bu vobohim vovaj, fiz bu na narypčji ftrajenju, vot fivojeho pšehčela vov bitovščevica pšezj njevoh a jato bēchu jeha i fškrjufitav i fševne fšehnyh, tōn ftrajenje fivojeho pšehčela vobohēde, so by jeha tonistne vōčimio a bibliju i njeho vuzščahnyl. Wōn praji: „Wuzščitaj mi fševičku, pšezje bāz fivojeje vōči in fivmjezji faindženju!“ Žeho vovohčj jemu tu fševičku cšitaje: „Vōj mē ja vōm vohfaju, mōj mē ja vōm davan, ja njevovam jato fivē dava.“ Taf dūcha ftrajenjeho vovafa pšezja bjes fševajny fufkani a vohohore horzeje viny tajti fivajny mē vuzščahnyl, so vōn praji, pšezje bāz v Ževuhovnyaj rufnoj vuhny: „Vōj, ja vōm mē i vohohm, fiz je vevičdij dužji vohfōtom ročom, fiz moju dūchu voboharuje pšehs Ževuha.“

Wvohohobtojmny bñfvoj Zaiter in lēče 1807 fivojemu pšehčezjeji pšidimje: „Za mam dšerja na fivohfōvničny ži pšehčaja a tebe a ja tych vovohim — a i tym tež ja mije: 1. pšehaju tebi teho fivajeteho dūcha; 2. teho fameho fivajeteho dūcha; 3. fivohēze jantkečez teho fameho fivajeteho dūcha. Njevohju, ja lubidj tebi fpi pšehčaja a tola jemož jene ja tebe namafak. Za bebi myhlu, hdej fškrjufju nēžo fēpčehioe daj njevohēžje bāz fivojeho dūcha, potom tež fidelejzjan fidelejzjanje nēžo fēpčehioe pšehčez njevohēz bāz teho dūcha.“

Ži hōdže ja teho stareho cšlovjela.

Nunje tež bu fškrjufju i fivioi hōdženi na fšidj pšidimju, taf fšidizju tež v fivioju fivohfōvničny i fivioi hōdženi. Vevit: fū vohze fōtije; drugi: fškrjufšova bōrta fivmjezj; a fčezj: vevčnja nufa beščleho vojnya.

Womhaj Bóh!

Cižbo 32.
8. angusta.

Četnik 7.
1897.

Šešbiki njeđzelske lopjenka.

Widawaju šo kóžbu hobotu w Esmerlerjz knihičijščejni w Budyščinje a šu tam dostać ja šchwórtkétu
pšchedplatu 40 up.

8. njeđeta po šwjatej Trojizy.

Math. 19, 16—26.

Najbóle šo kóžbe leto pacjeršta wučeba j tym ša-
wocnje, šo pacjerštim dječom napominanje šwj. Pawola
šo wukladuje a na předwanje kładže: „čžinče, šo
wyščezje šbóžni byli j bojoščju a je rženjom.“
D, šo bychmy wšchitzy — tež ty, kiz nětko tute šlowa
čžitajš — tute japoščtoštk šlowo štajnje pšched wocemaj
nětk, pšchetoz šcho budže j nami, hdyž nješčmy čžinili, šo
bychmy šbóžni byli j bojoščju a je rženjom. Kajta šrudna
wéčžnošč na naš čžaka, hdyž je nam w čžajnym žiwjenju
wšcho jene, hačž budžnje šbóžni abo niž! Šcho je wšchitke
bohatsřwo, wšchitka čžejč, móž, krašnošč, rjanošč, hdyž
napošled šbóžnoščje njenamašajš?

Alle š tym doščj njeje, šo hebi wopominamy to na-
pominanje: „čžinče, šo byščezje šbóžni byli“, a našcha
pšchisłušchnošč je, šo prawje čžinujmy, šo bychmy šbóžni
byli, — šo šwěru hebi rošpominamy: „šcho mam ja
čžinicz, šo bych šbóžny byl.“ — Nuže kaž mlodženz, kiz
k Žejuškej pšchisłuwawšdy šo woprašča: „šcho dyrbiu ja
dobře čžinicz, šo bych ja to wéčžne žiwjenje měl?“ —
Kaž wocemomizy Žejuškwowi natřoženi šo štaraja: „Šcho
dha budže šbóžny?“ kajki dyrbi čžlowjel byčž, šo móh
šwojeje šbóžnoščje wěšty byčž?

Duž pytajny hebi wotmolowjenje na to praščjenje,
na to najwážnišče praščjenje našeho žiwjenja: „Šcho
dha budže šbóžny?“

Šcho dha budže šbóžny? Š rta jich wjele šlychju
wotmolowjenje: „to šo šamo wě, kóždy porjadny, pšchitajny
čžlowjel budže šbóžny.“

Na přenje pohladanje šo šda, šo tež Knjes Žejuš to
šame praji: „kóždy, kiz njeje mordač, abo njeje mardželštw
šamal, abo njeje wadnyč, abo njeje wopacžny šwětk, abo
njeje nana a mačž hńěwal, abo njeje šwojeho bližičeho
pšchječžehal — budže šbóžny.“ Temu mlodženzej, kiz
štaroščizny k njemu pšchisłupi: „Šcho dyrbiu ja dobre
čžinicz, šo bych ja to wéčžne žiwjenje měl?“ da Knjes
Žejuš jenož tu jednoru wučebu a dobrn radu: „čžejšili
ty do žiwjenja mits hieč, da dđerž te kašnje.“ D, kaš
móžejšče tóu mlodženz tak wješely byčž a pšhofjom šam
je hodu, — wšchato je wón pšchěšwědženy: „to wšchitko
šym ja dđeržal wot mojeje mlodóieže.“ A dženšnišči
džen, kaš wjele je jich polnje pšchěšwědženyč: to wšchitko,
šchož mój Bóh hebi šdobnje netač žabačž móže wote mnje,
šchož pšchisłojne wučenje hebi žaba, to wšchitko šym ja
měl a dđeržal wot mojeje mlodóieže šem; šcho móže mi
někajš porošt čžinicz? ja šawěčeže žaneho mordačřtwa,
žaneho wadnyšřtwa, žaneho mardželštwóšamanja, žaneje
wopacžneje pšchisłahi na šwědowuju nimam, ja niejšym
ženje šwojeje štarčejku hńěwal. — Duž šym hebi wěšty:
ja budu šbóžny. Kaš byšto šisłčimny, šo šudžo šo šami
šřwala: wote mnje ničto nigčo šřeho prajicz njemóže, ja
šym šwoje žiwe dny šo přožował w wocje šwojeho
wobličža, a niž wódamo, ja šym hebi špřožiwje šwjó
wjačědny šřěl šošřuzil a šym do přědka pšchisłol, ja

nješnjim ničjo pshefšchivik, viditizn maja nje radu, ja hym je sivojje žoniu mernie manžestivo vjedt a sivoje džekši derje wotcažubyl, — štoto wiažy potrjebam? A hdyž nechtón božaty a nažadny a pschistojny jemje, móhš dreje nechtón nelat dwelowacz, hacz tež je sbožny? Haj, swotkownaja pschistojnojščy pladža ja do bahaze, lóždemu sbožnojščy samžejščy. Štoto dha budže sbožny? Zaustny wotmolwija: kóždy pschistojny čłowjek, kiz je wjele na šo džeržal, šo šo malat njeje wo wšchitkim blóže a njerjedže.

Ale hacz tež taufenty to praja, to tola wernó njeje.

Tón mladženj je po sivojim najlěpšchim wjedženju te kajnje džeržal, ale sivojeje sbožnojščy njeje wšitny; wón wjele bóle čujše, šo nechtó pshefšče potrjeba, šo čejnwoščy a iprawnojščy psched ludžimi, dobre mjeno wjedobaha, ale šo je pschego nechtó drugo k temu nufne, šo móhš polnu a wjebelu nadžiju wječnego žiwjenja meč. Wónu ma w tym prawo; ale w tym šo wón myšl, šo myšli: ja hym wšchitke Bože kajnje džeržal a k meroj móžu jenoz pschincš, hdyž wiažy czujnu a wiažy wopruju, dužli jatón hebi žada. Ně, Žejuš wuraujije praji: „Chšejšeli ty do žiwjenja nits hčy, džerž te kajnje“, wiažy njetrjebajš, ale to durbijš wječje meč; ale i tym je tón mladženj hebi jara lóho čujni a tón knjes Žejuš jemu to hnydom dopofata. Tón mladženj bšče, hdyž tón knjes jemu Božu kajnju psched woczi džerži: „ty durbijš sivojeho blížičeho lubowacz jako šam šo“, jmérom wotmolwit: „to wšchitko hym ja džeržal wot mojeje mladžoščy“, sivojeho blížičeho lubowal jako šam šo, — netš pač praji jemu tón knjes: wopravdže? Myšljišč hebi to? potom dži a polaz to je štkom! Žši, pschedaj šchtó jamožejščy a ros-damaj to šhudym ludžom, pschetož dokelž twojeho blížičeho lubujejš jako šam šo, njemožejščy wjele wobhedženjtwo šam ja šo wotkhowacz, ale tebi durbj tunje tat lubo bčyč, šo twój blížiči nad tym, šchtóž sivoje je, šo wjebeli kaž hdyž ty šo nad tym wjekešeli. Tón mladženj pač njedže, šo wo wšchitko to sivoje rosdat, ale wón wotendže šrudny, pschetož wón mejšče dreje wjele lubow, šulny pač doščy njedbeče w lubožeji, šo by sivojeho blížičeho lubowacz móhš jako šam šo a jeho rěč: „to wšchitko hym ja džeržal wot mojeje mladžoščy“ šo netšo wopolaje jako hoke hlawe hordženje: wón njeje to wšchitko džeržal. A hdyž wón wotjanje, hdyž Žejuš tole žada: „džerž te kajnje“ — a wón je njedžerži. A my? Džyže my wotjanjeme? Kat móžny sbožny bčyč, hdyž nješnjim Bože kajnje džerželi?

Štoto dha budže sbožny? Kajne mašy netš wotmolwojije? Za njewem netš drubeho wotmolwojjenja hacz to: žadny njebudže sbožny. Tež nij Žejušowi wuczomnizy njewjedža šam drubeho wotmolwojjenja. Štoto wšchaj móhš tat sivojeho blížičeho lubowacz, šo ma sivoje wjebele nad tym, šo, šchtóž wobhedži, rosdamaj, dokelž wě, šo i tym drubijš wjebeli? Štoto je tak čistije wutroby, šo žana njeczjita myšl, žadny hneč, žana šawiče, žane njepopšchčeje w nim šo njehšta? Hdyž jenoz tón do žiwjenja nits dže, kiz Bože kajnje polnje njedžerži a ani jeneje hódžiny nima, hdyž by Bože kajnje njedžeržal, potom je njemožije, šo nechtón sbožny budže. Kajne to bédženje a žadny wušlad na dobože! Kajne to bėhanje a žana nadžija, šo k sbožownemu kónzej pschindžemu. D heba mi, ja šahini! Tón mladženj šrudny wotendže, wón je hjičješe tak hordy a naditny: wón čyže sbožny bčyč, ale pschēs šo šameho, še sivojeje možy, a teho je šo doštala, šo šo to njehodži; to šašo wón šitješč njemožje; ach, wbohi ty

mlodženjo, šo by tola wotajš pschi Žejuš; wón ma pomoz ja kóždu šrudnu budžu, wón mejšče pomoz tež ja tebie:

Boš njeba šo nam wječnije šhubičš, Psches šhryta wšchitkim pomhacz džy.

Žadny čłowjek njebudže sbožny — wšes to, šo Bože kajnje džerži, dokelž žadny je njedžerži; — a tola, jich wjele budže sbožnyč wšes hnadu. Žejuš pohlada na nich a džekše k nim: „pola čłowjetow je to njemožne, ale pola Boha šu wšchitke wježy móžne“, tež to je móžne, šo šhudy, šhubijem hrešnik sbožny budže, haj šamo to, šo ty sbožny budžejš. Žejuš hrešnikow horje bjerje a je i nimi.

Štoto dha budže sbožny? Kóždy hrešnik, kiz do Žejuša wěri. Štoto mam ja čiznič, šo byč sbožny byš? Wěš do teho knjewa Žejom šhryta! To mi nje-prajaj netajša lóša myšl, — ani nekajsi pschibčjany mudracš, to mi praji šiwjaty japošchtal Žejom šhryta, jako štol wernojče.

O Knjesje, ja wěrju, pomhaj mojej njewěrje!

Sbožna je ta wutroba, Kotruž ničjo njefatama, Kotrež Žejuš doawa, Šchtóž tu hšičje nima šama; Kotraž sivojei sbožnojščy kóždu šchtudnu wěšta je. Psches hnadu, na to wotšal čašuju, Hacž runje hnadu njeczujny; Hdyž jako male džekšo panu, Da i Žejušom šo trošchtuju. Mož duč šo šajuje wjebeli, Wšchaj hnadu wjedže k sbožnojščy.

Šamjen!

Mržat-Pudetcajnš.

Parichonške kšesčejjanštwo.

(Mabožne rospominanja wot Š. Jančica, šararja w Rófenje w Nowgweštce).

(Potcažowanje.)

Telefonuj.

Šoh. 16, 23—27.

Kajne mulke džiwjenje nacjini psched netfoturni šetami wumamalane „telefona!“ Wón šhita wopravdže k najdžimničnemu, šchtóž je Boh čłowjetom narodje; na polu wumamalanijem špekšit. K njehšejam pač mamy hjo dawno telefon. Šijo Abrahama a Mojšajš telefonowotajš k Bohu. Modlitwa je telefon k nje- bje šam. A wo tym telefonje čyja džena k wam rěčječ, dokelž Žejuš w tym šejenu wo tym rěči: — Telefon? K temu šahšaja grót a nekajš gar. Grót je wěra: grát w twójje wutrobie je luboči, twoja hnadna luboči k Bohu. Šladaj šo, šo grót do njepotjajada njepšchitke! Nješpudščej šo w potajnim na sivoju prawotočš abo na drubijš čłowjetow. Njebajš nifomu hebi wěru wiač. Wěš do Boha! — A tón grát? Haj, na Božej štronje je wšcho w porječje. Wón je naž najprijeje lubowal. Ale w najdijš wutrebach — je tam wšcho w porječje? Wšošteji prawe wutrobie towarštwo bjes tabu a bjes twojim Bohom? Nješto iprawnoje lubočiče? Wšchetož šcho je modlitwa? Wona je wopolajmo parichonškeho towarštwja i Bohom. Ty mejščy pschewbėdženj hčyč, šo je kóžba pobožnojščy prošna a mornwa, hdyž na parichonšku towarštwje pobracnje. Ty durbijš šo ros- hdyžš, hacž čyčelš sivoju wutrobu tutej nowej lubočiš šamknyčš abo jej wotewerš. Jeli šo wopravdže w twójje wutrobie ničjo njeczujny, šo i twójje pobožnojščy ničjo njeje. Ššmano pschewječe rěču wo parichonškim towarštwju i Bohom, tat wjele šo wy, moji pschewječo, teho šo nadubječe, ale ja durbju to čiznič, pschetož to je jemčje, na čimž žiwjenje wotpočujje. A tole parichonške towarštwno šo w modlitwie k Bohu potajuje. Šcho rulu njemožu

javščinu, jeho bujbe njemôžu lažnej na svojim člove, taž hyn hvojeho nana kočanje čuje. do woczow njemôže jemu hladac, taž temu do woczow hladam, forehož i žylci wutrobu lubuju; ale ja môžu i nim rečež, jeho ho pradež, ja wot njeho wotmowljenje dohlane w modlitwie. Što je po prapny, ſchož bitliſtim hitorizem tajnu môž nad nami spožeji, wo ludoch je ſtareho ſaſoma, fotiž w najwiazu wězaž hlaboko ſpody naſ iteja, taž hlaboko ſpody naſ we wuolnowožeji a wolumjenju teje pſchitrowi, taž hlaboko ſpody naſ we wdělanoleži. — Kajtu ſpodbuznu môž maja, to tež dženja hiſtoje taſi ſačičež na naſ čizuju? To je žyl parichonef towaritwu i Wohom, prawma wěra a iprawna lubože w jich wutrobje. To mječuju. Težo dla ho modladu; tež woini ho na modlenie wutejcaju: Abraham, Moſijaſ, Samuel, David. Š biblije njemôžemu žaneho pſchitrowiſtwa nauwknuc, taž je ho myſliſto. Ale ſchož môžemu i ujeje nauwknuc? Wjz môžemu nauwknuc ho modličež. Woini taž hwětu a iprawni ho modla, jenož to, ſchož jim na wutrobje leži. Dulo taſ i kóta. Wjz je nadpadyto, taſ ho i kóta modla; runje taž ho to piči telefonie čini, hdož wědož tež wiazu njerečež, hačž je runje trjeſta. W jeni ſchuznje praja: taž abo taſ ma ho jo mnu, a w drugej ſchuznje: „Nět, luby Wojo, čijn taſ abo taſ na mni!“ — Wjaz njz. — A woini ho wuſtjeha. Woh wotmowi. — Wôj pſchědo, fajje je něto wwoje hož? Wačh nětafu wohom niu, fotraž tebi čěſta na wutrobje leži? Čač runje ni w tym wotomſtjenju, ale jich wjele bjes woini jo wěčeje ma, teho hyn wětin. Něž w tym k wojeju Wohu! Woh buđe tebie žohnowac, hdož wwoju ſtawči a niu pſchěd njeho pſchijnejech — nječ je wwoja wěra a twoja lubože naj-ſnadnijača. Woh buđe tebie žohnowac, hyn buđe tebi huanu. — Abw myſliſti hebi, jo môžeji jenož we wědož čjnah pſchitwu mječž k temu, i fotremuž čyžl tažy ho wotlačež? K Wohu môžeji ho pſchědo wotlačež, hdož čěžež, w kóžnu čkaſu, wodnio a w nozu. — A njerečž wo tyč, kiž žejnu, „jo wſchito je prědu poſtajeme“ to Woh njemôž wuſtjehčež. „Jeno ho mod.“ Tež tamni maſy hdočič, kiž hwojeho nana wo hrinu proſju, jo by hebi něw kuſl, iſto ho wón wo to ſtara, jo w wſchito prědu poſtajeme, wón we, ſo, jeho prôitwa pobarmo ujeje. Wobd ho! Čaj, to jawečje pomha. Za hame hlowa njerečju, fotrež hyn nauwknut. Za reču wopradež i najhlabočeho ſhonjenja a wo tym, ſchož ſu wſchitzy ſchěčičjenju ſhoniti. Stary ſchěčičjan, fotrehož derje najaja a wyoſto wajaž, raſ te mni rečju: „Wěčh ty, iſto w žiwjenju je mje najbole do dženjana ſtojež to.“ „N.“ „Widječž je. taž ſpodbuznje Woh modlitwu wuſtjehča!“ Čaj, dženne je, to we wulkič a huanidž wězaž naſhonie. „Čaj“, hnanž rječijeſe, to ſy ty a wjele druhič ſhonit, ale ja njemôžu to ſhonieč, widož to ja hičež w tym towaritwoje i Wohom njeteju jo maſt wuſtjehčeme dotačež. Čač runje Woh wuſtjehčež njem. to ſo ho modličež njemôžu. Runje to parichonef towaritwo mje pobračuje. Praveje lubožeje nimam. Njeje hičež žaneho grata w mojej wutrobje, ja njemôžu jni načejam. Što ty teho taž wětin? Njeje Woh nětoty káč pola tebe klapč? Njejeſh nětoty káč pynti, jo čyžeſe Woh něšto wot tebie? Waž dyrbi tola grat w tebi byč. Dětſi ho jeno ženo tuſt. Šwadob leži pola tebe jenož na tym. Čaj hwanemu dučež wwoju wutrobju ſiſt nabuſe! Čyptaj jenož ho modličež. Čyptaj runje wo tote parichonef towaritwo proſyč, fotrež, taž proſič, tebi hičeje pobračuje. Jana modlitwa njeje, fotraž Woh taſ wěčeje wuſtjehči, hačž hdož jeho proſyſch. Jo by tebi ho woradžež daſ ho i žylci wutrobju jemu podac. Wdož paſ wo wwoje wotročenje k temu Njeječ proſyſch, buđž teho wětin, jo wón tebe wuſtjehči. Woji lubu, wo dyrbeje ſpotače, ſhunočež čizuje i waiſchim ſchěčičjanitwom. Wjz dyrbeje ho modličež, jo hduh wadež wutrobju ho i nim na-jele. Nječſh dře bjes wame njeje, kiž nodyč tote parichonef towaritwo i Wohom naſhonieč. Wôj ſchěčičjano, ty môžeſh woiničež parichonefe nadožnoječ wěč, môžeſh jo hedeſtrowo abo tež ludanje njemowac, môžeſh projčež: „kiž ho wotroča, njejeſh lepſhi, hačž druhi“, — widož to môžeſh napričežiwčež a hebi myſliče, to ſy i tym to pračenje po Woh w twajim muſtrowom wotſy. Ale tola jo ſenje njemotbužeje. Nē, Wôj buđž ſlowem, ty ham ho ſjebač, a wěč, jo ho ſjebač. Ty muſtrowanje pójnajeſh, jo je parichonef towaritwo i Wohom něšto dobre a niſne ja tebe. Poſtačajaſ itemu dobremu pójnacu! Wobd ho, jo ho Wohu parichonizy i žylci wutrobju podajč. Wôžeſh k njemu wſchaf rječnječ: „lubu Wojo, njedaj

mi ludake bywacž! Jeno čjež nje pſchěs wwojeho duha, jo byh ho wopradeče, a parichonizy k tebi wotročiſ!“ Wraj žylc, taž hebi myſliſtič a čyſeč. Ženož rječi k jemu! Wobd ho! Tebi ho woradži, a niž jenož to, ale ty buđeſh tež ſwojuju. Wſchetož tón, kiž hwojeju Wohu wutrobju wotwri, dženne, hlaboko ſtože waiſhom. Namječ.

Šchěpnateho oktobra.

I.

Ščlónčny najmyſti džen bečeje ho najſtiſi; hčlónčo bečeje ho ja hwanami ſthowalo. Poſlednje, jo je ſenju rožſpobnowaze prubi beču mročeje poſtojače; a nětole wjaču mročeje čěmne a jedne po njehom, jaſo beču hrojaže poſtu bliſheho njewderba byſe. Ani ličežička w powěreje ho njehibnu; wcho bečeje čěho foto wotno — jenož fotraſy twot a rjechtanje woiniſtič ſonow a ſchěpjenje wwoju hwanitočnu wječornu čizichnu i nětafje boječju pſchetočnyču. Š tola, po fotremž Waſchitrow inječe je hwojimi žolnamu plinſotaje, poſebnowaſe ho nětafu hlydčičaja kurjana, fotraž ho ſčlónčeje po žylci runje roſčkajeſe, po fotrež Wliſja ponauč a kuſl prôitwa hwoje žolny dale waleſe. Wôry bečeje nõ hwoje dopolne knjeſtowo nauſtwa; Wozim hwočkam bečeje kóna môžu, jo ho je hwojimi ſtoymu pruhami pſchěs toſte mročeje pſchědobuču. Na nětotyč hordaj paladu wwoju nozje wobnje; tola jenož hnanidžije prubi roječičednu wone po njem. Wôž a dny wwojwaju jich prubi, hdož pine wojeſte ruſi i woja dweſo do pſojenjeju njetaču. Wwojzy beču ho foto wotſto wobhujno na ſenju ſchliſi, ho do hwojich kwičow ſawmalidži, jo hduh jo tam hečh. Nětoty beču tež do ſtanow iſchliſi, fotrež beču hebi je wſchěm hkwatow hičeje natwariti. Ščlónčeje lačajny tež do ſchwa nér a čizichna. Šchěpčez bečeje jenož hičeje porědo ropt wwoju, fotrež čorny proč ja woaſakami wječeju, druhyž tež piſanje wojeſtič trubow hdože i dalſa. Wwojaj paſ dyrbaču wotročowučež, jo hduh hwoje mozy na nowe bitny pohliſiti. Hdož mnohe čěpzenja beču wuſtali, ale ſtanje beču ho ſmužuje mēl, beču na nětotrečičku burawe bitnje pobyli a beču jaſo nabloniče wwojzy wuſtrowani. Wo wſchěm ho ſchaje, to pſchidžež to nětafe wjeſtje poraenje na ſchleboč dohwanaju, na francoſkoho ſchězora. fotrehož bečeje ſože hačž doſta heje wſchěje mery fotebalo. Napoleon ham hebi tež žadače, jo by hdožina bôry pſchidſka, fotraž mēla jemu wcho roſchajnič.

Tale hodžina bečeje ho nětole pſchibliſtja. Wſchědwječor 16. oktobra — pſchědwječor wuteje Wpizčanſkeje ludoweje bitny — bečeje ho japočat. Kunina foto wotſto Wpila runaječe ho polu, na fotremž bečeje hwyč nětole najmyſleho hwoje wotſow a jaſo woaſakow wuſtaw. Kuſwjo, Aruſwjo, Wpizčanſy, Šchwedizy a druhi beču ho w ſchěroſe runaje ſhromadžiti, jo hduh wita roſčamali, fotrež bečeje francoſka hordolč druhič ludam napoložiti. Awranne dny oktobra lēta 1813 dyrbaču dobyče, wuſtrowenje a hwoodobu pſchijneč; wjazy čyžiſi položa Čurwyj bečeje ho pſchěčiwjo Napoleonaj a jeho čyžiſiſčy wuſtawarjow jeſtrowawo. Najſtawwidič rjeſto tamneho čaja — Wličher, Schwartzenberg, Napoleon je hwojimi hkwatymi generalami a a marſchalami — beču ho w runinah wotſto Wpila ſchliſi, a mjes tym, jo ſpôrnj wwojaj na wôžeje ſenju wotročowaju, pſchělpodi; hižo hmiertnaja čěde rjady woaſakow, fotrehož dyrbeje ſčlode ipanje pohlytič, a wulčije hebi hižo tyč, fotiž beču na pſchidobny džen bjes dwēla do jeje ruč podaci.

Tónle wječor jechalde wobitarny, a taž jeho wojeſtje wuſtrowenjeju dopyſtrowawu, tež wwoſi wſchaf pſchěs něho do hwojeho ſdaleneho ſtana. Žeho wutrobno debajuč mnohe rjady: ſchijčič a hwočh. Čačž runje bečeje tónle wjdyſt po wſchěm napohlače hižo nimale wobitarny, hlyčičeje ho tola jeho wôčež je ſpodbuznje ſhroſkim wohjom a wuraje jeho mjedowiča hwočičaju wo ſmužiwčež jo wo tym, jo wón hwoje žiwjenje jaſziwawe. Albert i Kowel bečeje jedny i najhroblidčich woaſakow ſchězoreſeho čěſleho wjſka a bečeje nahladny, rad wôžany muž wchi wječu Schwartzenberg; hižo w Aſtſkeje i w Wēnzach bečeje wo nawjedowanjom itačeho aruſwjoſtoby ſhorele na woinje pobyl a bečeje hebi ſawrjez ſpodbuznje ſmužitkoče dobyč; woſbeje bečeje ho na Wagrarniſkeje bitnje wuſtrowani.

Wo dcaju bečeje hižo porže, hduh do ſtana ſawtupi. Wěhwove wôhnye w bliſtoječ počaju hachčez a wwojzy beču taſ wwočež

Womhaj Bóh!

Cislo 33.
15. augusta.

Łetnik 7.
1897.

Šerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo łóžu šobotu w Esmolerzj knihičižicejzenni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlétu pšchedplatu 40 up.

9. njedzela po šwjatej Trosnje.

Łut. 19, 1—10.

Ščo dha budže šbóžny? Hdyž Ješušowi wuczomnicy nastróženi šo tak prašadny, tudy widžimy muža, kiž drje be łhuby, šhubjenu hrěšnik, kotrehož pał je tón knjes Ješuš šbóžneho šejnik. Šał wiele krašnišji je tónz a wuľhod wo Zacheju dženša pšehed tym wo bohатыm mlóženzu dženša tydženja, — bohаты mlóženz wot Ješuša prječž dže irudny; Zacheus pał Žeľuša i wjeľselom šorje woľnje, wo tym bohатыm mlóženzu praji tón knjes to nastrožaze šłowo: „bohаты budže i čezľa do nješjefkeho kraľeštwja pšehindž“, wo Zacheu pał to trošitowaze šłowo: „čłowišći šy je pšehiľchoť, šo by pytał a šbóžne čjiniť, šchož šhubjene je.“ Š wortal tajki roszđel? Łeži to na tym knjeju, šo temu jenemu puež do Wóžeho kraľeštwja čezři, pšehčezři bjes wšchitkeje nuľnoty, čjini — temu družemu šašo łóžki, pšehelóžki bjes wšchitkeje prawdy? Ně, — tón mlóženz žadače šebi, šwoje šłuti woľadac, šo by i nimi šo hordžicž móhł. — Zacheus žadače šebi Ješuša woľadac, šnadž šo by huady wot njeho dostal. Ach, šo by Zacheus nam ša pšehitład byl.

Wjechamny halće doľho šebi pšehmyšlicž, šať wo Zacheu žadanje, Žeľuša woľadac, nastacž móžeshe, šo žaneho mēra nima, šo dyrbi, njech łubžo šo jemu šmēja a jeho hanja a i poršlami na njeho jato džečazeho muža poršlaju, wšchitko špnyacž, šwoje žadanje špnojicž; i šicžbami ho to njeda woľbicžicž, ničtón prajicž a dopoľacž njemōže:

Zacheus dyrbjeshe šebi žadacž Žeľuša woľadacž — my špnojajemy w tym šłuti Wóžje huady, šať Wóža ruka wutrobny wóžji kaž rēcži a je w potajnym k Žeľušej čezhuj a je pšehiľhotnje a wšhotnje ša nowy narod. „Na wēru, šo ja šam je šwojeje mozy a je šwojeho roľoma do Žeľuša wēricž ani k njemu pšehicž njemōžny, ale šwjaty duch nje powoľa“; ja pať čžu pošładacž na tuto woľanje, ja šo njedah špēcicž a wobaracž, hdyž nje Wóži duch čezhuj, šo mi njeby placžto šubne šłowo: „ty nješji čyzi!“ — Wójuj prawje, hdyž ta huaba tebe čezhuj a šodu.

Zacheus mějeshe šo čezřto doľč, šo by šwoje žadanje, Žeľuša woľadacž, špofojit; wšchitko je pšehčezřto temu; hdy by šwojich pšehčezřelow ho prašecž čyzi, jenohčujnje šu pšehčezřto temu; hdy by i čželom a i krowju radu šładował, jenož by škšpčezž dyrbial: šchoť dha tebi do myšlicw pšehindže — šaťa šłupožč, ty drje šy roľoma šty! — hdy by halće janočzał, šebi tu wēž roľmyšlicž, ženje njeby i Žeľušej pšehiľchoť; wón křitó šebi roľmyšlicwšji praji: „ja dyrbju Žeľuša woľadacž“ — a doľčž družeshe možnočeshe k temu nima, „džešeshe do přēda a šalešy na ľešny šigowž šo by Žeľuša widzał, pšehetož tam mějeshe wón nimo hieč“, — tam je Zacheus měny, šo Žeľuša woľlada. Žadanje, Žeľuša woľadacž, jenu šo bližicž, jeho šejnacž, ľeži šłuboko we wutrobje łóždeho, kiž je šchčezny a je i najmjeniča něšcho škšpčal wo Žeľušju; šijo wot wobruša jeho drašty wuľhadja džiwna móz a polnje wērcno je šłowo njewēřazeho moľerja: „čezřto je wot Nazarenšeho čezhujč;“ — čezři pšehed

Jeſusom tak daloſto a tak doſcho hač ſtzeiſch, wſchezo jaſo ſo na njeho doſpomniſch, a bſtuzjez by je ſtobami je ſubami ſchſipil, tón hłób njemožejſch pobjduſzyčz w twojej wutrobje, kiž tebi piſchzo a piſchzo jaſo piſchwoła: praſchej ſo ja Jeſuſom, ſchto wón je. Ale jaſo temu, kiž i žyčej, polnej wutroba ja tym ſteji, ſo by Jeſuſa wohladal, ſo ſbchaju wſchjelate wobmyſljenja a wſn ma proſzyčz a bſchowanacz:

Božylń hłabocičz, poſtbeń mozn,
So ſo ja tu wutrobinu,
A wſchje wſchitke cžmne wozy
W hſwětnych wězacz piſchczjſchczu.
Dha nęł ſtrach piſchd cžlowjekami
Roſmyſljenje woſome,
Bojočze piſchd hanibami,
Cžela mjehſtočz njed pričz dje. (259, 5.)

Dži j praſchej ſo ludži, ſchto k temu praja. Hłaj, něſchto pobjnožeče, něſchto wěry maja ludžo žyle rad; malo jim plačzi, kiž w polnej bjeſobnozičzi ſo i nej poradzi, kiž ženje te mſchi njelhodži, bamo niž w rōcznych cžpaſach, haj bamo niž na žnjekim hſwězdenju, kiž ženje k ſpowneždi njepiſchōžde — ale runje tak malo jim ho tón ludi, kiž ſebi Jeſuſa dla wjele njeměra cžini a jeho dla woſebite wopory piſchinje. Duž njepraſchej ſo ludži — wón nič njed žy naſhonich, ſo liwke ſchječejanſtwa ſhwala, tón knjes pał ſubzi: „dolež liwki ſy, cžju ja cze wuplunycz i mojeho rta.“ Dži a praſchej ſo, ſchto cželo a k rwej mēni, a ty hſchſichyčz: porjadne žiwjenje maſch wječez, pričez cžitacz ſo njehmjeh, Boži dom maſch wopytowacz, hdyž ſo tebi džela dno wjeſela dla hodži, žonu a džeči maſch ſaſtaracz, ale to je tola njetrjebawičz, ſo ſo cžmilujech i twojej pobjnozičzi, ſchbi myſle cžiniſch dla nęłajſcho piſchewotanja, ſo ſo tak wližjo ſtaracz wēžnožeče dla, wo torežz ničtōn wſchaf ničžo njewē, ſo hodžiny doſcho piſchd biſilny bydachi — jo i piſchewana. Duž njepraſchej ſo cžela a k rwej, ta lubnje a ſhwali lērije ſchječejanſtwa. Ale ſtań a dži, wužiwoj prēnju dobru ſkladnočz, totraz ſo tebi ſtčzi a totraz cži nadžiju dawo, ſo možečh Jeſuſa wohladacz.

Alch Božo, wuwož mje wot wſchitkičh ſwjaſkow tudy, kiž hičječe džerza mje hačz runje potajnje.

Zachus, naly po paſchownej njemamata žawenje ſkladnoče, Jeſuſa wohladacz, ſhiba ſo na ſchtom ſaleje. D wočzinuju wōczji a hładajuju, tež pičhi nađichy cžuzacz je tōn knjes ſchotny naſadajal, na torežz wōzemu ſalečez, jo byčmny wſchde luda a jeho hōlka a hanwotowa a hūdenja a mylenja, wſchde wſchēdneho žiwjenja a jeho wuſy a ſtarocje, wſchde piſchedananja a hupowanja pričez hłabacz a Jeſuſa wohladacz moſhi; — to ſu mođitwa, luda njedžela, cžide hodžinti domjazeje nutronoče, lube hodžinki w Božim domje a pičhi Božim hſwjatym bliđe; — wužiwojny jo!

Zachus by ſpotojom był, hdy by Jeſuſa jenož wohladal, „ſchto w wōn był“, a tōn knjes, kiž „je piſchſchōł, ſo byčmny žiwjenje a wſchego dolež mēli“ jemu dawo wjele, wjele wjazy, hačz je Zachus ſebi žada; — wōn njewidži jenož Jeſuſa, ale Jeſuſ na njeho pohladnje a Jeſuſ jenož na njeho njepohladnje ale tež i nim rēči a wōn i z nim jenož njerēči, ale ſaſide k njemu jako hōječ do jeho domu na hoſpōbu. Čawērnie, hnaša ja hnađu, piſchzo polničho hme Zachus bracz i Jeſuſoweje polnoče. Čchto pał nawabi Jeſuſa k temu, ſo tak rēči hnadu wliwua na Zachęja. Wōn praji ham: ja mam džerſta w twojim

domje woſtačz.“ Wōn njemože hinal, hdyčkiliz je hłōbna a lačnja duſcha, tu dſrbi Jeſuſ wolkſchewicz a napowacz, „pičetož cžlowiſti ſyn je piſchſchōł, ſo by pſtal a ſbōžne cžinił, ſchtož ſhbuſenje je!“

D hlowo wjehele!

Alch! jeho hmitna wutroba
Na hreſchſnitow tak lubje cžata,
Tak derje, hdyž ſo jablubža
Hačz hdyž jich wofo piſchd nim plaſta.

Kač žada wōn tyč žlonkow
A ſpuchſchi wōn jich wuſki dolh,
Do Zacheweho doma hſwata,
Tej Wadleni b'dže hnađa data,
Tej hſklow rēta lērtjena,
Mōj ſbōžnit je troſch hreſchſnita.

Jeſuſ tež mōj troſchit, moje ſbože — ja cze žadam
wſchde wſchōł, o mōj lubu Jeſuſo. — Čamien!

Mrōſač-Budečjanſki.

Čačēnath džen oktobra.

(Bołaczowanje.)

„Žyle derje a prawje!“ jawota Albert i Konſeld je ſahorčenjom, to ſu myſle, torež cžlowjeje wſchitke, prjedy hač ſo do liwty pōba. Prōch — Wōh — wēčnočz — bela a Wōže hūdenje! — Wēje njemožečh ſo na hmitnu rje piſchſchōwacz! I tu maſch žyle prawje. Toła dōnōž ſo wo wino. Za man tež i tolu hičječe wōtčičez a nimam wina, wōtanje ni joſch ſputam. Borato! mam tebi hičječe wōzne wēry roſpownežacz. Tcho dla dōnōž wo wino, jo bōč rēčez mođt, ty dſrbiſch jeſchlyw kamječ i mojeje wutroby waleč. Šy w rolnuči!“

„Šo wō, lubu piſchecjelo!“ džeče Borat djeje wſchego cžuzca, „ale daj mi wōtpozōwacz!“

„Wōtpozōwacz!“ wōspjetowa Albert jdoče. „Ty mi po takim njedach moju prōſtwa doſwjeleč? Wratiko, ty hnačez, jo ſyn tebe ſaj hwojeho hune lubowal. Kač mođt, ty moje hwožino namrēč, hdyž mi tu mołičku lubočz ſapownežičh, wo totraz tebe prōch!“

„Za pōdu!“ džeče Borat a hišo bēče ſo w nōgnej cžmnoči ſhubil.

Čtary wojał wōpaſha hwođ teſal, kēče ſebi wojeſku cžapku i hōwy a jidže i ruku piſchde naje cžoto. Wōn hlowo ſchchm, ſaj by hōla bolōčz jeho wutrobu kſubomalu. Hkōtržilki wēr bēče do tchole ſtareho hſta hižo badam. Wo tym pičewēčez tež naba hōwa ſtareho wojała, totraz jenož hičječe mēnz ſchdžimych wōgōw pičewēčez. A tola bēče Albert i Konſeld wſchde hūčmožeče a hōrčōčze je ſpōžiwjeje kſatōčju duſche pičewēčerpil. Wōn ſtany a dōnōže do ſtana. Čhōž Bōdche jo jemu dobi byčz a Borat jo hičječe poſtačz njehachil.

„Žahł lēpi ho mi k džahnam, džeče wōn hnač i ſebi, „hdyž tež to tōn pachel ho tak doſcho ſomdži?“ Wōhlo ho cži ſełdō, ſo tym wōn wino haſle točēč!“

W tym hamny wōfomulu bēču ſowata kročjele hičječez a młoby Borat ſchſipi do ſtana.

„Wino, lubiſchi pičecjelo!“ džeče wōn wōtje, „woſebne wino! Šsyn prōž by mē, dōnž hny jo doſtal. W lēwje je wcho wſchta. Kōto wofo by četa cžſtina jaſo w rōwje, njebychu-li ſtraže na hwojich mēttach tepta.“

„Wiſcho dobre, pičecjelo!“ wōtmōwi Albert. „Čchto mamoj ho džerſta w nozy wo ſtraže poſtačez? Mamoj ho wo dſrbičh nalečnožacz roſczōwacz. Wſchmječ hſchſkny, Borato!“

„Šmōd tu na biwſchczu! Hdy mōđ ſchležny doſtačez?“ džeče Borat. „Dſrbinōj ſebi wōn i bēčeje porjēčiči.“

„Ča dwaj tola!“ jawota ſtary wojał, „to njemožemoj ani kſintyčz!“

„Wino pał nam teho dla tež ſchdōžzi“, wōtmōwi Borat, „na biwſchczu cži ſchdōžzi, a dſrbiſch hny i prōſnjeje ruku porjēčiči.“

„Wōbſtaroj ſchležny!“ džeče Albert wōtje, „hewal njemožečh ſebi hwožičajny porjēčiči. W ſo ja, jo něſchto jač cžuwam, ſchtož budže naju wobruj jimač.“

"Ah, vojita! ho! hrača a čučja!" hmeješe ho Borak. "Dračja a čučja! tak hitro hujm tebi hišo pravit, jo nimaja ničje na hebi, a tola votanjenjeh pihci hujvojih hmeješnjih —"

"Haj, haj!" hračja htejeje Albert, "hračja a čučja!" — wón dale njeječješe. Do stana hstajapi dohja, hučja žonka a staji dwe štiklečju na jenu.

"Tu ju štiklečju!" To wuhstjahawički wobleđnu Albert. Wón pohlada je štrolelemi na žonku, kotraž jo ponaku jašo wotfali. Wleče to Lupinda, stara zugačja, kotraž s hčejorfinim wójstom hnoj čuhajče a tam forczmarječe. Wona beše wot šapozčata franqowischi bitnow pihci hčejorfinim wójstom a bešeje na wihčeh wjahnu hujb pohiba. Dwačeje ho, jo bečeje nehdu w hujvojih mlodych letah rjana dya; wta staroba a wójstje bednočje beđu jenu rjaniočj wahajšo. Luzunda bečeje nekote mjesowočj nimale wopadla a imowčejena. Dotelež bečeje taf jara dohja hročjena a pihci tym hučja. Wona hihčeje wjahy pihces to na hujwoje prijedamškej rjaniočji hwni. Tola s jeje wbečja hihčeječeje ho hihčeje plemjo mlodočje; hewaf pak pofawowalče jeje mjesowočj nekafu mčejčju wot dobrotnowočje a lubiočje. Wihčuju pihci porje teje mejadu ju ja nekafu potajim wuhobu. Šk temu bečeje je drje tež jeje dživna drahja dopomaha, kotruž ho wona stajuje woblefajče. Wona dračejelče jo faz wihče zugačje, jara wihana. Dživnu napohlad mečeje wotnu jeje hčedne mjesowočj. Albert i Konfeld njemolčelče tule žonku wuhwodčej. Wihče jeje potupowanje bečeje jenu pihčejšwne a nacujni jenu tejt. Wón drje bečeje doptolny wofat, mečeje pak dya a dya tež pihci-werč, a nekšto, hčtož bečeje ho jenu hčadato, močelče jeho wo wihče wózne hwanje pihcinjelče.

"Tež hihčeje tote šworjenje drebihčj wuhladáčj", dječelče stary wofat, "a to te teje hodžnje!"

"Ščto ho s tej ma?" woprača ho mlody Borak ipičenje a staročejnje, roshorjenočj hujwoje pihčejčela wuhwuhči, "wihčato je nam Luzunda štiklečju pihcinješa — wihčato je nam pofuhčita!"

Tola Albert hročelče s pajčju: "Wohaf ho, stare drječmo, abo ja —" a wón poštam htejeje, jo by žonku pihcinjmo a je stana wo hčmórnut.

"Alberto!" jawota Borak a stupi ho do hrejčja mjes Luzundu a roshorjenočj wofata. "Šw dha ty rawoma huj? Wihby na nihdy njebudu čerpič, jo ho wot tebe žonke hčudna starije, kotraž je nekajim wofakom telko dobrotno wopohafata."

"Čert a hela!" jawota Albert wihčón hnewu, "ja čzu temle drječmu pofatačj."

Alc hlej! Luzunda steječe hižo w stanowim šafhobje. "Ščehinaty hčej otobra!" dječelče wonia wóšje a pofbėhny wotit, jo by ho kóžny tehole dnja dopomnil, "ščehinaty otobra!"

Tole hčwno dostojna, hčtož bečeje Luzunda wofčafata. Stary wofat hujčejši hujwoje ruzy a hupi na šab; wón lehny ho na hujwoje beše a hčwona hujwoje mjesowočjo do hujwoje ruhow.

"Ščehinaty otobra!" hčujny wón, "mój Wojo, mój Anjeje!"

Šk stanu našta hčujna čijčijna. Borak pohlada je hobu-čjučjom na starocho wofata. Wón njemolčelče hebi domyšlic, taf može napohlad teje žonkeje starocho, wuhstjenelcho wofata tafte roshoričj. Albert hlabalče ruku hinihu pihčeh ho. Na nini bečeje wihčej, jo jeho dživne mygla a čučja jmahču. Stara wutrobina rana bečeje ho hjes dwela jašo roshčefata, a tale botolčj jeho wo wutrobje palečeje. Wón bečeje ho žyle do hčudobij myžlow podnurit. Ščwonejnje hčwodeje ho, faz by ho hračabč čhjt; hjeje nekafelcho samyža hawoča je hčwžu hračafč.

"Ščto ho s nej, ma, lubičji pihčejčelo!" hračja Borak, "hčto je ho stak?"

"Teli tu stari hčwafčičju do hujwoje ruhow dostanu, i hčijju hini!" wotmolwi stary wofat.

"Waj tola hčwajčho!" wotmolwi Borak, wihčón wuhčeti, "hčto móbta nam ta hčwafčobčej, njeh tula wotofa lah, faz ho jo ju wuhdaje; čšjo dla drebajšo ho boječ? Wofat ho wihčej staročejow! Huj, porjehjmo hebi, lubičji pihčejčelo!"

Borak pihcinju ho bečeje a hini stary winto do štiklečju. Potom poba jenu štiklečju, staremu pihčejčelju. Albert ju wja a pofbėhny ju hjeje wihčelcho čučja i hujbe.

"Tola nini tafte!" dječelče Borak, "na twoje strowjo!"

"Na naju šoče w bitnje", doreča Albert, "Wb čhjt twoje mlode žinjenje hčwafowáčj!"

Hujž bečeje ho Albert wina se hujwojim hujbomaj dótunyl, jeha ho jenu, jo je tótle napoj štrachny jeb; wón wuhčejny štiklečju do stanowelcho šafhoba.

"Hčwji!" jawota wón, "to je wot stareje hčwpanzakfi!"

"Ščto je tebi tola do myšlow šojeto", dječelče Borak, "ja tebi njehajhnu."

"Wohčaj na mnje!" dječelče Albert kručje, "hčwčejni pak najpričny kručje stanowy šafhob!"

Borak to hčjini.

(Potračowanje.)

Bozi hčofj: hnad a hujwofčej.

Hčofj: Wuhki profeta! ja s wutroba žadam.

Hepata! wotewi ho člowjefow wuhcho, Pohčuhaj, hčwini tón njehelji hčofj.

Ščto praji Wb Anjes, hduj na jenu hčujo.

Ščto rčči, hduj mofotra je tu nufšj lóh;

Wb pyta naš domach, hrovi a hwarj,

Hnadu pak šabo nam hčejčnikam hwarj.

Hepata! wotewi ho hčwčinow wotof,

Wohlabaj kašnjočj, hč hčwafot je Wb!

Hčwofomž ho! Koshlabuj wuhčujom ho wofotof,

Šk wihčijš, taf Wb Anjes žohnowol wihčo;

Hnadu Wb ščej, ju ničjo njehčji.

Hduj Šejni tam ja naš j lubočju rčči.

Hepata! wotewi ho wutroba ludžom!

Jaru! Prošj Waha, hč ju njehčejach je,

Dotelež lud woterečji hčwobwa wuhčujom,

Šk wón naš hnadnje ham wuhčelčej čwje:

Mofotra hancja, taf ho tu čjta.

Wobdy poburnja lud, domy a žita.

Wihčifto, hčaj bečeje taf hračne a rjane,

Wuhčelču lud jo tu hradowalče

Pihčeh hčwifim čwajom. Ščto pak nčt mamy,

Hčwčej wihčifto we wobach ho roshpabate?

Hčwčej wobdu ho šala, wihčifto přejč wafata,

Ščtož Woja hnad a lubočj jim dafata.

Nčt ničjo nimaju, ju tam faz hčwčji,

Dotelež pihčeh wodu wihčo hčwifim hč,

Ščwduhčio hihčejče, hduj žarjua ludj,

Kiz wo wobče žinjenje hčwifim hč:

Wch wopomni člowčje, jo njehju to hmečji,

Prošj Šejom hčwifja, jo woda jim hčedi.

Duj wopomni člowčje! Njemid wihčaf hčwobč,

Šk hjes Woje! hnad žinu ju tu;

Dopomni ho na tyč, hč wedy ju hrable,

Hč hjes Woje! hnadu wofite hč,

Hč pohlat Wb Anjes dfa hčwčejneho luda,

Šk pómnit ho na hčw pohčebnoj hčnda.

Čhzejny ho modličj a hčwčujelče hwčafč,

Hč hihčejče na jenu živi tu hčny,

Šk čwčejč i tom Anjeje je njehčejelče dčeláčj,

Šk wón naš wótowajny hwarowol bč

Pihčeh wuhčej wodu a pihčeh drebnej štobdu,

Žinu wofat i hnadu do hujwoje hčwodu.

Teufchet w hčwihčahč.

Wščelate i blifka a s dalofa.

— Ščwoda pihčeh powođenje nastala je s blakami jara wulka a se wihčej hčwow hčijčijmu hčwuhowanja a pofwju wo pomoz.

Duj ju ho tež kofitaje hčwnočičje, kotraž dary ja tyč hromadžja, kotruž je woda žadnje na domach a jahowadž hčwafč. Wabi Šwərbja! ju tež wihčej hujwoje dary hčwinočičje hčwafčelče jo tyč wobihčj, kotraž pihci pofwdujny potač hčja a hduj hebi hčwano to abo drebni myšji: ja man tež hčwodu pihčeh dčwčejšwne wjebro, dotelež je mi žito wuročfo, njeh hebi na tyč wuhčifim, kotraž ničjo nimaja. Ščwina wutroba ma stajuje dočej, jo by dawata hčwduym a hčwjenjnu. "Ščwžni hč čži hčwini, pihčetož woni budža hčwinočičj dčwafč."

— Šk radobčju njemžny lubym čštitarom hčwefč, jo se redaktor

"Womaj Wb!" w hčwdučjem hčwčujny wot sekretara towarštwofa i pomozu ja Ameničfij powičejč dostaf wo tyč s hčwotach, kotraž hč ho hčaf dafaf a dobrotwične dary lubnyč Šwərbju do hčwafarjua wafate. Te powičelčeje ho, faz ho nam pihče, na powičitowone

naprozdnične węzy wobnjejaja a dostadniche powješčje ho hiščjece podać niemoža, dotelz piščezeljo, kotizj w tych hurotonnjach dželaja, hiščjece armenitij rečj dotelz njicnaja a duž ho hiščjece dopolnje i tymi hurotonni dorječezj niemoža. Ključje huroty hju wiščite do hurotonije w lřja piščijate. Wšone hu:

1. Saqob Galaidžidjan i Birečij: 11 let itary. W čkažu piščezčebanja buščitaj jeha nan a džed skonzowana: Mačj je we wulkei hudoobje žwa. Wščijaty do holczajeho doma w lřja.

2. Djanna Edichidžidji Melkouni. Wšona je něžde 10 let itara. Wščidje powješčje wo jeknuh starjšijah ad. njedoboj dotičaj, dotelz je wšona w piščezčebanju do lřja jako četnjenzja piščidča. Wšona je piščijata do holczajeho doma w lřja.

3. Zaroat Nebabidžujan. Nan a wuj buščitaj skonzowana; wšona žaneho mužiteho piščezčidčwa wjazaj nima. Mačj je jara huda a wopuščezjena, nima žaneho doma a wječje njenowanje hiščjece 3 džowki. Wšona jato italcza j w industrijowim wozdželu džela.

Wšom Čerčam budze wječje wulka radočej hščidčej wo tuch hurotach, kotrej woni je hwojmim darami jataraja. Wšoh tón šnes pak budze jo wječje žonowanz na tuch hmitimych daricjelach, idrož ho woni na tuch wobojih hurotach čijniti. „Schož wo čijniti seže jenemu hjes tymi wobojim najnujehčim bratami, to seže wy mi čijniti.“ Kšaj ščerje dalščje powješčje dostanjenu, je jašo lubym čitarijom podamy.

— Nlačj lubowany ščezor a ščezora itaj ho j w šetrobrodže wot ruzkeho nejžora i wulkim hodozwaniom witaloj. Al po tym, idrož ruzke nowiny pišaja, ho ida, ho je šušterje ruzkeho šuda jašo piščezčelidče piščezčowo nam. Duž je nadžija, jo šašo na šejniščoj Wismarckowej politik wšidnjimem, kotruž wječjece stanje tutu jamelj, to dychi ho j Ključiwkej dobre piščezčelstwo džezčezč. Wščetoz to je to najščerje ruznowanje ja mer w najšim wozžimam itaju.

— Šubna powječj piščidže je Ščapanišeč. Tam je piščiwšowal powročezaje štrony 1. ministra Kanonow del Kaštilo dotelz. Kaž woni wšowana, je ho woni na nini wječezčej džaj, dotelz je wón krucje piščezno tej kljudnej powročezaj štrony anariditow wuštipowal. To je jašo dopołatno, tak daloto može čšewenje w hwojich kludach piščidčj, hduž je natšwan wot teho jeda čšemnyh myšlow, kotrej njedabaja ničo wječezč wot Wšoha a njedabaja piščipowanz žaneho wječidčewj w njedebach a na šemi. Retroštrijantij ho j tym, jo ho to w Ščapanišečj štato, piščetoz tajšč kljudnych namu pola naš a hduž dožo jich kažajemu štučowaniju hiščjece šmeroni piščidčidčewjem, budža tež woni lew a ščawidčij. Wšoh šwaruj našej lud piščeh tutumj lubžimj, kotizj ho ja piščezelow luda wšowana.

Wšes Turkami a Gričani piščezjo hiščjece mer wobšamitnjem njije. Šultan dře je do žadanow wulkozomow po hwojmim prajenju jwolit — ale te wučiznjajna hiščjece wredijal njije. Šo by wón myšle wulkozomow na něšto druge wotročizil, wšoj po Turkowščej jašo powječj roznobučej dawo, jo Armenitaj ho piščezčowo Turkam šočajna — a škončnje ho jašo bčerj piščezčeharje wobojih Armenitščij japoznje. To je woprawdne žrudna wěž, jo ho Europiške ščelčščinatke štaty tak dožo wot Turkow ščapleščj dawaja.

Dobre lékařstvo pšde woboznoščj a njepokojnoščj.
(Wšerny podawč.)

Ša jneho j najobahatščijow po žrdim mječje Dobonje mējachu w hwojmim čkažu Sira Blakwela, kiz bčidje i dobom piščezčelitow a dobročrčowju naš. Dotelz bčidje wón njewšenjem a poščedni hwojice hwoščy a pđola žamych piščidčiwščojnoščow njemječičke, mōščičke wě ho žiwj byčj, kažtuzil ho jemu čšyščje a na mifoh džiwacz njetrjebalče.

Šduž wě wón žamofitny, wón tež hjož nutščaf pluwajščje we wščerofej rezy hwočta a wiščite wužitta a wječela wužiwajščje, kotrej jemu bohafitno poščiščj.

Al dožo ho jemu tole hole žiwjenje w šmčimym wječelu njepodobalče, piščetoz wón mječičke šdobniče čšezca. Zemu ho

bjes jeho wotawščimem wotudžj a škončnje ho jemu to hwočte žiwjenje napščezšimow. Wot štuščewnohe njemčera honyem ho wón do žamotnohe žiwjenja poda a škončnje ho čšezščij myšlow šapadže.

„Ščto pomhaja mi moje piščenje?“ wón junščezj šadwšowamj jawota. „Dyrbi ja jenoz šladacz bjes teho, jo dychu nje hwoščelče a wšofitčje?“ Kšduž ročozan je šwozwonitčij hačj ja. „Ša jemu jeho šbože kamžuju, ja pak njedobj najrabščoj dječje ho j mojim ščewim žiwjenjom nošč!“ —

W tajščj žrudnij myščlach wón jebnj džej piščj bčejoj Themyj wo wulkozowajščje. Duž dohlada ho na jeneho hwojich prjedawadžich džičezčerowj, i mjenom Wšilijam, kotruž hječje wlatajo na šemi bčezčičke a pišči tym j jašimym ščohom wječelčj šew špawčiče.

Šduwřitny rybat hwojice prjedawidčeho knjeja štrowječje a tón wščidčow jawočiznyw praji:

„Kaž šwozwony hju ty, Wšilijam! Ty špawčaj a ho wo to njelčaradž, itajo juščje budže — a ja“, — čšezto šduchw.

Šo džiwajo šhidu na bohatche šladadžje.

„Ale knjeje, ja wam njewšojumj Wy, jebnj i tuch najbohatchij, wy mi jawočidče woje šbože jako ročozajana!“

„Ačj, woje bohatarstwo džje runje je, kotrej nje njewšowuwocho čžini. Ac milijony hu mi wotčezčewnošč!“

„Čj, duž wotabedaje tola něšto wot njeho družim“, šmčoj Wšilijam praji. „Tajščj wječje namatače, kotizj rad bčeru. Wšotom wy waldju wotčezčewnoščj wšobnōščezje a seže hiščjece tuchaj ludžj šwozwone čžini.“

Wščezčaprijemj Blakwell na teho šhudohe šladadžje. Woprawdž, tón muž wječjece prawo. Čšezjo dža njedebiče hčej wón ham hjož dawano na to pomnjiti! Njedebiče wón to ščlowo teho šknjeja: „Čšiznje hčej piščezelow j njeprawimj mamonom!“ hjo hujto hščidčje?

„Šwēnjenje, Wšilijam, ty mi wubjernu radu dašč“, wón wščidčow špewelčewo jawota a poda džičezčerzej ruzu. „Ty durbidč pak tež prčeni lyeč, štrēmuzj hwojice piščenje poščiščj. Wšej mi, telko wotřebajča a ja jemu hdužim jo tebi te piščenje wuščajča.“ Zemu rybatčej dječje, kaž by ho jemu to džčato.

„Kšiznje, wy žortuzječje!“

„Kč, wječje nij, mōj piščezelo. To je moja fruta wola“, Blakwell piščezčelidče wotmowilo. — „Wōčje hnydom hčobu a piščewočezčje ho wo tym, jo to mčerno. Ša tebi praju, idu by ty wječelč, kašje wšče polženje mojeje wutroby ja něšto hčob wo wōbščezčowaniju twojecho namjeta jačzwam, ty njebny wšowmilitnjajna na mojih ščowach dwšlowal.“

„A něšto hčelšje, hčelšje wraj mi, ščto trjebalč.“

„Tōn džičezčej dječje dwšlowacz njemōščičke a hwojicem dobroččelju ruzu ščezaj wraj wón:“

„Wōj Wōjo! Je to možno! Ša durbidč mōj dom jašo mčej! Ša durbidč hwojice wōčajščj derje wōčajščj mōž a dječje miwj njetrjebacz! Tōn wōčajšomōzny wšaj požohnu! Al ja wšaj proščim, jo wōčijše mi 400 gwinowem (wēdže 8500 br.) poščiščj, to bčid hčej hwoj wōžny dom, wo kotruž hjuw piščeh wščelčel njewšoze wšidčidčot, jašo šupil a jašo jato rjančelšnik piščeh ščelčawitwo hčej hwoj ščelč kaščuzič mōbl.“ —

„Wšilijam, te piščenje hju twoje“, Blakwell wječelč jawota a rybatčju ruzu ščapelčelje. Wščid hčej wón myščelčje: „Kšizni njewšojemj hju ja tola bčj, jo hčej dawno hjož wječelč a piščezčelow j njeprawimj mamonom čžini njewšimj. Ale wot něšto ja ščubju, to čžu ščepčij jalošimj mi dowjerženje poščadow byčj. Šduž hjož tōn jebnj dobrož štuč, kotruž hjuw hčej piščewelčaf, mi tajše špokošanje poščiščuje, kašje šbože durbj potom hašle žiwjenje piščijelč, kotrej je žyle do ščizby luboščje t Wōhu a bližčejemu ščajem!“

Wōžimj poščiščoj mječičke tōn šwozwony rybat hwojice piščenje w ruzamaj a tōn bohatchy šmčaj taž wječelčje a mčernj, kaž došhe ščta niz, lebnuyč džičelč.

(Wotščezčowanje.)

Něšto t rošpomianju.

Šduž naša wo durje ščapa, šubofčj durje wotewři.

Ščidž na ščudym ho šmiti, šč tom' wutrobu Wōh ščiti.

Bomhaj Bóh!

Cižko 34.
22. augusta.

Četnik 7.
1897.

Serbske njedželjske kopjenka.

Wudarawaju ho kóždu hobotu w Šamolerczej knihičijšezetni w Budyšcinje a šu tam doščak sa ščtwórtlétmu pšchedplatu 40 up.

10. njedzela po šwjatej Trojizy.

Ruf. 19, 41—48.

Wón běše cjaš, w kotrymž běše nahle powšchitkowe rostaceje a pokuća na wšchitkich ludži najchich krajinow wšchijšča. Wojošč teho knjesa běše widžić nad nimi, tak jo boščaczi a křudži, šchědžiwzy a mlóženzzy, haj šamo džěči w njedželstjej draščje štwilo a plašajo pšches měsč-čzanite hašy čehnidu. Jako bychu se šwojizmaj wočjomaj čerpcjenje šwojeho šbožnika widžili, wolachu wo pomoz t knjesej šmilnoščje we wulkim duchowym hubjenštwje. Šhwaložny křerluch njeběše šlyščec, jenož štyštrwoe wolanje polutnych wutrobow po wšchitkich krajinach. Haj štwjerdnjene wutrobzy dachu šo šmješčić pšches šlyšy polutnych. Wšchitzy wórcžidny šwoje njeprawne šubla a šchóž hewał wulke hrěchi na wutrobje a na šwědomnju měječe, špowjedajče šo jich š ponížnej wutrobny.

Šcho dženy t temu prajić w cjašu, w kotrymž Wože hroženje runje tak nad našim žiwjenjom šteji? Běče to nabožna šahoritóčž tehdy, pšchemérne šapłacjenje a křoštanje předomnitlow? Temu tak je, ale toženje tuteje šahoritóčže ležachu tola we šlabokim a hanitnym šacžuzy hrěchow. Duch šodlitowy hibaiše ho tehdy možnje we wutrobach wěrjazych. Ach, jo bychmy tež my tajte hibanje šacžuwali a šo wobrocžili t temu, kiž naš poštoša, šo bychmy wopomnili, šcho t měrej našeje duške šo hódži!

Našch knjes džěiče horje do Jeruzalema. Klajta wulka hyla čehnjelše s nim a tak jemu lubžo s wotow

kralowkeho města napšchecžiw džěchu! Klajte wjejele, klajta radošč. A wón — plašajče na to město. Haj wón widžěče, kak jeho lubošč a žohnowanje šapřiwachu, kotrež jim pšchijelšč džajče.

Kajče Wože šlowo rěči wo wulkej lubošči Boha našeje šbožnika t šwojemu ludu.

1. Wón je nam ju wopotajak wot špocžatka hač do šwojeje šimjerce na křizju.

2. Ty wšchědnje jeho lubošč widžiš, kotraž je jeho š njeběš dele t tebi hnala.

3. Wotowčmy wočzi t widženju, jo njebychmy šhubjeni byti.

1. Čěstoteki došho běchu propheeto woščěžili wot teho, kiž w Izraelu t knjesjom byčž dyrbjelše a lud potajali na teho boššteho wopytarja, kiž s njeběš t nim pšchijšč dyrbjelše. S wješešym žedžawom wočžatowachu wěrjazy na teho pšchidodneho šbožnika, njewěrjazy a šamopajchny lud pa džěče šam šwoje puče. A dotěž to wěščěženje šo potomdži, běše, jač by lud dyrbjal podobarmo čžatačž na šwojeho krala. Duž potaj šo ta šwěda nad Bethlehemom, a w domach prawych bč jašne. Wudri wot ranja pšchidžěchu a powitachu nowonarodženeho krala tych Židow. Šan tón křčženik pa džěče won t Jordanei, předomajče w puščiznje židowskeho kraja wot teho, kiž po nim pšchijšč dyrbjelše. Těhny džěče won t njemu Jeruzalemske město a žyž židowški lud a wšchitón wokotny kraj. Šan pa wotšawowawidž na njeho džěče: „Šlaj, to je Wože jehny, kotrež šwěta hrěchi nješe.“ Duž wustupiwšči wučěče Jezus šam a předomajče, ale niz kž

a tak hmy bižo na puču, jo zle šhubić. — Njemyhł tola žadny wotomil, jo Żeluz něšto napričezničiwčij mejeje pichćežowy temu, jo jebny hwojeho nana thowacz, a drubi hwojeje boženje prajić hěbi žabache. Njemyhł, jo Żeluz hano na hěbi něšto pichćežowy temu mejeje. Wzy možezje pichćežowčezni byč, jo Żeluz njeby i krotkožu nam něšto tak njewinowate šapowjedzil. Ale wón teju wobegu huajeje, wón pytnu, jo by, hdy by jedyn došchol, thowanje hōbu hwejezić, abo drubi i hwoimn ichof, jo by i teho „hichćeze niz“ „nibdy“ njebyto. „Hichćeze niz“ hainje hwišnje i tym „nibdy“ a Żeluz wjedzeje, jo by hō pola teju wobegu, „nibdy“ ležinilo. — Kichcežianstwi špachel nědože praji: „Čšu wažne wotomofnizuje w duchownom žiwjenju čłowjeteja, tak, jo ichofž runje nēt hō njehtanje, hō nibdy sločž njebudž.“

Mōj kichcežijano, tak i tobu itej? Čšu nēdu pytnul, jo Żeluz tebi blišo bēche? Mhynu, mnoju hjes wāmi hō to hōimil, a jcho hōwto šhychel: „Kthodž ja muu!“ Čžahy hō, w kotrychž jo wō wobohitej mērie hō itanje. Zaik cžahy je cžah konfirmazije — niz pola wchitich, ale tola pola jich wjele. D. telto tyd hōm šhychal, mōdženzow a mōdo hōwiz, fīž hō prajili: „Kak bēdu w tanum cžahu mōje myšle tak dobre; tak blišo bēch na tym, temu kŕiejelji wutro podacz!“ A icho žim na tym iōdžewoche? Njebēcheje tato „nētto hichćeze niz“? Dōhž je Żeluz tebi blišo w tynle wotomofnu? — Dōhž šhychidh jeho šlowa: „Kthodž ja muu?“ Dōhž čje tuoje hōwdomnje čžeri, ras hnutelkož čžinice i twojim kichcežijanstwom? — Čžin to! — Čžin dženja, runje nēt! — Jo wōmoženje ja tebie, to je tuoje hōwe! — Ale jow bōdže hnaož tōn abo tanmy hnapričezničiwčij, ichofž hō šba, hwoje prawo mičž. — To je napričezničiwje: „Ale njeje to jenož prōbna čžuziwčowoje? — Je Żeluz woprādže pichćežowy temu, jo kŕiejnje a prawje — njech tež dleje traje — tajla krotkež hō pichemohi!“

Ja myhlu, kōždy fīž Żeluzha huaje, dyrbał wjedzeč, jo wōn ničo napričezničiwčij nima. Żeluz ani najmiejšeje pichćežowy pichemohijenu, mērimu, jagnemu pichemohijenu nima. — Trēbam jow jenož na šapowčat nalichoje texta dopofolacz. Dopomōnje hō, ichofž wōn prenjemu wotomofni, fīž i njemu dželche: „Čhaju ja tobu hieč, hōžje ty dželch!“ — To bēdže muž wotny šaczewow. Żeluz to pytnu a i njemu dželche: „ličhi moja jamy, a prati pod njechjama moja hōwēda; Ale teho čłowjeteja hōm nima, hōžje by hwoju hōwou potōžil!“ Wobmyhł hō prawje, prječž i twojimi šaczewjem, pichćiz i jagnemu wotomōnemu pichemohijenu. Je potajfem Żeluz pichćežowy pichemohijenu? Nē, mōj kichcežijano, wōn ničo druhe njecha, hačž jo něšto čłowić dyrbič, wō čimž hōj žyle pichēwōdženje. Čehōž Żeluz žada, je polnje pichēwōdženje. Čžeho dla kaže wōn po šadczu kŕuče, jo runje nēt ja nim hōwēzić dyrba? Wōn pōmaje, jo hō wōm pichēwōdženje, ale w itralde hōj, itenu hwojemu pichēwōdženju njepōhōwacz. — Žim ničo druhe njepotrachuje hačž hōwōjež wole a wobafimnjenje. Wōni dželčeja jemu tōdčynje. Duž wōn njeprajii: „Wobmyhł hōj, pichemohi hēbi hōwēje!“ nē, wōn praji: „nēt, runje nēt!“ — Čžin pichēgo jenož to, wō čimž dopolnje pichēwōdžemy hō. Njebudž bōle i kichcežijanem, hačž woprādže inuštawenje i polnje wētōtožu hōj! Čšy-li pak pichēwōdžemy, a — a nēt čhō hēbi pichēč, jo by hēbi w tym wotomofnjenju pichemohi, wō čimž pichēwōdžemy hō — o, dha hō jcho dleje njefomōdž! Njetwōchū jemu, ani jo by hwojeho nana thowac, abo twojim boženje prajil! Čšy-li to čitajo, pichēwōdžemy, jo prawje čžinich, wōwemu Wōhu wutrobu žyle a polnje podacz, njefomōž hō dleje! Šapowčiz jenož ras! Njedaj waičuju, njedaj inatym a pichēčelam hō wōdžō dželčež! Hladaj hō teho „hichćeze niz“! Twoja dušča mōje na tym wuntrječ. „Haj“, hnaož rjeftelječ, hdy hdy jenož pichēwōdžemy by! — Ale wō čim hōm w nabožinje pichēwōdžemy? — Žene čhu tebi na pōhletu hōwēče prajic, šhych jenož i wotewrienej dōbnej wutrobu! Čžuju wpatcz, tebi nēšto prajic, ichofž i potajm pichēwōdžemom čžinicz mōželch. Njewem, hačž waš wōhitič i tym njetrječu; ach, jo by hō mi tola to poradžito! — Nēšto je, wō čimž hōj pichēwōdžemy — pōhčuhaj itenu pichēwōdženju! Namjetuju tebi, hichćeze dženja, dženja wječor i tym hnadnym facjom, fotečž maich — a i tei klabej wēru a i tei hnadnej luboči, fotečž twōju wutrobu napeljnja, tola hō wē i Wōhu w mobitnje pichēhitič a i njemu prajic: „Wdy Wōžo, ja wēn, tak jara trjeba nam, wot tebeja šapichajty a wot tebe, a wōt Żeluzha, mojeho šhōwizita do škule wlaty byč. Ty wōdžidh pak, mōj Wōžo, tak pichē wēchu wēru njewerjazo, njecšija a šajžena moja wutroba je, ale hēmēt tola

pichćiz a hō tebi podacz?“ — Esmēm tebi hwoju wutrobu podacz, fīž je tak dwelowaza, tak malo facza polna, tak malo polna lubočež? Škujče, mōj Wōžo, hēmēt tebi ju doč, kajtož je? Ženož pichćiz dyrbič! Namjen! (Wofraczowanje.)

Dobre lčarstwo pichē wobuznočje a njepohojnočje.

(Wofraczowanje a hōwčenje.)

„Dobre hōwdomnje je mješke pōhancžto“, wōn praji, hōhž wušny a na drube ranje wōm wječelje a pōhlynjem wotučij. „Ktho mōžu ja dženja hōwōwneho čžinicz? — Wōn hēbi pōwuhil a hō rošhōdžij šašo i Wiliamej dōwēč, jo by hō jcho wo ranu pōwuhil.

„Dōhž je mi wōn wēčera tak rjenje je hwojim wotmōwjenjom pōmah, bōdže wōn tež dženja nōlpeje wjedzeč, tomu jcho towarēchow je pomoz najumōšča.“

A tōn bywihčij rēbat tež jašo radu wjedzeche. Wōn hō hmejeche, jato tōn wōwemu muž je hwojej naležinōlču i njemu pichōdže.

„Wōže žōhnowanje Wačej dobrej wutrobie, mōj lubowanju tujeje.“ Čžahy ja jereho ja itaju, fotečž bydžeje je hwojimi pjenjelami i noyž i hōwētu pōmhacz mōh! — To je i dōbom mōj itary hōwob, šlery pātaniti šewoz Jan. Hdy by tōn něšto pjenes mēč, jo mōh hēbi fōzi i tōwum ičfōwrijam natupic, by wōn njewēdžil, ichof i wječelkožu šapowčiz. Wōn je hīžo hōwēhōcho pōfacz, jo mōže hwojeje wutkeje hōwōdž dla jenož pōfacz. „Tenu muzej čaju pōmhacz“, Wāhwell wječelje jawota a hō wot Wiliameja i njemu dōwēčez da. Pōt hōwōžum pōhōžijō hō wōn i najwječelje rabočuž nad hōwēczajum wōhōčewim pichēhancjaneho rjemječhinta hōwēčeli a pichē tym jašo w čžichim hēbi myhēche:

„Kak hdy ja to hdy wērit, jo mōže tajke dobrotu čžinjenje čłowjekej tajke kŕahne hōdžiniki pichōtowanac!“

„Pichēčewo Wiliame, ty hō waburny lčar“, wōn potom wječelje jawota a jemu džakowuju ruku kōwēčelje. —

Ja drubi džel wōm ja wōbuhu šhwalczu doh, i blēčelje thōwōczu naitat, špachzi a dšatne šlowa je hōwimil hō temu kŕiejelji kŕahniče itadu, bōžij wchitke pŕedawoche kŕahčjenja teho hōwēta.

Wot teho čžaha hō žadny džel njeminy, na fotečž njeby jebny abo wjažy šhufow šhimeje lubočež čžinac; a ja fōrčij čžah wōn ničo wjažy wōt njepohojnočjeje a wōwōhōwōčje njewjedzeche. Sa tajkij šhōč hōwōčew wōm wjažy šhulw njemējeche. Nēšto hēbi wōm drubhō pichēječe, jo by džel hōwēče juntročž tak dohō tral, pichētož dōwēč hō pichēgo jašo ja tmyi pŕawēche, fotečž bēche pōmah, hō jemu te hōwōžim šhēnje minych a wjažy do-hōbach njedachū.

Žeho wōwēhitič lubiŕch wōsta Wiliam, jcho dušchiny lčar, kač by jcho mjenowal; a jato bēche tōn tak daloto do pŕedta pichōdch, jo mōšjeche hwojemu tōnej pōžicene 400 gwinejow wōwōčiz, wōn te pjenjeje njewječelje, ale je Wiliamowej džowaj dari. Šhōwimōhitož a lubočež hŕawenje hōwōhōj jemu dawno bižo wylche wōhitičel, hač wōhitič pokahy teho hōwēta.

Ž žyčel wutrobu žōhnowalche wōn tōn pučž, fotečž jcho tehdom i tym thōwim rŕabatom hŕomadje wjedzeche, a hdy by wō wōhōčewim towarēwju ichof šhōrčij, jo je njepohojnu, a jo je jemu čžah dohij, by wōn hēmje wotmōwil:

„Džicje, pōmhaječe Wōže dla waičim bratram w nuhy a wu bōrju pōfoj a mēr ja waičju dušchu namatače.“

Wjele jich na jcho radu pōhlyndelje a hō jemu w pichōdželje do i dželowalche. Wōhōfomijhēni pak hō jemu hmečaju a pŕatcu jcho do jcho pŕedawočneho žiwjenja wōdžō šezahnyč. Wōn pak njemly njewōj pōdž dželche. Wōn wjedzeche, jo bēche ja pŕoch a pŕijemli njelachowne fułto wumwint a wōta hačž do hwojeho ičfōwčenja prawu kichcežijan a pichēčel hōwōdž.

„Tym hōwatum w tym nēčijimom hōwēč pichāž, jo bychu njehyli wŕhōto 'imybent; tež hō njepiŕedječe na njewērit hōwōhōw, ale na žiwcho Wōža, fīž nam hōwēče dawu wōhēlwe wōw wōwōwacz; jo bychu dobrotu čžinich, hōwōčij byli na dohrych šhufach, radzij dawati, pomōgni byli, a tak ichoy ičfōwati hēbi hōwum i dobremu iatoženju na to pichōhōdne, jo bychu šapichajeli wēcznje žiwjenje!“ (1 Tim. 6, 17—19).

Záhědnaty džen oktobra.

(Potraczowanje.)

„Ze drie ho nětolé wjazy dźělł dwazycy lět minyło,“ japočo Albert i Koniełd i skutny błoch, „teby dyrjadaj ja do Swatłiskeho kraja na turkowlje mješt. Wdžna bědže ho hižo i Francuzowki japočata; będ tam po ludźi, toliž mještchu ho ja wojušku hřabžu nowuwočyć. Będ jich wchytlich ja jenu kufu bližo pichl nětajej wjby stajal; bęchu to wchytzy rjenje jroczeni, nadobni pacholoto, toliž będžu do Wřubdaje a do frutny dźele wotrostli. Mjach jako wojak swoje wječle nad nimi a wořajich jim tež trachy ich wolu. S wjetřcha mještchu woni dobre jidne tonje hřobu a wchytzy mještchu ja wchytjomaj, tele tonje wotřinjeć. My bęchmy hižo nětolre dny na puću, duš přořehće nje jedny i moji pacholow, jo bęch jemu wotpuščęć, jo by řmęł do bliřteho domu dojeć.“

„Scho to tam chytł, wujto?“ woprašach ho jehu.

„Tam byłi Łuzynd“, wotmołwi mi tón.

„Scho je tuta Łuzynd?“ woprašach ho jehu dale.

Młodženz tomželche ho i wotmołowjenom a prořehće dale a bōle.

„My ho tu jenoz na najšim puću jatombžimy“, wotmołwid ja jenu, „dřubny ho tak bichęze trodu pošwatač, jo bęchmy něšto čejša nakřwatali.“

Kaž žimy woher pichębežachu moje hřowa mojič młodženzow, a hlej — wchytzy prořachu jami ja ho a ja swojeho towaricha. Woni chychu Łuzyndu wobladač a i njej poręzeć. Za nje-mōžach jich myšle pichęwobročęć.

„To je pětka bajta“, jareča Worak, „ja wuhudam hižo kōnz.“

Albert i Koniełd potařhlowa i lořta a hladajche ruu hřubhu na swojeho młodeho towaricha. „Za ho přozowach na wchęe mōžne wařenje, jo bęchu ho moji młodženzjo swojich přitřowu wořajili“, powjebalche won dale, „tola wchyo bęche podarow.“

„Scho je tale Łuzynd?“ woprašach ho.

„To je žgancja, forraž mōže pichędno widžęć“, ho mi na moje prařehenje wotmołwi.

„Stupe blady! hōlzy!“ jim wotmołwid. Tola wchyo bęche podarow. Hōlzy chychu do tamenho doma.

„Dca tam dječel!“ jim skōnznje prajach, „tola ja dwe hōdžimje dřubimyo řewo ředowac.“

Zato by jich řukak wobřukstowal, tak čzěrjadu wchytzy młodženzjo i tamnemu domej a něto potařa jo tež žgancja. Wona dyrjehće mojim młodženzam pichędno rořahņęć. Za tajkim bōžņicřam njewęřajach a řakupid teho dia do foržimyo wo wby. Dwe hōdžimje wořšitcho pichętalach, jo ma ho ředowac. Moji młodženzjo to čzinjadu, hačz runjez będže ho nětolreću mješt tym njekšowčo trodu pošhmirito. Za chych runje do ředta řkocęć, duž pichęstupi Łuzyndu te mni a chychće moju řuku pichęmęć. Tola hōrže řezahņę hřowu řuku přęć. „Stupojęze“, jawołach wōřnje, „hřupojęze a jebanřwa!“

„Mę wchęt, hadny łnježę“, będęče Łuzyndu, „wřcho je wěruo a dobre: řmęn trach přořęć?“

Tola ja bęh ho dojeć nakřyřchal, řkymřnyč hřwojeho tonja a jęchach přęć.

(Potraczowanje.)

Wřtwelna řhadžowanća herbřkeje řtudowajeje młodęzeje wotmęwateče řo 7., 8. a 9. augusta w Budeřtezach.

Hdyž maja řhadžowanći dwoji řamřh — młodby řtudowazacy řahowřez ja narodne bęřo — a lud wulňowazacy i narodneho řpanja a jenu potařac řpřozajenje młodby řšerbow — będęče wořjarowac, jo ho pokłedimy řamřh na teřle řhadžowanzy njedobji a jo nje-mōžadu młodby i ludom hromadje byč, dořel będę řhadžowanřa wot Budeřczanřich řšerbow jara mało woptřana. Za noweho řtwoweho řahčęcho wuřwoli ho stud. theol. Dia Wřęczas i řhwacęz a ja potařitelčowo Delņjo-Lužičanř stud. theol. Męřo. To je węřęze jara wuřęclage, jo ho delņjotadžim řtudowazj wot nowyčeho čřaha tež na naldyř řhadžowanřac wořbęžlja. Duž je tež wřawje a řdobne, jo ho woni do pichędyřimya naldyř řhadžowanřow wuřwęclaja, jo bęchmy hřwoje řahowřenje ja mačęřnu řęć jo hřwoje dźelawořęnu řjawnje wuřwęclajo wopotařac mōřli. Pichędňobna řtwowna řhadžowanřa řimęe ho da-li Wřh w Matym

Wřelkowje. To będže 24. — a potom ja lęto řmęjemo 25. řtwowu řhadžowanřu. Wřh daj, jo ho na tymle jubileju naldyř řhadžowanřow pichęe Wožu młodęz jo wuřwladam, řkřęž řmę i teho řohnowaneho řjedowęřnitwa młodby řtudowazacy řahowřenje i narodnemu dźelę zebi nabowřamłi. Wřohate řohnowanje pichęwōdę naldę řhadžowanři do dalšęcho pichędaha i wuřřku naldęcho řubeho herbřku ludu!

— Čerach wulřewo powodžjenja je nimo, runjez je řchoda jara wulřa. Ale jedny řtrach je tu tola bichęze, na řotrųz jo bichęze pichęmato dźwna — to je njemuzų řtrach, jo mōža pichęe powodženje domow a řahownu a řanjęchwarņenje, řotrųz jo wody pichęmęřte, toliž řhorocęze naldęč, hdyž jo ja prawe řitęenje domow a wuřęžęenje njęstroweho a njęřřitęeho powřta řřezimjirowanje njępotararja. Ma to ho njęch ju řęžowje; řpřetęž to by tola najjednoręři řęčęřm teho řtwoweho čřaha był, hdy bęchmy naldęze řhorocęze — řaž nyřhās abo řkōnzņnje řholeru — do naldęcho řubeho řraja dořitali. Będęč tym chytł naldę Wřh łuby řkęř řwarcowac; my pał njednam tež jo waldę pichęřřkōnzęć njęřo řrowdžęć, řkřęž mōžemy po naldim wędžęnju a wozacy i wotwobročęnju řępole řtracha čzinjati.

— Manewr, řotrųz dyrjadu ho řęřha w řitawřicř řrajnadu wotwuwac, řo, řaž řhřchřim, do řřitocęje řwřawny pichępotaž, dořel je woda w řitawřicř řrajnje wubędřamř wulřu řchodnu naldžimla a dořel žy woni teho dia wuřhņojęć wo to přořęli, jo njęchchu jim w tym řęže nowe wopřow, pichęe hōpřowowanje wořawow naldowazę, ho napolozęć. To je węřęze jara dźata řbōne, jo je wuřhņojęć tule přitřowu wuřřkřahla, hačz runje ma to hřwoje wulře wobęřęnjowęze něřto, hdyž ho čřař manewrow hižo bliži, wřřitřto řmęn naprawjęć.

— Wchęzlu węřęřor je w Dřaždžonach mařa parna řbž, dořel družu na nju řřęže, pichę nowowędęřęřařim řęřhjo ho řwřęčřita. Za řbžicęja wořędęte wot nowowędęřęřařitęe řota řudži na Dřaždžanřke ptačę řřęnenje, řotrųz jo na dřubim řotu wuřhowna. řbžicęja będęe pichępęcljena. Męřbže 30 do 40 łudji jo w řkōnzach řhřubi. řo dořakřny woblęčęnju je řo jich 16 řępito ale řbřto dořęz je mōžno, jo je jich bichęze wjazę. řo bu njębōže řač wulře, teho dře je tež wina bęřo, jo je woda řbžja pichęjo bichęze řorhaja. S teho řwřęžowčo wobawta jařo pōnjajemy, řa řřęnje mōže čřlowjela řmęřęć přęć wlač, hdyž řebi wōn najmjenje na to pomęřli. Tuczj řudžo, řotųz řu pichę tym njębōžu hřwoje řnowenje řhřubi, řu njędęlu węřelč a čřerwitu wot doma přęć řęřh, jo bęch jo na řęřęnu řawřęřelł — a na puću i węřelč — jich řakřna řmęřęć pichęwata.

řtajnje męjmy pichęd wočęjomaj to řlowo řčęřwęřęja:

řkōnz, łuby čřlowęze wopomni,

řwopomni řkōnz řobřeni,

řřo twojęć řmęřęće řopomni:

řkřęž dęřęł to njemęni,

řřęž dęřęł řu čřerwiti, řřwoti,

řřęnadž řuřę řęřu řu,

řřo řřęch dňadų řęja w rowi.

Dca njębųž řhřobny řu.

— 20 wuchřawow njemřhewo řraja będęe w řęčimym pokłęćeje wopřtamnyč wot 30,445 řtudowazacy, bęř njimi 2240 wuřrajnyč. W řarlinje będęe 4705 řtudowazacy, w řmidowje řř71, w řřřřtu 3064. Najwřacy bōhōřkowoz (theologow) řtudnje w řali (419); najmjenje w řwřřtu (33). řwancęřřicř bōhōřkowoz řtudowalche w tym pokłęće na njemřřicř uniwęřřtacy 2798 a to: w řali 419, w řarlinje ř64, w řřřřtu ř31, w řřřřanęč 294, w řřřřřwaldę 256, w řřřřřřřř 236, w řřřřřřřř 155, w řarburgu ř30, w řřřřřřřř 95 atd. řatholřicř bōhōřkowoz będęe ř228 a to: w řřřřřřřřřř 307, w řwōnję 253, w řřřřřřřřřř 218 atd.

Nęřřto k řošpominanjju.

řwōnjacę wulřho mužja.

Tōn wulřu muž je pichęřobřęřpřnit řewřow a jehu wulřacęje będęe: „Za řym w řwņęnjenu dwe wāřņę węzy nawřřmř: i řřęnja, jo řym ja wulř řęřęřmł, a ř dřubho, jo je řęřęž bichęče wjęřčři řbōřmř.“

* * *

Wohatřřwo tebi njępomha
řwęř řohnowanja wot Wořa,

Bohaj Bóh!

Číslo 35.
29. augusta.

Číslo 7.
1897.

Serbske nježelske kopjenka.

Widawaju šo kóždu šobotu w Smolererz knihisjizšeczerai w Budyšinje a šu tam dostač ša šchwórtkétnu pichedplatnu 40 up.

11. nježdeta po šwjatej Trojicy.

Nom. 5, 1-5a.

Wješełce šo w tym knjeju kóždy cšaj! Wošebitu wožnoež ma tuto japoschtołste napominanje bjes nami. Duch cšenny a pokšmurjeny dže pšes žiwjenje nekotrehož-kuliz w našchim cšaju. Kadoež a jmečowanje, kotrež kšesčizjansko stieži, šo hušto malo waži. Tak pišce šnaty njewěrjazy špšaczel: „Cžlowještvo bė wšednje w krašnym wješelu žive, tak došo, doniž kšesčizjansko šwoju šmjertnu plachtu na njo nje položi.“ Wón nima žaneho šacuzca wo wješelošedj kšesčizjane. Wěro drje je: Wješela šwěta kšesčizjan nješaje, ale pišci tym wšchem wón tola šrubny njeje. Hladaj tola do žiwjenja pobožnych, abo hladaj tola radicho huydom do twojeje biblije! Tu šlincež drje dychowanja a škóržbu, škžine a šmjertne šeruške, ale nje-wukšincež wone wšitke do jeneho hallaluja wěčneho žiwjenja? Tu šbėhaju drje šo potutne šjalmy i hlubinow hřešnjeje wutroby, ale nještónca šo i wještca šaj šeruške wo wječichim thorie? Tu šlyšičiž drje hrimanja Božich šudow na njeopotnych, ale wjele hušičiško da šo šlyšedž — přėdowanje ewangelija Božeje hnady a džal a šwalba špcheminjerow, kiž šu w tym škžiwowanym wobacže hřešow, žiwjenje a wěčnu šbžnoež dostali. Šawěrne, jenož šbžna wěra kšesčizjanska napelni nam wutrobu i štrajazej wješe-loežu. Wona cšini naš wješelsch, dolež 1. nam pšic-nieše pokoj i Bohom pšes Jesom Šhrysta;

2. nam do wutroby plodži nadžiju teje pšichodnejše krašwoje;

3. nam tu wěštoež dawa, šo šamo tuchnoežje nam i šěpšchemu šluzja.

1. „Dolež teho dla šmy prawi cžinjeni pšes wěru“, tak šapocenje šwi. Pawol. Prawy je tón, kiž je, tajkiž buež dyrbi, kajtehož Boži jaton a Bóh šam bebi jeho žaba. Prawy je tón, kiž je bjes hřeča a winy, a teho dla bjes hněwa Božeho. Dwaž pučaj wježdetaž i turej prawdoežci. Tón jedyn puč je, šo šy živy bje wšedno pšestupjenja, žyle wo Božeji woli. Šo nim pal žadyn cžlowjež šcol njeje, pšetohž „ištó šrošmni, tak hušto wón bndži?“ Wjele bóle dyrbinu tež my i Pawolom wušnacž: „Tu njeje žane rošdželenje; ale wšitaj šu hřešnižy a nimaju teje šwalbu, kotruž na Boju meč dyrbili“; šiměmy pal tež i nim dale šwalicž a šo wješelicž: „a bndža bjes šakžubž prawi cžinjeni i jeho hnady pšes to wušwoženje, kotrež pšes Šhrysta Ješusa šo štalo je!“ Pšes njeho wjeđeš tón druhi a ja naš šhudyh hřešnitow jeničnyž možny puč i prawdoežci pšes Bohom. Wón, tón šwjaty, „kiž žaneho hřeča njeje cžinił a w kotrehož reče šo žane jebanje njeje namakalo“, dže šwoju prawdoež i nami dželicž. Wón je tak wulki a krašny, šo može wšitkič, we wěrie i nim šjenočenyč, je šwojež šwjatoežu a prawdoežu pšitrywacž. Jeho njewinosteje, ša naš pšchelažte šrwe, jeho wšichimčhničim modlitow, jeho šušow dla wotpoložji Bóh Wóž šwož šwjaty hněw a „šezni Šhrysta ša naš hřeč a položi tu šchrafu na njeho, šo buežmy my meč meč.“

Wěr i Bohom je wulke a drobotne šubko, a šchžóž

jón we wutrobje nošy, je stajnje sbožowmy a wješeły. W tajnym mjecza staročeja a žadanja; wón njefajne bojotčojow a spytńojcow. Wón je jžońe džeńo Wože, kiz ho je swojim Wótóm wojednane saczawa a ho piched jeho hribami wjazy strachowacz njetrjeba. Žadanje a stypłanje po tutym mjerje a pokoj u Bohom dže piches kóžu hiščeje njewujednanu cšlowišt wutrobju. Šdžy nědžy židowiski wpišchski měšchit kóždolětnje woporne jehno saczawa a swoje a swojeho luda hřebi, hđžy grichitka pohanata džeń wote dnja k swojim templam pichifabžowafche a róže swojim pichibofam sczeleče, hđžy Romjan ho do mjecza cšifny abo kam ja beže njewodnitow a jatych woprowofache, hđžy na tyžaz woporniščežacz tež najchich wótowu jepalne wopory ho k mroćjelam sbehadu, hđžy hruby pšonižijki pohan swoje džeńo do žehniwcu rutow swojeho hwjećezča Mločohy položij, hđžy dženša hiščeje, kaž wšionarowu pomjedawa, w Žuidiškej wobohi šafšepjenty Ğinbu ho pod železne kola swojeho pichibohu cšifnje a wot njeho ho rosmjatje da, wšichito to šfónacnje ničjo druge ujeje hacž horza, k njebešam horje ho šofčaga modlitwa to w ujednanje Wožeho hńewa a prošawa no mēr a pokoj Ź Bohom. Jenož jebnu jeničski samóže mēr pichinjecz do njeměrnej cšlowište wutrobju: Žejuš Škryštus tón šericha mēra. Pšches kotrehož my tež pšixřtu mamy we wěrje k tej hamej hnadže, w kotrežj stejimy. My njetrjebamy žanach wjatyach, kaž romlja žyrcij wučij, dotelž tón jenički narodženy syn Woži nař ham pola teho Wótza jařtupnje. My njetrjebamy tež Izrael žaneho cšlowiškoho wpišcheho měšchita, pšchetož tón jebnu wulki wpišchijki měšchit Žejuš Škryštus je nam piches swoju wjatyku krej wēczne wumoženje šhotowal a stajny pšixřtu k temu kralej wšech krałow, k najdemu Bohu w jeho wjatykam šfowje, w šafamentowaj a we wērazaj modlitwje w jeho njemje. Žak mamy stajnje a wišednje wotewrejene durje k Bohu a móžemy wot njeho bračž móž w šfaboćij, trošit w šrubobje, bohafitwu w šrubobje, šiwēto w cženušcij, mēr a šmērwanje w njemērje tuteho šiwēta. Žak čhyli hiščeje njefřojchmi pšches žiwjenje hicz? Nē, šfobža wēra šfawēšijansfa napjelnj nam wutrobju Ź krazej wješełofčuju pšches broji dar mēra Ź Bohom a dale tež 2. pšches uodžijny pšichidobnje krařnosče, kotruž Wóh dacž budže.

Božanjo tuteje nadžije mēli njeřbu. Njch wjeřela placzachu jenož šiwēty. Wo šmjerčij, tak wērejeche hamo grichijli lud, wpiřinbu do kraja bjes trošitka, bjes šiwēta, nadžije a luboćje. W nožy wutrudu hušto swojim morowym row, placzo njefchju jich won a jich šabřebachu. Žak žyle hinal škowachu přeni šfawēšijany swojich morowych, niz to nožy, ale w šlyščuju a w šiwēte ranichich šerow a šfobážageho šlōnza, niz njefřojchne řpny řwēwojo, nē, pšalmy janofchuju a palmy w ruřomaj a we wōczku hwjećejche ho a we wutrobje bydłeče nadžija pšichidobnje krařnoćje, kotruž Wóh dacž budže. Mamy tež my tořtu řpny njefšlamau nadžiju? Na někotrym rowowym kamjenju widžijny napifane jenož nělafje řpi derje! abo: Mēr twojemu popjelej, jako by tón tak jara mēra potřebal a niz wjele bóte ta njefšmjerčna cšlowiřta duřha. Dotelž wōczko njebeřha njewidžij a wuchjo janđelow řhory njefšlychit, a řwotm tu řwjatju wērnofčej njewowuřlěžij, řhujba hušto dořčž nadžiju pšichidobnje krařnoćje. Niz tak! Ty, cšlowiře džeńo, ty njeřby kaž šlijja na polu, kiz řwjadnje a jahiwe. Twój Wóh je Wóh žiwych a niz morowych.

Wóh da ludžom wumřecz, ale rjeknje: Wšichidže jařo, wy cšlowiře džeńi! Žeho dla džeřmy pšnacze teje nadžije a řwamly Woha a teho Wótza najšeho řkujeta Žesom Škryřta, kiz nař po swojej wulkej řwilońcij Ź nowa porodžij ho w žynu nadžiju! Štubmy k rowam najchich lubych niz Ź njefřojchtnu: Mēr twojemu popjelej, ale Ź nadžije polam: Ja wēm, so mój wumožnit živy je!

Žejuš, mój trořit, živy je
Ja tež žiwjenje b'đu widžij.
Wón dže horje řwidžij mje,
Čžeho hla da čhyli ho ruđizč?

Budžmy wēčij a wješełny ho teho, so je nam po tutej řemi druha domiřa řhotowanja, hđžy nuřny řdrowaf swoj pučžowafski kiz Ź ruti woložij, hđžez hřeb wjazy njefřej, hđžez njebudže ani řmjerčž wjazy ani řruboh, ani wolanje, ani bohofč.

Ščtož tón štona, řwchuje, to tam budže žyle řrowe. Njeje to krařny wotřitny tōž? Čhyli nēř hiščeje řrubni bocz, hđžy tyřchnoćje na nař pšichit? Nē, džeńo Wože, Ź wjeřej wutrobju dži dale po pučžu, kiz tebe wjedže domoj do wēczneho wōtzneho kraja, a budž 3. wēřte, so hamo tyřchnoćje tebi k řepřichemu řkuz.

Bjes horja žane cšlowiře žiwjenje njeje. Ščto wulcije hame řwchajenje jeneho dnja, řđto řyřny jeničkejše hōžijn? Ščto byčmy wuřladali, hby byčmy na řwilitu řwot w wšech tyřchnoćej wotřebnyčž mōbli a řholowali do wšech řhribinow cšlowiřkich řbēženow a šfaboćejow, na wšjo jahiweje a řanicžene šfobo! A tak wuřladalo njeře cšlowiej řwaje horjo! Tu je jebnu, kiz žaneho řacžurza wjazy nima ja Wože domapřtanje; tam je deubi, kiz w swojim řwřitu malowērnje řawota: řkujete, ja kōž wōřnu! Tu je řečij, kiz nělafje řanajze řlowo řafeli, a tam šfōńcžnje je jebnu, kiz we wšech wuřch Bohu poručij Ź wērazam: řkujete, kaž ty džeřch, twoja wōla ho řan! Mje wšichitny tyřchijny pař řwano niz jebnu njeje, kiz swoje řhorjo tak njeře, kaž řawot: „W škwamly ho tež tyč tyřchnoćejow.“

Wē njedža řwjatju řapoditot tudy pšawjele? Že móžno, ho tyřchnoćejow hiščeje řhwaciz a tež pod řpłami džakny a wjeřely řřerluch řwēwacz? Njeje čžeřo dořčž, bjes řfōřžy a morčotanja tyřchnoćje řwječej? Nē, my řhwamly ho tež tyč tyřchnoćejow, dořčž by ja nař řōřto bobateho řōřnowanja; pšchetož tyřchnoćej řčerčřpłiwofčž pšichnjeje. Waič ty jebnu řhizij njeřč, řwano dořhu a šolřtinu řhorofčž, řwano řy piches řmjerčž tebo řhujbi, kotrehož najbōle lubowofče, řwano mořh hewaf někafje řhorjo, kiz nitomu wuřřofčiz njewōžezč, mój pšičezelo, twój Wóh je tebi jo pōřkal, so by twoja wēra ho řwřylita a twoja tyřchnoćej řčerčřpłiwofčž pšichnjeřha. — A řčerčřpłiwofčž pšichnjeje řhōnjenje! Žebny, pod tyřchnoćejemi, řefnarjeř najřleje řfabofčž twojeye řhēřčnejce wutrobju, řwefnajch twojich pšičezelo a jich řwērnofčž, řwefnajch twojeho Woha, jeho njewuřlěženu řwilońcij a luboćč, jeho džiwne čuče a řredki, jeho njebeřke možy a řrowřowaje řlowo. Šhōnjenje pař pšichnoćje nadžiju! Žak řamnje ho tón řloty řicjaz řořo. Wē nadžije bēčmy wuřšli a k nadžiji wōwēžimy ho. Nadžija pař njefřahani.

Šdžy řwēt řam wo swojej nadžiji wuřnje, jo dořgo njetraje a řōřto řebje, tu řela: Nadžija pař njefřahani! a njemōže řahanićej, pšchetož Škryřta řhizij njeje njefšama a Woža hřaba njefřebje, a Wože řlowo njefčij, ale je a

wołanie jawęjże wérne! O, wy sędzijskošterjo, „hlodajče horie a pobéhneje ſwoje ſłowy, teho dla, ſo ſo waſche tuomaženje pida blizkaja.“ Ty bédžetka a ptačoga zyrjet tudy na ſemi, ty ſmiejš, haj ty durbijš ho džačowač, hđžež druhy morłotato, ty durbijš ſkwaliež twojego ſtujefa, hđžež druhy jeho wobſtoržnja, durbijš wértež je ſylne wozu, hđžež druhy jadwelnja. O, najša ſobžnja ſkidežijauka wera čžinu wicho hórke ſlédke, pišewobrocžja ſylšy bolofežow do ſylšow wjeſela a napjełni wutrobu i radofežu a i wjechelofežu, i meroč a potofjom, i nadžžju a imero-wanjom a trojačowanjom we widočy čžahach.

Što je, tiž irudnje ptače?

Ja ptačež njemžja.

Mi wutroba wjoža ſkače,

Wohu ſo dowerju! — Hamje!

Domalſta-Ketticžauſti.

Sčehnaty džen otobra.

(Pobračowanje.)

„Sčehnaty džen otobra!“ — tak ſtychajč žonſtu wołaje, a ſo wobrocžnjowij wuhłabaj, ſo bédže hebi Lužynida ſwoje čžowne wohby roſwijaſata, ſo težeje na ſemi tuda kamajo, jaſa njebu wjažy ſtronowe roſuma męta. Za čžechy ani ſłowca wjažy njerojowiči dale a pomylšich hebi na ſwoju mandželſtu a na ſwoje džečatžo w domijnje.

„A tamja Lužynida a najša wojeſta forczmaſta to je jena a ta ſama woſoba?“ woprašča ho Borak pišćinje.

„Ta to je!“ wotmolwi ſtary Konfeld. „Nefore dny po tutym podawku, foržž ſym runje wupowjedat, dónđže wona do woſta a doſta dowoſnojež, pišči poſtku forczmarjenje wuſtoječ.“

„A jšto i teho widočho ſečhuje?“ bžejče Borak wožinjjo, „ja biščeže pišćinjny njepojnaju, ſo durbjaj ſo tejele žonſteje doječ a ſo jeje hladač.“

Albert njelčejče. Wón čžeſto žonyčny a ſtepepotaje. Najyrjež durbječe męč męč, jo móhł dale rěčječ. Ščylſa ſtupi jenu do wočefa — wón, foržž bédže na mnošich ſtrowyčch bitwach pobyl, jałowca ptačaz. Borak njewjebžejče, kač bédže ho jenu ſtao; wón pohłada je pohlučewon na ſtareho pišćezela.

„Ty njelčijš?“ bžejče wón a jenu bédže ſtareho wojaſta žel.

„Ty njelčijš, hačž runjež njebuſy ſwoje nalboženja biščeže dopowjedat.“

„Waj, najluſki Borako!“ wotmolwi wón, dopowjedat biščeže njebuſy. — „Sčehnaty džen otobra!“ jałowca wón dale, „ſčehnaty džen otobra je droge wopory wote njije hebi žaba.“ Jedna bęch ſwoje luſtowo k wotgubjenemu foržer dowerđ, duž doſtač poručenojež, jo mam ſo na bitwijnicož nad Rheinom pobač. Hačž runjež wohnſte džeło je ſaborenjem lubuju, bédže mi tola čžež, hđžž męčaj ho wot wojeje lbonowenje domowinu bželjež; ja durbjaj młodu mandželſtu a džečatžo wupowjedajež, foržž wot widočho, ſčrožž thowa jenua drohoteho, najhoržijido lubowaca. Kač huſto ſym w ešćidich nazač pišči lechowym wohuju hamluſti na lubu domowinu pominat, kač huſto ſym ja mandželſta a ja bželčewon žebji! Njžo bęch nęfore męčaj na wohnje; tehočm doſtač ſtaujje wopowječe wot doma: widoč njelčje žo tam derje. Ja ſwojim tuble męčaj wuſtoječa a ſwernęho jaſajadowarja, a moje bohatoim ho pišćijporjeječe. Tola dónđ bédže tež mi wotgubjeny. Męchby pišćew wjeicorom doſtač pomječež: Moje jeničke džečatžo, moja džečewiſca Mazaia Antonija je ho ſhubita. Hačž runjež bęču ho wšćitny wo nju prožowati a ju wpaſti, njebęču ani inajeničewo wo nej nabehčiti. To bédže ho mi hórko ſejſtaro! A to bédže ſčehnaty džen otobra!“ —

Stary wojač njelčejče.

„Sčehnaty džen otobra!“ wopijetowaje młody wotawšch pomak, „kač je to tola ſpodžijnje!“

„Špodžijnje a čžemie!“ jarečža Albert wohpjet, „njecham tebi ſwoje čžnja wupowjedat, foržž moju wutrobu ſpinacu. Čžahyž ho wot wojeſtina wuſwobodječ a čžuhyž ho domoj wróčjež, jo byč ſwoju ſwernę mandželſtu imerowat; ani na ſtwinu nije domoj njepuſchđžichu. Njebjo ſo ja europiſke ludy džen a bóte poſtun-rijče. Moji wjačidaj mi prajaju, jo moje mozy trečbaja a jo

durbju woſtač, to hebi žabadu. Za woprowach ſwojemu wóžnenu ſtwej najunujšije čžnja a wojač wo wójtju; ale moja mandželſta njemžeječe irudno wuſčerjež. Wona mie wohpjet wrohwaje, jo byč ho domoj wróčiti; ruđjenje bédže je ſtronowež rublo. Nęto doſtač wobodu na ſwetu. Čžim wječiti njies, čžim pišćezelnidij, Mjž general njelčje wjažy čžlowiſtę čžnja. Za ſwatač wo Rheina i Unaju. Wo dnjo a w nožy ſym pučewat a ſym minalo wopražat. Njibže hebi męra njepuſchđžich, dofež čžuhyž po męčwojč ſčerje domoj. Žaſtojna bojojež mie honječe; mi ho jdače, to nabudu njekaje njebje.

„O njelč, mi luſki pišćezelo!“ ſawola Borak poſny čžnječ, „wem widoč, jštož čžehč wopowjedat.“

„Tuž bha ſhor tež widoč!“ bžejče Albert žyle nutnje, jo móhł njekajnojež ſeniſtęho ſwoja ſapječječa a wo nim huđjež. — Męčaj biščeže duw hodžijnje na moje tubo. Dža ſetkač ſetawja, fotremuž bédže ho moja mandželſta dowerita.

„Derje je, jo pišćidječe!“ rčejny wón. Wby budžerje wajuču mandželſtu wopuſtneč a imerowaež.

„Za wjoču pišćewidžach. Šwatač na ſwoj hród a pišćidžehč — runje hiščeže prawy čžoh, jo męčaj ſwojeje mrečaje mandželſteje hiščeže wóčžny lamnyč. Lubidij pišćezelo! — to bédže jaſo „ſčehnaty džen otobra.“

„To je ſpodžijnje!“ ſawola Borak, „to je ſpodžijnje ſwjedženje! Komu by ho tole widačž možo?“

„A ſtaujje je ſčehnaty džen otobra ſa nune ſrudny džen woſtal, wopowjedaje Albert je irudny hłofom.

„Po ſtwinijš wopowjedaje dale: „Ma nowe leto wumrje mi nau — bédže to tež ſčehnaty džen otobra. Nęto wo tym ſawola Wbž moju najluſubaju mačž k hebi — na ſamym dnju. A wohpžju moji pišćiwuſij džeču do rowa a to ſtaujje. Hđžž bédže ſo leſto mizny — ſčehnaty džen otobra. To je wopramdže ſpodžijnje, to je lubancžo! Njebžijnjo ſo mi teho dla, hđžž ho na tute žonſtu kač roſhuciwam, foržž mi tole žaſtojne ſłowo: „ſčehnaty džen otobra!“ pišćiwota.

„A tola, ſčto móhla tebi tale ſtara nožna ſowa načžijnjež?“ žertowaje Borak, „jšto móhla Lužynida pišči tym načžijnjež? Wjſchaj wona tola nad žijnjenjom a nad ſwercerju roſtaſtoraež nima!“

„Tak budže Woža woſta“, wotmolwi ſtary. „Tola nęto porječž mi wino, jo byč hebi ſwoj jaſyl wuſchewič, ja durbjo dženka biščeže ſwoju pohłednju wolu napijač; tóule žaſtojny ſčehnaty džen otobra, tón leži mi kač wotjož w točžach.“

„To ho mi ſwoboda, jo čžehč hebi porječžječ“, bžejče Borak, „wino roſwjehečel ešćlowiſtu wutrobu. A towoje ſtrowy, ſtary bratje, a jaſpny budž ſčehnaty džen otobra a jaubdžijnjo joi!“

Stary wojač pomožny do ſata a wučeje papjeru. Tu poda wotaje.

„Poſkubaj, Borako!“ jałowca Albert i Konfeld, ty ſy nadobny mtoženy. Za tebe lubuju kač ſwojeho ſyna. A tebi mam dower, kač k niſtomu drubnu. Za ſym tu ſlamlati na ſem. Za ſym pohłedna wotnoſka Konfeldow — wiſchidij je ſčehnaty džen otobra rubi; jstij ſym drje ja na rjeđe.“

„Wbž čžyl to wotwobrocžje!“ jarečža ſčerije Borak.

„Za ani njewem, hačž je moje džečo biščeže žime abo hač je wone tež morwe“, wopowjedaje Konfeld dale, „ja poſtaju tebe ja jaſajdnita ſwojejo jaowženja, hđžž mie jutſje morweho na bitwijnicož nodedu. Ma tebe papjerje ſu widoč moje wohđženjeimta jaſajane; ſhowaj tebe pišmo derje; to móže ja tebe wuſti wujšit męč; wot wjſchwoječe je wone hwo wubrocženje. Želi jo ho moja bžowęčieža nębže nanala, praj je, ſo je to moje wotwowne žadanje. Jo by wona tebi tubu podala k wjaſaje mandželſtina. Želi jo ſa ſi leſta moja njepapornita Mazaia Antonija njeradječ, móžeš ho po ſwojej woli roſhucidječ, kač ho tebi ſwoboda; ja ſnaju twuju nadobnu wutrobu — ty budžehč čžijnječ, kač ho nadobnemu młodženzje pišćitej. A želi mie jutſje ſwercerž na polu čžekje naceridje, ſhowaj mie na hrodže mojič wóžow, jo móhł wotwopćowaeč podla ſwojeje mandželſteje. Čžehčej mi to widoč lubieč, Borako?“

„Rad, lubje rad!“ bžejče młody Borak ſnuty.

Stary wojač wotpny ſwoju wojeſtku ſitnju a wučeje i mjeje wobraz, foržž wón wotofča.

„Pohłabaj ſem, luſkidij pišćezelo!“ bžejče wón i ešćha, „wobhłabaj hebi tóule wobraz!“

„Kaf trażmy!“ jawła Borat, a jeho woćzi ło blyszczęcejstyej. „Chto ło ta mila tujeni?“

„Do je wobras mojeje ujeboćczićeje maubźelsteje“, wotmowi Konlele frunje; a tajta wona będše, hduż bym je piched wołkarjom rufu na pucj piches žiwjenje podak. Tełby będše moja wutroba podna wjeřeta. Wobhladał hebi tón wobras derje a pomatnij hebi žmiano na prawym ramjenju. Mianje tajta je nětło moja Marija Antonja, jeli je wona hišćeje žywa. Wona je žywy wobras swojeje maćerje, fotraž nětko hižo dołho po Wošej wołi w męric wotpućuje. Szamo tannu žmiano na ramjenju je wona też dotiala. Hduż do mojego hrobu pichidźeš, powjeřiš tónle wobras do swojeje žawy a dopomni ło stajnje na tónle wječor. A nětło ho też mój na wotpućinji wodańoj a wotřiwajnoj paćerzej, — tał ftonczi Albert i Konlele, „ho bychymj jutřejšożownaj bytoj. Wóh daj hęžoršim bronjam třeš!“

(Poftracowanje.)

Wštelate s blisła a i dalosa.

— Wod wuštojnym wodbęzjom třešja fararja D. Zmitča je ło jošo herbist hemleliski feminar w Hodynju thromadžił. W tym lěće je jich 5 študowozych, kotřiž ło na waźnych a plóduych rosnuwonajach wodbędła. Woni hu: fujes stud. theol. Tycher, Wjezas, Mrołat, Gólec a Mjeřet. Kiz fmy my w swojim cęžu hřadnowež męł, hotnitany feminaru byč, dęženja hišćeje i dšaknje wutrobu na tón cęž hřominaju, w kotrymž bęchym piches nałdęcho lubeho pihęczelniwego wodźerja i bohateho a hřuboteho žorta jeho wedomoćje w naidej lubej maćernej wězi wuwuceni a ja naide duchowniše iaitojniwo pichorowani. Wóh mój kuzes cęžyl tež lęteliche feminarowe prówowanje bohatej zohnowež. Wo feminarowym skutowanaju podamy w swojim cęžu nadrobnišdu rosprowaw.

— Mědžetu 12. septembra popodajom badše Wabise wołowcne Gustaw-Wdolife towarinoj swoj lętelich fujędžeti w Křitizach fujęcziće. Na němčim feminajom budže fujes tojny žyrtwiniški radžičel Křeller a na herbistim kuzes farat Sztyora-Winalafski předowac.

— Bohu žel je ło piches iajnu hmiřezč fujela žyrtwinišeho wučerja Wštelata w Křitiznje žyrtwiniše wučerjše męlo wupřidobęł. Mj i wutrobu pihęcjenju, ło by Křitizanjka wořada, fotraž je i najwjeřetcho dźela herbsta, tež jašo dobreho herbistho wučerja dotiala, kajžij będše tež luby njeboćczič, fotraž ło tał jabe j pola swojeho skutowanaja wotwelanu.

Na nowe lęto ho herbist duchowniše iaitojniwo we Wullich Szdarach wupřidoni, dokež ło kuzes farat Bergan na wotpućinji poda. Wón je dołhe lęta je hřewnoćicj swojeje wořadže žanjil. Wóh wobradž jemu rjany wječor žiwjenja!

— Dokež je lęzba schušlich dźećij hřeto pichibjerata, ma ło šchula w Budydžinju pichitwaric. Zwar ho hišćeje w lęte najmje wuwjedže po tym, ło hu pichiboty nětko dořonjane. W Malečęchazj ło na nowe lęto nowa šchula natwari, a budžetaj w Malečęchazj potom dwaj wučerjeji.

— Ewangelistho-lutherije konfiteřowu w Szafkeje je statifikiji rozšlad ewangelistho wořadow, tał wjele ma lęzba duchow po pohlednim ludčienju w lęte 1895, wubato a wřichitim žyrtwinišim přibóřetjerštwam rošplęto. S teholje iajnowe rošplęto hmy lubyh cęžitarom herbist wořady Szafkeje hromadže tudy lęstajti a je po lęzbie duchow žjadowati:

1. Budyřka Michařka wořada	6526 duchow.
2. Hodyřka	= 4521 "
3. Křitizanjka	= 4503 "
4. Wudęczanjka	= 4382 "
5. Wjeleczanjka	= 3840 "
6. Bureczanjka	= 3584 "
7. Huleczanjka	= 3281 "
8. Křęwacziřidřka	= 3207 "
9. Kateczanjka	= 2917 "
10. Szmitanjka	= 2781 "
11. Křuhczanjka	= 2403 "
12. Kamjeňka	= 2337 "
13. Wšplinczanjka	= 2034 "
14. Malečęhanja	= 1986 "
15. Wrodzičęzanja	= 1984 "
16. Winalafka	= 1964 "

17. Hornoj-Wujędžanjka wořada	1528 duchow
18. Borchajka	= 1520 "
19. Barta	= 1266 "
20. Křitizanjka	= 849 "
21. Wofaczajka	= 585 "
22. Wudydžanjka	= 488 "
23. Koteczanjka	= 473 "
24. Wupanjka	= 294 "

Najwjeřetcho herbsta wořada je po tajim Michařka je 6526 a najmjeřetcho Wupanjka i 294 duchowim. Pichid pichidowim wobliczenju imčjom, da-li Wóh, bichęče jenu herbstu wořadu wjazy — Křwaczanjka nowojatožemu wořadu.

— S pichidowim ja Křwaczanjku nowu žyřet je nětko wřichito tał daloto dowujednane, ło ho na naležnu i twarjenjom fapowczije.

— Franzowski prezident republiky je w tu thwini na woopęče pola rufneho hęžora. Zemu je ło wřitotne powitanje pichid jeho pichidhęče dołtato a rufni hęžor a prezident itaj hebi jašo woopęczidaj, kajti dobru hmiřezč wšęczelstwa wobjaj ludy hřewnoćuje. To pał naž na žane wafęnje męlicę njerjeka, pichetoz tele wo-połajma pihęczelniwoćje ło na žane waldenje w njepihęczelštim cęžuju pihęcziwo najdennu ludej wjeławajaja. Pihęcetož wo hřewnoćenje franzowitcho a rufneho luda pihęcziwo nom ło nětko nje-jedna, ale wjele óble wo woblakotowanje fruteho wujajta pihęcziwo Węndęleczanjam, kotřiž wřidowom šchwarzaja a i lęteju dšakaja. A tej męřiti tež my rad pichidhęcziwojmy; pichetoz my tež njepihęczelniwoch Węndęleczanow dokež a na dokež imajemy.

Budže tež pihęcziwo žuřim wšęczelni.

W železnim cęžu hębejćeje młoda žona i dšęceton na kšnje. To dšęčo hřuto wotlęče, a to po fpaću tuch njerjetoje, kiz w tym hřamym woju hędžadju. Tołstny lulek ło ftoncziwe roshněwa a wacahy: „Měmoćęže wy to dšęčo imčrom dšerčez?“ W žoninajny wocęnoj stęchaju fujšly a wona imčrom praji: „Na to pihęceničej njemožny, ja cęžuju, šchotž imadžu; ale to dšęčo moje njęje.“ „Dšęče dža je jeho mać?“ ło kulter pihęczelniwo prajeliche. „W swojim fahčęžu, mój kšnjeje, jady w tworowom wotřu“, wona wotmowi a fujšly ho jež piches kiz fahčuju. Muzkowej woćzi ho tež je fujšami maćeršteje. Wón přahaje to wubde dšęčo imčrowaczi, i nim hřafajete a cęžiwječe, šchotž mójječe, ło by swoje njepihęczelniwo wafęnje jašo dobre lęziti. Szawęčeje, hdy bychymj my hřitno imati ale wubhadati potajne hęrio najčich hřowcziřowetow, tał wjele njepihęczelniwoch hřowow a pohlabanjow by ło do skutkow pihęczelniwoje luboćje pihęwobrocziłto!

Kaf droha je jena biblija?

Na jentym pihęčabžowanju w Londonje bęch 29. junija tutcho lęta Lorda Wřubendamowe biblije — něbže 150 křowow — pihębowate a wunječęto 196,000 hřitnowom, najwjeřetichu hummu, fotraž je ło hdy na jentym jendšellim křitowym pihęčabžowanju dozpita. Najšajmawička biblija bęčeje tał mjenowana Włarinjka abo Guttenberga biblija na wergamentce, přeni cęžęchajny wubawf te biblije a přęnia tujha, fotraž je ło f wofojanjami pihitkami cęžęchajta. Lord Wřubendam będše tute křihu ja 69,360 hřitnowom křit. A jako ju pihęčawaczu, placziřina hřudow wot 20,000 na 40,000 hřitnowom hęrie ftoćzi a wihęčeje wo tawnytu dale dšęčeje, hač ftoncziwe kuzes Wuaritich te křihu ja 80,000 hřitnowom křit. Dřihę iajnowe biblije bęchu tele: biblija hřudych (Waldenřka) ja 21,420 hřitnowom; kateczanjka biblija, přęnia cęžęchajana kateczanjka biblija wot lęta 1462 ja 30,300 hřitnowom; přeni jendželšiti bibliji wubawf ja 16,730 hřitnowom; jednu dšęwajtu wubawf njemjeje biblije, přęnia biblija, fotraž będše ło w Wřubenberg cęžęchajta, 1200 hřitnowom. Tał wjele tawnynt pihęčje ło na jentym jeničim bibliju wozji, wjele wjele wjazy, hač žmiano jej wo žyřim swojim famožnju wob- hędžijch, tał wažnaja je nětko twaja biblija Tebi? H

Dalijše dobrowólne darj za wboše armenijske hřoty:

Wšęčajowa w Křaklowje 5 hr. — wř.

W mjenje wobohid hřotow wutrobny dšaj praji

Š. Gólec, farat.

Womhaj Bóh!

Czisko 36.
5. septembra.

Létnik 7.
1897.

Szerebške njedzélke łopjenka.

Wudawaju šo łóždu šobotu w Šsmolerjez kuličizšćejérni w Budyšinje a šu tam došćaz ša šchwórtlétnu pšchedplatu 40 up.

12. njedzela po šwjatej Trojizy.

1 Kor. 4, 1—5.

Woprawdže, wulke słowo, kotrz japoichłot Pawoł rěči, słowo, kotrz hišćeje dženša łóždemu šluzominkej Škrytušowemu, łóždemu hospodarjej k wulkemu trošćej, tola pał tež k możnemu napominanju šluzi. W Korinthijstew wofadže bęchu tajzy, kiz japoichłota pał šwalichu, pał šudžachu. Doteč je w našim czašu podobnje, doteč hebi nětko jich wjele dotoli Škrytušowych šluzominčow šudžic, ma naš czaš to słowo prawje k wutrobje bradž. Pawoł bě wot teho šbóznika na tym puču do Damaskusa do šluzby powołany, Wot teho czaša bě wón naššwěrnějši dženščet we winizy teho knjeja: wón je pšči wšchem hišćenju a pšćešćenju šwěta i najwěšćej šwěrněšću šbóžny činjazy ewangelij — Wože kraleštno na semi wopšćezerał. Wón móžćeje i pošnej wěrněšću pracic, šo je wjazy dženč a čerpił, džił czi druhy japoichłotjo. Šawojim pšćešćiwitkam wón pichwola: ja tyč djerž naš łóždu, jato ša Škrytušowych šluzominčow a šastojnitow na Wožich potajnistwach. Wón njecha šćej teje wěry tyč Korinthijščich byč, wón njecha po šwojej woli a šfodobanju wučic, ale jim to šdžic, šćož je po woli teho šbóznika, šćož je ham wot teho knjeja doštal; wón cze šastojnit na Wožich potajnistwach byč, jim czište słowo Wože a šwjataj šakramentaj podawadž. Kaški trošćej ša Škrytušowych šluzominčow našćeho czaša wo wyškotim, trašnym, tola pał tež czešćim šamolwjenja pošnym šastojnistwje leži!

Někotry šwětny rjetnje: předał šteji w našćej šluzbie, wón ma po našćej woli žywy byč a rěčjeć. Njebý potom i Škrytušowej zykrowi šrudnje šćetalo, njebýchu potom te duišće jašo do póhanjstwa japanyle? Něk hšo pšćede wšchem prašča: šćo šo w šastojnitach pyta, kotryč je tón šbóznik powolał? Ženo, šo šwěrněi namatani šu dža. Na šwěrnějši pšćešćiwu hebi a druhim wotpočujuje prawa mudročej šastojnita. Šćož pšćešćiwu šwojej duišćej šwěrněy nije, kał móže tón pšćešćiwu druhim šwěrněy byč? Wot Pawoła hebi nětko Korinthijazy žadachu, šo by šwojošćini rjenje kličjazymi słowami w šwětnej mudročej k nim rěčal. Wšćašo žadanja dženša hišćeje šluzibiny, kaž: předał dyrbi wěrjazy byč, ale niz tał mjenowany wěrjazy, ale muž, kiz šo šobu wješćeli a dobre towarštno djerži, dale: předał dyrbi bjes pohladanja na parščonu, bjes bojščće, to czište, krate słowo Wože pšćipowjebač, ale niz tajki muž, kiz šo wo to nještara, hač šo na njeho šwari, abo hač šo wón šwali, kiz tał wjele wot hrěcha a pošuty rěči, kiz mēr we wofadže (kiz pał je šnily mēr) kaš. Wój šćešćizjaro, čykt ty po woli twojich dženč, twojich domjazych žywy byč a rěčjeć, ty njebý wježal, kał mēł to šapozće. Nješabudž, jeno šwěrněšć šo pyta, to je dočć. Že wona jow namatač, potom we wofadže, potom w twojim domje derje šteji. Tudy wopomi něščto i czaša reformazije. Kašć Dr. Marčim Luther pšćitibže junčroč do hoščćenja. Wón šo ludži wopraiča, tajki muž je jich předał. Wšćizy jeho šwalachy a jeho šwěrněšć wu- šebowachu. Luther pał šam pšči hebi myšćeje: šubščo

by mi bylo, hdy bychu jow na njeho hwarili. Wón ho bórny wo jeho nješwernojezi pichedwędzi. Czi, kotijz porncznojez nimaja, tež prawo nimaja do czaša hűbűdz, hačz ty hűwernojez je. Tola hűwět hebi pomhačz njemōze, wón wišćito hűbűzi. Lědy hu lűdžo wote miše, a hűzo nekotfi předarja a předomanje hűwala, nekotfi to abo tamne wuřaša. Šcho hebi myřliř, hdy by to sa durjemzi hűbűřač, tať czi tvojzi tola hűes winy hűbűzi, njeby ty pichedz njad šupil a jim pichwolať: wošebeje, kiž pytaju wiřon porjad w traju pořtorcziej, hu tež czi najhorři njepředcželjo zyrkije, woni na to hűelaja, ho bychu předarju a hűziomniřow hűwojeje czerťowleje wole ičiniłi, jim wiřu nahladnoež wřali, kotriřz maja jato škrystiřnowi hűziomniř. Nkežo jim napředcželjoje njeje, hűba Woze cziřte krute hűowo. Šachje pať njechaju, jo předarť ham w škrystiřnowej hűabje njelkezi, ale tež kōzby hospodať, kōzby nau, kōzba macz, kōzby, kotremuž hu duiře porucenje. Woni maja ho pichewpacz, hačz hu tym hűwojim cziřte hűowo Woze ř wutrobje wjedli, woni maja ho pichewpacz, hačz hu tyř hűwojich ř škrystiřnowej wořli, jich napominali, Woži dom woypacz, domah piches modlitwu, cziřanje w biblji a natwarjazych kniřah řo wo řboje hűwojich duiřow řaračz. Wiři tym je wařne, řo by předarť, kōzby tym hűwojim piches řhodjenje a řtuti wopolať, řo je cziřnjeť hűowa Wojeřo a tōn poroť wotwobroczel: druhich cziř napominačz, a tola hama řepřici nje; tajřz hu wiřitřz, kiž ho wěrjaz njenuja. řkōzby ma, runje řaz duiřepařtř, wiředōnie ř teje řchaztomory Wojeřo hűowa bračz, řo hu druhim řobudźelic ř mōř. Wěrono drje je, řo je jich dofez, kiž maja řo a řhnaných, druhich wučeřz, wěrono drje je, řo maja czi řektiraju najřeho czařa w duchownej horďoezi řamny řa řařtojniřow na Wožich potařniřowach rowolaja, řebe řamny do řařtojniřowa pořařa, řo do řařtojniřowa druhich njez cziřćeja, a ř tym škrystiřnowej zyrwi wjaz řeřćedōza, hačz czi, kiž ho řa njepředcželow Wojeřo řaleřtowa wuřařa. Woni njewopomnija, řo dyřbi kōzby po prawym cziřcu rowolany byčz. Woni hu po škrystiřnowych hűowach czi řařni ř profetojo, kiž we wotwejez bračje řhodja, ale hu řniřćah torhaze wjeřli. řařubuje řo. Wōřačeje to řhrōbe a rowomniečz, řo ř wami derje mēnř. W tyř hűowach řawota pať hűiřće řeži, řo nēby czi řař pichűbűz, hűjez wořada, hűjez czi, kiž maja porncznoež, hűbűjez mōza. To hűbűz tōn czař, w kotriřz tōn řbōžnik, tōn řidniť řiweta řařo pichűbűz. Teřby na hűwēto pichűbűz, řchōz je potařne bűlo. Šo by řo tola kōzby duiřepařit, kōzby, kiž ma jemu porucenje duiřu, řtařje na tōn czař řhabať a řo wiředōnje na njōn dopomniť, řo utřeřbať wōt žaneje duiře to řlowo hűbűječz; řy hu na tym wina, řo řym nēř wēčeje řhűbűjem a řatanam, ale řo by jemu tōn řbōžnik pichűwolačz mōř: „D ty dobru a řiwěry wotroczjo, ty řy na mařim řiwěry bűř, a řhu tebie na wjele pořařiečz, dži nuř ř twojejo řkniřa wjeřeloječz!“

řamjen!

Řariřonře řhűelcziřanřtwo.

(Nabořne řospomniřa wot ř. řamjen, řarařa w řdēnjenje w Norwēřćej.)
(Řokřačowanje.)

Šcho dyřbim ř Wožim řlowom cziřtečz?

Luf. 11, 27. 28.

Řraji mi, mōj lűbű, řcho řy ř Wožim řlowom řapoczať, řokřez řy hačz dořať řhűřač, a řcho řhűeřa ř Wožim řlowom cziřtečz,

řokřez dřenja cziřtečz! Šcho dyřbim ř Wožim řlowom cziřtečz? řlamofam řelawore wotwolujeje w najřim dřenjařim řteře. ř řcho wotmaliť wōn nam na to řračenje? řeoz to ř: řbōžni řy, kiž Woze řlowo řhűřa a to řame wobarařu.“ řhűy njē, to je řara řebore. Ale wihelēlo řa nař w uim potařne řeži. řhűem řy řapocz, řebi to wotwolujeje: „řbōžni řy, kiž řhűřa a wobarařu“, řať blže wēřablačz. „řaj“, řařiř hu, „řhűječz, to řa cziřu; ale do řrače, to wēčeje pichēz njewim cziř.“ Ale řy ty woprawdo tež pichēz řhűřač? řeřeba řo řam! řařa malicōřez njeje to „jenož řhűřečz.“ řay řcho tať wōm, řo řy řhűřač? řo je dořy wuřřch předomanje, řbűž řo to řhűřednje naučel, jo řo to wuřečanje, řa ř wuřřom pichewojnje, řo woprawdo do rowmaja řařje, wot njeřo ho řařćija a wuřečje řebűzi. řeřby řať nekotř řročz ř Wožim domje roweřbať a řhűřač, a w druhim wofomniř wjaz njemēřbať, řcho te řračene? řone řo ho řhűbűto w tym řamny wofomni řať hu wotweť bűto. To řhűřednje je řbűto; ale tate řbűto řhűřečz njebűy cziřit. — řa řhűřečz njerečju wo wobarařowanju, jenož wo řhűřednju, wo řhűřamari a řospomnari. — ř řyřuť tať duiřu maťo ř temu řhűřa, ředhűbűlōřez wēřćiřćim mōřez. řbűž wořebűčelniť na řemju pabnje, řo boju, jo řo ředhűbűlōřez wēřćiřćeho řbűla řhromabűřje na pichedcželniť řowje. řlo řbűž řuř řeřnje, je řebűť tať řarobliřny řa řwōm řrowořez ř řpomina řenož na to řarobliřće řeřenjeje. — řa řewarēře řubi pať řo tebi řeřenjeť tať řračeniť njeba. řbe, řbűž w twojej řbrōzi mōřezej mēniť, řať dobre by bűto, hdy by řuř řuř řeřenoť řeřanoť, ale — mōřezej dyřbiřa ř mōřezej řhűeřa a řeřenjeje řabűčječz. řařorjenje řo řořbűř. řařorjenje řo na řewarēře řuř potaře, řež řhűři řbűřamni; ale ře řiři řo řuřto řbűto řabűřa řabűřa řbűto. — řa mi to řhűniřćo wuprařečz — ře řiři řo řbűž hűes řračeniřa, řdēo wutroba ř temu řrači — njēdo do zyrwje njerečjenje, — řbűž řy řniřćowneho wařenja ře řiři řdēje, řo řame, hačz řbű by wuřřoť zyb řořez, wuřawotany je řebűeniť a ř řebűniť, ale hűes wuřćež ř wjele njewolajny. — ře, tať řbűto nje, „jenož řhűřečz.“ řemju řo nekotř řročz temu řbűwal, řať řam hűebű řobűřarom řebű. ře řo wē, jo duchownemu wini dawady, a řy duchowni maňy wēčeje wjele winu, ale — řa jenož řas řam řebi wini! řa wēřu, hdy by řwame řhűbűte řabűřenje řo to řbűřje řmufřowenje řačel, a řračeniř a řebűenje po řoju wola teje řime bűto, hdy by wuřřil: „řa, jo by tola duchownu dřenja wo řm předomat, na czož řať mařje wotwolujeje řračam! řa řy řinať ř tobn řo řebűmo. — ře řa mi dale řiř. řeřni řrači: řbűžni řy, kiž Woze řlowo řhűřa a to řame wobarařu!“ řa mi nēř wo řm wobarařowanju ř tebi řečez. ře řabűřam, jo řabűenje po řoju a po řm, řchōz řbűřje je, w tebi řačawač, jo řhűřiřćil, řo potařim wēřč, řchōz w řyřbi řo řeči a řo řenož dopomničz. ř řamno řreřeniřć: „řotom řym pať nj ē jenož řhűřač, ale řhűřednje řež wobarařowat, řbűž řo tebi dopomniť, řchōz řym řhűřač.“ řo, ty řy řmje tať wobarařowat, řať hdy řbűčječz řhűē řeř, a wēřto řo řhűē w dobre řuř wēbarowowēje, řo mofač do řeřba potōji a řōn tam řež wotřaji. řy wēřečje řhűē, ale řōn na prawe wařenje wobarařowana. řwōnje ma řo ř řm: ředju mōže řo wjele řhűředneho dopomničz a tola njeje jemu njēdo do wutroby řačho. řas dyřbječje nēřho po mōřo řečz; wōn wēřečje řudbje řa mōřo a dyřbječje řele do řmwečje řwōnj, řo w mōřo řudbje řařeničz. řofať wōt žaneje řeřpa řiter po řiteru, ale řbűmo, řana řreřpa do řhűbűja njewadnje, wēřo na řem řbűwa. „ře, mōj lűbű, řeřnje mōřať, wēřo řē njem řeži! — ř, řa řym řač, wēřo wotřebűnječ!“ řbűje řimje. ře řo řam drje teť řač, ře wōřje mōřowē řudbje teč ř wēřom řačeničje? řebű je to řať hűdo nad wami řhōniť, a řy, řebű řhűziomniř teč. ř zyrwi řebűz řať mōřy ř wēřom na wutrobie, to řo řeřpa a řeřpa a řhűři řm řana řreřpa do řudbűja njebűčječz. řeřečje w biblji wo rowomniř wobařu řačiti! ř druhim řečje na řorinřiřćid na řečřim řamje řeči wo řm: „ře řačz do řeřeniřćeho řwja, řraji řa, řbűž řbűřa řbűje řčitan, wřy řōn řawelři na řiř wutrobie; řy by řo řať řa řama wobroczila, ř temu řhűeři, řha by řawelři řrečez wřaj bű.“ ř, řať řuřto řy w řreřli řebűz ře řamřeniř wutrobu! řtaraj řo, jo řo řawelři řrečez wōmje! — ře řať mam to řapoczečz?“ řbűčelř řo řrowelř. řwřuř: řwēřes mōřenje. řwōł řo ř wōlu, a wōn bűbűz tebi pomhačz, řo twōja wutroba pichewojnje nj řpředomanje, to mōřko pichewječz bűčz, ale řuř. řeč mi, řať řbűwōne je, řbűž je řchōz řeto wo řeta je

šamnjenej vutrobu šedžal, a potom nahle ho stanje, jo malo šchtrečča, pravu jočihščed do vutroby šaitše. To tebe pojnuje a ho imoli a tat špochšivnje čsoplo ho mutščak šejni, vojšeje, šhvjž ho vreni ras stanje. Trudnyj šym šedžal a švivilj pšedomanje kobotu šhvjčhal, ale ničjo njebe mi do vutroby šajščlo. Potom drje šym ho modlit: „Vubj Vože, pomhaj, so něčto do vutroby doštara!“ A vón je stajnje vombat.

„Vščinščj i pšračenju a i pštanju!“ vřajach v špochžatku. „Vščinščj i modljenju! vřaju nšč. Jedna mojšč pšchščelov ras povijeba: „Što wón lęta fe mišč šhščdžaj a vřiti tm jańeho šaččihščja njemřtynch. Dušč bušč wubudžem!“ — Jato šajšo fe mišč vřihščščja — tőn šamřny duchomny, ta šamřna vřetel beščje potom dırjach ho vřaščęže: „Še to ho šamřne šłowo, kotřęž dołhe fe wje wřehęho šaččihščja šhvjčhal šym, a nšč do mnje šaitše a we mni jato wōšč štutlęče!“ Šaj, šłowo beščje to šamřine, ale wón tőn šamřny wřaju njehščje. — Ša dale du. Njebda šo wam, jate by Šejšč fušč pšchetręče je žonu v řejenju rščęžat? — Mje přęč, jo wona vřehę šłowo šapřahnjata beščje. Wone tat na nju štutawodžę, jo řehęž šłoda wolaščę: „Šhščjny je tőn šivot, ři čje nořł je a te narba, kotřęž šu tebeje čřejšite.“ O, řęto by tajšeho hmoja mšč! přajščęje wona. Šušč maceręšna waidnuha to beščje, i kotřęmž řwocje čřęzja wupřaji; ale to njewučžni. Šapřahnjena wona bę: ho we, jo wřihščšč ředžbłiwowšč na ho čřebnjehęje; wřihščzy na nju ho dořławodščj ho bjes hōny přachduch: řęto to bę? Š temu něščto řlřidcha ho ř temu wřajščę. Wona beščje řhroba žona, a to řęho dla, dořłęž wot Šejša šapřahnjata beščje. Njehęvřijeli nšč myřščę, jo by Šejšč ju řwajit a ř nej vřajit: „Šhščjny řy ty, tuwoje pšehę wery řhlte čřęje je tebeje řbōžny řejniłto!“ abo něščto podobne? Wōn to njepřaji. Wōn njepřaji: „Vřehęš wwoje čřęze budžęšč řbōžna!“ Ale, wón fušč řmřidšho řejny: „Kaj, řbōžny řy, ři Vože šłowo řhřidcha a to hame wobarmuj!“ Wōn ju, jo bych tat vřajit, i vřebu řumęje wody pōřępi. Ščym v řwocje wōgabže jich wjele řnal, ři bešču šapřahņęči a mořny řaččihščj Wožehu šłowa dořładu; wōni bešču tat pšehęwadžę, jo ho řhřly jim i wōcōwony řwajachu. To je dobre a řařnje, ale tola doļęž njęje, pšchetōž Šejšč vřaji: „Šhščjny řy řę, ři Vože šłowo řhřidcha a — to hame wobarmuj!“ — Ale njęje wřahř řhřeb v pińy derje řřwomny? — Vřehęzo wř. Pšehębřitaję řebi žonu — wubowu i mořny džęřim. Wona je wot bohateho bura pjęč pōřntow řhřeba dořłata, kotřęž do řwocjeje pińy pōřōž, ale tam řęho wřitaji. Wona žiwowęje pōřęjeba a te řęje džęř; a tola wřitaji pōřntu derje řřwomane v pińy řęho. Tat řaj wjele je, ři i Wořim řřwomon řumje tat čřnja. Řiž jenož w tym řęzi řwajijo řłowa, řęhřje v pińy wutroby řřwomane, ty dırbščj jo jato žiwowęš wřawōwadžę. Njehępōž wōj řhřeb do řhřę; pōřōž jon do pińy, ale njedaj jenu tam řęjęč. Wřiwajwaj řhřę, wřiwajwaj Wože řłowo! Potom hařle je derje řřwomane. „Vščinščj i pravym řahōrjenjom“, najpřęde vřajach, „vščinščj i modłinom“, řejřnych potom, nšč napowřęđat vřaju: „vščinščj i řhōm!“

Wřiwajwaj Wože řłowo tat, jo do wřhřlow, do wole, do dořłych wadžuńow ho pola tebeje wobřęčj, nowe řwōčenje w twojim řnutkowomny čřlowjebu ho řejni, řumje řęž žřoba, kotřęž i řebi bjerjęje, do řwje a do řčłowow w mojim čřle ho wobřęčji. Nšč řhu řhřęčę řłowo i bohateje řhřawowęje komory Wožęje wlašj a řhu wam ř jęđi pōdabč — řřōře řłowo, kotřęž dırbřęže řobu domoj wlašj, we wutrobach řwřęčj, po nim pal čřinšč, řaj řęje džęnja řhřidčel — čřęče to? Nšč dırbřęče řhotowi byč, to hame řorie wlašj i mařny řhōwom we wutrobę — najřęje, wy pōjčęřęje řhromadžę modřesse řduřhřęčňo ř wōdu řorie. „A řajše řłowo čřęch nam řobu dačę?“ vřajęje wy. Čřhu wam řajše řobu dačę, kotřęž mi řamenu řuřto ř řbōwomawju beščje. Šejšč je, ři jo vřaji: ničřtőn njęch njemřni, jo nję njepřačę. řčōžem bjes wami přačę, a niřbo njęnamatam, řotřemuz njepřačę. To řłowo řęji v řejenju řwřęčehę řana na řhřęřym řtanje a ma řo tat: řchřōž fe mni řhřinščje, řęho nořžu ja wřřtorečęž.

Šamjni!

Šchřęnath džęn oktobra.
(Wřotřawojanej)

II.

Štary wořak beščje i wōratom ředna řbōžmju wřwopčewořaw, jato pšči šamřny stanje nščajř ropot řařčnja. Wōn řhřęje pōřłany a dořęžaj pšehę řta. „Wōrař!“ řawola řo do řłana

řo řawřčōřiwych, „řtař, řižo řo řawpōčnje. řwřęž twowju dıršču řchřęti řwōzmu.“

„Derje“, wotmolwi wōrař, „něhdy řo tola dırřbi řawpōčęč; čřim vřędy, čřim řęje! Dırřbiřč dołho čřaladž, řęž jenož wōřpřabnjā.“

Čřaj beščje pšchřęščlo, jo męřehę řo bitwa řawpōčęč. řřę wuřłe řęboho řo řižo řibaldę. Wřęchōřom řławodču wōřaju, wōřaju, řhřni řbōžo. Rowje řęjebatdu do mořřehę řařščęho pōwřera a wřęchōřom řařčnja ropot wōřow tat řhřljęje, jo mořbe řo pšehę njōn řwřęčjanłe mureje řwōwalęč.

„Albert i Konřeld!“ řawola řrdowanj-offiřer, „řbōže řęže?“

„Tu! řęje drje řo řawpōčņę?“

„Ře wōjho pšchřęřotowane?“ wōřařčha řo offiřer i řřōřta, „je wōjho pšchřęřotowane?“

„Wřcho je řotowę“, řawola wōrař i dobom fe řřamym řonřeldom „njepřęchčel njęch jenož pšchřęřel!“

„Wřcho derje“ vřaji wōřřęř, řonřeldowjy pōřł pōda řo na pravý dırjoh řřhřy, i nawřęřęža řibertwōřiwow; tam řmęje džęto. řawolęon řęji tam řhřto je řwōjmim wřwamřnim wōřřamim.

Tele řřōře řostajř pōdowščj, řawřčj wřajř řonja a řōřny řřęřęje řęho řařčha řarława. řřōře wōřmōřmi pōđbōžno pšičadu wřarřo po wřęchč řōwadž a řubnarjo řubnowawdu, jo řhřny řęž pōřłednjehę wořala, kotřęž wřęčęje řłamj njehęčęje, je řbōřehę řpanja wubudžłi. řonřeldowjy pōřł naitaji řo na řęčž na pōřnamjenje řęřino.

„Tu budže řarowje!“ męnjehęje wōrař.

„Šaj, pšchřęčel, dırřimny řwōj řładadž, jo řhřęje ř řōńęž řōđřęnjem“, džehę Albert, „řřwomne bitwy, kotřęž řu naldji řęđni wōđđanow pola Wřachomow bılı, bešču jenož džęřęřa řa pōřņjo řōřorřelę bitwę, kotřęž nščłole řo řawpōčņę. To budže řarowje pōřaręnje. Wř jo řda, jo řo pōřłednje bitwřčřti řęnje dořłite njęřhu, jo řhřny řo wřęč wōřņje mōzy na řłowne pōřaręnje wōřřhōwale. Wřchřzy wōřaju řjednocęnjem mōžnawom řu ho tu w řwřęčjanowščj řumřach řęřılı. řuřōjo, řwřhōžy, Wřřřřřy, a męňje wōřřč, kotřęž řu řawolęna wōřpřęčňę, bitwža řo i řřawřomřami v řęřōwřelę bitwę męřęč. Wōň budž nam řhřadny a wōřłani i nami!“

Wōrař řęřahčelę pōřla řęřho wořala, ani řłowčřta njerečęo. Wōřaju pōřłuchadny řawřřinje řwōzemu řřōwłemny wřęđmōřę, a řbōž beščje řo nęđže řbōžnja mřnja. řęjehęje řonřeld na řōřny pōřla řibertwōřiwjy a wōřčawōwadžę pšičřas, jo ma řo bitwa řawpōčęč. Wōřaju nutnje męřčřawu a wōřčawōwadžu wōřmōř, řhvjž budže řo i přęnjęje řanow wřitęřelę.

„Wřch pōřł je w pōřłednim čřahu řtanje wjele wřęčřęřę řđřajč!“ męnjehęje wōrař, jo by wōřłudje męřčelęnje řōwřa dořłato, „w řōńęje řitwę řmny naldřim najřřwōřibřščihę wořłow řhřabili.“

„Mōji wōřaju řu řhřobłi budž!“ wotmolwi Albert i řonřeld, „řę bitwža džęřřa řmřiwjwę wōřowawčł! to je moja męřta nadžija. A řhvjž ty řęž wřchřzy řwocje řwřęenje wřęchřawom, čřęmny tola to čřinšč, řchřōž nōw jo nařęje pšchřęřchřęřčhřęřč pšchřęřiti!“

„Wōň đaj pōřbōwomawje naldřim řřōwřam“, wotmolwi wōrař. „Wř džřnaw mřřł pšehę řłowu čřęnję. řadny pōřł mima po řławę bitwę řęto mōřmōřč a řřamřnych jato naldj. Wř řłowmžč pōřjedaje je řtanje nęđže pōřloju řhřubi. řačž ty řadny pšehę řadnřł njęje? řřnawo je tola tat — jo njepřęchčel nařęje pōřřtanje naje.“

„řdy bych tajšeho pšehęradnita wřřęđřčł, bjęje wřęčęje řnadny a řmřitowęče řdy řęho řatřelęž đal. — řchřō pař mořł řajšęje njęřčawōwęje řawpōčņę?“

„řuřinda!“ řarřęřny wōrař. „řařłe w minjęnej nozy řu ju nęřōřti i naldřim řęđłi wřęřel, řa řę řřadřu i řęhwa męřa a řa řę je i njepřęchčelřm řřawřčam řęřłata. řař i najmęřčřęřč pōřjedaju. A řatřōž řy ty mi řařđżem nōž pōřjedat, je moje męnjęnje jenož wōřłowřčřdo!“

„čřert a řęla!“ řawola řřary řonřeld, „čřęho dla řmę řo řęž řęle řřaw řřwōřęnje řtanje pšči naldřim pōřłu čřwřęřč? řōla ja řhu —“

Štary wořak njemōřęčęje đale řęčęřę. řhřęž na pravimj řwřęřęnję mōžne wřitęřenje i řanowom — a to beščje řhamjo, jo řo bitwa řawpōčnja. Wřęchōřom naldřajřu ho wōřņje wōřčřęřčja, jo řhřny ho njepřęchčelam řbřęje. Wōřny wřęřelřotachu na wřęchč řōwadž řhřby. Wōřčelę řřōřđja pōřłehęwadžu řo a i řmim řmřčřha řo řym řęřłow a řanowom. řrdowanřy řamřajdu do wřęchč řōwadž řōwom, řřwomęř řařčřnjadžu, řubowj řchřęřęřčřaju, po řęřč

Bomhaj Bóh!

Ciśło 37.
12. septembra.

Łétnik 7.
1897.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho kóždy hobotu w Śsmolerzj knižičkičjecku w Budyšinju a hu tam doštač ja schwórtlétu pšchedplatu 40 np.

13. njedzela po šwjatej Trojizh.

Ėjew. Jana 2, 19.

Budź šwěrnj hač do šmirjerce, dha čhu tebi kórnj teho žiwjenja dač.

To je słowo, kotrež Bóh kšješćezjanam ĖsmyrnaŃste wošady pšchuwola, dolež čychu jawjeđuzj jich na šhěroki wječ šwěta wotwojěć. Njeje tole tež słowo k šprawonemu wopominanju w našim čašu? „Budź mi šwěrnj“, tak tón knjes tež tebi praji a cje na to dopomni, jo maš k temu 1. rjane pšchilady,

2. wulku pšchizhujšojeć a
3. krašnje šlubenja.

1. Rjane pšchilady maš k šwěrnjozi: Hladaj nits do stareho šluba, na Abrahama, Izaata, Ėatuba, tak hu woni šwěrn temu knjeje šluzili, jako běše jich do šwojeje šluzby powolał. Pomyšl hebi na profetow, kač czešto běše jich šlutowanje bjes israelskimi džećimi, ale woni tola wawjeđechn, šhtož běše jim Bóh poručil. A nětko pošběhn woči k temu, kiž je nam wo wišěm wopišmo wotajit, jo bghny šlěđžili ja jeho štopami, k Ėejušej, kač běše wón poženšchnj hač do šmirjerce na šhizju. A njedybimj tež pšči tym hebi wučoznimkto pšchěđtajěć, Pětra, Ėatuba, Pawola, kiž hu šamo w šwoje šwěrnjozi šwoje žiwjenje ja teho knjeja woprowali? Tež našč wulki reformator Luther je rjany pšchilad praweje šwěrnjoze. A nětko cje dopomnju na twój škulski čaš, na čaš paczejšće wučebj, a hđžě hu huda! k nobomaj lubowaneho

duchowneho, njeje ho tebi jich šwěrnjoz k temu knjeje napšchěžiwio bližčizla. A najwjetšji džel bjes nami je tola tež šwěrnjch šaršich mel, kiž hu čzglil tajtu šwěrnjoz tež do naščich wutrobow jašchěpjeć.

Rima teho dla laby Bóh w njebešach dobre prawo tež nam pšchuwolač: budź mi šwěrnj. Nichtón wišal bjes nami njeje, kiž njeby wjeđzał, šhto k tajkej šwěrnjozi šluzcha. Jow rěka, tež činicz po tym, šhtož šm w Bóžich džešach tajnjach nawulki; jow je nufne šapřeč bjesbóžne wadšnje a šwěrne lojštj, a požěžiw, prawe a bohobojasne žiwjenje wjejez na tym šwěče: jow ho žada, w dobrych dujach knješowu dobrotnu škwalcj a na czeškim duju šhorjeć, wuj, šudobu, ho jeho pomozu trošctowacz a šezlerpliwje a j czekej myšln wišitko šnječ. Wj dyrbimj šwojeho bližšeho lubowacz, jako šam ho, k mērej radžěć a mēr dzeržěć, dychemu k pomozu bnež a šhorž wopytacz; Bóži dom wopytacz, ho modlicj a k Bóžemu blidu ho dzeržěć.

Nětko prubimj ho, hač šm tak šwěrnj? Ach, derje tebi, hđžj možěch k Pětrom wotmolwicz; knjeje, ty wěšch wišitke wězu, ty wěšch, jo ja cje lubo mam. Ale, nimamy, ty a ja dočj pšchěžimj, na šwoju wutrobu dyrčj a rjelnicz; knjeje, budź mi hrečhnišej hnadny? Njeje to prawe šychowanje našeho čaša, jo je tyč šwěrnjch tak mało? Kač wjele, kotšj Bóži dom a knješowe blido łazija a wjazj njewěrja, jo je horzejtawanje czeła a šudny džen; kotšj hu ho czerje do šluzby pobali a w nježistojěci šwoj hnadny čaš pšchěžimja. Ėatwa hu pšchepjetnjene a wjele wot tyč, kiž tam pšchěbujawu, šteja

hiščeje v mladih letih. Kak vjele je jich tež, kiž Bože huanne pomogne węzy njeuwžitnje wuziwaju, do Božeho doma htožja, ale nješči čimjerjo teho, ščtož bliščja; tón njemer v mandžestwje a domje, ta njeabnota mjes staršimi a džezimi je šwedeženje sa to. Š knješowemu bidu pščinidu, ale hódne plody teje potuty w ščezpliwostži, bowjerjenju a požeziwostži pščinjež njehadžja. Knježe, knježe praja, ale čimiež tu wolu njebojšeho Wotja, na to febi njemyšla, a rečž falschnych profetow, šo šbože žylcho žiwjenja niz w Jesušu, ale wo wobšedženjstwe ješičkih kufłow wobšteji, je jim něščto krašne. Wšched twojim domom, pšched twojej wutrobu, tu štary, tu mlody, tón wšchedowědomny knješ estwi, ščto namaka wón? Šay tu jemu šwěrnny? Ach, knježe, nješčtrafaj mje w twojim hnéwje a nještotaž mje w šiwowej šurcowostži. Knježe, budž mi hnadny; pšchedož ja šym šlaby; šahoj mje knježe, a čziu mje tebi prawje šwěrneho, ja wščaj mam tež t k temu 2. wultu pščišluchdnostž.

Njewěšči, šo Boža dobrota tebe k polučje wježe! A kak dobročziwny je pšchedo našč Boh pšchedžino nam? Žně nam to š nowa pređuja, a wščitto, ščtož šy bewak žujak, njedž je to šrowostž abo derječieže, abo wštruwjenje po šhorostži, abo pomog w nušy, mo to napisimo: knješowemu šmilnolostž a šwěrnolostž. Abó njeprednje šo nam hiščeje Bože šlowo a njeje nam Bože blido kryte? A njeje tež škrjgštš ja naš wumrjež, šo bychmy my mēr mēli, a nješimy tež my pšches jeho rany šahojeni? A nješimy my pšči šoufirmadžiji, pšči wěrowantju a bewak hiščeje pšči wšchelakich šladnowščach šwěrnolostž štubili? A wopominuju tola, to něčzišče žiwjenje je našče jeničše, po šwierčezi njemožemy šo wjazj polěpšchowacz; kajki čłowjek wumrje, tajki šteji pšched Bošom, a ščtož je Božu hnadu podarmo brač, tón dyebi potom tež bliščiež: podarmo kšapach mo nješčeje durje, ty njemožesth nuts šačez, tvoje měšto je bela a tvoja mšda je wěžnja čziwila. Ale krašne šlubjenja ma tón, kiž je šwěrnny.

3. „Dša čzu tebi křonu teho žiwjenja dač“, praji tón knjež, „šřona teho žiwjenja“ to je wěžnja wšeholostž a krašnostž; to je našupjenje herbštwu, kotrež je nam pščihtowane wot špoczata teho šwěta. Šřalojo maja jow rjane křony, ale křona, kotruž budž Boh tym šiwojim na šlowu štaičje, je hiščeje wjele rješča: „ščtož hiščeje žane woto njeje wižalo a žane wudo šlyšchalo a do žanese wutrobu hiščeje pščiščto, to je Boh tym pščihtowat, kiž jeho šubo maju.“

Dwazyczi lēt je Jakub pola Labana se wšched šwěrnolostž knjež, šo by šlubjene myto dostaj; njehamny my hacž do křona šiwowemu knješej šwěrnij byčž, šo by šo nam dostala ta wjele rješča hnadna mšda? Wšičko je šnadž našč křon, ale hđžž tež halle po 20 abo 40 lēt pščinidže, wone šo ruezje minu, šato bychmy priječ lēčželi. Wjele je šred šromadžene, ale ničžo šlubjene, hđžž šimy něčto šwěrnij. Techo dja, džensha, hđžž Boh nam pščiwola: „Budž mi šwěrnny“ njewšeržimy šiwuju wutrobu, ale štari a mlodži šlubimy jemu:

Twoj čzu byčž a žadnu šuju
Twoj a dale ničžej,
Twoj hacž do šmjerťuje nušy,
Dždež šo šwětne wopuščejž;
Teždom pohladaj ty na mije,
Wšči tebi mēj měšto ša mije,

Dždež ja wěžnje wotjann,
A čže, šeu, njepuščejž!

Šamješ!

Šayfora-Winafaktš.

Parščonite ššhesežijantstwo.

(Nabožne wopominanja wot Š. Naušena, šararja w šřenje w Norwegije.)

(Pščtačowanje.)

Ščto na šlatu wuknje bēšče.

Lut. 8, 4-15.

Jesuš na ščdži pšči bropach Genezaretscho jčora šedžo wucšieče. Wón dre truch role š bñabolej dobrej jemju widžieče, ale čzim wšched horječak to šama, čzim čenišdo buwaje a napošed jenož hiščeje šlat wuhlaba. Šemja šo šo dele šumpja, naštitna bēšče pšchewulta. Wo štašojej roli we wutrobie š pšchecženje šimju čžu dženska t wam rečžej. A pšči tym durju jone wozjafakč, njenujaj, šo je jich wjele wo wub, lušt čšitarjo, hižo šačžičž wot Božeho šlowa dostaj. Wš wječe, šat wščton w žurwi hēšedž mōže, a šlyščež a šlyščež, a rola ščma, njemiešički šačžičž w šiwowej wutrobie šačzawa; ale potom mōže šo itacž, šo něščto šo čžta abo pređuje, ščtož šačžičž šarowitaji, tunjež nž šimju šačžičž, tola něščto, na čžo šo wón pščidžto, na ščdžy pad něštre dny dopomina. Ščto nēt šeuš men, hđžž praji: „a něštre padže na šlatu.“ Š tym nupšl na tute šačžičče, kotrež šo pšchedo, šo šo šlubja. Wš wštrucharjo, budž šrawny! Nješimy družby šubšči šačžičž wot Božeho šlowa dostaj? Šenadž pšched došim čžohom, šnadž jow w žurwi, šnadž domach. — Wšžino, to ženje je žamž čłowjekom wo tym rečžal nješči, ale nješči tola hižo netašči šačžičž š Božeho šlowa dostaj? Klet budže mi šnadž něščto wotmolostž; „ale čžeho dla š tajkm šatam wšchomom wo šačžiččach rečžej? To najwjetheje w mojim žiwjenju, to ščtož šim najšlubnje hđidž abo šubawo, bēšče ščšim šačžiččow. Daj, a šačžičče bēdu, kiž šo šatorjeniču.“ — To je něščto krašne, dobre šačžičč, pšchedož wón mōže je šo šatorjenič; ale hđžž je rola čšenta, — haj to šetene lušt ščedže, ale šlyndom hđžž šlōčžto pščiščiwe šwjadnje. — Šello tyčhle šim nabedžej, š kotrimž mēščeje šo tak! — Wšč ras woto štoreho bura, kiž na šmjerťam tožn ščedže. „Šay dreje ras w tvojej wutrobie něščto wot možy Božeho šlowa nabohom?“ šo jeho wopraščach. „Šaj w čšaku mojeje šoufirmadžije mēšach družby dobre šačžica.“ A šak je šo wot teho čšaba mēlo? „To je wščo šabuje.“ To je ta pšchecženja rola we wutrobie. Šačžičče šo njemjeja. — Abó ščto je š dobrež šačžiččow šo ščimto, kotrež šy š Božeho šlowa dostaj? Čšeho dla nješimy šo wone šatorjenič? Na čzim to šejž? Jesuš wotmolto: To je štašojej grunt we wutrobie š pšchecženje šimju! Šak krašne hđžimy tebi Wšch pšches nabohuju šačžičče bowaje! Dždež ju? Čžim radnowomaj? Čšeho dla ničžo ščime š nēš ščidžo njeje? Šdžž čžyčje ščimju bywacz, hđžž na rospužju ščedje, šo ju wrečžil, njeje tak? Šdžž mēščeje pšched ludšim, pšched towarščim, abo jenož pšched moadžšimim ras wujnacže čimiež, še nimo. — Šřama wukšim, doležž štorjenja njemječje. — Šemja bēšče pšchecženja na šlate we wutrobie. — Ale njeje žana rada, žadny šřed pšchecžino šlate we wutrobie? — Daj, šředšim šu, nišby njemjenny pšchecžow, šo žamž šimje. Šak mōže šo šlat do dobreje šemje pšchecžowščej? — Njemēčje my to? Wščidobšojpnit wučž, šo je šemja w špoczatku štworjena šlatu byla, — šlaty šo rosdžšajaju a šemja šo š nēš ščim. — Tož šřotimy šo do šemje pšchecžowščaja, na pščiškado: wštrjene ščepnja dawajaju dobu šemju. — Ššamo šwjadjene dopunjenje mōže něščto šemje do wutrobu njene pšchicječe. — Ale w špoczatku je šemja štworjena šlatu. Wšchudšom šo šlatu pšču njeje namakata. Pšchewot pšchidobšojpnje je pšched šřotšim nastaw mo norwegije šim wubal, w kotrimž dopokaže, š šajčeje družimy šlaty je šamničha šemja našata. — Njenujaj wult šoščel je — šimničha šlatu — šimničha šemja. Še šnadž tež šak š rolu šwojeje wutrobie? Družja šlatu — družja šemja? Daj, hđžž šibitji prawe wotjann, šak šo ma. Ale jow šak w pšchidobže čže te wšchelate družimy troču daloto wšino. Dyebi špnač, tebi něštre wšchelčč družimom role wutrobie njemowacz? Napričjeje je štašojej grunt njerofoma. Šenadž je

to pisane njeno. Za mišlu no tajnih ljudi, na kotičah Jezus
 spomni prajaz: „Wólčje, woda; jnu; pšcheto; woini njewjedža, ichto
 čzinja!“ Wajnu na tuch, kiž hu po bdaču wopravdže pšchewo-
 dčeni, so je žive fidelejzijanitu nščato, lce, fotehžoj mamu ho
 boječ. — Potom je skotajz grunt „leje žadoleče.“ — Tónle je,
 fotehž swjazt Panol i tym bdomom wopšche: „Wěchym wotročazj
 žadoleče a wólčelstje lóšdčot.“ — Ešy ty wotročez nščafše
 žadoleče? Stata leje žadoleče je bušjena rola — ale tola móže
 ho semja, dobra semja i njeje jščimž. — Potom biž radu bižčeje
 wo drugej, wo najwjemščej stali e nam rščel, wo stali „hidjenja.“
 S tym menju tuch, kiž wšcho fidelejzijanite žimwjenje, wšcho wobro-
 ceje e wóhu hidža. Sčhóž nabowim hidži, — Wóba hidži.
 — Zeslj tajnih ludži na wpatanym stawje rčenja žiwateho žana
 wopšche: „Hdy byd ja te stuti njemžim bies nimi, fotehž žodnu
 družij čimj njeje, dba bueh jnecho brěcha njemči. Nščt paš hu
 je wščel, a tola hidža wobojn, im a mojeho Wólčza.“ — Ale tež
 i tuteje stahy hidjenja móže bižčeje dobra semja najščaz, a to
 ruče. — Na wopravdžitej sem doho traje, w člowstjej wutrobie
 to ipščimžoj dje. — Ale tak, ho wpradžel, tak ho to stanje,
 ho móže stala do semje ho pšchewobročezje? Čez to nam pšchiroda
 wučji. Njewščezje wy, tak stahy po nečim do semje ho pšche-
 wobročaznja. Kotra bēdže pšičejina? Wóba. Žimno je, so je
 woda tak stahim njewščezel ja stahy. Ale woda je hary do
 semje roščadžata, a woda je semju potom tak roščorjata a
 wogedžata, laž nščto je a pčody njewe w naščim wóžnym kraj.
 Nščičje pšchod frowerjenom člowstehjo naroda wěmy wo tal
 mjenowanym lobowym čzaju. Na naščim troju ho wukle lodowe
 morjo wupšcheczeračeje. Jato lóš iwopčja roščičkřez a ho hibaz,
 semju šodu wješčelje, a jato bē ho lóš mimy, leščelje našč kraj
 hitoty e wobščelanja. — Za pšičju ja Zeslufom, mojim wškim
 mištrom, a dan pšičrodje pšedomac. Wodowy čzaj durbjelche
 halle mimo buež, je wón tež w twojej wutrobje nimo? Wwoja
 wutroba bēdže hnta wot žadoleče — ale la Wóba bēdže jenož
 lóš a stala w twojej wutrobje; njeje tak? Daj jenož lodej ho
 roščičkřez — je stahy ho dobra semja jščim. Hdy, hnožj njemščej,
 hdy čzaj i prawdu rjež, durbju pšičočez, so w pšimercje e wóhu
 jenož lóš a stala wo mozej wutrobje je; a tak imny hny, ho
 tež to pšičbam. Nšč, — jšč wjele dreje bies wami njeje, kiž hu
 tal do lode wo wutrobje pšimercje. Wšy tola radloho wpradžje.
 „D, hdy bi jšč jenož wóšt ho roščičkřez, tal to byd do žiwcho
 jnecowčimlja i wóhom pšičiđol!“ Hdy by ty mi tola wpradžje
 móšt, tak móže ho to stadž!“ Čzaju tebi nščto wpradžje: Wóh tebe
 lubje, tebe je! Wóh, pšičočezno kotremu šy ty tal imny a
 pšcheczimny buež, wón tebe lubje. To je, ichtož škrystufowna frej
 nam pšchlowa: Wóh tebe lubje. To je, ichtož lóš roščičkřez
 do wody posty. — D, hdy by tola tajta wštojčez tebe rošč-
 imčeti! — Pšchod nščto lšami ho hóž do jemje naščich
 šhwačajunow pšiwjebčeje, wón bēdže bižčeje žyle mčody, ale jatrowidne
 twerdy, a lšy w šwojej wutrobje. Nščtož i nim hebi radžičz a
 pomščaz njemščelje; pšchidolščezet durbjelche jeb e šhwačajun
 šahwščez. Jato to hóž hahyčha, ho rosememdit šaj šatan, widščto
 wofoto ho rošti a ničo njewščezelje. Duž dščelje dšektor:
 „Pšičelčje jeb te mni nuti, čzaj i nim rščez.“ A hóž pšičidje.
 „Njēhšy nēdhy nšcho mēš, kiž je tebe lubo mēš? Nē.“ „Ale
 twoja macz, — njebēdže wona tebi dobra, a njemščelje tebe
 lubo?“ „Macz?“ — dščelje wón — moja macz bēdže ša žona
 a ženje njeje mi ničo e lubožičz čimja.“ Duž dščelje dšektor
 i njemu: „Zow štje jedyn, kiž tebe lubo ma, Autono.“ Hóž na
 njeho pšobla, pšiches wščto do wutroby a jemu ho wēšte jščim,
 ho nščto jeb lubowaje. Nščotre wotomlunija profy štječeje,
 potom pšchidštjejejeje wofoto štjeje pažbe a wotšje pšafalche.
 Wodowy čzaj w jeb wutrobje bē nimo. Stata bē ho do hšaboleje,
 dobreje semje pšchewobročzita. Wóšj wšhwačajzja, ja njemlamož, jo
 tal naležnje a pšchewobročezje wupradžje, tož buež radu čzaj, ale
 tola praju tal dreje faj móžu — moj fidelejzjan, Wóh, twój
 Wólčz, wraj i tebi, — nščt — „Zow je nščto, kiž tebe lubo
 ma.“ Td šy wot Wóga lubowany — ty. Hamješ.

Ščehnaty džen oktobra.

(Pšofrazowanje.)

Žly džen bēdhu ho njewščezeljo w špřtu a w špřičanskej
 wotomilčej bil. Napoleon ho dohlada, wo bēdhu jeb njew-
 pšcheczeljo nimalo je wšchēž štron wobščelj. Tcho bla pšičfata

šwojemu general'j Bertrandej, so by mēšto Wěly škamječ (Weissenfels)
 wóhndym, to by ho Napoleon wo wofotičnu najwščeljeje nusy
 bižčeje wročičez móšt. Ščončnje posty nóž wšchu wšhu a frowdohu,
 widu frej a žalolčez je šwojim čzimnym šawščom. Nšomšdowi
 wozaj bēdhu ho wonsa pad hōtym njebjom na nóž pšchitowtali
 a bēdhu hšjo lechowwe wóhnja šapafiti. Wóraf pšchewobžji lechow
 a porščez i wofajlami, ho buehju šhrobtolčje nabiti ja pšičidowdy
 bēst.

„Na štraže, fotehž wustajim, durbimy ho frncje špšcheczēž
 móž, dščelje Albert i Konfeld, „móho ho hewaf lóžny štaz, so
 ho njewščezel e wozaj po čzime nam nawoli. Wēščezje ho šhroble,
 móje lube bēščez!“ a i tpmle šhwačim čzimny wón šwój hwičz na
 semju a lehm ho na njón. Wóraf čzimečje runje tal.

„Njēhšy štatu žpagančju wofšlada?“ woprašča ho Wóraf
 šwojeho staroh wóšnjehje pšchewčla.

„Duž mi i njew imčom!“ dščelje Albert, „ščto dopowimžij
 mje w nožj, hano wo mozej pšobednje nožy na tele wóščne
 štworjenje? Pšpščaj mi tola bižčeje wofomil mēra; mojim štarym
 loščam je nšym mēr wopravdžje potročim. Dženščimča bitwa
 je mje wopravdžje wóšpřimča.“

„Dobru nóž, nana a pšchelčo! Wóh njēč tebe ščitimje!“
 Wóraf paš njemščelje žaneho mēra; wón štary a člowčje
 e wustajenym štražam, so by tam pšoblad, hačz ma ho wšcho
 w dočnym rēžbe. Wón paš dale ničo njewušhšelcha, hačz ho
 wšchubžom lechowwe wóhnja wšlowotadža.

„Rēžbžimje šwimēje, lubi hóžy!“ dščelje bižčeje e wofajlam,
 „jo njebj naš njebšoje pšchewwatao, njewščelčez je bilšo!“
 Potom wščez je tam, hščez jeho wofačš na sem leščelje. Hnyž
 bēdže tam nimalo dšochol, wšhwačja wón naidala najščiti ropot,
 laž by ho niščoje wukla čzjōda ludži hibata. Wón šajta na
 wofomil a wóšhwačajche. Wšcho bēdže a wotča čzjōho. „Trasch
 šm ho mlyt!“ woprašča ho šam, hšano hu hebi moje myšlščiz
 lešhrate? špōžiwne paš tola wostanje!“ Nē, to bēdhu člowčje
 hnti, fotehž šm hšjādol. Zelfo je mi wēšte!“ — W hšowim
 wofomitu pščozalšche ropot wóšnjij buež.

„To je njewščezel!“ dščelje mčody ofščez, „čji čhēdža post
 nadpšmč!“

W hšowim čzaju bēdže Wóraf šwojeho štareho pšchewčla je
 španja wščadžit. Trompeta ščhrebščelčča, a wozaj, bēš mēru
 špřli ludžo, ho je jemje pšobednje a hotowadžu ho na bitnu.
 Š wopradžje mēraču wšchewaj wšchelate štarolčje, doščez
 w nožy a točšta čzina; wšchelazj napominadžu, so by ščōžy wob-
 hšabimny buež.

„Wščitiz ja nnu!“ jawola na dobo Albert i Konfeld, na
 šwojeho toja štočžiwčji, „ofščeržto a muššina do pšedat!“

Wozaj šapowadža wóšje „šura!“ wotadž a i šhrobtolčju
 mčodolčje leščowowachu na hóž šwojeho najštoniteho nawjedowanja.

„Im čezmy šlawščez, ho hu nam ničo mēr fapšil!“ dščelje
 Albert i Konfeld, „žodnu i ničy nam njebmē twódmēcz, šhba ho
 wščitiz je šwojim žimwenjom šlawščezim.“

Hšjo bēdhu wozaj pšidi wustajenym štražam, hščez bēdže ho
 bitwa hóž jawočela. Čšerženofšomolčazji bēdžu mōžnje na
 čšerženofšobafšatadž; tola čšerženofšobafšatadž ho tež njebowadža
 a duž frowadžu bōryj wšowij mōrwi semju. Ščončnje mēščelje
 ho njewščezel po šwrowej bitnje i pščad.

„Nščōž wostati na šwojim mēščez; Tych šhadow ho durbimy
 hšadaj!“

Wšikl wón na špřičanskej wēži čšerjelčje dwanaatu nōžnu
 hōžimju. Pšonaku čšehimču hnti po powščje dale, fotehž ho
 ani njebimny. Bēdže to wopravdže šwajotadžy wofomil!

„Dwanata hōžimja!“ dščelje Wóraf nutrije, „berje kōždemu,
 fotehž —“ wón njemščelje dorščez.

„Njēhšičelje ničo?“ woprašča ho Albert i Konfeld, ho
 e šwojim wšchewom wobročiwčiz, „tadž je to ropot?“

„To je njewščezel, šawola Wóraf i šobom i družimy ofščezam,
 njewščezel dže ho nam bižčeje raš nawolčez.“

„Wēščezje ho šhroble, hóžy!“ šawola Albert i Konfeld i štrutym
 hšofom. „Nščto paš mēščelje wščitiz; — „To je ropot wukšeho
 wóššta, dščelje Wóraf, „to šlimž, jato by ho e balota hrimato.“

Šok a ropot ho bliščelčje. Hšōžy leščowjeje!“ wotaišča ho
 a kōžy wšwščj poda ho na šwrowe mēšto.

Wščitiz bēdhu hotomi. Albert i Konfeld njedopomni ho
 wo tutym wotomlunijemju wozaj na Zuzynudu a na 16. dšoji oktobra;
 hšjžba bēdže jeb došpotnje šajaka. Wón roščhadowaje ho je

Pomhaj Bóh!

Ciŝto 33.
19. fept.

Łtunik 7.
1897.

Šcebske njedzelske łopjenka.

Wudawaju Ɣo łóždu Ɣobotu w Šemolerzj knižiczišcežetni w Budyščinje a Ɣu tam doštač ja šchwórtlétu w pšchedplatu 40 up.

14. njedzeta po Ɣwjatej Trojizj.

Łut. 17, 17—19.

Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno? Łakle Ɣo našj šbóznit pražičeše, hđnj bė džekáč wuškadnych wuštrowit. Ake jednu jenož bė wšičiškot, Ɣo Želuzkej džatowáč. Čzi druhy bėču Ɣo dom wróćili, a Ɣebi na to njepomylčiču, jo dyrbjeli Ɣo temu škajeljej džatowáč ja jeho pomoz a huadu. Wšchato bė nija nimo, a hubyčičiwos mejeješe tónž. Šchto bė Žesuj tež dale nad nimi čzinił — njebė wón tež druhim pomhał runje taž jim?

Tažaj Ɣu ludjo! Šnježe, hđnj stujknošj tu je, dha pytaju čze: a hđnj ty jich šchwitač, teđu wolaaju woni stujkne. (Žef. 26, 16.) Ɣđnj pał je šrudoba nimo, Ɣebi wjazj na to njemyšla, jo je Bóh tón škjes pomhał.

Škal stujkniwi bėču ludjo w čzaju wulkeje wojny 1870—1871. Kelto nutražj próštrow a šuchowanjow je Ɣo čziniło to tamnym čzaju! Ɣyly lud Ɣo ł Bohu wolače. A Bóh je pomhał. Wón je woblitny wušklyšchal. A nětko dyrbi reláč: Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno? Nětko dyrbi Bóh tón škjes štoržičj: Šahm dha ja nětk nan, hđže je moja čželčj? Šahm ja škjes, hđže je moja bojolčj? (Mat. 1, 6.)

Njeje naš lėša Bóh tón škjes wobarnowal wšch najwjetšim nješbožom? Njeje naš pšchepuščičzil a šchtrafu haczil, hđnj žalofne powobšenje druhim najwjetšičju šchodbu nacžini a žne, nadžiju žpšeho lėta, dom a dwór šaniczi? Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno?

Šak wjele ludji je pražilo w bololėžach, na šhorotožu, pšchi wulkej šrudobje: Žetu, šmil Ɣo nad nami! A tón škjes je wušklyšchal jich wolanje. Ɣdžeha pał Ɣu čzi šchewčičijeno wšičitaj, kotrumž je šwėrnj Bóh pomhał we wškej štracholčje? Nježu Ɣo šako wróćili ł štaremu hrešchennu waščinju a žiwjenju. Džeha štorži našj šbóznit runje tał taž teđu: Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno?

Wón njemóže tola pšchi malej lėčjeje džatownych, nad kotrumž Ɣo jandželjo wješla, parowáč žromadu tyč, pola kotrumž je teho ludolėčiwos praža podarmo byla. Wšchato je wšičitkij wukupil je šwojej Ɣwjatej knju a wuečičzil wot wuškada hrešchow. Za trej Žefom šchryšta wuečičzil naš wot wšičitkeho hreša (1 Jan. 1, 7).

Njeje jich džekáč wuečičženych? Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno?

Nježu Žefušej šwėrnolčj šlubiti pšchi šwjatym woltarju? Wšchi wobnowjenju šchčžekitke šluba? Wšchi špowjedži a pšchi wužiwanju Božeho woltanjanja? Wšičitaj šchewčičijeno dyrbjeli jemu šlužič a jenož nětoji ja Želuzkom šlėdža! Čzi druhy Ɣebi na to njemyšla. Ɣdžeha pał Ɣu čzi džewječno? Ty, w twojim domje Ɣo ničto wjazj njemobil hacž jenož twoje džėčo, twoja stara macž! Nje-wėrnno, teđu, hđnj woda čzi došahafche hacž ł dušči, Ɣy wolał a žalofčil: Łuby Žetu, šmil Ɣo nade mnu! A potom — je šamo wot Ɣo lėpje bylo! —

Šaj, hđy by wėrił, jo wot Boha wuškabža wšičitkon dobrj a dołomjanj dar, hđy by wėrił, jo je wšičitko, šchtož mašj, nješabžžena huada, by pražil taž Ɣėtr: šnježe,

ti możne chorboje. Wotatniščežo be jahrodnik Wusejsteho hroda wulkatnje wudebił. Szczę runje je wietrznija wosady nemiła, dła be szynowe przybłocierstwo jenošhlejše woblamko, so ma herbita Boža kłažba přenja buč. Niz jenož i najeđe, ale tež se křiwobudny herbitiš wosadow beču kemsjerow wchitaj, so budu křiwobčejše předwonaje tujeja fararja Szyloroy i Minafata, naješče přjedawducho lubeho fiejta buchoweho, křiwideli. Wón woprawduje i wutrobuhnujacej mozu předwonaje, ho kłójaju na Wlat. 9. 36—38., a to pračhenje staji: „Scho trjeba wicheršej Guitaw-Adolfsteho towarštna a dzela? 1. Wšobčo, kiz tu wón uwrębrator widzi. 2. Wutrobu, kotraž tule naju w lubočej hobu čuje. 3. Czt, kiz je hotowy i wotbuje ja nič. — To bečhe křiwobčo fačtuje zwędčenje, w kotrymž czełstewny fujes předat dšjawoj i lubočku na najše Ketticzanje wobadne ničajenošce nutnych woskuchariow na daloto pola johnoweho Guitaw-Adolfsteho dzeljanja dawuje. — Němle předwonaje dzerzede se hataje wuitonowšuju wchotowšojny fujes tajny zřymny radžičej ucyer Ketter i Wudychina wo 2. Tim. 1, 7 wotstajaj: „W tajim duchu ma Guitaw-Adolfstiw uwaršta fcač?“ Niz w duchu bojuječe, ale w duchu mozy a lubočej a frowej myšle. Wobej jopocitajnje liturajij mějchdajny wostarjom tujejaj diafonus Domachaja a farar I. theol. Kencz a fclonuju na herbitim kemsjeruju fujes farar Wiczas i Hofaczijs, na němim pat fujes farar Marczka i Wšoborta. Abčrtajnje na wobojim kemsjeruju buču i potanami přjedowšajce. Zebo runja na wobojim kemsjeruju špewajci šhor rjany jpu wšpřewa. Szczę runje bečhe wjedro jara dečejšifojte, je ho zwędčeni njewoščatanje derje poradžil, a be ho wjele luda a woshebnych wchitowajnych šejšelo, wjes nimi fujes folktor komeracij radžičej Mlynk, k. idukalni inspektor Bach, jemoarcki director kralowij radžičej Dr. Burgardt, prof-jur Dr. Wiesing, director Bladet, primarius Dr. Kozor i Lubija a wjele deubih woshebnych fujelow, hienjow a křiwějowych i wofolnošce. — Skolleta, pidi zřymowajnych durjach štabowanu, i czełstewny woshebny darom wujerše 333 hřiwow. — Jo kemsjeruju w 5 hřob, ho křiwidja hřowna hřowadšijina Lubijsteho woboznecho Guitaw-Adolfsteho towarštna w „tajšim dworje“ pod wchędšpřiwotnu knjeja pašt. prim. Dr. Kozora wozdžerj. — To be rjany a johnowany dšej hač do křona. Wš wchitow derje jopocajnje, tš widšito mubrije wuwjedže. Czełč Wobu křiwějaj bačej!

— Šak wjele hujenjtwa je na hřewce, dawo nam statišfiki rošlad, kotry wubliče, kelso je jich w Pruskej w lęče 1895 šlepych, hřadow-nęmch a duchowajnych byto: Szlepych bečhe 21,442 pornoje 22,677 w lęče 1880, hřadow-nęmch 28,721 pornoje 27,794, duchowajnych 82,850 pornoje 66,345 w lęče 1880 a 55,063 w lęče 1871. Na 100,000 woshebnych wchitidže 67 šlepych, 90 hřadow-nęmch a 260 duchowajnych. Szlepi šu po tajim wotebjerali a to pola žněšeho rodu hřiwęče wšle. Na nadržaze wajšnje wchibjerala paš je lęčba duchowajnych. Ša 24 lęč šu duchowajni wo 27,807 wchibjerali; i nič wchitidže na mužow 15,446 a 12,361 na žonow. Wjes 100,000 mužšfimi je 278, hjes 100,000 žněšfimi 243 duchowajnych. Š celo wubojny, so je mužow wjele wjazy, kiz na duchowajnych čerpija. Wšufim i teho, šak mamy šo Wobu dšafowacz, hđyz wón naš a našej dom wchęd tajfej hřudob wuškoma.

Š hnady budzemy šfójni.

Čłowjek lęčejše na swojim šmjertnym ložu. Šwět šo wchęd nim hujęčejše šak miła a to wulte pračhenje jomu na wubitrobu padže: „Dšje wchitidžej, hđyz ty wotšal pšidžej?“ A i tym pračhenjom bečhe wulka wšifnošej na njeho wchitidja. Njemęny šo wón na swojim ložu waleče. Na dobo wšidęčej 10 žafotajnych postanow wofoto hwojeho lęhwa hrejčej, šymych a protych. — To beču te dšępacz kaitje Wože. A wone hřwi hřob wchędžimo njemu woshebnyjny, jena po drubej a jeho woshtoržowacim. Wřenja praji: Ty njebšowomny, šak wjele wchitidžoham šy ty na hřewce w twojej hřędnęj wutroboj křiwidž! Druha: Šak hřito šy ty njena twojeho Wozu njewuštjnje wužiwal! Treća: Šak hřito šy ty ja tebie a drubih męř hřiwateho dšja wotwječęšom! Ščwörtaj: Šak hřito šy ty hřobdy a njewošfudny był wchędžimo tym, kotrymž by wšufudnošęj winojti! A pjata: Šak hřito šy hwojeho bratra tranił a šmilnočej i nobomaj podteptal! Šak težęchaju wchitite dšępacz, jena po drubej, a wone hřowadže i hřimotajny hřowom beča wofachu. A tšu nřęjazy

šo w šufšiwęj čwiti na hwojim ložu wjiejše a njemšejše ničo wotmolwoje. Wšon drie čwujede, šo je šufšjny. Štšonęnje praji jadowlnoje: „Wchęče, wu žafotne šfobžbnzy, wčęnje šafšwadžęč? Njemšęče wo twojeho lęhwa wotęče, šo šwęrom wumru?“ A woni pračuju: „Š jeničšim wumęnjenjom mošęny a dšęny wotęčej, njenujzy, šo jedny na naješe měšo šupš, šofrenuz šo ty žyle i czełom a i dšujdu ja wchü wčęznicošej pšobadčej. Wchęd do teho wšidžęč!“ Abory wšidęčej. Tež to jeno žafotne šwadčej; jcho wutroba šidępotajče. Štšonęnje praji: „Šaj, šobčujče šo wote naje a bačęje tšom jenenim wchitidž.“ Naššdo dšju jenenim hač jim dšępacz wotmolwojnje dawacz. Wędy bečhe wóu tele hřowa wurečat, dšž šo te cšęmne šfobžbnzy šufidču a na jich mějnęje ho šwęta pošawa pošata, myšota a miła, namjo šmilnočej. A tš hujęny hwoje křonaže wšidžo tam kłój. Na dšto hebi na hwoju křiwęcizuju pomušił a na to, šidžto bečhe jemu pobožna mačž jato dšęcizju powjedala wo Wobu, kotryž je lubočej a wó wšidčatšaj, kotryž móža šfobžni buč. Wšidžto tote bečhe wón dawno šafyl, ale něšto tať jahnę a žive wchęd nim šfędčej, šak by šo nišby i jcho ponjafka šfubito wchębo. A hřaj, wón jena tu pošawa. Ščęnje hřęčfotanje jcho wubojne woshekršni, wón ruzy wušidęčre a i napinajom hwojnyh pošlebnich mozow, wón jawota: „Šaj, tebi dšja ja šufšwęcž i czełom a i buču do wšidęje wčęznicošej! Škřęje šmil šo nade mny, wni mošę duha hrejč!“ — Wón wukřny čwije a šwęrom a šadže t wčęc-nem uwerje!

Nicja (0) a Ženja (1).

Włody muž, kotryž bečhe šo halle wchęd křofim šfubit, dšwudje tule wovęječ šarenu wchęčejelaj nam wchitnjelęč. Tš bečhe wučęč a hřatny hřęčšęzjan — a raby wjele njepowębačej. „Wšij luby hřyna“, praji wón, „ja šo jara na twojej pomęšij wšęčelaj; wchędžaj ja šo nadšjom, ale nmoja njewjefia wchitite te pozkizni, šofrež šu ja šwaju wchidęchodno hwoje křine.“

„Wšęče, wona je i jara nahladnje hřowby.“

Tš i męrom pošam, i čornej tafli šupš, šofraž na šęžnje w jcho šfudowankej šitwje wšibajče, šuf šedy wša a wchęd tym šfubjenym, šofraž šo dođžwacz njemšęčej, ničštu (0) na tafku napija.

„Wona je rjana.“ Wšon drubhu ničštu wchitajaj.

„Wona je bohata.“

„Po tajim 000.“

„Wona je jeničšaj herbowta wulkeho jamoženja.“

„Po tajim 0000.“

„Wona je jara wšęcena.“

„Po tajim 00000.“

„Wona ma wofukitidže wajšnje.“

„Po tajim 000000.“

„Wš, ja šafudbęčej wam prajęč, šo je wona pobožna, bohata jafajna hřoja.“

„Čęžo dla mi to njęšby hnydom prajit?“ žwije tšon šary napřęčęšni a radžęšfowje rjaju 1 přęčby myla ničšow namolowa — 1000 000 — a wón pšitajaj: „Wšęš pšobnošęje wchęfale woshebnošęje, šofrež šy mi prajit, twoje wšerne šfobje šafwęcęčej njemšę. Ale šjednočęne i prawej hřęčęšfajnjelaj myšli móža jara wšęne buč.“

Nęščno i rošpominanju.

Wurjabe wozđenja Wože nam wurjabe wchitidžnošęčej napašoja.

Štaž Wože šfubęnjaja wšęte šteja, šak wšęte šteja tež Wože hřojęnja.

„Pomhaj Wšh“ njeje jenož pola knjefow buchowajnych, ale tež we wšidęch wšędawarňjad „Šserb. Nowin“ na wřach a w Wudychinje dostacz. Na šdřwęcęč lęta placzi wón 40 np., jentlinoje čwizla šo po 4 np. pšędawajaju.